RAČUNALNIŠKI PROGRAMI
ZAP
za knjigovodske servise, podjetja, obrtnike, trgovce, ambulante, špedicije.
065 27 760
061 1311 318
062 222 762
064 422 744
RAČUNALNIŠTVO

Jutranje

9 770350 752003

DELO

Samostojen časnik za samostojno Slovenijo

Za vso družino v emona merkur trgovino
emona merkur d.d. ljubljana

LJUBLJANA, PONEDELJEK, 21. MARCA 1994 • LETO XXXVI • ŠT. 66 • GLAVNI IN ODGOVORNI UREDNIK: TIT DOBERŠEK • 2,60 DEM, 12 ATS, 2,50 CHF, 2000 ITL, 3.410,00 HRD, 50 TOLARJEV

Za kolajne SP v enem dnevu: novi šampion je Čeh Sakala

Norvežan Bredesen in Italijan Cecon sta zamenjala uradni odličji v protest proti nesmiselnemu pravilu 191 m – Planiški razplet pred več ko 30.000 gledalci

PLANICA, 20. marca – »Zdaj sem tudi jaz zares srečen,« je dejal svetovni prvak in olimpijski zmagovalec Espen Bredesen, potem ko je na pogovoru z novinarji obesil Robertu Ceconu okoli vratu srebrno kolajno, Trbižan pa mu je kajpak podal bronasto. »Roberto je bil boljši od mene, čeprav sem obakrat poletel dobro, razmere pa so bile take, da kljub temu iz nastopa nisem mogel izvleči več.

Mednarodna smučarska zveza je zdaj na potezi, da spremeni nesmiselno pravilo o 191 metrih kot največji priznani daljavi poleta. Tudi sicer bodo smučarski očetje morali temeljito premisliti o nadaljnji usodi smučarskih poletov, ki ljudi očitno zelo privlačijo in kar zadeva mene, bi rad vsako zimo letel večkrat, kot je zdaj mogoče.«

Norveškemu šampionu se je domala odvalil kamen od srca, ko je javno demonstriral tisto, kar je večkrat ponovil to zimo: »Ljudje prihajajo v tisočih pod skakalnice v pričakovanju, da bomo skočili oziroma leteli daleč. Ne smemo jih razočarati, če zares ni razloga za strah pred poškodbami.«

Trinajsti svetovni prvak v smučarskih poletih pa je postal **Jaroslav Sakala,** moravski Čeh iz Frenštata pod Radhoštem v Beskidih, zibelki čeških skakalnih šampionov, ki so od Jirija Raške pred 25 leti ob krstu sedanje velikanke z drugimi velemojstri skakanja na smučeh pisali tudi najnovejšo zgodovino naše zibelke skokov in poletov.

Dolgo je trajalo, predno se je lahko pod Poncami poslovil od navdušenih rojakov, ki tako kot desettisoči Slovencev niso niti pomišljali, da bi zamudili planiško prireditev. Pa čeprav so bili letos, vajeni velikih uspehov, kar pogosto razočarani, ker »Jarda« nikakor ni ujel pravega občutka in je tudi na lillehammerskih igrah ostal po treh kolajnah na lanskem SP v Falunu tako rekoč praznih rok. Pred Planico pa je postal tihi favorit, morda prav zato, ker so že skoraj vsi pozabili, da je bil svetlolasi mladenič (rojen 14. julija 1969) pred komaj enim letom zmagovalec svetovnega pokala v smučarskih poletih: po velikem zmagoslavju januarja 1993 na avstrijski letalnici na Kulmu pri Mitterndorfu.

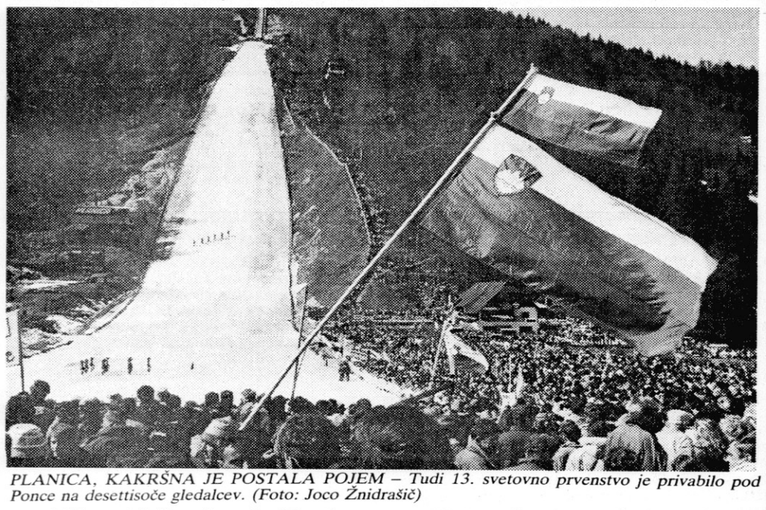

PLANICA, KAKRŠNA JE POSTALA POJEM – Tudi 13. svetovno prvenstvo je privabilo pod Ponce na desettisoče gledalcev. (Foto: Joco Žnidrašič)

Jaroslav je postal svetovni prvak v morda, športno gledano, najbolj težkih razmerah za letenje na smučeh, ko sta veter s strani in včasih celo v hrbet ter mokra smučina dobesedno zlomili tri četrtine konkurence. Žal tudi vse naše skakalce, ki so nastop končali po skoraj popolnoma ponesrečeni sezoni že mnogo prej, kot se je odločalo o naslovu svetovnega prvaka in kolajnah.

Več na 11. in 15. strani.

OTO GIACOMELLI

TEMA DNEVA

V Planici kot pred 60 leti

Tudi Planica 1994 bo šla v zgodovino; ob 60-letnici naše doline skakalnic pravzaprav z enakimi predznaki kot ob premieri pred šestimi desetletji. Spet je športnik na skakalnici, delu slovenskih rok, dosegel novo mejo človekovih zmogljivosti in spet so se ob tem sprožile razprave o tem, kje sploh so skrajne možne meje. A medtem ko je bila leta 1934 znamka, o kateri je bil govor – 100 m, je bilo v Planici 1994 preseženih že 200 m. Mar se bo kdaj zasukalo celo do 300 m? Skrajnih meja bržčas v resnici zares ni in jih zato tudi ne kaže napovedovati.

Toda problem ostaja. Lov za rekordi naj bi zajezila uvedba svetovnih prvenstev v disciplini, h katere rojstvu in razvoju so odločilno prispevali tudi naši strokovnjaki. Kaže pa, da se tudi prvenstva ne morejo izogniti dilemi, ki je v tem primeru pravzaprav kvadratura kroga: nihče ni zadovoljen, če na skakalnici ni tako dolgih skokov, kakršne naprava v resnici dovoljuje, s tem pa se seveda povečuje tveganje skakalcev (in prireditelјev), ki pa je pravzaprav še večje ob pristanku na hrbtišču velikanke. In ker so skoki pač panoga na prostem, naravnih pojavov – denimo vetra, tudi vzgonskega – ni mogoče natančno predvidevati in tudi ne izločiti. In zato ostaja tudi sreča dejavnik, ki vsaj deloma kroji rezultate.

A tudi v tem je primerjava med Planico 1934 in 1994 očitna. Kakor je bil junak prve izvedbe Norvežan Birger Ruud, tedanji olimpijski šampion, je tudi tokrat največ slave pripadlo tistim, ki so že doslej blesteli in osvajali najpomembnejše lovorike: oba rekordna letalca nad 200 m sta olimpijska zmagovalca 1992 oziroma 1994, vsa trojica s kolajnami 13. SP v poletih pa je med peterico vodilnih v letošnjem svetovnem pokalu.

Tudi sreča je torej na strani najboljših in najpogumnejših . . .

EVGEN BERGANT

Nenavaden incident v razdejanem Sarajevu

Policisti so zaustavili transportno vozilo ruske enote modrih čelad: vozniku, ki je na Grbavico peljal skupino bosanskih Srbov, se ni posrečilo pobegniti

SARAJEVO, 20. marca – Na sarajevskem letališču so predstavniki Muslimanov in Srbov v četrtek podpisali sporazum, ki določa, da se za svobodno gibanje civilistov in konvojev s človekoljubno pomočjo odprejo ceste Sarajevo-Zenica prek Vogošće, Dobrinja-Butmir in Lukavica-Ilidža. Odprli naj bi tudi most prek Miljacke.

Toda danes nam v centru varnostne službe v Sarajevu, kjer naj bi se ljudje prijavljali za obisk na Grbavici, niso znali povedati, kakšna bo procedura prijavljanja, prav tako pa tudi niso hoteli povedati, kolikšno je zanimanje za obisk v tem delu mesta. Pri tem mislimo predvsem na 20.000 pregnancev z Grbavice. Vse podrobnosti naj bi bile znane v torek, torej dan pred uradnim odprtjem mostu. Včeraj opoldne pa je bilo prav v bližini omenjega centra protestno zborovanje pod imenom Zid, ki se ga je udeležilo več tisoč Sarajevčanov. Demonstranti so zahtevali, da se z mirovnimi pogajanji vsem pregnancem zagotovi vrnitev na domove in prepreči nadaljevanje etničnega čiščenja. Med demonstranti so bili v večini pregnanci z Grbavice in drugih sarajevskih naselij, ki so pod nadzorom srbske vojske.

Danes je prišlo v Sarajevu do nenavadnega incidenta. Že pred podpisom omenjenega sporazuma, se je govorilo, da se bodo morali Srbi, ki ne priznavajo oblasti BiH, preseliti na »svobodno Grbavico«. Policisti so hoteli ustaviti sumljivo transportno vozilo ruske enote modrih čelad. Voznik je skušal pobegniti in s svojim vozilom trčil v osebni avto. Ugotovili so, da so Rusi s transporterjem na Grbavico peljali skupino Srbov.

Slovenska vlada, Rdeči križ Slovenije in veleposlaništvo BiH v Ljubljani so v sodelovanju s podjetjem Tikos pripravili drugi konvoj miru s človekoljubno pomočjo za BiH. Konvoj je iz Ljubljane odpeljal včeraj. Gre za 40 težkih vlačilcev z več kot tisoč tonami različne pomoči, spremljajo pa jih reševalna vozila, vozila za preskrbo in dve cisterni z nafto. Na vozilih je 15.000 prehrambenih in higienskih paketov za 5000 družin. Vrednost poslanega blaga je skoraj dva milijona mark. Pomoč je med drugim namenjena združenjem Slovencev v BiH ter 1325 slovenskim družinam v Zenici, Kaknju, Travniku, Brezi in Tuzli. Iz centra Unproforja v Zagrebu pa so sporočili, da je v obkoljeno muslimansko enklavo Maglaj popoldne končno pripeljal konvoj s človekoljubno pomočjo UNHCR. Z devetimi tovornjaki so prebivalcem Maglaja pripeljali 80 ton živil, zdravil in odej.

Pripadniki srbskih enot so tudi minulo noč s topovi obstreljevali območje Bihaća. S pehoto so nekajkrat skušali prebiti obrambno črto na vzhodu enklave.

Beograjska tiskovna agencija Tanjug pa je danes sporočila, da je brez pojasnila odstopil predsednik samozvane Srbske krajine Đorđe Bjegović. Njegov odstop hkrati pomeni odstop celotne vlade hrvaških Srbov.

ZDRAVKO LATAL in agencije

● Danes popoldne so na sarajevskem stadionu Koševo pred 15.000 gledalci odigrali prijateljsko nogometno tekmo med reprezentacama Sarajeva in Unproforja. Zmagali so Sarajevčani s 4:0. To je bila prva takšna prireditev v Sarajevu v zadnjih 23 mesecih.

Nov napad Ire?

BELFAST, 20. marca (STA) – V vojaškem oporišču v Crossmaglenu na Severnem Irskem je včeraj zvečer granata zadela vojaški helikopter. Pri tem je bil en človek huje ranjen, šest pa jih je bilo laže poškodovanih. Čeprav odgovornosti za napad ni prevzela še nobena organizacija, policija domneva, da gre tudi tokrat za napad Irske republikanske armade.

DANES V DELU

● **Iskanje avtorjev Civilne iniciative**
Rezultati: en prstni odtis in krvna skupina nič
stran 2

● **Črnograditelji brez denarja**
Plačali so nizke depozite, zdaj jih čaka poračun
stran 3

● **Zakaj inštrukcije?**
So otroci nesposobni ali šola prezahtevna?
stran 4

● **Alfo je dobesedno razpolovilo**
Huda prometna nesreča na cesti med Domžalami in Šentjakobom je zahtevala dve življenji

● **Balončki so zeleneli**
Čeprav so bile policijske akcije napovedane, so vozniki pridno segali po kozarcih
stran 8

V jutrišnjem DELU izložbeno okno ALPE ADRIA - SVOBODA GIBANJA

RICOH telefaksi in fotokopirni stroji
INŽENIRING, PRODAJA, SERVISIRANJE in oskrba s potrošnim materialom.
ViboR Draga 15, Ljubljana, tel.: 061/551 194, 555 348

PROMOCIJA SLOVENIJE

Karikatura: Marko Kočevar

VANACO
NUDI PROFESIONALNO HLADILNO OPREMO ZNAMKE
arneg
ZA TRGOVINE IN GOSTINSKE LOKALE
LJUBLJANA, DUNAJSKA 7
TEL.: 061 132 11 21, FAX 061 319 743

Nov potres na območju Los Angelesa

LOS ANGELES, 20. marca (STA/AP/AFP) – Potresni sunki z močjo 5,3 stopnje po Richterjevi lestvici, ki so trajali 30 sekund, so ob 13.20 po lokalnem času (21.20 po srednjeevropskem) stresli južno Kalifornijo. Po prvih podatkih »popotresni sunek, ki je odmev na potres 17. januarja« – tako so današnji potres označili kalifornijski seizmologi – ni terjal žrtev.

HOFMAN telekom
TELEFONSKE CENTRALE ZA PODJETJA
tel: 061 1406615

Loto
12. krog
2, 10, 11, 12, 15, 33, 39
in dodatna 31.
INFORMACIJE O IGRAH NA SREČO: TELEFON 9862!
ODSLEJ VSA POROČILA O NAŠIH IGRAH NA SREČO V GLASILU LOTERIJE SLOVENIJE.

AVTEK
CAT
CATERPILLAR - POOBLAŠČENI DISTRIBUTER ZA SLOVENIJO
LJUBLJANA, Celovška 228, tel.: 061/159 21 23
novi in rabljeni stroji - nadomestni deli - servis
RAZSTAVLJAMO NA SEJMU V GORNJI RADGONI OD 22.do 27. MARCA 1994

Desnica še utrdila položaj

Na volitvah v departmajske skupščine je francoska zmerna desnica potrdila lansko zmago – Levica prebrodila krizo, ekologisti poraženi

OD NAŠEGA DOPISNIKA

PARIZ, 20. marca - Francoska zmerna desnica je ohranila pozicije, ki si jih je priborila z zmago na skupščinskih volitvah marca lani, toda levica, ki je tedaj doživela hud poraz, ji je tokrat tik za petami, kar je še bolj poliziralo razmerje moči na politični šahovnici.

Po ocenah izidov današnjega prvega kroga volitev v departmajske skupščine, ki jih objavljajo inštituti za raziskavo javnega mnenja, je vladajoča koalicija golistov (RPR) in liberalcev (UDF) dobila 44,3 odstotkov glasov, vtem ko jih je bila levičarska opozicija socialistov in komunistov deležna 41,2 odstotka. Ekologisti so s 3,4 odstotki dobili polovico manj glasov kot marca lani, pa tudi skrajnodesničarska Nacionalna fronta z 9,8 odstotki glasov ne more biti zadovoljna, kajti prvič v zadnjih letih jo je prehitela komunistična partija (11,8 odstotka), ki jo po odhodu Georgesa Marchaisa s političnega prizorišča vodi malo znani Robert Hue.

Z izidom prvega kroga sta zadovoljni tako sedanja politična večina kot tudi njena socialistična opozicija. Vlada Edouarda Balladurja je po letu dni za krmilom države vnovič dobila podporo volilcev, in to za nameček še v času verižnih protestnih akcij, ki so vplivale na odločanje pred skrinjicami. Prvič doslej so liberalci po številu glasov dohiteli zaveznike iz golističnih vrst. Še bolj veseli so v taboru socialistov, ki so za šest ali celo več odstotkov presegli rezultat lanskih skupščinskih volitev (18,6 odstotka), skupaj z levimi radikalci pa se približujejo 30 odstotkom glasov. Ekologisti očitno plačujejo davek razprtijam in boju za prevlado, ki je zajel obe zeleni stranki, tako da so praktično potisnjeni na politično obrobje.

Rezultati departmajskih volitev veljajo za pomemben politični test dva meseca pred izbiranjem poslancev za evropski parlament in leto dni pred novo tekmo za Elizejsko palačo, edini steber politične moči v Franciji, ki zmerni desnici že od leta 1981 uhaja iz rok.

BOŽO MAŠANOVIĆ

ATR
OSEBNI RAČUNALNIKI
PC486/40 - 143.168 SIT
ALI 9.196 SIT MESEČNO
TEL: 061/715 212, FAX:061/715 116

● Lokalne volitve so bile danes tudi v Nemčiji in Rusiji, v Tuniziji in Salvadorju pa predsedniške in parlamentarne. Po prvih napovedih volilnih rezultatov bosta v nemški deželi Schleswig-Holstein ohranili sicer največji delež SPD (38,7%) in CDU (37,6%), najbolj pa bodo okrepili svoj vpliv Zeleni (od 6% leta 90 na 10,6%). Volilna udeležba okrog 70 odstotkov pa naj bi presegla tisto pred štirimi leti. (STA, DPA)

Javni dolg Optimizma je vladni škandal

Vlada je jamčila za firmo, ki je bila na robu bankrota – Baje je bilo vse po predpisih

LJUBLJANA, 20. marca – Postojnsko zasebno podjetje Optimizem v času, ko mu je vlada dala jamstvo za 112 milijonov tolarjev, ni imelo nobenih bonitet, ki bi to vladno dejanje upravičile. Čeprav ni povsem jasno, kakšna vse so ozadja državnega jamstva, ki je zdaj postalo javni dolg, pa je nesporno, da je Vladimir Slejko, glavni lastnik Optimizmov iz Postojne, državno jamstvo dobil »na lepe oči« in ne glede na to, da je bil finančni minister Mitja Gaspari o razmerah v Optimizmu dobro obveščen.

Zdaj dr. Janez Drnovšek zatrjuje, da je bilo vse v skladu s predpisi in zakoni, minister Gaspari pa, da denar ni izgubljen. Ali je pri tem mislil na davkoplačevalce, se ne ve, Slejko pa jamstva ne bo mogel vrniti, ker so vse njegove firme blokirane. In bi potreboval še kakšno jamstvo . . .

Več na 3. strani.

V. V.

Bronasti slalomski kolajni Juretu Koširju in Urški Hrovat

VAIL, 20. marca - Jure Košir in Urška Hrovat sta za konec sezone osvojila še bronasti kolajni v slalomski razvrstitvi svetovnega pokala. Mojstrančan jo je osvojil brez boja s svojima velikima tekmecema, Albertom Tombo in Thomasom Stangassingerjem, ki sta odnesla zlato in srebro, ker so moški slalom na finalu zaradi preobilice novega snega odpovedali. Zadnji ženski slalom pa se je končal z novimi izvrstnimi predstavami slovenskih smučark, saj se je za zmagovalko Vreni Schneider uvrstila Katja Koren, četrta je bila Urška Hrovat, Alenka Dovžan pa je dopolnila ekipni uspeh s 14. mestom. V ženski slalomski razvrstitvi je zmagala Švicarka Vreni Schneider pred Švedinjo Pernillo Wiberg in Ljubljančanko Urško Hrovat. Velika kristalna globusa sta pripadla Norvežanu Kjetilu Andreu Aamodtu in Švicarki Vreni Schneider, zelo dobre pa so so tudi uvrstitve slovenskih reprezentantov. Prednjačijo seveda dekleta: 10. Hrovat, 12. Koren, 13. Dovžan, v moški skupni razvrstitvi pa je najboljši Jure Košir na 15. mestu. Več na 11. in 15. strani. (V. D., foto: Špela Modic)

Nenavadno sprejeta resolucija VS OZN

ZDA so v Varnostnem svetu zahtevale glasovanje o vsakem odstavku resolucije, ki obsoja pokol v Hebronu

OD NAŠEGA DOPISNIKA

NEW YORK, 20. marca – Varnostni svet OZN je ob koncu tedna končno sprejel resolucijo, ki ostro obsoja pokol v Hebronu, poziva Izrael, naj prepreči nova nasilja svojih naseljencev (kar pomeni tudi njihovo razorožitev) in zavaruje Palestince, začasno tudi z mednarodnimi mirovnimi silami. Resolucija izraža podporo mirovnim pogajanjem med Izraelom in PLO.

Pred glasovanjem so ZDA zahtevale, da članice VS glasujejo o vsakem odstavku resolucije posebej. Takšnega manevra za okroglo mizo varnostnega sveta ne pomnijo že vrsto let; zadnjikrat je bil uporabljen leta 1985 v razpravi o Nikaragvi.

Da bodo ZDA zahtevale glasovanje »od odstavka do odstavka«, je bilo namignjeno že na dopoldanski tiskovni konferenci na ameriški misiji ZDA. Ko je bilo očitno, da PLO ne bo pristala na nadaljevanje pogajanj, če ne bo sprejeta resolucija, so se Američani odločili, da bodo namesto veta ponudili kompromisno rešitev. Resolucijo so na splošno podprli, vzdržali pa so se pri glasovanju o nekaterih njenih odstavkih. Za ZDA sta bila sporna zlasti dva odstavka. Prvi govori o Jeruzalemu kot delu zasedenih ozemelj, drugi pa poudarja »potrebo po zavarovanju palestinskega prebivalstva«.

Američani so se torej pri teh dveh odstavkih vzdržali, medtem ko so predstavniki preostalih 14 članic glasovali za vse odstavke. To je predsedniku varnostnega sveta – ta mesec je to francoski ambasador Jean-Bernard Merimée – omogočilo, da je razglasil sprejetje resolucije, ki v dokumentaciji VS poslej nosi številko 280.

M. M.

Lažni preplah

MOSKVA, 20. marca (STA/AFP) – Ruski skrajni nacionalist Vladimir Žirinovski danes ni imel napovedanega mitinga v tovarni Elektrostal na obrobju Moskve, ker so neznanci sporočili, da je v tovarni podtaknjena bomba. Policija je izpraznila in preiskala poslopje, toda bombe ni našla.

Pozdrav pomladi

LJUBLJANA, 20. marca – Pa je spet prišla pomlad. »Uradno« se je namreč začela nocoj, in sicer natančno ob 21. uri in 26. minut. V Ljubljani so jo pričakali že v soboto z zdaj že tradicionalno prireditvijo Pozdrav pomladi. Pred Magistratom so v soboto popoldne v organizaciji zveze kulturnih organizacij nastopili viški pihalni orkester, mešani pevski zbor Glasbena matica, folklorna skupina Rožmarin in partizanski pevski zbor Ljubljana. (Foto: Igor Zaplatil)

DANES V DELU ŠPORT – DANES V DELU ŠPORT

Tudi nordijci pospravljajo smuči

Tudi tekmovalci v nordijskih disciplinah so sklenili zaključiti letošnje merjenje moči za svetovni pokal pred prihodom pomladi. V Thunder Bayu so se zbrali najboljši smučarski tekači in nordijski kombinatorci, biatlonci pa so se še zadnjič podali na štart v Canmoru. Le v konkurenci slednjih so nastopili slovenski tekmovalci, ki v Kanadi niso imeli najboljšega dne. Najbolj se je izkazala Andreja Grašič, ki je osvojila 15. mesto na 7,5 km dolgi progi in 38. mesto v skupni razvrstitvi, medtem ko je bil pri moških najuspešnejši, ki je na 10 km zasedel 34., v končni razvrstitvi svetovnega pokala pa 46. mesto.

Stran 11

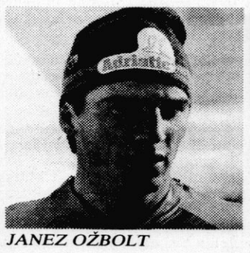

JANEZ OŽBOLT

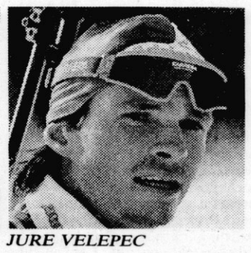

JURE VELEPEC

Danes v 3. polčasu:

Jure Kastelic, trener Brigite Bukovec:
Ciljev ni, le neskončna pot.
LA – športna prestolnica sveta (2):
Premeteni Dodgersi rešili Bushev denar.
Pred začetkom SP v cestno-hitrostnih dirkah:
Drzni jezdeci v daljni Avstraliji.
Bostonski dnevnik Dina Rađe:
Bravo, Ljubljančani!

Stran 16

Hokejisti na dveh frontah

Naša najboljša selekcija nastopa te dni na svetovnem prvenstvu skupine C na Slovaškem in je po zmagi nad Madžari z 8:2 izgubila z gostitelji z 0:9. Na Bledu pa je evropsko mladinsko prvenstvo, na katerem so boji tudi nadvse privlačni (na sliki) in tudi naši so uspešni. Najprej so premagali Nizozemsko, nato Litvo, danes pa igrajo z Estonijo za vstop v polfinale. (Foto: Aleš Černivec)

Stran 14

3×3
12. KROG 3×3
19. 3. 1994
IZŽREBANE ŠTEVILKE
LOTERIJA SLOVENIJE
A 72 74 77
B 6 7 10
C 52 54 55
INFORMACIJE O IGRAH NA SREČO: TELEFON 9862!

NA KRATKO

Janez Janša na tribuni v Ribnici

RIBNICA, 20. marca – »Vsi morajo imeti enake možnosti za start in za to se v sedanjih reformnih procesih zavzemamo v SDSS. Danes je v Sloveniji že tanek in vpliven sloj multimilijonarjev, ki so nastali v nekaj letih ali celo le v nekaj mesecih,« je povedal predsednik SDSS Janez Janša konec tedna na javni tribuni v Ribnici, ki je bila množično obiskana.

Janez Janša se je strinjal, da bi bilo treba ugotoviti odgovorne za javni dolg, ki je nastal v preteklosti, saj je to mogoče. Del politike je delal državo, del pa jo je lastninil. »Če da banka firmi z dvajsetimi zaposlenimi dve milijardi tolarjev, firma propade, njen direktor pa se pojavi v Ljubljani in bi rad zidal hotel, se je firmin kapital zanesljivo odlil. Preko javnega dolga pa bomo to plačali vsi. Dvajset zaposlenih bi lahko preživelo celo življenje na počitnicah na Filipinih, pa ne bi moglo zapraviti dveh milijard tolarjev. V tujini direktor ali lastnik, ki bankrotira nikdar več ne sme registrirati firme ali biti direktor. Kako je pri nas pa vidite,« je pojasnil Janez Janša.

Po združitvi štirih strank je po Janševem mnenju razmerje sil v parlamentu takšno, da lahko LDS skupaj z ZLSD in Jelinčičevo pomočjo sestavi vlado brez SKD in SDSS. Možnosti razvoja sta dve: ali bo nova stranka skupaj z ZLSD le blok za obrambo privilegijev preteklosti, kar bo težko kompatibilno z Evropo, ali pa bo šla v liberalizem, kar je resnična želja nekaterih, vendar bo to šlo težko skupaj z nekaterimi komsomolci z anarhističnim pridihom. »Predsednik vlade je izjavljal, da ne želi biti vodja levega bloka in sedaj ima priliko to dokazati,« je menil Janez Janša. (M.D.)

Zmago Jelinčič pa v Zagorju

ZAGORJE, 20. marca – »Hvala vsem, ki so se potrudili, da smo danes lahko v tej dvorani,« je na vseslovenski javni tribuni SNS v Zagorju v soboto zvečer ob zaključku svojega uvodnega govora med drugim dejal njen prvak Zmago Jelinčič. Takšna zahvala v normalnih okoliščinah ne bi pomenila nič posebnega, v Zagorju pa je glede na dogajanja v dneh pred tribuno izzvenela kot čista ironija.

Vsako prvo soboto po 15. v mesecu (in takšna je bila tudi tokratna sobota) se namreč v dvorani zagorskega Delavskega doma, kjer je tokrat zborovala SNS, na družabnih srečanjih že dobro leto dni dobivajo muslimani, živeči v Zasavju. Dvorano so pravočasno rezervirali tudi to soboto in kot vselej za srečanje imeli tudi dovoljenje pristojnih občinskih organov. Z grožnjo, da se bodo zbrali kar na prostem in poskrbeli, da za »takšno ravnanje« vsekakor izve javnost, so se predstavniki SNS zglasili še pri županu – in dobili dvorano.

Sicer pa je Jelinčič v Zagorju med drugim povedal, da se položaj SNS v parlamentu in v državi krepi in da se bo z oblikovanjem dveh močnih blokov v Sloveniji zgodilo tisto, kar je SNS ves čas hotela: da bodo od njenih odločitev odvisne odločitve v parlamentu. (P. M.)

Numizmatiki popestrili vikend

KOPER, 20. marca – Okrog 200 filatelistov, numizmatikov in zbirateljev malih predmetov se je konec tega tedna zbralo v stekleni dvorani hotela Žusterna v Kopru. Na okrog 50 mizah in številnih panojih so ponudili na ogled in v prodajo mnogo kovancev, bankovcev, razglednic in drugo. Posebnost na srečanju je bil gotovo skoraj 150 let star fotoaparat znanega koprskega fotografa Saše Dojkoviča,

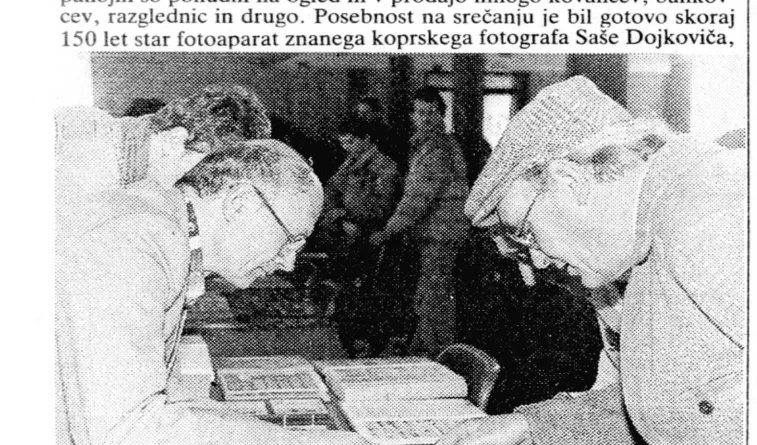

mojstra, ki se je ob fotografiji posvetil tudi zbiranju starih fotoaparatov. Srečanja v Kopru so se udeležili Slovenci, Avstrijci, Madžari, Čehi in Italijani, poleg strokovnjakov tudi številni radovedneži, ki so imeli kaj videti. Od najnovejših jugo bankovcev za 10 milijonov dinarjev, do starega kovanca za 25 dinarjev ali stare razglednice, Reke, Kopra, Trsta in drugih krajev. (Besedilo in slika: Dušan Grča)

Končan posvet CENYC na Bledu

BLED, 20. marca – Ker bodočnosti brez skladnega razvoja praktično ni mogoče pričakovati, so udeleženci tridnevnega posveta evropskih nacionalnih mladinskih svetov, ki ga je na Bledu pripravil Mladinski svet Slovenije (MSS) skupaj z republiškim uradom za mladino, tej temi posvetili precej pozornosti. Tako so na srečanju, ki so ga končali danes v zgodnjih popoldanskih urah, govorili tudi o možnostih enakopravnega vključevanja Srednje in Vzhodne Evrope v obstoječe evropske strukture.

Dejstvo je, da se evropski programi za mladino po eni strani odpirajo, po drugi pa zelo ozko zapirajo, kar naj bi bilo, kot so menili razpravljalci, še posebej kritično, ker bo vloga Sveta Evrope doživela korenite spremembe, morda že »jutri«. In ker naj bi v zvezi s tem prišlo tudi do morebitnega krčenja obstoječih programov, bo morala evropska mladina prej ali slej doreči ključno vprašanje, ki zadeva bodočnost evropskih mladinskih asociacij. Tudi tu naj bi se, kot je bilo slišati, najboljša možnost skrivala v iskanju in oblikovanju enotne strukture.

Kot je prepričan Janez Škulj, predsednik slovenskega mladinskega sveta, pa naj bi prav v tem času prišlo tudi do oživitve srednjeevropske skupine, ki jo poleg Slovenije sestavljajo Madžarska, Slovaška in Češka. Ker pa bi se za ali proti takšni pobudi moral izreči (tudi) zunanji minister Lojze Peterle, MSS zdaj od njega pričakuje odločujočo potezo. (D. Z.)

Z nami živijo tudi invalidi

DRAVOGRAD, 20. marca – Koordinacijski odbor društev invalidov koroške regije in društvo invalidov z Raven sta v domu starostnikov v Črnečah pri Dravogradu predstavila zbornik Z nami živijo tudi invalidi. S proslavo in predstavitvijo zbornika, napisali so ga učenci koroških in nekaterih drugih slovenskih osnovnih šol, so člani teh društev tudi obeležili mednarodni dan invalidov, ki ga praznujejo povsod po svetu prvo pomladno nedeljo. Najboljše pisne izdelke, zbrane v zborniku, so tudi nagradili. (I. P.)

CIVILNA INICIATIVA

Kriminalisti so našli prstni odtis in krvno skupino nič

Ovadba proti neznanemu storilcu nudi malo opore za resnejše trditve o tem, kdo je avtor Civilne iniciative – Kriminalisti pri Zagožnovi tajnici – Podatki iz dosjejev bivše SDV?

LJUBLJANA, 20. marca – Kriminalisti, ki so decembra lani ovadili neznanega storilca, niso uspeli odkriti identitete avtorja dveh pisem »Civilne iniciative.« Sporočilo političnega kolegija predsednika vlade Drnovška ni ponudilo novih dokazov, zato bo obtožnico najverjetneje potrebno dopolniti s preiskavo znotraj ministrstva za notranje zadeve, med sodelavci nekdanje službe državne varnosti oziroma političnim klanom, ki razpolaga z dosjeji tajne policije.

Kazenska ovadba se nanaša na neznanega storilca, ki je utemeljeno osumljen, da je v začetku meseca oktobra in v začetku meseca decembra 1993 v dveh pismih s podpisom »Civilna iniciativa« škodil in oškodoval čast in dobro ime predsednika državnega zbora Hermana Rigelnika. »Civilna iniciativa« v prvem pismu med drugim ugotavlja, da Herman Rigelnik opravlja funkcijo predsednika državnega zbora na neustaven način in s predhodnim dogovarjanjem, oziroma »tajno telefonsko povezavo.« Pred pomembnejšimi odločitvami v parlamentu naj bi na domu obiskoval Milana Kučana in Staneta Dolanca, da bi potem predsednika vlade dr. Janeza Drnovška skupno prepričali v določene rešitve. Predvsem pa očrnili vse tiste variante, ki bi lahko nadomestile neposredno sodelovanje komunistov v vladi.

Drugo pismo »Civilne iniciative« ugotavlja, da »Herman Rigelnik kolegij državnega zbora spreminja v politbiro, parlament pa v CK in ustvarja dvorno opozicijo, ki jo popolnoma obvladuje.« Neznani avtor Hermana Rigelnika predstavlja kot osebo, ki vse svoje cilje dosega s takšnimi ali drugačnimi manipulacijami z ljudmi – svoj vpliv in položaj naj bi si Rigelnik krepil z obvladovanjem skoraj večine pomembnejših direktorjev v slovenskem gospodarstvu, bančništvu in medijih – pri tem pa zlorablja avtoriteto svoje funkcije in organa, ki ga vodi. V dveh pismih je podrobno opisano nagnjenje Hermana Rigelnika k pretiranemu pridobitništvu – denar in provizije – z natančnim opisom nepremičnin doma in v tujini.

Dokument »Civilne iniciative« je sicer domnevno vseboval tudi nekatere očitke, ki predstavljajo sum uradno preganljivih kaznivih dejanj za Hermana Rigelnika pa tudi za predsednika države Milana Kučana. Kriminalisti so preverili tudi omenjene navedbe, vendar so ugotovili, da v nobenem od teh primerov niso podani znaki kaznivih dejanj.

Pri zbiranju obvestil o neznanem storilcu so kriminalisti ugotovili, da so bili sami teksti pisem napisani z laserskim tiskalnikom, naslovi na kuvertah pa ponekod s pisalnim strojem, drugod z roko. Na enem od pisem so strokovnjaki Centra za kriminalistično – tehnične preiskave našli prstne odtise osebe, ki je sodelovala vsaj pri odpošiljanju pisma. Prav tako pa so ugotovili, da je eno od kuvert odposlala oseba s krvno skupino 0. Kriminalisti z delom nadaljujejo in iščejo predvsem osebo, ki je »lastnik« že omenjenega prstnega odtisa.

Kriminalisti v obrazložitvi kazenske ovadbe oziroma vsebinske analize pisma, dokazujejo, da je morala pri njegovi sestavi sodelovati oseba, ki je bila nekaj časa zelo blizu oškodovancu. Sodeč po dokumentaciji se kriminalisti očitno naslanjajo na prepričanje Hermana Rigelnika, da »mu je avtor Civilne inciative moral biti precej blizu predvsem v Gorenju,« saj so »nekatere konkretne navedbe historično jasne in znane nekomu, ki ga je moral sistematično spremljati.« Rigelnik je v enem izmed intervjujem dejal, da so ga v Gorenju spremljali »trije udbovci z vzdevki Napoleon, Ahil in Dunja.«

Selekcija podatkov, za katere je vedel zelo ozek krog ljudi, naj bi kriminaliste privedla do tega, da bi lahko te podatke nudil Jože Zagožen, doktor ekonomskih znanosti, včasih najožji sodelavec oškodovanega, sicer pa direktor II. uprave Ministrstva za obrambo, ki pa je obe pismi »Civilne iniciative,« kot ostali naslovniki, dobil po pošti. Zagožen je javno zanikal sodelovanje pri pisanju pisem »Civilne iniciative« in zavrnil poligrafsko in detektorsko testiranje na ministrstvu za notranje zadeve.

Med zbiranjem obvestil so kriminalisti po uradnem zaznamku ugotovili, da je Jože Zagožen pred časom svoji tajnici Božič Dušanki narekoval tekst o poslovanju Gorenja. Božičeva v objavljenih pismih »Civilne iniciative« sicer ni prepoznala vsebine teksta, ki ga je pisala za direktorja dr. Jožeta Zagožna, ki se je nanašal predvsem na »nevarnost, da se bo Gorenju umetno znižala vrednost in bo tako prodan tujcem pod ceno, konkretno je bilo govora o MGA Nazarje.« Rezultati poligrafskega testiranja so pokazali, da Božičeva »najverjetneje pozna osebo, ki je pisala Civilno iniciativo, vendar kriminalistom njene identitete ni uspelo ugotoviti.«

Glede na vsebino ostalih pričevanj, in sodeč po uradnih zaznamkih in pričevanjih, v preiskavi prevladuje ocena, da pismi »Civilne iniciative« nikakor nista delo enega avtorja. Gre namreč za podatke zbrane iz dosjejev bivše Službe državne varnosti.

VLADIMIR VODUŠEK

Razlaščenci proti državi

Protestno pismo Kučanu in Drnovšku – Podaljšati rok za izvedbo zakona – Zahteve po osebni odgovornosti – Izdanih le malo odločb

POSTOJNA, 20. marca – Slovenska ljudska stranka in Združenje lastnikov razlaščenega premoženja bosta predsedniku države Milanu Kučanu in predsedniku vlade dr. Janezu Drnovšku poslala protestno pismo zaradi neizvajanja zakona o denacionalizaciji in zahtevala njegovo pospešeno uresničevanje. Zahtevala bosta tudi ustanovitev posebnega organa oziroma agencije za uresničevanje tega zakona, še zlasti pa podaljšanje roka za izvedno zakona do pravnomočnih sodnih in upravnih postopkov. Dokler ne bo končana denacionalizacija, pa naj se podaljša tudi rok za izvedbo lastninjenja.

To so med drugim sklenili na zboru odbora razlaščencev pri Slovenski ljudski stranki, ki sta se ga poleg predstavnikov občinskih odborov razlaščencev udeležila tudi predsednik SLS Marjan Podobnik in glavni tajnik SLS Franci Feletrin. Marjan Podobnik je med drugim poudaril, da je prav zakon o denacionalizaciji eden od projektov, ki je tesno povezan z aktivnostmi SLS. Stranka se zavzema za dosledno izvajanje zakona, vendar pa je pri tem deležna poskusov zaviranja oziroma ustavitve uresničevanja zakona. Pod vtisom razprav v državnem zboru je Marjan Podobnik menil, da je v državnem zboru veliko bolj čutiti krizo odgovornosti za izvajanje zakona kot pa krizo kompetentnosti in sposobnosti. Ker država ni sprejela jamstva za odškodninski sklad, je nezaupanje razlaščencev v izvajanje zakona upravičeno. Odvzem premoženja v preteklosti je bil nepošten in nezakonit, zato je zakon treba uresničiti in popraviti krivice iz preteklosti.

V precej razgreti razpravi so udeleženci zbora v Postojni zahtevali osebno odgovornost vseh tistih, ki v najvišjih državnih organih in občinskih upravnih organih zavirajo izvajanje zakona o denacionalizaciji. Vse tiste politične stranke, ki so pred volitvami v svojih programih podpirale denacionalizacijo, bodo pozvali, naj ponovno javno podprejo izvajanje zakona.

Opozorili so tudi, da ljudje ne zaupajo preveč v pravni sistem naše države. Po sprejemu zakona o denacionalizaciji je bilo vloženih skoraj 40.000 zahtevkov za vrnitev premoženja. Izdanih je bilo komaj 8859 odločb, vrnjeno je bilo 14.000 hektarov kmetijskih zemljišč, 41.000 hektarov gozdov, 1805 stanovanjskih hiš in stanovanj, 882 poslovnih stavb in prostorov, 128 podjetij. Skratka, v treh letih izvajanja zakona o denacionalizaciji je bilo za vse vložene zahteve izdanih komaj 22 odstotkov odločb.

Odločno so obsodili in zavrnili monopolni položaj Gospodarske zbornice Slovenije. Nesprejemljivo je, da si zbornica lasti pravico odločilnega poseganja v preobrazbo lastninskih odnosov z vzpostavljanjem novih lastnikov mimo pravih lastnikov premoženja. Glede agrarnih skupnosti pa so menili, naj se jim zagotovi možnost, da se same opredelijo, po katerem zakonu se jim bo vračalo premoženje, po zakonu o denacionalizaciji ali po zakonu o agrarnih skupnostih. Zavzeli so se tudi za spremembo osmega člena zakona o agrarnih skupnostih, da namreč premoženje ostane skupnostim in se ga torej ne deli posameznim dediščem.

MARJANA TRILER

JOŽICA PUHAR

Slovo »rdeče ministrice«

Končuje se kariera edine ženske in poleg Janše edinega ministra v vseh slovenskih demokratičnih vladah – Bo ZLSD delila usodo Puharjeve?

LJUBLJANA, 20. marca – Jožici Puhar, ministrici za delo, družino in socialne zadeve in članici Združene liste socialnih demokratov, je predsednik vlade dr. Janez Drnovšek namesto čestitke za rojstni dan (19. 3. 1942, Polica pri Kranju) namenil dokaj neprijazno sporočilo – predlog o zamenjavi.

Tako naj bi se v ponedeljek končala politična kariera ne le edine ženske v sedanji vladi, ampak v tem trenutku poleg Janeza Janše tudi edine vodje resorja, ki je sodelovala v vseh dosedanjih postkomunističnih slovenskih vladah.

Puharjeva je sociologinja, ki se je po diplomi zaposlila na Zavodu za zaposlovanje, kasneje pa med drugim delala kot sekretarka v sindikalni organizaciji, v bolnišnici kot pomočnica direktorja za nemedicinsko področje, kot predsednica skupščine Zveze skupnosti za zaposlovanje in kot namestnica predsednika nekdanjega komiteja za delo. Odkar je leta 1990 prevzela vladni resor za delo, se je ta v dobrih treh letih razširil še na družino in pod svoje okrilje vzel tudi socialno varstvo.

Njen nedavni komentar Drnovškove poteze, češ da zamenjavi botrujejo politični razlogi, ni nov. V nekem intervjuju pred skoraj letom dni je povedala, da je tudi njeno ministrstvo vse bolj vpeto v politične boje, medtem ko se ji zahteve po odstopu ministrov, ki niso povezane s popolno nesposobnostjo ministra ali njegovo indiferentnostjo do problemov, zdijo neresne. Kljub temu je bilo njeno delo nepretano ocenjevano s političnimi merili.

Opozicija – v prvi vrsti Slovenska ljudska stranka – je Puharjevi namenjala očitke, da ji v treh mandatih ni uspelo drugega kot urediti nadomestila za brezposelne, da ji položaj v vladi ohranja le tesna povezanost s Svobodnimi sindikati Slovenije in da je potrebno zahtevati uresničitev volilne obljube njene stranke o sto tisoč novih delovnih mestih. V političnih kuloarjih so že dlje časa krožile različne zgodbe o domnevnem nezadovoljstvu Drnovška z delom ministrice Puharjeve, prav tako več imen kandidatov za njeno mesto, vendar so se ti največkrat utopili v siceršnjih političnih razprtijah.

V ZLSD so ves ta čas zagotavljali, da uradnega predloga za zamenjavo Puharjeve nimajo in da bodo o njem razmišljali, ko ga dobijo, da pa vsekakor pozitivno ocenjujejo njeno delo, saj je ena njena večjih zaslug, kot jo je opisal Janez Kocijančič v začetku marca, da ni prišlo do »socialnega kolapsa«.

Morda je za politično zgodovino vladnega sodelovanja ZL in Puharjeve zanimivo dejstvo, da je samo dva meseca po tem, ko je Puharjeva izjavila, da nič ne ve o »neredu« v svojem ministrstvu, Janez Janša (kot najbolj izrazit politični nasprotnik ZL) na koordinaciji vladnih strank zahteval, naj SDK pregleda poslovanje resorja Puharjeve, ki naj bi po njegovih ocenah razpolagal s tretjino celotnega proračuna in domnevno nezakonito razpolagal s sredstvi za socialne programe.

JOŽICA PUHAR

Socialdemokrati so svojo zahtevo utemeljili s pritožbami podjetij, češ da se denar, namenjen socialnim transferjem, deli po čudnih merilih. Puharjeva je Janševe »insinuacije« pripisala razmerjem »med tistimi, ki politično strmijo v desno, in levimi,« o zamislih glede njene zamenjave pa povedala, da »potekajo bolj po strankarskih kanalih.« Poleg zahtev nekaterih krščanskodemokratskih poslancev, ki so zahtevali isto kot Janša, se je obojim pred kratkim pridružil tudi Lojze Peterle. Na seji vlade sredi preteklega tedna je namreč zahteval, da vlada obravnava poročilo SDK o domnevnih nepravilnostih pri poslovanju ministrstva Puharjeve, dva dni kasneje pa svoj nastop pojasnil z razlago, da krščanski demokrati v vladi »ne želijo deliti soodgovornosti za napake«.

Kljub temu, da je Drnovšek v svoji utemeljitvi predloga za zamenjavo označil poročilo SDK o poslovanju ministrstva za delo, družino in socialne zadeve kot »dodaten razlog« (poleg težav pri doseganju socialnega pakta in vodenju dohodkovne politike), so politični analitiki opazili svojevrsten pomen v dejstvu, da je Drnovšek odposlal svoj predlog samo dan po Peterletovem nastopu.

Ob neprestanem zagotavljanju trdnosti vladne osi LDS–SKD so poznavalci pripisali skladnost Peterletovega in Drnovškovega predloga »konsolidaciji neke vladne politike«, kot se je pred štirimi meseci izrazila Puharjeva, ko je ocenjevala težnje po njeni zamenjavi. Predstavniki ZL s svojimi nedavnimi izjavami namreč niso skrivali nezdružljivosti svoje socialdemokratske in Drnovškove neoliberalne oziroma pragmatične usmeritve, položaj ministrice Puharjeve pa naj bi v tej shemi predstavljal le poosebljenje položaja ZL v vladni koaliciji. Ni jih malo, ki obema prerokujejo isto usodo.

DEJAN PUŠENJAK

IZ ŽIVLJENJA POSLANCEV: JANEZ PODOBNIK

Osama sili v radikalizem

»Užitek je biti dobro pripravljen in z argumenti utemeljevati svojo odločitev« – »Premalo je domačnosti v parlamentu, kjer preživimo toliko ur«

LJUBLJANA, 20. marca – »Bojim se, da bomo opozicijski poslanci zaradi osame prisiljeni opozarjati nase bolj grobo, namerno preko roba, čeprav še v okvirih parlamentarne demokracije. Nujna radikalizacija stališč vsaj zame ne bo preprosta, saj je to povezano z osebno držo in čustvi. Moje vodilo, tudi ko pride do političnega dialoga in konflikta je ne napadati človeka, ampak se spopadati z njegovimi stališči. Politično prepričanje namreč ni soodvisno od človekove osebne kulture.«

Dr. Janez Podobnik, poslanec ljudske stranke, sodi, dodatno tudi zaradi dejstva, da je v opoziciji, med najbolj obremenjene in med največje garače. Ne samo ob primerih, kot je bila zadnja izredna seja o javnem dolgu, na katero se je pripravljal tudi ponoči. Glede rezultatov seje je kljub drugačnim mnenjem optimist, v komentarju seje pa ni pozabil pohvaliti predstavnikov vlade in drugih institucij, ki so zelo korektno in kulturno odgovarjali na vprašanja.

Pravi, da se je v delo poslanca vrgel z dušo in telesom in da ga je tempo »posesal«. Pokazal je kup še neodprte pošte na svoji mizi. »Ljudje se obračajo na naju z bratom z najrazličnejšimi problemi. Zadeva je že postala problematična, dogaja se, da se prekrivata vloga poslanca, ki naj bo odprt do ljudi, in obveznosti v državnem zboru, ki jih je treba postoriti. Potem so tu še obveznosti v stranki, saj v marsičem dajemo imidž stranki prav prek poslanskega kluba. Obveznosti imam v Idriji, kjer sem predsednik skupščine, in povsem na

DR. JANEZ PODOBNIK

koncu je zdaj družina, čeprav si tega nisem želel. Žena se še vedno ni povsem sprijaznila s tem, da me skoraj nikoli ni doma. Drugošolec Rok sicer marsikaj razume, a vseeno mojo odsotnost čuti. Nekaj nadomestim s tem, da le izjemoma, če se delo zavleče pozno v noč, ostanem v Ljubljani, v glavnem pa se vsak dan vozim domov.«

Lokalna samouprava in državna uprava sta že nekaj časa osrednji področji njegovega dela. »V to sem se res poglobil. V komisiji za lokalno samoupravo sem bil sicer morda včasih radikalen, predvsem zaradi afirmativnega odnosa do ustavnih določb, kljub temu pa mislim, da je moje sodelovanje v komisiji konstruktivno. Čeprav nisem strokovnjak za to področje, pa sem se z enako vnemo lotil tudi reforme pravosodja.«

S tem je, kot pravi, nekoliko potisnjeno ob stran področje, kjer si želi več delati, to je socialna politika, morda v povezavi z javnim zdravstvom. »Pričakoval sem, da bomo doslej opravili vsaj razpravo o zasnovi socialne politike in se odločili za enega od treh modelov: za konzervativnega, socialdemokratskega ali liberalnega. Naša socialna politika je konglomerat, ki je posledica neštetih kompromisov. Seveda pa v politiki tudi brez poznavanja gospodarstva ne gre, kjer je moja vizija tržni sistem z močno socialno občutljivostjo. Skratka sistem, ki ga je v marsičem dorekel že Krek.«

Janez Podobnik je leta 1984 diplomiral na medicinski fakulteti in potem šest let delal v splošni ambulanti v Cerknem »kot ljudski, družinski zdravnik«. Ko bi morala pasti kocka za specializacijo, so prišle prve demokratične volitve. Takrat ni kandidiral za državni parlament, »saj sem slutil, da bi bil verjetno izvoljen. Zato sem se odločil le za občinske volitve, saj sem nameraval ostati zdravnik. Dobri dve leti kasneje so me v stranki prepričali za državno kandidaturo in po izvolitvi za poslanca sem se, vsaj začasno, zavestno odpovedal zdravniški službi.«

Njegovo življenjsko vodilo, personalizem, »da je oseba središče delovanja« in kritična distanca, pa se je začelo oblikovati že v srednji šoli, denimo v krogu 2000 – dve leti je bil tudi predsednik društva – v nadškofijskem odboru za študente, kjer je bil tajnik dva mandata. Ni čudno, če ga moti nenačelnost, zlasti v kadrovski politiki. »Fevdalizacije in tihi dogovori o nosilcih javnih funkcij, kar se bo po zadnjih političnih premikih verjetno še stopnjevalo, je tisto, kar bi nas moralo skrbeti. Če že predlagajo stranke, naj predlagajo strokovno neoporečne ljudi.«

Janez Podobnik se zaradi tega, ker je v medijski senci svojega leto dni mlajšega brata Marjana prav nič slabo ne počuti. »Z bratom imava pravzaprav zelo malo časa za pogovore, najboljša za to so jutra, če se lahko peljeva skupaj. A se to redko zgodi, ker imava vsak svoje obveznosti. Marjan ima sposobnosti, ki jih nima vsak, neko karizmatičnost. Ker v poslanski klopi sediva skupaj, dobro vem, da je to zanj marsikdaj zelo težko. Jaz sem iz drugačnega testa, raje študiram. Užitek je biti dobro pripravljen in z argumenti utemeljevati svojo odločitev. Žal je treba velikokrat odločati, ne da bi dobro preštudiral gradivo, ker je marsikdaj odločilen vsak glas.«

Prostega časa ima zelo malo, kar ga je, ga preživi z družino, kadar je le mogoče, gredo na sprehod po hribih in grapah, kjer je nekoč hodil kot zdravnik. Pisanju, ki mu je bilo v sprostitev in veselje, se je moral odpovedati. Literarne ambicije pa še niso ugasnile. In če se bo kdaj vrnil v svoj poklic, bo dnevniškim zapisom iz vojske in iz zdravniške torbe zagotovo dodal še kaj.

JANA TAŠKAR

GLOSA

Padanje kadrov

Za Jožico Puhar, ministrico v odstavljanju, lahko rečemo tudi kakšno dobro. V stilu nogometne, da je pač treba navijati za šibkejše. Je edina ženska v Drnovškovi vladi, kar bi lahko pomenilo, da se je ministrski predsednik ustrašil tako hude feminizacije vlade. Česar pa ni kriva Puharjeva, ampak nekateri drugi ministri.

Ker je to prešibak argument za njeno odstavitev, bi razmislek lahko šel v smeri antikomunizma, ki je zelo moderen diskurz v slovenskem postsocializmu. Pa tudi iz te moke noče biti kruha, ker je znano, da samo približno štirje člani sedanje vlade nikdar niso bili v ZKS–ZKJ in so torej v manjšini. Vlada je pa večinska . . . Lahko špekuliramo z dejstvom, da je Puharjeva (poleg J. Janše) edina šefica nekega vladnega resorja, ki je preživela vse dosedanje demokratične vlade. Kar je lep dosežek za dosedanje vlade, demokracije pa tako in tako nihče nič ne vpraša. Ali pa je ravno obratno, kdo bi vedel.

Morebiti ima kaj vmes kontrola SDK, ki ministrici Puharjevi očita pretirane finančne domačnosti. Toda ker doslej še noben minister ni odletel zaradi tega, tudi ta razlog za odslovitev Jožice Puhar odpade. Če bi to bil argument, bi namreč že danes bili brez vlade. Predsednik vlade dr. Janez Drnovšek sicer nekaj namiguje, da z ministrico ni zadovoljen zaradi njenih težav pri sklepanju socialnega pakta. Kar tudi ni noben agrument, ker je že lani sindikalistom povedal, da lahko vlada tudi brez mirovnih pogodb s proletarci in tega Puharjeva že ni kriva.

Zato se je pri razmisleku o odstopitvi ministrice Puharjeve treba zateči na področje političnega. K Drnovškovi veliki liberalni zgodbi o uspehu namreč sodijo tudi anonimni kadrovski obračuni oziroma zamenjave.

Kot vemo, je najprej zaradi nekega pisma premier odstavil šefa tajne službe dr. Miho Brejca in šele nato po aferi skušal najti kakšen argument oziroma opravičilo. Tako, da je odstavil še naslednja dva šefa tajne službe. Enega od njih je malo kasneje postavil za vladnega svetovalca, ker je državni zbor rekel, da je kriv. S tem je Drnovšek dokazal, da je vlada neodvisna.

Kasneje so mu nasprotniki hoteli odstaviti pravosodnega ministra Miho Kozinca, ker je bil v preteklosti nekoliko odvisen, pa so Peterletovi rekli ne zdaj, ampak kdaj drugič in ni bilo nikoli. Pač v skladu z znano biblijsko: on tebe s kamnom, ti njega s kruhom. Potem je prvi minister le odstavil ministra za okolje Miho Jazbinška, pri čemer smo izvedeli le to, da nam ni treba nič vedeti, in so poslanci rekli, da je tudi to v redu. Manj veš, manj boli. Poslanska plača pa tako in tako ni odvisna od védenja, ampak od pozab.

Zdaj je na vrsti Jožica Puhar, ki je sicer nekaj kriva, a ne tako, da bi to bilo dovolj. Eden od premierovih kronskih argumentov je trditev, da je ministrico že tako in tako skušal večkrat odstaviti, pa ni šlo, zdaj naj bi šlo pa bolje. Kocijančičeva politična direkcija očitno pričakuje boljšo obrazložitev, da ji kdo ne bi ponovno očital, da kot naslednica slavne KP–ZK zamenjuje kadre kar na oči, če jih že po tem principu kadrira.

Ministrskemu predsedniku v olajšanje torej naštejmo še enega kronskih razlogov za odslovitev Jožice Puhar: od povprečnega ministra v njegovi vladi je za kakih dvajset kilogramov težja. Kar pomeni, da se je Drnovšek odločil za argument teže, ne za težo argumentov.

VINKO VASLE

CISEF
Center strokovnega izpopolnjevanja in svetovalne dejavnosti Ekonomske fakultete v Ljubljani

organizira

Seminar:

PRIVATIZACIJA DRŽAVNIH BANK
5. in 6. aprila 1994 na EF v Ljubljani

Program:
Lasništvo bank v drugih državah in lasništvo tujcev
Subordinirane terjatve do ASBH in privatizacija bank
Stanje bank v sanaciji in njihova pripravljenost ali nepripravljenost za privatizacijo
Država ali Agencija za sanacijo bank in hranilnic in privatizacija bank
Kako določiti vrednost banke, ki se privatizira
Okrogla miza

Na seminarju bodo sodelovali:
Janko Deželak, Agencija RS za sanacijo bank in hranilnic
mag. Andrej Hazabent, Kreditna banka Maribor
Metod Dragonja, Lek d.d. Ljubljana
mag. Marko Voljč, Ljubljanska banka d.d. Ljubljana
dr. Ivan Ribnikar, Ekonomska fakulteta
Dean Mikolič, P & S
mag. Janez Senčar, Agencija RS za sanacijo bank in hranilnic

Dodatne informacije lahko dobite v CISEF-u po telefonu 342 662.

Iz življenja na oder

Naši rojaki na Madžarskem se pripravljajo na gostovanje v matični domovini – »Inventura« enoletnega dela bo 16. aprila v Murski Soboti

GORNJI SENIK, 20. marca – Mirno sobotno popoldne v najbolj slovenski vasi v Porabju na Madžarskem je občasno prekinil tanek zategnjeni ženski vrisk in razposajeno petje. Glasovi so prihajali iz dvorane kulturnega doma, kjer pa ni bilo ne veselice in ne gostüvanja, pač pa vaja ženske dramske skupine. Irena Barber, Vera Gaspar, Eva Časar, Idilko Keincz iz Gornjega senika in Margita Sepeši in Irma Filip iz Sakalovcev se ob prostih sobotnih in nedeljskih popoldnevih pripravljajo na nastop v matični domovini. Ta bo v soboto, 16. aprila v grajski gledališki dvorani v Murski Soboti.

Za naše rojake je gostovanje v matični domovini vedno znova velik in pomemben dogodek. Vsi se še danes spominjajo nastopa v ljubljanskem Cankarjevem domu, ki ga je neposredno prenašala tudi televizija. Pozneje so vsakoletno »inventuro« kulturnega ustvarjanja v Porabju preselili v Mursko Soboto, torej med Prekmurce, ki so jezikovno oziroma narečno zelo blizu porabskim Slovencem. Lani je bila gledališka dvorana v soboškem gradu nabito polna poslušalcev, ko so se naši rojaki predstavili s prireditvijo Sprotoletje blüzi ide ali Spomlad prihaja.

Letošnji predstavi so nadeli ime Iz življenja na oder. Ime ni izbrano po naključju. Miki Roš, umetniški svobodnjak iz Murske Sobote, ki že štiri leta pomaga pri delu slovenskim kulturnim skupinam v Porabju, pravi, da želijo biti naši rojaki tudi na gledališkem odru takšni, kot v vsakdanjem življenju. Torej tudi govoriti tako, kot se je od vekomaj govorilo v porabskih vaseh. Zato tudi nekoliko simbolični naslov aprilske predstave v Murski Soboti. »Ko sem se pred štiri leti dogovarjal, da priskočim na pomoč mladim porabskim lutkarjem, katerim je vrsto let pomagala moja mama, sem vztrajal, da otroci govorijo v domačem narečju. Le tako so otroci razumeli, kaj igrajo, imeli so veselje, pa tudi dvorane so bile med njihovimi nastopi nabito polne. Samo mladi lutkarji iz gornjeseniške osnovne šole, ki jih vodi Klara Fodur, letno uprizorijo 35 do 40 predstav. Ljudje jih radi gledajo in še raje poslušajo, saj jih razumejo, ker govorijo po domače in ne v knjižni slovenščini. »Uradna« materinščina je za Slovence v Porabju prav zaradi dolgoletne asmiliacije zdaj že skoraj popolnoma tuj jezik.«

Mladi porabski lutkarji so tako postali ena najbolj zasedenih kulturnih skupin v Porabju. S predstavama Ko se ptički ženijo in Bratje, škratje, tatje, katerih avtor je pisatelj Feri Lainšček, so polnili dvorane v Porabju in tudi v matični domovini. Na aprilski prireditvi v Murski Soboti bodo zaigrali Roševo igrico Mlinarjeva pravljica. Prvi »test« so opravili pred dnevi na srečanju lutkovnih skupin v Murski Soboti. Vsi so bili zadovoljni. V prihodnjih dneh bodo igrico premierno uprizorili tudi v Porabju.

Ob mladih lutkarjih bo na soboški porabski prireditvi nastopila tudi skupina učencev monoštrske gimnazije, ki se še imajo za Slovence in ki tudi obiskujejo pouk slovenščine. Tudi z njimi sodeluje Miki Roš, ki mu je bila sobotna jutranja vaja z gimnazijci v Monoštru le prijeten, a dovolj naporen uvod v popoldansko srečanje s porabskimi ženskami v gornjeseniškem kulturnem domu. »Ženice so super, enkratne, saj pripravljamo pravo »etno« glasbeno predstavo z zelo prepričljivim in življenjskim naslovom Pet pijanih bab. Trajala bo dvajset minut. Vsi, ki si jo bodo ogledali, se bodo nasmejali. Predstava je polna zgod in nezgod iz porabskega vsakdanjika. Tudi igralke so enkratne,« je povedal Miki Roš. Nasploh pa Rošu ne zmanjka volje do dela in energije, ko gre za Porabje. Skupaj s pisateljem Ferijem Lainščkom in režiserjem Andrejem Mlakarjem je posnel film Porabje s podnaslovom Kak nega zelenega konja, tak nega čednega Slovenca. Filmarji so skušali v vsakdanjem življenju v Porabju najti like (kovač, policaj, kuhar in glasbenik), ki nastopajo v Lainščkovi lutkovni igrici Bratje, tatje, škratje.

PET PIJANIH BAB – Porabske ženske, ki igrajo v »etno« glasbeni predstavi Pet pijanih bab, po končani sobotni vaji, skupaj z režiserjem Mikijem Rošem, pred kulturnim domom na Gornjem seniku. (Foto: I. G.)

IVAN GERENČER

Informacije o naložbah lastniških certifikatov.
Vzajemni sklad TAURUS
Tel: 061 13 23 112
INTARA
BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA D.D.
Prava izbira.

DELO

Direktor ČZP Delo, d.o.o., glavni in odgovorni urednik Dela:
TIT DOBERŠEK

Namestnik direktorja, glavnega in odgovornega urednika Dela:
DANILO SLIVNIK

Poslovni direktor:
EMIL ŠUŠTAR

Direktor trženja:
JURE APIH

Uredniki:
MIŠO RENKO (centralna redakcija), MARKO PEČAUER (notranja politika), TONJA SLOKAR, (gospodarstvo), VESO STOJANOV, (zunanja politika), PETER KOLŠEK (kultura), JANEZ ZADNIKAR (Književni listi), HELENA KOS (slovensko dopisništvo), ŽELJKO ŠEPETAVC (ljubljansko dopisništvo), MIRAN KOREN (šport), UROŠ ŠOŠTARIČ (kronika), ŽELJKO KOZINC (publicistika), BORIS JEŽ (komentarji), JANKO LORENCI (sobotna priloga), GREGOR PUCELJ (znanost), JOCO ŽNIDARŠIČ (fotografija), BOJAN ŠTEFANČIČ (dokumentacija), BRANE MASELJ (Vikend magazin), MATIJA DERMASTIA, (Delo in dom, Izložbeno okno).

OPTIMIZEM IN JAVNI DOLG

V vladi trdijo, da škandala ni, podatki pa kažejo drugače

Drnovšek: »Vse je bilo v skladu s predpisi« – Gaspari: »Denar ni izgubljen« – Podjetja V. Slejka pa so danes blokirana – Največji upnik je banka VIPA – Nekaj je prispevala tudi LB d.d. v sanaciji

LJUBLJANA, 20. marca – Primer postojnskega Optimizma je bil ob nedavni parlamentarni razpravi o javnem dolgu po krivici zapostavljen. Gre za škandal, ki ima več razsežnosti, tudi politične. Zasebna firma, ki je bankrotirala, je namreč še pred tem dobila izdatno jamstvo vlade, ki se zdaj sklicuje – kot je pred kratkim dejal dr. Janez Drnovšek – na to, da so se »finančni minister in drugi obnašali korektno in v skladu s predpisi«. Predsednik vlade je zatrdil, da so bili v primeru Optimizma izpolnjeni vsi zahtevani formalni pogoji in da so podjetja, ki so te pogoje izpolnjevala, dobila državno jamstvo. Kaj pa o tem pravijo uradni dokumenti?

Ministra za finance **Mitjo Gasparija** in Ljubljansko borzo je 9. aprila lani ljubljanska centrala Službe družbenega knjigovodstva z dopisom (Informacija o nezakonitih poskusih vplačila delniške glavnice in opravljenem »vplačilu« delniške glavnice delniške družbe Optimizem holding) obvestila, da je 10. marca 1993 pravna oseba Optimizem holding, d.d. s čekom nameravala dvigniti gotovino s svojega žiro računa v višini 556.995.600 tolarjev.

Nezakoniti poskus vplačila

»Ta znesek je bil namenjen za posojilo Slejko Vladimirju po pogodbi z dne 1. 2. 1993. Istočasno je bila predložena splošna položnica, s katero naj bi Slejko Vladimir vplačal 89.838 delnic po pogodbi o ustanovitvi delniške družbe **Optimizem holding, d.d.** v višini 556.995.600 SIT.« Glede na to, da Optimizem holding, d.d. v času izdaje čeka ni imel kritja na žiro računu, je SDK izplačilo tega čeka zavrnila. Istega dne sta bila SDK predložena kompenzacijska naloga Optimizma, d.d. in Optimizma, d.o.o. v vrednosti 556.995.600 SIT, kot namen obračuna pa je bilo vpisano: kompenzacija iz naslova plačila ustanoviteljskega deleža za delniško družbo za 89.838 delnic po posojilni pogodbi z dne 1. 2. 1993. SDK je tudi ta dva naloga zavrnila.

12. marca lani je SDK prejela 30 plačilnih nalogov v breme pravne osebe **Optimizem d.o.o.** (katere lastnik je Vladimir Slejko), s katerimi naj bi Optimizem, d.o.o v imenu in za račun Vladimirja Slejka vplačal delnice v dobro Optimizma hodlding, d.d. v skupni vrednosti 547.956.00 SIT. Istočasno je bilo predloženih še 30 plačilnih nalogov v enaki skupni vrednosti (tudi zneski na posamičnem nalogu so bili enaki) v breme žiro računa Optimizem holding, d.d. v dobro Optimizma d.o.o. Z njimi je dala delniška družba posojilo družbi z omejeno odgovornostjo.

»S tako transakcijo bi bilo stanje konec dneva na žiro računih obeh podjetij nič oziroma nespremenjeno. Vseh 60 nalogov je bilo zavrnjenih...« je sporočila finančnemu ministru Gaspariju centrala SDK. V drugem delu tega dopisa SDK razlaga, kako je Vladimir Slejko začel postopoma vplačevati delnice v Optimizem holding, d.d. prek svojega podjetja Optimizem, d.o.o.

»Optimizem, d.o.o. je v imenu in za račun Vladmirja Slejka na podlagi komisijske pogodbe kupil delnice Optimizma holding, d.d. v vrednosti 18.256.200 SIT, za katere je imel kritje na žiro računu. Delniška družba Optimizem holding pa je še isti dan nakazala na račun Optimizma, d.o.o. enak znesek kot posojilo družbi Optimizem, d.o.o. Enake transakcije so bile do 26. 3. 1993 ponovljene še 12-krat. Na ta način (s ponavljanjem transakcij vplačila delnic in takojšnjega vračila teh likvidnih sredstev s posojilom vplačniku) je bilo do 26. 3. 1993 vplačanih delnic Optimizma holding, d.d. v višini 550.994.400 SIT.

Vsi so vedeli ...

Zaradi natančnejšega opisa postopka dodajamo, da je bila večkrat v posamezno transakcijo vključena tudi Slovenska zadružna kmetijska banka tako, da je Optimizmu d.o.o. odobrila kredit, ki pa je bil že isti dan tudi vrnjen in torej ni vplival na sam način nakupa delnic.« SDK je bila tudi mnenja, da prvi trije poskusi »vplačila« terjajo ukrepanje pristojnih organov. Ta dopis so poleg naslovnikov v vednost prejeli še pravosodni minister Miha Kozinc, Bojan Podbevšek iz ministrstva za notranje zadeve, slovensko Vrhovno sodišče in enota temeljnega sodišča v Kopru.

Ministrstvo za finance je 3. avgusta lani SDK poslalo dopis v katerem minister Mitja Gaspari piše, da je »komisija za vrednostne papirje pri Ministrstvu za finance na osnovi podatkov, s katerimi razpolaga, ugotovila, da je delniška družba Optimizem holding povečala osnovni kapital brez dovoljenja Ministrstva za finance.« Gaspari v tem dopisu SDK naproša, da naj ga obvesti o ugotovitvah naknadnih pregledov poslovanja te družbe in o ukrepih.

VLADIMIR SLEJKO

»Vaše obvestilo nam je potrebno tudi zaradi postopka izdaje poroštva, ki naj bi ga ministrstvo za finance izdalo na osnovi sklepa vlade za izvozne kredite.«

Ministrstvo za finance je 10. avgusta lani od SDK prejelo dopis v katerem piše, da je na osnovi ugotovitev pregleda postojnska podružnica SDK 15. aprila 1993 podala pri temeljnem javnem tožilstvu v Kopru **kazensko ovadbo** zoper Vladimirja Slejka kot enega od ustanoviteljev podjetja Optimizem holding, d.d. in da je v skladu z zakonom koprskemu temeljnemu sodišču poslala tudi zahtevo za izbris podjetja Optimizem holding, d.d. iz sodnega registra. Prvega septembra lani je generalna direktorica SDK **Romana Logar** ministrstvu za finance poslala dopis v katerem pravi:

»Optimizem, d.o.o. v letu 1992 v bilanci stanja izkazuje zelo neugodno strukturo tako sredstev kot tudi njihovih virov. V strukturi virov je delež kratkoročnih obveznosti 93-odstoten. V strukturi sredstev ima največji delež vrednostni papirji, katerih vrednost ima 40-odstotni delež, upoštevajoč tečajne razlike. Okoli 40 odstotkov je vezanih sredstev v kratkoročnih terjatvah iz naslova kreditov, danih podjetjem in fizičnim osebam, ki so na različne načine tesno povezani z Optimizmom d.o.o.

V letu 1993 je struktura sredstev (terjatev) in obveznosti do virov sredstev še slabša na račun terjatev do Slejko Vladimirja za sredstva, ki jih je ta družba po komisijskem poslu »vplačala« namesto Slejka kot njegov delež v ustanovitev podjetja Optimizem holding, d.d. Ta »vplačila« izkazana tako na strani aktive kot pasive prek komisijskega posla presegajo kar desetkratno vrednost vseh kratkoročnih kreditov glede na njihov delež v letu 1992.« Logarjeva tudi piše, da gre za precej dvomljive terjatve in finančno ministrstvo opozarja, da ima Optimizem d.o.o. že od aprila 1993 blokiran žiro račun in da je SDK že vložila prijavo za začetek stečajnega postopka te firme.

Slejko piše Gaspariju

Osmega septembra lani je Vladimir Slejko v imenu Optimizma, d.o.o. ministru Gaspariju napisal pismo. V njem ministra opozarja, da »navkljub naši zadnji urgenci, v kateri smo zahtevali takojšnjo izdajo poroštvene izjave, se to še ni zgodilo.« Slejko ministra tudi z »veseljem obvešča«, da so ustrezno zavarovali nekatere svoje obveznosti in s tem dosegli deblokado žiro računa. Na koncu še dodaja, da od Gasparija pričakuje »obvestilo, da nas čaka podpisana poroštvena izjava, drugače jo bomo izterjali preko sodišča,« in dodaja: »Ker gre za izvajanje sklepa vlade v zvezi s poroštvom oziroma garancijo, bi javna obravnava teh nezakonitih postopkov lahko sprožila mednarodni škandal, saj se podobni postopki vodijo tudi v primeru izdaje garancij za zavarovanje državnih obveznosti do tujine«.

To pismo je minister Gaspari poslal na centralo SDK in jo zaprosil, da naj mu v najkrajšem času sporoči, ali je žiro račun Optimizma, d.o.o. res deblokiran in ali obstojajo razlogi za umik predloga za uvedbo stečajnega postopka nad to firmo. SDK je takoj odgovorila in sicer, da je bila 7. 9. 1993 firma Optimizem, d.o.o. deblokirana, ker je njegov upnik **Banka Hmezad Žalec** vzela iz vrstnega reda zapadlih obveznosti akceptni nalog v znesku 19,7 milijona SIT. Obveznost do Banke Hmezad je bila na ta način **odložena,** je zapisala SDK in mimogrede še dodala, da se je finančni položaj Optimizma, d.o.o. verjetno **le kratkoročno spremenil**.

Upniki pa v javnem dolgu

Danes seveda vemo, da je Hmezadova banka akceptni nalog umaknila zato, ker ji je vlada pač obljubila kredit oziroma poroštvo za 112 milijonov tolarjev. To pa ni pomenilo, da je finančno ministrstvo oziroma minister Gaspari imelo dobre poroštvene bonitete za to, da je jamstvo Slejkovi firmi za ta dolg podpisalo, kaj šele za to, da je jamstvo vlada sploh odobrila. Očitno je bilo vsem v tej verigi jasno, da Slejko teh bonitet nima, zato je od poroštva za 124 milijonov tolarjev ob prvi priložnosti vlada enostavno prištela k javnemu dolgu 112 milijonov tolarjev.

Zanimivo je tudi to, kakšno je danes stanje v podjetjih Vladmirja Slejka! **Optimizem, d.o.o.** iz Postojne ima blokiran žiro račun za 330 milijonov tolarjev. V blokadi pa sta z akceptnimi nalogi za isti znesek (124 milijonov tolarjev) ministrstvo za finance in Hmezad banka. Tako je dejanska blokada Optimizma, d.o.o. za ta znesek manjša in znaša okrog 205 milijonov tolarjev. Drugi največji upnik Optimizma d.o.o. pa je **banka Vipa iz Nove Gorice**. **Optimizem Fashion** Postojna ima blokiran žiro račun za okrog 22 milijonov tolarjev, največji upnik je spet novogoriška Vipa banka. **Trade, d.o.o. Postojna** ima blokiranih 37,4 milijona tolarjev, največji upnik je banka Vipa, drugi največji pa **LB, d.d. Ljubljana**, banka, ki je v sanaciji in javnem dolgu. **B&G, d.o.o.** Postojna ima blokiranih 7 milijonov tolarjev, upnik v celoti je banka Vipa. **Rumba, d.o.o. Razdrto Hruševje** ima blokiranih 14,8 milijona tolarjev, največji upnik je banka Vipa. In res samo mimogrede: **novogoriška banka Vipa je v javnem dolgu** z 76 milijonov tolarjev.

VINKO VASLE

Madžari vse bolj zanimivi gostje za našo državo

Sejem Utazas 94 – Slovenija močno zastopana – Za Madžare smo turistično prestižna država – Poletne cene pa so previsoke

BUDIMPEŠTA, 20. marca – Potem ko se je odvrtela že cela vrsta turističnih sejmov in borz, med njimi tudi največje v Londonu, Madridu, Milanu in Berlinu, so si turistično ponudbo predvsem Evrope in manj sveta ogledali tudi Madžari na sejmu Utazas 94.

Turistični sejem v madžarski prestolnici je pravi nedonošenček v primerjavi s tistim, kar obiskovalci lahko vidijo v Berlinu. Letos je na 9000 kvadratnih metrih (v Berlinu jih je prek 100 tisoč) razstavljalo 210 razstavljalcev iz 30 držav (v Berlinu 167), med njimi pa je bila najmočneje zastopana seveda Madžarska, ki se je s turistično močno razvito Budimpešto in Balatonom v zadnjih letih prebila že na šesto mesto najbolje obiskanih držav.

● Madžari so posebej vzljubili naša smučišča, še najbolje pa poznajo Kranjsko Goro, Bovec, Krvavec in Roglo. Razmišljajo celo o klubu ljubiteljev smučanja (v Sloveniji), je dejala Silva Zupančič. Bolj nedostopni smo jim poleti, saj se naše cene ne morejo primerjati s tistimi v Istri ali na španski obali. Teden dni počitnic v Lloret de Maru stane 11.000, na Hvaru, Braču in Korčuli (z avionskim prevozom) med 15 in 20 tisoč, v Portorožu pa 25.000 forintov.

Med večje razstavne prostore na sejmu (npr. večje od Španije) je treba šteti tudi slovenskega. Madžari namreč za nas postajajo pomembni gostje. Kot nam je povedala Silva Zupančič iz Kompasa Budimpešta, so Madžari za Nemci, Avstrijci in Italijani najštevilčnejši tuji gostje v Sloveniji in kot kažejo napovedi, se bo njihovo število v Sloveniji še povečalo. »Za Madžare je Slovenija prestižna država in tisti, ki se pohvali, da je dopust preživel ob slovenski obali in na njenih smučiščih, nekaj velja,« je poudarila Silva Zupančič.

DARJA VERBIČ

Črne gradnje brez denarja

Črnograditelji so vplačali le najnižji depozit – Zadnji obrok do 10. aprila – Sklicevanje na socialni položaj – Na tuji zemlji

LJUBLJANA, 20. marca – Črnograditelji iz ljubljanskih občin, ki so se med moratorijem prijavili in plačali depozit, se na javnih razpravah o aktu legalizacije večinoma ne pritožujejo nad rešitvami, ki jih za njihove črne gradnje predlagajo urbanisti. Precej bolj pa jih skrbi, kako bodo zbrali dovolj denarja za plačilo vseh prispevkov.

Številni črnograditelji so namreč plačali najnižji depozit 150.000 tolarjev, ali pa so izkoristili možnost za obročno odplačevanje. Po meritvah in natančni obdelavi vsake prijavljene črne gradnje posebej so urbanisti izračunali pravo višino depozita, ki ga morajo plačati. Mnogi črnograditelji bodo po teh izračunih morali nakazati še nekaj 100.000 tolarjev na žiro račun Republiškega stanovanjskega sklada, kjer se zbira denar od depozitov.

● Vsi črnograditelji, ki so gradili na zazidljivih zemljiščih, lahko na občini takoj vložijo zahtevo za izdelavo lokacijske dokumentacije. Ni jim treba čakati na 10. julij, ko bo državni zbor sprejel in potrdil akt o legalizaciji. Takšnih črnograditeljev je v ljubljanskih občinah skoraj polovica. Urbanisti pravijo, naj zahtevo za izdelavo lokacijske dokumentacije vložijo čimprej, da po 10. juliju ne bo treba nanjo čakati.

Med prijavljenimi črnimi gradnjami namreč ni malo takšnih s 400 ali celo 500 kvadratnimi metri bruto etažne površine. Za takšno hišo znaša depozit več kot milijon tolarjev. Tisti črnograditelji, ki so se odločili za obročno plačilo depozita, morajo zadnji obrok poravnati najkasneje do 10. aprila, ko se izteče rok, ki ga je zakonodajalec določil za obročno odplačevanje depozitov. Ni malo črnograditeljev, ki pravijo, da se jim je socialni položaj od takrat, ko so gradili na črno, precej poslabšal.

Številni investitorji nedovoljenih posegov v prostor državi tudi očitajo, da je s stanovanjskim zakonom za znesek, ki ga morajo črnograditelji plačati za depozit,

● Črnograditelji bodo od republiškega stanovanjskega sklada, kjer se zbira denar od depozita, dobili vrnjenih 75 odstotkov depozita, ko bodo poravnali vse obveznosti za komunalno opremo zemljišča, pridobili lokacijsko dovoljenje in ko bodo vložili popolno vlogo za izdajo gradbenega dovoljenja, seveda na podlagi ustreznih dokazil in potrdil. Preostalih 25 odstotkov denarja pa bo porabljenih za izdelavo sanacijskih prostorskoureditvenih pogojev.

omogočila odkup dvo- ali trisobnih nekdanjih družbenih stanovanj, nekateri pa so s prodajo teh stanovanj tudi precej zaslužili.

Odločbe za plačilo nadomestila za degradacijo in uzurpacijo prostora v Ljubljani še niso poslali nobenemu črnograditelju. Najverjetneje jih bodo razposlali šele, ko bo akt o legalizaciji že potrjen, ker se do takrat še lahko spremenijo pogoji za legalizacijo oziroma odstranitev. Plačati bodo morali v treh obrokih, in sicer eno tretjino takoj po prejetju odločbe, eno tretjino po vložitvi zahteve za izdajo gradbenega dovoljenja (oziroma dovoljenja za priglasitev del), zadnjo tretjino pa ob vročitvi odločbe za izdajo gradbenega dovoljenja.

Precej črnograditeljev, zlasti v občini Vič-Rudnik, je zidalo na tuji zemlji, zato ne morejo urediti zemljiško-knjižnih razmerij. Mnogi so kupili zemljo na obrobju mesta, od nekoga, ki sploh ni bil lastnik, ampak je imel samo pravico uporabe, kar pomeni, da s to zemljo sploh ne bi smel trgovati. Na območjih, ki so malo bolj oddaljena od mesta, pa je večina črnih gradenj narejenih na kmetijski zemlji prve kategorije, ki je ni dovoljeno prodati nekmetu.

Črnograditelji, ki so gradili na kmetijski zemlji prve kategorije, bodo lahko začeli urejati zemljiško-knjižne zadeve takoj, ko bo sprejet akt o legalizaciji njihovih črnih gradenj. Ta akt bo namreč pravna osnova za spremembo teh zemljišč v zazidljiva, ker je to planski dokument, ki bo hkrati spremenil republiški dolgoročni plan, dolgoročni plan mesta Ljubljana in bo prostorsko izvedbeni akt za legalizacijo nedovoljenih posegov v prostor. Črnograditelji pa, ki so gradili na zemljiščih, ki jih niso kupili od lastnikov, pa bodo morali počakati na zakon o denacionalizaciji stavbnih zemljišč.

DARJA KOCBEK

VIKEND magazin

CZT
CENTER ZA ZUNANJO TRGOVINO
tel.: (069) 65 059, (061) 342 671
fax.: (069) 65 590; (061) 218 380

Zanimivo in aktualno

UČINKOVIT POSLOVNI SEKRETAR - 12.- 15.4. v Radencih
ŠOLA CARINSKEGA POSLOVANJA - 13. - 16.4. v Ljubljani
INTERVJU ZA MENEDŽERJE - 13. - 15.4. v Radencih

Prosimo, pokličite Center za zunanjo trgovino!

PREJELI SMO

Ljubljanska banka d.d. o odkupu dolgov

V okviru razprav o javnem dolgu in slovenskih dolgovih do tujine postajata vse aktualnejši temi tudi odkup slovenskih dolgov, oziroma tako imenovani swap-posli. V zvezi z njimi se pogosto omenja ime Ljubljanske banke d.d., zato smatramo za dolžnost, da k tem informacijam in različnim interpretacijam dodamo tudi svoje pojasnilo.

Preden se tega lotimo, je smiselno najprej opredeliti posamezne pojme, saj se pogosto rabijo napačno in zamegljujejo celotno problematiko.

Odkup dolgov je širši pojem, ki zajema dve, po vsebini precej različni transakciji: to je trgovanje z dolgovi na sekundarnem trgu, ko upnik odstopa terjatve drugemu upniku ter t. i. posle konverzije dolga, ko gre za ugašanje dolga. To z drugimi besedami pomeni, da ugasnjenega dolga ni treba več odplačevati v tujino.

Vsebina poslov konverzije dolga je bila definirana v sporazumu NFA (New Financing Agreement), sklenjenem leta 1988 med devetimi jugoslovanskimi bankami, vključno z Narodno banko Jugoslavije, kot dolžniki (z garancijo SFRJ) ter več sto tujimi bankami, kot kreditorji oziroma upniki. Ta sporazum ureja reprogram odplačevanja kreditov, ki so jih jugoslovanski (torej tudi slovenski) subjekti najemali pred letom 1983, in katerih odplačevanje je bilo pred omenjenim sporazumom že odloženo z vrsto sporazumov, sklenjenih od leta 1983 do leta 1988.

Po določilih sporazuma NFA dolžnikom (obligorjem) jugoslovanskim bankam, podpisnicam NFA, in drugim jugoslovanskim osebam ni dovoljeno kupovati dolgov na sekundarnem trgu z namenom, da z njimi trgujejo. Dovoljeno jim je le ugašati dolgove v poslu konverzije dolga. Ljubljanska banka je določila sporazuma NFA upoštevala. To pomeni, da Ljubljanska banka ni kupovala dolgov na sekundarnem trgu zaradi trgovanja z njimi, temveč je ugašala dolgove v poslih konverzije skladno z določili mednarodnega sporazuma NFA in bivšo jugoslovansko zakonodajo ter tudi v skladu s sedanjo slovensko zakonodajo. V zvezi s trgovanjem z dolgovi je treba še pojasniti, da ima natančno evidenco o vsakokratnih kreditorjih le agent upnikov (Chemical bank), Ljubljanski banki pa je dostopna le posredno.

V ilustracijo poglejmo nekaj podatkov o poslih, ki jih je Ljubljanska banka d.d. izvršila bodisi v svojem imenu in za svoj račun, bodisi za račun podjetij, svojih komitentov. Ob tem naj poudarimo, da je v skladu s tedanjo zakonodajo Ljubljanska banka, tako kot druge jugoslovanske banke, skoraj vedno najemala tuje kredite za račun vnaprej znanih končnih uporabnikov kreditov, to je domačih podjetij, ki so rabila tuje kredite.

Prvi posel konverzije dolga je Ljubljanska banka d.d. izvršila 17. 1. 1989. Od takrat do 31. 5. 1993 je ugasnila za približno 266 milijonov USD nominalne vrednosti dolgov do tujine.

Večino tovrstnih poslov v skupni nominalni vrednosti 186,5 milijonov USD je Ljubljanska banka d.d. opravila v imenu in za račun svojih komitentov, ostale v višini 79,5 milijonov USD pa je opravila v svojem imenu in za svoj račun. Pri teh poslih je banka dosegla 29,5 milijonov USD diskonta, za kolikor se je posledično zmanjšal tuji javni dolg.

V letu 1989 in pretežno v letu 1990 je Ljubljanska banka d.d. opravljala posle konverzije dolga le za račun podjetij. Prek teh poslov je marsikatero podjetje uspelo pritegniti tujega partnerja v skupno naložbo. Tuji investitorji so namreč konvertirali dolg, ki so ga kupili na sekundarnem trgu, v kapitalni vložek skupne naložbe v Sloveniji. Pri tem sta si partnerja v naložbi običajno delila tudi diskont, ki je bil dosežen z nakupom dolga v tujini po nižji ceni od nominalne. V posameznih drugih primerih, pa so slovenska podjetja na ta način (z razdolževanjem) reševala svoje finančne težave.

Prvi posel konverzije za svoj račun pa je Ljubljanska banka d.d. opravila konec leta 1990, potem pa še nekaj poslov, s katerimi je zmanjšala zadolženost banke v tujini in izboljšala svoj dohodkovni položaj. Postopek je bil običajno naslednji: banka je najela v tujini nov dolgoročni kredit, s katerim je odkupila in ugasnila obstoječi dolg do bank, podpisnic sporazuma NFA. Novi kredit je najela le v višini cene obstoječega dolga na trgu teh dolgov. (Na primer: z novim kreditom v višini 50 USD je banka odkupila in ugasnila 100 USD obstoječega dolga.)

Pri tem je treba vedeti: dolgoročne finančne kredite za zgornje namene se je dalo najemati le pri posameznih finančnih institucijah, ki so bolje poznale naše razmere in so ugodneje ocenjevale tveganje naložb v Slovenijo. To pa so bile v prvi vrsti »naše« banke v tujini (kot na primer LBS Bank, ki je v 100-odstotni lasti LB d.d.) in družba SAFTI, ki je finančna organizacija zamejskih Slovencev v Italiji. Stopnja nezaupanja tujih bank v plačilno sposobnost jugoslovanskih bank je bila namreč takrat izjemno velika.

Razlog za morebiten odkup dolga Ljubljanske banke d.d. po na videz višji ceni od tržne, je treba zato iskati v razmerah in pogojih, pod katerimi so bile tuje finančne institucije pripravljene odobravati dolgoročne finančne kredite odkupovanje dolgov. Banka je na primer lahko dobila nov kredit z odplačilno dobo 14 let le pod pogojem, da je omogočila kreditodajalcu udeležbo pri dobičku zaradi odkupa dolga po nižji vrednosti od nominalne. Banka je bila zainteresirana za sklenitev posla tudi pod takimi pogoji, saj je na ta način zmanjševala svojo zadolženost.

Opisani način konvertiranja dolgov, ki ga je izvajala Ljubljanska banka d.d., torej v nobenem primeru ni povečal slovenskega javnega dolga, temveč ga je dejansko pomagal zmanjšati. Na ta način je namreč Ljubljanska banka d.d. zmanjševala obveznosti po tujih kreditih do tujine v višini razlike med ugaslimi krediti in novimi krediti.

Komentirali bi radi tudi trditev, ki jo je bilo zaslediti v nekaterih medijih, in sicer da je Ljubljanska banka d.d. po osamosvojitvi še vedno upoštevala »jugoslovanska določila«. To je sicer res, temu pa je treba obvezno dodati, da je banka v obdobju po osamosvojitvi morala ravnati po 4. členu Ustavnega zakona Republike Slovenije, v skladu s katerim so se smiselno uporabljali nekateri zakoni bivše jugoslovanske zakonodaje, ki je urejala to problematiko. Slovenska zakonodaja ureja to področje v celoti šele od junija lani. Ob vsem se nam zdi pomembno še poudariti, da je Ljubljanska banka d.d. registrirana pri Banki Slovenija vsak nov kredit, ki ga je najela za ugasnitev dolgov, pri čemer je eksplicitno navedla tudi namen uporabe takega kredita.

V zvezi s trditvami o veliki različnosti poslov konverzije dolga, ki jih je opravljala Ljubljanska banka d.d. posebno od osamosvojitve republike Slovenije dalje naj povemo: Za te posle NBJ ni izdala končne potrditve o ugasnitvi dolgov, tako kot so zahtevala določila NFA. Res da je NBJ izdajala taka potrdila vedno z veliko zamudo, vendar pa nas nikoli ni pismeno obvestila, da teh soglasij ne bo več izdajala. Ta soglasja nam je pomagal pridobiti Agent tujih upnikov in zaostril zadeve šele v teku pogajanj z republiko Slovenijo spomladi leta 1993.

Zavedajoč se tega se je Ljubljanska banka d.d. zavarovala do te mere, da je v pogodbe vnesla tudi določila o razveljavitvi posla, za primer da ne bi prišlo do dejanske ugasnitve dolgov.

Ob koncu bi rad omenil, da je Banka Slovenije opravila kontrolo poslovanja Ljubljanske banke d.d., ki se nanaša na posla konverzije dolga. Junija 1993 so predstavniki BS sporočili, da niso odkrili nobenih nepravilnosti v poslovanju banke.

Upamo, da nam je uspelo javnosti pojasniti, da Ljubljanska banka d.d. s svojimi poslovnimi odločitvami ni povečevala slovenskega javnega dolga niti povzročala odliva kapitala v tujino.

Savo Dinjaški,
direktor Službe stikov z javnostjo
Ljubljanske banke d.d., Ljubljana

Gospodarska zbornica Slovenije,
Združenje za informatiko in računalništvo,
61000 Ljubljana, Slovenska 58,
tel. 061/317 287, 13 13 190
v sodelovanju s
Slovenskim društvom za informatiko in
Društvom ekonomistov Ljubljana

VABI
na strokovno posvetovanje

DNEVI SLOVENSKE INFORMATIKE

PORTOROŽ-AVDITORIJ
13.-15. aprila 1994

PROGRAM - 50 referatov
- Poslovne priložnosti informatike
- Prenova poslovanja
- Načrtovanje informacijskih sistemov
- Informatika v javnem sektorju
- Informacijska ponudba javnega sektorja
- Novosti v informatiki na začetku leta 1994

RAZSTAVA
POSLOVNA SREČANJA
DRUŽABNI VEČER
ZBORNIK REFERATOV

Prijave: do 1. aprila 1994
Kotizacijo 33.600,00 SIT nakažite na
ŽR št. 50101-637-58127
za "INFORMATIKA 94" str.m. 218100

DELO
Samostojen časnik za samostojno Slovenijo

Pridne roke in Ostržkova glava

DARJA VERBIČ

Brljav in Zvitorepka sta prepričala Ostržka, da je šel z njima na Polje čudežev; tam je posejal štiri zlatnike v dobrem upanju, da bo na tistem mestu zraslo drevo, na katerem bodo namesto listov zeleneli cekini. Ostržek je bil pač lesena in temu primerna neumna lutka; namesto obljubljene vreče cekinov, je bil še ob štiri zlatnike. V želji po obogatitvi je slepo zaupal Brljavu in Zvitorepki, ki sta prišla od neznano kje in nato, bogatejša za iz zemlje izkopane zlatnike, izginila neznano kam.

Tudi naša država ima svoje Ostržke. Prek 120 tisoč jih je verjelo, da lahko iz finančnega vložka, »težkega« 100, 300 ali 900 nemških mark (v večini primerov so se odločali za največji vložek), dobijo brez dela in resnejšega truda nekajkrat večje vsote. V mislih imamo seveda od leta 1991 trajajočo, pa že presahnjeno igro Catch the Cash, ki kljub svoji starosti še ni dobila dokončnega epiloga. Pravzaprav se zgodba o igri, ki naj ne bi bila nič drugega kot nikdar prepovedano, a nelegalno vlečenje denarja iz žepov državljanov, spet intenzivneje vleče na dan v trenutku, ko se je po nekaj sušnih mesecih pojavila nova igra; podobna, a čisto drugačna. Tako vsaj pravijo njeni organizatorji.

O igri Catch the Cash je bilo napisanega že veliko. S pravili so se seznanili vsi, »le« okrog 120 tisoč pa se jih je odločilo za ta sistem medsebojnega kreditiranja, ki je, kot so zatrjevali tisti, ki še danes verjamejo vanj, dobro deloval samo do trenutka, ko se je proti njemu začela (medijska) gonja. Slednji so menili, da sistem lahko premosti socialno krizo in prispeva k oživljanju mrtvega kapitala, in malodane zahtevali, naj vlada sistem legalizira in obdavči prihodke. Toda vlada se je ob tej in ob igrah, ki so potekale že pred njo, zamajala samo toliko kot veliko drevo ob manjšem pišu. Storila ni niti tega, da bi posvarila svoje Ostržke, da igrajo igro, ki se matematično nikoli ne izide. Kajti če bi se, potem nam ne bi bilo treba več delati. Vložili bi 900 mark, počakali na izplačilo dveh tisočakov, se spet priključili verigi, vložili, dobili, vložili, dobili ... Če že ni stopila na prste organizatorjem, bi bila lahko vsaj pravočasno pobrala davke od dobičkov. Pa tudi tega ni storila. Dopustila je torej še eno afero oziroma se na nek način vključila vanjo tudi sama: saj ni več nobena skrivnost, da so se na tem denarnem ringlšpilu vrteli tudi kriminalisti in policija. Čeprav pravočasno obveščena, je skušala afero pomesti pod preprogo.

Pri njenem raziskovanju pa smo prišli do točke, ko »raziskovalci« ugotavljajo, kdo je obogatel, ne pa, kdo je kriv in kdo je sodeloval pri tem, da je med 80 in 100 tisoč slovenskih Ostržkov obubožalo (ali pa razdrlo zakone in se prerekalo v njih). Krive so samo te naivne lesene lutke, ki zaradi svojega brezmejnega pohlepa po denarju zdaj trpijo in se zaklinjajo, da napake ne ponovijo nikoli več. Uniformirani fantje, ki so ob najožjih sodelavcih Exocoma (podjetja, ki je organiziralo igro) sodelovali in služili, se omenjajo v drugi vrsti ali pa celo zanikajo sodelovanje. Krivda je torej na Slovencih, ki so se nasprotno vsem pričakovanjem tako množično vključili v igro brez srečnega konca. Država, ki zna bliskovito poskrbeti za to, da svoje Ostržke na tak ali drugačen način udari po žepu, ne zna (noče?) poskrbeti za to, da bi jih v trenutkih, ko jih zanese na kriva pota, posvarila, jim svetovala, ostane čista. To je država, ki že tri leta sestavlja zakon o igrah na srečo in ki jo pri razpravah o njem bolj skrbi, kdo se bo lahko ukvarjal z igralniško dejavnostjo kot pa npr. to, kako preprečiti in sankcionirati takšne in podobne (ne)sreče.

Kaj je pri vsem tem, kar že vemo o igri Catch the Cash, sploh novega? Nič razen tega, da je pred vrati spet nova igra. Pa zagotovo ne zadnja. Organizatorji dozdajšnjih so si pri svojem delu zagotovo pridobili nove izkušnje, ki jih bodo poskušali vnovčiti z novimi vsebinami in oblikami. Dobra vila je poskrbela, da je iz porednega Ostržka, ki ni ubogal in je delal po svoji leseni buči, postal priden fante; država pa bo slovenske Ostržke pustila, da bodo spet sadili zlatnike in čakali, kdaj bodo pognali novi. Morda jih bo pomagala še zalivati. In ko ne bo nič zraslo, jim bo skušala pridigati o človeškem pohlepu in neumnosti, ki ne pozna meja ... To je (finančno) urejena država!

Čas je za antikulturno ligo

VESNA R. MARINČIČ

Janez Podobnik in Franc Zagožen, predstavnika kmetov, sta bila v petek, ki so ga poslanci v parlamentu v glavnem porabili za kulturo, proti temu, da direktor Narodne univerzitetne knjižnice postane Lenart Šetinc. Najmanj, kar sta od svojih kulturno razpoloženih kolegov pričakovala, je bilo, da bodo glasovanje odložili oziroma si priskrbeli mnenje, ki so ga o kandidatu napisali člani strokovnega kolegija NUK. Tekst, ki ne govori v prid ravnokar izvoljenemu direktorju, je ministrstvo za kulturo namreč zadržalo zase. Oziroma na Podobnikov dvakratni poziv, ali so to mnenje dobili ali ne, nihče iz tega ministrstva ni ocenil za nujno, da na vprašanje poslanca SLS odgovori.

Seveda pa je čisto mogoče, da ne Sergija Pelhana ne Jožeta Ostermana, petkovih razlagalcev kulturnega zakona, ta čas ni bilo v dvorani, saj izvolitev direktorja NUK pač ni točka, ki bi zadevala ministrstvo za kulturo. Enako kot ga ni zadeval zakon o filmu. Še več, ko ga je Zmago Jelinčič predložil, se je zgoraj omenjena dvojica najbolj od vseh trudila, da ne bi prišel na dnevni red; a ko je prišel, je dosegla, da so ga z druge razprave vrnili v prvo. No, filmski ustvarjalci so zadnji petek srečno prišli do svojega zakona, imajo pa še eno zadoščenje: oni so bili tisti, zaradi katerih je legendarni baby sitter krovnega zakona po treh letih moral povedati, ali je njihov cesar gol ali pa je kaj na njem.

Lev Kreft je v zvezi z Lenartom Šetincem, ki je po njegovem idealni mož za NUK – kajti to ne bo več inštitucija za knjižne molje, ampak bodo odslej v njej živeli veliko bolj moderni kompjuterji in ljudje – govoril o preganjanih članih svoje sedanje oziroma prejšnje stranke. Se pravi o gonji, ki traja že nekaj časa in ki je on ne razume. Poslanci so potem, ko jih je oštel, seveda glasovali za to, da tudi v NUK dobi vodilno mesto človek, pripadnik stranke, ki je, po Kreftovem prepričanju, nihče ne mara. Združena lista, gledano s strankarskega zornega kota, tako zdaj obladuje SNG Dramo, Cankarjev dom, NUK pa tudi Filozofsko fakulteto in z njo Univerzo; drugače bi Andreja Capudra gladko izvolili za rednega profesorja, ne pa da se je moral pritoževati. In Združena lista ima v rokah ministrstvo za kulturo, kar tudi ni majhna reč.

Kultura je, če odštejemo posamezne skupine razumnikov, ki ali molčijo ali pa pišejo peticije zoper morebitne likvidacije, v oblasti nekdanjih prenovljenih in prelistanih partijcev. Kar je v redu in prav. Toda zakaj se potem minister za kulturo pritožuje, da je njegovo ministrstvo revno kot cerkvena miš!? Kdo si torej prizadeva zaščititi to preganjano, revno in brezpravno kulturo (je brez kulturnega zakona)? Tisti, ki imajo v njej najvišje funkcije in njihovi simpatizerji javnost redno obveščajo o tem, da je zapostavljena in na poti pogubljenja. In so s tem polno zaposleni. Zato pravzaprav niti ni tako čudno, da so za delo (kulturo) prijeli kmetje ...

Obnašanje poslancev ob glasovanju za Lenarta Šetinca, človeka, ki ga njegovi komunikološki kolegi (novinarji) poznajo kot izvršnega sekretarja za informiranje na Ceka in izvrševalca Smoletovih medijskih želja, ni bilo nič drugačno od njihovega obnašanja, ko je šlo za filmski zakon. Potem ko so njegovi zagovorniki pri prvem branju tri ure navajali argumente ZA, so oni, pod vodstvom Leva Krefta, glasovali proti. To, pravijo, je politika, in če jo hočeš razumeti, se moraš nanjo navaditi. Politika je tudi to, da bo ta družba, če je verjeti govorniku, ki je slikal kompjutizirano podobo NUK v bližnji prihodnosti, v to kulturno inštitucijo vložila veliko denarja. Zakaj so torej poslanci univerzitetnemu naselju, v katerega sodi tudi SAZU, izvolili takšnega šefa, ki se je njim zdel najboljši? Zato, ker so tako tudi krščanski demokrati zmagali, se pravi, dosegli, da je je bil za namestnika direktorice SDK izvoljen njihov človek, sicer goreč zagovornik »likvidacije« te iste ustanove.

Osnutku zakona o organiziranju in financiranju na področju kulture, v kar so preimenovali zloglasni osnutek krovnega zakona, v parlamentu ne bodo delali težav, to je gotovo. Saj so tudi tisti, ki so ga kritizirali in imeli pripombe k njemu, uvodoma poudarjali, da se z njim strinjajo. In ta čas, ko se bo vesoljno ministrstvo za kulturo ukvarjalo z očrtom nacionalnega programa, ki so jim ga poslanci dali za domačo nalogo, bo s kulturnimi zadevami tako, kot je bilo doslej. Minister bo prebivalcem drugih celin obljubljal, da jim bo »zrihtal« gostovanje velikih slovenskih umetnikov (Marjane Lipovšek na primer), medtem ko se bo za velike mednarodne kulturne prireditve, kot je Tartinijev festival, dogovarjal predsednik države.

Gospodarski vestnik - Izobraževanje
organizira
seminar

NOVOSTI V ZAKONIH
O TRGU VREDNOSTNIH PAPIRJEV
IN O INVESTICIJSKIH SKLADIH IN
DRUŽBAH ZA UPRAVLJANJE

v Ljubljani, 23. marca 1994
v dvorani ČZP Delo, Dunajska 5, Ljubljana
začetek ob 9. uri

Program:

Miran Vičič
Pojem in pomen trga vrednostnih papirjev:
- struktura finančnega trga in pomen trga vrednostnih papirjev v okviru finančnega trga,
- struktura trga kapitala,
- ekonomski cilji izdajatelja primarne emisije,
- institucije trga kapitala in njihove funkcije na tem trgu.

Nina Plavšak
Agencija za trg vrednostnih papirjev in njena vloga v postopku javne ponudbe vrednostnih papirjev

Marijan Kocbek
Postopek izdaje delnic v primeru sukcesivne ustanovitve delniške družbe in posameznih oblik povečanja osnovnega kapitala

Peter Premk
Pooblaščeni udeleženci trga vrednostnih papirjev

Miloš Čas
Borza vrednostnih papirjev

Jovo Lukovac
Poravnavanje obveznosti iz sklenjenih poslov in zbirna hramba

Nina Plavšak
Investicijski skladi in družbe za upravljanje

Vse dodatne informacije dobite na
GV - Izobraževanje
Ljubljana, Dunajska 5,
tel.: 061/319-863, 132-20-20,
faks: 061/132-41-87.

OKROGLA MIZA O INŠTRUKCIJAH

So otroci nesposobni ali šola prezahtevna?

Zveza prijateljev mladine je v CD pripravila okroglo mizo o tem, zakaj otroci potrebujejo inštrukcije, živa debata pa se je razvila v kritiko šolskega sistema

LJUBLJANA, 20. marca – Zanimive so bile zlasti tri ugotovitve okrogle mize psihologov, učiteljev, ravnateljev in staršev v CD: da smo Slovenci že kar pretirano storilnostno naravnani (kar seveda želimo tudi od svojih otrok); da je med inštruiranimi učenci več takih, ki jim starši nudijo ali kupujejo pomoč zato, da bi znali (še) več, kot onih, ki jih je treba inštruirati zato, da se rešijo nezadostnih ocen; in ne nazadnje, da bo treba teoretična razglabljanja o otroku prijazni šoli čim prej spremeniti v takšne šolske programe, ki učencev ne bodo spreminjali v nevrotike.

Priložnostna, a še čisto sveža anketa Zveze prijateljev mladine Slovenije – pripravili so jo nalašč za okroglo mizo o tem, zakaj in koliko pomoči pri učenju potrebujejo naši šolarji – je odgovorila, da poišče 40,2 odstotka učencev in dijakov dodatno pomoč pri učenju zato, da bi bile ocene pri predmetu boljše, 22,8 odstotka zato, da bi bile ocene pozitivne, 27,1 odstotka zato, ker otrok sam tako želi, pri 5 odstotkih inštruktorja zahtevajo starši, le pri enem odstotku pa dodatno pomoč zunaj šole zahteva učitelj. Zanimivo je, da se z inštruktorjevo pomočjo za pozitivno oceno bori več srednješolcev in manj osnovnošolcev, za boljšo oceno nasploh pa dosti več osnovnošolcev kot srednješolcev.

Vprašati se je treba (in vprašali so se tudi na okrogli mizi), kdo učence in dijake – če jih sploh! – uči, kako se snovi naučiti. Anketa je odgovorila, da so tretjino otrok tega učili starši, učitelji pa le slabih 19 odstotkov (29,5 odstotka vprašanih osnovnošolcev in kar 63 odstotkov srednješolcev tega ni učil nihče). Tako po podatkih iz omenjene ankete ZPM zdaj občasno potrebuje pomoč 55,6 odstotka osnovnošolcev (torej že več kot polovica!) ter 62,1 odstotka srednješolcev, pred konferenco (le!) 3,9 osnovnošolcev in 7,8 odstotka srednješolcev, vsak teden 12,7 odstotka prvih in le 1,9 odstotka drugih, dvakrat na teden 6,8 odstotka prvih in 1,1 odstotek drugih, trikrat na teden pa kar 9,4 odstotka prvih, torej osnovnošolcev, in komaj pol odstotka srednješolcev. Kakšni so ti učenci? Tako slabi? Lani manj kot odstotek vprašanih osnovnošolcev (in 2,6 odstotka srednješolcev) ni izdelal razreda, zadostnih je bilo 16 odstotkov prvih in skoraj 20 odstotkov drugih, dober uspeh je imelo 25,7 odstotka prvih in kar polovica drugih, prav dobrega 30 odstotkov prvih in 22,7 odstotka drugih, odličnjakov pa je bilo med vprašanimi osnovnošolci 24 odstotkov in med srednješolci skoraj 5 odstotkov.

In vendar je bilo samo po podatkih Sezama, ki organizira delo 60 inštruktorjev-študentov, lani 65 odstotkov več inštrukcij kot predlani! Največ (31 odstotkov osnovnošolcev in 43 odstotkov srednješolcev) išče pomoč za matematiko, sledi tuji jezik (36 odstotkov osnovnošocev in 24 odstotkov srednješolcev), temu slovenščina (22 odstotkov osnovnošolcev in samo 7,5 odstotka srednješoclev), nato pa kemija in biologija. Številke dobro ilustrirajo, da ima največ osnovnošolcev težave s tujim jezikom, največ srednješolcev pa z matematiko. Starši, tudi tisti z dokaj visoko izobrazbo, pri sedanjih učnih načrtih in učnih zahtevah pomagajo lahko otroku le pri predmetih, kjer gre za memoriranje – da torej otroka spodbujajo, z njim ponavljajo snov (psihologi na okrogli mizi so opozorili, da s tem otrokom pravzaprav škodujejo, ker jih odvajajo samostojnosti pri razmišljanju in pomnjenju) – hitro pa so bosi pri matematiki, kemiji, fiziki, celo biologiji. Spoznavanje narave je v osnovni šoli, zlasti na razredni stopnji, najbolj priljubljen predmet; v višjih razredih osemletke, zlasti pa še v srednji šoli, pa se biologija zaradi zahtevnih drobnjakarskih vsebin uvršča med najbolj osovražene predmete. Ali kot je rekel ravnatelj iz Velenja, otroci najprej poznajo ptice, potem poznajo pa namesto ptic samo še njihov »prebavni trakt«.

● **Mag. Teja Valenčič, Ministrstvo za šolstvo in šport: Prizadevanja ministrstva tečejo prav v to smer. Analiza kadrovske primernosti učiteljev na OŠ in SŠ je pokazala, da marsikje ni ustrezne izobrazbe, ni določenih znanj, zlasti ne pedagoških. Ministrstvo zato namenja veliko sredstev za 1200 različnih programov za permanento izobraževanje učiteljev. Tudi koncepcija prenovljene devetletne osnovne šole je korak k temu, da bodo učni načrti spremenjeni otrokom v prid. Proces spreminjanja učnih načrtov se je že začel, žal pa ga ni mogoče opraviti čez noč. V Sloveniji ni osnovne šole, ki ne bi imela šolske svetovalne službe, katere naloga je tudi pomagati otrokom, kako se učiti. Šolski tolar bo prispeval, da bodo učbeniki dostopnejši, sodobnejši, otroku primernejši.**

● **Ivan Lorečnič, Zavod za šolstvo: Mnogi otroci imajo težave, ker so se zaradi ambicij staršev znašli v zanje nepravi šoli. Lahko so to tudi otroci, ki so sami hoteli več kot zmorejo. Inštrukcije same po sebi so nekoristne, vsaj v osnovni šoli, nujnost pa postanejo kot posledica nečesa, česar ni naredila (pa bi morala narediti) šola. Potrebe po takih inštrukcijah v bolje urejenem šolskem programu v prihodnje ne bi smelo več biti. Koristne pa so inštrukcije kot pridobivanje dodatnega znanja, vendar le, če upoštevajo interese otroka. Letos smo si zastavili dve prioriteti – prevetriti učne načrte in urediti področje preverjanja in ocenjevanja znanja tako, da bo otrok vsak dan v šoli prihajal v znane situacije in ne bo zbegan. Število dovoljenih kontrolk in šolskih nalog ureja zakon, da ne bi bil učenec preobremenjen. Kjer prihaja do kršitev, starši lahko poiščejo zaščito otrok na šolskem ministrstvu ali zavodu.**

Prav zato je vedno znova, čeprav v različnih oblikah, prihajalo na dan vprašanje, ali ni naš šolski sistem, zlasti vsebinsko, prezahteven in še zdaleč ne upošteva razvojnih možnosti otrok. Slišati je bilo o slovenskih otrocih, ki so bili odličnjaki na Švedskem, ko so se vrnili v domovino in v domače šole, pa so težko shajali in seveda shajali z inštruktorjem. Zato je – in to je gotovo najpomembnejša ugotovitev, da ne rečemo zahteva te okrogle mize – da je treba šolski sistem čim prej napraviti ustreznejši, zlasti pa tak, da bo dajal četudi manj podrobno, zato pa trdno znanje in upošteval različne naravne danosti posameznega otroka.

BOGI PRETNAR

KDAJ BO TO SPET NAJLEPŠA ZGRADBA NA JESENICAH? - Da bi končno lahko obnovili jeseniško gimnazijo, ki ima še lesene pode, zastarelo napeljavo, majhno telovadnico, zasilno jedilnico . . ., bo potrebno pravo malo preseljevanje narodov-dijakov, ki se je začelo že s selitvijo Delavske univerze in glasbene šole. Ker je kot v verižni reakciji treba vmes obnoviti še nekaj drugih prostorov, je vprašanje, ali bo prihodnje leto, ko bo gimnazija slavila 50 let, vse nared za veliko proslavo. (Foto V. F.)

ALI DIJAKI POTREBUJEJO DVE ZVEZI?

V Ljubljani in v Kamniku

Zveza dijakov Slovenije deluje v okviru ŠOU v Ljubljani, Zveza slovenskih gimnazijcev in gimnazijk pa ima sedež v Kamniku – Podobne naloge, različna prodornost

V Sloveniji obstajata dve dijaški zvezi. Prva, ki se imenuje Zveza dijakov Slovenije, deluje v okviru ŠOU v Ljubljani in je bila ustanovljena marca 1990, da bi organizirali takratni protest slovenskih srednješolcev proti pogojem za maturo. Druga pa je Zveza slovenskih gimnazijcev in gimnazijk, z uradnim sedežem v Kamniku, ustanovljena leta 1991.

Zveza dijakov Slovenije je decembra 1993 ustanovila Dijaško sekcijo, ki jo vodi **Alenka Kunaver**, študentka Filozofske fakultete. Dijaška sekcija v Ljubljani deluje popolnoma stanovsko, v korist dijakov in z jasnim programom. Med najpomembnejšimi nalogami za letošnje leto so delo na področju mature (sekcija deluje z Republiško maturitetno komisijo in Republiškom izpitnim centrom), poskušali bodo natisniti dijaške kartice, s katerimi bodo dijaki (tako kot študentje) uveljavljali razne popuste ali ustanovitev ekološke skupine. Alenka Kunaver si prizadeva tudi za sodelovanje s slovenskimi in zamejskimi dijaki, s katerimi so že imeli različne seminarje. Trenutno pa je pozornost dijakov usmerjena v nastajanje novega dijaškega časopisa, ki bo izšel marca letos pod imenom *Divjak*. Zanimiv projekt, ki ga pripravlja Dijaška sekcija, so tudi informacije in predavanja različnih borznih hiš po gimnazijah o tem, kam lahko dijak vloži svoj certifikat. Bodo tudi soorganizatorji kulturne Gimnazijade v Mariboru.

Dijaki, ki so vključeni v različne projekte, pravijo, da podpirajo delo sekcije in so dobro seznanjeni o dijaškem dogajanju v Sloveniji. Navezujejo različne stike z vrstniki v Sloveniji in tujini ter spremljajo novosti na področju mature.

Druga zveza, omenjena na začetku, Zveza slovenskih gimnazijcev in gimnazijk, se je novembra lani preoblikovala v Zvezo zvez, da bi povezala doslej razdrobljene dijaške organizacije, obenem pa se je transformirala tudi v politično stranko. Predsednica Zveze je **Snežana Vidović**, dijakinja Gimnazije Ledina v Ljubljani. Delo te zveze je razširjeno na področja, ki zadevajo srednje izobraževanje, življenje in delo dijakov ter vprašanja njihove socialne varnosti in štipendiranja. Prav tako kot program Dijaške sekcije se tudi program Zveze ukvarja z odnosi slovenskih in zamejskih gimnazijcev. Ker dijaki dobesedno nimajo kje pametno preživljati svojega prostega časa, Zveza načrtuje oblikovanje sistemske rešitve na področju uveljavljanja dijaških popustov in podobnih ugodnosti.

Programa Dijaške sekcije in Zveze zvez sta si podobna. Obe strani zatrjujeta, da delata v interesu dijakov, vendar kljub njunim obsežnim programom in delovanju nista enako uspešni in složni. Med seboj nista povezani. Glede na dosežke lahko rečemo, da je Dijaška sekcija zaenkrat pri uresničevanju praktičnih ciljev vendarle prodornejša.

ALEŠ ČAKŠ
ZALA VOLČIČ

»V SRCU NOSIM GIMNAZIJO«

Jeseniške gimnazije ne bo lahko obnoviti

Čeprav je ministrstvo za šolstvo adaptaciji jeseniške gimnazije zagotovilo 220 milijonov, je za začetek adaptacije potrebno verižno preseljevanje dijakov

JESENICE, 20. marca – Jeseniška gimnazija je med slovenskimi srednjimi šolami z najslabšimi prostorskimi razmerami. Deluje v spomeniško zaščiteni stavbi, zgrajeni leta 1914, zaradi pomanjkljivega vzdrževanja pa jo je močno načel čas. V prihodnjem letu, ob 50-letnici ustanovitve gimnazije, naj bi zaključili prenovo stavbe, ki bi s tem znova postala ena najlepših jeseniških zgradb.

Podi so še vsi leseni, instalacija zastarela, telovadnica je majhna, garderob ni, jedilnica le za silo . . . Adaptirati jeseniško gimnazijo pomeni zamenjavo stropnih plošč, vseh napeljav, sanacijo stavbnega pohištva, zamenjavo tlakov na hodnikih, obnovljena bo fasada in zgrajena nova telovadnica. Naložba bo investitorja, ministrstvo za šolstvo in šport, stala okoli 220 milijonov tolarjev, jeseniška občina pa bi rada ob tem poskrbela še za potrebe športnikov. Po normativih naj bi telovadnica merila 16 x 28 metrov, vendar namerava občina zbrati dodaten denar, s katerim bi lahko zgradili tako telovadnico, ki bi bila primerna tudi za razna ligaška tekmovanja. Pri obnovi gimnazije pa je občina sodelovala tako, da sta se Delavska univerza in glasbena šola mogli iz gimnazijske stavbe preseliti v druge, boljše prostore. Zaradi adaptacije, ki naj bi se začela aprila in trajala deset mesecev, bodo pri organizaciji pouka v 16 oddelkih potrebne precejšnje spremembe. Del pouka naj bi potekal v popoldanskem času, štirje oddelki pa naj bi se začasno preselili v stavbo na Ruparjevi cesti, ki ji domačini v spomin na nekdanji Železarsko izobraževalni center še zmeraj rečejo ŽIC. Toda adaptacija gimnazije se bo lahko začela šele, če bodo pred tem na ŽIC-u preuredili del prostorov za potrebe zdravstvene šole.

Srednje šolstvo jeseniške občine je namreč še zmeraj organizirano v okviru Centra srednjega usmerjenega izobraževanja (razdeljen bo na dva zavoda), v katerem so gimnazijski in zdravstveni program, program podjetniškega poslovanja in strojniška usmeritev. Pred začetkom tega šolskega leta se je z ŽIC-a šest iztekajočih se oddelkov gimnazijskega programa, ki je bil bolj naravoslovno usmerjen, prostorsko pridružilo sošolcem v gimnazijski stavbi, iz gimnazije pa se je na ŽIC preselilo sedem zdravstvenih razredov, v katerih je 224 dijakinj in dijakov. Tudi ta šola nima garderob, sanitarije so slabe, ni kuhinje in razdelilnice hrane, predvsem pa so prostori neprimerni za praktični pouk bodočih zdravstvenih delavcev, ki v razredih sicer tudi vode nimajo. Za potrebe zdravstvene šole bi lahko preuredili okoli 240 kvadratnih metrov nekdanjega kemičnega laboratorija Železarne ter s selitvijo »medicincev« dobili začasen prostor za štiri gimnazijske oddelke. Ministrstvo za šolstvo in šport je zagotavljalo, da bo delo končano do konca zimskih šolskih počitnic, vendar še zdaj ni jasno, kdaj se ga bodo sploh lotili. Po besedah ravnatelja Centra **Andreja Pikona** brez tega tudi gimnazije ne bo mogoče adaptirati; kmalu pa bi morali popraviti tudi stavbo ŽIC-a. Kakšna je, najbrž kar dobro pove tudi to, da je v strehi nad zdravstveno učilnico taka luknja, da včasih k pouku prileti tudi kak ptič.

VLASTA FELC

● **Pod naslovom »V srcu nosim gimnazijo« bodo že letošnjo pomlad stekle številne prireditve, katerih izkupiček bo namenjen nakupu opreme za pouk. Ob 50-letnici bo poseben odbor izdal tudi almanah. Vse, ki imajo kakršno koli gradivo o gimnaziji, prosijo, da jim ga vsaj posodijo; radi pa bi tudi zvedeli, kaj se je zgodilo z nekdanjim kovinskim napisom na pročelju stavbe: Ne pretrgajte zlatega časa, ne zamudite ne ur ne minut, vsaka minuta je večnosti ud.**

KNJIŽNA POLICA

Pedagoška komunikologija

Koristna uspešnica znanega doktorja psihiatrije in psihoterapevta **dr. Pavaa Brajša** (prevedla jo je Dubravka Gradišnik). Izšla je pri Glotti novi v Ljubljani in vsebuje tri dele. V prvem zvemo bistvene reči o pogovoru v šoli, neverbalni in verbalni komunikaciji, vsebinskem in odnosnem v komunikaciji, psihodinamskih aspektih pogovora, povratnih informacijah, poslušanju in pogovoru, metakomunikaciji, o načinih in stilih pogovora v šoli. Drugi del obravnava probleme v šoli ter reševanje kompleksnih problemov vzgoje in izobraževanja, tretji pa se posveča konfliktom, prepirom in agresivnosti v šoli. Kakšna je učiteljeva vloga v konfliktnih situacijah? Kakšna je psihodinamika prepira, ki je lahko dober ali pa slab? Kje so vzroki in kakšna je dinamika agresivnega vedenja in kakšna je skrita agresija v šoli s svojimi posledicami vred? Represivne šole onemogočajo dialog učenca, s tem pa tudi vzgojni in izobraževalni vpliv učitelja, ugotavlja dr. Brajša, a tudi, da v uspešni šoli prevladuje med učitelji in učenci konstruktivna agresivnost. Knjiga je namenjena vzgojiteljem v vrtcih, osnovnošolskim in srednješolskim učiteljem, vzgojiteljem v domovih, učiteljem, ki poučujejo odrasle, študentom pedagoške usmeritve in gotovo ne nazadnje staršem.

Kako smo ustanavljali CIDM

Knjigo s tem naslovom sta napisali nekoliko starejši najstnici **Jadranka Gustinčič** in **Urša Pondelek** in si jo zamislili kot besedno in slikovno nekonvencionalen prikaz zgodovine Centra za interesno dejavnost mladih občine Moste-Polje v Ljubljani. Listanje skozi sto strani, kolikor jih knjiga obsega, pa je dragoceno zlasti zato, ker odslikava mladostno neobremenjenost in živo željo po ustvarjanju. (B. P.)

Žepni bonton

Naj priznamo ali ne, tudi obnašanja se je treba naučiti. Kdor se ga še ni, lahko poseže po Žepnem bontonu publicista **Jožeta Širclja**, ki je doživel tretjo (razširjeno) izdajo. V knjigi priročno majhnega formata je najti poglavja kot na primer kako prideš do dobre službe, kako se seznaniti, kaj početi, odkar nismo več tovariši ampak gospodje, kako se pogovarjamo po telefonu, kakšne so različne družabne navade, vesele ali žalostne, kako posegamo po jedači in pijači, kako gostimo druge, da bomo veljali za dobre gostitelje ali kako se vedemo s kolegi (in še bolj kolegicami).

Sejmi uspešnih poslovnih srečanj in ugodnih nakupov

POMLAD '94

Gradbeništvo
Gradbena mehanizacija in oprema priznanih svetovnih firm.
Gradbeni materiali, notranja oprema, ...

Kmetijstvo in vrtnarstvo
Kmetijska mehanizacija in orodja, semena, ...

Široka potrošnja
Živilski izdelki, gospodinjski pripomočki, drugo blago široke potrošnje, ...

22. - 27. marec '94
Gornja Radgona
Delovni čas od 9. - 18. ure.

Vabljeni !

Pomurski sejem d.d.
Gornja Radgona

Temeljno sodišče v Novi Gorici, Enota v Novi Gorici

objavlja

II. javno dražbo

za prodajo nepremičnin, znanih kot »ABK Šempeter (tovarna armiranobetonskih konstrukcij)«, in sicer

– upravna zgradba z jedilnico in garderobami
– prototipni objekt
– glavni proizvodni objekt – hala A
– hala B
– hala C
– hala C1
– pomožni objekti
– železokrivnica
– vratarnica in tehtnica
– žerjavne proge in industrijski tir
– zunanja ureditev
– komunalna ureditev
– stavbno zemljišče

Izklicna cena je 367.334.035,00 SIT.

Pred javno dražbo mora vsak ponudnik plačati varščino v višini 10% izklicne cene na ŽR 52000-697-92995 TS v Novi Gorici in o tem na dražbi predložiti potrjen prenosni nalog.

Javna dražba bo 12. 4. 1994, ob 10. uri v sobi 310/III tega sodišča.

Informacije so na voljo pri sodniku Pavlu Budinu (tel. 21-153).

2757

RAZPIS

K sodelovanju vabimo mlajšega sposobnega sodelavca za mesto

direktorja

uspešne in dinamične firme s sedežem v Ljubljani.

Kandidati morajo imeti višjo ali visoko stopnjo izobrazbe komercialne ali tehnične smeri, solidno znanje nemškega in še enega tujega jezika ter izkušnje pri vodenju komercialno-gradbenih projektov. Prednost imajo kandidati s primernimi referencami.

Prijave pošljite do 30. 3. 1994 pod šifro »USPEH«.

12848

MIKRODOK d.o.o.
Ptujska c. 184 - p.p. 184
62105 Maribor

PRODAJA

- tovornjake in posebna vozila TAM
- nadgradnje za tovornjake

Pri nakupu se posvetujte z našimi prodajalci o izbiri vozil in nadgradenj.

Nakup na leasing: 3 leta, 25 do 50% polog
Nakup na kredit do 3 leta, obrestna mera R+14%

Vse informacije dobite po telefonu 062/411-321, interna 43-73, 23-50 in telefaksu 062/414-021.

IMP ITAK, p. o.,
Ul. Jožeta Jame 14,
61210 Ljubljana, Šentvid

objavlja prosto delovno mesto

vodja računovodstva

Pogoji:
– visoka ali višja izobrazba ekonomske smeri
– najmanj 3 leta delovnih izkušenj pri vodstvenih delih
– aktivno znanje angleškega jezika

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s poskusnim delom. Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: IMP ITAK, p. o., Ul. Jožeta Jame 14, 61210 Ljubljana-Šentvid. O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po sprejetju sklepa o izbiri.

12816

Poslovni sistem Mercator, d.d., Ljubljana

Ljubljana, Dunajska 107

vabi k sodelovanju

ustvarjalne in ambiciozne kadre, ki želijo delati v velikem sistemu kot

pravni svetovalec poslovodnega odbora

Pogoj: diplomiran pravnik s pravosodnim izpitom in tremi leti delovnih izkušenj

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s 6-mesečnim poskusnim delom.

pomočnik vodje Studia za EP

Pogoj: VI. stopnja ekonomske ali druge podobne smeri z dvemi leti delovnih izkušenj

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s 3-mesečnim poskusnim delom.

oblikovalec

Pogoj: grafični ali industrijski oblikovalec z letom delovnih izkušenj in poznavanjem dela z računalnikom

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas z 3-mesečnim poskusnim delom.

Kandidate vabimo, da oddajo pisne ponudbe s priloženimi dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh od dneva objave oglasa na naslov:
Poslovni sistem Mercator, d.d.
61113 Ljubljana, Dunajska 107.

Temeljno sodišče v Ljubljani, Tavčarjeva 9, Ljubljana,

objavlja prosta dela

strojepiske – zapisnikarice

6 delavk za določen čas

Pogoji:
– srednja upravno administrativna šola (V. stopnja zahtevnosti)
– 6 mesecev delovnih izkušenj
– 2-mesečno poskusno delo
– znanje slovenskega jezika
– znanje osnov računalništva
– državljanstvo Republike Slovenije.

Prijave z dokazili pošljite v kadrovsko službo Temeljnega sodišča v Ljubljani, Tavčarjeva 9, Ljubljana, v 8 dneh po objavi.

12760

T! tedenska tribuna slovenskih novic

Mali oglasi
telefon
061 133 62 66

V okviru Projekta prestrukturiranja in sanacije podjetij objavlja

SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA RAZVOJ, D. S.

JAVNI RAZPIS za zbiranje ponudb za nakup podjetja

TOVARNA MUTA - KOVAČIJA d.o.o.

Podjetje Tovarna Muta - Kovačija d.o.o., Kovaška ul. 19, Muta je v 100% lasti Sklada RS za razvoj. Dejavnost podjetja: proizvodnja poljedelskega, vrtnega, cvetličnega orodja in opreme za sadjarstvo. Število zaposlenih: 245

POGOJE ZA SODELOVANJE dobijo morebitni kupci na Skladu RS za razvoj d.d., Kotnikova 28, 61000 Ljubljana, tel. 061/1319 076, 1333 101 ter po faksu 061/1313 307, pri g. Francu Humarju.

PONUDBE morajo biti poslane s priporočeno pošiljko na Sklad RS za razvoj d.d., Kotnikova 28, 61000 Ljubljana, najkasneje do 20. aprila 1994 do 12. ure v zapečatenih ovojnicah z oznako "Projekt Tovarna Muta - Kovačija".

Sklad RS za razvoj, d.d. na podlagi tega razpisa ni zaveza skleniti pogodbe o prodaji lastniškega deleža v podjetju Tovarna Muta Kovačija d.o.o. z najboljšim ali katerim koli drugim ponudnikom.

Delo & Dom

BRAVO, URŠKA! OLÉ!

Prisrčne čestitke naši **URŠKI** za uspehe, dosežene v tej sezoni, in osvojitev kristalnega globusa za 3. mesto v skupni slalomski razvrstitvi svetovnega pokala.

Skupaj z vsemi prijatelji bomo še naprej navijali zate.

Urška Hrovat z najbolj temperamentno IBIZO 2.0 GTI, 115 konjev, do 195 km/h

KOBE STUDIO

IBIZA JE VSTOPNICA V SVET PRAVIH DOŽIVETIJ

SEAT
Skupina Volkswagen

Ekskluzivni uvoznik in zastopnik za Volkswagen, Audi in Seat:
Porsche Inter Auto d.o.o.
Ljubljana, Einspielerjeva 6,
telefon: 061 / 1316 223, fax: 061 / 1318 040

NAŠ FINANČNI TRG

Prvi viharji so mimo

»Rosmersholm je imel najprej simbolični naslov Beli konj in ti »beli konji« so del preteklosti – usode Rebekke West, ki se je ne more rešiti,« pravi Henrik Ibsen v svoji drami. Tudi mi se nikakor ne moremo rešiti naše usodne povezanosti z balkanskim polotokom, ki nam še vedno greni življenje.

Samo poglejmo si najnovejšo lestvico deželnega tveganja (tako imenovani country risk), ki jo je objavila ugledna finančna revija Euromoney. Pristali smo na 73 mestu kar je za 10 mest slabše kot ob zadnjem merjenju, septembra lani, ter se povsem enako uvrstili kot pred letom dni. Sicer pa je dejstvo, da je v zadnjem letu in pol naša država ves čas na tej in podobnih lestvicah napredovala, tako, da lahko zdajšnji »zdrs« pripišemo predvsem nerešenim odnosom z upniškim konzorcijem komercialnih bank ter seveda s tem povezanim finančnim tveganjem. Glede kakovosti države kot posojilojemalca in njene sposobnosti za pridobitev bančnih posojil pa bi se lahko na tej lestvici uvrstili precej višje!

Pa ostanimo še malo na »Balkanu« in si poglejmo, kaj se dogaja z našo trgovinsko menjavo z jugom. V primerjavi z lanskim januarskim izvozom v druge republike bivše Jugoslavije, je bil letošnji januarski izvoz manjši za 26,9 odstotka, uvoz pa celo za 45,7 odstotka. Zanimivo je, da so v lanskem letu že mnogi ugotavljali, da je menjava z drugimi republikami dosegla dno in da nižja skoraj ne more biti, sedanji podatki pa takšna razmišljanja seveda negirajo.

Naši veliki banki LB d.d. ter Gorenjska banka d.d. iz Kranja pa sta začeli zniževati obrestne mere. S tem naj bi pripomogli k povečanju naložb v realnem sektorju. Tako je LB d.d. z aprilom znižala izhodiščno obrestno mero za kreditiranje in sicer za eno odstotno točko, kar naj bi bil eden od pozitivnih učinkov uspešne sanacije banke. S tem naj bi prispevali k razbremenitvi gospodarstva ter vzpodbudili naložbeno dejavnost. Konkretno pa to pomeni, da se izhodišča obrestna mera za kratkoročne naložbe z R+12,5 odstotka znižuje na R+11,5 odstotka, za dolgoročne naložbe pa z R+14 odstotkov na R+13 odstotkov, seveda vse na letni ravni. Temu pa bodo prilagojene tudi vse druge aktivne obrestne mere v LB d.d.. Podobno so tudi v Gorenjski banki iz Kranja z letošnim februarjem znova znižali obresti za pravne osebe, tako kot pred kratkim za potrošniška posojila, za približno tri odstotne točke. Hkrati pa so vpeljali nov način določanja obrestnih mer, ki so odvisne od ročnosti in vse vrste posojila, zelo pomembna pa je boniteta stranke. Skratka, to kaže na to, da se v bankah zmanjšuje razpon med aktivnimi in pasivnimi obrestmi, tako, da bodo v bodoče postali pomembnejši vir dohodkov predvsem bančne storitve.

Sicer pa je trend obrestnih mer na medbančnem denarnem trgu še vedno padajoč. Iz skupne obrestne mere 26,5 odstotka je padla na 26,3 odstotka, realna pa se je znižala na približno 8,5 odstotka. Največje likvidnostne strese in nihanja na denarnem trgu pa še vedno povzročajo izplačilni dnevi ZPIZ–a. Polet, ko se do konca meseca v pokojninski sklad nateče precejšna vsota denarja, se tja do desetega v mesecu računi zaradi izplačil običajno precej zmanjšajo. Jasno je, da takšna nihanja v ponudbi in povpraševanju po denarju morajo vplivati tudi na višino obrestnih mer.

Podjetniški tečaji so tudi rahlo porastli in se trenutno že gibljejo okrog 79 tolarjev za marko. Menjalniški tečaji so na nivoju blizu 78,6 tolarja za marko, srednji tečaj Banke Slovenije pa je malo čez 78,2 tolarja za marko. Skratka imamo rahlo vzpenjanje vseh deviznih tečajev, o tem, kje se bodo ustavili pa bo več jasnega sredi leta, glede na prve analize ter rezultate gospodarskih gibanj.

Kapitalne transakcije z vrednostnimi papirji so še vedno pod vtisom zapore trgovanja z delnico DADAS, čeprav so se prvi viharji že pomirili. Trgovanje pač teče naprej in mogoče se spet vrača zaupanje v delnice, vsaj o porastu tečajev nekaterih bi lahko tako sodili. Nikina delnica je spet porastla tja do 103 tisoč tolarjev, Probanka celo preko 21 tisoč tolarjev in prednostna delnica Komercialne banke Triglav se bliža nivoju 50 tisoč tolarjev. Po padcu cene redne delnice SKB na dobrih 33 tisoč tolarjev, sta si s prednostno delnico spet bližji, saj se ta giblje malo čez 31 tisoč tolarjev. Pač pa je »previsoko« porastla Salusova delnica, kar na 10.250 tolarjev in tako je zaenkrat trgovanje zaradi 30–odstotnega porasta zadržano. Očitno pa trg kapitala vendarle prehaja v bolj razvito obliko, saj postajajo tudi reakcije medijev na dogajanja precej drugačne. Ob tem pa »črni trg« za delnico DADAS veselo funkcionira in največji pesimisti (ali optimisti) jo prodajajo po ceni 170 tisoč tolarjev, ostali pa čakajo na boljše čase, če bodo seveda prišli.

»In če se v tem motiš? Če je vse skupaj slepilo? Eden tistih belih konj na Rosmersholmu,« končuje Henrik Ibsen svoj roman. Je tudi kozarec šampanjca ter havanka v roki g. Sadarja le slepilo za ljudske množice ali pa mnogo več. O tem bo lahko sodila le zgodovina.

MILAN POVIRK

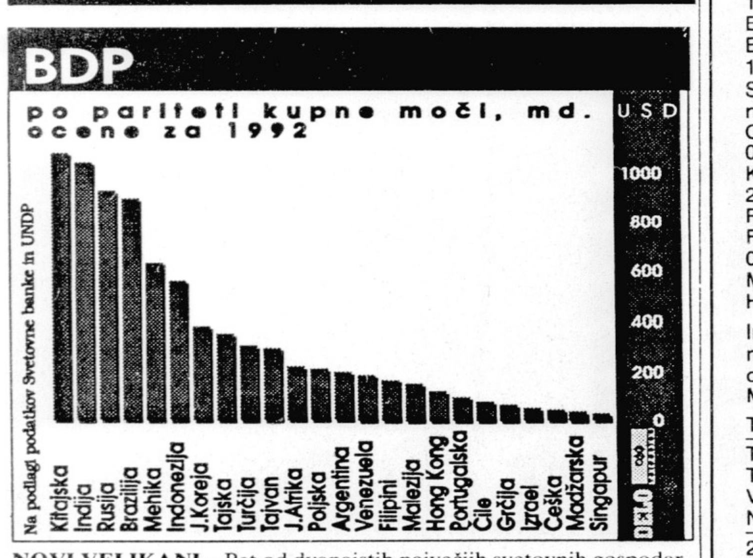

NOVI VELIKANI – Pet od dvanajstih največjih svetovnih gospodarstev prištevamo med dežele v razvoju. Kitajska, Indija, Rusija, Brazilija in Mehika ima večji bruto domači proizvod kot Kanada, ki je članica skupine G7. Na osnovi paritete kupne moči ima Kitajska za ZDA in Japonsko tretji največji BDP. V diagramu prikazanih 24 obetajoče razvijajočih se držav je razvrščenih ob upoštevanju velikosti BDP (izraženega s pariteto kupnih moči) in kapitalizacije njihovega delniškega trga. (D.Vi.)

BOEING 777

Potolkel bo vse dosedanje rekorde

Letalo boeing 777, ki ga družba Boeing kot največji svetovni izdelovalec namerava predstaviti v prihodnjih tednih, ne bo samo največje potniško dvomotorno letalo na svetu, ki bo sprejelo do 400 potnikov, ampak bo zaradi izjemne kvalitete in vanj vloženega denarja potolklo tudi vse dosedanje rekorde v Guinnessovi Knjigi rekordov. Sestavljajo ga v bližini Seattla na 40 hektarov velikem območju, v celoti so porabili 4 milijarde dolarjev, motorje zanj pa so s skupnimi napori razvile vodilne družbe na tem področju: Pratt & Whitney, General Electric in Rolls-Royce, ki bodo svoje sile združile tudi pri bodočih projektih naslednje ga tisočletja.

Vodilni direktorji Boeinga si že nekaj časa zadovoljno manejo roke, toda pred štirimi leti, ko so prižgali zeleno luč za do sedaj najbolj tvegan in denarno zahteven projekt, so se zavedali, da tvegajo in postavljajo na kocko prihodnost celotne družbe. Priznavajo, da je to svojevrstna igra na srečo, vendar še zdaleč ni bila tako tvegana kot njihov projekt boeing 747 pred 25 leti, in to predvsem zaradi drugačnosti pristopa k razvoju novega letala.

Že na samem začetku so se potrudili in k projektu pritegnili ne samo bodoče kupce, ampak tudi vse dobavitelje, kar je bil svojevrsten presedan, saj so se želeli izogniti zapletom izpred petih let, ki so nastali pri projektu 747-400, posodobljeni različici boeinga 747. Takrat so si zaradi premajhne pozornosti, ki so jo namenjali željam svojih kupcev, nakopali veliko težav, predvsem pa so bili zaradi naknadnih sprememb prisiljeni za več mesecev podaljšati dobavne roke. V drugačno taktiko pa jih je silila tudi kriza zadolženih in izgubarskih letalskih prevoznikov, ki so preklicovali naročila ali z njimi odlašali, kot tudi prisotnost njihovega stalnega izzivalca Airbusa, ki si je v 20. letih uspel izboriti 30-odstotni tržni delež. Seveda pa je z nekaterimi novimi tehnološkimi koncepti, med katerimi je najpomembnejša računalniško vodena elektronska kontrola in široki trup letal A 330 z dvemi motorji in A340 s štirimi motorji, prehitel Boeinga. Prav ta izziv pa je bil odločilnega pomena za družbo Boeing, ki je zato svoje raziskave o letalu bodočnosti še poglobila, k sodelovanju pa pritegnila že na samem začetku osem vodilnih svetovnih letalskih prevoznikov: Delta, American in United iz ZDA, British Airways, Japan Airlines, All Nippon Airways, Cathay Pacific in Qantas.

Ti so prispevali ne samo svoje želje, ampak tudi strokovnjake, ki so sedaj »krivi« za nekaj odločilnih izboljšav novega boeinga 777, s teamskim načinom dela pa so po dolgih letih presegli in gotovo tudi prekinili s tradicijo, ko so se izdelovalci letal opirali izključno na svoje strokovnjake. Tako so projekt boeing 777 uspešno izpeljali, sedaj pa že razmišljajo o novih velikanih, ki bi lahko sprejeli od 600 do 800 potnikov, želijo pa si jih predvsem letalski prevozniki iz azijsko-pacifiškega območja, kot tudi o nadzvočnih letalih, ki bodo zamenjala concorda, sprejela pa bodo najmanj tri krat več potnikov. To pa je projekt, pri katerem bo prišlo do zgodovinskega sodelovanja med rivaloma Boeingom in Airbusom, ki je že pristal na sodelovanje pri izgradnji super jumba za 21 stoletje. Predstavniki obeh družb so se na srečanju v Londonu odločili za eno leto podaljšati že 13 mesecev trajajoče snovanje projektov za velikana, ki bo sprejel od 500 do 800 potnikov, in bo tako zmanjšal stroške, obenem pa prispeval tudi k večjemu pretoku potniškega prometa. Konzorcij Airbus sicer že dalj časa preučuje možnosti za izgradnjo super jumba 21. stoletja, toda s tem povezani stroški razvoja naj bi dosegli vrtoglavih 15 milijard dolarjev, to pa je vsota, pri kateri izdelovalci letal ne morejo računati na podporo trga.

Predstavniki British Airways, partnerja v konzorciju Air bus, so povedali, da se bo Airbus šele po končani študiji odločil, ali bo z Boeingom sodeloval pri izgradnji super jumba, ki ga uradno imenujejo VLCT (very large commercial transport), kot se bodo šele takrat odločali o tem, ali naj k sodelovanju pritegnejo tudi izdelovalce letal iz Rusije in Japonske. To bi po mnenju Boeinga privedlo do oblikovanja nove družbe, toda brez naročil letalskih prevoznikov je vse še »v zraku«, saj v vzdušju prezasičenosti, censkih vojn in vsesplošnih izgub navdušenje najbolj vnetega zagovornika projekta, British Airways, gotovo ne zadostuje.

A.P.

Na podlagi Odredbe ministra za finance o izdajanju pete serije zakladnih menic na prinosnika (Uradni list Republika Slovenije št. 15/94)

REPUBLIKA SLOVENIJA IZDAJA ZAKLADNE MENICE

Zakladne menice pete serije se izdajo v višini 1.200.000.000 tolarjev.

Zakladne menice se izdajo 21. 3. 1994 in zapadejo 22. 9. 1994.

Zakladne menice so izdane v lotih po 100.000 tolarjev in 1.000.000 tolarjev.

Zakladne menice se obrestujejo po 7-odstotni letni obrestni meri. Glavnica zakladnih menic se mesečno revalorizira s stopnjo rasti cen na drobno za pretekli mesec. Obresti se obračunavajo na konformni način in izplačajo ob dospetju.
Glavnico in pripadajoče obresti bo Republika Slovenija izplačala prinosniku 22. septembra 1994.

Zakladno menico lahko zainteresirani kupci kupijo pri naslednjih pooblaščenih prodajalcih:

ABANKA d. d., Ljubljana, Slovenska 58, tel.: 061/13-12-112
BANKA VIPA d. d., Nova Gorica, Kidričeva 7, tel.: 065/28-511
KREDITNA BANKA Maribor d. d. Maribor, Vita Kraigherja 4, tel.: 062/27-441
LB–BANKA ZASAVJE d. d., Trbovlje, Trg revolucije 25, tel.: 0601/21-233
LB–BANKA DOMŽALE d. d., Domžale, Ljubljanska 62, tel.: 061/715-422
LB–DOLENJSKA BANKA d. d., Novo mesto, Kettejev drevored 1, tel.: 068/322-213
LB–KOMERCIALNA BANKA d. d., Nova Gorica, Kidričeva 11, tel.: 065/27-811
LB–KOROŠKA BANKA d. d., Slovenj Gradec, Glavni trg 30, tel.: 0602/42-371
LB–POMURSKA BANKA d. d., Murska Sobota, Trg zmage 7, tel.: 069/32-417
LB–POSAVSKA BANKA d. d., Krško, Trg Matije Gubca 1, tel.: 0608/21-330
LB–SPLOŠNA BANKA KOPER d. d., Koper, Pristaniška ul. 14, tel.: 066/451–100
LB–SPLOŠNA BANKA VELENJE d. d., Velenje, Rudarska 3, tel.: 063/854-964
LB–SPLOŠNA BANKA d. d., Celje, Vodnikova 2, telefon: 063/431-113
LJUBLJANSKA BANKA d. d., Ljubljana, Šubičeva 2, telefon: 061/12-53-33
LJUDSKA BANKA d. d., Celje, Trg V. kongresa 7, telefon: 063/441-500
SKB BANKA d. d., Ljubljana, Trg Ajdovščina 4, telefon: 061/13-32-132
BANKAUSTRIA d. d., Ljubljana, Wolfova 1, tel.: 061/12-62-225
BANKA NORICUM d. d., Ljubljana, Trdinova 4, telefon: 061/13-34-055
SLOVENSKA ZADRUŽNA KMETIJSKA BANKA, d. d., Ljubljana, tel.: 061/12-53-251
CREDITANSTALT NOVA BANKA, Ljubljana, Kotnikova 5, tel.: 061/-13-29-114
KOMERCIALNA BANKA TRIGLAV d. d., Ljubljana, Kotnikova 28, tel.: 13-24-232
PROBANKA d. d., MARIBOR, Razlagova 22, tel.: 062/224-260
FACTOR BANKA d. d., Slovenska c. 54 Ljubljana, telefon: 061/13-11-136
MBANKA d. d., Ljubljana, Dunajska 107, tel.: 16-82-282
HMEZAD BANKA, Hmeljarska 3, Žalec, tel.: 063/715-602

Institucionalni investitorji po zakonu o strukturi nekaterih naložb določenih javnih zavodov, skladov in zavarovalnih organizacij lahko zakladne menice kupijo neposredno pri Ministrstvu za finance.

Teoretična vrednost zakladnih menic:

TEORETIČNA VREDNOST NA DAN	APOEN 100.000,00 TOLARJEV	APOEN 1.000.000,00 TOLARJEV
21. MAR. 94	100.000,0	1.000.000,0
22. MAR. 94	100.060,2	1.000.602,2
23. MAR. 94	100.120,5	1.001.204,8
24. MAR. 94	100.180,8	1.001.807,7
25. MAR. 94	100.241,1	1.002.411,0

960

PROIZVODNJA ČAJA V ŠRI LANKI

Presega pričakovanja

Proizvodnja čaja v Šri Lanki bo po vsej verjetnosti letos presegla pričakovanja, saj bodo na trg predvsem zaradi ugodnih vremenskih pogojev namesto predvidenih 225 milijonov kg poslali 240 milijonov kg. Ugodno vreme v zadnjih mesecih 1993. leta pa je blagodejno vplivalo tudi na druge pridelke v kmetijstvu, predvsem na žito.

V prvem kvartalu se bo povečala tudi proizvodnaj čaja z lanskih 52 na letošnjih 55 milijonov kg, analitiki posredniške hiše Forbes and Walker pa že sedaj napovedujejo rast cen čaja tekom celega leta. Najbolj se bodo povečale cene nizkorastočih čajev, ki so se že v lanskem letu glede na leto poprej povečale za 37 odstotkov. Čaji nižje kvalitete pa bodo verjetno ohranili sedanjo raven cen, saj so jih države bivše Sovjetske zveze kot tudi Sirija in Jordan v tem mesecu že razgrabile. Trgovci pa niso trgovali s kvalitetnejšimi sortami, ker jih je na trgu primanjkovalo. Zaradi zakasnelega monsuna bodo kvalitetnejše sorte na razpolago nekoliko kasneje, žetev in ponudba pa bosta temu primerno obilni. Kljub izjemnim pridelkom pa pridelovalce skrbijo visoki stroški proizvodnje, ki bodo po pričakovanjih še naraščali, zato bodo tudi izklicne cene na dražbah višje od povprečnih.

Pridelovalci si želijo predvsem povečati produktivnost, saj se mezde večajo, cene vhodnih surovin pa naraščajo. Izvoz bo letos presegal povprečje, saj bodo države bivše Sovjetske zveze še naprej ostale velikopotezni potrošnik. Lani so pokupile 30 milijonov kg čaja, kar je po 5 milijonih kg v letu 1992 močno presenetilo tudi poznavalce. Letos bodo, če se bo začeti tempo nadaljeval, pokupile najmanj 35 milijonov kg, lahko pa tudi več. Bati pa se je, da se napovedane politične reforme v teh državah izjalovijo, in s predvidenim izvozom ne bo nič. Zato pa ostajajo še naprej dobrodošli kupci iz Bližnjega vzhoda in Sirije, ki jim privatizirana čajna industrija nudi tudi visoko kvalitetne čaje, katerih potrošnja po vsem svetu narašča.

A. P.

KELLOG CORPORATION

Višje cene za živila iz žit

V Kellog Co. napovedujejo, da bodo zvišali cene nekaterim svojim najbolj znanim proizvodom, kot so corn flakes in rice krispies, poroča Reuter. Zvišanje cen proizvodov največjega svetovnega proizvajalca živil iz žita, naj bi, po besedah strokovnjakov, odprlo možnosti tudi drugim, večinoma zasebnim znamkam tovrstnih proizvodov.

S 35,3 odstotki vseh prodaj na ameriškem trgu živil iz žita, je Kellog vodilno podjetje. Sledijo mu General Mills (29,1 odstotka), Kraft General Foods (10,4 odstotka), Quaker Oats (7 odstotkov), zasebne znamke pa predstavljajo 5,6 odstotka skupne prodaje. Kellogovi prihodki od prodaje so v dvainpetdesetih tednih do 2. januarja 1994 znašali osem milijard dolarjev.

Osemintrideset različnih proizvodov tega podjetja naj bi se v povprečju podražilo za 2,6 odstotka. Richard Lovell, Kellogov predstavnik za tisk, je dejal, da je podražitev v prvi vrsti posledica zvišanja stroškov proizvodnje, medtem ko strokovnjaki ugotavljajo, da podražitvi najbrž botrujejo tudi ogromni stroški oglaševanja. V Kellogu trdijo, da njihove stroške zvišujejo pred kratkim narasle cene surovih materialov, predvsem koruze, pšenice in riža. Kellogove delnice so na newyorški borzi padle, največ zaradi zaskrbljenosti, da bo podjetje izgubilo večji del trga, kot so pričakovali.

V seriji reklam, ki jih predvajajo po ameriški nacionalni televiziji, Kellog prepričuje potrošnike, da je za zavoj njihovega proizvoda vredno dati tudi pet dolarjev, saj po kratkem računu ugotovimo, da skleda corn flakesa stane 25 centov.

Cene izdelkov iz žita so se v zadnjih petih letih v povprečju povečevale za 2,99 dolarja za funt. Vendar analitiki menijo, da vzrok za tako zviševanje ne tiči v visokih cenah surovin, pač pa v ogromnih stroških oglaševanja.

V. B.

Cene surovin na svetovnih trgih

	trg	enote	nakup za dobavo v	cena 1 15. 3. 94	cena 2 15. 2. 93	cena 3 15. 3. 93	premik cene v enem letu v %	premik cene v enem mesecu v %
nafta (b)	ipe	dolar/sod	april	13.6	13.6	19.9	–31.42	0.59
nafta (l)	nymex	dolar/sod	april	14.5	14.9	20.3	–28.78	–2.69
baker	lme	dolar/tona	3 mes.	1913.0	1828.0	1510.0	26.69	4.65
svinec	lme	dolar/tona	3 mes.	453.0	475.0	279.3	62.19	–4.63
cink	lme	dolar/tona	3 mes.	938.5	948.0	996.8	–5.84	–1.00
kositer	lme	dolar/tona	3 mes.	5395.0	5370.0	5651.0	–4.53	0.47
aluminij	lme	dolar/tona	3 mes.	1277.0	1228.5	1146.8	11.36	3.95
nikelj	lme	dolar/tona	3 mes.	5560.0	5772.5	5907.5	– 5.88	–3.68
zlato	Lon.	dolar/t.unča	tek. mes.	386.7	383.3	328.0	17.88	0.89
srebro	Lon.	p/t.unča	tek. mes.	363.8	357.7	253.0	43.80	1.69
platina	Lon.	funt/t.unča	tek. mes.	270.3	267.6	244.9	10.35	0.99
paladij	Lon.	funt/t.unča	tek. mes.	88.7	91.0	74.6	18.91	–2.53
pšenica	cbot	am.c/mernik	maj	327.0	365.5	323.0	1.24	–10.53
koruza	cbot	am.c/mernik	maj	280.0	304.3	219.5	27.56	–7.97
soja	cbot	am.c/mernik	maj	674.3	689.5	576.8	16.91	–2.20
kava	lce	dolar/tona	maj	1275.0	1195.0	912.0	39.80	6.69
kakav	lce	funt/tona	maj	925.0	896.0	702.0	31.77	3.24
sladk. (beli)	bcp	dolar/tona	maj	335.0	306.0	237.0	41.35	9.48
bombaž	nyce	am.c/funt	maj	76.9	77.9	64.8	18.76	–1.26
krompir	lce	funt/tona	april	128.0	–	39.0	228.21	–

Mednarodne kratice in enote:
IPE – mednarodna borza goriv, London; **NYMEX** – Newyorška trgovska borza; **LME** – Londonska borza kovin; **CBOT** – Ministrstvo za trgovino, Chicago; **LCE** – Blagovna borza, London; **NYCE** – Borza bombaža, New York; **1 sod** = 158,984 l; **1 troj. unča** – 31,1035 g; **1 mernik** = 27,215 kg; **1 funt** = 0,4536 kg; **p** – britanski penny; **am.c.** – ameriški cent; **b** = brent; **l** = lahka; **s** = surov

Iz poslovnega sveta

● **VEČJI ZASLUŽKI BRITISH AIRWAYS** – British Airways, ki sodi med redke letalske prevoznike, ki poslujejo z dobičkom, je v zadnjem kvartalu zaradi gospodarskega oživljanja doma in v ZDA potrojila dobiček, ki se je povzpel na 65 milijonov dolarjev, to pa predvsem zaradi povečanega števila potnikov v prvem in poslovnem razredu, ker to postaja vse bolj modno. (A.P.)

● ŠPANSKA TELEFONIJA V JUŽNI AMERIKI – Po obsegu prometa največja španska družba Telefonica de Espana SA, ki se je že dodobra zasidrala v Južni Ameriki, je leto 1993 zaključila s 118,74 milijardami pezet (835 milijoni dolarjev) dobička, kar je 26 odstotkov več kot leto prej, vrednost njenih delnic pa je zaradi nedavnega nakupa dveh perujskih telefonskih družb, ki ju je po mnenju poznavalcev krepko preplačala, kljub temu padla. (A. P.)

● **PO IZGUBI ZNOVA DOBIČEK** – Švedska družba Esselte, ki se ukvarja z opremljanjem poslovnih prostorov, je imela leta 1992 izgubo 11 milijonov kron (1,4 milijona dolarjev), leto 1993 pa je zaključila s 301 milijoni kron neobdavčenega dobička (37,6 milijona dolarjev). Kljub negativnim učinkom menjalnih tečajev ji je uspelo krepko zmanjšati finančne obveznosti za 307 milijonov kron (38,4 milijona dolarjev). (A. P.)

● **KLJUB STROŠKOM VEČJI DOBIČEK** – Švedska družba Gambro, ki se ukvarja z medicinsko opremo, je kljub izgubam, ki jih je kot delni lastnik utrpela zaradi izjemnih stroškov v verigi ameriških klinik za dializo, neobdavčeni dobiček v lanskem letu povečala za 30 odstotkov na 976 milijonov kron (122 milijonov dolarjev). (A. P.)

● **DOBIČEK PUHTI** – Britanski skupini Fisons Plc, ki je na borzah briljirala v 80-ih, so začeli puhteti dobički, zato je končno začela razmišljati o reorganizaciji in ukinitvi oziroma prodaji dejavnosti, predvsem proizvodnje znanstvenih instrumentov, ki ji žal ne prinašajo več dobička, odpustila pa bo najmanj 1.000 delavcev. (A. P.)

NIKA
BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA d.d.
CENTRALA BREŽICE
Cesta prvih borcev 11, 68250 Brežice
telefon: 0608 62-236, telefaks: 0608 62-852
POSLOVALNICA LJUBLJANA
Slovenska cesta 54, 61000 Ljubljana
telefon: 061 133-11-55, telefaks: 061 133-13-47
POSLOVALNICA CELJE
Ljubljanska 3a, 63000 Celje
telefon: 063 28-936, 441-625
telefaks: 063 441-625
POSLOVALNICA MARIBOR
Partizanska c. 3-5, 62000 Maribor
telefon: 062 29-460
telefaks: 062 29-460
POSLOVALNICA KRANJ
Koroška c. 2, 64000 Kranj
telefon: 064 211-644
telefaks: 064 211-644
POSLOVALNICA PTUJ
Zvdaričevo nabrežje 11, 62250 Ptuj
telefon: 062 772-531
telefaks: 062 776-263

KAPITAL '94

2. SLOVENSKI FINANČNI SEJEM
Cankarjev dom, od 22. do 26. marca '94

Program

Torek, 22. marec 1994
11.00 in 15.00 E1 - Borza za začetnike
11.00 in 15.00 E2 - Certifikati za začetnike
13.00 VS (velika sprejem. dv.) - URADNA OTVORITEV DRUGEGA SLOVENSKEGA FINANČNEGA SEJMA
16.00 Štihova dv. - AKTUALNI PROBLEMI LASTNINJENJA SLOVENSKIH PODJETIJ
15.00, 16.00, 17.00 VS - Zvezde ure (Pogovori na osrednjem prostoru z znanimi osebnostmi iz slovenskega in tujega finančnega sveta).

Sreda, 23. marec 1994
11.00 in 15.00 E1 - Borza za začetnike
11.00 in 15.00 E2 - Certifikati za začetnike
11.00 - 15.00 V1 - PREDSTAVITEV STRATEGIJE STRATEŠKE UPORABE INFORMATIKE NA PODROČJU FINANC /predstavitev s konkretnimi rešitvami pripravlja podjetje Management Information Consultants iz Londona.
10.00 - 18.00 V4 - KAKO IZDATI VREDNOSTNE PAPIRJE (strokovno predavanje s kotizacijo)
10.00 - 14.00 V2 - ZAKONODAJA IN PROVIZIJE NA PODROČJU TRGOVANJA Z NEPREMIČNINAMI (strokovno predavanje s kotizacijo)
16.00 Štihova dv. - Predstavitev delovanja slovenske borze nepremičnin
11.00,12.00,13.00,15.00,16.00,17.00 - Zvezde ure

Četrtek, 24. marec 1994
11.00 in 15.00 E1 - Borza za začetnike
11.00 in 15.00 E2 - Certifikati za začetnike
10.00 - 14.00 V1 - KAKO DOKAPITALIZIRATI PODJETJE (strokovno predavanje z kotizacijo)
11.00 - 12.30 V4 - Predstavitev raziskave SPEM-a iz Maribora o razmišljanju slovenskih direktorjev
13.00 - 15.00 V4 - Na kaj pazimo ko sklepamo finančne posle, "hudič" je skrit v podrobnostih /strokovno srečanje Kreditne banke Maribor /gost: mag. Jože Andrej Čibej, EF Ljubljana
15.00 - 18.00 Štihova dv. - KAKO NALAGATI NA SVETOVNIH BORZAH Predavajo strokovnjaki največje svetovne borzno-posredniške hiše MERRILL LYNCH (strokovno predavanje z kotizacijo)
11.00, 12.00, 13.00, 15.00, 16.00, 17.00 - Zvezde ure

Petek, 25. marec 1994
11.00 in 15.00 E1 - Borza za začetnike
11.00 in 15.00 E2 - Certifikati za začetnike
10.00 - 14.00 Štihova dv. - POSLOVANJE DRUŽB ZA UPRAVLJANJE IN NOVA ZAKONODAJA O SKLADIH (strokovno predavanje z kotizacijo)
15.00 - 16.30 V4 - Predstavitev poslovanja Dunajske borze opcij
15.00 V1 - Skupščina slovenskih zlatarjev /za člane sekcije zlatarjev
17.00 Štihova dv. - PRVA SLOVENSKA AVKCIJA DIAMANTOV
11.00, 12.00, 13.00, 15.00, 16.00, 17.00 - Zvezde ure

Sobota, 26. marec 1994
11.00 in 13.00 E1 - Borza za začetnike
11.00 in 13.00 E2 - Certifikati za začetnike
11.00 - 13.00 V4 - Predstavitev Dunajske borze opcij /predavanje za dijake in študente
11.00 Štihova dv. - AVKCIJA STARIH SLOVENSKIH VREDNOSTNIH PAPIRJEV IN DENARJA
11.00 in 13.00 - Zvezde ure

Sejem je odprt vsak dan od 10.00 do 18.00 ure.

PISMA BRALCEV

Slovenija – neobstoječa dežela

Karlsplatz je največja postaja podzemeljske železnice na Dunaju. Vsakih nekaj minut pripelje nanjo šest vlakov, ki v železno smer odpeljejo nestrpno čakajoče potnike. Postaja je razdeljena v tri nadstropja. Prav na vrhu si lahko poleg obveznih klošarjev, ki so postali že njen simbol, ogledamo tudi luksuzne izložbe in v okrogli stekleni kavarni popijemo kavo.

Karlsplatz je torej največja in najpopularnejša postaja, skozi katero gre dvakrat dnevno veliko število Dunajčanov. Vse, kar se tam dogaja, zbode v oči. To vedo ulični pevci, ki se postavijo na najbolj prometno mesto, dokler jih ne preženejo policaji, in to vedo podjetja, ki oglašajo svoje izdelke. Avstrija ima največ plakatov na število prebivalcev in zanje potroši veliko denarja. V glavnem so kičasti in dolgočasni, nekateri pa so prave umetnine. Ravno zato tisti, ki so nekaj posebnega, zbujajo pozornost.

Tak je na primer tudi velikanski plakat (velikosti 4x10 m), ki nas pozdravlja na začetku in na koncu najprehodnejšega tunela na omenjeni postaji, prikazuje pa morje in na njem plastični čoln. Z njega se smeje nekaj veselih kopalcev. Ta plakat z velikimi črkami vabi: »Preživite poletje v Bolgariji!« Na desni strani so imena plaž, na levi pa ime letalskega podjetja (Balkan Airways), ki prevaža potnike, z naslovom in telefonom, na katerega se lahko obrnete. Zelo enostavno in zelo učinkovito.

Človek, ki prihaja iz Slovenije, se vpraša, kaj pa mi? Slovenija je za Avstrijce in, lahko trdim, da kar za vso Evropo neobstoječa dežela. Veliko ljudi, s katerimi sem se pogovarjala, sploh nima pojma, kje naj bi bila. Vedo sicer, da je del bivše Jugoslavije, in nekaj se jim sanja, da ni v vojni, a to v glavnem zato, ker novice o vojni ne omenjajo Ljubljane. Zato zanje ne obstaja, bolje rečeno, prav vseeno jim je. Človeku postane nerodno, ko mora razlagati, od kod prihaja. V mesecu in pol, kolikor sem na Dunaju, nisem naletela niti na eno informacijo o moji domovini. Opazila sem sicer plakate, ki vabijo na koncert Marjane Lipovšek, in na moje veliko zadovoljstvo je uradna TV postaja ORF predvajala oddajo o Evgenu Bavčarju, slepem fotografu, ki živi v Parizu. Govoril je v briljantni nemščini in omenil, da prihaja iz Slovenije, do katere goji zelo lepa čustva. Govoril je o Nanosu in Vipavski dolini in takrat se mi je milo storilo, saj sem tam tudi sama preživela otroštvo. Toda ta dva evropsko znana umetnika ne živita v Sloveniji in pravzaprav za njeno promocijo nista plačana, čeprav sta zanjo ogromno naredila.

Kaj bo naredila Slovenija, njena vlada, njena ministrstva, za to, da bo Evropa zvedela zanjo in začela razlikovati med Jugoslavijo, Slovaško, Češko, Hrvaško? Zadnjič sem bila na pošti v 10. okrožju in želela sem poslati knjigo v Ljubljano. Uslužbenec mi je rekel, da pošta v omenjeno destinacijo ne obratuje. Debelo sem pogledala. »Saj to je Srbija, kajne?« je rekel. V pogovor se je vmešala neka stranka, ki je razložila, da je Slovenija že dve leti mednarodno priznana država. Prišla je druga uslužbenka in dejala: »A, Laibach. To poznam. Tam sem bila enkrat na počitnicah. Pravzaprav ne prav tam, malo niže, v Crikvenici.«

Najbrž je odveč razlagati, kako se človek počuti v takih primerih, ki se dogajajo vsak dan. Na misel mi pride, da bi zatajila, od kod prihajam. Večkrat mi je nerodno, prav tako kot mlademu Ivanu, ko ga je prišla njegova mati čakat pred realko v umazanih škornjih.

Zato čakam, kdaj se bo na Karlsplatzu pojavil velikanski plakat, na katerem bo Bled ali Postojnska jama ali Portorož ali Lipica. (Kako so že rekli Američani, ki sem jih srečala v Sloveniji? To je najlepši kraj na svetu!)

Tako bo Slovenija naredila veliko več, kot če daje denar za preštevilna potovanja svojih birokratov po širnem svetu, ki k njenemu ugledu in njenemu preboju iz sveta neobstoječih držav očitno niso prispevali prav nič.

Ko se bo pojavil ta plakat, ki bo bodel v oči velikansko število ljudi več mesecev, tako da si bodo morali zapomniti ime države, mi ne bo več nerodno povedati, od kod prihajam. Zato čakam nanj, saj bo to tudi potrditev mene same.

DAJANA BABIČ,
c/o Celebrity Centre Vienna,
Senefeldergasse 11/5,
Dunaj

Neslavno sprenevedanje direktorja zavarovalnice pred TV avditorijem Slovenije

Dne 14. februarja ob 20.25 je v TV oddaji Pravičnost na preizkušnji zagovarjal pravičnost zavarovalništva direktor zavarovalnice Triglav, ki je med drugim izjavil, da obravnavani primer zelo dobro pozna.

Javnost moram obvestiti, da g. Končarevič sporni spis št. TU-647/93 res pozna, saj sva že pred omenjeno TV oddajo dvakrat po telefonu razpravljala o izplačilu odškodninskega zahtevka. Ne g. Končarevič ne referent g. Budin, ki spis obravnava, pa niti enkrat samkrat nista omenila, da v spisu manjka mednarodna zelena karta. Tega tudi nista mogla, ker je odškodninski spis št. TU-647/93 z dne 8. 10. 1993 popoln, saj obsega:

a) mednarodno zeleno karto povzročitelja nezgode, bolgarskega državljana Mintčha Geurlevskega, ki je zavarovan pri zavarovalnici M. I. C. Motor Insurance Company Bolgarija;

b) policijski zapisnik prometne policije Maribor s kraja nesreče;

c) odločbo sodnika za prekrške Maribor o kaznovanju Mintčha Geurlevskega za storjeni prometni prekršek;

d) zdravstveno dokumentacijo.

G. Končarevič je pred TV avditorijem dne 14. 2. 1993 trdil, da zelene mednarodne karte ni in da bi odškodnino lahko izplačali, če bi imeli vsaj fotokopijo. Nerazumljiva je tudi trditev g. Končarevića, da sem imel možnost vložiti odškodninski zahtevek pri katerikoli zavarovalnici v Sloveniji.

Avtomobil sem imel zavarovan pri Triglavu. Potemtakem iz izjave g. Končarevića sledi: ko se je treba zavarovati in plačati zavarovalno premijo, pridi k Triglavu, ko nastane škoda, se pa z odškodninskim zahtevkom obrni, kamor se veš in znaš. Triglav te ne pozna.

Zavarovalnica Triglav se ves čas mojega postopka sklicuje na formalnost pismene privolitve zavarovalnice in države povzročitelja nezgode. Taka privolitev je lahko zelo sporna, še posebno, če gre za balkanske države. G. Budin trdi, da je poslal v Bolgarijo že več dopisov in tudi telefaksov, Bolgari pa da ne odgovarjajo. Tudi Slovenski zavarovalni biro naj bi že pred dvema mesecema brez uspeha urgiral pri bolgarski zavarovalnici.

Pa si predstavljajte kakšno je potem to zavarovanje, tudi kar zadeva mednarodne konvencije. Mirno lahko sklepamo, da je tudi odnos zavarovalnice do oškodovanca odškodninsko neodgovoren, medtem ko je odnos zavarovanca do zavarovalnice preciziran na določeno uro in je v tej smeri na 1/100 SIT izključena vsaka formalnost. Vse je v tem pogledu konkretno določeno, in vendar si moraš, če je bilo tvoje premoženje uničeno brez tvoje krivde, včasih pomagati celo z gladovno stavko, ker so se birokrati »oborožili« z vsemi mogočimi formalnostmi, samo da bi izigrali oškodovanca. Še najbolj nazorno prikazuje odnos zavarovalnice do oškodovancev karikatura na 45. strani brušure Potrošnik in pogodbe.

Vodilo zavarovalnice »Tožite nas« zavarovalnicam nikakor ne more biti v ponos, saj s tem, ko se spuščajo v tožbe, prepuščajo oškodovance v milost in nemilost maratonskim procesom na sodiščih.

Smatram, da bi zavarovalnice morale pred nekom odgovarjati za nespoštovanje zakonov pri likvidaciji odškodninskih zahtevkov tudi takrat, kadar gre za nas, navadne smrtnike, da ne bomo vedno žrtveno jagnje na oltarju zavarovalnic in birokracije, ki si reže svoj kos pogače in se ne meni za to, ali bo ostala še kaka drobtinica tudi za oškodovanca.

KARL SAMPL,
Gerlinci 136,
Cankova

Čar sprenevedanja

Minula 38. seja celjske občinske skupščine je ponovno dokazala, da se celjski politični predstavniki prepirajo o tem, kaj je seno in kaj je slama. Povrh tega se še sprenevedajo, da je kaj. In ker se bližajo nove lokalne volitve, se bodo takšne seje nadaljevale s še večjim žarom. Vse bolj in bolj pa se bodo začeli »barvati« tudi številni kameleončki, seveda v skladu s prihajajočo pomladjo in »političnimi«, »(ra)združevalnimi« dogodki, ki se bodo zvrstili. Zato bo tudi sprenevedanje čedalje večje!

*Dokazan primer za podkrepitev moje trditve je razprava v celjski skupščini, ko se je govorilo o (ne)pomembnosti financiranja raziskovalne dejavnosti v Celju. Gre za gibanje **Mladi za napredek Celja**, ki bo vendarle deležno tolikšne dotacije, ki je bila izplačana v letu 1992 (okoli **12 milijonov SIT**).*

*Ko pa človek natančneje pregleda strukturo letošnjega proračuna, vidi, da bo celjskim političnim strankam še vedno dodeljenih v povprečju za okoli 80.000 SIT več denarja kot lani. Izjema so zopet »borci«, ki bodo prejeli okoli 176.000 SIT več kot lani (skupaj **2,035.392,00 SIT**). Celotni znesek za politične stranke, »borce« in druge bo **11,601.532,00 SIT**. Pri natančnem izračunu lahko ugotovimo, da bodo prejeli politični subjekti iz bivšega komunističnega režima, ki so sedaj eni v SDP, drugi v LDS in tretji v SSS, ter »borci« in drugi »kameleoni« (primer DS) skupaj okoli **6,5 milijona SIT**. Pri tem je zanimivo, da se »borcem« iz leta v leto še vedno veča indeks (od 106 na 112, ko pa bi predvsem mlajši človek pričakoval, da ta generacija tako in tako častno odmira v skladu z zakoni narave. Tukaj se nehote spomnim na primer Črne gore, kjer so imeli vedno več »borcev«, seveda na račun takratnega zveznega proračuna. Ali se pri nas dogaja podobno?*

In tako potem ni čudno, da zmanjka denarja za umski razcvet prihajajoče mlade generacije, ki ni in ne sme postati obremenjena z »našo« morbidno preteklostjo. Tako gre to . . .

GREGOR URANIČ,
Kašova 10b,
Vojnik

Zdravniški zbornici Slovenije

Vsebino pisma, ki ga je napisal vaš kolega dr. Tomaž Hribernik iz Preddvora 68, bi morali analizirati psihiatri in povedati mnenje, ali je ta zdravnik še primeren za opravljanje tega humanega poklica.

Človek, ki uživa pri branju osmrtnic in bi drugače misleče paciente, ki sestavljajo večino državljanov Slovenije, »zdravil« kar s purgatorji, ne more uživati zaupanja ljudi.

Zdravnik, ki javno pljuva na zdravniško etiko in je s tem prelomil Hipokratovo zdravniško prisego, ne mora ostati brez posledic. Odločitev prepuščamo vaši zbornici, ki naj svoje ukrepe in sklepe objavi v javnih občilih.

Navajamo dokumentacijo, ki je bila objavljena v Delovi rubriki Pisma bralcev:

a) »Pismo borcem«, dne 19. 2. 1994, avtor T. Hribernik;

b) »Smo Slovenci postali mazohisti«, dne 23. 2. 1944, avtor Ž. Žbogar.

Še eno pismo z istim naslovom, dne 10. 3. 1944, avtor T. Hribernik in

c) »Gospod Tomaž Hribernik«, dne 11. 3. 1944, avtor Janko Prezelj, Begunjska 10, Kranj.

ŽARKO ŽBOGAR,
Grajska 18,
Piran

NESKONČNA AFERA STOLPE

»Včasih sem črn, včasih pa malo rdeč«

Ministrski predsednik Brandenburga je že dve leti predmet preiskave, večno novi zapleti pa so dodobra zamajali »semaforsko« koalicijo

OD NAŠEGA DOPISNIKA

BONN, 20. marca – Na afero z ministrskim predsednikom Brandenburga Manfredom Stolpejem in njegovo vpletenostjo v posle bivšega ministrstva za državno varnost Nemške demokratične republike smo že skoraj pozabili. Že dve leti se vlečejo zapleti o tem, ali je Stolpe, nekdanji cerkveni pravnik v NDR in današnji socialdemokrat ter ministrski predsednik najbolj vzhodne nove nemške zvezne dežele, nekoč res dobil odlikovanje od samega šefa ministrstva za državno varnost Ericha Mielkeja in ali je v nekdanji NDR res nosil konspirativno ime »Sekretar«.

Samo odlikovanje sicer ni toliko sporno. V nekdanji Nemški demokratični republiki so odlikovanja radi podeljevali in nič čudnega ne bi bilo, če bi enega za svoje dobro sodelovanje z režimom, še zlasti, ker je bil takrat glavni pogajalec evangeličanske cerkve z oblastmi, dobil tudi Stolpe. Toda sporno je to, ali je Stolpeju odlikovanje podelil nekdanji vzhodnonemški minister za cerkvena vprašanja Hans Seigewasser, ali pa mu ga je na prsi pripelo ministrstvo za državno varnost, na ukaz šefa Ericha Mielkeja in iz rok oficirja Stasi Klausa Rossberga. Še bolj sporno pa je seveda, ali je vzhodnonemško ministrstvo za državno varnost Stolpeja res vodilo na svojem seznamu »informatorjev«. Manfred Stolpe trdi, da odlikovanja ni dobil od ministrstva za državno varnost, ampak da mu ga je izročil takratni (žal pokojni) vzhodnonemški minister za cerkvena vprašanja Seigewasser in sicer na nekem drugem kraju in ob drugem času.

Tej Stolpejevi verziji zadnje čase nihče več ne verjame. Toliko manj, ker se je pred potsdamskim preiskovalnim odborom prav ta teden pojavila nova priča - bivši oficir Stasi Klaus Rossberg. Ta trdi, da je Stolpeju odlikovanje pripel lastnoročno in to natanko 21. novembra 1978 v posebej za to najetem stanovanju. Rossbergovo izjavo posredno potrjuje tudi seznam, ki je vzniknil konec prejšnjega tedna. Na njem piše, da je ministrstvo za državno varnost res najelo »konspirativno« stanovanje v enem izmed predelov Berlina. Preiskovalni odbor brandenburškega parlamenta ob tem novem zapletu in novih pričah sicer ni mogel natančno ugotoviti, ali je omenjeni seznam zgolj naročilnica za najetje stanovanja, ali pa je v stanovanju res prišlo do »sporne« podelitve odlikovanja, toda – da bi bila zadeva še bolj zapletena – zdaj menda tudi upravnik stanovanja trdi, da je na »kritični« dan videl Stolpeja. Povrhu pa tako zatrjuje tudi dodatna priča, bivša višja cerkvena svetnica Christa Lewek, ki pod prisego zagotavlja, da se je sestala s Stolpejem in še enim protestanskim duhovnikom prav v času, ko je polkovnik Stasi Rossberg Stolpeju pripenjal odlikovanje.

Za preiskovalni odbor brandenburškega parlamenta, ki je prvotno nameraval dokončno poročilo o primeru Stolpe predložiti konec tega meseca, to seveda pomeni, da zadeva še ne bo šla v arhive. Vsakič, ko so jo v minulih dveh letih skušali zaključiti, se je namreč kot zakleto pojavil nov zaplet, nova priča in nove Stolpejeve »protipriče«, tako da je zgodba že podobna tisti o jari kači. Toda nekoga bo ta kača končno le morala pičiti, pravijo opazovalci, saj prerekanja o tem, kdo je bil v NDR bolj rdeč in kdo bolj črn, vendarle postajajo vse bolj napeta. Stolpeju so namreč zdaj skočili za vrat tudi že njegovi zavezniki iz takoimenovane brandenburške »semaforske« koalicije (sestavljajo jo Stolpejevi socialdemokrati – v žargonu »rdeči«, liberalni demokrati – v žargonu »rumeni«, in Zveza 90/Zeleni).

Vodja frakcije »Zelenih« Günter Nooke, ki se je v nekdanji Nemški demokratični republiki boril za spoštovanje človekovih pravic, je namreč javno izjavil, da Stolpe laže. Stolpe je v odgovor ves razburjen odklonil sodelovanje z Zelenimi, Nooke se mu menda ne misli opravičiti, kar pa pomeni, da je zdaj zaradi bitk o preteklosti ministrskega predsednika pred razsulom tudi brandenbruška vladajoča koalicija. Bitka za resnico je tako po zaslugi njenih političnih režiserjev končno prerasla v čisto bitko za politično oblast.

Sicer pa, ali ni prav to, in sploh ne vprašanje, zakaj je bil na primer nekdanji cerkveni pravnik v dokumentih Stasi zapisan pod tajno šifro »Sekretar«, in od koga je dobil odlikovanje, pravi cilj vseh (in ne le brandenburških) postsocialističnih prepirov na temo: »Včasih vozim hit, včasih pa počas« ali »včasih sem mal črn, včasih pa mal rdeč«.

DAMIJAN SLABE

Prepozno opravičilo

LONDON, 20. marca (AFP) – V soboto zjutraj se je v Londonu na protirasističnih demonstracijah zbralo okoli 25.000 ljudi. Organizatorji demonstracij so grobo zavrnili voditelja Liberalne stranke Paddyja Ashdowna, ki je hotel spregovoriti zbranim demonstrantom in opravičiti občne voditelje svoje stranke za različne rasistične izgrede.

Hrvaška po Washingtonu

Z blagoslovom uradnega Washingtona se bo predsednik Tuđman danes pogajal z Butrosom Galijem o spremembi mandata Unproforja – Pričakovanje nagrade

OD NAŠEGA DOPISNIKA

ZAGREB, 20. marca – Zgodovinski sporazum, Hrvaška kot sestavni del Zahoda, »Posel desetletja«, vreden 20 milijard dolarjev – to je le nekaj včerajšnjih in današnjih naslovov, s katerimi so hrvaški dnevniki pospremili washingtonski podpis ureditve hrvaško-muslimanskih odnosov in izrazili velika pričakovanja o gospodarski obnovi Hrvaške in hrvaško-bošnjaške federacije BiH.

Posebno pozornost namenjajo tudi reintegraciji okupiranih območij Hrvaške, kot uradno imenujejo ukinitev srbske okupacijske uprave nad dobro četrtino hrvaškega ozemlja. Pot do tega cilja – tudi po washingtonskemu dejanju v korist Hrvaške in BiH – pelje samo prek strpnih pogajanj s krajinskimi Srbi. Slednje bo glavni pogajalec med Srbi in Hrvati Vitalij Čurkin že v torek prvič pripeljal v Zagreb na pogajanja z vodjo hrvaškega urada za varstvo ustavne ureditve Hrvojem Šarinićem in njegovimi sodelavci, je za HRTV izjavil dr. Franjo Tuđman.

Nobenega dvoma ni, da so washingtonska srečanja z ameriškimi in evropskimi državniki opogumila Tuđmana, da je pred jutrišnjimi pogovori na sedežu OZN v New Yorku z generalnim sekretarjem Galijem in veleposlaniki držav članic varnostnega sveta napovedal hrvaško vztrajanje glede oživljanja pozabljenega Vanceovega mirovnega načrta. Ob koncu meseca se izteče sedanji mandat Unproforju, Hrvaška pa svoj pristanek na vnovično podaljšanje tega mandata pogojuje s spremembo pooblastil modrim čeladam in uresničevanjem tistih resolucij varnostnega sveta, ki govorijo o mednarodni zaščiti hrvaške državne meje.

V Zagrebu so namreč prepričani, da bi se okupacijska oblast sesula kot hiša iz kart, če bi ji pretrgali popkovino z Beogradom in bosanskimi Srbi. Poleg tega je hrvaški predsednik po podpisu washingtonskih dokumentov tudi izjavil, da so kakršna koli druga pričakovanja od ponujene srbske avtonomije v okrajih Glina in Knin iz trte izvita, v poštev ne pride niti podobnost z nekdanjo avtonomijo Kosova in Vojvodine.

Slišati je, da bo pojutrišnji sestanek v ruskem veleposlaništvu v Zagrebu med krajinskimi in hrvaškimi pogajalci pomenil le uvod v glavno dejanje, ki naj bi ga tudi pripravil Vitalij Čurkin, to je v medsebojno priznanje ZR Jugoslavije in Hrvaške v njenih avnojskih mejah, še zlasti v primeru, če bo prvo zagrebško srečanje s krajinskimi politiki propadlo po zaslugi kninskih oblastnikov. Sestavni del pričakovane nagrade Hrvaške za njeno kooperativnost v zadnjem času je vsekakor odprava srbske okupacije na delu njenega ozemlja, ki pa je hkrati tudi prvi pogoj za ukinitev gospodarskih sankcij proti Beogradu. Zato je pod ruskim pritiskom tudi Milošević pripravljen popuščati, vprašanje je samo, do kod in na katerem območju – na Hrvaškem ali na ozemlju BiH. Zanimivo je, da hrvaška stran zahteva udeležbo ameriških posrednikov na pogajanjih s krajinskimi Srbi, kar lahko pomeni, da poslej Zagreb nobenega koraka na poti k miru na Balkanu ne bo storil brez soglasja ali posredovanja Washingtona.

PETER POTOČNIK

FRANCIJA O BOSNI

Granata izgubila narekovaje

Francoski televizijski novinar Bernard Volker je že 18. februarja objavil informacijo, da je granata, ki je 5. februarja sejala smrt na sarajevskem trgu, priletela z bosanske in ne srbske strani

OD NAŠEGA DOPISNIKA

PARIZ, 20. marca – Granato, ki je 5. februarja na sarajevski tržnici ubila 68 ljudi, so izstrelili s položajev bosanske vojske, je v ekskluzivni novici 18. februarja, torej dva dni pred iztekom ultimata za umik težkega orožja iz bližine Sarajeva, poročala največja francoska (privatna) televizijska mreža TF1. Presenetljivo trditev komentatorja Bernarda Volkerja, ki je spravila v zadrego kroge, ki so še pred uradno preiskavo namigovali, da je morilsko železje priletelo s srbske strani, so nemudoma zanikali tako v OZN kot v francoskem zunanjem ministrstvu.

Razlogi so jasni: prav granata, ki je morila med civilisti, je zdramila članice severnoatlantskega pakta, da so vojskujočim se stranem postavile ultimat in zagrozile z letalskimi napadi. Če bi se torej razvedelo, da je bilo že dva dni pred ultimatom jasno, da so granato izstrelili z bosanske strani, bi se v paktu Nato in v varnostnem svetu, ki je pritrdil rožljanju s povračilnimi akcijami proti neubogljivi strani, soočili s hudim moralnim mačkom.

Uradni demantiji »ekskluzivne novice« so Volkerja prisilili, da je 11. marca na televiziji pokazal izvleček iz zaupnega poročila o rezultatih preiskave o eksploziji na sarajevski tržnici, ki ga je lord Owen poslal članicam EU. Iz dokumenta je bilo jasno razbrati, da je granata priletela z bosanske strani. V francoski javnosti je završalo, a le za kratek čas. Že dan kasneje so s Quai d'Orsaya sporočili, da je sporna trditev pravzaprav del novice, ki jo je objavila tiskovna agencija Tanjug, lord Owen pa jo je zapisal med narekovaji, ker je pač šlo za citat in ne za ugotovitev mednarodne preiskovalne komisije. Toda v izvlečku poročila, ki ga je objavila televizijska mreža TF1, narekovajev ni bilo.

Skrivnostno izginotje teh znakov, ki spreminjajo smisel in naravo Ownovega poročila, so pojasnili šele sredi minulega tedna. Posrednik EU je poročilo poslal v Atene, kjer naj bi ga v zunanjem ministrstvu predsedujoče članice bruseljske grupacije razmnožili in kot zaupni dokument odpremili v dvanajst prestolnic. Atenski kopirni stroji so očitno delali s polno paro, kajti samo v Francijo so poslali okoli 30 izvodov poročila, namenjenih predsedstvu, vladi in glavnemu štabu vojske, iz kopij tega dokumenta pa so – namerno ali ne – izginili narekovaji, s katerimi je lord Owen citiral Tanjugovo vest.

Obstajata torej dve inačici poročila o preiskavi, so malone z olajšanjem zatrdili v Parizu. Ob tem pojasnilu, ki naj bi naposled utišal govorice, se je zganil tudi visoki svet za avdiovizualne medije (CSA) in direkciji TF1 ukazal, naj nemudoma objavi popravek sporne trditve, ki je vznemirila francosko javnost.

Toda pojasnilo, ki ga je Bernard Volker v večernem dnevniku podal svojim gledalcem, je le še prililo olja na ogenj. Pokazal je kopijo dokumenta, iz katerega so – »namenoma ali zaradi napake pri tipkanju« – izpadli narekovaji, ki popolnoma spreminjajo smisel Ownovih ugotovitev. Za napako so torej krivi funkcionarji grškega zunanjega ministrstva, ki so premalo pozorno pregledali vsebino poročila. Toda Volker se tudi ob tem pojasnilu ni posul s pepelom, temveč je gledalcem zatrdil, da vztraja pri svoji trditvi, da je morilska granata priletela z bosanske strani, češ da je poročilo lorda Owna, iz katerega so ob navedbi Tanjugove novice izginili narekovaji, videl šele 11. marca, torej informacije ni črpal iz spornega dokumenta. Televizijski komentator vztraja, da popolnoma zaupa svojemu viru, informacijo pa bo podrobneje pojasnil šele čez čas, ko se bo polegel prah, ki ga je dvignila njegova trditev. Toda, če drži Volkerjeva trditev, da je šele 11. marca dobil v roke »predelano« poročilo lorda Owna, zakaj ga je tedaj sploh pokazal na televizijskih zaslonih?

BOŽO MAŠANOVIĆ

AMERIČANI V MINULEM TEDNU

Afera Whitewater, Tonya in sveti Patrik

Afero Watergate je najodločneje razkrinkal Washington Post, pri Whitewaterju pa je prvi Washington Times – Drsalka priznala krivdo – Sporna parada

OD NAŠEGA DOPISNIKA

NEW YORK, 20. marca – Da je tudi za prvi pomladni dan na newyorških ulicah sneg, sploh ni več novica. Pridni meteorološki statistiki so to zimo našteli vsaj kakih sedemnajst snežnih metežev – ali pa še kakšnega več – medtem ko jih običajni slehernik sploh ne prešteva več. Večjo pozornost Američani ta teden posvečajo (še naprej) aferi Whitewater, drsalki Tonyi Harding in zapletom v zvezi z bostonsko parado v počastitev prazniku irskega patrona sv. Patrika.

Zakonca Bill in Hillary veljata v zadevi Whitewater še vedno za nedolžna, toda vse pisanje o tem je napisano tako, kot da sta kriva. Uradni poziv za pričanje pred veliko poroto je zdaj dobil že sedmi funkcionar iz Bele hiše, višji Clintonov svetovalec George Stephanopoulos. Mladi in obetavni politik, ki si je že najel odvetnika, bo moral pred poroto pričati, o tem, kaj ve o stikih med osebjem Bele hiše in finančnimi nadzorniki, ki v imenu finančnega ministrstva raziskujejo ozadje propada hranilnice in posojilnice Madison Savings, ki jo je v Arkansasu vodil James McDougal, nekdanji partner (pri nakupu parcel Whitewater) in prijatelj zakoncev Clinton.

Poleg preiskave, ki jo opravlja posebni uradni preiskovalec Fiske, svoje raziskave seveda opravljajo mediji. Kaj je bilo z delnicami živilske industrije Tyson, ki jih je pred petnajstimi leti za sto tisoč dolarjev kupila Hillary Clinton? So bile pri tem kakšne nepravilnosti? Se je Clinton kot guverner na kak način poskušal oddolžiti Jamesu Blairju, ki je poskrbel, da je Hillary ugodno kupila delnice? Itd. Vse takšne in podobne podrobnosti iz preteklosti zakoncev Clinton odkrivajo znani in manj znani časopisi. Med vsemi pa ima očitno najbolj napeljane raziskovalne sledi časopis Washington Times. Ta dvanajst let stari časnik, ki je doslej živel v senci bolj znanega in slavnega lista Washington Post, poskrbi za največ novosti in podrobnosti v zvezi z Whitewaterjem. Podobno kot je nekoč Washington Post veljal za vir podatkov o Watergatu, zdaj pisanje Washington Timesa povzemajo številni ameriški mediji. Lastnik časopisa, ki velja za ultrakonservativnega, je Združevalna cerkev (Unification Church) prečastitega Sun Myung Moona. Po nekaterih poročilih je ta cerkev v dvanajstih letih vložila v časopis okoli milijardo dolarjev, vendar je šla večina naložbe po zlu. Časopis se je zadnji dve leti poskušal reševati tako, da je zmanjšal število zaposlenih in utrdil nekaj rubrik, temelječih na raziskovalnem novinarstvu. Očitno se je to izplačalo, saj je »lean and mean«, »tanjši in zlobnejši« časopis v zadnjem času kar nekajkrat prekosil Washington Post. Washington Times je na primer pred Postom odkril nekaj krajevnih (washingtonskih) poslastic: županja Sharon Pratt Kelly je iz mestnega proračuna vsako leto izplačevala po pet tisoč dolarjev svojemu kozmetiku; nekaj manj znanih funkcionarjev iz prejšnje administracije se je posluževalo »storitev« verige »call-boyev«; časopis je odkril nekaj popopranih v zvezi s homoseksualnim kongresnikom Barneyjem Frankom . . .

Časopis ima zdaj »v zakupu« Whitewater. »S tistim, ki ne bere Washington Timesa, se je nemogoče kvalificirano pogovarjati o Whitewaterju,« je nedavno zapisal newyorški Village Voice. Glavni izvedenec za Whitewater je reporter Seper, ki je bil sicer večkrat obtožen klevetanja, časopis pa ga zdaj namerava predlagati za Pulitzerjevo nagrado. Pač pa je časopis že zapustilo več dobrih reporterjev. Uredništvo jim je namreč članke opremljalo z raznimi konservativnimi dodatki in podtoni. Če tega ne bi bilo, pravijo, bi bil časopis dober alternativni glas v uglašenem zboru etabliranih medijev.

Raziskovalni novinarji so imeli pred zimskimi olimpijskimi igrami polne roke dela, ko so poskušali ugotoviti, koliko je državna prvakinja v umetnostnem drsanju Tonya Harding zares vpletena v namerno poškodovanje svoje tekmice Nancy Kerrigan. Za dokončne (?) resnice o zadevi, ki je zadnje mesece burila ameriško in morda celo svetovno javnost, pa je zdaj poskrbela Tonya sama. V sredo je na sodišču v Portlandu priznala krivdo v zvezi z napadom na Nancy Kerrigan. Rekla je, da za napad nanjo sicer ni vedela vnaprej, je pa po napadu zvedela, da so pri napadu na Nancy sodelovali ljudje, »ki so mi bili blizu« (Tonyin mož, njen varnostnik in drugi). Tožilec je vztrajal pri tem, da obstaja dovolj dokazov o Tonyinem sodelovanju pri napadu, vendar se je sodnik sprijaznil z drsalkinim stoičnim priznanjem, da »obžalujem, ker sem se zapletla v to«, Tonya Harding je dobila tri leta pogojne zaporne kazni, plačati bo morala sto tisoč dolarjev globe, poravnati 10 tisoč dolarjev sodnih stroškov, odslužiti 500 ur dobrodelnega dela in se podvreči psihiatričnemu pregledu in morebitnemu zdravljenju. Hardingova, ki je bila doslej vedno v finančnih težavah, bo menda samo za tabloidni tv film Hard Copy zaslužila kakih 300 tisoč dolarjev, Japonci pa jo vabijo, naj se za dva milijona dolarjev pridruži njihovim rokoborbam.

Ton druge polovice tedna pa so udarjali Irci. V četrtek so s parado po newyorški Peti aveniji praznovali dan sv. Patrika, irskega svetnika in zaščitnika. Velemesto je bilo v znamenju zelene irske barve (v Chicagu so po običaju s tonami zelene barve obarvali reko Chicago) in veseljačenj po številnih irskih gostilnah. Veter je dvigal kilte pohodnikom in igralcem na dude. Moški z zeleno pobarvanimi bradami, otroci z zeleno pobarvanimi plišastimi medvedki, ženske z umetnimi zelenimi deteljicami v laseh . . . Bilo je tudi napeto. Vsepovsod. V New Yorku so predstavniki homoseksualnih in lezbijskih organizacij protestno posedli po Peti aveniji in se niso dali premakniti, dokler jih policija ni aretirala in odnesla v marice. Stari red Hibernijcev tudi tokrat namreč ni dovolil, da bi se homoseksualni predstavniki pridružili paradi. V Bostonu to mesto velja za trdnjavo irstva v Ameriki – tokrat prvič po letu 1901 ni bilo tradicionalne parade sv. Patrika. Organizatorji so se namreč raje odpovedali paradi, kot pa da bi dovolili, da bi se je udeležili tudi homoseksualni Irci. Vrčki s pivom so se kljub temu pozneje naglo praznili po vseh »pubih.«

MITJA MERŠOL

OBNOVA HRAMA V JERUZALEMU

Kupola, prekrita z zlatom

Britansko podjetje zmagalo na natečaju za obnovo starodavnega svetišča v Jeruzalemu, katerega kupola se blešči s skorajda vseh razglednic tega mesta – Dela naj bi bila končana najpozneje do maja

OD NAŠEGA DOPISNIKA

JERUZALEM, 20. marca – Slovita zlata kupola Hrama svete skale, zagotovo najznamenitejše zgradbe starega Jeruzalema, je že leto dni obdana z gradbenimi odri, ki jih zdaj pomalem že odstranjujejo. Obnovitvena dela, prva po izraelski okupaciji vzhodnega dela Jeruzalema, gredo h koncu. Starodavni hram, ta biser islamske arhitekture, zgrajen pred natanko 1303 leti, bo po končani prenovi res dobesedno zlat, saj je kupola zdaj že skorajda v celoti prekrita s skoraj sto kilogrami čistega, 24-karatnega zlata . . .

Kubat as Sahro, kot Hramu svete skale pravi ves islamski svet, je zgradil kalif Abdel Malik ibn Marvan iz dinastije Omajadov. Njegovi gradbeniki so to svetišče postavili nad skalo, s katere se je prerok Mohamed, kot pravi izročilo, s svojim krilatim konjem vred pognal v nebo. Na skali se še danes pozna odtis roke angela Gabrijela, trdijo muslimani, kajti preroku Mohamedu se je na tem mističnem nočnem potovanju hotela pridružiti tudi skala, a jo je angel s svojimi rokami pridržal na zemlji. Zaradi tovrstne zgodovine je Hram svete skale, bližnja mošeja Al Aksa in seveda ves Vzhodni Jeruzalem postal tretji najbolj sveti kraj islamskega sveta, takoj za Meko in Medino. Toda zaradi izraelske okupacije je mesto nedostopno za islamski svet. Vanj smejo samo Arabci in Palestinci z zasedenih ozemelj, kadar ta seveda niso odrezana od sveta.

Čas je močno načel svetišče, ki je bilo svoj čas prekrito z natanko 10.210 bakrenimi ploščami, prevlečenimi s čistim zlatom. Toda zlato s kupole je z leti počasi izginilo, tako kot so izginile tudi vse kljuke v svetišču, ki so bile prav tako skovane iz te žlahtne kovine. Zamenjali so jih z navadnimi, zlato pa porabili za obnovo svetišča. Islamski vladarji so še nekako skrbeli zanj. Britanci, ki so po prvi svetovni vojni postali gospodarji Palestine (prej so tod vladali Turki), so ga povsem zanemarili, Izraelci pa še bolj. Prve resnejše prenove so se lotili šele Jordanci, ki so v Vzhodnem Jeruzalemu gospodarili 19 let (od leta 1948 do 1967). Toda obnovitvena dela, ki so jih izvajali Egipčani, so bila zaradi vojne in izraelske okupacije arabskega dela mesta prekinjena.

Hram svete skale je propadal. Prvi se ga je usmilil Unesco, ki je pred dvema letoma pozval ves svet, naj reši arhitektonski biser, ki je s stoletji prerasel v nekakšen simbol Jeruzalema. Najprej so se zganili v Jordaniji, kjer je še vedno deloval odbor za obnovo Hrama svete skale in Al Akse, ker pa je Aman izgubil pristojnosti nad Jeruzalemom, je odbor obstajal samo na papirju. Zbral je 1,75 milijona dolarjev, kar pa je bilo odločno premalo, saj naj bi obnova po prvih predračunih stala najmanj 10 milijonov dolarjev. Tedaj se je oglasil saudski kralj Fahd, ki je bil pripravljen plačati razliko, toda tega si jordanski kralj Husein kajpak ni mogel dovoliti. Po večstoletni tradiciji je hašemitski dvor že od nekdaj glavni varuh svetih islamskih krajev v Jeruzalemu, zato bi bila tovrstna saudska pomoč za Aman prava sramota. Tako je moral kralj Husein hočeš nočeš seči v žep in napisati ček za 8,25 milijona dolarjev. Obnova Kubat as Sahre se je lahko začela.

Jordanski odbor za obnovo je s sodelovanjem izraelske vlade razpisal mednarodni natečaj, na katerega se je prijavilo 16 družb. Posel je dobilo britansko podjetje *Mivan Overseas Ltd.* s Severne Irske. Glavni inženir Andrew Lytle je v Jeruzalemu, tik pod odri zlate kupole, povedal, da je njegova družba doslej obnovila že več mošej v Iraku. Pred tremi leti so zgradili mošejo v Birminghamu, velike posle pa so opravili tudi pri gradnji Eurodisneya v Parizu in pri postavljanju paviljonov za svetovno razstavo v Sevilli. Skratka, so izkušeni gradbeniki, toda v Jeruzalemu jim ne gre vse po načrtih. Odre so postavili januarja lani. Odstraniti bi jih morali natanko po letu dni, toda okoliščine jim niso bile vselej naklonjene. Družba je namreč za ta posel najela tudi 15 palestinskih inženirjev in delavcev, ki pa zaradi izraelskih blokad zasedenih ozemelj ne morejo vselej na delo, zato je prišlo do zamud. Po Hebronu je prišlo do novih zastojev, toda Severni Irci so kljub temu prepričani, da bo kupola v celoti prenovljena najpozneje do maja, če se seveda spet ne bo zgodilo kaj nepredvidenega.

● Izraelska vlada se za obnovo islamskih arhitekturnih spomenikov na zasedenih ozemljih, zlasti tistih v Jeruzalemu, ni nikoli posebej zmenila. Prej narobe. Izraelci že vrsto let neusmiljeno kopljejo pod Hramom svete skale in Al Akso in iščejo ostanke nekdanjega Salomonovega templja, ki naj bi nekoč stal tam, kjer sta zdaj ti dve islamski svetišči. Doslej so izkopali že 305 metrov rovov in tako resno ogrožajo zgradbi, ki stojita nad temi predori. Židovski ekstremisti so že nekajkrat svetovali, naj vlada podre obe islamski sveti hiši, na njunem mestu pa zgradi nov Salomonov tempelj.

Irci v Jeruzalemu opravljajo težaško delo. Egipčani so namreč med obnovo v letih 1958-1964 zagrešili vrsto napak, ki jih je zdaj težko popraviti. Aluminijaste plošče, premazane z zlato barvo, so bile slabo položene, tako da je voda v deževnih dneh, ki jih v Jeruzalemu pozimi ni prav malo, prodirala v notranjost kupole in uničila vrsto stropnih poslikav in mozaikov. Vse plošče na kupoli so zdaj zamenjali z novimi. Te so iz zlitine bakra in cinka, premazane z nikljem, čez pa so potegnili še dvomikronsko plast čistega zlata, ki bo kupolo obvarovala za nekaj generacij. Čeprav je ta zlata prevleka zares mikroskopsko tanka, so za vso kupolo porabili skoraj sto kilogramov te žlahtne kovine. Kupola je namreč ogromna: njen premer je 20,5 metra, visoka pa je celih 35 metrov.

Hram svete skale, ki ga je mogoče videti tako rekoč na vseh razglednicah Jeruzalema, bo zdaj po več stoletjih spet v resnici zlat. In ko se sončni žarki upro v njegovo mogočno kupolo, se zablešči, da jemlje vid. Toda zlata svetloba, ki prelije mesto za mogočnim obzidjem, ne traja dolgo. Izgine kot nekakšen privid, podobno kot mir, ki je na zasedenih ozemljih zasijal po sporazumu v Washingtonu, po pokolu v Hebronu pa znova potonil v temo realnosti. Bo Kubat as-Sahra kdaj vendarle dostopna vsem muslimanom sveta? V tem stoletju še zagotovo ne . . .

BRANKO SOBAN

ZNAMENITI MUSLIMANSKI HRAM V JERUZALEMU (Foto: Dokumentacija Dela)

Neporavnan dolg do izgnancev

1

PIŠE SLAVKO KUNEJ

Neporavnani dolg do izgnancev

Več kot pol stoletja je minilo od zloglasnega leta 1941, ko se je na tisoče slovenskih družin zgrnila bridka usoda izgnanstva. Skoraj 80 tisoč Slovencev je bilo izgnanih v Srbijo, na Hrvaško in v Bosno ter v prek 300 taborišč v Nemčiji, nekateri pa so se s pobegom izognili izgnanstvu. Precejšnja časovna odmaknjenost pa ne more zabrisati zgodovine in vseh posledic izgnanstva, ki je zasekalo globoke in neizbrisne rane.

Vsa povojna leta so bili izgnanci anonimna in na obrobje odrinjena kategorija, marsikdaj tudi izpostavljena očitkom, da so služili okupatorju, za katerega so bili zgolj manjvredna rasa in cenena delovna sila. Žal sta bila v povojnem obdobju samo puška in oborožen boj edino merilo za priznanje posebnih pravic za žrtve vojne, katerih pa izgnanci nikdar niso bili deležni. Zagrenjeni ugotavljajo, da so bili v bivši Jugoslaviji samo pogajalski drobiž za pridobitev ugodnih posojil in urejanje mednarodnih odnosov z naslednicami nekdanjih okupatorjev. Tudi nova država Slovenija še ni opredelila svojega odnosa do izgnancev, da bi jim po zgledu evropskih držav in lastne ustavne opredelitve dala zadoščenje in izterjala odškodnino od povzročiteljev. V zadnjem času so še posebej prizadeti, ker vznikajo raznovrstne žrtve vojnega in povojnega nasilja, čeprav so bili nekateri v okupatorjevi službi vse do konca vojne. Toda noben režim ali sistem ne more spremeniti ali ovreči pojma »žrtve nacifašizma«, ker je neideološki in temelji na zgodovinskih dejstvih. Zato je nujno potrebno, da izgnanci predočijo naši javnosti svojo kalvarijo, ki je bila dejansko namenjena vsemu slovenskemu narodu. S tem namenom je bilo 9. junija 1991 na rajhenburškem gradu v Brestanici ustanovljeno Društvo izgnancev Slovenije v sporočilo in opomin, da ne slovenski ne drug narod na svetu ne bi še kdaj doživel take ali podobne tragedije.

Germanizacija slovenskega prostora

Za temeljitejše poznavanje izgnanstva je treba poznati vzroke, cilje in namene. Osnovni namen okupacije Slovenije leta 1941 je bil popolno ponemčenje slovenskega naroda. Hitler je že 27. marca 1941 izjavil, da bo najhujša usoda poleg srbskega zadela tudi naš narod. Da je mislil resno, potrjuje dejstvo, da je že konec marca ali v začetku aprila 1941 ukazal predvidenima šefoma civilne uprave Überreitherju in Kutscheri, naj ponemčita slovenski pokrajini, ki ju bo zasedla nemška vojska. Osnovni namen nacistov je bil torej popolno ponemčiti zasedeno slovensko ozemlje v čim krajšem času. Bistvene sestavine tega načrta so bile:

1) množični izgon Slovencev, zlasti narodno zelo zavednih, ki bi že s svojo navzočnostjo ali delovanjem ovirali raznarodovalno politiko,

2) načrtno in množično naseljevanje Nemcev na slovenski zemlji, ki naj bi bili pomemben dejavnik pri raznarodovanju Slovencev in

3) popolno in nasilno ponemčenje vseh tistih prebivalcev, ki naj bi vsaj začasno ostali na zasedenem ozemlju.

Po tem načrtu naj bi slovenski narod izginil v štirih do petih letih. Množični izgon Slovencev, naseljevanje Nemcev in nasilno ponemčenje v največ petih letih pa so nedvomno elementi germanizacije in raznarodovalne politike oziroma nedvoumnega genocida.

Za lažje razumevanje je treba navesti nekaj izvornih osnov in izhodišč, ki so bili podlaga za izvedbo tega načrta. V svoji knjigi »Mein Kampf« je Hitler trdil, da mora nacionalsocialistično gibanje poskušati odpraviti nesorazmerja med številom prebivalstva in velikostjo nemškega prostora, toda ne v mejah nemškega rajha pred letom 1914. Ta izjava se sklada z znanim načrtom »Drang nach Osten«, saj so javno razglašali Vzhodno Evropo za svoj življenjski prostor. V isti knjigi je Hitler trdil, da je germanizacijo mogoče uporabiti le za tla in ne za ljudi. To stališče je utemeljil v naslednjem: »Nacionalna država (tako imenovana Nemčija – op. pisca) ne bi smela anketirati Poljakov z namenom, da bi jih nekega dne napravila za Nemce. Nasprotno, skleniti mora, da te rasno tuje elemente izloči in ne dopusti razkrojiti krvi lastnega naroda, ali pa jih mora kratko malo vse odstraniti in posestva, ki se bodo tako sprostila, dati svojim ljudem.« V svojem odgovoru Hermanu Rauschningu l. 1934 je bil še bolj konkreten: »Imamo dolžnost, da raznarodujemo, kakor imamo nalogo, da skrbimo za razplod nemškega prebivalstva. Morali bomo razviti tehniko raznarodovanja. Vprašali boste, kaj se pravi raznarodovati. Ali nameravam odstraniti cela ljudska plemena? Da, tako nekako!« Tem ciljem je Hitler ostal zvest do konca in hkrati so bili imperativ nacistične ideologije. Kar je še posebej potrdil s svojo izjavo 27. aprila 1941 v Mariboru: »Napravite mi to deželo zopet nemško!«

Germanizacija slovenskega prostora pa ni izum nacistov, temveč se je pojavila že med razpadanjem karantanske samostojnosti v 9. stoletju z nastajanjem fevdalne oblasti in naseljevanjem Nemcev v posameznih krajih Slovenije, katere narodnostni prostor se je vedno bolj krčil. Zlasti pospešeno se je germaniziralo v obdobju 1880 do 1912 z delovanjem nemškega šolskega odbora Deutsche Schulverein, ki je že leta 1882 ustanovil nemški šoli v Pekrah pri Mariboru in v Sevnici. S koncem leta 1912 so imeli v Sloveniji 13 nemških šol, ki so bile svojevrstna oblika germanizacije. Po prihodu nacistov na oblast v Nemčiji se je povečal vpliv Nemcev, ki so imeli na slovenskem Štajerskem in Gorenjskem od 275 industrijskih objektov kar 144 v svoji lasti. Da so imeli tudi močno zemljiško in hišno posest, priča podatek, da so imeli v Mariboru 41 odstotkov, na Ptuju skoraj 60 odstotkov in v Celju okoli 40 odstotkov hiš in gradbenih parcel ter posedovali velike vinogradnike in kmetijske površine. Nadvse pomembna je bila nemška kolonija na Kočevskem, kjer so kočevski Nemci pred in med drugo svetovno vojno odigrali pomembno vlogo v nacistični raznarodovalni politiki. Ker je to neposredno povezano z usodo izgnancev, bo o tem govor v nadaljevanju.

Nacifašistična okupacija Slovenije

Po kratkotrajni vojni aprila 1941 je bila Slovenija razdeljena na tri okupacijska območja. Ker jih je določil Hitler, je Nemčiji pripadel največji del, ki je obsegal Spodnjo Štajersko in Gorenjsko s površino 10.260 km2 in okrog 800.000 prebivalcev. Italiji je pripadla Dolenjska z Belo krajino in Notranjsko s površino 4550 km2 in okrog 340 tisoč prebivalci in Madžarski 997 km2 z okoli 100 tisoč prebivalci. Pri razdelitvi Slovenije in določitvi okupacijskih območij je Hitler upošteval splošno gospodarsko razvitost, torej bogatejši del Slovenije in prej omenjeni načrt germanizacije. Manj znano pa je, da je bilo nekaj vasi okoli Bregane pod okupacijo NDH.

Skupni namen vseh treh okupatorjev je bil predvsem:

1) priključiti zasedena ozemlja svojim državam,

2) izenačiti narodnostne meje z novimi državnimi mejami in

3) pridobiti čim več človeških sil in gmotnih sredstev na zasedenih ozemljih za lastne potrebe.

Načelo Deli in vladaj! je bilo v tem primeru dosledno izvedeno.

Kot je bilo navedeno, so vsi trije okupatorji nameravali priključiti zasedena ozemlja k svoji državi. Najprej so pohiteli Italijani, ki so s kraljevim ukazom že 3. maja 1941 priključiti Dolenjsko, Belo krajino in Notranjsko in jih združili v tako imenovano Ljubljansko pokrajino h kraljevini Italiji. Madžarski okupator je Prekmurje formalno-pravno priključil k Madžarski z zakonom parlamenta 16. decembra 1941. Nemci so priključitev Spodnje Štajerske, Gorenjske in Mežiške doline nameravali opraviti 1. oktobra 1941, ko bi se poprej »očistili« nezaželenih ljudi, nato pa so formalno-pravno priključitev odložili, in to na 1. november 1941 in nato na 1. januar 1942. Zaradi nastajanja nemirnih razmer, zlasti partizanske dejavnosti na Gorenjskem, je bila priključitev odložena na čas po vojni. Obe pokrajini sta pravno obdržali položaj zasedenih ozemelj, čeprav so Nemci nekatera upravna območja imeli za dejansko priključena.

Priprave za ponemčenje

Nemški nacisti so si postavili nerazumljivo kratek rok za ponemčenje vsega zasedenega ozemlja. V nasprotju z drugimi zasedenimi ozemlji (zahodna Poljska, Alzacija, Lotaringija, Luksemburg in tako dalje) sta bila Spodnja Štajerska in Gorenjska z Mežiško dolino tisti, za katera so za ponemčenje določili najkrajši rok štirih do največ petih let. Zato so kmalu po zasedbi uvedli civilno upravo in upravno-politično organizacijo. Na Spodnjem Štajerskem so ustanovili pet podeželskih okrožij (Landkreis): Maribor, Ptuj, Celje, Trbovlje in Brežice in posebej mestno okrožje Maribor (Stadtkreis). Obdržali so le okraj Ljutomer, ki bi ga po priključitvi Spodnje Štajerske nemškemu rajhu združili z okrožjem Radgona (Radkersburg). Na Gorenjskem z Mežiško dolino so okrožja ustanovili v Kranju, Radovljici in Kamniku.

TRIJE IGRALCI ZA OSKARJA

Vodijo Nemec, Irec in angleški butler

V noči s ponedeljka, 21. marca, na torek bodo v Los Angelesu razdelili oskarje. Ponovimo, kdo kandidira zanje v najzanimivejših sekcijah. Za najboljši film tekmujejo V imenu očeta, The Piano, The Remains of the day in **Schindlerjev seznam**. Za najboljšega režiserja **Jim Sheridan, Jane Campion, James Ivory, Steven Spielberg** in **Robert Altman**. Za najboljšega igralca **Daniel Day – Lewis, Larry Fishburne, Tom Hanks, Anthony Hopkins** in **Liam Neeson**. Za najboljšo igralko **Angela Bassett, Stockard Channing, Holly Hunter, Emma Thompson** in **Debra Winger**. Za najboljši film v jeziku, ki ni angleški **Belle époque (Španija), Farewell my concubine (Hong Kong) Hedd Wyn (Wales – Velika Britanija), Vonj zelene papaje (Vietnam)** in **Svatba (Tajvan)**.

Za najboljši film bodo najbrž izbrali Shindlerjev seznam, The Piano, ki so ga v tem letu dni, kolikor je star, veliko nagrajevali, se bodo Jane Campion odkupili tako, da jo bo postala najboljša režiserka (čeprav sta James Ivory in Jim Sheridan nevarna tekmeca), najboljša igralka bo po vsej verjetnosti Emma Thompson, najboljši igralec Liam Neeson ali Daniel Day – Lewis (čeprav je dobil oskarja za Mojo levo nogo), najboljši tuji film pa bi morala, če je pravica, postati hongkonška poema o politiki in gledališču.

Letos je zelo zanimiv seznam igralcev, ki kandidirajo za oskarja. Če odštejemo temnopoltega junaka iz filma o Tini Turner in junaka (ki zboli za aidsom) Philadelphie, ostanejo trije Britanci, od katerih sta dva, Day – Lewis in Neeson sinonim za Irsko, tretji, Anthony Hopkins, pa je, tako kot Richard Burton, iz Walesa.

Spielberg se je za svojega Oscarja Shindlerja, Irca **Liama Neesona**, 41 let, ki je bil svoje dni mladinski boksarski prvak (»a sem ugotovil, da nimam ubijalskega nagona«), odločil, ko ga je videl igrati na Broadwayu. Tako boste zablesteli, kot še nihče doslej, mu je rekel, a igralec mu ni povsem verjel. »Film je črno bel, traja tri ure, govori o holokaustu in jaz sem v njem možakar z nemškim naglasom, to pač ni način, da človek postane Kevin Costner!« Neeson je začel v gledališču v Belfastu, pri šestnajstih, in tam ga je prvi opazil John Boorman, ki mu je dal vlogo v Excaliburu. Z denarjem, ki ga je pri filmu zaslužil, je odšel v London, od tam pa, ko je ostal sub, v Los Angeles. Kjer je dobil vlogo v eni od epizod Miami Vice in s tem tudi delovno vizo. »Grem tja, kjer je delo, sem si rekel, sicer bom pri petdesetih govoril, da sem nesrečen irski igralec, ki pri 34 ni izkoristil priložnosti in ni šel v LA.« V ameriških filmih je igral pripadnika IRA, postopača, boksarja, režiserja porno filmov, iztirjenega znanstvenika in kriminalca. Za te filme redko kdo ve, prav tako kot se ga redki spominjajo iz The Good Mother z Diane Keaton ali Husbands and Wives Woodyja Allena. »Je Orson Welles rekel, da je Hollywood podoben gugalniku? Sedež vanj, in ko vstaneš, ugotoviš, da je štirideset let mimo. Sicer se pa nimam kaj pritoževati, prav lahko bi kopal jarke na Irskem.« V Hollywoodu je prišel pred šestimi leti in njegovi prijatelji pravijo, da se je navadil nanj. Da »hodi na premiere s sončnimi očali in v Armanijevem suknjiču« ter v spremstvu mlade dame, ki ji je ime Natasha Richardson (hči Vanesse Redgrave). Shindlerjevem seznamu se je po dolgih letih spet vrnil v Dublin, kjer je svoje dni veljal za največji mladi talent Abbey Theatre. Prišel je zasebno, obiskat svojo prijateljico, ki tam snema z irskim režiserjem Johnom Irvinom. Naslednji film, v katerem bo igral, je Death and the Maiden Romana Polanskega. Prav tako se dogovarja z Neilom Jordanom, ki je napisal scenarij o Michaelu Collinsu, utemeljitelju IRA.

Daniel Day – Dawis, 35 let, velja za igralca, ki je sposoben neverjetnih preobrazb. Kako to naredi, je skrivnost, »mnogi pravijo, da celo norost«, vsekakor pa razlog, da ga razglašajo za trenutno najboljšega filmskega igralca na svetu. Njegova biografija je polna nenavadnih zgodb in mističnih dejanj. Ko je leta 1989 nenadoma zapustil National Theatre v Londonu, kjer je igral Hamleta (s katerim je gostoval tudi v Dubrovniku), se je v javnosti »razvedelo«, da je to storil zato, ker se mu je med predstavo prikazal duh njegovega lastnega očeta (znanega pesnika Cecila Lewisa – Daya). Ki mu je rekel, da je igranje zapravljanje časa. Daniel je menda po tem doživel živčni zlom. Igralec ničesar, kar mu pripisujejo – da je nor, osamljen, obseden, briljanten, temačen in skrivnosten – ni pripravljen komentirati. Naselil se je v Dublinu, kajti Irsko ima za svojo drugo domovino. Njegov prvi film je bil My beatufull launderette, kjer je igral homoseksualca, sledila je vloga esteta z monoklom v Sobi z razgledom in z njo filmska slava. »Daniel v svojih vlogah dobesedno ponikne,« pravi njegov polbrat, TV kritik. »In kadar je zunaj vloge, ga je treba pustiti pri miru; veliko teže namreč najde svojo lastno identiteto kot pa identiteto ljudi, ki jih igra.« Na vlogo irskega mladeniča Conlona, obsojenega zaradi atentata IRA na neko restavracijo v Londonu, je pristal, ko so mu Američani za vlogo (Toma Hanksa) v Philadephii ponujali tri milijone funtov. Odklonil je tudi vlogo v Interview with the vampire, ki jo je potem odigral Tom Cruise. Za neki ameriški časopis je o tem, zakaj tako nerad daje intervjuje, rekel, »saj sem imel intervju, nasmejali smo se do solz, a je bil potem vseeno tako napisan, kot da so se pogovarjali z grobarjem.«

Anthony Hopkins, 57 let, jih je imel 15, ko je potrkal na vrata najbolj znane družine v Port Talbotu, Wales. Hotel je videti Richarda Burtona in ga prositi za avtogram. Kot otrok in mladenič je bil strahotno sramežljiv. In osamljen. Za družbo ni maral, sicer pa so se njegovi vrstniki samo norčevali iz njega. Na igralsko akademijo v Cardiffu se je vpisal 1955, od koder je pozneje odšel na Kraljevsko akademijo dramskih umetnosti v Londonu in postal najboljši študent. In pijanec. Alkohol in tablete so ga držali pokonci, kajti delal je več, kot je zmogel. Leta 1973 je sredi vaj za Ljudomrznika zapustil gledališče in izginil neznano kam. Laurence Olivier, ki je bil njegov vzornik, se je takrat začel bati, da bo končal podobno kot Burton. In tudi Hopkinsu se je zdelo tako. V zgodnjih sedemdesetih, ko je nastopal na Broadwayu (Equus), je uprizoril svojo poslednjo plovbo, naslednjega jutra pa odšel na zdravljenje. Od takrat ni nikdar več pil. Njegovo igro je najlepše opisal režiser Shadowlands, igralec Richard Attenborough, ki ga je primerjal s Cagneyem in Tracyjem: »... naj bodo še tako mirni, v njih slutiš bombo, ki bo eksplodirala, da bo razneslo ekran ...« Po filmu Ko jagenjčki obmolknejo, kjer je igral pošast, množičnega morilca, je dobil vlogi, ki sta podobni tisti iz Howards Enda. Tako v Shadowlands kot v The Remains of the day je namreč mož zrelih let, ki skuša ujeti zadnji vlak življenja; da ne bi ostal na mrtvem tiru. Življenje je kajpak ženska.

VESNA R. MARINČIČ

Skrivnosti otroških portretov

Danes ob 19. uri bo v galeriji Slovenijales – avla poslovnega centra na Dunajski 22 v Ljubljani – otvoritev razstave otroških portretov akademskega slikarja ***Sava Sovreta.*** *Sovre se je po končani Akademiji usmeril v oblike zmernega modernizma, v oblikovanje poetičnega videnja sveta in v svet žlahtne vsakdanje predmetnosti. Izrazito modernistične kategorije pa je izrekal s sredstvi mimetičnega slikarstva in risbe. V navidez tradicionalnih sestavih je nemir nove generacije izrazil s kolorizmom in z izbiro neatraktivnih motivov. V slikanju človeške figure je skušal doseči nov izraz tako, da je razvijal in nadgrajeval v zasnovi »realističen«, v poetično odslikanje sveta usmerjen način slikanja. V okviru portretnega slikarstva in risbe se je v precejšnji meri specializiral za otroški portret. Ta s precizno »akademsko« risbo ali z lazurami pridušena oljna podoba vsebuje mnogo izpovednih plasti, ki Sovreta postavljajo na jasno opredeljeno mesto v sodobni slovenski umetnosti. (Ž. L.)*

Multimediji in avtorske pravice glavni točki sejma

Od 20. do 22. marca poteka v Londonu vsakoletni mednarodni knjižni sejem

Marec je očitno založniški mesec: v soboto se je v Madridu sklenil sejem *Liber '94*, pravkar poteka pariški *Salon du Livre*, kot običajno pa se z njim prekriva *LIB*, mednarodni knjižni sejem v Londonu, ki se je začel včeraj.

Prisotnost »velikih« založnikov, novi multimedijski oddelek in številni »prekomorski« založniki na lanskem sejmu so prirediteljem dali misliti: sejem se je – kot so ugotovili – prerasel, zato letos poteka v precej večji Veliki dvorani razstavišča Olympia, znameniti po viktorijanski zastekljeni jekleni konstrukciji. Dan pred otvoritvijo je bil namenjen simpoziju o trgu avtorskih pravic in pogovoru o »harmoniziranju« evropskih zakonov o avtorskih pravicah. Včeraj je bil sejemski »knjigotrški dan«, pospremljen s seminarjem o prodaji multimedijskih izdelkov v knjigarnah, danes se knjižničarji pogovarjajo, kako izboljšati dostop do evropskega pripovedništva za odrasle, posebna seminarja pa bosta posvečena še akademskemu založništvu in knjižnemu trgu v Južni Afriki.

I. B.

LABODJE JEZERO PO ZAMISLI MATJAŽA FARIČA

Hvalevredna izvirnost

V Linhartovi dvorani Cankarjevega doma je bila 17. marca premiera ***Labodjega jezera*** *komponista* ***Petra Iljiča Čajkovskega*** *in v koreografiji* ***Matjaža Fariča.*** *Novo zamisel mnogim gledalcem dobro poznanega klasičnega baleta je Farič realiziral s šestimi člani baleta SNG Ljubljana. Po abecednem redu so to plesalke* ***Mateja Bučar, Mojca Kalar, Sanja Nešković,*** *ki je pri tej predstavi tudi koreografova asistentka,* ***Marinka Ribič*** *in* ***Lane Stranič*** *ter plesalec* ***Goran Bogdanovski.*** *Scenograf predstave je* ***Andrej Kalamar,*** *kostumografija in kostumi so Labodovi iz Novega mesta, maska je delo* ***Aljane Hajdinjak,*** *luč pa je oblikoval* ***Zoran Najdenov.***

Nova, Faričeva upodobitev Labodjega jezera je izvirna, zanimiva in v nekaterih koreografiranih posameznostih odlična. Gledalci so presenečeni že ob prihajanju v dvorano, ker slišijo uglašanje glasbenih instrumentov, orkestra pa v gledališkem listu ni napisanega. Tudi uglašanje je namreč posneto na magnetofonski trak. S tem, s predvajanjem posnetka odlično izvajane in dobro reproducirane glasbene umetnine iz prejšnjega stoletja ter pred koncem predstave z dvigom notnih poltov iz orkestra koreograf opozarja, da mu je bila pri snovanju predstave glavno vodilo glasba. Iz celotne kompozicije, ki jo krajšajo tudi obnovitelji klasične koreografije, je izvzel predvsem dele, ki so namenjeni skupinskim plesom in predstavo z enim odmorom skrajšal na uro in pol.

Koreograf ne upodablja pred stoletjem napravljenega libreta po nemški romantični pravljici, čeprav se v nekaterih prizorih (npr. v plesu štirih malih labodov) z njim povezuje, ampak predstavlja v labode začarane lepotice z različno mešanico devištkosti in zapeljivosti ter začudenega in njih občudujočega moškega, ki med njimi išče svoj ideal. Nenehno postavlja vprašanja, pri katerem labodu je osnovna barva črna in pri katerem bela. Kljub posodobitvi oziroma novi tematski in koreografski obdelavi romantične stvaritve z odra veje čudežen svet pravljic. Čeprav so plesalke v sodobnih hlačnih kostimih in obute v plesne čevlje, vidimo v njih liričnost in elegičnost domišljijskih bitij. Namesto klasičnega ponazarjanja labodov z nalahkimi obrati glav in valovanjem rok je Farič domislil svojstveno linijo rok in dlani, s katerimi vsaka plesalka izrisuje na odru po dva laboda. Predstavi bi lahko očitali le nejasno povezanost posameznih prizorov, ki je ne bi pričakovali, če nekateri od prizorov ne bi asociirali na po vsem svetu uveljavljeno in navadno le deloma spremenjeno staro postavitev predstave. Farič z izborom glasbe za svoje koreografije pogosto dokazuje, da zelo dobro vzpostavlja mostove med klasično glasbo in sodobnim plesom, tokrat pa je vzpostavil most tudi med baletno klasiko (ena plesalka se občasno giblje na konicah prstov) in sodobnim plesnim izrazom.

Premiero so nastopajoče plesalke in en plesalec izvedli presenetljivo dobro. Presenetljivo zato, ker so to klasično šolani plesalci, ki so doumeli bistvo sodobne koreografske izrazne zamisli, se z njo brez predsodkov spoprijeli in jo vsi (zato so navedeni po abecednem redu) tudi gibno hvalevredno obvladali.

Scena s tremi magnetofoni na zadnji steni odra ustvarja pri posebnih osvetlitvah vtis, da so v ozadju trije srednjeveški gradovi. V to enostavno, dobro in zanimivo domišljeno scenografijo je občasno vrinjena uta, ki je skorajda odveč. Producent svojevrstne zamisli in postavitve Labodjega jezera je INART Center, Ljubljana, koproducent Cankarjev dom, pokrovitelj Labod, Novo mesto, podprla pa sta jo Ministrstvo za kulturo R Slovenije in Slovenska zadružna kmetijska banka, d.d. Ljubljana. Imenovani so omogočili nenavadno in zanimivo novo plesno predstavo.

ANDREJA TAUBER

Kuča bez krova v Trnovem

Grupa nepopravljivih optimista i povjerjenika u sarajevsku dušu, ki jo sestavljajo sarajevski srednješolci, bo v nedeljo, 20. marca, ob 20. uri v KUD France Prešeren v Trnovem premierno uprizorila igro **Kuća bez krova**, za katero sta besedilo napisala **Draga Potočnjak** (tudi mentorica skupine) in **Igor Serdarević**. Nastopili bodo Maja Terzić, Asja Serdarević, Nina Frančić, Minja Mirković, Igor Serdarević, Igor Anjoli in Mithad Husović.

PARIS-GRAFIJE

Lev Dodin, gledališče in solze

V začetku leta je francoska založba Editions du Regard v sodelovanju z Jesenskim festivalom izdala monografijo nemškega in hkrati enega najbolj evropskih gledališčnih režiserjev Klausa Michaela Grüberja, v kateri znani evropski intelektualci in gledališki teoretiki v bolj ali manj visokoletečem akademskem diskurzu razpravljajo o gledališkem početju tega velikega režiserja.

Spomnimo se samo njegove Bérenice iz leta 1984 v Comédie Française ali pa Pripovedi služkinje Zerline z Jeanne Moreau. V dvesto petdeset strani obsežni knjigi je le nekaj režiserjevih stavkov, in to naslednjih: »Emocija so sanje gledališča. Ne pozabimo Brechta, ki je imel prav. Priti do emocije. Do ganljive preprostosti... Se ne zadovoljevati z 'lepimi mizanscenami'... Gledališče mora skozi solze...«

Stavki, ki bi jih lahko ruski režiser Lev Dodin, od leta 1983 naprej direktor gledališča Maly iz Sankt Peterburga, vzel za svoje. In to ne tako, kot jih jemlje Grüber: stezo skozi temačen gozd, željo, sen. Temveč kot najdeno jasnino, kot edini modus vivendi svojega gledališča.

Lev Dodin ni le najsvetlejša zvezda letošnje pariške gledališke sezone z do zdaj kar štirimi predstavami: ponovitvijo Gaudeamusa v Bobignyju (o katerem smo pisali že pred letom in pol ob evropski turneji te predstave, ki je bila razglašena za najboljšo evropsko predstavo leta 1993), kreacijo Klaustrofobije prav tako v Bobignyju in predstavitvijo dveh repertoarnih predstav gledališča Maly, prav tako v režiji Leva Dodina: Bratje in sestre Fedorja Abrahamova in Zvezde na jutranjem nebu Aleksanda Galina v Odéonu. Lev Dodin si v eni sezoni ni ustvaril samo svojega evropskega imena, temveč nekaj več in predvsem pomembnejšega od leska dveh besed: svojo publiko.

Lev Dodin je namreč režiser, ki zna držati publiko. Držati v vseh pomenih besede. Začenši s tem, da jo spoštuje, kar pomeni, da je ne dolgočasi. Da s svojim nezmotljivim občutkom za ritem odseka sceno, ki postaja predolga, ki usiha v intenzivnosti. Da ji pripoveduje zgodbe, najsibo iz polpretekle zgodovine kot pri Abrahamovemu na primer, ki začne svoj tekst spomladi leta 1945 v vasici Pekačino na severu Rusije, ali pa kot pri Galinu julija 1980, ko so bile v Moskvi organizirane olimpijske igre. In to z vsem potrebnim gledališkim realizmom (čeprav mu pri tem kot Petru Brooku zadostuje nekaj elementov scenografije, ki lahko postanejo karkoli, nekaj osnovnih rekvizitov, in predvsem odličen gledališki kolektiv), ki pa ga istočasno abstrahira, oziroma presega – postavlja pod brezčasno nebo, ustvarjajoč popolnoma novo, paralelno dimenzijo.

Lev Dodin je režiser, ki ves čas računa tudi z nebom, oziroma bolje: ki režira med tlemi in nebom, med metabolizmom tal pod sabo in neskončnostjo neba nad sabo. Ne samo, da njegovi igralci igrajo na način, ki nam daje čutiti bližino neba, zvezd in sonca nad njimi, Lev Dodin jih tudi dobesedno – na najrazličnejše načine – dviguje od tal. In hkrati z njimi dviguje tudi svojo publiko, jo vodi po neznanih, temačnih, vijugastih pokrajinah vsake individualnosti posebej in kolektivnega hkrati in izvablja iz nje tisto največ, kar more, suho zlato gledališča – solze.

BRINA ŠVIGELJ-MÉRAT

Koledar kot jutrišnji včeraj

Narejen za zmeraj, zasnovan za konec sveta in za leta, ki mu sledijo

V Informacijskem centru Moderne galerije že nekaj časa uspešno predstavljajo manjše, a zato nič manj zanimive in pomembne, projekte predvsem likovnih ustvarjalcev. Pred dnevi so predstavili nenavaden koledar, dosežek oblikovalcev in tiskarjev, saj naj bi bil večen.

Gre za Koledar za konec sveta in leta, ki mu sledijo, »oštevilčen od 1 do 33, narejen za tiste, ki bomo ta dogodek preživeli. Izdelan je iz materije, ki je ne bodo načele visoke vode, ogenj, potresi, kuga, lakota in vojne«. Avtor fotografij je Jane Štravs, oblikoval ga je Igor Arih, besedilo pa pripravil Ervin Hladnik Milharčič s pomočjo biblijskih tekstov Janeza preroka. Koledar je težek 6 kilogramov, naredili so ga v 33 izvodih in njegova cena je tisoč nemških mark. Miljenko Licul je na predstavitvi med drugim dejal, da koledar pred pohlevnimi posegi še preživelih oblikovalcev, fotografov in drugih varuje njegova nabitost z vsebino in da je ta koledar označevalec časa za jutrišnji včeraj.

J. Š. A.

Slovenska tradicija in kreativnost

Jutri, 20. marca, ob 11.30 bodo v avstrijskem Neuhofnu an der Ybbs odprli razstavo z naslovom **Slovenija – tradicija in kreativnost**, ki jo je pripravil **Urad vlade za informiranje**. Gre za predstavitev slovenskega industrijskega oblikovanja in njegove tradicije – domače obrti. Celostno podobo razstave, ki bo na ogled do 14. novembra in bo postala stalna potujoča razstava, je oblikoval **Jani Bavčer** iz **Arsenala, izbor razstavnih eksponatov in predstavitveni tekstovni material za slovensko domačo obrt je pripravil dr. Janez Bogataj**, za slovenski industrijski uporabni design pa dr. **Stane Bernik**. Slavnostni govornik otvoritve bo **Jože Osterman**, državni sekretar v ministrstvu za kulturo.

Še o Žabah

Umetniški vodja Prešernovega gledališča v Kranju **Matija Logar**, ki je sooblikoval letošnji Teden slovenske drame, sporoča javnosti, da je v predlog repertoarja uvrstil tudi Žabe Gregorja Strniše v koprodukciji Cankarjevega doma in Koreodrame iz Ljubljane. 23. februarja letos je organizator TSD dobil od Cankarjevega doma spisek zahtev (tri dni za postavljanje in poldrugi dan za podiranje scene, nabava določenih količin slame, koruze, ilovice ...), na katerega je že naslednji dan odgovoril, da zahtevanih pogojev ne more izpolniti.

Srečna polica
naročnikov DELA

Po sklepu stečajnega senata Temeljnega sodišča v Mariboru, Enota v Mariboru, opr. št. St 193/93

ELEKTROKOVINA, PROIZVODNJA ELEKTROKOVINSKIH IZDELKOV d.o.o. – v stečaju, Maribor, Tržaška 23 objavlja javno dražbo

za prodajo dela premoženja stečajnega dolžnika, ki obsega:

1. kapitalski vložek, ki ga ima stečajni dolžnik kot večinski lastnik v družbi ELEKTROKOVINA-ELEKTRONIKA, d.o.o., Maribor, Tržaška 23, z izklicno ceno 130.000,00 DEM v tolarski protivrednosti po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan plačila;

2. premoženje obrata Ptuj, ki ga sestavljajo nepremičnine:
– zemljišče, vpisano v zemljiško knjigo pod vl. št. 1002, parc. št. 1781, 1782, k.o. Ptuj
– poslovne zgradbe: zahodni aneks 911,77 m², severni aneks 442,29 m², južni aneks 676,53 m², centralno skladišče 465 m², skladišče materiala 90,64 m², garderobe in sanitarije 298,50 m², vratarnica, garaže, skladišče barv, lakov, goriva in maziva 168,48 m²
– premičnine: stroji, naprave, orodja, drobni inventar in druga oprema, vse skupaj z izklicno ceno 118.628.600,00 SIT;

3. premoženje, ki ga sestavljajo nepremičnine in premičnine za proizvodnjo embalaže:
– zemljišče površine 1.461 m², vpisano pod vl. št. 66, parc. št. 884 in 885, k.o., Ob železnici
– proizvodna hala embalaže površine 400,91 m²
– aneks embalaže (garderobe, laboratorij) površine 121,8 m²
– skladišče embalaže površine 932,50 m²
– stroji, naprave, orodja
vse skupaj z izklicno ceno 775.900,00 DEM, plačljivo v tolarski protivrednosti po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan plačila;

4. nepremičnine: zemljišče površine 31.196 m², vpisano pod vl. št. 66, parc. št. 889/3, 889/4, 889/1, 890, 883, k.o., Ob železnici, proizvodna hala I. z aneksom in zakloniščem, proizvodna hala II z aneksom in čistilno napravo, vratarnica in poslovna stavba za IC,
vse skupaj z izklicno ceno 12.603.300,00 DEM, plačljivo v tolarski protivrednosti po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan plačila.

Javna dražba bo 21. 4. 1994 ob 10. uri v prostorih Elektrokovine, d.o.o., v stečaju, Tržaška 23, Maribor.

Na dražbi lahko sodelujejo vse pravne in fizične osebe, ki vplačajo varščino v znesku 10% izklicne cene pod 1., 2., 3. in 4. na žiro račun 51800-690-60452 Elektrokovina, d.o.o. – v stečaju, Maribor, kar dokažejo s potrjenim virmanskim nalogom ali položnico. Za sodelovanje na dražbi pod 2., 3. in 4. mora dražitelj predložiti še potrdilo o državljanstvu Republike Slovenije, pravna oseba pa sklep o registraciji v Republiki Sloveniji.

Dražiteljem, ki na dražbi ne bodo uspeli, bomo varščino brez obresti vrnili v treh dneh po končani dražbi. Kupec mora skleniti pogodbo v osmih dneh po dražbi, če pa od podpisa odstopi, mu bomo varščino vrnili.

Kupec mora kupnino plačati v petnajstih dneh po sklenitvi pogodbe, pri čemer se varščina všteje v kupnino, če pa preostanka kupnine ne plača v tem roku, se smatra, da je odstopil od nakupa in se varščina zadrži. Prometni davek in druge stroške prepisa plača kupec.

Podrobnejša specifikacija premoženja, ki bo predmet dražbe, je razvidna iz cenilnih zapisnikov. Pregled teh in ogled premoženja je mogoč vsak delovni dan po predhodnem dogovoru s stečajnim upraviteljem Mirkom Žagarjem (telefon št. 062/31-792).

12842

PROGRAM ZA VSE, KI IMAJO STIKE V MEDNARODNEM POSLOVNEM SVETU

Akreditirani center univerze OXFORD:
Izobraževalno središče Miklošič
Ljubljana, Miklošičeva 26

organizira

VIKEND TEČAJE POSLOVNE ANGLEŠČINE IN NEMŠČINE
(ZAČETNE IN NADALJEVALNE)
PRIČETEK 8. APRILA 1994

SUPERINTENZIVNE TEČAJE ANGLEŠČINE IN NEMŠČINE
(OSVEŽITVENE, NADALJEVALNE)
PRIČETEK 11. APRILA 1994

PRIJAVE DO 31. MARCA 1994
INFORMACIJE: ☎061 322-791

mladinska knjiga tiskarna
61113 LJUBLJANA - DUNAJSKA 123 SLOVENIJA

Mladinska knjiga Tiskarna Dunajska 123, 61113 Ljubljana

objavlja
več prostih delovnih mest

1. tiskarjev
2. knjigovezov

Pogoji:
pod 1.:
– srednja izobrazba grafične smeri – IV. ali V. stopnja, smer tiskar
– želene ustrezne delovne izkušnje
– triizmensko delo
– 2-mesečno poskusno delo
pod 2.:
– srednja izobrazba grafične smeri – IV. ali V. stopnja, smer knjigovez ali
– srednja šola tehničnih strok – IV. stopnja, smer strojni mehanik oz. finomehanik
– želene delovne izkušnje
– dvoizmensko delo
– 2-mesečno poskusno delo

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba 8 dni po objavi.

Kandidati bodo obveščeni v 8 dneh po opravljeni izbiri.

12761

Kovinotehna, d. d., Mednarodno trgovsko podjetje Celje

objavlja
naslednji prosti delovni mesti

1. prevajalca
za angleški in nemški jezik

2. diplomiranega pravnika
za področje gospodarskega prava

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:
pod 1.:
– VII. stopnja šolske izobrazbe ustrezne smeri
– 3 leta delovnih izkušenj pri prevajanju komercialnih besedil in tehnične dokumentacije
– usposobljenost za delo na osebnem računalniku

Znanje tujih jezikov bomo preverili s testiranjem.

pod 2.:
– VII. stopnja šolske izobrazbe pravne smeri
– opravljen pravosodni izpit
– 4 leta ustreznih delovnih izkušenj

Kandidatom ponujamo zaposlitev za nedoločen čas. Za svoje delo boste primerno nagrajeni.

Vsi, ki vas ponudba zanima in izpolnjujete navedene pogoje, pošljite pisne prijave v 8 dneh po objavi na naslov: KOVINOTEHNA Celje, Mariborska c. 7, kadrovska služba.

128391

TKI Hrastnik p.o.

K sodelovanju vabimo

VODJO PRODAJE KOZMETIKE

Če ste ambiciozni, tržno usmerjeni in imate smisel za vodenje, vam bomo ponudili sodelovanje pri oblikovanju prodajnega tima ter pogoje za uspešno delo.

Kandidati s VI. in VII. stopnjo strokovne izobrazbe ter ustreznimi delovnimi izkušnjami naj svoje prijave pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov:

TKI HRASTNIK, p.o., Kadrovska služba, Za Savo 6, 61430 Hrastnik.

Za dodatne informacije smo vam na voljo po telefonu 0601/41-702, interna 261.

12758

T! Delo Slovenije Adriatic zavarovalna družba d.d. Izbiramo ljudi za neimenovane vrhove

tedenska tribuna slovenskih novic

Iskra Instrumenti Otoče, 64244 Podnart

razpisuje javno dražbo za prodajo bivalne enote MOBILARO BLOK 6 m

Bivalna enota, letnik 1985, je v Kampu v Podčetrtku na parceli številka 88; je opremljena in takoj vseljiva.

Izklicna cena je 460.000.00 SIT.

Javna dražba bo v četrtek, 31. marca 1994, ob 12. uri v tovarniških prostorih Iskra Instrumenti Otoče

Interesenti morajo svoje ponudbe oddati v zaprtih ovojnicah pod oznako »za javno dražbo«. Upoštevali bomo vse ponudbe, ki bodo prispele do srede, 30. marca

Na izlicitirano ceno zaračunamo še prometni davek.

Ogled bivalne enote je mogoč v Kampu v Podčetrtku v petek, 25. marca 1994, od 10. – 14. ure.

Dražba bo potekala po sistemu »ogledano – kupljeno«, zato poznejših reklamacij ne bomo upoštevali.

Kupec mora bivalno enoto plačati v 8 dneh po dražbi.

Vse potrebne informacije lahko dobite na sedežu podjetja Iskra Instrumenti Otoče, tel. 064/70-131, int. 17 ali 27.

12809

Tovarna športne konfekcije Toper Celje v stečaju Teharska 4, Celje, tel. (063) 21-755

objavlja

JAVNO DRAŽBO

NASLEDNJIH OSNOVNIH SREDSTEV:
1. industrijskih šivalnih strojev
2. vezilnega stroja
3. različne pisarniške in industrijske opreme
Javna dražbo bo 6. 4. 1994 ob 8. uri v Topru Celje, Teharska 4, Celje. Ogled osnovnih sredstev je mogoč 30., 31. marca ter 5. aprila od 11. do 13. ure. Izklicne cene so označene na posameznem OS.

Dražitelji lahko sodelujejo na javni dražbi pod pogojem, da vplačajo varščino v višini 10% od izklicne cene posameznega osnovnega sredstva pri blagajni podjetja. Osnovna sredstva bomo prodajali po načelu »VIDENO-KUPLJENO«.

Prometni davek plača kupec. Kupec mora plačati celotno kupnino takoj ali v 5 dneh, sicer varščina propade.

Prevzem osnovnih sredstev je mogoč po plačilu celotne kupnine.

12843

AVTOMARKET TRGOVINA, UVOZ - IZVOZ, LJUBLJANA

PESTRA IZBIRA AVTOMOBILOV ZA VSAK ŽEP!

HONDA	DEM		**LADA**	SIT	
CIVIC 1.6 VTI	37.038		SAMARA 1.5 5V	967.000	
CRX 1.6 ESI	25.969		SAMARA 1.3 5V	941.000	
ACCORD 2.0 i LS	38.340		IN OSTALI MODELI		
PRELUDE 2.0 i	39.859		**SUBARU**	DEM	
IN OSTALI MODELI			VIVIO GLI 4WD	17.980	
TOYOTA	DEM		JUSTY J 12S 4WD	22.560	
COROLLA 1.4 XLi HB	26.043		IMPREZA COMPACT GL 2WD	34.000	
COROLLA 1.4 XLi LB	28.453		LEGACY RANGER 1.8 DL 4WD	36.000	
CARINA 1.6 XLi KAR.	35.990		IN OSTALI MODELI		
CARINA 1.6 XLi LIM.	33.993		**SUZUKI**	DEM	
HIACE 2.4 D FURGON	35.730		SWIFT 1.0 LG HB	18.228	
HIACE 2.4 D KOMBI	33.990		SAMURAI LX	24.643	
IN OSTALI MODELI			VITARA LX	34.568	
			IN OSTALI MODELI		

VSI MODELI

RENAULT, ROVER, OPEL, VW - AUDI

ZA VSE AVTOMOBILE KUPLJENE PRI NAS NUDIMO LEASING ALI KREDIT DO ŠTIRIH LET

DODATNA PONUDBA

BMW 318 i 3,670.368 SIT **GOLF** 1.4 CL 4V 26.000 DEM

SUPER PONUDBA TEDNA

CIVIC 1.5 LSI AVTOM. 25.945 DEM **CIVIC** 1.6 ESI SEDAN 29.900 DEM

RABLJENI AVTOMOBILI

H-PONY 1.5 LS	93	15.800 DEM	R-EXPRESS 1.9 D FUR.	93	18.900 DEM
H-CIVIC 1.4	91	1,170.000 SIT			
ROVER 214 GSi	93	24.900 DEM	**LEASING ZA PRAVNE OSEBE**		
JUSTY 1.0 GL 2WD	90	797.600 SIT	**CALIBRA** 2.0 16 V	92	42.000 DEM
H-SONATA 2.4 GLS i	90	15.400 DEM	POLOG=16.000		+36x995 DEM
PRIMERA 2.0 GT	92	39.500 DEM	**H-LEGEND** 3.2i	93	
BX 15 TGE	89	890.000 SIT	L-POLOG=30.000 DEM		+32x3.001 DEM
BX 15 TGE	89	10.800 DEM	**AUDI 100 2.8** E QUATRO	93	59.800 DEM
T-COROLLA 1.6 LB	90	1,170.000 SIT	L-POLOG=13.000 DEM+35x1.903 DEM		
R5-CAMPUS D	91	11.300 DEM	1x3000 DEM		

NE POZABITE AVTOMARKET, DUNAJSKA 421, LJUBLJANA-ČRNUČE

PRAVI NASLOV ZA NAKUP AVTOMOBILA

POSREDNIŠKO PRODAJAMO AVTOMOBIL PO VAŠI CENI!

AVTOMARKET D.O.O. LJUBLJANA ČRNUČE, DUNAJSKA C. 421, TEL. 061/371 024, 374 964, FAX 371 851. DELOVNI ČAS: VSAK DELOVNIK OD 8. DO 16. URE, OB SOBOTAH INFORMACIJE OD 8. DO 13. URE.

Svet Osnovne šole Ljubno ob Savinji

objavlja razpis za imenovanje

ravnatelja

Za ravnatelja je lahko imenovan, kdor izpolnjuje splošne, z zakonom določene pogoje.

Biti mora učitelj ali šolski svetovalni delavec ali drug strokovni delavec ter imeti:

– pegagoško izobrazbo
– opravljen strokovni izpit
– najmanj pet let delovnih izkušenj v vzgoji in izobraževanju
– organizacijske in strokovne sposobnosti

Ravnatelj bi imenovan za 4 leta. Začetek dela 1. 9. 1994. Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v petnajstih dneh po objavi razpisa z oznako »Za razpis«. O izidu razpisa bodo obveščeni v 15 dneh po izbiri.

12849

Delavski svet podjetja Radgonske gorice G. Radgona, p. o.,

razpisuje
delovno mesto

direktorja podjetja Radgonske gorice Gor. Radgona

za štiriletni mandat

Pogoji:
– visoka izobrazba agronomske ali druge ustrezne smeri ali višješolska izobrazba agronomske smeri
– 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj
– organizacijske sposobnosti

Kandidati morajo vlogi priložiti tudi program dela. Kandidati naj prijave s priporočeno pošiljko in z oznako »RAZPIS« pošljejo v 8 dneh po objavi na sedež podjetja, Jurkovičeva 5–9.

Kandidati bodo obveščeni v 8 dneh po izbiri.

12814

Alfo GTV 2.0 je prepolovilo – dva mrtva

DOMŽALE, 20. marca – Včeraj, 40 minut po polnoči, se je 32-letni Srečko Leskovar iz Ljubljane s sposojeno alfo GTV 2.0 L (mimogrede: avtomobilu je veljavnost registracije potekla v začetku tega meseca) peljal po regionalni cesti od Domžal proti Šentjakobu.

V Dragomlju ga je v blagem levem ovinku zaradi prevelike hitrosti zaneslo na desno bankino, po kateri je vozil skoraj 40 metrov. Nato ga je zasukalo v levo in bočno je drsel čez cesto in po 51 metrih treščil v drevo. Pri trčenju je Leskovarja in njegovega sopotnika, 23-letnega Anta Dobrića iz Ljubljane, sicer državljana BiH, vrglo iz avta in mrtva sta obležala na travniku. Niti voznik niti njegov sopotnik nista uporabila varnostnega pasu, o silovitosti trčenja pa priča tudi to, da je alfo dobesedno prepolovilo. Zadnji del avta je odbilo še 11 metrov naprej od drevesa, v katerega je alfa treščila, prednji del pa je priletel še v drevo, ki je stalo približno 4 metre od levega roba vozišča. Zaradi nesreče je bila cesta zaprta skoraj tri ure.

U. Š.

Ukradli golfa in gliser

PIRAN, 20. marca – Konec minulega tedna je Pirančan G. M. na piranski policijski postaji prijavil, da mu je v noči na petek s parkirišča izginil osebni avtomobil golf, rdeče barve, registracije LJ Z7-463, sicer last ljubljanskega Avtomarketa.

Na isti postaji pa je Portorožan B. Ž. prijavil, da pogreša neregistriran bel plastični gliser, dolg 4,2 metra z motorjem johnson 24, ki ga je imel privezanega v kanalu Fazan v Luciji. (I. U.)

Mopedista vrglo na travnik

PTUJ, 18. marca – V prometni nesreči, ki se je zgodila v četrtek dopoldan na lokalni cesti v kraju Zasada, med Janežovskim in Ločkim Vrhom, se je hudo ranil voznik kolesa z motorjem, 42-letni Marjan Pauko iz Vintarovcev. Pauko je z mopedom zapeljal v križišče lokalnih cest, ko mu je nasproti v osebnem avtomobilu pripeljal 32-letni Vlado Kovačič iz Trnovske vasi. Po trčenju je mopedist padel na levo stran izven vozišča na travnik in se pri tem hudo ranil. (M. S.)

»Pretiravanja o nevarnostih v Novigradu«

NOVIGRAD, 20. marca – »Avtorji člankov, ki smo jih lahko te dni prebirali v črnih kronikah dnevnega časopisja, o tem, da je Novigrad najnevarnejša občina v Istri, hudo pretiravajo in objavljajo netočne in nepopolne podatke. Zaradi teh člankov se turisti iz Slovenije, Avstrije in Italije izogibajo Novigradu, to pa je povzročilo zmanšanje prometa v gostinstvu in trgovini«. To je na nedavni tiskovni konferenci poudaril načelnik občine Novigrad Sergio Stojnić.

Dodal je, da v samem Novigradu ni bilo nikakršnih kriminalnih dejanj, prejšnje izgrede v begunskih naseljih v Maredi in Pineti pa bi bilo treba reševati skupaj s hrvaško vlado, ki je obljubila, da bo pomagala pri odpravljanju problemov v teh okoljih. V zadnjem času v teh naseljih ni bilo kaznivih dejanj.

D. Š.

Prodajal je tablete heptanona

PIRAN, 20. marca – Dve leti in pol bo moral presedeti za rešetkami štiriintridesetletni Izolan Robert Dodič. Na piranski enoti koprskega temeljnega sodišča so Dodiču sodili zaradi neupravičene proizvodnje in prometa z mamili.

Izolana so lani zasačili, potem, ko je za 300.000 lir dvema kupcema prodal 90 tablet heptanona. Izkazalo pa se je, da je istima kupcema že dvakrat pred tem prodal tablete heptanona in pol grama heroina. Za to kaznivo dejanje je sodišče Dodiću, ki je bil od 14. oktobra lani v priporu, prisodilo leto in dva meseca zapora.

Hkrati s sodbo za omenjeno kaznivo dejanje je sodišče preklicalo pogojno sodbo poldrugega leta zapora. Na pogojno kazen so Dodiča obsodili 27. maja 1992 in sicer za preizkusno dobo štirih let.

I. U.

Bo zapor res streznil mladega Tržičana?

Za dva ropa, povzročitev telesne poškodbe in dvoje nasilniških obnašanj je sodišče Simonu Švabu iz Tržiča prisodilo 3 leta in 3 mesece zapora

KRANJ, 20. marca – Petčlanski senat kranjskega sodišča je v petek popoldne za pet kaznivih dejanj obsodil še ne 21-letnega Simona Švaba iz Tržiča na enotno kazen 3 leta in 3 mesece zapora. Za prvi rop so mu prisodili 1 leto in 6 mesecev zapora, za drugi rop tri mesece manj, za telesno poškodbo oškodovanke 8 mesecev, za napad na kriminalista polovico manj in za nasilniško obnašanje še 4 mesece zapora in mu nato izrekli enotno kazen.

Glavno obravnavo so na kranjskem sodišču začeli 7. marca in jo po zaslišanju številnih prič v petek sklenili s prvostopenjsko sodbo, ki še ni pravnomočna. Namestnik javnega tožilca **Dušan Csipo** je v končni besedi vztrajal pri obtožnici, le obtožni predlog je z enega razširil v dvoje nasilniških obnašanj. Za očitana kazniva dejanja v stanju bistveno zmanjšane prištevnosti je dejal, da so bila storjena z naklepom, opozoril pa je tudi na obtoženčevo dosedanje nagnjenje k nasilništvu.

Sodišče je mlademu Tržičanu, ki je bil nekaj mesecev prostovoljec v enotah HVO, določilo zagovornika po službeni dolžnosti. Odvetnik **Janez Kovačič** ga je dobro branil. V končnem govoru je za več očitanih kaznivih dejanj predlagal oprostitev in predsedniku senata, sodniku **Marjanu Pogačniku,** skušal dopovedati, da tiči vzrok za Simonova dejanja v pijači. Že kot mladoletnik je z dvanajstimi leti začel s pijačo. Pet let kasneje je začel eksperimentirati s kajenjem kanabisa in nato prešel tudi na tablete in LSD.

Tudi 15. januarja je že zjutraj začel s popivanjem in vse skupaj podložil še z dvema tabletoma LSD. Po prepiru z dekletom je odtaval proti domu. V podvozu magistralne ceste v Bistrici pri Tržiču je zvečer napadel dve starejši Tržičanki, ki sta na glavni obravnavi dejali, da jima je sledil in bil pri napadu grob, izživljajoč in nasilen. Prvo je hudo pretepel, ranil in ji iztrgal torbico. Na tla je spravil tudi drugo in jo tam tepel. Tržiški policisti so ga že nekaj ur po dejanju prijeli in pri njem našli nekaj predmetov obeh oškodovank. Na policijski postaji se je obtoženi spravil tudi nad kriminalista. Na sojenju so mu sodili še za dvoje nasilniških obnašanj.

V končni besedi je **Simon Švab** dejal, da je šele zdaj dojel, kako drago ga bo vse, kar je delal, stalo. Zdaj, po dveh mesecih pripora ve, da se da živeti tudi brez alkohola in droge. Upa, da bo tako ostalo tudi po prestani kazni. Sodišče je Simonu Švabu podaljšalo pripor in ugodilo njegovi prošnji, da bo šel na prestajanje kazni še pred pravnomočnostjo sodbe.

MIRKO KUNŠIČ

S pivske veselice za volan

KOPER, 20. marca – Več kot sto predlogov sodniku za prekrške, ki so jih zaradi vožnje pod vplivom alkohola letos napisali samo na postaji prometne policije iz Kopra, pet smrtnih prometnih nesreč in naraščanje števila hudih prometnih nesreč na mestnih ulicah ali tik ob vhodu ali izhodu, ter več kot 20 odvzetih vozniških dovoljenj v kratki preventivni akciji 7. marca, je spodbudilo koprsko UNZ za celonočno akcijo, s katero naj bi ugotovili, v kakšnem stanju so predvsem tisti vozniki za volanom, ki so sobotno noč prebili v diskotekah, igralnicah ali pa bili na zasebnih obiskih. Deset mobilnih patrulj koprskih prometnikov in policistov je sinoči od 23. ure do 5. ure davi za nekaj ur »zaprlo« vse izhode in vhode v Koper, Izolo, Piran, Portorož, Sežano, Divačo, Kozino in Lipico. Ustavili so na stotine vozil, za 64 sumljivih voznikov pa so se odločili, da jih preizkusijo z napravami za merjenje alkohola. Po nočni akciji bodo zaradi vožnje pod vplivom alkohola napisali 37 predlogov za odvzem vozniškega dovoljenja. Enega od ustavljenih bodo ovadili tudi zaradi kaznivega dejanja razžalitve. (Besedilo in slika: Iztok Umer)

Balonček je spremenil barvo kljub opozorilu

MARIBOR, 20. marca – V noči s sobote na nedeljo so policisti na območju UNZ Maribor nekoliko strožje nadzirali promet, še posebno pozornost pa so namenili ugotavljanju psihofizičnega stanja voznikov oziroma alkoholiziranosti.

Preizkus so v času akcije (med 22. in 5. uro) odredili za 138 voznikov in balonček je pozelenel pri 78 voznikih, torej pri več kot polovici »pihajočih«. Osem voznikov je tak preizkus zavrnilo, za tri pa so policisti odredili strokovni pregled. Zaradi ugotovljenih kršitev med vožnjo pod vplivom alkohola je začasno ostalo brez vozniškega dovoljenja 56 voznikov, 89 pa jih ni smelo nadaljevati vožnje.

Skupno so policisti (v akciji jih je sodelovalo 68) ustavili 963 voznikov, od tega jih je cestno-prometne predpise kršilo 279. Med njimi je bilo 117 takih, ki so jih kršili huje in bodo zaradi tega morali pred sodnika za prekrške, 87 voznikov so policisti mandatno kaznovali, na kraju je kazen plačalo 31 voznikov, medtem ko jih je 56 dobilo plačilni nalog. Do 75 voznikov so bili policisti nekoliko bolj prizanesljivi, saj so storili le lažje prekrške in je po mnenju mož postave zadostovalo ustno opozorilo.

In tudi na koncu te akcije policija ugotavlja, da število ugotovljenih prekrškov kljub napovedani akciji preko časopisov in radija ni bilo bistveno manjše kot takrat, ko podobne akcije izpeljejo brez predhodne napovedi.

Z. Š.

Združenje Sever tudi v Posavju

KRŠKO, 20. marca – V dneh od 1. decembra leta 1989, torej od napovedanega mitinga resnice v Ljubljani, do odhoda zadnjega vojaka JA iz Slovenije 26. oktobra leta 1991 je bilo na jugu Slovenije pravzaprav največ aktivnosti. Predvsem na območju Posavja oziroma v brežiški občini so se izjemno izkazale policijske enote s tega območja in vse Slovenije, ki so bile pripravljene prestreči udeležence zloglasnega mitinga (ob njegovi peti obletnici naj bi bila decembra letos v občini Brežice osrednja državna prireditev). Tudi v junijski vojni so odločilno prispevale k uspešnim akcijam okrog letališča Cerklje, v bojih v Krakovskem gozdu in Prilipah ter vseh drugih dogajanjih od vzpostavitve kontrolne točke na Obrežju, spremljanja najvišjih državnih predstavnikov v vojnih dneh, odhoda zadnjih pripadnikov JA s slovenskega ozemlja do odprtja nove slovensko-hrvaške meje.

V organizacijskih enotah UNZ Krško menijo, da je treba delo policije v omenjenem obdobju pravilneje ovrednotiti, zato so predstavniki vseh enot ustanovili Združenje Sever za Posavje, za predsednika pa izvolili **Andreja Bobeka**. Kot je povedal, se bodo predstavniki vseh policijskih postaj in notranjih organizacijskih enot pri UNZ Krško udeležili ustanovne skupščine Združenja Sever, ki bo 26. marca ob 20. uri v Novem mestu. Na skupščino že zdaj vabijo tudi vse tiste občane, ki so sodelovali ali pomagali policiji v procesih osamosvajanja naše države.

V. P.

OD PETKA DO PONEDELJKA

Voznika vrglo iz kabine traktorja

KRŠKO, 20. marca – Po makadamski cesti od Planine proti Dolu se je včeraj ob 17.50 s traktorjem peljal 35-letni Jože Juratovac iz Brezja v Podbočju. Juratovac, ki sicer ni imel vozniškega dovoljenja za vožnjo traktorja, je približno 300 metrov pred domačim naseljem na ravnem delu ceste zapeljal na desno bankino. Po neutrjeni, gramozni bankini je Juratovac vozil še 8 metrov in skušal traktor spraviti nazaj na cesto, a je traktor vseeno potegnilo v desno. Prevrnil se je po nasipu in obstal na desnem boku, 9,5 metra od roba vozišča. Pri prevračanju je Juratovca vrglo iz kabine, ko pa je padel na travnik, mu je zlomilo tilnik. (U. Š.)

NT RC
RADIO CELJE
95,1 MHz
95,9 MHz
100,3 MHz

Našli so jo mrtvo

MURSKA SOBOTA, 20. marca – Soboški policisti so v petek našli mrtvo v njenem stanovanju 71-letno T. Z. iz Murske Sobote. Zdravnik je ugotovil, da je starki odpovedalo srce. (I. G.)

Na Goričkem je gorelo

MURSKA SOBOTA, 20. marca – V petek popoldan je v Šalovcih na Goričkem zgorelo gospodarsko poslopje, vredno 2,5 milijona tolarjev. Lastnik K. F. in preiskovalci še ne vedo za vzrok požara. (I. G.)

Vlomilec »obiskal« osem vikendov

MURSKA SOBOTA, 20. marca – V noči s četrtka na petek je neznanec vlomil v osem počitniških hišic v Filovskih goricah in povzročil za 40 tisočakov škode. Očitno v vikendih ni našel tistega, kar je iskal. (I. G.)

Vlomil v železniško blagajno

BELTINCI, 20. marca – V soboto ponoči je tat obiskal prostore tukajšnje železniške postaje. Vlomil je v železno blagajno in iz nje ukradel deset tisoč tolarjev. (I. G.)

Nesreča na »skakalnici«

RADOVLJICA, 20. marca – Kljub varnemu, sicer službenemu vozilu enote zavarovalnice Triglav Kranj, so v petek zjutraj reševalci odpeljali v bolnišnico hudo ranjeno sopotnico 42-letno Belito Kusterle iz Kranja. Z dvema sopotnikoma in voznikom Renatom Frelihom se je peljala po magistralni cesti iz Podvina po tako imenovani skakalnici proti Radovljici in Planici.

Prometni policisti so ugotovili, da naj bi nesrečo z nepravilnim prehitevanjem, ob 8.50 povzročil 21-letni Tomaž Zupančič, doma iz okolice Žirov. Bil je prvi v koloni, za njim je bil voznik v golfu, nato 31-letni Renato Frelih iz Kranja in za njim še Metod Gerkman, ki je kasneje pomagal, da so policisti ustavili povzročitelja nesreče. Voznik Frelih se je odločil za prehitevanje. Ko je bil vzporedno z Zupančičem, je ta zavozil v levo in zaprl pot Frelihu. Ta se je sunkovito umaknil levo na vzporedni kolovoz. Po 67 metrih drsenja je vozilo treščilo v začetek ograje in se nato še nekajkrat prevrnilo. Pri prevračanju je iz avta vrglo Kusterlovo, ki so jo s posebno hudimi ranami odpeljali v bolnišnico.

Policisti so voznika Zupančiča, ki je izjavil, da nesreče sploh ni videl in je zato nadaljeval z vožnjo proti Planici, ustavili v Gozd Martuljku. (M. K.)

Zavrnjeni tujci in ilegalci

LENDAVA, 20. marca – Policisti na pomurskih mejnih prehodih so konec tedna zavrnili 103 tujce, ki niso imeli zakonskih pogojev za vstop in bivanje v Sloveniji. Policisti so ujeli tudi štiri Romune, ki so prišli k nam iz Madžarske ilegalno. Po obisku pri sodniku za prekrške, so jih naši policisti pospremili na madžarsko stran meje.(I. G.)

Z mopeda v bolnišnico

CERKLJE NA GORENJSKEM, 20. marca – V petek se je 46-letna Angela Rogelj, doma iz Apna pod Krvavcem, peljala z mopedom iz Štefanje gore v Cerklje. Zaradi neizkušenosti je med vožnjo po klancu navzdol izgubila ravnotežje in padla. Z odprtim zlomom členka so jo odpeljali v Klinični center. (M. K.)

Zalotili Celjana z marihuano

REKA, 20. marca – Policisti so pred dnevi v opatijskem bistroju Quorum pri kajenju marihuane zalotili slovenskega državljana Zorana Đevardanovića iz Celja. Pri sebi je imel še en zavitek marihuane, sodnik za prekrške pa mu je odredil plačilo denarne kazni 120 DEM. (B. Š.)

Če ni dokaza...

ZAGREB, 20. marca – Štiriindvajsetletni Safet Kalić, državljan Črne gore, in 42-letni Halil Mekić iz Zagreba, ki so ju na koprskem temeljnem sodišču že oprostili obtožbe zaradi tihotapljenja heroina, sta bil zdaj oproščena še na zagrebškem županijskem sodišču. Tako je zaradi pomanjkanja dokazov razsodila sodnica Lidija Grubić-Radaković. Oproščen je bil tudi 41-letni Zoran Šolc iz Zagreba, ki je menda vozil heroin v Kobenhavn. Mamila niso našli, tako da ni bilo dokaza. Čeprav so sodni dokumenti vsebovali podatke (izmenjava informacij med hrvaškim in slovenskim Interpolom), na podlagi katerih je mogoče sklepati, da se optoženi ukvarjajo s tihotapljenjem mamil, je bil sodni senat mnenja, da tega ni mogoče uporabiti kot dokaz in je obtožene oprostil. (D. M.)

Šarinić umaknil tožbo zoper novinarja

ZAGREB, 20. marca – Bivši hrvaški premier in vodja hrvaške tajne službe Hrvoje Šarinić je umaknil tožbo zaradi obrekovanja zoper Marka Markovića, bivšega novinarja Slobodnega tjednika. Tožil ga je zaradi članka »Premier Šarinić si je skušal prilastiti sedem milijonov mark«. V članku je bilo govora o prodaji podjetja Dalmacijacement italijanski družbi Calzasteruzzio, za kar naj bi Šarinić zahteval sedem milijonov DEM provizije. Novinar je na sodišču povedal, da se je pred pripravo članka pogovarjal z Josipom Manolićem in Antunom Vrdoljakom, na sodišču pa je pričal tudi Dražen Budiša. V petek naj bi pričal še sedanji hrvaški minister za gospodarstvo Nadan Vidošević, vendar pa mu tega ne bo treba, ker je Šarinić umaknil tožbo. (D. M.)

VRTIMO GLOBUS

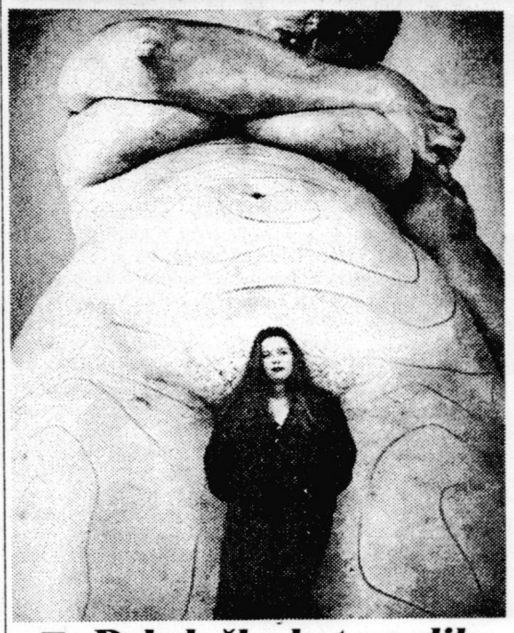

■ *Debeluške kot navdih*

Sodobni modni in drugi trendi so popolnoma izrinili debeluške iz javnega življenja. Zdaj ko Fellinija ni več, je le malo verjetno, da bodo razkošne obline kmalu doživele svoje zvezdne medijske trenutke. Kanček upanja v to smer je pred kratkim obudila mlada britanska likovna umetnica Jenny Saville (23), ki si je prislužila naslov ene izmed najvznemirljivejših mladih upov na tamkajšnjem umetniškem prizorišču. Zaslovela je namreč z velikanskimi platni (nič manj kot 8 kvadratnih metrov površine), ki prikazujejo akte bujnih deklet iz različnih bizarnih perspektiv. Nadarjena Britanka pravi, da pogosto upodablja lastno telo (glej sliko). Kritiki se kar naprej čudijo, ker ne vidijo nobene podobnosti med vitkim mladim dekletom in njenimi po rubensovsko poslikanimi debeluškami.

■ *Jaguar redči snubce*

Indijancem v Amazoniji grenijo življenje iskalci zlata, gradbinci in najrazličnejši beli dobičkarji, ki se ne menijo za njihove običaje. Pripadnikom redkega indijanskega plemena Juma zadnje čase hudo nagaja lokalni jaguar. Zverina je pred kratkim napadla in usmrtila zadnjega moškega godnega za poroko, petintridesetletnega Kareja. Pleme zdaj šteje samo še dva starejša para in tri deklice. Odrasli zato mrzlično iščejo moža za najstarejšo med njimi, štirinajstletno Guari. Odklonili so že nekaj indijanskih snubcev, ker živijo po zahodnjaških običajih. Za Guarino roko zdaj tekmujejo pripadniki sorodnega plemena Uru- eu-vau-vau, ki pred desetimi leti še niso poznali belega človeka. Guari je pod velikim pritiskom, ker je usoda Jume v njenih rokah. Medtem ko vsi, s predstavnikom Državnega urada za Indijance vred, mrzlično čakajo, da se dekle po hitrem postopku zaljubi in prinese na svet moškega naslednika, Guari je še vedno v dvomih. Jaguar navsezadnje še vedno preži.

■ *Znanstveniki živijo dlje*

Že od 1954 leta se ameriški psiholog Lewis Terman ukvarja z raziskavo življenjskih navad znanstvenikov. Raziskava je zajela 788 inteligentnih posameznikov in spremlja njihovo življenje od malih nog. Terman je ugotovil, da se naravoslovci in inženirji bistveno razlikujejo od odvetnikov ali trgovcev. Znanstveniki se na primer neprimerno manj zanimajo za socialne stike kot pripadniki drugih poklicev, zanje je nasploh značilno, da niso pretirano družabni. V pomanjkanju drugih senzacionalnih podrobnosti se je vztrajni psiholog na koncu poglobil v njihove mrliške liste in tam odkril presenetljiv podatek, da znanstveniki živijo dlje kot pripadniki drugih poklicev in da jih kar 72 odstotkov dočaka sedemdeset let.

Anekdoti za danes

Na današnji dan leta 1763 se je rodil nemški pisatelj Jean Paul (s pravim imenom Johann Paul Friedrich Richter), ki je v nemški književnosti uveljavil roman kot osrednjo pripovedno zvrst (umrl 1825).

Jean Paul je prihajal z avdience pri bavarskem kralju Maksimilijanu I. Jožefu v dvorcu Nymphenburgu.

»Je bil kralj milosten?« so ga spraševali.

»Milosten?« je odgovoril pisatelj. »Kaj naj to pomeni? Sem mar zločinec?«

•

Jean Paul je zelo ljubil živali. Pogovarjal se je z njimi kot z ljudmi in njegova delovna soba je bila včasih podobna menažeriji. Nekega dne je dal žabi debelo muho, želvi svež list solate, zlatim ribicam pa je nasul v akvarij mravljinčja jajčeca.

»Danes hočem videti okoli sebe same vesele obraze!« je rekel.

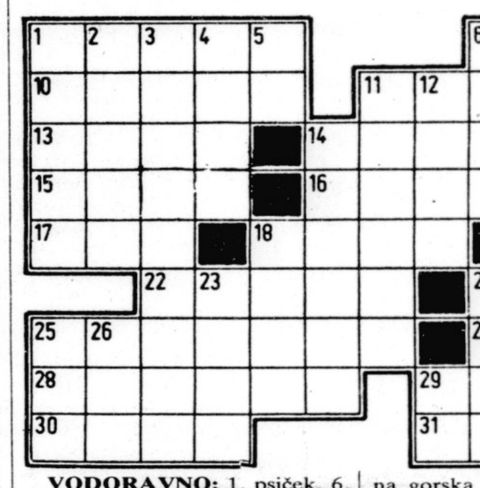

VODORAVNO: 1. psiček, 6. zareza na obrazu, 10. gorovje v Švici, 11. zgled, eksempel, 13. ulita tiskarska črka, 14. nekdanji črnogorski cerkveni vladar, 15. pokrajina v Vietnamu, 16. mlaka, luža, 17. evropski veletok, 18. cerkveni obred, 19. danski otok v Malem Beltu, 22. zaščitena gorska rastlina, encijan, 24. zagozda, 25. igralka, 27. inkovski vladar, 28. mesto na Hrvaškem, 29. norveški skladatelj, pianist in dirigent (Edvard, »Peer Gynt«), 30. čebelji samec, 31. pritok Save pri Kranju.

NAVPIČNO: 1. vnetje sluznice, 2. mesto v Furlaniji, 3. nekdanji urad župana, 4. starodavna azijska država, 5. avtomobilska oznaka Karlovca, 6. francoski pisatelj (Andre, »Vatikanske ječe«), 7. večja plitva posoda za umivanje, 8. obrambni igralec pri nekaterih igrah z žogo, 9. nadav, naplačilo, 11. ploščat, navadno štirioglat predmet, 12. kraj pri Krškem, 14. zgodovinska pokrajina v Romuniji, 18. slovenski skladatelj (Vasilij), 20. sladka alkoholna pijača, 21. čistoča, 23. novica, 24. ime makedonskega predsednika Gligorova, 25. pripadnik zahodne veje starih Slovanov, 26. prostor za pevce v cerkvi, 29. začetnici pravnika Kušeja. (L. Š.)

Rešitev prejšnje križanke

VODORAVNO: 1. Kassak, 7. atlas, 12. Asmara, 13. liana, 14. stope, 15. karbid, 16. bola, 17. navor, 18. Ann, 19. dera, 20. Ota, 23. Ivana, 25. Juan, 26. Mikene, 28. jasli, 29. arara, 30. bantam, 31. Varda, 32. triera.

21. marec

***Z zodiakovim znakom Ovna se 21. marca začne pomlad.** To je spomladansko enakonočje. Včasih se je na ta dan pri mnogih ljudstvih in narodih sveta začelo novo leto. O tem še vedno govori ime za rimski mesec december, ki pravi, da gre za deseti mesec. Torej je bil februar dvanajsti mesec in marec začetek novega leta. Tekom stoletjih je bilo nekaj koledarskih reform, toda ves časovni aparat z meseci in tedni še vedno ni praktičen za vsakdanje življenje. Med letom in meseci ni nobene zveze, kot tudi ne med meseci in tedni. Meseci so neenako dolgi, poleg tega pa se začenjajo leta in meseci z različnimi dnevi v tednu, tako da je razmeroma težko ugotoviti, kateri dan v tednu je ustrezal določenemu datumu. Zato ni čudno, da so bile s koledarji v zgodovini vedno težave, ki sploh niso bile toliko odvisne od morebitnega slabega znanja astronomije, ampak od različnih arhaizmov, kulturnih šeg in navad, verskih predstav, različnih letnih časov in podobno. Današnji gregorijanski koledar ni popoln, ker se Zemlja s svojim gibanjem noče približati teoretičnim izračunom in ima v skladu z nepopolno naravo svoja odstopanja. Že na začetku tridesetih let je Društvo narodov sprejelo kot najboljši naslednji predlog za reformo koledarja. Leto naj bi imelo 13 mesecev s 4 tedni po 7 dni, torej bi bil vsak mesec dolg 28 dni. Trinajsti mesec naj bi se po soncu imenoval Sol. Leto bi tako štelo 364 dni. Vsakemu letu naj bi se dodal po 28. decembru še en dan, v prestopnih letih pa dva dneva, prvi po 28. juniju in drugi po 28. decembru. Po tej ureditvi bi se začeli meseci in leto vedno z istim dnevom v tednu, in sicer z nedeljo. Ker pa bi se s predlagano reformo uredilo tudi vprašanje premakljivih cerkvenih praznikov, bi se morale o reformi izraziti še cerkvene oblasti raznih veroizpovedi. Tudi sedanja Organizacija združenih narodov je že sestavila svoje predloge za reformo koledarja, toda vse kaže, da je sedanji koledar že tako zakoreninjen v našem vsakdanjem življenju, da spremembe ne bomo doživeli.*

Dogodki na današnji dan

- ***1685*** *Rodil se je nemški skladatelj **Johann Sebastian Bach** (umrl leta 1750), največji mojster baročne polifonije.*
- ***1768*** *Rodil se je francoski matematik in fizik **Joseph de Fournier** (umrl leta 1830), eden prvih teoretičnih fizikov.*
- ***1839*** *Rodil se je ruski skladatelj **Modest Musorgski** (umrl leta 1881).*
- ***1898*** *Rodil se je ameriški pisatelj slovenskega rodu **Louis Adamič** (umrl leta 1951).*
- ***1913*** *Rodil se je hrvatski pesnik **Ivan Goran Kovačič** (umrl leta 1943).*
- ***1919*** *Razglašena je bila **Madžarska sovjetska republika.***

FRANJO FRANČIČ

Bele smrti

23. nadaljevanje

– Niti petnajst let nima, pa je vsa prešpikana! Človek božji, jaz sem kriv, če bi ji stal ob strani, se to ne bi zgodilo!

– Kaj pa govoriš, zgodilo se je pač, je Kovač znova natočil.

– Samo, ona je moja hči! je ponovil Željko.

– Tri proč je, ulezi se v dnevni sobi in poskušaj zaspati, jutri pa bova videla, kaj lahko storiva, ga je miril.

– Hvala ti, prijatelj, je dejal in mu stisnil desnico z obema rokama.

8.

Ob šestih je že zvonilo na vratih. Željkova bivša ju je našla. Žena je pritekla do vrat z objokano Nino v rokah. Ni se mogel krotiti.

– Kaj hudiča pa si predstavljate, zbudili ste mi otroka, kaj je zdaj to?! je tulil.

Naličena rdečelaska pa se ni vdala, kar na silo je hotela vstopiti:

– Vem, da sta tu, tu ju skrivate, za njega mi je vseeno, samo ona mora z mano, ste razumeli, ona je moja hči! Ni tulila nič manj.

– Dobro, ženska božja, si nora, Željka ni tu, že včeraj sta odšla do ambulante za bolezni odvisnosti, telefoniral mi je, da ga ne bo v službo in to je vse, zdaj pa se poberite! je bil grob v svoji laži.

A kaj mu je ostalo drugega, napad je včasih najboljša obramba. Nato so se počasi le zbrali in se spravili k zajtrku.

– To pa je bilo pestro, je rekla Kovačeva žena med kuhanjem kave, spominja me na stare čase.

– Kaj pa govoriš, se je pošalil inšpektor Kovač, v starih časih me nikdar ni bilo doma.

A Željku in hčerki ni bilo do smeha. Predvsem on je moral ukrepati.

– Že včeraj sva se zmenila, da bi šla v bolnišnico, ne poznaš ti nekega zdravnika? ga je vprašal.

– Ja, skočil bom z vama, da vaju vzamejo brez napotnice.

Poslovil se je brez običajnega poljuba.

9.

Po mestu so razobešali fotografije s predstavniki političnih strank. Sami znani obrazi, je pomislil Kovač. Na križišču ju je odložil. Očeta in hčer, ki sta se srečala po dolgih letih.

– To je moja zadnja priložnost. Veš, vedno sem si mislil, da bi morala biti familija trdnjava, je rekel Željko.

Avtomobilist za njim je potrobil, ko se je zatopil v opazovanje silhuet, ki sta se oddaljevali.

Na vogalu je stala večja skupina skinhedov. Moški s telefonsko slušalko v roki je tulil in preklinjal.

– Da, familija bi morala biti trdnjava, so se mu vrnile Željkove besede.

Pogosto se mu je dogajalo, ta odmev stavkov, kot zasek spomina na ljudi, ki so odšli.

Sirena reševalnega vozila je parala hrup plehnatih škatel, ki so krožile po sredobežnih krogih cest.

Ustavil je pred pisarno.

10.

Odprl je zabojček za pošto. Dve večji ovojnici, cel kup reklam in katalogov. Polistal je po časopisih, iz navade. Najprej stran z osmrtnicami. Morda je bilo morbidno, samo to je počel že leta. Zdaj je znal razbrati, kako je ime v okvirju zapustilo svet. Mnogo prezgodaj, po hudi bolezni, poslovili smo se, odšel je naš ta in ta, nepričakovano, iznenada, v hipu se je utrnilo življenje našega sina, hčere.

Da, ti zadnji so bili samomorilci ali žrtve droge. Preskočil je na krimi stran, preletel lokalne informacije, politiko izpustil in v petnajstih minutah prebral, kar se je namenil prebrati. Polistal je med katalogi, ki so vabili k nakupu in odprl dve položnici.

Nato je odprl manjši pisemski paket. Pošiljatelj je bila dama, ki je naročila preiskavo o umoru svoje hčerke.

Nič spremnega pisma, samo skicirni blok.

Inšpektor Kovač je prižgal prvo cigareto tega norega jutra. Škrlatna zarja je zaplula nad morjem. Kopasto temni oblaki so zakrili nebo.

Polistal je po skicirki.

Nekaj obrazov je bežno poznal s terena. Nekaj jih je bilo celo s plakatov, ki so bili razobešeni po mestu.

Nekaj je bilo spak. A njegov pogled se je ustavil samo na enem. Bil je obraz njegovega sodelavca s policije.

Dolgo je vrtel telefonsko številčnico, da mu ga je uspelo priklicati.

– Zdravo, Kovač pri telefonu.

– Kaj bo spet dobrega?

– Ti, nič, vprašal bi te za primer slikarke, ti nisi sodeloval zraven.

– Kje pa, saj ne zmorem vsega.

Osebe in dogodki so izmišljeni, vsaka podobnost z resničnostjo je žal le naključje.

JOHN MOLE

Mnogoženec

25. nadaljevanje

Njene poteze so postale pretrgane in med seboj niso imele nikakršne povezave. Picasso je imel prav.

»Kaj pa je?« je vprašala in si obrisala mleko z brade.

»Mačka sme gledati kralja.«

»To je imel navado reči očka.«

Še bolj ostro jo je opazoval in skušal doumeti kolaž pred sabo. Kdo je ta ženska? Bila je popolna tujka. Do včeraj je imel o njenem obrazu ustaljeno podobo, vzorec, vtisnjen v nekaj tisoč možganskih celic, ki pa so se zdaj nekako pomešale med sabo.

»Je s tabo vse v redu?«

»Vse je v najlepšem redu.«

»Tudi to je imel navado reči očka.«

Pri delu se ni mogel zbrati. Dot, ženska, ki je vsak dan prinesla čaj in vse druge so bile kot iz lepenke. Le Alex je imela tretjo dimenzijo. Kako lahko z nekom živiš tako dolgo in ne spoznaš, kdo v resnici je? Način njenega govorjenja je rezal vanj kot z ostro britvijo, način, kako je nalivala čaj, si česala lase in si grizla ustnice, ko se je poskušala zbrati. Poskušal si je predstavljati, kaj zdaj počne, kje je in s kom se pogovarja. Kako neumen je bil! Le kako je mogel tako dolgo varati samega sebe!?

Besno si je začel zapisovati očitne ddokaze, ki jih je zadnjih šest mesecev imel tik pred nosom, vendar jih ni videl. Obleke. Ko je začela hoditi na fakulteto, se je začela drugače oblačiti, tako kot še nikoli poprej. Vonj. Vsak dan se je nadišavila. S parfumom, ki ji ga je dal sam, kar je bilo tako, kot bi mu natresla soli v rano. Lasje. Vsak večer si jih je skrtačila in pogosteje je hodila k frizerju. Telefon. Pogoste napačne številke, za katere pa ni bil odgovoren on. Večerje. Kuhala je večerje za dva in na mizo dala božične prtičke in prižigala sveče. Poskušala je biti prijazna z njim. Govorila je z njim, čeprav za to ni imela pravega vzroka. Odtrgala se je od svojih knjig in se z njim pogovarjala o ničemer. Pripravila mu je skodelico kave ali čaja, četudi je ni prosil zanjo. In palačinke. Udaril se je po čelu, da je Dot poskočila. V nedeljo je prvič po njuni poroki naredila palačinke in ga spomnila, kako rad jih je nekoč jedel.

Kako preračunljiva je postala. Lepo ga je vlekla za nos! Delala se je, da je vse to samo zanj. In potem tisto, kar je najhuje. Nič čudnega, da je bila v postelji zdaj veliko boljša, nič čudnega, da je stokala in vzdihovala in se delala, da ji je prišlo hkrati z njim. Mala lisica je ves čas mislila na ljubimca. Prihajala je domov po popoldnevih z njim in se počutila krivo. In kaj je boljšega za lajšanje tega občutka krivde? Dobival je drobtinice z mize nekoga drugega.

Podnevi je ljubimca morda včasih pripeljala domov, medtem ko je bil on v službi in sta bila otroka v šoli. Odprla je vhodna vrata, njegova vrata, spustila ljubimca v hišo in pritrdila verigo za primer, da bi se ubogi, stari Tony nepričakovano vrnil. Šla je v kuhinjo in v kozarca natočila vino. Peljala ga je navzgor v spalnico in ljubimčeve oči so se pasle na njeni zadnjici, mečih in gležnjih. Kakor hitro je položila kozarca na nočno omarico, jo je ljubimec objel in ji obraz in vrat zasul s poljubi, nato pa jo prevrnil na posteljo. Preden je prišel ljubimec, je seveda pospravila nezlikano perilo, ki je bilo sicer druge dneve nametano po njej. Drug drugemu sta trgala obleko s telesa in nato počela stvari, ki jih je dovolila početi le ljubimcu. Počela sta jih na njegovi žimnici, na njegovih rjuhah, na njegovi strani postelje. Potem sta se skupaj prhala in se namilila z novim kosom mila, ki ga je odprla posebej za to priložnost in ne s kosom strjene sluzi, ki sta ga otroka pustila prejšnji večer. Sedela sta v kadi in ljubimec je poljuboval njene sveže polakirane nohte na nogah in njena sveže obrita meča, medtem pa je ona dražila dlake na njegovih mišičastih prsih in s prsti narahlo šla po trebuhu, kakršnega ni videla, odkar se je poročila. Drug drugega sta obrisala in ljubimec jo je rotil, naj bo še enkrat njegova, ona pa je odgovorila, da nima več časa, nato pa se je pustila pregovoriti. Kar tam, v kopalnici, z glavo nad umivalnikom, kot bi si umivala lase.

Potem sta se hitro spet oprhala in se nato oblekla. Tony je zaprl oči, da bi odgnal privid in s stisnjenimi pestmi potrkaval ob senca. Kljub temu pa ju je videl na stopnicah, prepletena v zadnji nežni objem. Pogledala je skozi okno in nato skozi rahlo priprta vrata, ali je zrak zunaj čist. Ko je odšel, je začela pospravljati in odstranjevati dokaze. Umila je kozarca in ju odnesla v kuhinjo, poravnala rjuho in prižgala električno blazino, da bi se posušila, odprla okno v spalnici, pregledala preprogo in pobrala s tal stvari, ki so morda padle iz ljubimčevega žepa.

Moj Bog, kakšen bedak sem bil! Slep bedak! Stavim, da je zdaj z njim. Le kaj se pogovarjata o ubogem, starem Tonyju? Upal je, da se mu smejeta. Ne bi mogel prenesti, če bi se jima smilil. Počutil se je osamljenega in zeblo ga je.

GLASBENE NOVICE

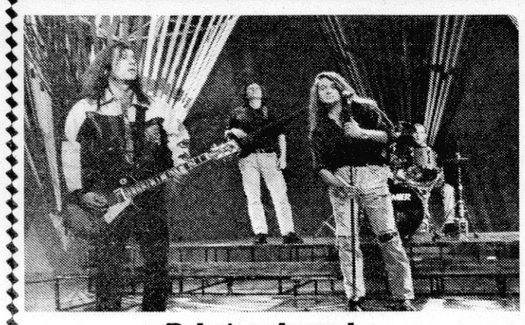

Paket, poln rocka

Paket, poln rocka – Pilsner Tour '94 je naslov popotovanja številnih znanih in manj znanih glasbenih skupin po Sloveniji. Prvi koncert bo že 25. marca v velenjski Rdeči dvorani. Na njem bodo nastopili **Šank rock**, **Psihomodo Pop**, **Bombe** (na sliki), **Mercedes Band**, **Hladno pivo**, **D Angel**, **Yellow Minute**, **It's Not for Sale**, **G. B. R.**, **No Name**, **Kaja**, **Opča opasnost**, **Železobeton** in **Chateau**. Kot je razvidno iz seznama nastopajočih, bo koncert zanimiva mešanica različnih zvrsti rocka. Glasbena agencija Nota, ki jo vodi neutrudni Franc Matjašič-Nani, bo pripravila vsak mesec en koncert na različnih koncih Slovenije, na vsakem pa se bodo predstavljali različni izvajalci in skupine. Predvidena mesta turneje so še Prevalje, Črnomelj, Postojna, Izola, Dornberg, Murska Sobota, Novo mesto in Maribor. D. V.

Spet vroče v K 4

V sredo, 23. marca, bo v klubu K 4 spet vroče. Nastopili bodo namreč **Chris Cacavas** (ex Green on Red) s spremljevalno skupino **Junkyard Love** in beli bluesman **Hans Olson**. R. S.

Novi Led Zeppelin?

Robert Plant, **Jimmy Page** in **John Paul Jones**, preostali člani legendarne **Led Zeppelin**, ki je nehala delovati leta 1980, ko je četrti član, bobnar **John Bonham**, umrl zaradi zastrupitve z alkoholom, so se odločili, da bodo skupino spet obnovili. Ostanki zeppelinov so se od takrat v javnosti pojavljali le priložnostno, sedaj pa trojica vadi v Londonu in se pripravlja na nastop konec tega leta. Takrat naj bi namreč nastopili na nekaj akustičnih prireditvah v New Yorku, ki naj bi bile posnete za film in ploščo v slogu Unplugged. Plošča bo predvidoma naslovljena **Un-Led-Ed**. M. B.

Glasbeniki za Afriko

Prihodnji mesec se nam v Los Angelesu obeta velik človekoljubni koncert. Posvečen je Afriškemu narodnemu kongresu, ki ga vodi Nelson Mandella. Med glasbeniki, ki so že potrdili svojo udeležbo, so med drugimi **Paul McCartney**, **David Bowie**, **En Vouge**, **Sting** in **Prince**. Vsi nastopajoči so se odrekli honorarju. Denar od honorarjev in prostovoljni prispevki bodo šli za Afriški narodni kongres. T. A. Š.

Perry postal graščak

Joe Perry, kitarist skupine **Aerosmith**, je pred kratkim kupil več kot 100 let star grad v Massachussettsu. Dolga leta je bil dom komičnega časnika Harvard Lampoo Magazine. Perry je postal tako tudi lastnik časnika. Grad namerava preurediti v studio, študentom, ki urejajo časnik, pa je obljubil nove prostore. Perry se bo poskusil še kot urednik tega komičnega časnika. T. A. Š.

Nov datum za Donington

Znameniti festival pri gradu Donington v Angliji, vsakoletni Monsters of Rock, ki je vsa leta potekal avgusta, so prestavili v junij. Organizatorji so se odločili za spremembo, ker imajo avgusta mnoge skupine samostojne turneje. Glavni nastopajoči bodo **Aerosmith**, verjetno pa bomo po nekaj letih v Evropi spet videli skupino **Extreme**. **Motley Crue** so nastop odpovedali. Njihov menedžer je izjavil, da želijo člani te skupine novega pevca, **Johna Corablia**, predstaviti oboževalcem na svoji turneji. T. A. Š.

Bob Dylan za TV

Bob Dylan je prvič v svoji karieri dovolil, da so v televizijskem prispevku uporabili njegovo pesem. To je bila skladba **The Times They Are A Changin'** v izvedbi **Richija Havensa**, prispevek pa je govoril o poslovnih zadevah Coopers & Ly Branda. Koliko je avtor dobil za to, ni hotel izdati. R. V.

Umrla Mama Smith

Pevka gospela **Willie Mae Ford Smith**, bolj znana kot **Mother Smith**, je v 89. letu umrla na svojem domu v St. Louisu. Leta 1982 je v rodnem Missisippiju blestela na posnetkih za dokumentarni film o gospelu z naslovom Say Amen, Somebody. R. V.

Konec piratstva na Poljskem

Poljska bo sprejela zakon o avtorskih pravicah na glasbenem področju. To bo precejšnji udarec nelegalni prodaji glasbenih del, ki v tej državi po spremembi političnih razmer pobere zahodnim založbam veliko dobička. Pri nas pa ni na tem področju nič novega. R. V.

Don Was ponovno snema

Ob pomoči **Briana Wilsona**, nekdanjega člana skupine **Beach Boys**, **Krisa Kristoffersona** in nekdanjega pevca skupine **The Young Rascals Felixa Cavaliera**, se je **Don Was**, član skupine **Was Not Was** odločil, da bo posnel samostojno ploščo pod imenom **Karambolage**. Don Was je hkrati producent nove plošče skupine **The Rolling Stones**, sodeluje pa tudi pri filmu o **Beatlih**, ki nosi naslov **Backbeat**. T. C.

Sensless Things na novi plošči

Skupina **Sensless Things** je nedavno izdala novo ploščo z naslovom **Peel Sessions**. Na plošči je dvanajst skladb, posnetih v živo v letih 1988, 1990 in 1993. Skupina pa ta čas za založbo Epic snema tudi svojo tretjo studijsko ploščo. T. C.

Pridni Frank

Frank Black, nekoč v skupini Pixies, sedaj pa uspešni solistični glasbenik, je posnel 35 skladb za svojo drugo ploščo, ki naj bi izšla konec maja ali v začetku junija. Posnetke je snemal v Los Angelesu ob spremljavi istih glasbenikov, ki so z njim igrali na prvencu. Black trenutno vse pesmi obdeluje na mešalni mizi, potem se bo pa odločil, katere bo objavil na plošči. M. B.

Veliki Little Richard

Little Richard bo sprejel nagrado Raya Charlesa za življenjske dosežke. Podelili mu jo bodo 2. marca v New Yorku, na tamkajšnjem srečanju sklada za rhythm in blues. Tako se bo pridružil **Otisu Blackwellu**, **Jerryju Butlerju**, **Clarencu Carterju**, **Benu E. Kingu**, **Johnnyju Otisu** in skupini **The Shirelles**. M. B.

Klasični Ramonesi na kompaktnih ploščah

Založba Sire bo prvič v kompaktni tehnologiji izdala pet klasičnih plošč svojih nekdanjih varovancev, skupine **The Ramones**. Gre za plošče **End of the Century** (1980), **Pleasant Dreams** (1981), **Subterranean Jungle** (1983), **Too Tough to Die** (1984) in **Animal Farm** (1986). Trdoživi punkerji letos praznujejo dvajseto obletnico, nedavno pa so izdali ploščo **Acid Eaters**, na kateri predelujejo svoje najljubše pesmi. M. B.

Poroka v Big Foot Mama

Pevec skupine **Big Foot Mama Andrej Kos** je pred kratkim stopil v zakonski stan z enaindvajsetletno Medvodčanko. Kitarist **Miha** in basist **Alen** trdita, da se je pri tem pošteno preobjedel zarečenega kruha, saj je še pred letom in pol trdil, da se kaj takega še dolga leta ne bo zgodilo. Big Foot Mama pa kljub temu nemoteno deluje naprej v ritmu vse bolj znanih skladb **Prid' rajš' k men'**, **Briga me** in **Tujec v mestu**. Seznam lastnih pesmi pa se širi. Fantje pravijo, da so napisane za tiste moške, ki si želijo pravega rock'n'roll žura, in punce, ki si želijo strastnih doživetij. Bigfooti imajo besedila v pristni ljubljanščini, kar je prava redkost pri slovenskih rokerskih skupinah. Fantje postajajo vse bolj znani po hokejski podobi, s katero preplavljajo Slovenijo po odrih in radijskih postajah. Ne manjka jim pisem oboževalcev, pa seveda oboževalk, ki na koncertih pod odrom, ne boste verjeli, dobesedno vpijejo, pretakajo solze in celo plezajo čez varnostne ograje. S. J.

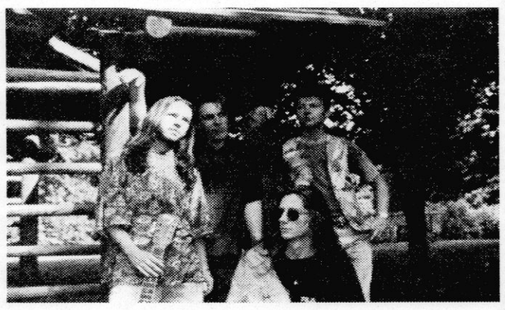

NAJ GLASBENA UGANKA

Pripravili smo **Naj glasbeno uganko**, s katero bomo vsak mesec potipali vaše poznavanje sodobne popularne glasbe in izžrebance tudi nagradili. **Prva nagrada** bo pet kompaktnih plošč, **druga nagrada** tri kompaktne plošče in **tretja nagrada** dve kompaktni plošči. Izžrebali pa bomo tudi **pet tolažilnih nagrad** (tri kasete).

Nagrade so prispevali: založba **Helidon**, **Corona**, **Založba kaset in plošč RTV Slovenija**, založba in licenčni zastopnik **Dallas**, založba, licenčni zastopnik in trgovina **Dots**, atrij Plave lagune, Bežigrad, Ljubljana, trgovina in uvoznik **Gong**, Muzejski trg 2, Koper, trgovine **Rec–Rec**, Resljeva 2, Ljubljana in **Digitalia**, Gregorčičeva 9, Ljubljana in **Vinilmanija**, (galerija Škuc) Stari trg 21, Ljubljana, prodajalna **Lajna** (Veleblagovnica T) Gubčeva 1, Celje, **Plečnikova knjigarna** (DZS), Šubičeva 1, Ljubljana ter uvoznik kompaktnih plošč **Losedia**, Damber 17, Nova Gorica.

Na sprednjo stran dopisnice nalepite kuponček z našim naslovom, na hrbtno stran pa kuponček z vašim odgovorom. Dopisnice nam pošljite do **23. marca**. Mi pa bomo izžrebali nagrajence in rezultate objavili na glasbeni strani Dela **28. marca**.

NAGRADNO VPRAŠANJE:

Kakšen je naslov nove plošče teksaškega tria ZZ Top?

ČZP Delo
Dunajska 5
61000 Ljubljana

Naj glasbena uganka

Odgovor : _____

Ime in priimek : _____

Naslov: _____

NIET

Prvih deset hrupnih let

Skupina **Niet** je nastala pred desetimi leti. V tistem prvem obdobju so bili zelo uspešni, kultni status pa so si pridobili, ko je umrl pevec **Primož Habič**. Prav zaradi njegove smrti so za dlje časa prenehala delovati. Vendar je avtor vseh skladb in kitarist skupine, **Igor Dernovšek**, še živ in še vedno poln zamisli. Naredil je nekaj novih skladb, ker pa je ostal brez pevca in karizmatičnega frontmana, je moral sam stopiti pred mikrofon. Sicer pa se bo skupina Niet v četrtek, 24. marca, v akustični preobleki predstavila na Radiu Študent v oddaji Vaš omiljeni DJ Jure.

Kako to, da je Niet dobila svojo prvo kompaktno ploščo po desetih letih obstoja, da se sploh vrača?

Začeli smo leta 1984, naše delovanje pa se je končalo leta 1986. Takrat so nam večkrat obljubljali, da nam bodo izdali ploščo, vendar se to ni nikoli zgodilo. Pri Škucu smo izdali eno kaseto v samo dvesto izvodih. Po desetih letih se je pojavil Žare iz založbe KifKif in se ponudil, da nam izda kompaktno ploščo, ki bi bila kompilacija vsega, kar smo kdaj naredili. Dodali naj bi še nekaj novih posnetkov. In so zagrabili priložnost.

Kaj pa se je dogajalo s skupino od leta 1986 do zdaj?

Kot večina drugih smo razpadli zaradi vojske. Najprej je odšel Primož, potem še jaz. Potem smo se spet zbrali, naredili nekaj posnetkov, vendar ni bilo dovolj zanimanja, da bi nadaljevali. Zdaj smo se ponovno zbrali zaradi plošče, pa tudi sicer je prišlo do vračanja kitarskih bendov, grunge, seattleska scena. Naredil sem nekaj novih skladb. Iz prejšnjega obdobja smo ostali trije, nov je le bobnar. Sicer se je postava skupine že tudi prej zelo spreminjala. Stalni člani smo bili trije – Primož Habič, ki je umrl, Aleš, ki živi v Italiji, in jaz. Vedno sem bil glavni avtor tekstov in glasbe.

Nekaj novih skladb ima besedila v angleščini.

Ja. Štiri skladbe so v angleškem jeziku, ker so prišle neke ponudbe oziroma možnosti za izdajo tudi v tujini, vendar za zdaj še ni nič konkretnega. Na plošči smo izdali vse, kar imamo. Dvanajst je starih, šest pa novih skladb.

In kaj sedaj?

Smo na promocijski turneji, ki se bo končala 26. marca v Mariboru, potem bomo posneli polurno oddajo za televizijo. Nastopili bomo še v klubu K4, na Radiu Študent bomo en večer imeli akustični koncert v živo (24. marca), potem pa načrtujemo snemanje novega materiala za prvo tematsko ploščo. Septembra naj bi izšla še kaseta z živimi posnetki s koncerta iz leta 1985.

SONJA JAVORNIK

CD TEDNA

Novi glas arabske mladine

Hadij Brahin Khaled je mnogim od vas verjetno neznan, čeprav gre za enega svetovno najbolj prepričljivih vokalistov. Khaled je postal ob izbruhu fundamentalističnih konservativcev v Severni Afriki pravi mesija številni mladini. Ravno zaradi svojega močnega vpliva nanjo je prepovedan skorajda v vseh arabskih državah. Glasbeni azil je našel v Franciji, ki je že tradicionalno strpna do različnih kultur in je postala pravo zatočišče za številne afriške, ne le arabske umetnike. Čeprav arabščina ni ravno primeren jezik za evropsko občinstvo, je Khaled uspel s svojo glasbo na lestvicah.

Nedavno je izdal ploščo **N'ssi N'ssi**, ki bi jo lahko spredalčkali v world music, vendar pa je več kot to. V bogato in raznoliko glasbeno tradicijo Orienta so treščili jazz, funk in rock'n'roll, izid pa ni neka glasbena spaka, temveč sočna plošča z glasbo, polno čustev in plesnih ritmov.

Na plošči N'ssi N'ssi, ki jo imajo v trgovini Digitalia na Gregorčičevi 9 v Ljubljani, je enajst pesmi različnih razpoloženj, ki so vam lahko blizu ne glede na to, da vam (verjetno) arabščina ne zveni domače. Gre za zbirko iz gledališke predstave Jackets Au La Main Secretè in filma 1,2,3 Soleil, nekaj pa jih je Khaled napisal posebej za to ploščo.

Skladbe sta večinoma producirala **Philippe Eidel** in **Don Was**. Poleg že tako različne mešanice glasbe sta tudi različna producenta dala svoj poudarek. Tako so pesmi **Kebou**, **Les Ailes**, **Alech Taadi**, **Bakhta** in **Zine A Zine** bliže orientalskemu zvoku, medtem ko je bil Don Was veliko bolj sproščen in si ni postavljal meja. Zato so pesmi **N'ssi N'ssi**, **Chebba**, **Adieu** in **Serbi Serbi** dosti bolj plesne in po pričakovanem zvoku povprečnega rockovskega izdelka. Še najbolj iskriva je uvodna pesem Serbi Serbi, ki jo Khaled umirjeno zapoje v orientalskem ritmu, funky, rock in country steel kitari, sam pa igra sintetizator.

Če imate zelo odprta ušesa in glavo, vam glasba tega arabskega pevca, ki je v Severni Afriki priljubljen kot **Michael Jackson** in za arabski svet pomemben kot **Chuck Berry** in **Elvis Presley** skupaj, nikakor ne bo tuja. R. R.

Animirana nesramneža

Svetovni mega projekt MTV je približno pred enim letom vrgla na trg še en tipično svoj izdelek. To sta **Beavis** in **Butt-head**, dva neumneža, ki pravkar preživljata najbolj kritična najstniška leta. Grda sta, neresna, nesramna do ljudi, kruta do živali in nimata razjasnjene pojme o estetiki. Ta dva bebca, ki sta okužila veliko večino (predvsem mlajših) gledalcev MTV, sta postala nova usmeritev, avtor teh dveh kreatur, **Mike Judge** (ki jima posoja glasova in je hkrati producent), pa je čez noč postal uspešnež.

Najstniki (pa tudi starejši) memorizirajo njune dialoge, vadijo njun smeh, prirejajo zabave Beavisa in Butt-heada in ju imajo za nova (anti)junaka. Ta njuna priljubljenost je še posebej v Združenih državah Amerike sprožila številne odzive. Različna združenja za zaščito morale, združenje mater in podobno so kmalu potem, ko so na televiziji začeli predvajati prve epizode Beavisa in Butt-heada, ostro protestirali proti takemu zastrupljanju in poneumljanju mladine. Od takrat se pred začetkom vsake epizode odvrti še opozorilno sporočilo v slogu Ne poskušajte tega doma.

B in B številno občinstvo še naprej redno zabavata s svojimi zamislimi. Od tridesetih minut oddaje pol časa odpade na skeče, v katerih terorizirata soseščino in svoje učitelje v šoli, mučita živali in delata podobne poredneži. V drugi polovici pa se postavita v vlogo strogih kritikov, ko spremljata različne videospote s pikrimi komentarji. Ogenj, »grde besede«, hrup, Metallica, AC/DC, Butthole Surfers in »chicks« so cool, vse drugo pa »sucks«. Pri tem pa se Beavis, ki ima nižji IQ od svojega prijatelja, z vsem strinja.

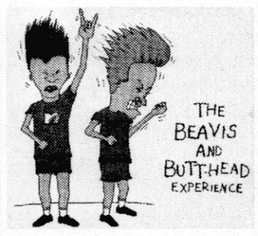

Ne glede na vso njuno neumnost in neokus pa jima je vseeno treba priznati, da imata dober glasbeni okus. Ta je precej realno (manjkajo nekateri njima najljubši izvajalci) predstavljen na plošči **Beavis And Butt-head Experience**, ki je izšla konec lanskega leta pri založbi Geffen Records, imajo pa jo v Plečnikovi knjigarni na Šubičevi 1 v Ljubljani.

Eno prej neobjavljeno skladbo so prispevale skupine **Nirvana** (I Hate Myself and Want to Die), **Anthrax** (Looking Down the Barrel of a Gun), **Primus** (Poetry and Prose), **Megadeth** (99 Ways to Die), **White Zombie** (I Am Hell), **Red Hot Chili Peppers** (priredba skladbe Search and Destroy), **RUN DMC** (Bounce), **Aerosmith** (Deuces Are Wild), **Jackyl** (Mental), **Sir Mix–a–Lot** (Monsta Mack), **Cher** pa sta pri izvedbi skladbe I Got You Babe pomagala oba B–ja. Beavis in Butt-head pesmi spremljata in komentirata na njun specifični način, odpela pa sta (ali bolje rečeno, odrecitiral je Mike Judge) dve različici pesmi Come to Butt-Head.

Tako kot sta Beavis in Butt-head tipičen izdelek MTV, tako je tudi ta kompilacija klasična komercialna poteza. Za zdaj so njune bedarije dokumentirane na plošči, kmalu naj bi ji sledil še film. Ko se bo občinstvo zasitilo Beavisa in Butt-heada in njunih neumnosti, bodo že izumili kaj novega.

IVA ROPAC

Stran pripravil ZDENKO MATOZ

ZNOVA NA CD

Glennova serenada

Glenn Miller se je rodil pred 90 leti v mestu Clarinada v ameriški zvezni državi Iowa in bil predvidoma v letalu, ki so ga sestrelili Nemci decembra leta 1944 nad Rokavskim zalivom, ko je potoval k svojemu orkestru v Francijo. Ker njegovega trupla niso nikoli našli, so nekateri prisegali, da so ga videli še po koncu druge svetovne vojne v Parizu.

Glenn Miller, ki je sam igral trombon, je bil tudi aranžer in vodja orkestra, ki je zaznamoval obdobje tik pred drugo svetovno vojno, vojna leta in še po njej. Bil je nedvomno največji glasbeni dogodek pred pojavom rock'n'rolla.

Sprva se je hotel uveljaviti na Broadwayu, leta 1937 pa je ustanovil svoj orkester, vendar brez uspeha. Leto dni kasneje je ponovil poskus, tokrat uspešneje. Maja leta 1939 je začel s trimesečnim igranjem v Glen Island Casinu na Long Islandu, od koder so radijske postaje oddajale »ta vroči novi nori zvok« med ljudi. Tako je orkester Glenna Millerja postal najbolj znan na svetu.

Glasba Millerjevega orkestra je posneta na številnih kompilacijah, tako da se je med njimi kar težko znajti. Gotovo pa je plošča iz serije Jazz Archives **On the Air** ena najbolj pristnih, saj gre za posnetek iz Glen Island Casina, ki ga je prenašal ameriški radio NBC. Na njej je 23 pesmi, od katerih je večina močno zaznamovala zgodovino sodobne popularne glasbe. Med njimi je kot napoved in zaključek oddaje **Moonlight Serenade**, vmes pa so med drugim **Little Brown Jug**, **Hold Tight**, **Beer Barel Polka** in seveda **In the Mood**.

Plošča On the Air, ki jo distribuira Nika, sicer nima številnih kasnejših uspešnic Millerjevega orkestra, zato pa vas bo prevzel pristni zvok, ne glede na morebitne tehnične pomanjkljivosti. R. R.

Rekordna Alice

Jar of Flies, novi EP skupine **Alice in Chains**, je takoj po izidu zasedel prvo mesto Billboardove lestvice najbolje prodajanih plošč. Tako so dosegli svojevrsten precedens, saj do sedaj to ni uspelo nobeni EP plošči. M. B.

BAJAGA & INSTRUKTORI - "SO FAR THE BEST OF..."

Kompilacijska CD plošča in kaseta največjih hitov po Bajaginem osebnem izboru... 19 pesmi - več kot 70 minut glasbe!!! Tamara/Dobro jutro džezeri/Zažmuri/220 u voltima/300 na sat/Na vrhovima prstiju/Gore dole/Ti se ljubiš/itn...

Naprodaj v trgovini REC-REC in tudi po pošti. CD = 2550 SIT/kaseta = 1250 SIT. Ceni vključujeta stroške pakiranja in poštnine - plačilo po povzetju.
(odprto od 8.30 - 19.30)

Resljeva 2, Ljubljana

Neugnana Nina

Nemčija je imela v vsakem obdobju popularne glasbe vsaj eno ime, ki je pomenilo nekaj tudi v svetovnem merilu. S koncem sedemdesetih in v osemdesetih so bili to npr. odlična skupina **Propaganda**, **D.A.F.** in **Klaus Schulze**, ne nazadnje tudi izredno priljubljena skupina **Nena** in druge. Seveda pa s punkom in z njegovimi nasledniki iz nemškega govornega področja vstopa v popularno glasbo neustavljivo jezna in šokantna **Nina Hagen**, ki je to obdobje zaznamovala tudi s svojimi nepredvidljivimi masturbacijskimi točkami v živo na televiziji in z energičnimi nastopi.

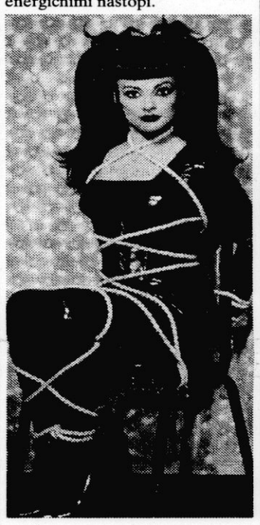

Njena nova plošča **Revolution Ballroom**, ki jo imajo v ljubljanski trgovini Vinilmanija (galerija ŠKUC), Stari trg 21, ponuja precej raznolike, sveže, poslušljive, dobre glasbe, ki jo zapoje kar v štirih različnih jezikih: pesem **L'amore** slišite v italijanščini, **Berlin** v nemščini, francoščini, druge pa v angleščini, če ne štejemo zadnje s hindujskim naslovom. Raznolikost je opazna tudi v glasbi, saj se na plošči zvrsti kar nekaj zelo eksotičnih glasbil (sitar, table, cymta, digeridoo) in nenavadnih glasovnih podlag (glas škofa Tutuja, glasovi iz Indije, raperji).

Producent te plošče je bil **Phil Manzanera** (ex Roxy Music), ki zadnje čase precej dela z glasbeniki zunaj angleškega govornega območja (Heroes del Silencio), poleg njega pa še en Roxy, saksofonist **Andy Mackay**. Posledica sodelovanja z Nino Hagen je izredno pester, svetovljanski album, ki kaže na odprtost do kulturno različnega okolja, to pa je nazadnje tudi zamisel, ki jo v svojih besedilih zagovarja popularna nemška pevka. R. V.

Teksas na Škotskem

Škotska zasedba **Texas** je svojo debitantsko ploščo **Southside** izdala leta 1989 in takrat zelo odmevala v javnosti. Njihov prvi singel **I Don't Want A Lover** je bil zelo priljubljen v Evropi, drugi trije (**Thrill Is Gone**, **Every Day Now**, **Cry For You**) sicer nekoliko manj, a vendar nihče ni podvomil o skupini, ki ima v zasedbi dva izkušena glasbena mačka. **Johnny McElhone**, baskitara, je bil na začetku osemdesetih član **Altered Images** in kasneje plesne skupine **Hipsway**, **Stuart Kerr** pa je pred tem bobnal v zasedbi **Love & Money**, ki se jih mogoče kdo še spomni po uspešnici **Allelujah Man**. **Sharleen Spiteri** je dala skupini čist in močan rockerski vokal, **Alistair 'Ally' McErlaine** pa svoj otoški-blues-slide zvok kitare. Takrat jim je klaviature odigral **Paul Wickens-Wix**, producent plošče pa je bil **Tim Palmer**.

S svojo novo ploščo **Ricks Road** se je skupina po nekoliko manj uspešni drugi plošči vrnila k tistemu, s čimer so začeli. Zasedba šteje zdaj pet članov: Stuart Kerr je prepustil bobne **Richardu Hyndu**, klaviature pa zdaj preigrava **Eddie Campbell**. Pesmi so večinoma zelo prijetno poslušljive, pobarvane s Allyjevim kitarskim zvokom in Sharleeninim vokalom, pri precej skladbah pa se zelo dobro vklopijo tudi orgle Hammond, tako da je občutje popolno.

Skladba **You Owe It All To Me** je bila precej uspešna že kot singel, najbrž pa bosta tej sledila vsaj še **Fade Away** in baladna **I Want To Go To Heaven** (ta precej spominja na tiste skladbe **Janis Joplin**, ki jih je prepevala skupaj s **Full Tilt Boogie Bandom** in so bili objavljeni na plošči **Pearl**). Na plošči Ricks Road, ki jo imajo v Plečnikovi knjigarni na Šubičevi 1 v Ljubljani, je dvanajst prijetnih skladb, ki vas nikakor ne bodo motile pri svojih vsakdanjih opravilih. ROK VEVAR

Leopard še ni gluh

Na kompaktni plošči **Retro Action** je zbrano vse tisto, kar so **Def Leppard** posneli dobrega v zadnjih dveh letih, a jim tega vsega ni uspelo prodati na plošči iz leta 1992 **Adrenalize**, ki je bila njihova peta po vrsti. Sheffieldski popmetalci Def Leppard, ki sicer delujejo že od leta 1977, so kljub razmeroma majhnemu številu izdaj do sedaj prodali že več kot neverjetnih 20 milijonov kopij svojih izdelkov.

Prav zato ni nič čudnega, da se mora Def Leppard zaradi lastne popularnosti zatekati k takšnim tržnim strategijam, katerih formula se lahko strne v »čim manj porabljene energije naj prinese več denarja«. Hkrati pa bi bilo pristransko prikriti vsoto, s katero je angleškim heavyperfekcionistom »uspelo« posneti prej omenjeno ploščo Adrenalize. Najem studijev in sodelavcev so njihove založnike stale celih sedem milijonov dolarjev.

Retro Active naj bi bil torej drugi paket obrokov odplačevanja tega posojila. Trinajst skladb, ki jih je Def Leppard uvrstil nanjo, predstavlja dostojen dokaz, da se še ne nameravajo izpisati iz izbrane družbe glasbenega show biznisa, čeprav je težko verjeti, da bi se lahko še kdaj ponovil uspeh fantastične plošče **Hysteria** iz leta 1987.

Uspešnice na plošči Reto Active, ki jo imajo v prodajalni Lajna (veleblagovnica T) na Gubčevi 1 v Celju, so akustična in električna različica teme iz filma Last Action Hero **Two Steps Behind** in prav tako dve različici skladbe **Miss You in a Heartbeat**, morda pa celo predelava klasike skupine Sweet **Action**. M. A.

Petrova zlata trobenta

Še ena nova domača jazzovska kompaktna plošča! Čudovito! Tokrat je to zbirka sedmih skladb, ki so jih posneli člani **Ljubljana Jazz Selection** s solistom **Petrom Ugrinom**, trobentačem, skladateljem in dirigentom, dolgoletnim članom Big Benda RTV Slovenija.

Kljub temu da naslov plošče ni prav jasen, ker z ovitka ni razvidno, ali gre za po sebi naslovljeno izdajo Petra Ugrina oziroma Ljubljana Jazz Selection ali pa med omenjenima dvema naslovoma le manjka znak &, je vseh 40 minut glasbe, ki so jo Petru pomagali posneti bobnar **Drago Gajo**, mladi akustični basist **Žiga Golob**, **Čarli Novak** z električno baskitaro in pianist **Dejan Pečenko,** čist, eksakten, emotiven, dinamičen, barvit, eleganten jazz, na katerega je domače občinstvo lahko ponosno, dejavnost slovenske jazzovske scene pa je tako še enkrat ovekovečena na reprezentativnem digitalnem nosilcu zvoka. Petar Ugrin se torej predstavlja kot solist v šestih jazzovskih standardih, med katerimi je morda treba izpostaviti Gillespiejevo **Night in Tunisia** ali pa uvodno Lewisovo **Old Country**, medtem ko je zadnja, odlična sedma skladba **South West**, delo Dejana Pečenka.

Pri ZKP RTVS je izšla nova slovenska jazzovska kompaktna plošča, ki potrjuje, da se tovrstna ustvarjalnost pri nas tudi po kakovosti lahko uvršča med tiste, ki zaslužijo še večjo pozornost in podporo. M. A.

CD LESTVICA

DIGITALIA d.o.o.

1. **Aerosmith** – Get A Grip (Geffen)
2. **Nirvana** – In Utero (Geffen)
3. **Eros Ramazzotti** – Tutte storie (BMG)
4. **M-People** – Elegant Slumming (BMG)
5. **Eurythmics** – Live 1983 – 1989(BMG)

Lestvico smo sestavili v sodelovanju s trgovino Digitalia, Gregorčičeva 9, Ljubljana

DZS

1. **Chansons pour Fellini** (Milan)
2. **Mark Isham** – Songs My Children Taught Me (Windham Hill)
3. **Elkie Brooks** – Bookbinder's Kid (Castle Communication)
4. **Hamlet (BBC Radio Drama)** (Sandman)
5. **Lojze Lebič** – Queensland Music (ZKP RTVS)

Lestvico smo sestavili v sodelovanju s Plečnikovo knjigarno (DZS), Šubičeva 1a, Ljubljana

Lajna

1. **Različni** – Neue Hits 94 (Ariola)
2. **Green Jelly** – Cereal Killer (BMG)
3. **Take That** – Everything Changes (BMG)
4. **Robin S** – Show Me Love (BMG)
5. **Jazzy Jeff & Fresh Prince** – Code Red – (Zomba)

Lestvico smo sestavili v sodelovanju s prodajalno Lajna (Veleblagovnica T), Gubčeva 1, Celje

COSMOPOLIS

1. **Vangelis** – 1492 Conquest Of Paradise (Atlantic)
2. **Filmska glasba** – Double vie de Veronique (Sider)
3. **Big Brother & Holding Company** – First Album (Columbia)
4. **Ryuichi Sakamoto** – Little Buddha (Milan)
5. **Chesky Jazz** – Sampler Audiophile (Chesky)

Lestvico smo sestavili v sodelovanju z glasbeno galerijo Cosmopolis, Krakovski nasip 4, Ljubljana

1. **Sepultura** – Chaos A. D. Metal Box (Roadrunner)
2. **Bajaga** – So Far The Best Of... (Red Luna)
3. **Frank Zappa** – Sheik Yerbouti (Zappa)
4. **Alice In Chains** – Jar Of Flies (Columbia)
5. **Type O Negative** – Bloody Kisses (Roadrunner)

Lestvico smo sestavili v sodelovanju s trgovino Rec Rec, Resljeva 2, Ljubljana

ALIGATOR MUSIC SHOP

1. **Čuki** – Zanzibar (ZKP RTVS)
2. **Nirvana** – In Utero (Geffen)
3. **Psihomodo Pop** – Srebrne svinje (Croatia)
4. **Lačni Franz** – Zadnja večerja (Helidon))
5. **ZZ Top** – Antenna (BMG)

Lestvico smo sestavili v sodelovanju s trgovino Aligator-music shop, Cankarjeva 7 , Kranj

VINILMANIJA TRGOVINA IN PRODAJA PO POŠTI

1. **Black Uhuru** – Liberation (The Island Anthology-Mango)
2. **Soundgarden** – Superunknown (A&M)
3. **Ozric Tentacles** – Pungent Effulgent (Devotion)
4. **Lynyrd Skynyrd** – Gold & Platinum (MCA)
5. **Bad Brains** – Rock For Light (SST)

Lestvico smo sestavili v sodelovanju s trgovino Vinilmanija (galerija ŠKUC), Stari trg 21 , Ljubljana

Oskar za vse čase

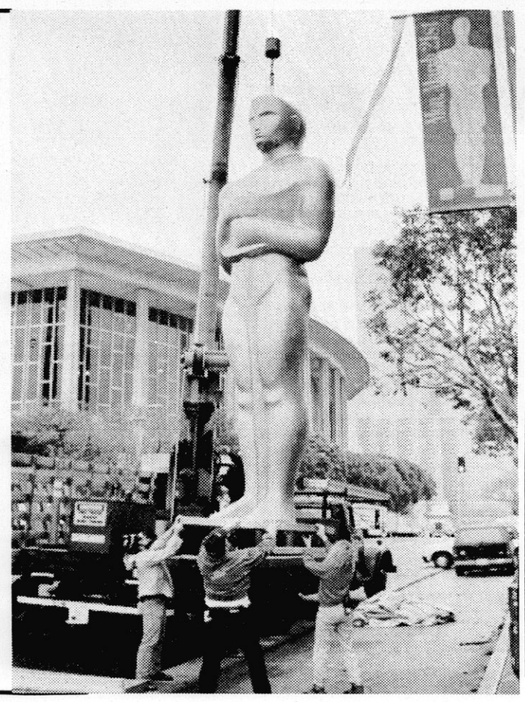

LOS ANGELES, 20. marca (Reuter) – Seznam slovesnih podelitev, ki jih za največje dosežke podeljuje ameriška filmska akademija, je prišel do številke 66, Oskar, ki pooseblja priznanje, pa je od sobote na ogled tudi kot mogočen kip. Štal bo pred paviljonom Dorothy Chandler, kjer bo v torek veliki dogodek. Akademija je bila ustanovljena maja 1927, kipec, ki ga je podeljevala najboljšim, pa je bil nekaj let brezimen. O tem, kdo je strumnega možaka krstil za Oskarja, kroži več zgodb, kdo vse in kako voli v procesu nominacij in nato za same nagrade, pa je dobro hranjena skrivnost. Le o tem ni več nobenega dvoma, da gre v svetovnem merilu za najpomembnejše priznanja. Tik pred 66. podelitvijo najbolje kaže Stevenu Spielbergu in njegovemu Schindlerjevemu seznamu, filmu o množičnih moritvah Židov in o Nemcu, ki jih je reševal, ime pa mu je bilo Oskar. Če je nomen res omen . . .

UDAR V RUSIJI?

Kremeljski silaki se želijo znebiti »bolnega« Jelcina

Jelcinu ne grozi samo opozicija, temveč tudi intrige, ki poganjajo v Kremlju – O načrtih priča tudi objavljen zapisnik – Čas: marec ali april

OD NAŠEGA DOPISNIKA

MOSKVA, 20. marca – Dve leti po tem, ko je Jelcin prvič uvedel »poseben režim uprave«, s katerim si je zagotovil referendum o zaupanju, so se v Rusiji razširile govorice o novih poskusih prevrata, tokrat proti Jelcinu. Med njegovim dopustom v Sočiju naj bi skupina pod vodstvom bivšega sekretarja sveta za nacionalno varnost Jurija Skokova prevzela oblast v državi, jo prenesla na Černomirdina in razpisala nove volitve.

Da se v Rusiji pripravljajo »dvorni prevrati«, je prvič opozoril sporni bivši predsednik ustavnega sodišča Valerij Zorkin po ustanovitvi opozicijskega gibanja Soglasje za Rusijo, ki združuje komuniste, kmete in nacionalistično opozicijo. Na tiskovni konferenci je dejal, da sta v Rusiji le dve alternativi, nacionalno soglasje ali dvorni prevrati. Novinarji so takoj sprožili vprašanje, ali so prevrati res že v pripravi, kdo je za njimi in kako to, da je Zorkin o njih obveščen. Zorkin je odgovoril, da po Moskvi krožijo različni »zapisniki«, s podobno »neustavno« vsebino, kot je bil lanski Jelcinov poseg ob razpustitvi vrhovnega sovjeta ali uvedba posebnega režima uprave. Razširile so se tudi govorice o dramatično poslabšanem Jelcinovem zdravju (bolečine v hrbtu), o zdravljenju najprej v Sočiju, aprila pa tudi v Španiji. V družbi napovedi opozicije (denimo Žirinovskega), da se bo »aprila položaj v državi dramatično poslabšal«, zaradi česar naj bi bile posebne enote vojske že v Moskvi, je to povzročilo paniko: vprašanje ni, ali udar bo ali ne, ampak kdaj bo.

Tednik Obščaja gazeta, ki ga izdaja eden od prvoborcev za rusko demokracijo Jegor Jakovljev, v zadnji številki objavlja enega teh »analitičnih zapisnikov« z dne 16. marca letos; besedilo in ton kažeta, da gre za »raport« ene od naslednic KGB (oddelka za prisluškovanje telefonom v prvi vrsti) oziroma obveščevalnega vrha Kremlja, ki je zvest Jelcinu. Tam je zapisano, da bo skupina, v kateri so prvi vicepremier Oleg Soskovec, načelnik generalštaba Mihail Kolesnikov in župan Moskve Jurij Lužkov konec marca ali aprila vrgla Jelcina. V skupino sodita tudi predsednik senata Vladimir Šumejko in bivši kurator državne TV Mihail Poltoranin, baje pa se je že pogovarjala z vsemi tremi represivnimi ministri (Gračovom, Jerinom in Stepašinom).

Skupina naj bi se na TV pojavila že 10. marca: govoril bi bivši sekretar sveta za nacionalno varnost Jurij Skokov, ki naj bi prikazal tudi TV–posnetke o predsednikovem »slabem zdravju« in o ljubezni do vodke,s tem pa nesposobnost za vodenje države. Zatem naj bi se v dumi začela procedura zamenjave, to akciio pa naj bi podprli komunisti.

Kot piše Obščaja gazeta gre za klasičen obrazec kremeljskih intrig: po eni strani je mogoče, da se udar pripravlja, še bolj pa je verjetno, da gre za poskus kompromitirati ljudi iz predsednikove bližine, ki so bili premalo lojalni.

DARIJAN KOŠIR

ADRIA
ADRIA AIRWAYS
SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK
OBVEŠČAMO VAS, DA 27.3. '94 ZAČNE VELJATI NOV POLETNI VOZNI RED

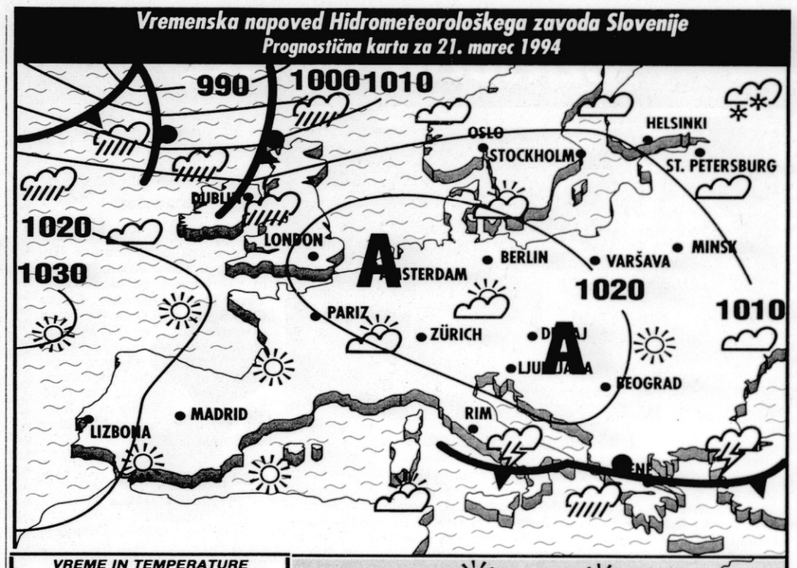

VREME IN TEMPERATURE 20. MARCA OB 13. URI

kraj	vreme	°C
LJUBLJANA	oblačno	14
BRNIK	oblačno	13
RATEČE	zmerno oblačno	13
KREDARICA	rahlo oblačno	–2
CELJE	oblačno	16
SL. GRADEC	oblačno	14
MARIBOR	oblačno	8
M. SOBOTA	oblačno	8
N. MESTO	oblačno	16
LISCA	oblačno	9
NOVA GORICA	oblačno	14
PORTOROŽ	oblačno	15
REKA	pretežno oblačno	14
SPLIT	zmerno oblačno	17
ZAGREB	oblačno	16
BEOGRAD	oblačno	17
SARAJEVO	–	–
CELOVEC	pretežno oblačno	13
DUNAJ	zmerno oblačno	8
BUDIMPEŠTA	oblačno	6
RIM	pretežno oblačo	16
MÜNCHEN	oblačno	2
ZÜRICH	pretežno oblačno	8
BERLIN	pretežno oblačno	5
PARIZ	pretežno oblačno	8
LONDON	pretežno oblačno	8
STOCKHOLM	–	–

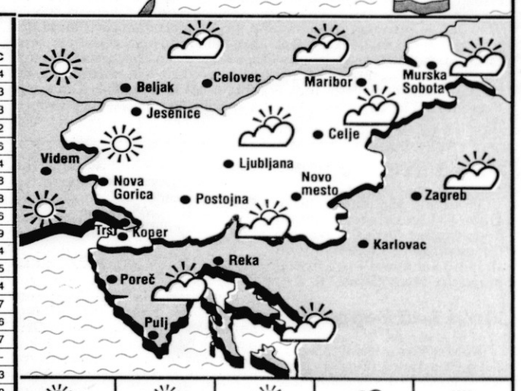

jasno | delno jasno | poloblačno | oblačno | megla
rosi | dež | nevihta | sneg | smer vetra
topla fronta | hladna fronta | okluzija | središče ciklona | središče anticiklona

SLOVENIJA
Danes bo prevladovalo sončno vreme. Proti večeru se bo spet zmerno pooblačilo. Najnižje jutranje temperature bodo od 0 do 6, najvišje dnevne od 10 do 15 stopinj.
SOSEDNJE POKRAJINE
V sosednjih pokrajinah Italije in ob severnem Jadranu bo sončno, drugod zmerno do pretežno oblačno. V Alpah bodo popoldne krajevne plohe.
VREMENSKA SLIKA
Za oslabljeno hladno fronto, ki je včeraj prešla Slovenijo, se je nad srednjo Evropo in Alpami zgradilo območje visokega zračnega pritiska. V višinah priteka k nam prehodno malo hladnejši zrak.
KAKO KAŽE
V noči na torek bo zmerno do pretežno oblačno, v torek čez dan in v sredo pa sončno.
OPOZORILO
Kljub včerajšnjim kratkotrajnim krajevnim padavinam je po vsej državi, še posebej pa na Primorskem, velika nevarnost požarov v naravi.
BIOVREMENSKA NAPOVED
Po prehodu hladne fronte bo vreme ugodno in spodbudno vplivalo na duševno in telesno počutje ljudi.

NA KRATKO

Peterle čestital Graniću in Ljubijankiću

LJUBLJANA, 20. marca – Ob podpisu sporazuma o muslimansko-hrvaški federaciji v Bosni in Hercegovini in prihodnji konfederaciji z Republiko Hrvaško je slovenski zunanji minister Lojze Peterle čestital zunanjima ministroma Hrvaške in BiH dr. Mateju Graniću in dr. Irfanu Ljubijankiću. »Prepričan sem, da je podpis omenjenega sporazuma pomemben in vzpodbuden korak k vzpostavitvi trajnega miru, ki je pogoj za normalizacijo življenja prebivalcev vseh narodnih pripadnosti in za ponoven gospodarski in kulturni razvoj tega območja,« je zapisal minister Peterle.

Slovenski snemalec žrtev oboroženih Somalcev

MOGADIŠ, 20. marca (STA/Ansa) – Italijansko novinarko Ilario Alpi (31 let) in njenega televizijskega snemalca Mirana Hrovatina (45 let), oba zaposlena na tretjem programu italijanske nacionalne televizije RAI, je popoldne ubila skupina oboroženih Somalcev. Kot navaja italijanska tiskovna agencija, sta se novinarja s svojim terenskim vozilom vračala iz juga Mogadiša proti hotelu Aman. Vozilo z oboroženimi Somalci ju je spremljalo že dalj časa, le malo pred prihodom novinarjev pred omenjeni hotel, pa naj bi po pričevanju očividca nanju izstrelili kar pet do šest kalašnikovih sarženjev. Na kraj nesreče so takoj zatem prispeli vojaški helikopterji, ki so trupla novinarjev prepeljali na krov letalonosilke »Garibaldi«, s katero bodo evakuirali italijanske vojake iz Somalije.

Finančni ministri o ohranitvi gospodarske rasti

HONOLULU, 20. marca (STA/AP) – Finančni ministri osemnajstih največjih in gospodarsko najuspešnejših držav na svetu so na svojem današnjem srečanju soglašali o tem, da morajo njihove dežele obdržati nizko inflacijo, povečati zasebno investiranje in razširiti izvoz. Članice azijsko-pacifiškega ekonomskega sodelovanja (APEC – Kanada, Japonska, Južna Koreja, Tajvan, Hongkong, Filipini, Brunei, Indonezija, Singapur, Malezija, Tajska, Avstralija, Nova Zelandija, Papua Nova Gvineja, Mehika, Čile; Kitajska formalno še ni članica organizacije, zaprosila pa je za včlanitev; op. ur. STA) razpolagajo s približno polovico svetovne gospodarske proizvodnje, mednarodnih deviznih rezerv, približno toliko pa je v teh deželah tudi prebivalstva sveta, je dejal sekretar ameriškega zakladnega ministrstva Lloyd Bentsen in dodal, da trgovina med članicami APEC presega bilijon ameriških dolarjev.

Slovenski konvoj s humanitarno pomočjo prispel v Split

SPLIT, 20. marca (STA/Hina) - Konvoj s človekoljubno pomočjo slovenske vlade in Rdečega križa je danes zvečer srečno prispel v Split, je nekaj pred 21. uro sporočila Hina. Pot od Reke do Splita je minila brez zapletov, z izjemo manjših okvar na nekaterih vozilih, ki pa so jih hitro odpravili. 63 tovornjakov bo čez noč v splitskem trgovskem terminalu v Stobreču, od tu pa bodo jutri krenili proti Bosni in Hercegovini.

Naši parlamentarci na 91. konferenci IPU

PARIZ, 20. marca (STA) – Z vrsto sestankov različnih organov Interparlamentarne unije (IPU), nekaterih se je udeležil tudi predsednik slovenske skupine IPU in član dvanajsetčlanskega Izvršnega odbora IPU (ta je danes končal dvodnevno zasedanje) Zoran Thaler, se je tu zaključil pripravljalni del pred jutrišnjim uradnim začetkom 91. konference IPU, svetovnega združenja parlamentarcev. Slovenijo bo na konferenci, ki bo zasedala do 26. marca, ko bodo poslanci iz 125 držav sprejeli zaključne dokumente, zastopala delegacija državnega zbora, ki jo vodi predsednik odbora za mednarodne odnose Zoran Thaler, v delegaciji pa sta še poslanca dr. Peter Tancig in Nada Skuk.

Poročilo Hidrometeorološkega zavoda o onesnaženosti zraka v Sloveniji

Izmerjene koncentracije SO_2 v $\mu g/m^3$ (v mikrogramih na kub. meter zraka)

	danes, 20. 3. povprečna 6.00–7.00	včeraj, 24-urna	19. 3. maksim. urna
Lj. Figovec	14	6	29
Lj. Bežigrad	21	19	49
Maribor	31	44	107
Celje	24	29	64
Trbovlje	18	25	63
Zagorje	9	22	77
Hrastnik	9	24	78
Šoštanj	6	28	88
Topolšica	17	27	65
Veliki Vrh	11	7	17
Zavodnje	47	14	67
Velenje	11	9	39
Graška Gora	47	231	458
Kovk	–	–	–
Dobovec	0	6	15
Kum	2	3	10
Ravenska vas	3	13	62

Danes med 6. in 7. uro ni bila presežena mejna imisijska koncentracija 350 mikrogramov na kubični meter na nobenem merilnem mestu.

Včeraj je bila presežena urna mejna imisijska koncentracija 350 mikrogramov na kubični meter v naslednjih krajih: GRAŠKA GORA

Snežne razmere

Krvavec: do 35 cm pomrznjenega snega, kabinska žičnica obratuje od 8. do 17. ure, ostale naprave po potrebi. Danes bo smučišče Krvavec obratovalo predvidoma zadnji dan v letošnji sezoni. **Vogel:** do 85 cm pomrznjenega snega, nihalka vozi od 7.30 do 18. ure, ostale naprave od 9. do 16. ure, tekaška proga je urejena, smučarski avtobus vozi po voznem redu. **Mariborsko Pohorje:** do 20 cm snega, obratuje vlečnica na Arehu od 9. do 17. ure, med Bolfenkom in Arehom vozi smučarski avtobus vsako polno uro, gondola obratuje od 7. ure do 19. ure vsako polno uro z zadnjo vožnjo v dolino ob 22. uri. **Rogla:** 2 stopinji, jasno, naprave vozijo od 9. do 16.30, tekaške proge so urejene. **Kanin:** –2 stopinji, pretežno jasno, do 150 cm snega, obratujejo sedežnice Sedlo in Graben ter trosedežnica do vmesne postaje od 8.30 do 15.30, krožno kabinska žičnica pa od 8. do 16. ure. **Zelenica:** do 80 cm snega, obratujejo Vrh, Zelenica in Vrtača od 9. do 16. ure. **Kope:** do 20 cm snega, obratujejo naprave Pungart in Sedlo, obratujejo od 9. do 16.30, tekaška proga je urejena.

Za las sprejet proračun

Deželni svet v Trstu je sredi napetih časov le odobril proračun – Podpredsednik Budin je izbojeval tudi denar za slovensko kulturo

TRST, 20. marca – V noči na soboto je deželni svet izglasoval proračun za letos in finančni načrt deželne uprave za prihodnji dve leti. V skrajno nestabilnih razmerah pred parlamentarnimi volitvami, v katerih ni želela nobena svetovalska skupina sprožiti deželne krize, je pozitivno glasovalo 29 od 60 svetovalcev, 28 pa jih je bilo proti. Deželni odbor Renza Travanuta ostaja torej zelo šibak in ga lahko odnese vsak političen veterc.

Koalicija demokratične stranke levice in krščanske demokracije v razpadanju ob podpori nekaterih drugih manjših strank ima za glavno opozicijsko skupino Severno ligo, ob katero se lepita še Lista za Trst in neofašistična stranka na skrajni desnici. Na levi strani pahlače pa so prenovljeni komunisti, ki vlečejo poteze sprijaznjenja z »manjšim zlom«. Teden pred parlamentarnimi volitvami pa se mnogi sprašujejo, za kakšno politično izbiro se bo opredelilo volilno telo. Od nje bo v mnogočem odvisna usoda deželnega odbora. Proračun je rešil eden od prenovljenih komunistov, ki se je pred glasovanjem umaknil z zasedanja.

Proračun bi moral biti sprejet že decembra, toda svetovalci niso hoteli razpravljati in glasovati o osnutku, ki ga je pripravil manjšinski odbor Pietra Fontaninija iz Severne lige. Odbor je odstopil, formirala se je nova koalicija. Toda jeziček na tehtnici tehtnici stalno niha med pozicijo in opozicijo. Razprava o proračunu je trajala teden dni, načrt nove koalicijske uprave pa se ne razlikuje dosti od načrta manjšinske uprave Severne lige. Ni še jasno, kakšni aranžmaji so se spletali v ozadju proračuna, mnogi pa so prepričani, da je demokratična stranka levice več popustila krščanski demokraciji kot le-ta drugim koalicijskim partnerjem. Proračun in finančni načrt za prihodnji dve leti skratka ne prinašata v socialnem in družbenem pogledu skoraj nič novega, sprejeta sta pač bila pod pritiskom časa.

LOJZE KANTE

● Več zasedanj deželnega sveta v proračunski razpravi je vodil podpredsednik Miloš Budin. Zadovoljen je, da je svet na plenarnem zasedanju sprejel sklep o vključitvi v proračun tudi s strani rimske vlade odobrenih 6 milijard lir za slovensko manjšino, ki jih bo moč začeti izkoriščati takoj, ko bodo nadzorna telesa odobrila proračun. Vseh 6 milijard lir bo šlo za kulturne dejavnosti, predvsem za Slovensko stalno gledališče, Slovenski raziskovalni inštitut, za Glasbeno matico, za Narodno in študijsko knjižnico ter za dvojezični manjšinski šolski center v Špetru slovenov. Budin je tudi dosegel, da bo svet namenil 400 milijonov lir za pouk slovenščine v državnih šolah na narodno mešanih občinah Beneške Slovenije, 150 milijonov lir pa za delo slovenskih šolskih zbornic.

ISKRICE

Tistemu, ki vam prevzame ženo, se boste najbolje maščevali, če mu jo prepustite.
SACHA GUITRY

SVARILO IZ PODZEMLJA

Župnika so ubili kar v cerkvi

Organizirani kriminal v Italiji sporoča nasprotnikom: kdorkoli bo zmagal na volitvah, bo moral računati z nami – Ali podzemlje res pomaga političnim strankam? – Zadnji umor obsodil celo papež

OD NAŠEGA DOPISNIKA

RIM, 20. marca – Včeraj zjutraj so trije gangsterji ubili don Giuseppa Diano, 36-letnega župnika v fari svetega Nikolaja v kraju Casal di Principe, v bližini Caserte v Kampaniji. Atentat, o katerem je danes ogorčeno spregovoril tudi papež, se povezuje z drugimi dogodki v zadnjih dneh in daje vedeti, da se podzemlje noče sprijazniti s spreminjanjem razmer v Italiji. Kdor bo prevzel oblast, naj ve, da bo imel opraviti z nami, je njegovo sporočilo.

Don Giuseppe Diana je bil znan kot odločen nasprotnik kamore, kampanijskega podzemlja: proti organiziranemu kriminalu ni deloval samo s prižnice, marveč tudi drugod, večkrat so ga povabili na sodišče, kjer je povedal, kdo je kdo v kamori in kakšno je sodelovanje med podzemljem in nekaterimi deli uradne oblasti. Včerajšnji odgovor je bil surov: župnika so ubili v zakristiji, ko se je pripravljal na jutranjo mašo, morilci so bili trije, da ne bi bilo nobene pomote, streljali so v glavo, torej so mu »zamašili« usta.

Umor v Casalu di Principe je prišel po dveh dneh srdite politične debate, v kateri se podzemlje povezuje s številnimi politiki. O tem, da mafija ne da miru ne županom ne kandidatom Demokratične stranke levice, je že pred časom govoril vodja Achille Occhetto, a ga niso preveč resno jemali. Potem je Occhetto šel naprej z izjavo, da podzemlje podpira Silvia Berlusconija in njegovo gibanje Naprej, Italija! To so imeli za običajno obračunavanje nasprotnikov med volilno kampanjo. Toda bistven korak je naredil notranji minister Nicola Mancino, ko je izjavil, da je Sicilija naklonjena Berlusconijevi stranki. Glede na to, iz čigavih ust so prišle te besede, je nastal vik in krik, zlasti še, ker je notranji minister, ki bi moral po funkciji skrbeti za miren potek volilnega boja, pojasnil, da nima dokazov za svoje trditve, da je pač rekel, kar je slišal. Palermski župan Leoluca Orlando, zdaj v taboru naprednjakov, sicer pa človek s terena, ki gotovo pozna razmere, trdi, da so veliki mafijski bossi na Berlusconijevi strani.

Berlusconi odgovarja, da so to neumnosti, češ da je mafija pred leti hotela ugrabiti njegovega sina; milanska sodnica Tiziana Parenti, ki je zdaj v gibanju Naprej, Italija!, pravi, da bi bilo za ministra Mancina bolje, ko bi molčal, ne pa da klati neumnosti; Berlusconiju pridruženi reformist Marco Pannella je ogorčen nad »demonizacijo« svojega viteza in provokativno zahteva, da se minister Mancino zasliši v skupščinskem odboru,

Toda ni dima brez ognja in zaradi gradbeniške preteklosti in sedanjosti je Berlusconi sijajna tarča za takšne namige, kajti kjer se veliko gradi, tam gre v gangsterske blagajne največ denarja. Berlusconi je od nekdaj veliko zidal, torej . . . Govori se o tisoč milijardah lir, ki bi bile potrebne za obnovo zgodovinskega središča v Palermu, torej se brž dodajajo špekulacije, kako bi bilo, če bi Naprej, Italija! prišla na oblast, če bi takšna vlada dala sredstva za Palermo, če bi se potem s svojimi zahtevami oglasili ljudje iz mafije, če . . .

Kakorkoli že, današnji časopisi objavljajo komentarje glavnih urednikov, ubrane na to temo: podzemlje opozarja politiko, da brez njega ne bo šlo, nad volivci v krajih, kjer je mafija močna, visi mračna grožnja, oblast je še vedno šibka v boju s podzemljem. Celotna italijanska družba, od politike do policije in sodstva, se mora odločiti, kako se bo lotila organiziranega kriminala: ne sme se ustaviti pri spektakularnih aretacijah velikih bossov, storiti mora vse, da bo ta rakasta tvorba izrezana iz njenega telesa. Toda tako zveneči komentarjev in govorov je bilo na pretek vsakokrat, kadar je mafija močne je udarila.

STANE IVANC

En dan v skupščini Srbije in Črne gore

Oster besedni spopad med četniškim vodjem Vojislavom Šešljem in bivšim komunistom Božovićem

BEOGRAD, 20. marca – V Beogradu so ob koncu minulega tedna na nenavaden način prekinili sejo zbora občanov skupščine Zvezne republike Jugoslavije. Na seji je namreč prišlo do ostrega spora med predsednikom tega zbora, socialistom dr. Radomanom Božovićem, in predsednikom nacionalistične Srbske radikalne stranke dr. Vojislavom Šešljem.

V zadnjem mesecu so tako skupščinsko zasedanje že drugič prekinili zaradi prepira med tema dvema politikoma. Tudi tokrat je Božović prekinil sejo, ker Šešelj ni in ni hotel zapustiti govornice. Božović je nekajkrat opozoril Šešlja, naj upošteva dnevni red, potem pa mu rekel, da mu bo vzel besedo in prekinil sejo. Šešelj mu je odvrnil: »Vi mi že ne boste jemali besede. Izkazalo se je, da česa takšnega niste sposobni. Govoril bom tudi potem, ko mi boste izključili mikrofon, nato pa razbil napravo za izključitev mikrofona. Govorim lahko kadarkoli, sploh pa me ljudje slišijo bolje kot vas, pa čeprav si pomagate z mikrofoni . . .«

Po nadaljnjem besednem obračunavanju (Šešelj: »Vi me pač ne morete zmesti, saj sem neprimerno inteligentnejši in bolj izobražen od vas.« – Božović: »Za to nimate pismenega dokazila, vaša pamet je še vedno nedokazana.« – Šešelj: »Vašo pa bodo dokazali šele preiskovalni organi . . .«) je Božović dejansko izključil mikrofon in sejo prekinil za nedoločen čas. V času, ko so bili socialisti in četniki politični zavezniki, je lahko Šešelj govoril, kadar in kolikor je hotel, pa mu nihče ni jemal besede. Zdaj, ko so se pripadniki Miloševića in Šešlja razšli, Božović očitno težko prenaša »največjega srbskega jezičneža«. Po drugi strani pa se Šešelj enako očitno težko odreka ugodnostim, kakršne je užival v drugačnih časih.

SLOBODAN DUKIĆ

Washingtonski sporazum ni za nas, pravijo v Srbiji

Le Vuk Drašković meni, da je vstop bosanskih Srbov v novo federacijo edino pametna rešitev

OD NAŠEGA DOPISNIKA

BEOGRAD, 20. marca – Hrvaško-muslimanski sporazum je za Beograd samo nov dokaz, da unitarna Bosna ni možna, je sinoči dejal komentator TV Srbije. Z njim so Američani in Evropejci pokazali le to, da so doslej delali zgolj napake in da večnacionalna BiH znotraj svojih običajnih mej ne more obstati.

V Beogradu vlečejo paralelo z obstojem in razpadom SFRJ. Pokroviteljstvo Washingtona nad sporazumom pa imajo za nov dokaz, da so OZN v službi najmočnejše svetovne sile. »S tem so OZN posadili na zapeček. Avtoriteta OZN je danes na najnižji točki, odkar obstoji OZN, in veliko vprašanje je, ali se bo lahko kdaj popravila.«

Številni srbski komentatorji poudarjajo, da je najvažnejše to, da washingtonski sporazum ne obvezuje srbske strani. Če sta z njim izpolnjeni suvereni pravici hrvaškega in muslimanskega naroda in če sporazum ne bo Srbom odrekal suverene pravice, da na enak način odločajo o svoji usodi, potem je to resen korak k miru. Tu skoraj nihče ne dvomi, da bodo Srbi, če bodo imeli možnost, zavrnili muslimansko-hrvaško federacijo. Kot je dejal Zoran Djindjić, predsednik Demokratske stranke, bo svet moral razumeti negativen odgovor; v kakšni skupnosti pa bodo živeli Hrvati in Muslimani, je njihov problem. Zdi se mu naravno, da Srbi izberejo kaj drugega, denimo zvezo Srbov z Jugoslavijo.

Vuk Drašković pa je drugačnih misli in se zavzema za to, da bi v federacijo vstopila tudi ozemlja, ki jih v Bosni držijo Srbi. Druge razumne rešitve ne vidi, ker imajo ljudje iz Bosne iste korenine in ker v tej vojni ne gre za »okupatorje in osvobodilno vojno«. A Drašković se boji, da Karadić ne bo izbral te možnosti. Če bo mir podredil lastni trmi in ambicijam, bo to nova in največja napaka, sodi Drašković, eden najvplivnejših voditeljev srbske opozicije.

S. D.

SVET SO LJUDJE

Če pišejo časopis študentje . . .

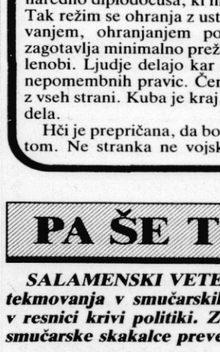

Lastnik francoskega *Echo*, 37-letni **NICOLAS BEYTOUT** je dal posebno številko, ki nosi datum 7. marec, napisati 60 študentom politehnike in na tak način počastil 200-lětnico ustanovitve njihove šole. Več kot izvrstno so se odrezali: prodaja se je povečala kar za 145 odstotkov. Samo v Parizu so prodali 25.000 izvodov, medtem ko gre običajno v promet kakih 10.000. Profesionalci pa v jok . . .

Med očetom in pravico

»Med materjo in pravico sem se odločil za pravico, je dejal Camus, jaz pa sem se med očetom in pravico, odločila enako,« pravi **ALINA FERNANDEZ REVUELTA**, edinka kubanskega predsednika Fidela Castra, ki je 19. decembra, preoblečena in z lažnim evropskim potnim listom zapustila Kubo. V interjuju je povedala, da je to naredila zaradi hčere. Doma je bila deležna privilegijev, ki so ustvarjali okoli nje praznino, smela se je upirati režimu, pošiljati kasete emigrantskim radijskim postajam, ne da bi jo zasliševal, saj je Castro odločal o vsem na Kubi, še zlasti pa o svoji družini. Njena šestnajstletna hči pa si je želela uiti negotovosti, enoličju, strogi baletni šoli po sovjetskem vzoru.

Pred dvanajstimi leti je Alina pretrgala vse stike z očetom. Ni uničil le njenega življenja, ampak življenja milijonov Kubancev, je dejala v intervjuju. Nič bolj ga ne pogreša, kot ga je nekoč: to ji je prešlo že v navado. Ni živel z njeno materjo, zapuščal jo je ob dveh pomoči. Čaščenje oblasti je po 35 letih na oblasti iz njega naredilo diplodocusa, ki ni sposoben čustvovati. Tak režim se ohranja z ustrahovanjem zasužnjevanjem, ohranjanjem povprečja: komunizem zagotavlja minimalno preživetje v podložnosti in lenobi. Ljudje delajo kar najmanj, imajo nekaj nepomembnih pravic. Čemu bi se gnali, se sliši z vseh strani. Kuba je kraj, kjer se da živeti brez dela.

Hči je prepričana, da bo castrizem umrl z očetom. Ne stranka ne vojska, ki jo vodi njegov brat, nista samostojni. »Ljudje na položajih se zaradi previdnosti nenehno zamenjujejo. Iz veleposlanika postaneš minister . . . ali pa obtičiš v pižami, zaprt doma, tako kot moj brat Fidelito, vodja inštituta za jedrsko fiziko, ki je po razpadu ZSSR padel v nemilost. Nomenklatura, 'svete krave' kot mladi volkovi vedo, da je režim obsojen na smrt in se po vzoru svojih sovjetskih somišljenikov preusmerjajo v posle, razprodajajo Kubo in nosijo denar v Švico ali pa ga vlagajo na tujem. Vse je naprodaj: od telefonskih do električni družb. Kuba je raj za kapitalistične manipulatorje in proletarski znoj. Celo 'čisti in strogi' Castro s svojo patriarhalno miselnostjo je iz previdnosti poskrbel za varnostne ukrepe.«

Leakeyeva vojna se nadaljuje

Po vztrajnem molku je znameniti kenijski varuh narave **RICHARD LEAKEY** javno nastopil, a šele, ko je kenijski predsednik Daniel arap Moi zavrnil njegov odstop s položaja direktorja vladne agencije za varstvo narave *Kenya Wildlife Service* (KWS). Ta je ena od najbolj dejavnih ustanov na afriški celini, ki so ji Svetovna banka in drugi darovalci v naslednjih petih letih zagotovili 143 milijona dolarjev. Ne ve se, ali se Leakey vrača na položaj do konca mandata, ki se mu bo iztekel drugo leto, ali pa samo začasno, dokler ne najdejo primernega naslednika.

Zadnja kriza je pokazala, da je usoda KWS tako rekoč v Leakeyevih rokah. Ko jo je vodil, je cvetela, ko ga ni bilo, je začela propadati. Na položaj direktorja KWS ga je imenoval sam kenijski predsednik leta 1989. Hitro je naredil čistko v izprijenem in brezvoljnem oddelku, ki ga je podedoval, odpustil 1640 ljudi in znova uveljavil politiko, da morajo divji lovci svoje zločine plačati z glavo, če jih ujamejo na delu. Nakopal si je sovraštvo številnih mogočnih politikov z ministrom za divjino in turizem na čelu. Ta je Leakeya obtožil arogantnosti, rasizma in korupcije, česar pa preiskava ni potrdila. Izkazalo se je, da uživajo Leakeyevi nasprotniki Moievo podporo, ki pa je izpuhtela zaradi grožnj mednarodne skupnosti, da bo Kenijo prikrajšala za svojo gmotno pomoč, če bodo Leakeya res pregnali. Trenutno je tako, da so glavna vprašanja z zvezi s KWS, ki uradno spada v pristojnost ministrstva za divjino in turizem, še nerešena, Leakeyevo zdravje slabo (junija lani je v letalski nesreči izgubil obe nogi), njegovi sovražniki pa še malo ne mislijo odnehati.

PA ŠE TO

SALAMENSKI VETER – Zaradi premočnega vetra v soboto v Planici niso mogli izvesti tekmovanja v smučarskih poletih. Poznavalci pa vedo povedati, da so tudi za ta zaplet v resnici krivi politiki. Zadnje čase namreč delajo toliko vetra, da ga je celo za izurjene smučarske skakalce preveč.

DELO ŠPORT

Ponedeljek, 21. marca 1994

V Planici '94 je novi svetovni prvak postal Jaroslav Sakala

Petindvajsetletni Čeh iz Frenštata je zmagovalec svetovnega prvenstva v smučarskih poletih – Srebrna kolajna Espnu Bredesenu, bron pa Italijanu Ceconu – V težavnih razmerah spet polom našega moštva

PLANICA, 20. marca – Trinajsto svetovno prvenstvo v smučarskih poletih ob 60-letnem jubileju naše doline skakalnic in 25-letnici velikanke bratov Goriškov se je izteklo dramatično, a vsaj kar zadeva novega prvaka povsem pravično. Krivično pravilo 191 metrov je poslal v zgodovino neumnosti kar svetovni prvak iz Faluna in olimpijski zmagovalec Espen Bredesen sam, ko je že pred okoli 30.000 gledalci ob velikanski planiški areni stopil na zmagovalni oder ob stran novemu svetovnemu prvaku v poletih, Čehu Jaroslavu Sakali, šele, ko je napovedovalec razglasil uradno »šele« tretjeuvrščenega Italijana Roberta Cecona, s 199 metri v drugi tekmovalni seriji najdaljšega skakalca v uradni konkurenci, ki mu je pravilo ukradlo osem metrov in ga potisnilo na 3. mesto za Norvežanom.

»Espen je ta čas zagotovo najboljši med nami. A ne samo to! On je zares velika športna osebnost,« je prisrčno razdajal komplimente velikemu tekmecu novi svetovni prvak. »Po polomu v Lillehammerju, kjer sem se seveda nadejal kolajne, a sem ostal praznih rok, sem si toliko bolj želel uspeha v Planici. Nikakor nisem računal z zmago, toliko bolj vroče pa sem si želel kolajne. Velika favorita sta bila zame vendarle Espen in Andreas Goldberger. Bilo je zelo težko in brez nekaj sreče se v vetru s strani in na mokri smučini ni dalo ničesar velikega napraviti. Le kako ne bi bil po vsem tem zares srečen!«

»Pojdimo na pivo,« je bil že kar malo nestrpen nekdo izmed čeških novinarjev, ki je na tiskovni konferenci kajpak že drugič slišal zgodbo novega svetovnega prvaka. Jaroslav pa je vedel, da mora biti vsaj še nekaj minut naš. »Planica mi je zelo pri srcu in prihodnjič, zdaj ko imam v rokah kolajne v skokih in poletih, bi bilo lepo, če bi postavil še svetovni rekord. No, pa četudi ne! Dejstvo je, da se da na planiški velikanki brez težav leteti okroglo 205 metrov. Vsak skakalec pa se mora sam odločiti, ali bo letel ali ne. Jens Weissflog in Dieter Thoma, sta ocenila, da je bolje vnaprej odnehati. Njuno odločitev je treba spoštovati. Prav zato pa je odveč, da za našo varnost na čuden način skrbi Mednarodna smučarska zveza s svojimi nesmiselnimi pravili. Od nas je športna javnost pričakovala, da bomo v Planici leteli dlje od 200 metrov. Meni je prav petkov polet na to magično mejo vrnil samozavest, tako da sem prvenstvo pričakal s pravimi občutki.«

Brez zares popolnega zaupanja vase ni bilo mogoče računati niti na približno ugoden izid nastopa. Poskusni polet, ki so ga začeli že nekaj pred pol deseto uro zjutraj, je minil še v idealnih razmerah in Christoph Duffner je s sijajnim nastopom, ki se je končal z daljavo 205 metrov, ne le prepričal gledalce, da se bo v Planici zgodil še en rekordni dan, temveč da bo nedelja kot narejena za dan prvenstvenih poletov.

Ko pa so prireditelji, kdo ve zakaj ne tudi usklajeni z Evrovizijo, zaradi tv prenosa morali skoraj tričetrt ure čakati z nadaljevanjem, torej prvo serijo v konkurenci, je že začelo vleči iz Tamarja, toplo sonce pa je topilo smučino, tako da so skakalci, po njihovih besedah (»Zelo težko je, če čez prehod na odskočni most čutiš, kako voda v smučini zavira smuči,« je povedal Matjaž Zupan) imeli precejšnje težave, da bi ohranili pravi položaj za odskok.

Tako se je prva serija končala z vsega nekaj pravimi poleti in nekaj malega presenetljivim vodstvom Japonca Okabe (191 m) pred Jaroslavom Sakalo (189) in Norvežanom Lassejem Ottesenom (177), ki je bil presenetljivo korak pred slavnejšim rojakom Bredesenom.

Naši skakalci so zapravili že vse upe, da bi se od domačih gledalcev vsaj ob koncu sezone dostojno poslovili. Toda moštvu, ki zapored vso zimo doživlja skoraj same neuspehe, se v težkih razmerah skoraj zanesljivo pripeti novo razočaranje. Naši skakalci niso bili niti na ravni decembrskega štarta svetovnega pokala pod Poncami. Toda tedaj so bile naše ambicije še visoke, a so se medtem stopile, da za njimi ni ostala več niti luža. A to je že druga zgodba, ob kateri pa je zanesljivo mogoče pribiti, da grdi novinarski »rački«, nekajkrat minule dni od direktorja nordijskih smučarskih disciplin Lojzeta Gorjanca kritizirani radi »grdih« poročil z ZOI v Lillehammerju, tokrat niso mogli škodovati naši skakalni mladini, ki pa je, o tem ni več dvoma, podlegla predvsem zdaj že kronični »paranoii saltatorum« našega strokovnega vodstva.

Finale je bil šokanten, ko je Trbižan Roberto Cecon, Planica ni samo zaradi bližnjega sosedstva njegov srečen kraj, saj je pred leti že zmagal na stari Bloudkovi velikanki na finalu svetovnega pokala (1990), poletel skoraj 200 metrov (199) in izzval tekmece, ki so bili v zagatnih razmerah v hudem precepu. Še tistih nekaj, ki so imeli kolikor toliko srečne trenutke v prvi seriji, so v glavnem zapored pokopali velike upe. Roberto je zdrsnil na drugo mesto šele po na pol posrečenem poletu Bredesena, ker so mu »črtali« osem metrov, Sakala pa je pokazal, kako je treba obvladovati položaj, če hočeš biti kdaj zares na vrhu.

Takanobu Okabe je kot zadnji zato vedel, da mora za naslov svetovnega prvaka vsaj ponoviti sijajen prvi nastop. Kdo bi znal zares nazorno povedati, zakaj je to tako težko? Poletel je dvakrat manj kot prvič (95 m) in vse sanje so šle po zlu. Komaj 11 mesto!

Planica je nato samo še slavila nove junake. In pa veličasten teden poletov, ki bo bo ne le šel v anale, temveč bo še hudo buril duhove. »Brata Goriška sta letalnico konstruirala po meri skakalcev. FIS bi lahko predvsem poskrbela, da bi poleti imeli ugodnejši termin v tekmovalnem koledarju,« ni dopuščal nobenega dvoma Espen Bredesen. Roberto Cecon pa se je samo smejal. »Bravo Espen, ti si sijajen fant!«

Prvenstvo se je izteklo veličastno, zmaga in rekord sta v zasluženih rokah. Nam pa ostaja, da o mnogočem temeljito premislimo, a tudi, da ne odlagamo odločitev v pričakovanju kakšnih nikdar narejenih »analiz« o naši olimpijski sezoni, ki nas je zdrobila v prah. Zato, da bi bili manjkrat športno razočarani, kot smo bili to zimo. Toda kdo bo postavil piko na »i«? Več na 15. strani.

OTO GIACOMELLI

V ZRAKU IN NA STOPNIČKAH – Jaroslav Sakala nad planiško dolino in vdružbi z Espnom Bredesenom (levo) in Robertom Ceconom. (Foto: Joco Žnidaršič)

Nov uspeh plavalke Kejžarjeve

Radovljičanka je na tekmi za svetovni plavalni pokal osvojila 4. mesto

GELSENKIRCHEN – Na tretji evropski tekmi za svetovni pokal je izmed naših nastopila le Radovljičanka Alenka Kejžar, ki je potrdila, da se je res prebila v vrh najboljših plavalk prsnega sloga.

Že v soboto je bila 11. na 100 m prsno z 1:11,54, nastopila pa še na 200 m hrbtno in z odličnim dosežkom 2:14,98 končala na 8. mestu, kar ji je spet prineslo nove točke za svetovni pokal.

V nedeljo je najprej dopoldne popravila svoj osebni rekord na 50 m prsno na 33,78, nato pa se s 4. rezultatom na 200 m prsno 2:30,80 uvrstila med šesterico finalistk, kar za večino tokrat že ni bilo več presenečenje.

V popoldanskem finalu se je spet povsem približala svojemu državnemu rekordu, ki ga je pred tednom dni dosegla v Desenzanu, a je to zadoščalo »le« za 4. mesto. Zmagala je svetovna rekorderka Kitajka Dai z 2:26,57, 2. je bila evropska prvakinja Belgijka Becue z 2:27,03, 3. Španka Lourdes z 2:27,17, četrta pa Kejžarjeva z 2:27,98. (C. G.)

Rezultati iz Planice

Svetovno prvenstvo 1994 in hkrati tekma za svetovni pokal: 1. Sakala (Češ) 351,3 (189, 185), 2. Bredesen (Nor) 329,8 (172, 182), 3. Cecon (Ita) 324,7 (160, 191 – neuradno 199), 4. Duffner (Nem) 266,4 (159, 148), 5. Ottesen (Nor) 263,2 (177, 129), 6. Zünd (Švi) 252,5 (150, 140), 7. Nieminen (Fin) 248,0 (139, 156), 8. Børseth 245,3 (122, 167), 9. Soininen (Fin) 239,4 (138, 149), 10. Jäckle (Nem) 237,4 (129, 153), 11. Okabe (Jap) 235,2 (191 – neuradno 198, 95), 12. Ahonen (Fin) 228,8 (120, 159), 13. Goldberger (Avs) 221,3 (141, 1289, 14. Väätäinen (Fin) 216,9 (126, 146), 15. Freiholz (Švi) 213,4 (123, 139), 16. Haim (Avs) 203,9, 17. Pertile (Ita) 201,2, 18. Langlois (ZDA) 195,6, 19. Kasai (Jap) 177,9, 20. Goder (Češ) in Jean-Prost (Fra) 177,4, 22. Nishikata (Jap) 170,6, 23. Zehnder (Švi) 170,2, 24. Rathmayr (Avs) 168,3, 25. Reuteler (Švi) 162,8, 26. Siegmund (Nem) 161,1, **27. Zupan (Slo) 156,3 (109, 115)** in Suchaček (Češ) 156,3, 29. Mollard (Fra) 147,1, **30. Kladnik (Slo) 144,0 (114, 101)**, 31. Yasuzaki 139,4, 32. Saitoh (oba Jap) 137,7, 33. Beck (Avs) 136,4, **34. Gostiša (Slo) 131,1 (112, 96)**, 35. Lockyer (Kan) 128,6, 36. Gay (Fra) 122,4, 37. Roško 120,5, 38. Leško (oba Slk) 115,1, 39. Cakadze (Gru) 99,4, **40. Žagar (Slo) 95,6 (83, 100)**, 41. Rasmussen (Šve) 94,8, 42. Ljokelsoy (Nor) 76,7, 43. Blackburn (Kan) 39,0.

Prva serija: 1. Okabe 184,2, 2. Sakala 178,8, 3. Ottesen 163,9, 4. Bredesen 160,9, 5. Nishikata 155,1, 6. Duffner 141,3, 7. Cecon 140,5, 8. Zünd 132,5, 9. Goldberger 119,2, 10. Nieminen 113,3 . . ., **27. Kladnik 81,3, 28. Gostiša 77,4, 31. Zupan 73,8, 43. Žagar 35,6**.

Druga serija: 1. Cecon 184,2, 2. Sakala 172,5, 3. Bredesen 168,9, 4. Børseth 150,4, 5. Ahonen 141,3, 6. Jäckle 136,6, 7. Nieminen 134,7, 8. Soininen 126,3, 9. Duffner 125,1, 10. Väätäinen 122,7 . . ., **18. Zupan 82,5, 32. Kladnik 62,7, 34. Žagar 60,0, 38. Gostiša 53,7**.

Svetovni pokal: 1. Bredesen (Nor) 1093, 2. Weissflog 970, 3. Goldberger (Avs) 815, 4. Sakala (Češ) 706, 5. Cecon (Ita) 600, 6. Kasai 536, 7. Nishikata 482, 8. Okabe (vsi Jap) 449, 9. Ottesen (Nor) 384, 10. Ahonen (Fin) 356 . . ., **32. Kladnik 92, 34. Meglič 85, 44. Petek 57, 72. Jekovec 15, 76. Zupan 11, 90. Gostiša (vsi Slo) 2.**

ABANČNA BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA

A·H

SLOVENSKA C. 50, 61000 LJUBLJANA
Telefon: 061/133-31-21, faks: 061/310-985

PONUJAMO POSREDOVANJE PRI VREDNOSTNIH PAPIRJIH IN ZLATU, INDIVIDUALNO UPRAVLJANJE PORTFELJA. **VZAJEMNI SKLAD POLŽEK** IN ANALITSKE STORITVE

Bron za Koširja in Hrovatovo

Mojstrančan ni dobil priložnosti, da bi se potegoval za srebro, ker je slalomski finale odpadel, dekleta pa so spet blestela: 2. Koren, 4. Hrovat - Kristalna globusa Aamodtu in Schneiderjevi

VAIL - Slovensko smučanje je na koncu sezone doživelo še eno veliko slavje. Urška Hrovat je osvojila bronasto slalomsko kolajno svetovnega pokala, Katja Koren pa je drugič zapored stala na drugi stopnici na zmagovalnem odru. Tudi tokrat jo je premagala neponovljiva slalomska velemojstrica Vreni Schneider, ki je s sedmo letošnjo slalomsko zmago, osvojila deseti mali kristalni globus in po petih letih tudi drugi veliki za zmago v skupnem seštevku svetovnega pokala.

Ne vem, kaj mi je bolj pri srcu - 50. zmaga v svetovnem pokalu (v Vailu je proslavila 51.), tri olimpijske kolajne ali pa skupna zmaga, ki sem jo v Ameriki želela poslaviti prav s slalomsko zmago. Po OI sem začutila, da mi gre dobro v vseh disciplinah, zato sem nastopila tudi v superveleslalomu in smuku, ki sem ju sicer že odpisala. Želja po skupni zmagi je bila močnejša od preračunljivosti, se je veselila sijajnih rezultatov 29 - letna Vreni Schneider, ki je na vprašanje, do kdaj bo smučala, odgovorila, da je od naporne sezone zelo utrujena, in da bo prihodnje leto najbrž še tekmovala.

Medtem, ko zmaga Vreni Schneider, ki si je že na prvi progi zagotovila poldrugo sekundo prednosti, ni bila vprašljiva, je bil boj za preostali dve mesti izjemno razburljiv. Predvsem zaradi Martine Ertl, ki je imela teoretične možnosti, da v skupnem seštevku prehiti Urško Hrovat.

Na prvi progi je Nemka smučala daleč pod svojimi zmožnostmi, tako da je dosegla šele 15. čas, Urška pa tretjega - za Schneiderjevo in Kjoerstadovo. Kazalo je, da je vse odločeno.

Toda odločitev žirije, da drugi slalom izpelje na isti progi kot prvi, je bila voda na mlin Ertlovi, ki je imela v primerjavi s tekmicami idealne razmere. Nemka jih je seveda izkoristila in dolgo časa vodila. Čeprav je imela Vreni Schneider veliko prednost in bi tudi z močnim zaviranjem zanesljivo zmagala, je bilo v slovenskem taboru čutiti veliko živčnost, saj se nobena izmed tekmic ni približala Ertlovi. Izpada sicer ni bilo, toda bojazen je bila velika, tako kot so bile globoke luknje na dvakrat presmučani progi. Alenka Dovžan, ki je nastopila sedma po brezžični zvezi ni hotela komentirati svojega nastopa, kar je sicer v navadi. Luknje so zelo globoke. Bolje je, da Urška in Katja nič ne vedo, kaj jih čaka na progi. Da se ne bi ustrašili in brez potrebe zavirali, je bila odločna Mojstrančanka.

Velik kamen od srca se je vsem skupaj odvalil, ko je skozi cilj prismučala Katja Koren. Ertlova je ostala za njo, Urška pa je dobila bron ne glede na nadaljni razplet. Napad je bil, luknjam navkljub, edina deviza za uspeh. Vesela sem, da mi je uspelo ponoviti najboljšo uvrstitev, ki sem jo dosegla pretekli teden v Mammoth Mountainu. Vreni Schnider je bila spet razred zase. V zaključku sezone je bila nepremagljiva, je komentirala nastop Katja Koren.

Urška Hrovat je rodeo na drugi progi v osrčju Rocky Mountains začela brez obremenitve, tako da je lahko napadala uvrstitev na zmagovalni oder. Tako kot večkrat v tej sezoni ji je na koncu zmanjkalo nekaj stotink. Tako kot sem vesela kolajne, sem razočarana, ker se nisem uvrstila med trojico najboljših. Luknje na progi ne morejo biti opravičilo, ker sem imela debelo sekundo prednosti, je bila takoj po koncu slaloma razočarana Urška Hrovat. Ko pa je kakšne pol ure kasneje stala na zmagovalnem odru in prejela mali kristalni globus, je pozabila na tisto, kar se je dogajalo v zasneženem Vailu, saj se ji je vrnil občutek zmagoslavja.

Resnična slovenska junakinja zadnje smučarske predstave v Vailu in v letošnji sezoni svetovnega pokala pa je bila Katja Koren, ki si je prismučala tudi status slalomske prvokategornice. V treh zadnjih slalomskih nastopih je bila namreč trikrat na zmagovalnih stopničkah - na OI tretja, v Ameriki pa dvakrat druga. Takšnega slalomskega skoka v svetovni vrh nise pričakovala, saj sem začela med zadnjimi. Prvič sem spoznala, da lahko posežem po visokih uvrstitvah v St. Antonu, kjer sem s štartno številko 83 na prvi progi zasedla 13. mesto, drugič pa na Zlati lisici, ko sem dosegla najboljši vmesni čas, vendar pa odstopila. Kasnejše napredovanje se mi je zdelo normalno, je ocenila letošnje slalomske nastope 18- letna Mariborčanka, ki je med vsemi smučarkami svetovnega pokala največ napredovala.

Mojstrančan ni dobil zadnje priložnosti

Jure Košir ni dobil priložnosti, da bi se nemara udaril za srebrno kolajno slalomske razvrstitve s Thomasom Stangassingerjem, kajti v Vailu je obveljal vrstni red, ki so ga tekmovalci dosegli v Garmisch-Partenkirchnu. Slalomski finale v Vailu so namreč odpovedali, tako da je vrstni red najboljših slalomistov naslednji: 1. Alberto Tomba (Italija) 540 točk - zlata kolajna, 2. Thomas Stangassinger (Avstrija) 452 - srebrna kolajna, **3. Jure Košir (Slovenija) 421 - bronasta kolajna**.

Moški slalom v Vailu so odpovedali, ker preparacija proge ni bila dobra. Včeraj, ko je bilo v Vailu še pomladansko vroče, so slalomišče posuli s snežnim cementom. Čez noč pa je začelo snežiti, temperatura pa je uro pred štartom padla za deset stopinj, tako da utrjevanje ni zaleglo. Na spodnjem, izjemno strmem delu proge je bil sneg zelo mehek in neprimeren za tekmovanje.

Slovenska finalista Jure Košir in Gregor Grilc z odpovedjo nista bila zadovoljna. Košir zato, ker si je veliki finale želel, saj je imel priložnost, da osvoji celo srebrno kolajno. »V Ameriki smo bili mesec dni za dve tekmi. To je vendarle preveč,« je komentiral odpoved Jure Košir.

Gregor Grilc je upal, da si bo v zadnjem nastopu zagotovil status prvokategornika, saj je na svetovnih lestvicah na 16. mestu. Kljub temu, da te priložnosti ni imel, bo v prihodnji sezoni štartal med najboljšimi slalomisti, saj se je od aktivnega tekmovanja poslovil osmi slalomist sezone Nemec Peter Roth, slovo pa je napovedal tudi Armin Bittner.

Alberto Tomba je v lastnem slogu proslavil šesti kristalni globus. S kepanjem in šampanjcem je z novinarji nazdravil tretji slalomski zmagi. »Tekmovanja v Vailu ni bilo mogoče izvesti. Ko sva si s Stangassingerjem ogledovala progo in zapičila kol v sneg, se je vdrl za pol metra. S slalomsko sezono sem zadovoljen, saj sem štirikrat zmagal, osvojil kristalni globus in srebrno olimpijsko kolajno. Z veleslalomom nisem zadovoljen, za prihodnjo sezono pa bom moral delati predvsem na povečanju hitrosti. Stresi v letošnji sezoni so bili zelo veliki, tako da si bom privoščil dva meseca počitnic,« je v Vailu povedal Alberto Tomba, ki so mu s finalom svetovnega pokala potekle tudi vse pogodbe, s katerimi je letno zaslužil okrog tri milijone dolarjev. Pri Rossignolu in Barilli pravijo, da bodo pogodbe podaljšali. Slišati pa je, da bo zamenjal tudi strokovni štab. Namesto trenerja Thoenija naj bi ga prevzel Pietrogiovanna.

VITO DIVAC

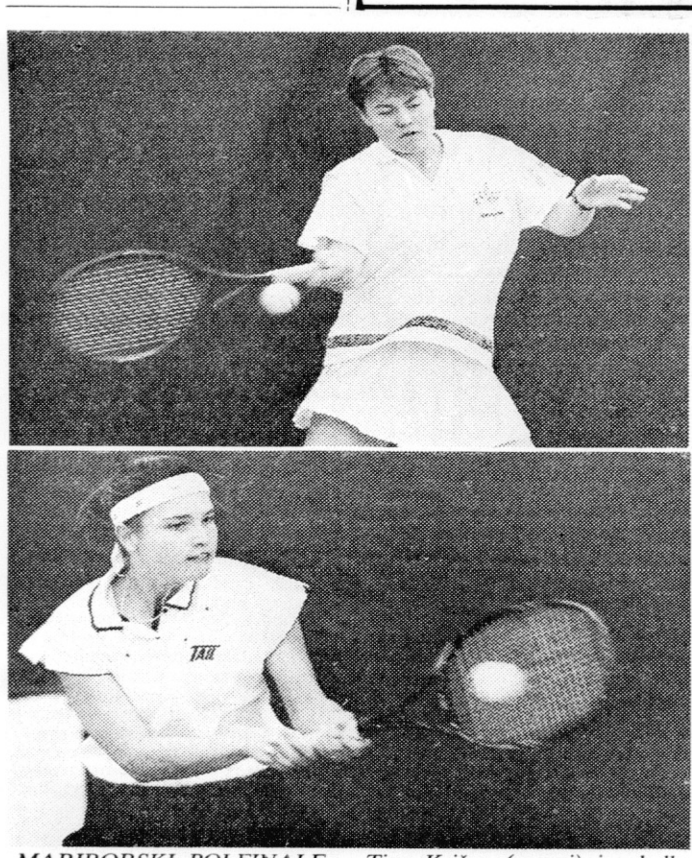

MARIBORSKI POLFINALE – Tina Križan (zgoraj) je gladko ugnala tekmico iz kluba onstran Drave Tjašo Jezernik (spodaj). (Foto: Igor Zaplatil)

Mariborčanka Križanova pokazala odlično formo

Dvoransko teniško prvenstvo Slovenije v znamenju Mariborčank in Rampretove – Finale danes opoldne

LJUBLJANA – Razplet ženskega dvoranskega teniškega prvenstva Slovenije je po pričakovanju minil v znamenju Mariborčank. Ker je morala Kranjčanka Barbara Mulej, najbolje rangirana Slovenka na lestvici WTA zaradi bolezni odpovedati nastop, Lušničeva (Slovan) pa igra na tujem, je bilo to tudi pričakovati.

V polfinale so se uvrstile tri Mariborčanke – dve igralki Branika in ena ŽTK ter presenetljivo še Ljubljančanka Petra Rampre, varovanka trenerja Iztoka Bombača, ki vadi v njegovem centru in klubu Tennis college. Čeprav ni bila med osmimi nosilkami je dosegla odličen uspeh in opozorila na svoj talent.

Največ pa je nedvomno pokazala branilka naslova Tina Križan, ki je ves turnir odigrala izredno zanesljivo in je nedvomno favoritinja tudi v današnjem finalu, ki se bo v teniškem centru Gradiant začel ob 12. uri. Po vrsti je ugnala Učakarjevo, Radanovičevo, v četrtfinalu Žano Žlebnik in v polfinalu še povratnico iz Amerike Tjašo Jezernik, pri čemer ni izgubila nobenega niza, tekmicam pa je oddala samo v enem primeru tri igre, v vseh drugih pa še toliko ne.

Najpomembnejši izidi: **1. kolo** – Matvežič (0l) : Ovin (Br, 7) 6:2, 6:2, Mulec (ŽTK) : Florjančič (0l,4) 6:4, 4:2 predaja zaradi poškodbe, Pisnik (ŽTK) : Manja Simonič (Br, 7) 3:6 7:6, 6:3, Katanič (Soča) : Kovač (Sl, 8) 6:2, 6:7, 6:1, Bibianko (Vel) : Vanja Simonič (Br, 5) 2:6, 6:4, 6:3, **2. kolo** – Križan (Br, 1) : Radanovič (Vel) 6:0, 6:0, Tina Vukasovič (Br, 2) : Globočnik (Rel) 6:0, 6:4, Jezernik (ŽTK, 3) : Skočil (Benč) 6:2, 6:1, **četrtfinale** – Križan : Žana Žlebnik 6:0, 6:3, Jezernik : Matvežič 6:4, 6:2, Rampre : Mulec 6:4, 7:6, Tina Vukasovič : Nena Vukasovič 6:1, 6:3, **polfinale** – Križan : Jezernik 6:1, 6:0.

V drugem polfinalu je Tina Vukasovič sicer zmagala, a po težjem boju kot je bilo pričakovati. Rampretova je v prvem nizu zapravila vodstvo s 5:3 in nazadnje izgubila s 5:7, 4:6. Finale je tako interni obračun obeh Tin mariborskega Branika – Križanove in Vukasovičeve.

MARTINA FERENČAK

Rezultati iz Vaila

Ženske

Slalom: 1. Schneider (Švi) 1:35,91, **2. Koren (Slo) 1:37,42,** 3. Ertl (Nem) 1:37,54, **4. Hrovat (Slo) 1:37,59,** 5. Kjørstad (Nor) 1:37,87, 6. Accola (Švi) 1:38,15, 7. Filliol 1:38,21, 8. Chauvet (obe Fra) 1:38,61, 9. Abenthung (Avs) 1:38,75, 10. Von Grünigen (Švi) 1:38,85, 11. E. Eder 1:38,90, 12. Magoni (Ita) in Wachter (Avs) obe 1:38,98, **14. Dovžan (Slo) 1:39,01,** 15. Serra (Ita) 1:39,11 itd;

Prva proga: 1. Schneider 45,56, 2. Kjørstad 46,83, **3. Hrovat 47,07, 4. Koren 47,33,** 5. Accola 47,37, 6. Chauvet 47,39, 7. E. Eder 47,68, 8. Von Gruenigen 47,71, **9. Dovžan 47,74,** 10. Serra 47,83;

Druga proga: 1. Ertl 49,26, 2. Filliol 49,93, **3. Koren 50,09,** 4. Schneider 50,35, **5. Hrovat 50,52,** 6. Abenthung 50,53, 7. Accola 50,78, 8. Wachter 50,88, 9. Magoni 50,97, 10. Kjoerstad 51,04..., **14. Dovžan 51,27 itd**;

Svetovni pokal - skupno (končni vrstni red): 1. Schneider 1.656, 2. Wiberg (Šve) 1.343, 3. Seizinger (Nem) 1.195, 4. Wachter 1.057, 5. Ertl 943, 6. Compagnoni (Ita) 841, 7. Maier (Avs) 711, 8. Perez (Ita) 667, 9. Kjørstad 570, **10. Hrovat 523,** 11. Gallizio (Ita) 505, **12. Koren 447, 13. Dovžan 444,** 14. Pace (Kan) 398, 15. Goetschl (Avs) 378, **16. Pretnar 378..., 88. Bokal 36** itd;

Slalom: 1. Schneider 860, 2. Wiberg 620, **3. Hrovat 386**, 4. Ertl 312, 5. Gallizio 286, 6. Kjørstad 279, 7. Von Grünigen 245, 8. Chauvet 234, 9. Wachter 215, 10. Andersson (Šve) 208, **11. Koren 200, 20. Dovžan 127, 22. Pretnar 109, 42. Bokal 36** itd.

Moški

Svetovni pokal - skupno (končni vrstni red): 1. Aamodt (Nor) 1.392, 2. Girardelli (Luks) 1.007, 3. Tomba (Ita) 822, 4. Mader 820, 5. Trinkl (oba Avs) 701, 6. Thorsen 657, 7. Kjus (oba Nor) 651, 8. Moe (ZDA) 650, 9. Skaardal (Nor) 641, 10. Mullen (Kan) 535..., **15. Košir 483, 35. Kunc 250, 53. Grilc 123, 106. Miklavc 27, 128. Ravter 8 itd**.

Slalom: 1. Tomba 540, 2. Stangassinger (Avs) 452, **3. Košir (Slo) 421,** 4. Jagge (Nor) 389, 5. Fogdoe (Šve) 352, 6. Sykora 268, 7. Gstrein (oba Avs) 268, 8. Roth (Nem) 248, 9. Aamodt 215, 10. Furuseth (oba Nor) 211..., **16. Grilc 113, 32. Kunc 41, 38. Miklavc 27** itd.

● V San Remo se je najbolj mudilo Furlanu

SAN REMO – Na prvi kolesarski dirki za točke letošnjega svetovnega pokala, 294 km dolgi preizkušnji od Milana do San Rema, so si tekmovalci lahko natančno ogledali hrbet kolega Giorgia Furlana. Pobegnil jim je na vzponu na Poggio, sedem kilometrov pred ciljem položne proge, ki je kolesarje vodila vzdolž italijanske Rivijere.

Ostali favoriti, Francoz Jalabert, Španec Indurain, Italijan Cipollini in drugi, so ciljno črto prečkali v glavnini, 20 sekund za hitrim Trevignancem. Še počasnejši so bili Švicar Rominger (0:58), Danec Skibby (0:58) in Američana Armstrong (5:13) ter LeMond (9:17).

»Lani sem v dirki svetovnega pokala osvojil največ 2. mesto. Po zaključku sezone sem zato spremenil načrt priprav, kar se odraža v letošnjih rezultatih,«je povedal 28-letni član ekipe Gewiss Ballan. Letos je zmagal že na šestih dirkah – nazadnje na tisti od Tirenskega morja do Jadrana.

Rezultati: 1. Furlan 7;05:37, 2. Cipollini 0:20, 3. Baffi, 4. Zanini (vsi Ita), 5. Hundertmark (Nem), 6. Baldato (Ita), 7. Edo (Špa), 8. Fontanelli (Ita), 9. Čmile (Mol), 10. Jalabert (Fra), vsi isti čas; **svetovni pokal:** 1. Furlan 50, 2. Cipollini 35, 3. Baffi 25, 4. Zanini 20, 5. Hundertmark 18, 6. Baldato 16, 7. Edo 14, 8. Fontanelli 12, 9. Tchmile 10, 10. Jalabert 8.

Lizbona: sijajen žreb za rokometaše na EP

Slovenija bo igrala v Portu v skupini s Španijo, Švedsko, Dansko, Madžarsko in Portugalsko – V Almadi težje

LIZBONA – Predsednik RZS Milan Zupančič in generalni sekretar Polde Kalin sta bila po žrebanju skupin za prvo EP, ki bo od 3. do 12. junija na Portugalskem, navdušena. Slovenija bo igrala v lažji skupini B v Portu, njeni nasprotniki pa bodo Španija, Švedska, Danska, Madžarska in Portugalska.

Skupina A, ki bo igrala v Almadi, je že na prvi pogled veliko težja, v njej pa so ekipe, s katerimi bi se Slovenija silno težko enakovredno merila: Rusija, Francija, Nemčija, Romunija, Belorusija in Hrvaška.

Za naše sosede bo na EP igral tudi Slovenec Iztok Puc, ki je bil eden prvih hrvaških adutov tudi v kvalifikacijah. Slovenija in Hrvaška bi se – teoretično – pomerili v bojih za uvrstitve, če bi bili enakouvrščeni v skupinah.

V naši skupini so tudi Madžari, s katerimi se je Slovenija povsem enakovredno kosala že v kvalifikacijah za to prvenstvo, nasprotniki pa so si točkovno prednost zagotovili na tekmi z Norveško v Oslu, kjer je Slovenija izgubila. Veliki favorit v skupini B je nekdanji svetovni prvak Švedska, zaradi klimatskih in drugih razmer pa bi utegnila biti nevarna tudi Španija, čeprav v zadnjem času pomlajuje ekipo.

Naš selektor Tone Tiselj, ki je ekipo po razburljivem razpletu popeljal na EP, ni bil na žrebanju, ugodne vesti iz Lizbone pa je komentiral takole:

»Na EP ni slabih ekip, čeprav mi in Portugalci veljamo za nekakšne outsiderje. Favorita za polfinale iz naše skupine sta seveda Švedska in Španija, druge štiri ekipe pa imajo približno enake možnosti. Mislim, da vsaka izmed teh ekip lahko premaga vsako, odločali bodo detajli, pri čemer pa je treba upoštevati, da bo publika izjemno močan zaveznik Portugalcev. Z žrebom sem v vsakem primeru zelo zadovoljen, bolje skoraj ne bi moglo biti.« (F. B.)

● Steffi Graf je spet zmagala

KEY BISCAYNE – Nemška teniška igralka Steffi Graf je po pričakovanju zmagala na velikem turnirju Lipton z nagradnim skladom 1,3 milijona dolarjev. V finalu je sicer izgubila prvi niz proti Belorusinji Nataliji Zverevi, nato pa zaigrala odločneje in dobila že 32. zaporedno partijo. To je bil hkrati njen 14. uspeh v srečanjih z Zverevo v prav toliko tekmah. Rezultat – 4:6, 6:1, 6:2.

V finalu moških (nagradni sklad 1,9 milijona dolarjev) sta se pomerila Američana – prvi nosilec Pete Sampras in wimbledonski zmagovalec 1992 Andre Agassi, ki je bil tokrat šele 24. nosilec.

Polfinalna izida – Agassi (ZDA) : Rafter (Avs) 6:2, 6:4, Sampras (ZDA, 1) : Courier (ZDA, 4) 6:4, 7:6 (12:10).

V finalu moških dvojic sta Nizozemca Eltingh-Haarhuis, tretja nosilca, ugnala nepostavljena Palmerja (ZDA) in Knowlesa (Bah) s 7:6 (7:5), 7:6 (7:4).

Sampras zmagal

KEY BISCAYNE – V finalu teniškega turnirja Lipton je Američan Pete Sampras ugnal rojaka Agassija s 5:7, 6:3, 6:3 in tako obranil lanski naslov.

● Prvi mesti v Rusijo

THUNDER BAY – V zadnji posamični preizkušnji svetovnega pokala v smučarskih tekih za moške, maratonu na 50 km, je zmagal Rus Aleksej Prokurorov. Na hitri progi je kar 25 izmed skupno 57 tekmovalcev premagalo mejo dveh ur, med njimi pa se presenetljivo ni znašel skupni zmagovalec svetovnega pokala, Kazahstanec Vladimir Smirnov, ki je zasedel šele 29. mesto.

O razpletu v ženski konkurenci bo odločala današnja tekma na 10 km v prostem slogu, na polovico krajši progi pa je bila najhitrejša Rusinja Larisa Lazutina.

Rezultati – moški, 50 km moški v prostem slogu: 1. Prokurorov (Rus) 1;54:46,3, 2. Balland (Fra) 1;55:13,0, 3. Barco (Ita) 1;55:49,0, 4. Mogren (Šve) 1;55:59,1, 5. Alsgaard 1;56:00,8, 6. Daehlie (oba Nor) 1;56:30,2, 7. Godioz (Ita) 1;57:02,4, 8. Isometsä (Fin) 1;57:10,7, 9. Fauner (Ita) 1;57:17,2, 10. Muehlegg (Nem) 1;57:36,9; **vrstni red za SP:** 1. Smirnov (Kaz) 830, 2. Daehlie 680, 3. Isometsä 442, 4. Myllylä (Fin) 430, 5. Fauner 412.

Ženske, 5 km v klasičnem slogu: 1. Lazutina (Rus) 13:11,0, 2. Nybraaten (Nor) 13:13,1, 3. Nagejkina (Rus) 13:15,2, 4. Di Centa (Ita) 13:15,3, 5. Moen (Nor) 13:16,7, 6. Jegorova (Rus) 13:17,8, 7. Ostlund (Šve) 13:23,2, 8. Dybendahl (Nor) 13:26,4, 9. Välbe (Rus) 13:26,8, 10. Wold (Nor 13:29,8; **vrstni red za SP:** 1. Di Centa 740 2. Jegorova 698, 3. Välbe 549, 4. Belmondo (Ita) 453, 5. Lazutina 396.

● Grašičevi za slovo 15. mesto

CANMORE – Francoz Patrice Bailly Salins in Belorusinja Svetlana Paramigina sta zmagovalca letošnjega tekmovanja za svetovni pokal v biatlonu. Na zadnji posamični preizkušnji sezone se jima sicer ni posrečilo povzpeti na najvišjo stopničko, vendar to ni skalilo njunega veselja. Zadovoljen je bil zlasti Salins, ki si je priboril končno zmago z le točko prednosti pred Nemcem Svenom Fischerjem.

Slovenski predstavniki močnejšega spola se na 10-kilometrski progi niso prebili do uvrstitev, ki prinašajo točke svetovnega pokala. Še najbolje se je odrezal Janez Ožbolt, ki je zasedel 34. mesto med 86 tekmovalci in v končni razvrstitvi svetovnega pokala pristal na 46. mestu.

Ponovno pa se je izkazala Tržičanka Andreja Grašič, ki je osvojila 15. mesto na 7,5 km. Predstavila se je v odlični tekaški formi, saj je bila hitrejša celo od zmagovalne trojice. Žal ji je tudi tokrat zadrhtela roka pri streljanju, tako da je zgrešila štiri strele in si pokvarila uvrstitev. Kjub temu pa je prehitela številne znane biatlonke, denimo Francozinji Briandovo in Noigretovo, Nemko Harveyevo, Belorusinjo Permjakovo, Rusinjo Snitino ter Norvežanki Elvebakkovo in Fossnovo, in napovedala, da bi se lahko v prihodnji sezoni prebila v sam svetovni vrh.

Rezultati – moški, 10 km: 1. Glimsdal (Nor) 26:22,2 (0), 2. Majgurov (Blr) zaost. 4,3 (0), 3. Salins (Fra) +41,4 (2), 4. Fischer (Nem) +50,6 (1), 5. Dračev +1:02,6 (2), 6. Tarasov (oba Rus) +1:06,0 (3), 7. Pallhuber (Ita) +1:09,9 (1), 8. Bouthiaux +1:11,0 (1), 9. Flandin (oba Fra) +1:12,5 (1), 10. Zingerle (Ita) +1:16,4 (2),... **34. Ožbolt +2:21,5 (1), 39. J. Velepec +2:42,7 (0), 47. M. Poklukar +3:05,7 (3), 67. Lekan +4:03,4 (2), 72. J. Poklukar (vsi Slo) 4:35,3 (6); končni vrstni red SP:** 1. Salins (Fra) 192, 2. Fischer 191, 3. Luck (oba Nem) 145, 4. Pallhuber 143 (Ita), 5. Gross (Nem) 142, . . ., **46. Ožbolt 22, 50. M. Poklukar 19, 58. J. Velepec 14, 74. Lekan (vsi Slo) 2.**

Ženske, 7,5 km: 1. Talanova (Rus) 21:31,1 (0), 2. Paramigina (Blr) +2,6 (1), 3. Santer (Ita) 11,3 (1), 4. Smith (ZDA) 33,7 (0), 5. Belova (Rus) 44,8 (3), 6. Beausire (Fra) 45,5 (1), 7. Bedard (Kan) 50,0 (3), 8. Idland (Nor) 57,8 (3), 9. Disl (Nem) 58,4 (3), 10. Claudel (Fra) 1:00,5 (2) . . . **15. Grašič (Slo) 1:25,8 (4); končni vrstni red SP:** 1. Paramigina (Blr) 215, 2. Santer (Ita) 204, 3. Briand (Fra) 173, 4. Disl (Nem) 167, 5. Taianova (Rus) 137, . . . **38. Grašič 32.**

● Popov popravil svoj rekord

GELSENKIRCHEN – Dvakratni olimpijski prvak Aleksander Popov je na tekmovanju svetovnega pokala v Nemčiji popravil svoj svetovni rekord v plavanju na 100 m prosto. S časom 46,74 je za kar 38 stotink sekunde izboljšal tistega, ki ga je pred tednom dni dosegel v Desenzanu.

NOVO!

Koristen priročnik, ki združuje številne niti športne medicine, s poudarkom na napotkih za takojšnjo pomoč športnim zdravnikom, terapevtom, učiteljem telesne vzgoje, trenerjem in seveda tudi športnikom.

280 strani
2.980 SIT

Knjigo lahko kupite v knjigarnah, pri zastopnikih založbe ali z naročilnico, ki jo pošljete na naslov:

DZS Založništvo literature, Mestni trg 26, Ljubljana.

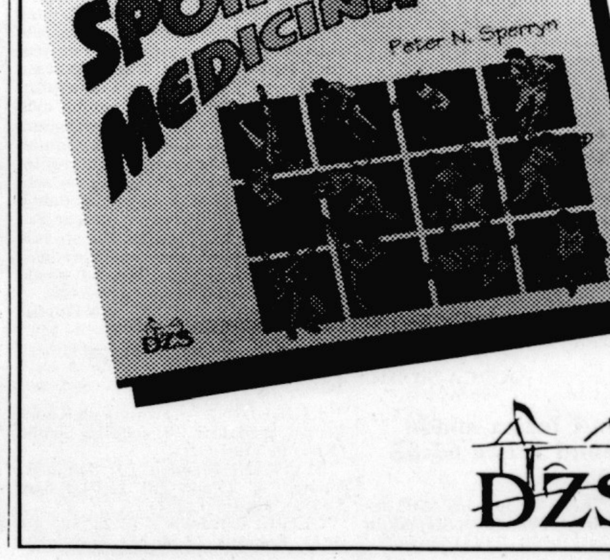

DZS

● Polzelani so pripravljeni

POLZELA – Med polčasoma 6. kola končnice državnega prvenstva je bilo žrebanje polfinalnih parov za zaključni pokalni turnir, ki bo jutri in v sredo na Polzeli. Žrebanje so opravili predsednik KZS **Mirjan Bevc**, predsednik tekmovalne komisije pri KZS **Peter Kunc** in **Vojko Herksel**. V prvi tekmi se bosta ob 17. uri pomerila **Smelt Olimpija** in **Helios**, v drugem ob 20. uri pa **Savinjska Polzela** in **Postojna**. Finalna tekma bo v sredo ob 20. uri, prenašala pa jo bo televizija.

Za finalni pokalni turnir na Polzeli so se gostitelji dobro pripravili. Košarkarski klub Savinjska je v dvorani, ki sprejme nekaj več kot 1.200 gledalcev, namestil nove, močnejše reflektorje, za radijske in televizijske komentatorje pa so pripravili posebne kabine.

Danes ob 11. uri bo v Celju pri generalnem direktorju Kovinotehne novinarska konferenca. Na njej bodo spregovorili o finalnem turnirju in predstavili novega generalnega pokrovitelja moštva s Polzele. Podrobneje bodo spregovorili o KK Kovinotehna Savinjska Polzela in njegovih ciljih. Predstavili jih bodo bodo predsednik UO KK Kovinotehna Savinjska Polzela **Niko Kač**, generalni direktor Kovinotehne **Aleš Ilc** in **Danilo Senič** iz KK Kovinotehna Savinjska Polzela. (T. T.)

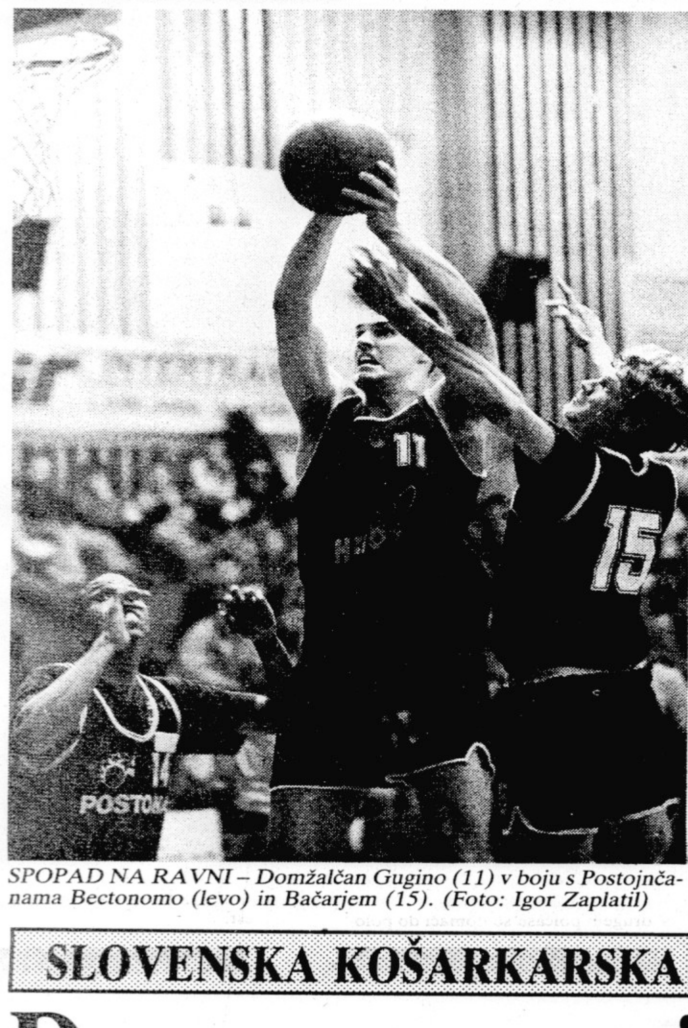

SPOPAD NA RAVNI – Domžalčan Gugino (11) v boju s Postojnčanama Bectonomo (levo) in Bačarjem (15). (Foto: Igor Zaplatil)

SKL – moški: KONČNICA ZA PRVAKA

O četrtem udeležencu končnice še vedno ni prave odločitve

Pravzaprav sta dve koli pred koncem tretjega kroga državnega prvenstva »na varnem« samo Smelt Olimpija in TAM Bus – Lepe možnosti ima tudi Triglav – KM Ilirija in Rogaška Donat Mg člana A 1

LJUBLJANA – KM ILirija in Rogaška Donat Mg sta zandnja, ki sta se po petih kvalifikacijskih tekmah uvrstila v novo ligo A 1. Kar pa zadeva vodilno slovensko osmerico, so za uvrstitev v polfinale poleg Smelta Olimpije in TAM Busa še vedno štirje, če ne celo pet kandidatov.

Savinjska Polzela : Smelt Olimpija 74:82 (34:34)

POLZELA – Dvorana Polzela, gledalcev 1200, sodnika Kamnikar (Črnom) in Lindič (Lj).

SAVINJSKA POLZELA: Govc 17 (3:5), Kobale 2, Stavrov 15 (4:7), Petranović 17 (2:4), Rovšnik 1 (1:1), Stegić 6, Cizej 16 (3:6).

SMELT OLIMPIJA: Horvat 44 (4:7), Zaletel 3, Daneu 4 (1:2), Tušek 4, Kraljević 10 (3:5), Gorenc 2, Đurišić 15 (3:6).

Zmagovalce evropskega pokala, Smelt Olimpijo, so na Polzeli sprejeli zares prisrčno. Gledalci, ki so dodobra napolnili dvorano, so jih burno pozdravili, domači igralci pa so jim izročili nageljne.

V prvem polčasu so se Savinjčani enakovredno kosali z gosti, saj so po 10 minutah srečanja vodili **18:3**, gostje pa so s prostima metoma **Đurišića** v zadnjih sekundah prvega dela izenačili rezultat. Tudi po odmoru so imeli gostitelji pobudo in so vodili. **Đurišić** in **Kraljević** sta v nadaljevanju najboljšemu strelcu Polzele **Petranoviću** onemogočila, da bi dosegel običajno število koševr. Ljubljančani so v 24. minuti izenačili na **40:40** in nato po natančnih metih odličnega Horvata prevzeli pobudo, povedli in vodstva niso več izpustili iz rok. Gostitelji so imeli nekaj upanja na preobrat v 35. minuti pri rezultatu **59:65**, vendar so bili **Govc, Petranović** in **Stavrov** v napadu kar trikrat nenatančni. Kljub porazu je ekipa dobro prestala preizkušnjo za torkov finalni pokalni turnir. Smelt Olimpija je zaigrala brez poškodovanega kapetana **Dušana Hauptmana**, Polzelani pa brez **Urbanije**. **Horvat** je dosegel kar 44 točk, od tega 8 trojk . V 38. minuti je moral zaradi petih osebnih napak na klop eden boljših na srečanju, kapetan domačih **Cizej**.

TONE TAVČAR

Triglav : Slovenica 109: 92 (54:35)

KRANJ – Športna dvorana na Planini, gledalcev 1000, sodnika Schulz in Jeršan (oba Lj).

TRIGLAV: Lojk 3 (1:2), Milič 21 (9:13), Remic 2, Prevodnik 13 (0:1), Džino 9 (3:4), Tadič 4 (2:4), Jeras 11 (5:8), Šubic 26 (6:6), Vukič 20 (1:2).

SLOVENICA: Vide 8 (2:4), Mahovič 2 (2:8), Murovec 2, Krašovec 14 (7:8), Jagodnik 13 (3:4), Lapov 29 (6:6), Ritonja 24 (10:12).

Srečanje, ki je odločalo o uvrstitvi med 4 najboljše ekipe prvenstva, je bilo izenačeno do 12. minute. V tem obdobju sta pri domačih dobro zaigrala **Milič** in **Šubic**, pri gostih pa je kot vedno dobro skakal **Ritonja**. Ko je vzstopil v igro **Prevodnik**, se je gostom vse ustavilo. Gostitelji so si v pičlih dveh minutah z delnim rezultatom **15:0** (Prevodnik je dosegel tri trojke) priigrali zanesljivo prednost – **37:23**. **Krašovec** in **Jagodnik** sta zatem sicer uspela znižati na 38:28, vendar le za kratek čas, saj so Kranjčani po obdobju dobre igre Miliča in **Džina** kmalu imeli 20 točk naskoka. V drugem polčasu je bila igra več ali man enakovredna, gostitelji pa so do 28. minute uspešno zadrževali prednost 20 točk. Koprčani so zatem zaigrali bolj agresivno in v 34. minuti znižali na **85:73**. Igralci Triglava so si po tehničnih napakah **Jagodnika** in trenerja gostov **Kavedije** v 37. minuti zopet priborili 20 točk prednosti (100:80). Minuto kasneje je naredil osebno napako **Mičunović** in dobil še tehnično napako, tako da je moral trener Kavedija zapustiti igrišče. V zadnjih dveh minutah so poskušali gostje z agresivno igro ublažiti poraz, vendar pri tem niso bili posebno uspešni in Kranjčani so osvojili pomembni točki.

NENAD ANTONIČ

TAM Bus : Litostroj Slovan 91:74 (49:40)

MARIBOR – Dvorana Tabor, gledalcev 300, sodnika Potočnik (S. Konjice), Strnad (Domžale).*

TAM BUS: Bratušek 10 (4:4), Dragšič 3, Mirt 19 (9:9), Sunara 26 (8:10), Mijajlović 19 (2:2), Ojsteršek 14 (4:5).

LITOSTROJ SLOVAN: Kunc 16 (0:1), Nikitovič 3, Nesterovič 4, Madon 15 (2:3), Tadić 9, Duščak 18 (3:4), Dornik 9 (1:2).

Gostje so z zadetki Kunca na začetku povedli s 6:0, nato pa so gostitelji le zaigrali bolje in igra je postala enakovredna, vendar so imeli Ljubljančani rahlo pobudo. Igralci Tam Busa so izenačili v 14. minuti – 26:26, minuto kasneje pa so avtobusarji prvič povedli (30:29) in si do odmora priigrali 9 točk naskoka. V drugem polčasu so Ljubljančani začeli zelo slabo, saj so do 25. minute dosegli le 2 točki. Miklavžani so v tem delu strli odpor Litostroja Slovana in si do 30. minute priigrali zanesljivih 17 točk naskoka – 66:49. Pet minut kasneje so imeli gostitelji že 20 točk prednosti in tekma je bila odločena. Moščani so v zadnjih petih minutah poskušali z obrambo mož na moža spremeniti potek tekme, vendar niso bili uspešni.

ZMAGO GOMZI

Helios : Postojna 93:72 (41:36)

DOMŽALE – Dvorana komunalnega centra, gledalcev 500, sodnika Kovačič (Kr) in Pukl (Mb).

HELIOS: D. Trifunovič 17, R. Trifunovič 12 (6:10), Škrjanc 5 (1:2), Žitnik 25 (4:4), Gugino 24 (4:6), Kovačič 10 (2:3).

POSTOJNA: Besedič 6, Petrovič 1 (1:2), Rojko 4 (1:3), Mejak 4 (2:2), Jelnikar 8 (1:1), Reichenecker 14 (4:7), Becton 15 (4:6), Bačar 20 (1:1).

»Žreb nam jo je v pokalu zagodel,« je pred tekmo med zobmi siknil trener Domžalčanov **Predrag Milović** in takoj dodal, da je tudi ko je še bil trener Postojne, prav v pokalu znal pošteno namučiti favorizirane Ljubljančane. Veliko boljše volje je bil trener Milović po tekmi s Postojnčani. Gostitelji so igrali izvrstno, vodili so od prve minute in razglašeni Postojnčani tokrat v Komunalnem centru niso imeli nikakršnih možnosti. Začetna dokaj nenavadna peterka (**brata Trifunović, Žitnik, Škrjanc in Gugino**) je začela odločno in si do 10. minute priigrala lepo prednost (22:11). Škrjanc je povsem zaustavil **Besediča**, reprezentant R. Trifunović pa se je odlično znašel v vlogi graditelja igre, saj je **Jeklin** vseh 40 minut presedel na klopi. »Nekaj težav imam s hrbtom, toda maser Smelta Olimpije **Tone Šercer** mi je že pomagal, tako da bom jutri v pokalu zagotovo že igral,« je bil po tekmi dobro razpoložen **Walter Jeklin**.

Postojnčani so bili najbližje v 27. minuti, ko so se po nekaj minutah slabše igre gostiteljev, približali na **55:49**. Toda D. Trifunović in Žitnik sta na hitro dosegla 3 trojke in 5 minut pred koncem je bila tekma odločena – **75:61**. Domžalčani so metali za tri točke 6:13, na drugi strani pa so Postojnčani na silo hoteli prav z meti za tri točke spremeniti potek tekme, toda metali so zelo slabo, saj so za 8 trojk potrebovali kar 33 metov.

SANDI KRAŠEVEC

● Po ocenah trenerjev in statističnih podatkih so po 12. kolu SKL najboljši – igralci: Daughrity 5 (povprečno na tekmo), Tovornik, Mirt, Petranović in Lapov po 4; strelci: Tovornik 30 (povprečno na tekmo), Sunara in Mirt po 25, Petranović in Novaković po 24; skakalci: Petranović 14 (povprečno na tekmo), Mržek in Lerić po 13, Jurković 12, Stepania 10; podajalci: Mirt 11 (povprečno na tekmo), Jeras in Leban po 8, Popovič 7, Jeklin 5.

ZA UVRSTITEV V LIGO A 1

KM Ilirija : Comet 89:74 (46:34)

LJUBLJANA – Dvorana SŽŠ, gledalcev 300, sodnika Rems (Lj) in Hafner (Medv).

KM ILIRIJA: Dončić 17 (7:12), Ceranja 16 (6:8), Macura 18 (4:6), Todorović 14 (4:4), Pečan (0:2), Mesić 24 (3:4).

COMET: Šrot 3, Benić 10 (0:2), Mijović 14, Golc 26, Kozar 8 (2:2), Železnikar 13 (2:3).

Izredno košarkarsko vzdušje v prepolni dvorani in velika borbenost obeh moštev v odločilni tekmi za uvrstitev v ligo A 1 sta le še prispevala k zmagoslavju domačih igralcev. Živčnost na obeh straneh že na začetku je bila razumljiva, predvsem Konjičani so zaigrali kot v krču in jih niti najglasnejša skupina njihovih navijačev ni mogla razigrati. Ilirijani so že v uvodnih minutah pokazali, da ne nameravajo ničesar prepustiti gostom – natančni meti, dobre obrambe, skoki pod obema košema – vse je bilo na njihovi strani. Tako so si že v prvem delu priigrali lepo prednost 12 točk. Po odmoru pa so Cometovo barko popolnoma potopili. V 28. minuti je bilo že 24 točk razlike – **62:38**. Konjičani, ki jim ni nič uspevalo, pa so bili z živci prav na koncu. Dolgi in dobro organizirani napadi so gostitelje, ki si prav vsi zaslužijo pohvalo za prispevani delež k uspehu, vodili k zanesljivi zmagi, goste pa v polom. Igralci Cometa so skušali spremeniti potek tekme z osebnimi napakami, v zadnjih dveh minutah so jih naredili kar 10, in s prepiri s sodnikoma, zaradi česar je bil izključen Šrot. V prihodnjem letu bodo igralci KM Ilirije igrali v prvi ligi, Comet pa bo svojo priložnost iskal v nižji ligi.

DORCA MUHIČ

Rogaška Donat Mg : Idrija 93:82 (46:41)

ROGAŠKA SLATINA – Dvorana OŠ, gledalcev 800, sodnika Fišer (MS) in Lovšin (Lj).

ROGAŠKA DONAT MG: Tišma 10 (3:3), Petrović 5 (1:2), Šušin 16 (8:11), Novaković 32 (5:7), Vulić 4 (0:1), Tabak 16 (4:5), Petovar 10.

IDRIJA: Rupnik 7 (2:3), Kržišnik 2, Veselič 3 (0:1), Mržek 25 (3:4), Katarič 15 (6:10), Maček 17 (5:7), Šantelj 8 (2:5), Vidič 4 (0:2), Erjavec 1 (1:2).

Košarkarji Donata so šele v peti tekmi dokazali tisto, kar so potrjevali vso sezono, da si zaslužijo mesto v 1. ligi. Čeprav so tudi tokrat zaigrali brez Jurkovića, so že takoj na začetku prevzeli vodstvo ter z izredno borbeno in disciplinirano igro prednost obdržali do polčasa. Ko se je v nadaljevanju razigral še **Novaković**, je prednost domačih še narasla. V 27. minuti so vodili s **60:47**, največ pa v 35. minuti pri rezultatu **83:64**. Kljub temu, da so zadnjih pet minut gostitelji zaigrali brez treh igralcev prve peterke, pa so prednost obdržali ter ob velikem veselju domače klopi in gledalcev premagali solidno ekipo Idrije. Za zmago velja pohvaliti prav vse igralce, še posebej pa je presenetil **Petovar**, ki je, čeprav je precej nižji, dobro nadomestil Jurkoviča.

JANEZ TERBOVC

II. SKL – moški

● Vse je že odločeno

LJUBLJANA – V soboto bo na sporedu zadnje kolo, ki pa ne bo odločalo o ničemer več. Peterica, ki bo nastopala prihodnje leto v liga A 2, je bila znana že dalj časa, po tem kolu pa ni več niti teoretičnih možnosti, da bi se spremenila. Novi člani lige A 2 so **Pivovarna Laško, Iskra Novo Gorica, Odeja Marmor, Agrohit Slivnica** in **Elektra Šoštanj**.

V **Radovljici** je vodilna Pivovarna Laško še ekrat potrdila svojo premoč v ligi, je pa proti sicer oslabljeni Radovljici zaigrala slabo v drugem polčasu, ki ga je celo izgubila. A rezerve iz prvega je bilo več kot dovolj.

V **Novi Gorici** je gostoval zadnji, ki je povrhu vsega prišel le s petimi igralci in je šlo zgolj za to, da tekmo pač odigra. Domači so vso tekmo vodili, čeprav so igrali brez Arha. Podbršček je bil s 23 točkami najučinkovitejši v domači vrsti, Uremović pa z 21 med gosti.

V **Tolminu** so se doma v prvem polčasu enakovredno kosali z gosti, v drugem so celo pobegnili za 7 točk, a so jih Šoštanjčani z delnim rezultatom 14:2 ujeli in s preudarno igro na koncu tudi zmagali. Šušić 21 in ter Mavrič in Galič po 19 so bili najboljši strelci Tolmina, Rizman z 22, Plešej 18 in Mlinšek 17 pa pri Elektri.

V **Novem mestu** je Radgona odlično začela, dobila prvi polčas za 13 točk, nakar so se domači le zbrali in zmagali. Najboljši strelci: Petrov 25 in Bajc 21 pri domačih, Bratkovič in Pisac po 24 pri Radgoni.

Rezultati: Iskra Nova Gorica : Vanda Starše 85:72 (42:41), Didakta Radovljica : Pivovarna Laško 85:97 (36:57), Tolmin : Elektra Šoštanj 68:79 (36:34), Novo mesto '92 : Radgona 80:74 (42:55), Odeja Marmor : Agrohit nedeljska tekma.

Pivovarna L.	17	15	2	1505:1280	32
Iskra NG	17	11	6	1511:1515	28
Elektra	17	11	6	1523:1408	28
Agrohit	16	10	6	1339:1303	26
Odeja Mar.	16	10	6	1299:1135	26
N. mesto	17	9	8	1401:1403	26
Didacta	17	7	10	1366:1419	24
Tolmin	17	5	12	1295:1337	22
Radgona	17	5	12	1277:1379	22
Vanda	17	1	16	1212:1379	18

Rezultati skupine od 11. do 20. mesta: Celje : Snežnik 91:83 (39:40), Sl.Gradec : Zagorje 52:65 (32:24), Seltron : Elles W. 86:75 (41:37), Bistrica : Brežice 102:91 (40:48), MIK Prebold : Sun Oil nedeljska tekma; **vrstni red**: Elles W. in Snežnik po 29, Zagorje 28, Bistrica 26, Sun Oil 25, Celje 24, Seltron 23, MIK Prebold in Brežice po 22, Slovenj Gradec 21.

Karateisti za naslove

LJUBLJANA – Na Kodeljevem so se karateisti pomerili za članske naslove državnih prvakov. Nastopili so tekmovalci iz 26 klubov, pomerili pa so se v 7 kategorijah.

Rezultati – superlahka: 1. Završki (Salamonov oglasnik Emona), 2. Vrbanić (Žalec), 3. Novakovič (Ce), 4. Hozanovič (Trbovlje); **lahka:** 1. Lapornik (Lj), 2. Javor (Salamonov oglasnik Emona), 3. Agič (Postojna), 4. Lavrič (Forum, Lj); **polsrednja:** 1. Stanovnik, 2. Mavec (oba Lj), 3. Puklavec (Forum, Lj), 4. Petek (Mb); **srednja:** 1.Pejkovič (Ve), 2. Gobec (Šiška, Lj), 3. Jerkič (Forum), 4. Agrič (Postojna); **poltežka:** 1. Štaus ((WKSA, Mb), 2. Vrtarič (Branik Mb), 3. Kotar (Forum) 4. Plošinjak (Mb); **težka:** 1. Pörš (Mb), 2. Lavrič, 3. Svilar (Salamonov oglasnik Emona); 4. Lazar (Mb). (G. N.)

POGOVOR POSEBEJ ZA DELO: BORISLAV STANKOVIĆ

Zadovoljni s spremembami

LAUSANNE – Vrhunske košarkarske prireditve so že po tradiciji tudi priložnost za tradicionalne ekskluzivne pogovore Dela z generalnim sekretarjem Mednarodne košarkarske federacije FIBA. Najprej z že pokojnim Williamom Jonesom, zadnji dve desetletji pa z Borislavom Stankovićem. To pa sta tudi edina generalna sekretarja v 62-letni zgodovini FIBA.

– Kako so se novosti v evropskih pokalnih tekmovanjih prijele in kako ste z odzivom zadovoljni pri FIBA?

»Nadvse smo zadovoljni. Po novem vendarle lahko predvsem v bivšem pokalu prvakov, zdaj evropskem klubskem prvenstvu, nastopa več kakovostnih moštev. Upoštevati moramo, da imamo pač nekoliko košarkarsko močnejših držav, ki imajo pravico poslati v glavno tekmovanje več klubov, kar je prineslo tudi višjo kakovostno raven vsega tekmovanja. Ni več ogromnih razlik, kot so bile nekdaj, če pa do njih že pride, se to »počisti« že v prvem ali najpozneje drugem kvalifikacijskem kolu. Žal že v tem delu izpade tudi nekaj dobrih ekip, prvakov iz manjših držav, ki pa imajo nato možnost, da se uvrstijo v evropski pokal, ki je s tem sistemom nedvomno tudi pridobil. Tudi Smelt Olimpija je dokaz za to.«

– Vse skupaj pa je pravzaprav samo priprava na novo spremembo, evropsko ligo v sezoni 1996/97.

»Ta se res nepreklicno pričenja jeseni leta 1996, o udeleženci pa bo, kot je znano, odločal seštevek rezultatov v evropskih tekmovanjih v zadnjih treh letih. Ta razvrstitev nam bo dala najbolj realno sliko kakovosti, na podlagi katere bomo izbrali članice evropske lige. Doslej je bila ta ocena bolj ali manj subjektivna. Mi sodimo, da je Italija košarkarsko močna država in ji dajemo tri mesta, toda seštevki vseh evropskih tekmovanj bodo pokazali, če je to res.«

– Ali ne bodo ob takšnem načinu izbiranja prizadete nekatere manjše države, ki pa vsaj po en močan klub le imajo?

»Za nas bi seveda bilo idealno, če bi res imeli evropsko ligo z vsemi najmočnejšimi klubi, ne glede na državo, iz katere so. Bojim pa se, da bi to sicer pomenilo katastrofo. Najbrž bi v ligo prišel kakšen klub iz manjše države, toda zanesljivo bi to ligo lahko pokrili že samo dve, ali največ tri države s svojimi klubi. To pa spet ne bi imelo svojega smisla.«

– Spremembe v evropski košarki so nedvomno očitne.

»Velike, objektivno. Najprej kot posledica političnih sprememb, nato pa tudi čisto športnih. Rusija, recimo, doma nima več dovolj vrhunskih igralcev. Ima sicer dovolj dobrih igralcev, a te zbere le za reprezentančne nastope. CSKA ni niti približno tisto, kar je bil nekdaj. Po drugi strani pa poglejte evropski pokal. V finalu sta se znašli ekipi, ki še nikdar nista prišli tako visoko. To je zelo pozitivno. Lani je bil v finalu turški Efes Pilsen, prej skoraj neznan, že letos pa je igral vidno vlogo v najvišjem tekmovanju in le malo je manjkalo, da se ni uvrstil na finalni turnir četverice. Ni torej bojazni, da bi prišlo do »krivičnih« uvrstitev v višje tekmovanje, temveč vse samo sili k boljšemu delu in zato tudi bolje igrajo.«

– Slovenska Smelt Olimpija je gotovo takšen primer.

»Absolutno. In zelo sem vesel, da ji je uspel ta podvig. Pa ni bilo malo kandidatov. Lahko bi bil to Cholet, lanski zmagovalec Aris, ali Hapoel, morda bivša Jugoplastika. Pojavljajo se novi klubi, doslej neznani . . .«

– . . . kar seveda ne velja za Olimpijo, ki se vendarle pojavlja v evropskih tekmovanjih že od njihove ustanovite leta 1957.

»Seveda, Olimpija ni neznana, mnogi drugi pa seveda so. Taugres, Cholet in podobni so »novinci« na tako visoki stopnji.«

– Preskočiva še malo na reprezentančno raven. Kakšna je pot z evropskega prvenstva v Atenah prihodnje leto na olimpijske igre v Atlanti čez dve leti?

»Na OI se z EP uvrsti samo prvak, vse drugo pa je odvisno od svetovnega prvenstva letos v Torontu. Kolikor evropskih ekip se bo uvrstilo med prvih šest na EP, toliko jih bo od evropskem prvaku še nastopilo na OI. Če bodo recimo tri evropske ekipe med prvo šesterico SP, potem bodo na OI štiri evropske ekipe, prvak ter tri. Pa ne tiste, ki bodo imele te uvrstitve na SP, temveč najbolje uvrščene z EP, kajti SP določa samo število, ne udeležence OI.«

– Pred kratkim ste bili v Atenah na seminarju o nasilju v športu. Menda ste Grkom zagrozili, da jim boste vzeli EP, če ne bodo omejili divjanja privrženčev, kakršnemu smo priča zdaj.

»Na žalost jim kar naprej grozim, nikakor pa jim ničesar res ne vzamem. Položaj se v Grčiji sicer malenkostno popravlja, toda brez resnično dolgoletnega vzgojnega dela rešitve tega problema preprosto ni. Policija lahko samo trenutno posreduje, toda to ni rešitev. Veliko dela jih čaka na tem področju.«

– Nekaj težav je menda tudi z aprilskim finalnim turnirjem četverice v Tel Avivu.

»Naše stališče je vedno bilo, da do zadnjega trenutka čakamo in po možnosti izpeljemo prireditev tako, kot smo jo skupaj z organizatorji načrtovali. Tudi tokrat se bomo ravnali po tem načelu.«

– Evropska sezona se počasi izteka in najbrž je približno že moč oceniti, v kakšno smer se evropska košarka razvija.

»Kakovost se širi, o tem ni dvoma. Nimamo pa »top« moštev, kot smo jih imeli nekdaj. Recimo Real, pa Milano, nekdanji naši klubi, recimo Cibona, da ne naštevam naprej. Po drugi strani pa imamo široko kakovostno bazo. Kar zadeva ameriške igralce, bi bil osebno mnogo bolj zadovoljen, če bi prihajali iz ZDA mladi igralci, ki bi hoteli igrati, ki si želijo še napredovati, ki bi vnašali svoj temperament in znanje, kot pa tile starci iz NBA, ki prihajajo sem z vsemi svojimi problemi in razvadami. To posebej velja za Španijo in Italijo. Včasih se čudim ljudem, ki jih poznam kot pametne in razsodne, da delajo takšne neumnosti pri najemanju teh košarkarjev in imajo potem z njimi samo težave.«

– Vas lahko pričakujemo na EP za mlade do 22 let julija v Sloveniji?

»Načelno da, ne vem pa, kako se bo vse časovno izteklo. Letos imamo dve svetovni prvenstvi in še svetovnin kongres, zato bo treba ogromno časa in priprav. Če bo le možno, se bom oglasil. FIBA bo vsekakor uradno zastopana, kajti prav to evropsko prvenstvo postaja vse pomembnejše.«

(O spremembah pravil pa prihodnjič)

STANE TRBOVC

SLOVENSKA KOŠARKARSKA LIGA – ženske

Domov s praznimi žepi

Najboljši igralki Rogaške, Čupahin in Vidaković, zaradi neizplačanih dolgov zapustili klub – Tekmovanje nadaljuje le najboljša četverica

LJUBLJANA – V 10., zadnjem kolu rednega dela SKL za ženske je padla še zadnja odločitev. Košarkarice IVEC wetroka so si z zmago proti zdesetkani Rogaški zagotovile drugo mesto, tako sta para polfinala para končnice (igra se na dve zmagi) Diamond Ježica : Odeja Marmor in IVEC wetrok : Rogaška, pri čemer bodo imele prvoimenovane ekipe prednost dveh tekem v domači dvorani. Zadnjeuvrščeni vrsti, IVEC wetrok B in Titanic Sežana, se bosta jeseni vrnili v II. SKL.

Od 1. do 6. mesta

Rogaška : IVEC wetrok 43:73 (25:33)

ROGAŠKA SLATINA – Dvorana OŠ, gledalcev 100, sodnika Kavčič in Černe (oba Lj).

ROGAŠKA: Tabak 10 (0:2), Potočnik 8 (2:2), C. Jezovšek 14 (0:2), A. Jezovšek 4 (4:4), Kokolj 7 (5:8).

IVEC WETROK: Jurše 7, Hanžič 2 (0:1), Rifl 8, Pocrnjič 13 (6:8), Vodopivec 16, Gričar 5 (1:2), Klasan 2, Čuhno 20.

V derbiju maloštevilni gledalci niso videli praktično ničesar, kajti domače košarkarice so zaigrale brez najboljših igralk Čupahinove in Vidakovićeve, ki sta zaradi neizpolnjenih obveznosti zapustile klub. Ob takšnem razmerju moči se je le pet domačih igralk upiralo do 27. minute, ko so Mariborčanke vodile s 44:37. Po namerni osebni napaki gostij so igralke Rogaške zgrešile oba prosta meta, zapravile še napad, nato pa kar osem minut niso dosegle koša. Gostje so tako z delnim izidom 23:8 prišle do visoke zmage, s katero bodo v polfinalu končnice imele prednost srečanja več v svoji dvorani.

JANEZ TERBOVC

Mibex Ilirija : Odeja Marmor 66:64 (29:25)

LJUBLJANA – Dvorana SŽŠ, gledalcev 50, sodnika Turk in Glušac (oba Lj).

MIBEX ILIRIJA: Tepina 7 (0:1), Hvala 11 (2:4), Kržan 10 (0:3), Škerlj 10, Bašović 8 (2:4), Blagus 18 (4:4), Orel 2 (0:2).

ODEJA MARMOR: Kržišnik 7 (4:4), Stublla 22 (4:5), Bizjak 6, Malacko 18 (6:10), Frakelj 2, Pejič 2, Oblak 7 (1:1).

Ilirijanke so v razburljivem zaključku z veliko mero športne sreče ubranile tesno zmago. Točki so osvojile zasluženo, saj so vodile praktično vso tekmo. V prvih treh minutah so sicer vodile Škofjeločanke, nato pa je bil do odmora rezultat tesen v korist Mibexa Ilirije. V nadaljevanju so gostiteljice zaigrale še bolje in si do 31. minute priigrale že 14 točk prednosti – 53:39. Odeja se jim je z delnim izidom 10:0 približala na 53:49, v zadnjih minutah pa sta se razigrali Stublla in Malackova in prevzeli igro Odeje Marmorja v svoje roke. Domače so dvakrat zgrešile prosta meta eden za enega, a so si v zadnjih sekundah priborile žogo in jo ob prednosti dveh točk obdržale do konca.

DORCA MUHIČ

Diamond Ježica mlade : Diamond Ježica 62:85 (28:40)

LJUBLJANA – Dvorana ŠRC Ježica, gledalcev 50, sodnika Slapnik in Puš (oba Lj).

DIAMOND JEŽICA MLADE: Pečjak 8, Magušar 8 (0:2), Spalevič 5 (0:2), Žen 18 (6:6), Logar 4, Šporn 2 (2:6), Cedilnik 11 (1:5), J. Grobelnik 6 (2:2).

DIAMOND JEŽICA: Mrzlikar (0:2), Račič 9 (1:2), Zupan 3 (1:2), Felc 4, Krivič 22 (8:9), Pretreger 4, Dornik 13 (3:4), Šarenac 21 (3:6), Topalovič 9 (3:6).

V klubskem obračunu sta ekipi prikazali slabo in nezanimivo igro, saj so se predvsem izkušenejše igralke premalo trudile. Mlajše so zaigrale bolj zavzeto in motivirano, čeprav so se zavedale svoje nemoči. V 24. minuti so se celo približale na 40:44, tedaj pa so starejše le zaigrale bolj zbrano, dobro sta zaigrali Kričeva in Šarenčeva, in ekipi priborile dostojnejšo prdnost.

IVAN ŠUČUR

Diamond Ježica	10	10	0	925:625	20
IVEC wetrok	10	6	4	804:694	16
Rogaška	10	5	5	662:727	15
Odeja Marmor	10	4	6	688:775	14
Diamond Jež. ml.	10	3	7	654:746	13
Mibex Ilirija	10	2	8	614:780	12

Od 7. do 12. mesta

Kranj : Comet 71:61 (58:58, 33:28)

KRANJ – Dvorana na Planini, gledalcev 100, sodnika Premrl (Kr) in Povše (Lj).

KRANJ: Žnidar 17 (5:7), Jakšič 2, Čankovič 18 (6:6), Kump 12 (2:4), Gartner 20 (7:9), Kovač 2 (0:1), Magdalenič (0:1).

COMET: U. Groleger 7, Ribič 3 (3:6), Šporar 18 (4:6), Novak 2 (0:2), L. Groleger 7 (3:4), Skerbinjek 15 (5:7), Olup (0:1), Temnik 9 (5:9).

Kranjčanke, ki so nastopile brez poškodovane Vesne Franko, so začele zelo dobro in bile prvih 20 minut v zanesljivem vodstvu. V drugem polčasu je bila igra še bolj zanimiva. Kranjčanke so imele kar dvakrat po 10 točk prednosti, a so jih igralke Cometa obakrat dohitele in v zadnjih minutah celo imele pet točk naskoka. Gostiteljice se niso predale, zaigrale so zelo požrtvovalno in v zadnjih sekundah je Čankovičeva z natančnim metom izsililala podaljšek. V podaljšku so bile Kranjčanke spet učinkovite, prednjačila je Žnidarjeva, medtem ko gostje kar štiri minute niso dosegle koša.

NENAD ANTONIČ

Slovan : Celje 66:68 (37:36)

LJUBLJANA – Dvorana na Kodeljevem, gledalcev 50, sodnika Geltar (Rad) in Valič (Kr).

SLOVAN: Mandelj 13, Semič 8, Humar 4, Djapo 30 (4:7),Trojar 5 (3:6), Jurišič 6 (2:4).

CELJE: Obrovnik 4 (2:2), Jug 10 (0:1), Polutnik 23 (6:11), Hajdinjak 16 (6:8), Vodopivec 1 (1:2), Jurak 14 (8:12).

Tekma, ki ni odločala o ničemer, se je končala na las podobno, kot v rednem delu, ko so Celjanke gostovale v Ljubljani. Kodeljevčankam je že po tradiciji pripadel prvi del igre, največ težav pa so imele s skokoma pod obročem, kjer so prevladovale borbenejše gostje.

Da se zgodovina ponavlja, je dokazala tudi Nataša Jurišič, ki je v zadnji minuti zgrešila oba prosta meta in s tem zapravila priložnost za izenačenje na 66:66. Sedem sekund pred koncem, ko so Celjanke vodile s košem prednosti, so imele igralke Slovana še zadnji napad, vendar ga niso iskoristile in gostje so se upravičeno veselile.

LUKA DEKLEVA

Titanic Sežana : IVEC wetrok B 62:71 (27:39)

SEŽANA – Športna dvorana, gledalcev 100, sodnika Vesel in Šinkovc (oba N. Go.).

TITANIC SEŽANA: Poplašen 8 (1:2), J. Mahnič 1 (1:2), Prodanovič 10 (2:3), Durak 16 (0:3), P. Pušnik 2, Mikšova 25 (5:7).

IVEC WETROK: Jelen 16 (2:2), Konečnik 8, Hreščak 2, Ornik 16 (8:17), Klasan 13 (5:6), Veble 15 (3:10), Kolenc 1 (1:2).

Tudi v zadnjem kolu Sežankam ni uspelo zmagati pred domačim občinstvom. V uvodnih minutah prvega polčasa so bile domače povsem enakovredne tekmice in če bi izkoristile vse priložnosti, bi bila razlika občutna. Tik pred polčasom so Mariborčanke dosegle delni izid 9:0 in s tem praktično odločile tekmo, saj so v nadaljevanju prednost obranile in zasluženo zmagale. (M. S.)

Zaostala tekma 9. kola: IVEC wetrok B : Comet 44:58 (19:24)

MARIBOR – Telovadnica SKSMŠ, gledalcev 60, sodnika Hudovernik (Vel) in Rutar (Mb).

IVEC WETROK B: Jelen 10, Konečnik 4, Ornik 7, Kokot 2, Klasan 15 (5:8), Veble 4 (0:5), Kolenc 2.

COMET: U. Groleger 11 (4:4), Šporar 2, Novak 12 (7:12), Skerbinjek 10 (2:2), Temnik 19 (7:11), Baraga 4.

V zaostalem srečanju 9. kola so igralke Cometa po pričakovanju osvojile novi točke. Čeprav so Konjičanke prišle v Maribor kot favoritinje, tega z igro niso dokazale. Mlade Mariborčanke so bile enakovredne nasprotnice vse do nekaj minut pred koncem tekme, ko so gostje strle njihov odpor. V finišu je le prišla do izraza večja izkušenost igralk Cometa, ki so zanesljivo osvojile točki.

ZMAGO GOMZI

Comet	10	8	2	689:590	18
Kranj	10	8	2	807:745	18
Celje	10	6	4	673:606	16
Slovan	10	4	6	700:700	14
IVEC wetrok B	10	3	7	633:713	13
Titanic S.	10	1	9	665:813	11

Adriatic · Adriatic

SKL – moški

Končnica za prvaka

TAM Bus, Maribor : Litostroj Slovan, Lj. 91:74 (49:40)
Savinjska, Polzela : Smelt Olimpija, Lj 74:82 (34:34)
Helios, Domžale : Postojna 93:72 (41:36)
Triglav, Kranj : Slovenica, Koper 109:92 (54:35)

Smelt Olimpija, Lj	12	10	2	1051: 912	22	+139
TAM Bus, Maribor	12	8	4	1024: 968	20	+56
Triglav, Kranj	12	6	6	929: 926	18	+3
Slovenica, Koper	12	5	7	996:1001	17	-5
Savinjska, Polzela	12	5	7	940: 962	17	-22
Helios, Domžale	12	5	7	955: 996	17	-41
Postojna	12	5	7	875: 936	17	-61
Litostroj Slovan, Lj.	12	4	8	838: 907	16	-69

PARI PRIHODNJEGA KOLA (26. t. m.): Triglav–Smelt Olimpija, Helios – TAM Bus, Slovenica – Savinjska, Postojna – Litostroj Slovan.

NAMIZNI TENIS

Kastelic in Dermastijeva

LJUBLJANA – NTK Preserje je izvedel 2. TOP 12 turnir RS za mladince, na katerem je razen poškodovanega Jermaniša iz Kopra nastopilo 23 igralcev, ki so se pomerili v dveh kakovostno različnih skupinah. V elitni za uvrstitev od 1. do 12. mesta je v primerjavi s prvim tekmovanjem, na katerem sta bila finalista Reflak in Petrovčič, prišlo do sprememb. Med najboljše sta tokrat posegla Kastelic in Strašek, kar je zlasti za slednjega precej presenetljiva, pa hkrati tudi dobra uvrstitev. Strašek je pustil za seboj več kandidatov za reprezentančno majico.

Rezultati – polfinale: Kastelic – Reflak 2:0, Strašek – Petrovčič 2:0; finale: Kastelic-Strašek 2:1 (-15, 16, 10); za 3. mesto: Reflak-Petrovčil 2:0.

Končni vrstni red – prva skupina: 1. Kastelic (Ol), 2. Strašek (Potrošnik), 3. Reflak (Ol), 4. Petrovčič (Preserje), 5. Horvat (Potrošnik), 6. Rupar (Ol), 7. Retelj (Nov.), 8. Kralj (Nov.), 9. Petar (Potrošnik), 10. Vertuš (Nov.), 11. Petroci (Kajuh-Slovan); **druga skupina**: 13. Kreuh (Logatec), 14. U. Slatinšek (Era-Tempo, Velenje), 15. Semolič (Istrabenz-Sem.), 16. J. Slatinšek, 17. Vodušek (oba Era-Tempo), 18. Aram (Tam. G.V.), 19. Smrekar (Vesna), 20. Hosta (Ol), 21. Petelin (Preserje), 22. Kogoj (Logatec), 23. Polak (Il), 24. Miklič (Novotehna).

Podoben turnir so imela dekleta na Kodeljevem v organizaciji NTK Kajuh-Slovan. Tu presenečenj ni bilo, razen v skupinah kjer je Polončičeva premagala in prehitela Dermastijevo ter Mlakarjeva Todorovičevo.

Rezultati – polfinale: Dermastija – Mlakar 2:0, Todorovič – Polončič 2:0; finale: Dermastija-Todorovič 2:0, za 3. mesto Polončič-Mlakar 2:0.

Končni vrstni red – prva skupina: 1. Dermastija (Il.-Meditrade), 2. Todorovič, 3. Polončič, 4. Mlakar (vse Kajuh-Slovan), 5. Halas, 6. Bajc (obe Šampionka), 7. Jager (Ilirija-Meditrade), 8. Mikolič (Olimpija), 9. Bibica (Istrabenz-Semedela), 10. Rozman (Preserje), 11. Smrekar (Vesna), 12. Privšek (Ol); **druga skupina**: 13. Mojsilovič (Petovija), 14. Šetina (Il.-Medi.), 15. Novak (Ol), 16. Janežič (Il.-Medi.), 17. Hempt (Istrabenz), 18. Safran (Radlje), 19. Vodmar (Ol), 20. Rahotin (Istrabenz), 21. Šolmajer (Ol), 22. Pavlič (Rakek), 23. Lukner (Radlje), 24. Nadarevič (Istrabenz). (D. N.)

Srečna polica naročnikov DELA

slovenske NOVICE VSAK PETEK plus

● Goran Jurak že začel rekordno

VELENJE – Ob svoji 20–letnici je velenjski plavalni klub prvič organiziral kakšno državno prvenstvo tudi v svojem zimskem 25-m bazenu. Nastopilo je kar 190 plavalcev in plavalk iz 14 klubov, od tega 110 v kadetski in 80 v mladinski konkurenci. Rezultati so bili na zavidljivi kakovostni ravni, že prvi dan pa se je z mladinskim državnim rekordom izkazal Celjan Goran Jurak. Gostitelji so se zelo potrudiliin člani vodstva kluba ter peščica staršev so pripravili primerne razmere za tekmovanje.

Rezultati – petek: kadeti – 50 m prosto: Falatov (KK) 25,58, Tahirović (LL) 25,92, Jončeski (EDK) 26,33; **400 m prosto:** Govše (OSO) 4:15,74, Pečar (NC) 4:23,50, Valcl (VV) 4:23,85; **100 m prsno:** Govše (OSO) 1:08,58, Tahirović (LL) 1:10,62, Čepelnik (FR) 1:11,04; **100 m hrbtno:** Stojanovič (NC) 1:02,34, Medvešek (EBM) 1:04,13, Abraham (FR) 1:04,26; **200 m mešano:** Govše 2:15,86, Kozjek (oba OSO) 2:20,82, Abraham (FR) 2:21,38; **4 x 200 m prosto:** Olimpija SO (LJ) 8:34,73, Koper (KP) 8:38,99, Velenje (VL) 8:40,88; **kadetinje – 50 m prosto:** Cobaj (EBM) 29,45, Ivanovič (CK) 29,77, Marn (LL) 29,91; **400 m prosto:** Florjančič (LL) 4:39,67, Roš (NC) 4:41,01, Valcl (VV) 4:34,44; **100 m prsno:** Dukovič (EDK) 1:19,82, Mehkan (EBM) 1:20,37, Srebotnik (FR) 1:21,63; **100 m hrbtno:** Valcl (VV) 1:08,71, Cunjak (NC) 1:11,47, Marn (LL) 1:11,59; **200 m mešano:** Valcl (VV) 2:35,67, Ivanovič (CK) 2:36,82, Marn (LL) 2:38,01; **mladinci – 50 m prosto:** Jurak (NC) 23,76 (**mlad. rek. RS**), J. Melon 24,33, L. Melon (oba KK) 24,68; **400 m prosto:** Jurak (NC) 4:06,13, Poje 4:06,20, Majdič (oba IL) 4:06,33; **100 m prsno:** Mankoč 1:08,80, Lipovž (Oba IL) 1:08,84, Aberšek (TK) 1:11,92; **100 m hrbtno:** Markovič (LL) 58,88, Koljčan (NC) 1:00,65, Petrovič (OSO) 1:02,19; **200 m mešano:** Mankoč (IL) 2:12,89, Aberšek (TK) 2:14,44, Kolčan (NC) 2:16,56; **4 x 200 m mešano:** Ilirija II (LJ) 8:05,00, Koper (KP) 8:12,99, LJubljana (LJ) 8:26,51; **mladinke – 50 m prosto:** Ukič (NC) 28,41, Sojar (LL) 28,74, Omejec (TK) 28,75; **400 m prosto:** Funkl (LL) 4:37,02, Bukovec (VV) 4:43,92, Stante (LL) 4:45,44; **100 m prsno:** Omejec (TK) 1:18,99, Klemenčič (LL) 1:21,36, Zakonjšek (OSO) 1:21,77; **100 m hrbtno:** Sojar (LL) 1:07,58, Ličar (DRT) 1:07,62, Ukič (NC) 1:11,68; **200 m mešano:** Omejec (TK) 2:29,94, Škraba (LL) 2:31,51, Funkl (LL) 2:34,44.

Sobota: kadeti – 200 m prosto: Govše (OSO) 2:00,63, Falatov (KK) 2:03,57, Medvešek (EBM) 2:04,91; **200 m hrbtno:** Stojanovič (NC) 2:14,27, Medvešek (EBM) 2:17,63, Valcl (VV) 2:20,08; **100 m delfin:** Abraham (FR) 1:00,89, Tahirovič (LL) 1:02,92, Valcl (VV) 1:03,79; **400 m mešano:** Govše (ESO) 4:56,84, Kozjek (OSO) 5:05,12, Škunca 5:09,06; **4 x 100 m prosto:** Olimpija SO (Lj)3:54,62, Koper (Kp) 3:56,02, Neptun (Ce) 357,31; **kadetinje – 200 m prosto:** Florjančič (LL) 2:12,95, Valcl (VV) 2.14,25, Ivanovič (CK) 2:18,04; **200 m hrbtno:** Valcl (VV) 2:30,19, Marn (LL) 2:31,93, Cunjak (NC) 2:32,66; **100 m delfin:** Dobaj ((EBM) 1:09,03, Pečar (NC) 1:13,80, Žagar (TK) 1:14,40; **400 m mešano:** Roš (NC) 5:23,58, Sušnik (TK) 5:28,58, Ivanovič (CK) 5:29,14; **4 x 100 m prosto:** Envirom Branik (Mb) 4:23,61, Ljubljana (Lj) 4:25,96, Neptun (Ce) 4.32,41; **4 x 200 m prosto:** Ljubljana (Lj) 9:31,67, Neptun (Ce) 9:41,68; Envirom Branik (MB) 9:46,76; **mladinci – 200 m prosto:** Jurak (NC) 1:54,42, J. Melon (KK) 1:56,00, Poje ((IL) 1:56,16; **200 m hrbtno:** Kolčan (NC) 2:08,08, Mankoč (IL) 2:09,39, Markovič (LL) 2:09,55; **100 m delfin:** Poje (IL) 58,68, Vadas (EBM) 58,97, Aberšek (TK) 59,08; **400 m mešano:** Petrovič (OSO) 4:45,07, Mankoč 4:46,39, Majdič (oba IL) 4:47,24; **4 x 100 m prosto:** Ilirija II (Lj) 3:39,90, Koper (Kp) 3:42,31, Ljubljana (Lj) 3:47, 25; **mladinke – 200 m prosto:** Brežnik (OSO) 2:11,97, Ukič (NC) Funkl (LL) 2:14,07; **200 m hrbtno:** Ličar (DRT) 2:24,09, Sojar (LL) 2:27,39, Žerovnik (TK) 2:35,15; **100 m delfin:** Ličar (DRT) 1:07,92, Roš (NC) 1:09,66, Škraba 1:09,88; **400 m mešano:** Ličar (DRT) 5:11,34, Omejec (TK) 5:18, 46, Škraba (LL) 5:25,09; **4 x 100 m prosto:** Ljubljana (Lj) 4:16,60, Olimpija SO (Lj) 4:20,35, Dadas Rudar (Tr) 4.21,65; **4 x 200 m prosto:** Ljubljana (Lj) 9:18, 29, Dadas Rudar (Tr) 9:25, 81, Olimpija SO (Lj) 9:38,97.

STANE VOVK

● Sitar uspešno prestal krst

TALAVERA DE LA REINA – Na prvi dirki za svetovno prvenstvo v motokrosu v razredu do 250 ccm, na veliki nagradi Španije, je Jani Sitar (Petrol-Trade, Petrol Liqui Moly) zasedel pred več kot 30 000 gledalci 26. mesto. Osmouvrščeni z lanskega evropskega prvenstva, ki letos tekmuje s kawasakijem, je bil z uvrstitvijo zadovoljen. Proga je namreč bila težavna, trda, skoki pa izjemno dolgi in visoki, tako da so številni odstopili. V obeh vožnjah je najbolje štartal Belgijec Stefan Everts, a je zaradi okvare motorja moral obakrat odstopiti. Skupni zmagovalec je Donny Smith (ZDA, yamaha) pred Yvesom Demaricom (Fra, honda) in lanskim svetovnim prvakom Gregom Albertinom iz J. Afrike. (M. S.)

Dva že povsem izenačena dvoboja vaterpolskega DP

Koprčani so z golom prednosti premagali Ljubljančane, Kranj in Neptun pa igrala neodločeno

LJUBLJANA – Medtem ko je bila razlika v Mariboru pričakovano visoka, pa sta bili drugi dve tekmi povsem izenačeni. Koprčani so proti Ljubljančanom izkoristili zadnjo priložnost, Kranjčani pa proti Celjanom ne.

Micom Koper : Ljubljana 7:6 (5:0, 0:3, 1:2, 1:1)

Bazen Tivoli, gledalcev 50, sodnika Pičulin (Kr) in Čeklič (Kop).

MICOM KOPER: Bjelofastov, Štrkalj 1, Goljuf, Pečar, Rukavina 2, Stopar, Primožič, Vejnovič, Sivec 2, Bolčič 1, Iričanin, Štromajer 1, Cetin.

LJUBLJANA: Naglič, Hraste 3, Krelj, Alidanović 1, Ivanko 2, Bjelanović, Ošljak, Pikec, Kirbiš, Sovre, Štrkalj.

Katastrofalen začetek Ljubljane, pri kateri je vratar Naglič dobil celo gol prek vsega igrišča, je pravzaprav odločil tekmo že kar v prvi četrtini. Seveda pa povsem gladko le ni šlo. Koprčani, ki so sijajno začeli in izkoristili vse napake Ljubljančanov, so malce popustili in tekmeci so se jim iz minute v minuto bližali. Ljubljana je nastopila brez obolelega Galiča, kar se ji je seveda poznalo, toda najhuje jo je doletelo proti koncu tretje četrtine, ko se je Ivanko na glas smejal sodniški odločitvi, zaradi katere ga je sodnik Čeklič tudi upravičeno izključil s pravico zamenjave. Ga je pa polomil, ker je priznal gol med to prekinitvijo, a je izkušeni Pičulin kolegovo napako hitro popravil. Ljubljana je tako ostala brez prvega strelca, a je klub temu v zadnji četrtini celo izenačila na 6:6. Do konca so Koprčani le še dosegli in gil in zmagali. Prvič je zanje zaigral drugi Ukrajinec Sivec, ki pa se je izkazal le z grobostmi in je lahko za vse tekmece v vodi tudi nevaren, na kar bi morali biti vsi skupaj zelo pozorni. (S. T.)

Neptun : Kranj '90 9:9 (3:3, 1:1, 3:3, 2:2)

CELJE – Bazen Golovec, gledalcev 100, sodnika Rakovec in Podvršček (Kr).

NEPTUN: Presečnik, Sivec, Jeranko 1, Adamič, Stanišič 1, Zupanc 1, Planinšek 1, Matešič, Torov, Glavan 4, Škerl 1, Šumečnik, Jelen.

KRANJ '90: Dejak, Vončina, Košir, Zupanič 1, Kociper 3, Rožman 2, Bečič 3, Radonić, Pičulin, Jerman, Bauman, Polšak, Rauter.

V Celju bi se za vaterpolo kaj kmalu lahko ogreli številni gledalci, ki že zdaj z zanimanjem spremljajo državno prvenstvo. Resda današnja Neptunova ekipa še ni tako prodorna, kot je bila tista pred tridesetimi leti, toda srečanje s Kranjčani je pokazalo, da lahko tudi malce slabše ekipe prikažejo dopadljiv vaterpolo. Če pri tem še sodnika sodita pošteno, potem je to lahko pravi športni užitek. To pa je tekma v celjskem bazenu vsekakor bila. Oboji so imeli priložnost za zmago, toda na koncu je bil neodločen rezultat še realen. Zadnjo priložnost so imeli gostje, vendar jim je zmago preprečil vratar Presečnik, ki je sicer ubranil kar 22 strelov.

JOŽE KUZMA

Maribor : Triglav 3:26 (2:8, 0:7, 1:6, 0:5)

MARIBOR – Zimski bazen v Pristanu, gledalcev 40, sodnika Balderman in Stariha (Kr).

MARIBOR: Kukovič, Robnik, Kremžar, Seljak 3, M. Grujič, Meden, Weixl, Dolinšek, I. Grujič, Romih, Lebič, Perc, Rogan.

TRIGLAV: Homovec, Hajdinjak, Margeta 1, Balderman 8, Čimžar, Antonijevič 1, Gantar 2, Grabec 2, Bukovac 1, Štirn, Peranovič 4, Štromajer 1, Troppan 3.

IZKLJUČITVE: Maribor 10, Triglav 1.

ČETVERCI: Maribor 2:2, Triglav 1:1.

Mladi mariborski vaterpolisti so se izkušenim Kranjčanom upirali le prvi tri minute, ko je bil rezultat 2:2. Gostje so dvakrat povedli, domači dvakrat izenačili, nato pa so Kranjčani pobegnili, pri čemer se je strelsko izkazal zlasti mladi Žiga Balderman, ki je dosegel kar 8 golov. Kranjski trener je dal priložnost vsem igralcem, ki so se vsi vpisali tudi med strelce. V Mariboru se že kažejo sadovi dela zagrebškega trenerja Duška Baždarja in že naslednjo sezono bodo gotovo že imeli pravo ekipo, saj enako kot v Ljubljani in Kopru razmišljajo o okrepitvah s tujci.

JOŽE MARINČEK

Triglav	2	2	0	0	37:10	4
Neptun	2	1	1	0	19:14	3
Ljubljana	2	1	0	1	26:16	2
Micom K.	2	1	0	1	26:16	2
Kranj '90	2	0	1	1	18:29	1
Maribor	2	0	0	2	8:36	0

PARI PRIHODNJEGA KOLA (25. in 26. t. m.): Maribor – Kranj '90, Ljubljana – Triglav, Micom Koper – Neptun.

V TIVOLIJU SE JE PENILO – Trd je bil boj za vsako žogo, ki so jo enkrat več spravili v tekmečeva vrata Koprčanki. Na sliki: Ljubljančan Ošljak (7) in Koprčan Štromajer (12), ki mu pomaga Sivec (levo). (Foto: Igor Zaplatil)

VIKEND magazin

SLOVENSKA NOGOMETNA LIGA

Olimpija: 3 točke prednosti Krka in Istragas že »out«?

V 18. kolu Muri in Mariboru v gosteh le po ena točka – Publikum slavil v Dekanih – V Beltincih preobrat po vodstvu Koprčanov – Naklanci v Ajdovščini končno osvojili točko

LJUBLJANA – Nogometaši SCT Olimpije so si z učinkovito igro in zmago na Viču priigrali tretjo točko prednosti, kajti Mura je v Šiški osvojila le točko, čeprav je v finišu igrala z igralcem več. Tudi vijoličastim ni uspelo zmagati v Velenju, z zmago v Dekanih pa so v igri za najvišje položaje spet Celjani. Krki in Istragasu spet ni šlo po načrtih, njun položaj pa postaja vse bolj kritičen.

Djuranovič preporodil prvake

Optimizem : SCT Olimpija 2:5 (1:2)

LJUBLJANA – Športni park Svoboda, gledalcev 1000, sodnik Kandare (Lj)

STRELCI: 0:1 – Hadžialagić (20), 0:2 – Topić (28), 1:2 – Prezelj 44 – 11m), 1:3 – Ubavič (60), 1:4 – Šiljak (76), 1:5 – Djuranovič (83), 2:5 – Mitrakovič (90).

OPTIMIZEM: Škodlar, Vincetič, Kumalić, Čerimovič, Štok, Mitrakovič, Janežič (Mujkić), Prezelj, Žlak, Lampret, Mrak.

SCT OLIMPIJA: Simeunovič, Englaro, Hudarin, Zulič (Protega), Hadžialagić, Vrabac, Novak, Djuranovič (Pavlin), Ubavič, Šiljak, Topić.

Državni prvaki na Viču niso dovolili presenečenja, z dobro igro pa so zanesljivo premagali solidne gostitelje. Trener Olimpije Bojan Prašnikar je nekoliko spremenil začetno postavo s prejšnje tekme z Izolo. Po poškodbi je ponovno zaigral Djuranovič, ki je bil eden najboljših mož na igrišču, Hudarin je spet zaigral na levem boku, Vrabac pa je zamenjal Lopesa.

Olimpijci so prevladovali ves čas tekme, toda izredno slabe razmere za igro (močan veter in neravno igrišče) niso dovoljevale, da bi si priigrali kakšno resnejšo priložnost. Že iz prve prave priložnosti pa je padel prvi gol, ki ga je po kotu dosegel Hadžialagić. Tudi po golu se razmerje moči na igrišču ni spremenilo. Do drugega gola je Olimpija prišla še na lažji način, saj je nesporazum med vratarjem Škodlarjem in Štokom kaznoval Topić. V finišu polčasa so gostitelji izvedli prvo resnejšo akcijo, v kateri se je Žlak sam znašel pred vratarjem Simeunovičem, Novak pa ga je zrušil. Najstrožjo kazen je zanesljivo izvedel Prezelj. Drugi polčas je Olimpija še bolj zagospodarila na igrišču, premoč je kronala še s tremi goli, zadetkov pa bi bilo lahko še več. (G. N.)

Škaper in Baranja po dvakrat

Potrošnik : Koper 4:1 (1:1)

BELTINCI – Igrišče Potrošnika, gledalcev 1500, sodnik Salkič (Lj).

STRELCI: 0:1 – Bajrić (16), 1:1 – Baranja (45), 2:1 – Baranja (57), 3:1 – Škaper (68 – 11m), 4:1 – Škaper (84).

POTROŠNIK: Irgolič, Godina, Božič, Šarkezi, Jengurazov, Nejman, Kosič, Medvedjev, Baranja (Hartman), Škaper, Džafič (Golob).

KOPER: Maksič, Sabadin, Pirc, Radič, Okčič, Poljšak, Gunjač, Tomas, Bajrič, Mekič, Burin.

Beltinčani so zasluženo visoko premagali Koprčane in se jim oddolžili za poraz v jesenskem delu prvenstva. V prvem polčasu so gostje prikazali dopadljivo igro in tudi prvi dosegli gol. Po desni strani je pobegnil Gunjač, ki je poslal lep predložek, ki ga je Bajrič spremenil v zadetek. Po golu so Beltinčani silovito napadali, navijači pa so na izenačujoči gol čakali do zadnje minute prvega polčasa. Baranja se je sam znašel pred koprskim golom in zanesljivo zadel. Tudi v nadaljevanju je Potrošnik silovito napadal, rezultat tega pa je bilo gol Baranje, ki je spremenil smer žogi po strelu Kosiča. Škaper je kmalu povišal z enajtmetrovke, potem ko ga je vratar Maksič zrušil v kazenskem prostoru. V 73. minuti je bil zaradi namernega udarca izključen Mekič, gostitelji pa so prek Škaperja še četrtič premagali gostujočega vratarja.

FERI MAUČEC

Vse v dveh minutah

Rudar : Maribor Branik 1:1 (1:1)

VELENJE – Igrišče ob jezeru, gledalcev 2000, sodnik Mitrovič (Lj).

STRELCA: 1:0 – Šoštar (33), 1:1 – Šimundža (34).

RUDAR: Čanič 8, Javornik 6,5, Balagič 8,5, Oblak 7, Bulajič 7,5, Dolar 7,5, Živanović 7 (Vidović 6,5). Pavič 7, Šoštar 7,5, Spasojević 7, Komar 6,5.

MARIBOR BRANIK: Dabanović 7,5, Šterbar 6,5, Galič 6,5 (Pešič 7), Milevski 6,5, Lukič 7, Križan 7, Binkovski 6, Židan 6, Šimundža 6, Bozgo 7, Đurovski 6,5.

Štajerski derbi je privabil rekordno število gledalcev v tem prvenstvu. Domači nogometaši so presenetili favorizirane Mariborčane s taktično zelo dobro igro in zasluženo osvojili »veliko« točko.

Začetek srečanja je bil slab, tekmeca pa sta igrala nepovezano. Prvi so zagrozili domačini, ko je strel Komarja v 14. minuti Dabanović le s težavo usmeril v kot. V 27. minuti je znova streljal Komar, toda tudi tokrat je bil gostujoči vratar zanesljiv. Gostje so prvič resneje in natančneje napadli v 25. minuti, ko je vratar Čanič ubranil strel Šimundže. V 33. minuti pa so bili gledalci na nogah, Spasojević je lepo zaposlil Šoštarja, ta pa je z natančnim strelom premagal Dabanovića. Veselje domačih pa je bilo zelo kratko, saj je Šimundža že v naslednjem napadu izenačil. V zadnjih minutah prvega dela so gostje še nekajkrat nevarneje streljali. V drugem polčasu so Mariborčani zaigrali napadalneje, vendar so domači obrambni igralci igrali brez napake. V tem delu se je z odličnimi obrambami izkazal tudi domači vratar Čanič, tako da je rezultat ostal nespremenjen. Tudi domači so v drugem delu nekajkrat resneje ogrozili gostujočega vratarja.

STANE VOVK

NAPADALNA IGRA – Džoni Novak (s številko 7 prodira med Žlakom in Kumalićem) je bil spet eden najnevarnejših Olimpijinih igralcev na Viču. (Foto: Igor Zaplatil).

Čačić zamudil priložnost tekme

Izola : Mavrica 0:0

IZOLA – Štadion Izole, gledalcev 400, sodnik Tivold (Kr).

IZOLA: Starc, Čotar, Tosič, Ružnič, Bizjak (Štampfer), Čendak, Čuček (Hasanagič), Perkat, Gregorič, Čačić, Želko.

MAVRICA: Hrovat, Todorovič, Winterleitner, Deizinger (Kitič), Kržišnik, Miškič, Hadžič, Begič (Pepelnak), Kečan, Jerak, Lorger.

Srečanje je razočaralo ljubitelje nogometa, ki so videli povprečno in neučinkovito nogometno predstavo. Ugotovitev velja predvsem za varovance trenerja Žlogarja, ki so si v prvem delu ustvarili štiri priložnosti, vendar v njihovih vrstah ni bilo pravega strelca. Z menjavo Bizjaka in vstopom Štampferja je bilo pričakovati spremembo v igri modrih, žal pa temu ni bilo tako. Tri minute pred koncem je Čendak odlično podal Čačiću, ki s petih metrov ni znal zatresti mrežo. Gostje so imeli edino resnejšo priložnost v štirideseti minuti, vendar je bil Hadžič netočen. Kranjski sodnik je pokazal gostom dva rumena kartona.

VLADO OSTROUŠKA

Mura razočarala v Šiški

AM Cosmos Ljubljana : Mura 0:0

LJUBLJANA – Štadion ŽŠD Ljubljana, gledalcev 500, sodnik Jamšek (Mb).

AM COSMOS LJUBLJANA: Tahirović, Hasanagič, Božičnik, Plešinac, Judež, Šporar, Novak, P. Vončina (Božič), Orelj, Kebe, Srovin (Kapič).

MURA: Boškovič, Cifer, Slavic, Brezič (Jermaniš), Ilić, Breznik, Baranja (Emeršič), Suhov, Belec, Bakula, Kokol.

Sramota, to je le ena od besed, s katero lahko opišemo tekmo. Srečala sta se ekipi z dvema enakima ciljema – ne prejeti gola, le proti koncu srečanja, ko je bil izključen (zaradi ugovarjanja sodniku) domači kapetan Plešinac, je Mura zaigrala bolj napadalno.

V nezanimivem srečanju je Mura sicer dočakala dve veliki priložnosti, vendar sta bila Rus Suhov in Emeršič sila nespretna pri strelih na domača vrata. Nekajkrat je z »akcijami« presenetila tudi Ljubljana, a le toliko, da gledalci niso pomislili, da se igra šah. Če sredstvo opravičuje cilj, potem je gostiteljem uspelo uresničiti taktično zamisel, toda kaj reči za Muro? Strateg kot je Šoškić, si ne sme dovoliti, da Mura proti veliko slabšim nasprotnikom igra tako previdno. (G. N.)

NEZANIMIVO V ŠIŠKI – Murin napadalec Kokol (levo) je imel malo uspešnih potez, toda tudi Šiškar Srovin ni bil uspešnejši. (Foto: Igor Zaplatil)

Lestvica strelcev

14 – Topić
12 – Gliha
11 – Spasojevič, Škaper
10 – Miloševič, Šiljak in Goršek
9 – Nikčevič, Rudonja, Zulič

Goršek zagotovil zmago Celjanom

Istragas Jadran : Publikum 0:2 (0:0)

DEKANI – Štadion Ivan Gregorič, gledalcev 200, sodnik Govedarevič (Ljubljana).

STRELEC: 0:1 – Goršek (49), 0:2 – Goršek (62) minuti.

ISTRAGAS JADRAN: Germek, Prosen, Ban, Arnautovič, Šprager, A. Ščulac (Pohlen), Jesih, D. Ščulac, Koradin (Pavič), Marš in Breznikar.

PUBLIKUM: Zupan, Turk, Bajraktarevič, Žilnik, Blatnik, Pranjič, Borovič, Bauman (Pirc), Golubica (B. Romih), Pevnik, Goršek.

V prvem delu smo gledali nezanimivo igro. Domači igralci so imeli pobudo in niso dovolili Celjanom, da bi preveč kombinirali. Hitro so prekinjali njihove akcije in pri tem niso izbirali sredstev. Tako so si prislužili kar pet rumenih kartonov, na naslednji tekmi z Gorico tako marsikdo ne bo igral. Celjani v prvem delu niso pokazali veliko. V drugem delu so Celjani hitro povedli. Zadetek je padel po kotu, Germek je slabo ocenil položaj, ob drugi vratnici je žogo pričakal Žilnik, jo poslal nazaj do Gorška, ki je s petih metrov med tremi igralci Jadrana žogi našel pot v mrežo. Nekaj minut zatem so belo-modri ostali z igralcem manj. Sodnik je zaradi preostrega štarta na Žilnika Dejanu Ščulcu upravičeno pokazal rdeči karton. Zatem so gostitelji še bolj odprli igro, prevzeli pobudo, vse upe, da bi iz te tekme potegnili kaj več, pa je pokopal Goršek, ki je po podaji Pranjiča še v drugo zadel.

BRATOŽ BRANKO

Vratar Pavič junak tekme

Krka Novoterm : Hit Gorica 0:0

NOVO MESTO – Štadion v Portovaldu, gledalcev 500, sodnik Kranjc (Gornji grad).

KRKA NOVOTERM – Pavič, Juršič, Zamida (A. Primc), Jakša, Milanovič, N'Toko, Vukadin, Vrhovac (Kobe), Perše, Mesojedec, Gruden.

HIT GORICA: Volk, Goga (Prostran), Madon, Srebrnič, Prelogar, Hadžič, Debenjak, Radovanovič, Vulič (Hlede), Bratkič, Dovžan.

Če Novomeščani v vratih ne bi imeli odličnega Paviča, bi doživeli še eno neprijetno presenečenje. V izredno razburljivi, vendar ne preveč kakovostni predstavi, so imeli gostje več od igre, na koncu pa je le malo manjkalo, da gostitelji niso zmagali. V 81. minuti je vratar gostov naredil napako, do žoge se je prebil Primc, jo potisnil proti golovi črti, kjer jo je Prelogar v zadnjem trenutku odbil v out. Najbolj zanimivo je bilo v 60. minuti, ko je branilec Goga dvakrat močno ustrelil proti Paviču, a je ta obakrat z atraktivnima paradama zaustavil nevarna strela. Srečo je nato poizkušal še Debenjak, pa spet Goga, vendar se domači vratar ni dal presenetiti. Delitev točk je pravična, zasluga za to pa gre pri domačih Paviču, pri gostih pa branilskemu paru Prelogar – Srebrnič.

SLAVKO DOKL

Aplavz tudi za remi

Primorje : Živila Naklo 2:2 (0:0)

AJDOVŠČINA – Štadion Primorja, gledalcev 800, sodnik Jakopiček (Maribor).

STRELCI: 0:1 – Jerina (71), 0:2 – Grašič (81), 1:2 – B. Lučić (83 – 11-m), 2:2 B. Lučić (88).

PRIMORJE: Mavrič, Krečič (Kurtič), Mulahmetovič, Čermelj, Ibranovič, Adžič, B. Lučić, Rosič, Šalja, Stanič (T. Lučić), Fegic.

ŽIVILA NAKLO: Lalič, Sirk, Ahčin, Križaj, Murnik, Velikovrh (Vorobjov), Jošt, Pavlin, Grašič, Oblak, Jerina (Gruškovnjak).

V hladnem in vetrovnem vremenu je bilo v prvem polčasu bolj malo priložnosti, tako na eni kot na drugi strani. Ajdovci so imeli terensko premoč in tudi dve polpriložnosti. Prvo je zamudil Mulahmetovič v 47. minuti vendar je zadel samo zunanji del mreže. Posebno močno so pritisnili Naklanci po vstopu Vorobjova v drugem polčasu. V 71. minuti so Naklanci povedli prek Jerine, 10 minut zatem pa je Grašič po samostojnem prodoru rezultat povišal na 2:0. V 83. minuti je Ahčin zrušil T. Lučića v kazenskem prostoru, ta igralec pa je bil uspešen strelec najstrožje kazni. V 88. minuti pa sta zablestela brata Lučića, po njuni akciji in strelu z osmih metrov se je še drugič zatresla mreža vratarja Laliča. Sodnik Jakopiček iz Maribora je sodil zelo dobro. Gledalci so za dragoceno točko z avplavzom nagradili domače igralce.

SILVESTER DROLE

Rezultati I. SNL

Izola : Mavrica 0:0
AM Cosmos Ljubljana : Mura 0:0
Istragas Jadran : Publikum 0:2 (0:0)
Krka Novoterm : Hit Gorica 0:0
Primorje : Živila Naklo 2:2 (0:0)
Rudar (V) : Maribor Branik 1:1 (1:1)
Potrošnik : Koper 4:1 (1:1)
Optimizem : SCT Olimpija 2:5 (1:2)

SCT Olimpija	18	14	3	1	54:12	31	+42
Mura	18	12	4	2	34:10	28	+24
Publikum	18	9	8	1	30:11	26	+19
Maribor Branik	18	9	7	2	27:14	25	+13
Koper	18	8	6	4	26:21	22	+5
Živila Naklo	18	9	3	6	25:23	21	+2
Hit Gorica	18	7	6	5	22:25	20	−3
Izola	18	7	5	6	32:24	19	+8
Potrošnik	18	8	3	7	27:25	19	+2
Optimizem	18	5	4	9	16:29	14	−13
Rudar (V)	18	4	6	8	19:32	14	−13
AM Cosmos	18	4	5	9	17:30	13	−13
Primorje	18	3	5	10	19:31	11	−12
Mavrica	18	3	5	10	18:32	11	−14
Istragas Jadran	18	1	6	11	9:32	8	−23
Krka Novoterm	18	1	4	13	6:30	6	−24

PARI PRIHODNJEGA KOLA (27. t. m.): Optimizem – Izola, SCT Olimpija – Potrošnik, Koper – Rudar (V), Maribor Branik – Primorje, Živila Naklo – Krka Novoterm, Hit Gorica – Istragas Jadran, Publikum – AM Cosmos Ljubljana, Mura – Mavrica.

II. SLOVENSKA NOGOMETNA LIGA

Zagorje : Gaj Kočevje 1:0 (1:0)

ZAGORJE – Igrišče Zagorja, gledalcev 800, sodnik Lackovič (Maribor).

STRELEC 1:0 Grčar (17).

ZAGORJE: Hace, Kurež, Buovski, Brečko, Borštnar, Žibret, Kern (F. Kranjc), Razboršek, Holešek (J. Kranjc), Petrušič, Grčar.

GAJ: Talajič, Buzuk (Fartek), Muhvič, Smajič, Majerle, Rajišel, Murn (Rauter), Jolič, Struna, Komočar, Vujčič.

Gostje so po 15 tekmah doživeli poraz, šele drugega v tem prvenstvu. Zagorjani so odločilni zadetek, dosegli že v prvem delu, ko je bil po podaji Kureža natančen Grčar. Že pred tem sta Žibret in Holešek s prostih strelov zadela vratnici. V nadaljevanju je imel najprej veliko priložnost Holešek, nato pa so igro v svoje roke prevzeli nogometaši Gaja, silovito napadali, toda Zagorjani so uspeli obdržati prednost in doseči odmevno zmago.

SAŠO FABJAN

DRUGI PORAZ – Jedinko Perica (Gaj Kočevje)

Nafta : Piran 1:0 (0:0)

LENDAVA – Štadion NK Nafte, gledalcev 500, sondik Glažar (Ptuj).

STRELEC: 1:0 – Zver (90).

NAFTA: Limani, Hozjan, Baša, Gaševič, Žalig, Drvarič, Hranilovič, (Bukovec), Šabjan, (Novak), Herceg, Zver, Rob.

PIRAN: Kapun, Peršič, Gabrič, Simič, Omanovič, Kariš, Durmič, Dulaj, Hvastija, Jureš, Trajber (Ipavec).

V zelo pomembnem srečanju za ... so gostje prvi napadli, že v 9. minuti je Lendavčane rešila vratnica po strelu Durmiča. Lendavčani so zatem prevzeli pobudo in Herceg je imel kar tri priložnosti. V nadaljevanju je tempo nekoliko popustil, domačini so sicer imeli jalovo premoč, gostje pa bi po nevarnih protinapadih lahko dosegli zadetek, a je Nafto enkrat rešila prečka, drugič pa vratar Limani. Ko je že vse kazalo na neodločen izid, je Zver v zadnjih sekundah tekme z ostrim strelom s kakih 8 metrov Nafti zagotovil pomembno zmago.

FRANC DOBOVEC

Beltrans : Rudar 3:0 (0:0)

VERŽEJ – Igiršče Beltransa, gledalcev 300, sodnik Kodrič (Ptuj).

STRELEC: 0:1 – M. Osterc (52), 0:2 – M. Osterc (60), 0:3 – M. Osterc (84).

BELTRANS: Rajh, Stojko, Modlic, Hošpel, Puklavec, A. Osterc, Vozlič, Posavac, M. Osterc (Ropoša), Z. Osterc (Novak), Brunec.

RUDAR: G. Ranzinger, Čuk, A. Ranzinger, Brundič, Zaimovič, Kic, Breznikar, Sotenšek, Haralovič, Rižner, Herman.

Veržejci so še tretjič zapored zmagali. Tokrat v »režiji« Milana Osterca, ki si je s tremi zadetki še bolj učvrstil prvo mesto med »golgeterji«. Potop gostov se je začel po opravičeni izključitvi Zaimovića in končalo z drugim rumenim kartonom (tudi opravičeno) kapetana gostov Rižnerja. Sicer pa so bili gostitelji vso tekmo boljši nasprotnik in bi lahko dosegli še kakšen zadetek več, Trboveljčani pa si prave priložnosti za go! sploh niso ustvarili. (N. Š.)

Dravinja : Steklar 0:0

SLOVENSKE KONJICE – Štadion na Dobravi, gledalcev 350, sodnik Medved (Kotlje).

DRAVINJA: Zver, Koražija (Šerič), Bezenšek, Vogelsang, Kuk, Lipavic, Topič (B. Hrovat), Ribič, Krašovec, Zorc, Jelenko.

STEKLAR: Lešnik, Krklec, Neskič, Marguč, Horvat, T. Vršič, Volk, Šmid, (Z. Gotlin), Zdovc, Kukič, Peček (Bek).

Lokalna tekmeca sta razočarala gledalce, žoga pa je bila več v nogah gostov, ki so tudi imeli nekaj več od igre. Za delitev točk, je v konjiški vrsti spet najbolj zalsužen vrater Zver, ki je dvakrat odlično posredoval ob strelih iz neposredne bližine. Najbolj razburljivo je bilo v 26. minuti, ko sta po prekinitvi zaradi medsebojnega udarjanja morala predčasno z igrišča Lipavic in Kukič.

ŽELJKO ZULE

Triglav Creina : Korotan Suvel 0:4 (0:3)

KRANJ – Nogometno igrišče v Športnem centru, gledalcev 300, sodnik Gliha (Trebnje).

STRELCI: 0:1 – Goričan (25), 0:2 – Smaili (35), 0:3 – Smaili (43), 0:4 – Smaili (89).

TRIGLAV CREINA: Piljič, Atlija, Verbič, Kondič (Kovačič), Trogrlič, Bajrovič, Golob, Boldin, Čeferin, Korenjak (Božič), Sofrič.

KOROTAN SUVEL: Vravnik, Čuješ, Ivartnik, Kuljanac, Gluhovič, Plimen, Češnjaj (Lesjak), Goričan (Zec), Smaili, Dobreva, Vidovič.

V Kranju so gledalci videli slab nogomet, igra pa je večinoma potekala po sredini igrišča. Gostitelji so si pripravili le eno priložnost, gostje pa širi in vse tudi kronali z zadetki. Prvi gol je dosegel Goričan s prostega strela, nato pa je bil še trikrat uspešen Smaili.

JOŽE MARINČEK

Napredek Domžale : Loka Medvode 1:0 (1:0)

DOMŽALE – Igrišče v športnem parku, gledalcev 150, sodnik Šturm (Kr).

STRELEC: 1:0 – Pipan (17).

NAPREDEK DOMŽALE: Kračman, Kozar (Batis), Balut, Krajnik, Cvijanovič, Završan, Pipan, Ledenko (Lopatič), Dimc, Majdič, Bunc.

LOKA MEDVODE: Vidmar, Rebec, Mistrafovič, Snedec, Spasič (Markovič), Dolenc, Lukančič, Pajkič, Videnovič, Zver, Vidakovič.

Trener Domžalčanov Boris Bunc je pred tekmo negodoval, saj je zaradi poškodb in kazni manjkalo kar 6 igralcev prve ekipe. Toda mladi gostitelji so zaigrali odlično in po imenitni podaji najboljšega igralca tekme Marjana Cvijanoviča je Pipan že v 17. minuti z iznajdljivim strelom odločil »trgovski« derbi z repa lestvice.

SANDI KRAŠEVEC

● Drugoligaši za deljeno ligo

TURNIŠČE – NK RCS Turnišče je bil prireditelj ustanovnega sestanka združenja nogometnih drugoligašev. V ospredu pozornosti so bile razprave v zvezi z reorganizacijo tekmovanja, udeleženci pa so podprli idejo, da bi ob 10-članski prvi ligi, razdelili drugo ligo na dve skupini, v vsaki pa naj bi bilo po 10 klubov. To naj bi predvsem pocenilo tekmovanje. Združevanje naj bi formalno ustanovili 25.marca v Domžalah, tokrat pa so sestanek vodili Drago Kos (predsednik) ter Ciril Pucko in Anton Hribar (F. M.)

Slavija Vevče : RCS Gramatex Turnišče 0:4 (0:3)

LJUBLJANA – Športni park Vevče, gledalcev 200, sodnik Žitnik (Kidričevo).

STRELCI: 0:1 – Vörös (9), 0:2 – Dominko (13), 0:3 – Novak (29), 0:4 – Köveš (87 – 11m).

SLAVIJA VEVČE: Majdič, Škrabič, Čerina, A. Hotič, Jovanovič, Stefanovič, Pivk (Horvat), Hatič, Šabotič, E. Hotič, Feigl.

RCS GRAMATEKS: Stamenkovič, Mujdrina, Lackovič, Pucko, Köveš, Lebar, Dominko, Rous, Vöröš, Novak, Vori.

Drugouvrščena ekipa je domačim igralcem predstavila pravo nogometno lekcijo. Z igro dvojnih pasov in predložki so gostje povsem zasenčili izredno slabe domače igralce, končni rezultat pa bi bil lahko še višji. (N. P.)

Štajerska pivovarna : ERA Šmartno 0:0

Gaj Kočevje	18	12	4	2	41:5	28
RCS Gramatex	18	12	3	3	33:16	27
Korotan Suvel	18	11	3	4	34:19	25
Nafta	18	10	3	5	32:16	23
Piran	18	9	5	4	23:15	23
Era Šmartno	18	6	8	4	32:22	20
Zagorje	18	7	5	6	30:30	19
Beltrans	18	8	2	8	34:27	18
Steklar	18	6	6	6	26:23	18
Napredek Domžale	18	4	9	5	19:24	17
Dravinja	18	6	4	8	22:20	16
Slavija Vevče	18	5	6	7	31:30	16
Rudar	18	5	5	8	23:32	15
Štajerska pivovarna	18	4	4	10	13:29	12
Triglav Creina	18	0	7	11	12:52	7
Loka Medvode	18	0	4	14	11:56	4

PARI PRIHODNJEGA KOLA (27. t. m.): Napredek Domžale – Zagorje, Loka Medvode – Nafta, Piran – Beltrans, Rudar – Dravinja, Steklar – Triglav Creina, Korotan Suvel – Štajerska pivovarna, ERA Šmartno – Slavija Vevče, RCS Gramateks – Gaj Kočevje.

Kodeljevo brez poraza

LJUBLJANA – V 2. SRL so bili rezultati več ali manj po pričakovanjih. V vzhodnem delu je v gosteh zmagala le Sevnica, razlika v golih za gostitelje pa je bila v ostalih petih srečanjih kar +38 golov. V zahodni skupini sta po dolgem času presenetili zadnjeuvrščeni ekipi, žrtvi so bili Kamničani in Črnomaljci. Tekmo manj imata še vedno Krim in Črnomelj, ki v prejšnjem kolu zaradi pretepa nista končala srečanja. Za usodo in rezultat bodo danes poskrbeli na Rokometni zvezi. Rezultati, vzhodna skupina: Pomurka : Radgona 31:17, AFP Dobova : Krog 30:19, Zagorje : Sevnica 17:20, Krško : Ormož 15:14, Radeče Papir : Dol TKI Hrastnik 26:15, Celje : Polet 27:26. Vrstni red po 20. kolih: Krško 33, Sevnica 32, Pomurka 30, AFP Dobova 29, Ormož 23, Celje in Radeče Papir 21, Zagorje 18, Krog 14, Dol TKI Hrastnik 9, Polet 8, Radgona 2. Zahodna skupina: Kodeljevo : Izola 24:16, Besnica : Kamnik Žurbi Team 22:12, Škofljica : GPG Grosuplje 22:20, Center Zaplotnik : Črnomelj 29:23, Krim : Tab Inženiring Preddvor 25:25, Akripol Trebnje : Nova Gorica 25:20. Vrstni red po 17. kolih: Kodeljevo 34, Tab Inženiring 25, Kamnik Žurbi Team 22, Akripol Trebnje 21, Škofljica 20, Izola 19, GPG Grosuplje 17, Črnomelj 12 (-1), Krim 9 (-1), Nova Gorica 9, Besnica 8, Center Zaplotnik 6.

ROK ŠINKOVC

TUJA NOGOMETNA PRVENSTVA

NEMČIJA

BONN – Eintracht je spet zaigral odlično in kot gost »deklasiral« Dynamo, čeprav je igral kar brez sedmih standardnih igralcev, Becker, Gaudino, Yeboah in Falkenmayer pa so bili strelci za Eintracht. Prvo zmago v nadaljevanju prvenstva je dosegel Bayer Leverkusen, ki je tesno ugnal Kaiserslautern. Foda, Wörns in Sergio so zadeli za domače in Brehme ter Kuka za goste. Pomembno zmago v boju za prvaka je v Duisburgu dosegel Hamburg. Zmagoviti gol je dosegel von Heesen. Stuttgart je še naprej najuspešnejša ekipa nadaljevanja, saj je tokrat visoko, z goli Walterja, Knupa in Buchwalda premagal Borussio M.

Rezultati: Stuttgart : Borussia M. 3:0, Freiburg : Nürnberg 0:0, Bayer L.: Kaiserslautern 3:2, Dynamo : Eintracht 0:4, Schalke : Karlsruhe 2:0, Duisburg : Hamburg 0:1, Leipzig : Köln 2:3 Borussia D.: Bayern in Wattenscheid : Werder (nočni tekmi). Vrstni red: Bayern in Eintracht 32, Hamburg 31, Kaiserslautern, Karlsruhe in Duisburg 29, Bayer L., Stuttgart in Köln 28, Werder, Borussia D. in Borussia M. 26, Dynamo 25, Schalke 23, Freiburg 22, Nürnberg 20, Wattenscheid 16, Leipzig 14.

FRANCIJA

PARIZ – Francoski nogometaši so igrali osmino pokala. Derbi je bil v Monacu, kjer je gostoval Marseille. Po izenačeni igri z vrsto priložnosti so zmagovalca odločale enajstmetrovke. Srečnejši so bili gostje, ki so slavili s 4:3. Amatersko moštvo iz Pariza Racing 92 je spet pripravilo presenečenje, saj je v gosteh premagalo tretjeligaša Chatelleraulta. »Lider« prvenstva Paris S.G. je tesno v gosteh odpravil še enega tretjeligaša Guingcamp. Strelec zmagovitega gole je bil Weah.

Rezultati: Nantes : Bordeaux 1:0, Monaco : Marseille 3:4 po enajstmetrovkah, Laval : Montpellier 1:2, Lens : Charleville 3:1 Guingcamp : Paris S.G. 0:1, Sete : Auxerre 1:4, Valenciennes : Ales 2:1, Chatellerault : Racing 92 0:1.

ITALIJA

RIM – Rezultati 27. kola italijanske nogometne lige: Cagliari : Sampdoria 0:0, Foggia : Roma 1:1, Genoa : Udinese 3:0, Juventus : Parma 4:0, Lazio : Napoli 3:0, Lecce : Cremonese 2:4, Piacenza : Atalanta 4:0, Reggiana : Torino 1:0, Milan : Inter (nočna tekma). Vrstni red: Milan 44, Juventus in Sampdoria 37, Lazio 36, Parma 35, Torino 29, Napoli in Inter 28, Foggia in Cagliari 27, Cremonese in Piacenza 26, Genoa 25, Roma 24, Udinese 22, Reggiana 21, Atalanta 17, Lecce 11.

ŠPORTNA NAPOVED

Pravilnih deset

Izola : Mavrica	0
AM Cosmos : Mura	0
Krka Novoterm : HIT Gorica	0
Rudar : Maribor Branik	0
Potrošnik : Koper	1
Zagorje : Gaj Kočevje	1
Nafta : Piran	1
Cagliari : Sampdoria	0
Juventus : Parma	1
Lazio : Napoli	1

SLOVENSKI ROKOMETNI LIGI

V Hrpeljah Likavec usoden za Celjane

Rokometaši Pivovarne Laško pred tekmo lige prvakov s Teko izgubili z Andorjem Jadranom – V Tivoliju polom Belinke Olimpije

LJUBLJANA – Rokometaši Pivovarne Laško so v Hrpeljah izgubili drugič v prvenstvu, Andor Jadran pa jih je zasenčil veliko bolj kot Ribničani. Celjani so igrali brez lažje poškodovanega Pungartnika, zaradi poraza pa si niso posebej belili glav, saj računajo, da bodo v sredo v Santandru zaigrali veliko bolje.

SRL MOŠKI

Omnikom Rudar : Velika Nedelja 26:19 (15:6)

TRBOVLJE – Dvorana OŠ, gledalcev 200, sodnika Tomšič (Lj) in Cirkvenčič (Domžale).

OMNIKOM RUDAR: Lipovšek, Tržan 1, Medved 4, S. Deržič 5, Podbregar, Vrbnjak 3, Kosec 1, I. Deržič 3, Senčar 3, Voglar 6, Senica.

VELIKA NEDELJA: Kovačec, A. Mesarec, Zorli 2, Trofenik 2, Ivanuša, Kumer 2, Bezjak, Sok 1, Novak 1, Belec, S. Mesarec 11, Gaberc.

Gostitelji so zlahka ugnali najslabšo ekipo v prvi ligi in se približali uvrstitvi v končnico prvenstva. Trboveljčani so praktično vse opravili že v prvih 15. minutah, ko so si z uspešno obrambo in hitrimi protinanapadi priigrali sedem golov prednosti (8:1). V nadaljevanju se niti niso preveč naprezali, z nekoliko bolj zavzeto igro pa bi lahko dosegli še višjo zmago. V domači ekipi so bili najboljši S. Deržič, Voglar in Lipovšek, pri slabih gostih pa je izstopal S. Mesarec. Omeniti velja, da je v zadnji sekundi tekme iz najstrožje kazni svoj prvi prvenstveni zadetek dosegel še ne štirinajstletni nadarjeni Rok Tržan.

SAŠO FABJAN

Gorenje : Šešir 22:17 (10:6)

VELENJE – Rdeča dvorana, gledalcev 500, sodnika Krašna in Vodopivec (oba Ajdovščina).

GORENJE: Stropnik, Meolic 3, Krejan 6, Ocvirk, German 5, Ojsteršek, Kimčenko 1, Rozman 5, Tome 1, Lapajne, Cvetko 1.

ŠEŠIR: Peternel, Tomič 3, Praljak, Frelih, Šilc 4, Kalan 1, Fajfar, M. Keše, Novšak 2, Sokolov 7, G. Keše, Galof.

Po nekaj kolih, v katerih so velenjski rokometaši svoje nasprotnike dobesedno zmleli, so gledalci v Rdeči dvorani spet videli nekoliko bolj umirjeno igro, kot da bi si domači pred končnico prvenstva želeli nekoliko oddahniti. V ekipi še vedno ni bilo poškodovanega kapetana Boruta Plaskana, vrnil pa se je Drago Ocvirk, vendar ni veliko igral saj očitno še ni povsem pripravljen. Gostje so vse do nekaj minut pred koncem igrali zelo zavzeto, domači pa so si razliko petih zadetkov prigrali tik pred koncem, ko je zablestel mladi German z lepimi zadetki s krila. (S. V.)

Slovan : Fructal 28:28 (11:12)

LJUBLJANA – Dvorana na Kodeljevem, gledalcev 400, sodnika Gramc in Štöger (oba Mb).

SLOVAN: Franetič, B. Papež, Glavač 3, Češnovar 5, Počervina 7, M. Papež 3, Novak 1, Jovanovič, Kastelic 4, Dragar 3, Jelčič 2, Jerkovič.

FRUCTAL: Kovšca 3, Boršo 2, Pajntar 2, Kurbanovič 4, Žvokelj, Bodiroža 1, Leban 1, Turk, Vidmar 2, Kranjc 12, Černigoj, Deržek 1.

Tako eni kot drugi so lahko zadovoljni z osvojeno točko. Fructalovci so na Kodeljevo prišli po točko, kar jim je uspelo, Slovanovci pa so lahko zadovoljni, ker je med tekmo kazalo že na pravi polom. Začetek je bil za gostitelje katastrofalen, Ajdovci so povedli s 7:0, na prvi domači gol pa so gledalci čakali kar 13 minut. Do polčasa so se le nekako zbrali, čeprav je bila učinkovitost v napadu še vedno slaba. Takoj po odmoru sta sodnika upravičeno pokazala rdeči karton gostujočemu igralcu Pajntarju, ki je grobo zrušil Kastelica. Prvič so gostitelji povedli v 34. minuti, nato je Glavač zadel z dvema igralcema manj in vodstvo Slovana je bilo že tri gole. V zadnjih minutah so se gostje približali na gol, Slovanovci pa so v pičli minuti zgubili tri igralce v polju in Fructalu ni bilo težko izenačiti. V sicer grobem srečanju smo poleg številnih izključitev in opominov videli tudi tri rdeče kartone.

ROK ŠINKOVC

● Lestvica strelcev pred zadnjim kolom rednega dela prvenstva:
1. Likavec (Andor Jadran) 150 golov
2. Kranjc (Fructal) 132
3. Pungartnik (Pivovarna Laško) 114
4. Medved (Omnikom Rudar) 112
5. Doberšek (Prevent) 103
6. Šerbec (Pivovarna Laško) 102
7. Andrejič (Goldstar) 101.

Prevent : Drava 22:19 (12:8)

SLOVENJ GRADEC – Športna dvorana, gledalcev 900, sodnika Puntarič (Logatec) in Juratovec (Ljubljana).

PREVENT: Mavrič, Ocepek, Levc 2, Soršak 1, Barl 1, Kleč 2, Štrigl 1, Mauc 6, Leskovšek 5, Doberšek 4, Pori, Matovič.

DRAVA: Krauthaker, Novak 1, Mikolič, Belančič 4, Terbuc 1, Hrnjadovič 4, A. Potočnjak, N. Potočnjak 1, Mlakar, Sagadin 1, Mešl, Privšek 7.

Slovenjegraški »ješki« so tudi na tekmi proti Dravi dokazali, da so v dobri formi. Sicer so potrebovali dobrih deset minut, da so si priigrali konkretno prednost, zatem pa so imeli vse niti v svoji rokah. V prvem polčasu je prednost Preventa znašala največ pet golov, izkazal pa se je vratar Matovič, ki je med drugim obranil tudi dve sedemmetrovki.

V drugem delu je razlika v korist Slovenjgradčanov narasla. V 40. minuti so že vodili s šestimi zadetki prednosti (16:10) in vse je kazalo, da se obeta mala katastrofa Ptujčanov, pri katerih sta bila razpoložena le Privšek in Hrnjadovič. Prevent je nazadnje vodil s šestimi goli pri rezultatu 19:13, nato pa se je prednost domačih začela manjšati. V 56. minuti je bilo le še 20:19, v tem obdobju pa je vratar Mavrič, ki je zamenjal Matoviča, preprečil morebitno presenečenje.

ROK TAMŠE

Andor Jadran : Pivovarna Laško 22:18 (10:7)

HRPELJE – Modra dvorana, gledalcev 1000, sodnika Kalin, Korič (oba Ljubljana)

ANDOR JADRAN: Valenčič, Blanuša, Mičovič 1, Miklavec 1, Ražem 1, Boželgav 1, Sardoč, Jovičič 7, Šiškovič 2, Likavec 8, Ipša 1, Uršič.

PIVOVARNA LAŠKO: Pušnik, Šafarič 2, Begovič, Šerbec 4, Načinovič, Ocvirk 5, Franc, Jeršič 2, Čater, Tomšič 3, Levc 2, Strašek.

Hrpeljska Modra dvorana je bila premajhna, da bi lahko sprejela vse privržence rokometa, ki so hoteli videti reprizo lanskoletnega finala play–offa. Celjani, ki so se od četrtka v Lipici in Hrpeljah pripravljali na odločilno tekmo v ligi prvakov proti Teki, so pričakovali, da bodo z rutinirano pozicijsko igro opravili z ranjenimi domačini. Celjski trener Šojat ni upal tvegati z rahlo poškodovanim Pungartnikom, na drugi strani pa je domači trener Lazar spet lahko računal na usluge Likavca. Po začetnem izenačenju so si gostje v 13. minuti priigrali 3 gole prednosti, v domačem taboru pa so se odločili za spremembo igre v obrambi, kjer je mladi Jovičič s tesnim pokrivanjem povsem zasenčil Šerbca. Že v 20. minuti so Hrpeljčani izenačili na 6:6, Celjani pa kar 13 minut niso dosegli gola, in če Jovičič ne bi zgrešil 3 priložnosti, bi si igralci Andor Jadrana že v prvem delu priigrali veliko prednost.

Tudi v nadaljevanju so gostje imeli precej težav proti obrambi 5:1, na drugi strani pa sta Likavec in Jovičič polnila mrežo Pušnika. V 41. minuti so Hrpeljčani vodili s 16:10. Pet minut slabše igre domačinov je bilo dovolj, da so se gostje v 51. minuti nevarno približali na 17:15. Ko je igro zapustil Likavec, pa je bila njihove zmaga ogrožena, vendar pa je tri minute pred koncem Likavec ponovno vstopil v igro in domačini so z dvema protinapadoma potrdili veliko zmago. Izvrstna rokometna predstava, odlične obrambe vseh vratarjev, obetavna igra mladih, ter uspešna vrnitev Likavca, je bilo dovolj za zadovoljstvo številnih domačih navijačev. (N. S.)

● V celjskem moštvu po končni tekmi ni bilo opaziti pretirane zaskrbljenosti. Po besedah Šojatovega pomočnika Virtha pa bodo do srede, ko jih čaka Teka, poskušali popraviti učinkovitost proti obrambi 5–1. V sredo bo zagotovo zaigral tudi Pungartnik.

Goldstar : Ribnica 20:18 (15:9)

LITIJA – Športna dvorana, gledalcev 500, sodnika Povalej (Ce) in Melanšek (Ve).

GOLDSTAR: Krt, Andrejič 2, Maček 7, Špende 2, Kogovšek 2, Kolar 3, Sotenšek, Mandelj, Ulčar, Verbajs 3, Peternel 1, Doblekar.

RIBNICA: Djukič, Gogalija 2, Henigman 1, Škaper 3, Ivanec 1, L. Pajnič 8, T. Zbašnik 1, Jurič, F. Pajnič, L. Zbašnik, Gelze, Djokič 2.

V povprečnem prvenstvenem srečanju so domači zasluženo slavili, saj so vodili vse srečanje. Največjo prednost so imeli v 26. minuti (14:7). V drugem polčasu so domači do polovice uspešno vzdrževali razliko, potem pa tako v napadu, kot v obrambi popustili in dovolili gostom, da so omilili poraz. Po koncu srečanja je bila še manjša slovesnost – predsednik košarkarskega kluba in župan Litije je sprejel Dušana Hauptmana in Dušana Andrejiča in jima izročil priložnostni darili za uspešne nastope v klubskem in reprezentančnem dresu. (G. Ž.)

Pivovarna Laško	21	19	0	2	546:353	38
Slovan	21	12	5	4	465:443	29
Gorenje	21	13	2	6	437:359	28
Andor Jadran	21	11	4	6	510:481	26
Goldstar	21	10	1	10	434:455	21
Prevent	21	10	0	11	452:448	20
Drava	21	9	2	10	446:459	20
Omnikom Rudar	21	9	2	10	412:425	20
Fructal	21	8	2	11	405:427	18
Ribnica	21	8	1	12	418:471	17
Šešir	21	4	3	14	391:446	11
Velika Nedelja	21	1	2	18	326:475	4

PARI ZADNJEGA KOLA (26. t. m.): Šešir : Goldstar, Ribnica : Prevent, Drava : Slovan, Fructal : Omnikom Rudar, Velika Nedelja : Andor Jadran, Pivovarna Laško : Gorenje.

DERBIJA NI BILO – Igralke Krima Electe so tokrat do tal potolkle igralke Belinke Olimpije, Tanja Polajnar (na sliki v akciji proti Olimpijini obrambi) pa je bila z devetimi goli spet najučinkovitejša igralka z Galjevice. (Foto: Igor Zaplatil).

1. SRL, ženske – modra skupina

Belinka Olimpija : Krim Electa 25:37 (15:17)

LJUBLJANA – Dvorana Tivoli, gledalcev 300, sodnika Jug (Celje) in Jeglič (Ljubljana).

BELINKA OLIMPIJA: Škopelja, Selakovič, Klopčič 1, Pohleven 1, Frešer, Šeme, Mežek 5, Kurent 2, Kapidžič 6, Vinčič 4, Marton 6, Stefanišin.

KRIM ELECTA: Šolaja, Savicki 7, Mijatovič 3, Verbinc 6, Petrič 3, Tomšič, Vinčič 3, Polajnar 9, Arapovič 4, Doler 2, Rebol, Butala.

V šestem letošnjem obračunu mestnih tekmic so četrtič zmagale igralke z Galjevice. Tokrat je bila njihova zmaga najvišja, saj so se prejšnja srečanja končala največ s tremi goli razlike. Začetek je bil kot ponavadi izenačen in po prvem polčasu je kazalo na zanimivo končnico. V 38. minuti je bilo še 18:18, nato pa so gostje v petih minutah z delnim izidom 7:1 pokopale vse upe za maščevanje Belinke Olimpije, ki so pred dnevi nesrečno izpadle iz pokalnega tekmovanja. V zadnjih desetih minutah se je razlika le še večala in katastrofa gostiteljic je bila neizbežna. Krimovke so si s to zmago zagotovile prvo mesto pred končnico, Belinka Olimpija pa je po hudem porazu padla na tretje mesto.

ROK ŠINKOVC

● Po izpadu iz pokalnega tekmovanja ter po nepričakovanem porazu na prvenstveni tekmi proti Kranju je trener državnih prvakinj iz Tivolija Andrej Kavčič odstopil. Pika na i sta bila prav ta dva poraza, čeprav se v vodstvu Belinke Olimpije že nekaj časa otepajo s finančnimi težavami. Kavčič sicer ostaja kot profesionalni trener v klubu, toda njegova skrb bodo mlajše generacije. Do nadaljnega bo prvo žensko ekipo vodil vodja moštva Zlato Babič.

Marcus Burja : Kranj 28:14 (15:6)

ŠKOFIJE – Športna dvorana Burja, gledalcev 150, sodnika Tomšič (Celje) in Skubic (Ljubljana).

MARCUS BURJA: Bertok, Repič, Čavkič 3, Perkovič 2, Kučinič 2, Dizdarevič 8, Šabec 1, Korenika 1, Krese 2, Črnigoj, Kavrečič 9, Maglica.

KRANJ: Ropret, Čeferin 1, Škofic 1, Sonc 1, Rajgelj, Nadižar, Jeruc 3, Osterman, Gradišar 5, Tkalec 1, Bajrovič, Herlec 2.

V prej povprečni kot dobri tekmi so gostiteljice brez obolele Ercegove prepričljivo odpravile Kranjčanke, ki so sicer zaigrale srčno in motovirano, vendar je bilo očitno, da na kaj več kot na visok poraz ne morejo upati. (J. K.)

Kočevje : Mlinotest 18:25 (11:17)

RIBNICA – Dvorana športnega centra, gledalcev 100, sodnika Kaučič (Ce) in Lužar (Petrovče).

KOČEVJE: Jovičič, M. Dragičevič 7, Guštin 3, Vuk, Križman 2, Klančar 1, Bejtovič 2, Kersnič, Mikulin 3, L. Dragičevič, N. Kersnič, Jesenko.

MLINOTEST: Brezovar, Šapla, Pergar 4, Blaško 4, Pregelj, Kodrič 2, Volk 4, Uršič, Trebinjac 6, P. Bralič 5, Lenič.

Obe ekipi sta prikazali sila slab in nezanimiv rokomet, bogatile pa so ga tudi številne napake. Da so gostje favoritinje so pokazale že v uvodnih minutah, ko so povedle s 7:2. V domači ekipi so končno dobile priložnost tudi mlajše igralke, najbolje pa jo je izkoristila Mikulinova. Pri gostjah velja pohvaliti vratarko Brezovarjevo.

MILAN GLAVONJIČ

● Kočevski klub je kot kaže dokončno prekinil sodelovanje z ukrajinsko in rusko igralko – Gorbunovo in Burjakovo. Po nekaterih vesteh pa naj bi ti dve igralki že podpisali pogodbo z nekim slovenskim prvoligaškim klubom.

Krim Electa	8	8	0	0	208:159	16
Mlinotest	8	5	0	3	173:149	10
Belinka Olimpija	8	5	0	3	190:171	10
Marcus Burja	8	2	1	5	170:186	5
Kočevje	8	2	1	5	184:201	5
Kranj	8	1	0	7	122:181	2

PARI PRIHODNJEGA KOLA (26. t.m.): Belinka Olimpija : Kočevje, Krim Electa : Marcus Burja, Kranj : Mlinotest.

1. SRL, ženske – bela skupina

Gama Novo mesto : Branik 20:22 (11:10)

NOVO MESTO – Športna dvorana Marof, gledalcev 200, sodnika Andoljšek in Troha (oba Sodražica).

GAMA NOVO MESTO: Drmaž, Popadič, Klobučar 1, Hvala 2, Derčar 3, Veselič 4, Bračič 1, Turk 7, Kožuh, Tomas 1, Pate 1, Dolenc.

BRANIK: Čirič, Oder, Muršec, Černe 5, Malek, Pustoslemšek 1, Alibegovič 9, Kotnik, Šantl 5, Šparl, Kocbek 2, Gorski.

Gostiteljicam, ki so z dobro igro vodile vse do 53. minute, je lahko žal za izgubljeni točki. Izkušene gostje so v zadnjih minutah izkoristile nepotrebne napake Novomeščank, povedle in ob koncu z zadnjim golom pokopale upe gostiteljic, ki sicer že dolgo niso prikazale tako kvalitetne igre. (S. D.)

Velenje : Žalec 24:22 (12:5)

Branik	5	5	0	0	130:95	10
M–Degro Piran	4	2	1	1	92:97	5
Žalec	5	2	0	3	125:123	4
Velenje	5	2	0	3	107:117	4
Gama N. mesto	5	0	1	4	107:129	1

PARA PRIHODNJEGA KOLA (26. t.m.): Gama Novo mesto : Velenje, Branik : M-Degro Piran, Zalec prost.

● Andretti zmagal v Avstraliji

SURFERS PARADISE – Američan Michael Andretti je v tem avstralskem letovišču dobil uvodno preizkušnjo novega prvenstva ameriške avtomobilistične serije indy. Po neuspešni lanski sezoni v formuli 1 se je vrnil v indy in na ulicah Surfer's Paradisa za 1,33 sekunde prehitel Brazilca Emersona Fittipaldija ter za nekaj več kot osem sekund svojega očeta Maria, ki je kar žarel od navdušenja nad družinskim podvigom. Mansell je imel slab dan, saj je končal na 9. mestu.

Rezultati: 1. Mi. Andretti (ZDA, reynard-ford) 1:53:52,770, 2. Fittipaldi (Bra, penske-ilmor) + 1,326 sekunde, 3. Ma. Andretti (ZDA, lola-ford) + 7,879, 4. Vasser (ZDA, reynard-ford) + 41,807, 5. Johansson (Šve, ilmor) + 1:08,447,

Začetna nezbranost usodna za hud poraz

Na svetovnem prvenstvu skupine C so naši izgubili z gostitelji kar z 0:9 – Pokopala jih je slaba igra v prvih desetih minutah tekme

SPIŠKA NOVA VES – Po gladki zmagi nad Madžarsko (z 8 : 2) so naši hokejisti na SP skupine C na Slovaškem proti gostiteljem prvenstva morali požreti grenko pilulo. Slovaška, šesta na letošnjih OI v Lillehammerju, je visoko premagala Slovenijo, ki jo je pokopal slab, zmeden začetek.

Slovaška : Slovenija 9 : 0 (7 : 0, 0 : 0, 2 : 0)

Zimski stadion, gledalcev 7000, sodniki Dizukarenko (Ukr) ter Bašnakov (Blr) in Šafarenok (Ukr).

STRELCI: 1:0 – Šatan (Medriks,1), 2:0 – Varholik (Rybovic, 2), 3:0 – Šatan (7), 4:0 – Janoš (Runsjak, 8), 5:0 – Janoš (Plavucha, 15), 6:0 – Šatan (Dano, 16), 7:0 – Marcinko (Dano, 19), 8:0 – Rybovic (44), 9:0 – Pakovček (Janoš, 47).

KAZENSKE MINUTE: Slovaška 20, Slovenija 16.

Trener Slovenije **Rudi Hiti** je pred tekmo opozarjal igralce na hud pritisk gostiteljev SP zlasti v prvih minutah tekme. Odločil se je za zaprto taktiko, le z enim pravim napadalcem. Toda naši hokejisti ga niso poslušali. S prevelikim pogumom so se podali v odprt boj. Slovaki, izjemni drsalci in tehnično izvrstno podkovani, so ob peklenski atmosferi v dvorani že v 23. sekundi tekme načeli našo mrežo. Gol je pobil naše, ki so brezglavo trmoglavili proti nasprotnikovim vratom. Posledica nenačrtne igre je bilo vodstvo Slovakov s 4:0 že v 8. minuti. Tedaj je Hiti v vratih zamenjal **Simšiča** z **Bolto**, ki je v nadaljevanju branil zelo dobro, pa vendar je Slovenija doživela podobno usodo kot Italija na OI s Slovaki, ki so »azzurrom« v Lillehammerju že do 13. minute nasuli 6 golov.

Med prvim odmorom so naši hokejisti le prisluhnili besedam Rudija Hitija in njegovih pomočnikov **Mihaila Anfjorova** in **Toneta Galeta**. V drugi in zadnji tretjini so Slovenci igrali kot prerojeni. Čvrsto v obrambi, s hitrimi protinapadi pa večkrat ogrozili vratarja **Hartmana**, ki so ga po tekmi proglasili za najboljšega pri Slovaški. Ta čast je pri Sloveniji pripadla **Marku Smoleju**.

Do preobrata je prišlo na začetku druge tretjine, ko je naš branilec **Tom Jug** odlično zavaroval svojega vratarja **Zvoneta Bolto**, ko je ta že pokril plošček. Trije slovaški hokejisti so tedaj hoteli na vsak način izbezati plošček našemu vratarju, Jug pa jih je kar pometal po ledu. Tako je dal tekmecem vedeti, da Slovenija ni tekmec, s katerim se lahko poigravajo ali celo šalijo.

Slovenija je že v prvi tretjini zamudila tri lepe priložnosti, v nadaljevanju pa še najmanj pet. Čeprav ni dosegla niti častnega gola, pa si zasluži pohvale za zelo dobro igro v zadnjih dveh tretjinah tekme.

Ob Bolti so bili najboljši **Jug, Kumar, M. Smolej** in **A. Razinger**, odrekli pa so predvsem **B. Pejič, Zajc, Rojšek in T. Vnuk.**

Slovenija je igrala v postavi: Simšič, Bolta, Jug, Kumar, Mlinarec, M. Pajič, Zajc, B. Pajič, Potočnik, Kunčič, Gorenc, N. Zupančič, Beribak, Crnovič, M. Smolej, A. Razinger, Rojšek, T. Vnuk, Tišler, Kopitar, Jan, Lešnjak.

IZJAVE:

● **Rudi Hiti, trener**: »Fantje so na začetku skušali pokazati več, kot so sposobni. Gole smo dobivali po slovaških protinapadih. Naši so veliko drsali, včasih tudi po nepotrebnem. Gole smo dobivali od blizu, kjer nismo zapirali prostora, kot smo se dogovorili.«

● **Štefan Seme**, direktor reprezentance: »Jeseničani so zelo dobro opravili delo, drugi pa ne.«

● **Jože Kovač**, vodja reprezentance: »Po slabem začetku smo v drugi in tretji tretjini dokazali, da znamo igrati.«

● **Samo Kumar**: »To je bila zame najtežja preizkušnja doslej. Vesel sem, da je vodstvo zadovoljno z mojo igro.«

● **Tom Jug**: »Takih tekem nam manjka. Kako hitri so Slovaki. V vsaki peterki 'igrajo' prav vsi. No, v zadnjih dveh tretjinah smo le dokazali, da nismo od muh.«

● **Marko Smolej**: »Nisem se slepil, da lahko enakovredno igramo s Slovaki. Toda, če bi na začetku igrali bolj pozorno, bi lahko iztržili veliko ugodnejši izid.«

● **Andrej Razinger**: »Žal nam ni v prvih desetih minutah uspelo ohraniti prazne mreže, kot smo na tihem načrtovali. Premalo smo si prizadevali razbiti ritem tekmecev z buliji in prepovedanimi dolgimi streli. Slovaki so izkoristili vse svoje priložnosti.«

BOJAN KAVČIČ

Halo, Spiška nova vas

Za najhujše tekmece Slovakov štejejo Kazahstance. V njihovih vrstah blesti napadalec Acronov Jesenic Igor Beljajevski. Na prvi in doslej edini tekmi Kazahstancev na letošnjem SP skupine C so ga proglasili za najboljšega.

Čeprav je Slovenija visoko izgubila s Slovaško, sta predstavnika pokroviteljev naše hokejske reprezentance Panta Rhei in Tilie nagradila pet naših najboljših igralcev na tekmi. Po 500 nemških mark sta dobila Zvone Bolta in Marko Smolej, po 100 ameriških dolarjev pa Andrej Raizinger, Tom Jug in Samo Kumar.

V hotelu Metropol, kjer domujejo naši hokejisti, so bivalne razmere zelo skromne. Zato pa je boljša hrana, le premalo jo je, se pritožujejo hokejisti.

ŽIVAHNO TUDI NA BLEDU – Ena izmed akcij pred našimi vrati na blejskem mladinskem EP v hokeju na ledu, na katerem so doslej Slovenci (v belih majicah) igrali odlično. (Foto: Aleš Černivec)

Kakovostna razmerja so povsem porušena

»Oh, kako lepo je bilo igrati na SP v skupini B. Tam so moštva po naši meri. Zares mi je hudo, da smo lani izpadli iz svetovne drugoligaške konkurence. Tu, na Slovaškem, na SP skupine C je treba garati od prve do zadnje minute na vsaki tekmi, a smo kljub veliki prizadevnosti vseh naših igralcev dobili doslej 33 golov, dali pa le enega,« je po tekmi s Slovaško in Belorusijo zgroženo ugotavljal trener Bolgarije ***Štefan Homakov****.*

»To je narobe svet. Kot povratniki iz skupine B bi morali biti prvi favoriti v skupini C. Bržčas pa bomo sedmi, torej zadnji. Še sreča, da tu ni reprezentance DLR Koreje. Zato ne bomo izpadli. Pri Mednarodni hokejski federaciji (IIHF) morajo nemudoma nekaj ukreniti. Slovaška, Belorusija, Ukrajina, Kazahstan in tudi Slovenija sodijo v skupino A ali vsaj v B, ne pa v C. Te reprezentance so nam in Madžarom že vzele ,voljo do življenja'. Od letošnjega SP skupine C ne bomo imeli ničesar. Moji mlajši soigralci ne bodo napredovali, saj sploh ne morejo ,igrati', marveč morajo le nabijati plošček čim dlje od svojih vrat. Taka neizenačenost v svetovnem hokeju ne vodi nikamor,« je bentil po dveh hudih porazih 32-letni kapetan Bolgarije ***Istalia Carev****.*

Ugotovitvam Bolgarov vsi prikimavajo, tudi ljudje iz IIHF. Pa bodo ukrenili kaj, da bi vsaj delno izenačili konkurenco v svetovnem hokeju? »Bojim se, da bo še nekaj let tako, kot je zdaj. Novonastale države imajo res izredno močne reprezentance. Te pa so ekonomsko premalo ,zanimive' za IIHF, ki skuša upočasniti napredovanje ,revnih' v svet ,bogatih'. Toda kakovost bo slej ko prej le odločilna,« napoveduje super-revizor IIHF, nekdanji slovaški mednarodni sodnik ***Okoličany****.*

(K. B.)

Po 10:1 proti Litvi, danes še s favoriti

Naši mladi hokejisti igrajo na blejskem EP odločilno tekmo s Slovaško – Odlični Latvijci

BLED – Slovenska mladinska reprezentanca je imenitno štartala na EP. V prvih dveh dnevih so izbranci trenerja Vlada Švejde dosegli dve visoki zmagi in si tako skorajda že zagotovili nastop v polfinalu, za katerega potrebujejo le še današnjo zmago proti Estoniji. Prav Estonci pa so doživeli doslej največjo katastrofo, saj so jih izvrstni Slovaki, sicer prvi favoriti turnirja, ugnali kar s 34:0.

Slovenija : Litva 10:1 (0:0, 5:0, 5:1)

Športna dvorana, gledalcev 600, sodniki Ivanov (Bolgarija) ter Nussbaumer (Avstrija) in Zainutinov (Rusija).

STRELCI: 1:0 – Kos (Pfeifer, 23), 2:0 – Pretnar (Obersnel, 32), 3:0 – Kern (Kos, 35), 4:0 – Kos (Pretnar, 38), 5:0 – Avgustinčič (39), 6:0 – Krajnc (41), 7:0 – Krajnc (Pfeifer, 44), 8:0 – Obersnel (Pretnar, 45), 8:1 – Zenčenko (Bauba, 46), 9:1 – Pfeifer (Avgustinčič, Krajnc, 53), 10:1 – Lotrič (Avgustinčič, 57).

KAZENSKE MINUTE: Slovenija 2, Litva 18.

V slovenskem taboru so tekmo z Litvo vzeli kot odločilno na tem EP. Nizozemsko so naši hokejisti v uvodnem kolu visoko premagali, tudi z Estonijo naj ne bi imeli večjih težav, proti favorizirani Slovaški pa naj ne bi imeli večjih možnosti. Tako naj bi bila najpomembnejša tekma z navidez najbolj enakovrednim tekmecem, reprezentanco Litve. Toda že od začetka je bilo videti, da bo večji del tekme potekal na polovici Litvancev, ki so očitno na to prvenstvo prišli precej slabše pripravljeni od naših hokejistov.

Le vprašanje časa je bilo, kdaj bodo slovenski reprezentantje začeli tresti mrežo vratarja gostov Arunasa Alejnikova.

Po prvi tretjini, ko sta se moštvi razšli brez golov, se je to zgodilo v 23. minuti, ko je serijo golov odprl naš najboljši igralec na tej tekmi, napadalec **Boštjan Kos**. Koliko pa so bili Slovenci premočni v nadaljevanju, kaže tudi podatek, da so po koncu za najboljšega v vrstah Litve razglasili vratarja **Alejnikova**. Mladi slovenski napadalci so nizali napad za napadom ter stalno poviševali vodstvo ter tako zasluženo visoko zmagali.

»Z obema uvodnima tekmama sem zadovoljen, tako z rezultatoma kot tudi z igro. Sicer se ne morem znebiti vtisa, da so naši igralci v prvi tretjini nekoliko podcenjevali Litvance, a v nadaljevanju je vendarle steklo. Včerajšnji prosti dan nam je prišel prav. Upam, da drevi z Estonijo ne bomo imeli večjih težav ter tako mirno pričakali četrtkov dvoboj z najboljšo ekipo na tem turnirju, reprezentanco Slovaške,« je dejal trener slovenske reprezentance **Vlado Švejda**.

Sicer pa so Slovaki tudi v drugi tekmi navdušili občinstvo na Bledu, saj so nasuli Nizozemcem kar 29 golov. Slovake naj bi resneje ogrozili le Ukrajinci in Latvijci, prej slednji, ki so dobili »sovjetski derbi« s 6:5.

Drugi izidi 2. kola: Latvija: Ukrajina 6:5 (2:3, 3:1, 1:1), Slovaška : Nizozemska 29:4 (13:2, 9:0, 7:0), Velika Britanija : Hrvaška 3:2 (0:1, 3:1, 0:0).

Vrstni red – skupina A: V. Britanija 4, Ukrajina in Latvija po 2, Bolgarija in Hrvaška 0; **skupina B**: Slovaška in Slovenija po 4, Litva, Estonija in Nizozemska 0.

Današnji spored: Nizozemska: Litva (10), Ukrajina : Bolgarija (13), Latvija : Hrvaška (16), Slovenija : Estonija (19).

SINIŠA UROŠEVIĆ

Spet živahno na tacenski progi

LJUBLJANA – Ob zaključku enotedenskih priprav na tacenski progi so se najboljši slovenski kajakaši in kanuisti na divjih vodah pomerili na uvodnih tekmah sezone. Zaradi zdravstvenih težav nista nastopila le Marjan Štrukelj in Jože Vidmar, vendar njuni poškodbi nista hujši, tako da se bosta lahko kmalu začela pripravljati na prvo izbirno tekmo reprezentance, ki bo od 12. do 15. aprila v avstrijskem Lofru.

Na sobotnem tekmovanju slalomistov je najbolj presenetila prepričljiva zmaga hrvaškega reprezentanta Danka Hercega, ki je z več kot šestimi sekundami naskoka odpravil člana zlatega moštva s SP v Mezzani Simona Hočevarja in Boštjana Žitnika ter rednega člana izbrane vrste Boruta Javornika. Med kajakaši je bil najhitrejši član Soških elektrarn Fedja Marušič, z dvema sekundama prednosti pred Rašičanoma Albinom Čižmanom in Andražem Vehovarjem.

V nedeljo so se na progi od Medvod do Tacna pomerili tudi tekmovalci v spustu, ki bodo naslednje dni trenirali na Dolinki in na sobotni tekmi preizkusili svoje moči s člani francoske reprezentance. Progo sta najhitreje preveslala nekdanji svetovni prvak, zagrebški kanuist Tomislav Crnković, ki sedaj brani barve celjskega Nivoja, in Dejan Testen (SE) med kajakaši.

Rezultati – slalom C-1, mladinci: 1. Terdič (Raš) 98,79, 2. Stevanovič 92,23, 3. Sulič (oba SE) 100,86, 4. Mujčinovič (Sla) 100,48, 5. Linke (Raš) 122,80 (10 kazenskih točk); **člani:** 1. Herceg (Sla) 79,00, 2. S. Hočevar (Lj) 85,31, 3. Javornik (Krka) 85,85, 4. Žitnik (Lj) 85,99, 5. Perestegi (Sla) 94,23; **K-1, mladinci:** 1. Kuder (Lj) 87,92, 2. Kodelja (SE) 89,18 (5), 3. Glücks (Sla) 89,94, 4. Polajnar 92,50 (5) 5. Kralj (oba Lj) 94,93 (10); **članice:** 1. Breznik 101,69 (5), 2. Ž. Cankar (obe Raš) 143,80 (5); **člani:** 1. Marušič (SE) 76,17, 2. Čižman 78,22, 3. Vehovar (oba Raš) 78,22, 4. Štokelj 78,84, 5. Abramič (oba SE) 79,29.

Spust C-1, mladinci: 1. Sulič (SE) 16:31,06, 2. Horvat (Mu) 17:28,46, 3. Terdič (Raš) 17:44,81, 4. Stevanovič (SE) 17:47,51, 5. Linke (Raš) 18:03,01; **člani:** 1. Crnkovič (Ni) 16;16,00, 2. Petrič (Ko) 16:32,02, 3. Kancler (SE) 16:36,70, 4. M. Hočevar (Lj) 17:03,08, 5. Rauš (Va) 17:23,43; **K-1, mladinci:** 1. Kralj (Lj) 14:44,77, 2. Kodelja (SE) 15:11,97, 3. Trampuš 15:15,20, 4. Polajnar (oba Lj) 15:35,45, 5. Pogorelc (Nivo) 15:47,27; **članice:** 1. L. Cankar 16:31,28, 2. Breznik (obe Raš) 16:47,71; **člani:** 1. Testen 14:42,883, 2. Grobiša (oba SE) 14:48,95, 3. Grujakovič (Lj) 14:50,05, 4. Vereš (Mu) 14:51,37, 5. Marušič (SE) 14:56,92. (B. E.)

Proti Belorusom disciplinirano

SPIŠKA NOVA VES – »Proti Belorusiji nismo brez možnosti,« napoveduje naš drugi trener **Mihail Anfjorov**. »Na tekmi med Ukrajino in Belorusijo (2:4) je Ukrajina vodila z 1:0 in z 2:1, a ostala praznih rok. Belorusi so vso tekmo igrali zelo zaprto in nenehno prežali na hitre nasprotne napade. Skorajda trmasto so čakali na napake tekmecev, potem pa z dolgimi podajami hitro osvajali igrišče in akcije zaključevali z nevarnimi streli. V beloruski reprezentanci igra kar 17 hokejistov Torpeda in Minska, ki velja v mednarodni ligi SND za moštvo, ki najtežje dosega gole, a jih tudi najmanj dobiva. Zato bomo morali igrati danes zelo previdno, zlasti v obrambi,« meni izkušeni Rus.

»S Torpedom smo se pomerili na polfinalnem turnirju za pokal evropskih prvakov v Helsinkih,« pravi **Marko Smolej**. »Jeseničani smo spoznali odlike izvrstnega moštva, ki melje tekmeca od začetka do konca. Tedaj smo tekmo izgubili z 0:6, kar pa ne pomeni, da jo bomo tudi tokrat. Če se bomo držali trenerjevih navodil in igrali bolj disciplinirano, utegnemo Beloruse celo presenetiti.

(K. B.

Belorusija : Bolgarija 13:1 (6:0, 5:1, 0:3)

Kazahstan : Madžarska 14:5 (5:1, 9:1, 0:3)

Vse točke so osvojila gostujoča moštva

V drugi del končnice državnega prvenstva so se že uvrstili Pomurci – Poraz Olimpije

LJUBLJANA – Odbojkarji Vigrosa so se z zmago v Novem mestu že uvrstili v drugi del končnice državnega prvenstva, medtem ko se bodo Ljubljančani in Kamničani še enkrat pomerili v Tivoliju.

Pomurci so tesno dobili drugo tekmo s Pionirjem po dobrih dveh urah in petih nizih. Novomeščani so po vodstvu z 2:1 močno popustili in gostje, ki jim je bila nekoliko bolj naklonjena tudi sreča, so izkoristili priložnost. Najboljši igralec tekme je bil Marič.

Kamničani so v Tivoliju presenetili Olimpijo in podaljšali negotovost o četrtem finalistu. Po dobri igri v prvem nizu gostiteljev v nadaljevanju ni bilo moč prepoznati. Tudi menjave niso zaustavile naleta gostov, ki se v Tivoliju očitno dobro počutijo. Natančni Viktor Kaliberda bo največja nevarnost za ljubljanski blok tudi na tretji tekmi, ki bo v sredo ob 17. uri.

Poraz Ljutomerčanov

V Ljutomeru so gostitelji neprijetno presenetili domače gledalce s porazom proti Minolti. Po gladko dobljenih prvih nizih Ljutomera so Blejci zmogli preobrat in si prigrali deseto zmago v prvenstvu.

Odbojkarji Topolšice so v Šoštanju že vodili z 9:2, vendar niso obdržali prednosti. Gostje so z bolje organizirano igro prevzeli pobudo, domači pa so zatajili pri sprejemu začetnih udarcev in s tem Žirovničanom precej pomagali h gladki zmagi.

Odbojkarji Granita so še tretjič v letošnjem prvenstvu ugnali Ravenčane po petih nizih. Začetek je pripadel domačim, ki pa so nadaljevali premalo prodorno in zato zasluženo izgubili drugi in tretji niz. Bistričani so bili pred zmago tudi v četrtem nizu, saj so vodili s 13:10, a je po seriji petih točk le pripadel Fužinarju. Kot že tolikokrat doslej pa so Ravenčani tudi to tekmo izgubili predvsem zaradi svojih napak.

(R. K.)

Ljutomer	20	10	10	40:37	20
Minolta Bled	20	10	10	36:38	20
Žirovnica	20	10	10	36:41	20
Granit Preskrba	20	6	14	29:53	12
Topolšica	20	4	16	22:52	8
Fužinar	20	1	19	18:58	2

PARI PRIHODNJEGA KOLA (23. t. m.): Minolta Bled – Fužinar, Žirovnica – Ljutomer, Granit Preskrba – Topolšica.

ŠAH ŠAH ŠAH ŠAH ŠAH ŠAH ŠAH

Bled: množično in kvalitetno

Na 15. mednarodnem blejskem festivalu 184 udeležencev iz 14 držav, med njimi 13 velemojstrov

BLED – Na 15., tradicionalnem mednarodnem festivalu, nastopa kar 184 udeležencev in udeleženk iz šestnajstih držav. Izjemno močna je tudi konkurenca, saj nastopa deset velemojstrov in tri velemojstrice. Do prvih velikih presenečenj je prišlo že na štartu. Tako je Zdravko Vošpernik zanesljivo premagal slovito madžarsko velemojstrico Sofijo Polgar, drugi slovenski mojstrski kandidat Saradjen je odščipnil pol točke ruskemu velemojstru Šeru, angleški mojster FIDE Kennaugh pa je 2. kolu premagal velemojstra Saxa.

Tudi slovenska udeležba je na najvišji ravni. Med najboljšimi manjkata praktično le Barle in Igor Jelen. Prvi zaradi službenih, drugi pa zaradi študijskih obveznosti. Podobno je pri ženskah, kjer ni le mednarodne mojstrice Ankerstove. Anita Ličina se je odločila za nastop med moškimi. V prvem kolu je igrala z velemojstrom Dizdarevićem in zelo dolgo časa držala ravnotežje.

● Blejski festival je tudi tokrat obdržal visoko raven zunaj naslovov in ratingov. Otvoritvi je kulturni pečat dal oktet Lipa, državniškega pa minister za zunanje zadeve Lojze Peterle, ki je turnir odprl in tudi odigral simbolično prvo potezo.

Rezultati: moški, 1. kolo – Čepon : Svešnikov 0:1, Kožul : Muhtarov 1:0, Jeraj : Burmakin 0:1, Šer : Saradjen remi, Wallter : Cebalo 0:1, Sax : Skok 1:0, Barić : Farago 0:1, Dizdarević : Ličina 1:0, P. Petek : Zagrebelny 0:1, Dizdar: Murki 1:0, Božič : Lempert 0:1, Godena : Djurković remi, Zelčić : Z. Kržišnik 1:0, Z. Vošpernik: S. Polgar 1:0, Bukić : Florjančič 1:0, Grosar : Prestrl 1:0, Senoner : Arlandi 0:1, Mohr : Miklavec 1:0, Gostiša : Kosmač 1:0, Podlesnik : Sirnik 1:0, Tratar : Grom 1:0, Košir : Pavasovič 0:1, Kozamernik : Ig. Jelen 0:1, Sermek : Mali 1:0; **2. kolo** – Svašnikov : Orel 1:0, Pavasović : Kožul 0:1, Burmakin : Zelčić 1:0, Cebalo : Nestorović 1:0, Kennaugh : Sax 1:0, Veličković : Sermek 0:1, Farago : Črepan 1:0, Dorić : Dizdarević remi, Zagrebelny : Kummer 1:0, Riegler : Dizdar 0:1, Šoln : Bukić 0:1, Stanič : Grosar 0:1, Arlandi : Kodrič 1:0, Meštrović : Kragelj 1:0, Kaplan : Mohr 0:1, Z. Bašagić : Tratar remi, Golobović : Gostiša 0:1, Homan : Podlesnik 1:0, Kaenel : Z. Vošpernik remi, Ig. Jelen : Stojnič 1:0, Hanser : Bohak 0:1, Ličina : Polgar 0:1 itd.

Vrstni red: Svešnikov, Kožul, Burmakin, Cebalo, Sermek, Farago, Zagrebelny, Dizdar, Zelčić, Bukić, Grosar, Arlandi, Meštrović, Mohr, Gostiša, Drozdov, Rogić, Ig. Jelen, Kennaugh, Bohak, Homan, Podkrižnik 2 itd.:

ženske: 1. kolo – Krmelj : Matveeva 0:1, Prudnikova : Ipavec 1:0, Košir : Grabics 0:1, Grinfeld : Orel remi, Grosar : Šorli 1:0, Krivec : Stanić remi, Mihevc : Založnik 1:0; **2. kolo** – Matveeva : Grosar 1:0, Sadilkova : Prudnikova 0:1, Grabics : Mihevc 1:0, Orel : Marušič remi, Onoprienko : Krivec 0:1 itd.

● Naključje je hotelo, da sta se v prvem kolu pomerila dva naj udeleženca: mednarodni mojster Sermek, ki je edini zmagal trikrat zapored in zdaj brani naslov in njegov bivši klubski kolega (državni prvak bo po novem spet branil barve Iskre – LŠK) Slavko Mali, ki pa je edini udeleženec z vsemi petnajstimi nastopi. Računalnik se je poigral tudi z edinima ženskama, ki igrata na moškem turnirju, saj sta Sofija Polgar in Anita Ličina že v drugem kolu igrali med seboj.

Vrstni red: Matveeva, Prudnikova, Grabocs, Vuković, Grinfeld, Stanić, Marušič, Iudchic, Krivec 1,5 itd.

Veterani, 1. kolo – Pravda Nowotny remi, Ivačič : Zupančič 1:0, Burghi : Vavpetič 0:1, Patzl : Gallob 1:0, 2. kolo – Kaše : Ivačič 0:1, Vavpetič : Uršič 1:0, Nikolić : Patzl 0:1, Jazbec : Skok 0:1, Pintar : Krničar 0:1, G. Vospernik : Stoeckl 0:1.

Vrstni red: Ivačič, Vavpetič, Patzl, S. Skok, Stoeckl, Piber, Krničar 2 itd.

A. DRINOVEC

Velemojster Bruno Parma pripravlja za vas:

Kombinacija: Kako se je končala partija, če je beli na potezi?

Kasparov – Ivančuk. Linares 1994. Beli je učinkovito zaključil partijo!

Karpov – Bareev, Linores 1994. Kaj je odigral črni, da je bil matiran v naslednji potezi?

Zadnje rešitve: Korodi – Benkö 1 . . . Se5 2. Sd4 Tg2 3. Kh1 Th2 4. Kh2 Sg4 5. Kg1 Lh2 mat. Draganov – Panteleev 1 . . . Dd1 2. Td1 Se2 3. Le2 Sb3 mat. Tal – Averbah 1. Dc4 Tc4 2. Sd5 1:0.

Slepi in slabovidni za 64 polji

CELJE – V soboto, 19. t.m. sta bili v Celju dve državni prvenstvi slepih in slabovidnih v šahu. V ženski konkurenci je zmagala Silva Potočnik (Kranj) pred Terezijo Šoster in Fani Žnuderl iz Celja. V mladinski konkurenci je zmagal Jure Pečovnik iz Celja pred Aleksandrom Novakom (Koper) in Francem Vaupotičem iz Ptuja. (M. Ž.)

Osnovnošolci šahirali

ŽALEC – ŠK Žalec je priredil regijsko prvenstvo v šahu za posameznike, na katerem je nastopilo okoli sto osnovnošolcev. Finale bo v Grižah konec meseca.

Rezultati – mlajše deklice: 1. Alenka Hudournik (Ravne), 2. Alenka Zvonar (Šmarje), 3. Alenka Drame (Žalec); **ml. fantje**: 1. Matej Čretnik (Šempeter), 2. Mitja Jurkovnik (OŠ Lava Celje), 3. Bojan Grobelnik (Šempeter); **ml. mladinke**: 1. Andreja Vodeb (Griže), 2. Darja Križanič, 3. Nataša Seničar (obe Šmarje); **ml. mladinci**: 1. Gregor Rečnik (Slovenj Gradec), 2. Matej Malovrh (Šentjur), 3. Ožbolt Seničar (Šmarje). (J. G.)

KOMENTAR TEDNA

Naslednja cilja: več kot 200 udeležencev in polovica tujcev

Mednarodni blejski festival, naša najmnožičnejša kvalitetna mednarodna prireditev, je za mali jubilej na tako visoki ravni, da je nanje upravičeno lahko ponosen. Zlasti, ker je bila lanska predstava razmeroma skromna in ni napovedovala takega napredka. Toda, že precej pred otvoritvijo so obrazi prirediteljev kar sijali: popreče prvih dvanajstih udeležencev je več ko 2525 točk, kar pomeni, da bi z njimi sestavili turnir dvanajste kategorije FIDE (tako močan je bil Vidmarjev memorial pred dvema letoma), velemojstrov je točno za desetnijo. Imena pa so takšna, ki morajo vzbujati spoštovanje, saj je bil Sax, denimo tudi že kandidat za svetovnega prvaka, poleg njega pa je še četverica ponaša z olimpijskimi odličji. Štirinajst držav udeleženk je potrdilo, da je zanimanje za turnir vse širše, prav tako pa tudi dejstvo, da je tujcev (74) kar za štiri desetine.

Bled vsekakor ima šahovski predznak in to zapisan z velikimi črkami, zlasti ob veleturnirjih iz let 1931 in 1961 ter polovice kandidatskega turnirja leta 1959. Če so se še malo nazaj nekateri obotavljali in razmišljali, ali se jim takšna prireditev splača ali ne, je zdaj to pozabljeno. Naš turistični biser ima svojo kvalitetno šahovsko prireditev in jo bo zanesljivo obdržal tudi v prihodnje.

To velja nasploh, za posebnosti pa še posebej. Bled je namreč eden izmed rekih prirediteljev, ki pod svojo streho hkrati jemlje tako igralce kot igralke in veterane. Zlasti za slednjo kategorijo (tokrat šteje 33 šahistov in šahistk) je čedalje večje zanimanje.

Še preden se je 15. festival sploh dobro začel, pa je že jasno, kaj bosta cilja prihodnje leto: »napad« na 200 udeležencev in polovični delež tujcev. To sta številki, o kateri bi še nedolgo nazaj lahko le sanjali, danes pa sta povsem realni. Prej bi rekli logično nadaljevanje zastavljenega in doseženega kot pa ambicije. Če pa k vsemu temu prištejemo še tradicionalne dobre rezultate, ki so jih slovenski igralci dosegali na Bledu, potlej je to še en vzrok več za zadovoljstvo . . .

BORIS KUTIN

● Salonit : Bratislava 1:3 (10, –10, –7, –6)

NOVA GORICA – Kanalci so zadnjo tekmo srednjeevropske lige v domači dvorani začeli nadvse obetavno in pošteno presenetili slovaške prvake. Čvrsto so igrali ob mreži, vodili že z 9:3 in ob odličnem bloku Baševiča osvojili prvi niz. Toda v drugem nizu so domačim uspevali le napadi, preveč pa so grešili pri serviranju in v polju in prednost treh točk je skopnela (8:5). Kanalci so še zmogli dober uvod v tretji niz (5:3), nato pa je bila njihova igra vse bolj bleda in tudi menjave niso več pomagale. Prvi niz in začetki drugega in tretjega pa v domačem moštvu vendarle vzbujajo optimizem in vero v izboljšanje forme.

ERVIN ČURLIČ

Ženske: Slavija Praga – Paloma Branik 1:3 (–10, –4, 9, –13), Eger – Paloma Branik 3:0 (10, 6, 6).

I. SOL – ŽENSKE

Od 1. do 4. mesta

Gornji grad Brokat : Cimos 0:3 (–4, –10, –6)

GOMILSKO – Dvorana Doma krajanov, gledalcev 50, sodnika Seifried in Gril (oba Maribor).

GORNJI GRAD BROKAT: Založnik-Jeraj, Mihalinec, Bajdak, Bogdanova, Bivšek, Bastelj, Jezernik, Hojak, Rušnov, Košica.

CIMOS: Dobrinja, Gorbačova, Krmac, A. in M. Obid, Klepač, Novarlič, Marinac, Petavs, Legac. SREČKO SKOK

LIK Tilia : Avtohit Bled 3:1 (8, –9, 12, 6)

KOČEVJE – Dvorana Pri bazenu, gledalcev 200, sodnika Mihorko in Gruden (oba Ljubljana).

LIK TILIA: Uran, Kotnik, Turk, Vidmar, Klun, Lenčič, Tomič, Drobnič.

AVTOHIT BLED: Artiček, Petrač, Turk, Grahovac, Hudovernik, Udrih, Beravs, Zupan, Domitrović. MILAN GLAVONJIĆ

Od 5. do 10. mesta

Mislinja STEEL : HP Branik 3:1 (7, –11, 8, 8)

MISLINJA – Dvorana OŠ, gledalcev 100, sodnika Ošlovnik (Topolšica) in Dolšak (Maribor).

MISLINJA STEEL: Založnik, Gašper, Žohar, Goltnik, Paradiž, Janežič, S. in K. Križovnik, Lavre.

HOBBY PROGRAM BRANIK: Lešnik, Babič, Lenard, Šen, Škerbinc, Pišek, Šašić. SREČKO KRANJC

Novo mesto : HIT Casino 3:0 (6, 5, 8)

NOVO MESTO – Dvorana Marof, gledalcev 250, sodnika Ficko (Ljutomer) in Franc (Ravne).

NOVO MESTO: J. Vernig, Smrke, Koncilija, Hočevar, K. Vernig, Satošek, Podolski, Ostroveršnik, Pastuchova.

HIT CASINO: Mori, Šibav, Cotič, Munih, Leskovič, Passoni, Lipicer, Kavčič, Bukovec, Pojavnik, Bernard, Kutin. SLAVKO DOKL

Tabor : Krim 3:1 (11, 11, –10, 12)

LJUBLJANA – Dvorana Tabor, gledlcev 60, sodnika Grgurevič in Mihorko (oba Ljubljana).

TABOR: Briški, Podvršič, Šinkovec, Šilc, Ladič, Garič, Šenk, Pišek, Gladek, Hribar, Marinkovič.

KRIM: Žnidarič, Antolinc, Frelih, Kožar, Robežnik, Kurtić, Tomažin, Beganović. RUDI KLINAR

Gladka zmaga Cimosa in poraz Avtohita Bled

Koprčanke so zlahka premagale Gornji grad – Avtohit in LIK Tilia bosta igrala še tretjič

LJUBLJANA – Koprčanke so tudi po gostovanju na Gomilskem ostale neporažene, Blejke pa si bodo vstopnico za finalne obračune morale priboriti na tretji tekmi na Bledu. Njihov poraz v Kočevju je majhno presenečenje.

Tekma med Gornjim gradom Brokatom in Cimosom je minila v znamenju odlične Gorbačove, ki je gostiteljice niso mogle ustaviti. Domača vrsta je slabše sprejemala servise, pa tudi v polju ni igrala kot običajno.

Kočevke so drugo tekmo z Avtohitom dobile predvsem z dobro obrambo in natančnim serviranjem. Za prikazano igro velja sicer pohvaliti obe ekipi. V domači vrsti je prvič nastopila napadalka Tomičeva (prej Mladost Zagreb), zato je nekaj dvomov o njenem statusu pri LIK Tiliji. Tretja tekma bo na Bledu v sredo ob 17. uri.

Ljubljanski derbi Taboru

Taborjanke so zmagale tretjič v sezoni, prvič doma. Razigrala se je Podvršičeva pa tudi igra v bloku je bila tokrat pri Taboru bolj zanesljiva. Gostje so bile v četrtem nizu blizu zmagi in izenačenju na 2:2, toda sodnik Grgurevič je pri izidu 12:10 za Krim z dvema napačnima odločitvama oškodoval Krimovke, ki so nato slabše odigrale končnico.

Tretji par točk so osvojile tudi Mislinjčanke. Naredile so sicer mnogo napak, vendar so bile kljub temu premočne tekmice oslabljenim Mariborčankam. V domači vrsti je po daljši odsotnosti zaradi poškodbe spet nastopila Janežičeva.

Novomeščanke so za prepričljivo zmago potrebovale manj kot uro. Gostje so močnejši odpor nudile samo na začetku tretjega niza, ko so vodile s 5:0. (R. K.)

Novo mesto	20	11	9	38:36	22
HIT Casino	20	9	11	39:38	18
Krim	20	7	13	30:45	14
Hobby Branik	20	6	14	19:47	12
Tabor	20	3	17	23:54	6
Mislinja STEEL	20	3	17	19:55	6

PARI PRIHODNJEGA KOLA (23. t. m.): Krim – Novo mesto, Hobby program Branik – Tabor; (24. t. m.): HIT Casino – Mislinja STEEL.

I. SOL – MOŠKI

Od 1. do 4. mesta

Pionir : Vigros Pomurje 2:3 (–9, 8, 7, –1, –12)

NOVO MESTO – Dvoran Marof, gledalcev 200, sodnika Končnik (Jesenice) in Ješe (Lesce).

PIONIR: Brulec, Petkovič, Simonenko, Pavlov, Goleš, Babnik, Gotenc, Povšič.

VIGROS POMURJE: Gobec, Marič, Žalik, Prša, Kempa, Kerec, Bačvić, Novak, Fujs, Vnuk, Topolek, Poredoš. SLAVKO DOKL

Olimpija : TAD Europe Kamnik 2:3 (8, –11, –12, 10, –13)

LJUBLJANA – Dvorana Tivoli, gledalcev 70, sodnika Brankovič in Slatinšek (oba Ravne).

OLIMPIJA: Brumen, Oderlap, Škorjanc, Rozman, Dolja, Pleško, Purkart, Balkovec, Kšela, Šmuc.

TAD EUROPE KAMNIK: Jenčič, Kaliberda, Slabajna, Prevorčnik, Hribar, Koprivec, Lah. RUDI KLINAR

Od 5. do 10. mesta

Ljutomer : Minolta Bled 2:3 (7, 5, –5, –3, –11)

LJUTOMER – Dvorana OŠ I. Cankarja, gledalcev 200, sodnika Vidovič in Celan (oba Maribor).

LJUTOMER: Škrobar, Berlot, Kavnik, Belec, Kaurin, Zidar, savič, Rajnar, Onišak, Grut.

MINOLTA BLED: Rozman, Marinko, Zupan, Ferjan, Kozamernik, Markelj, Silič, Humerca. NIKO ŠOŠTARIČ

Fužinar : Granit Preskrba 2:3 (14, –4, –5, 13, –13)

RAVNE – Dvorana OŠ P. Voranca, gledalcev 70, sodnika Casar in Hrga (oba Ljutomer).

FUŽINAR: Drevenšek, Šuler, Slatinšek, Zmagaj, Legan, Verbič, Kotnik , Brežnjak, Valentar.

GRANIT PRESKRBA: Petriček, Pipenbaher, Kotnik, Dobošič, Zorenč, Štern, Hojnik, Ivančič, Ritlop, Fijok, Turšič. IVO MLAKAR

Topolšica : Žirovnica 0:3 (–13, –9, –9)

ŠOŠTANJ – Dvorana OŠ B. Röck, gledalcev 100, sodnika Lečnik (Ravne) in Lavrenčič (Maribor).

TOPOLŠICA: Nahtigal, Jerončič, Mihalinec, Medved, Gros, Jezeršek, Zulič, Kugovnič, Sevčnikar, Britovšek.

ŽIROVNICA: Bujak, Močnik, Torkar, Jančič, Adžović, Kranjc, Avsenik, Legat, Blažič, Langus. JANKO KUGOVNIČ

Festival glasbe in plesa

Na državnem prvenstvu v latinsko-ameriških plesih je preko 250 plesnih parov pričaralo gledalcem v Sežani zares izjemno plesno-glasbeno predstavo

SEŽANA – Športni ples se je pri nas v zadnjih letih povzpel med najpopularnejše športne zvrsti. To je ponovno potrdilo državno prvenstvo v latinsko-ameriških (LA) plesih, kjer je v Sežani nastopilo v vseh kategorijah preko 250 parov. Delovni in domiselni organizotorji pod vostvom zakoncev Rebula in sodelovalcev zaupano nalogo z veliko ljubezni in dela izpeljali na solidni profesionalni ravni, v zadovoljstvo plesalcev in gledalcev.

Ponovno se je potrdilo, da sta glasba in ples pomembna večna človekova spremljevalca, saj se skozi njiju čustva odražajo in izražajo. To so znova pokazali plesalci in plesalke od pionirske do članske kategorije. Za nekaj ur so gledalcem pričarali svet, ki ga vsak človek na svoj način nosi v srcu, čeprav ga nemara ne zna tako izraziti, kot so to pokazali mladi na plesnem parketu. Bil je to festival glasbe in plesa – ne zgolj državno prvenstvo.

Prav gotovo je bil zanimiv tudi nastop nekaterih najboljših parov iz sosednje Italije. Toda to ni bila zgolj obmejna kurtoazija, pač pa je dala vpogled v plesno kvaliteto, v Evropi visoko razvrščenih tekmovalnih plesnih parov. Po mnenju strokovnjakov, naši plesalci ne zaostajajo za Italijani – nemara celo obratno. Žal ima prodor na mednarodno sceno tudi svojo ceno. Ne zgolj v kvaliteti plesnih parov, ampak predvsem v materialnih možnostih nastopanja v svetu. Tu pa smo, vsaj za zdaj, šibki.

Pa ne bi smelo biti tako. »Med kulturo in športom si v zadnjih desetletjih vse bolj pridobiva veljavo tudi ples,« je v pozdravnem pismu zapisal Sergej Peljhan, minister za kulturo. To pa je tisto, kar moramo negovati, saj je izraz identitete in prepoznavni znak mlade države v svetovni druščini.

Po prvenstvu so povedali:

Barbara N. Ambrož, državni selektor LA: »Ples je napredoval tako v kvantiteti kot kvaliteti. Za uspehom slehernega para je vedno bolj opazno trdo delo. Glede na trenerski staž menim, da so naši strokovnjaki na visoki strokovni ravni«.

Samo Modic, zdravnik: »Kot dosedanji predsednik v treh mandatih lahko rečem, da v začetku ni bilo toliko komercializacije. Vendar je očitno neizbežna. Truditi se moramo predvsem, da ples ne bi postal dejavnost otrok bogatih, ker pripada vsem mladim.«

Boris in Dragica Rebula: »Poudarila bi naše strokovno sodelovanje in prijateljske vezi s klubi v Italiji, kar je za nas ob meji še posebej pomembno. V občinah Nova Gorica in Sežana imamo veliko razumevanja in to nas spodbuja pri delu«.

Rezultati – pionirji: 1. Blaž Bezek – Nina Medja (Fredi), 2. Mišo Cigoj – Katja Marc (Urška, Ajdovščina), 3. Primož Cimerman – Irena Batistič (Kazina); **mlajši mladinci:** 1. Gregor Rebula – Loredana Zegal (Nova Gorica), 2. Miha Žveglič – Mojca Kodela (Urška), 3. Goran Marič – Natalija Donko (Pingi); **mladinci:** 1. Roki Česen – Jasna Gradišar (Fredi), 2. Zoran Plohl – Natalija Banovič (Pinki), 3. Matevž Ogorevc – Sabina Zajc (Fredi); **starejši mladinci:** 1. Matej Krajcer – Janja Lesar, 2. Matjaž Možina – Jasna Stojilkovič (oba Urška), 3. Željko Božič – Kristina Pahor (Kazina); **člani:** 1. Andrej Škufca – Katarina Venturini (Fredi), 2. Tomo Tololeski – Tina Jarc (Urška), 3. Aleš Kocjančič – Petra Stojan (Kazina).

DARJA KÜRNER

Vsak dan je sicer nov dan, a nekateri le zaznamujejo druge

Bežna planiška srečanja, ki so samo utrinki iz bogate zgodovine in sedanjosti te najbolj znamenite doline skakalnic na svetu – Družabnost je značilnost, ki se ohranja in prispeva k temu, da je Planica zares nepozabna

PLANICA – Že od nekdaj je bila Planica kraj sklepanja in obnavljanja znanstev in prijateljstev. Tudi ob njeni 60-letnici, ko je naša dolina skakalnic znova zablestela, o dosežkih v njej pa je glas spet obšel ves svet, ni bilo drugače. Precej so k temu prispevali tudi prireditelji, ki so povabili vrsto zaslužnih mož, nekaj pa je prispevalo tudi naključje, saj je na primer naš edini dosedanji svetovni rekorder v smučarskih poletih Jože Šlibar prav v letošnjih planiških dneh slavil 60-letnico, kar je bil še eden dodatnih mikov družabne ponudbe.

Letošnja Planica je bila nov dokaz, kako hitro se spreminja položaj od dneva do dneva. V četrtek najprej negotovost ali bo mogoče v teh že kar spomladanskih vremenskih razmerah pravočasno pripraviti skakalnico in ali se bo veter polegel, kar se je nato zgodilo in je že prvi dan postregel s poleti nad toliko časa pričakovano magično mejo 200 m. Petek je bil nato vrhunec, pravi planiški dan s spet novo najboljšo znamko, prvi tekmovalni dan – sobota – pa potem znova lep, a zelo vetroven, tako da je mednarodna žirija zaradi varnosti skakalcev morala polete odpovedati. Toda reakcija planiških ljubiteljev, ki jih je bilo ta dan največ – računajo, da nad 40.000 – je bila zvečine razumevajoča. Čemu tvegati poškodbe ali še kaj hujšega, če to vreme pač ne dopušča, so menili skoraj vsi, tako da tisti redki žvižgi, ki so se oglasili ob dokončnem sklepu žirije o odpovedi, niso imeli posebne teže. In športni fair play ljubiteljev pravega športa je bil nagrajen v nedeljo, ko se je vreme vendarle spet usmililo zlasti požrtvovalnih planiških delavcev in pa seveda tudi skakalcev in obiskovalcev in dovolilo izvedbo drugega dne prvenstva, kar je bilo dovolj, da smo dobili 13. svetovnega prvaka v tej posebni skakalni disciplini, ki se je rodila prav pri nas.

Bredesen in Karel Klančnik

Z **Espnom Bredesenom,** 26-letnim skakalcem iz Osla, ki je svojima naslovoma svetovnega prvaka in olimpijskega zmagovalca pri nas dodal še lovoriko (neuradnega, a vendar od vseh priznanega) svetovnega rekorderja, z 2. mestom na nedeljski tekmi pa si je priboril še srebro SP in si bržčas že zagotovil letošnjo zmago v svetovnem pokalu, smo govorili v soboto, ko je že postajalo jasno, da tekem ne bo.

Kako se počutite dan po dnevu X, ko ste poleteli 209 m, kar je največ doslej na svetu, je bilo naše vprašanje.

»Počutim se odlično, zadovoljno,« je odgovoril, »toda vsak dan je nov dan. Včeraj sem se osredotočil na tistih magičnih 200 m, danes pa imam v mislih samo tekmovanje, čeprav menim, da ga ne bo mogoče izvesti. A dokler ga ne odpovedo, moram ostati zbran. To sem dolžan sebi in seveda vsem ljubiteljem smučanja . . .«

V tem trenutku je privihral mimo naš reprezentant **Matjaž Kladnik** in zaprosil Bredesena, da bi se slikal z njegovo sestrično. Norvežan mu je (in še bolj njej) seveda rad ustregel, kasneje pa se je vse to ponovilo še z drugimi mladimi. Planiški junaki pač že od nekdaj izžarevajo posebne vrline, med katerimi pogum ni najmanj pomemben.

»Neverjetni so ti sedanji najboljši«, je zdajšnji rod pohvalil naš nekdanji as **Karel Klančnik,** ki je bil seveda tudi tokrat med obiskovalci.« Z Bredesenom me zdaj povezuje tudi igra številk. Z 209 m me je zdaj v Planici preskočil za natanko 100 m . . .« Planico pa so letos obiskali tudi številni drugi veterani – na primer **Bogo Šramel** izmed naših nekdanjih rekorderjev in **Vile Bernik,** iz množice zaslužnih planiških mož: »Planica je pač enkratna,« sta menila oba.

Wolf s planiško uro

Za Bredesena je bil planiški petek zaradi 209 m eden tistih dni, ki bodo zaznamovali vse njegovo življenje, nič manj kot tudi obeh planiških konstruktorjev Lada in Janeza Goriška. Ker so

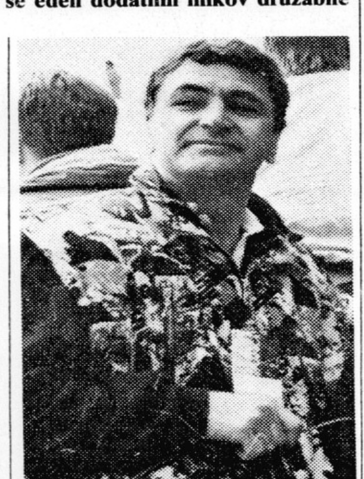
SPET V PLANICI – Manfred Wolf.

v Planico letos povabili tudi mnoge bivše rekorderje, smo se lahko spet srečali tudi s tako slavnimi imeni, kakršno so **Jiři Raška, Manfred Wolf** ali **Pjotr Fijas.** Toda medtem ko je Čeh Raška v svoji karieri zabeležil mnogo vrhuncev (olimpijska zmaga itd.) in so bili njegovi planiški rekordi zanj le epizoda, je Planica posebej zaznamovala tako tedanjega vzhodnega Nemca Manfreda Wolfa in Poljaka Pjotra Fijasa. Nemec, sedaj strojni inženir in poslovnež, je ob koncu prvih poletov na velikanki bratov Gorišek pred 25 leti, dosegel zadnji rekordni polet s 165 m, kar je bil njegov največji športni uspeh: »Meni so v tedanji NDR preprečevali športni vzpon zaradi tega, ker so bili starši zaznamovani kot podjetniki, zato je bila zanj Planica že posebno doživetje. Od darila, ki ga je tedaj dobil za rekord, se še zdaj ne ločuje. Gre za Titovo zlato uro, ki jo je nosil tudi sedaj v Planici in v zvezi z njo postregel z naslednjo zgodbo. Ko se je ura pred nekaj leti pokvarila, jo je nesel k švicarskemu proizvajalcu. Za popravilo je sicer moral odšteti 1000 švicarskih frankov, toda hkrati je zvedel, da je ura vredna nič manj ko 25.000 frankov . . . Podobno se godi Poljaku, ki so ga tokrat s trojico naših – Ulago, Tepešem in Norčičem – razglasili za junake Planice. Miran Tepeš je ob tej priložnosti celo še bil na voljo kot predskakalec, Ulaga pa je že koval načrte za prihodnost, ko se bo v športno dogajanje vključeval predvsem s sodobnimi marketinškimi prijemi.

Častni gost bi naj bil v Planici 1994 tudi legendarni Norvežan **Birger Ruud,** ki je pred 60 leti s svojim rekordnim skokom 92 m prvič ponesel ime Planice v širni svet. Toda zaradi bolezni se dvakratni olimpijski zmagovalec (1932 in 1936) ni mogel odzvati, organizacijskemu komiteju pa je poslal na roko napisano pismo z najlepšimi željami. **Dr. Saša Reicher,** ki bi sicer med njegovim bivanjem skrbel zanj, je dejal, da je Birgerju zelo žal, ker ni mogel priti, kar mu je zatrdil tudi v telefonskem razgovoru. Odpovedati se je moral tudi ogledu olimpijskih iger na kraju samem, ker mu je nagajalo srce. Vsi ljubitelji športa pri nas mu seveda želijo čim prejšnje okrevanje . . .

In vendar se premika

Te dni pa je bilo seveda mnogo govora tudi o tako sporni, administrativni omejitvi daljav na največ 191 m: »Vse to je nesmisel,« meni znani nemški strokovnjak – bivši skakalec in trener **Ewald Roscher.«** Pri poletih se je treba sprijazniti z dvema zadevama: razvoja ni mogoče zaustavljati in drugič – gre za začarani krog. Če nižaš hitrosti, sicer povečuješ varnost, a lahko hkrati uničiš tekmo, če dovoljuješ višje hitrosti pa se seveda povečuje tudi tveganje . . .«

Tokrat so tekmovanje spremljali tudi številni bivši prvaki in rekorderji, med njimi tudi Avstrijca **Toni Innauer** in **Armin Kogler.** Ta dva sedaj – skupaj z domačinom Neuperjem in Lippburgerjem delujeta v prid Kulma, ki je kandidat za naslednje svetovno prvenstvo v smučarskih poletih – leta 1996: »Planica je bila, vedno nekaj posebnega,« je menil Innauer, »toda mi se bomo potrudili, da bo tekmovanje pri nas tudi karseda mikavno. V Planici smo se marsičesa naučili,« je povedal na novinarskem sprejemu, ki ga je OK Planica priredila v hotelu Špik in na katerem so se predstavili tudi organizatorji velenjskega skakalnega challengerja na plastiki (letošnja, že četrta izvedba bo od 24.–26. junija) s predsednikom OK **mag. Evgenom Dervaričem** in predsednikom velenjske vlade **Srečkom Smehom** na čelu. Jeseniški župan **dr. Božidar Brudar** pa je kot podpredsednik medregionalnega organizacijskega odbora za pripravo olimpijske kandidature treh dežel za ZOI 2002 ob tej priložnosti sporočil, da priprave zdaj pospešeno potekajo in bo delegacija pripravljalnega odbora že ta teden na sedežu MOK v Lausanni dobila podrobna navodila za pripravo gradiva, potrebnega za kandidaturo. To zagnanost vseh treh sosedov je tisti dan potrdil tudi **dr. Michael Ausserwinkler,** do pred nekaj dnevi avstrijski zvezni minister za zdravstvo in šport, ki bo zdaj spet dejaven na Koroškem in bo njegovo delovno področje obsegalo tudi šport: »Zdaj se bo kot olimpijsko mesto vključil tudi Celovec«, je dejal, s tem pa bo trikot prireditvenih mest – kot nosilec še Trbiž (v Planici ga je zastopal sekretar Piergiorgio Baldassini) in Jesenice – seveda izredno pridobil na teži . . .

EVGEN BERGANT

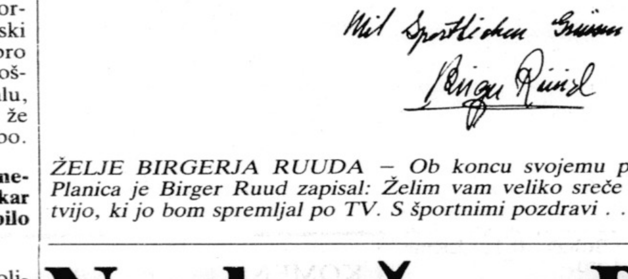

ŽELJE BIRGERJA RUUDA – Ob koncu svojemu pismu OK Planica je Birger Ruud zapisal: Želim vam veliko sreče s prireditvijo, ki jo bom spremljal po TV. S športnimi pozdravi . . .

● Priznanja Planice

Ob 60-letnici Planice so podelili tudi številna priznanja tistim, ki so v zadnjem obdobju največ prispevali k razvoju in tekmam v naši dolini skakalnic. Zlate značke Planica 94 je dobilo 62 posameznic in posameznikov, srebrnih značk je bilo 48, bronastih pa 51. Planiški delavci, na čelu z bratoma Goriškoma, so ob tej priložnosti izdali tudi lično interno publikacijo s spomini planiških delavcev in seznami tistih, ki so sodelovali v posameznih tehničnih službah, v veliko priznanje pa jim je bila tudi čestitka predsednika republike Milana Kučana, ki so jo dobili na večer, ko so podelili značke.

Omenimo še sponzorje, ki so dobili zlate značke Planica 94: Rašica, Mura, Droga, Petrol, Zavarovalnica Triglav, Mladost, Avotehna Canon, Autocommerce, Kompas Holidays, Krka, Delo – Tiskarna, SCT, Elan, Lek, Sava, PTT, Paloma, Gorenje Koncern, Elektro Gorenjske, Vodovod Jesenice in Intertrade ITS.

V SREDIŠČU POZORNOSTI – Norvežan Espen Bredesen.

TUDI TO JE BILA PLANICA 1994 – Vihrajoče zastave . . . (Foto: Blaž Samec)

Veleslalomska globusa Mayerju in Wachterjevi

Zadnjo preizkušnjo sezone sta dobila Kjetil Andre Aamodt in Martina Ertl - Za slovo ekipni uspeh naših deklet, Kunc in Košir pa sta odstopila

VAIL – Veleslalomski finale svetovnega pokala se je končal z velikim zmagoslavjem Avstrijcev. Kristalna globusa sta osvojila Antia Wachter in Christian Mayer. Wachterjeva je drugo veleslalomsko lovoriko svetovnega pokala (prvič je bila najboljša leta 1990) osvojila prepričljivo, saj je njena edina resna tekmica Italijanka Deborah Compagnoni odstopila že na prvi progi. Mayer pa je moral za zmago trepetati do konca velikega finala. Prvo lovoriko v svetovnem pokalu je osvojil pred Norvežanom Kjetilom Andreom Aamodtom, ki je po veliki predstavi na drugi progi vailskega finala dotolkel tekmece in se s 13. mesta povzpel na prvo, kar pa je bila po svoje »pirova zmaga«, saj je veleslalomski globus zgrešil le za dve točki.

Boštjan Gasar, vodja tekmovalne ekipe Elana, je bil v soboto dopoldne zagotovo najbolj živčen človek v sicer sproščenem Vailu. V igri je imel zares velik vložek: dve zmagi v finalu – Norvežanke Anne Berge in Šveda Fredrika Nyberga ter njegovo skupno veleslalomsko zmago. Ostal je praznih rok. Anne Berge svoje velike priložnosti ni izkoristila, prepričala pa se je, da bi bil odhod v smučarski pokoj, po razočaranju, ki ga je doživela, ker ni nastopila na domačih olimpijskih igrah, vendarle prehiter. Po vodstvu na prvi progi je zasedla tretje mesto za Nemko Martino Ertl in Švicarko Vreni Schneider.

Fredrik Nyberg je imel na prvi progi kar 1,14 sekunde naskoka pred Aamodtom, pred vodilnim Mayerjem pa 0,40 sekunde. Na drugi progi je začel napadalno, vendar je do prvega vmesnega časa v primerjavi z Aamodtom izgubil polovico prednosti, nato pa odstopil.

Kristalni globus obliž za polom na OI

Kakorkoli že, Christian Mayer je zasluženo osvojil lovoriko, saj je bil vso sezono, z izjemo ledeniškega nastopa v Soeldnu, v zelo stalni formi. Zmagal pa je le enkrat – v Val d'Iseru. Njegova rojakinja Anita Wachter je dobila tri veleslalome. Uspeh v svetovnem pokalu ji je pravšnji obliž za polom na OI v Lillehammerju, kjer je nastopila bolana in poškodovana in ostala brez odličij. »Nisem prepričana, da bom prihodnjo sezono še tekmovala. Stresi v letošnji sezoni so bili izjemno hudi. Do konca maja bom temeljito premislila, kaj bi rada v življenju še počela in ali bom nadaljevala smučarsko kariero,« je bila dokaj skrivnostna Anita Wachter, ki se v Vailu ni ločila od zročenca Rainerja Salzgeberja.

Slovenske smučarke so v finalu dosegle največji veleslalomski ekipni uspeh sezone. Osvojile so 73 točk. Tokrat je bila najboljša Špela Pretnar, ki je zasedla deveto mesto. Mesto slabša je bila rekonvalescentka Urška Hrovat, Alenka Dovžan pa po povsem povprečnem nastopu predzadnja med uvrščenimi – 14.

Špela Pretnar si je v letošnji sezoni že drugič priborila status prvokategornice, ki ga je dobila in izgubila na uvodnih veleslalomih v St. Caterini, kjer je s sedmim mestom dosegla tudi svojo najboljšo uvrstitev. Na drugi progi vailskega veleslaloma je pokazala, da je sposobna poseči v boj za najvišja mesta, saj je dosegla drugi najboljši čas. Pravi prodor v svetovno elito pa bo morala preložiti na prihodnjo sezono, do katere bo morala tudi psihično dozoreti. Tudi finale v Vailu je namreč minilo v luči njenih letošnjih veleslalomskih predstav, ki so nihale od vrhunstva do povprečnosti. »Kljub temu, da sem v primerjavi z lansko sezono napredovala v vseh disciplinah, ne morem biti zadovoljna. Z dobrimi vmesnimi časi sem samo sebi dokazovala, da sem sposobna doseči vrhunske rezultate. Za druge in tudi mene veljajo končni izidi. Najteže mi je bilo decembra v Tignesu, ko se je začela serija odstopov.«

In kaj bo Špela naredila, da bodo rezultati bolj stalni, in da je ne bo tolkel sloves prve osmoljenke svetovnega pokala?

»Malo bom morala popraviti telesno pripravljenost, malce pa tudi urediti stvari v glavi. Najprej pa bom zagotovo temeljito premislila o pretekli sezoni, ki je bila zame velika izkušnja. Zanesljivo je, da sem bom pripravila, predvsem psihično, lotila povsem drugače. Sproščena pa bom ostala še naprej, saj je to vendarle moj značaj,« je ob koncu sezone povedala Blejka.

Kunc končal, kot je začel

Mitja Kunc, najboljši slovenski veleslalomist, je sezono končal tako, kot jo je začel – s ponesrečenima nastopoma. Na začetku je dvakrat odstopil – v Soeldnu in Park Cityju, na koncu pa v Aspnu zasedel skromno 25. mesto, v Vailu pa še tretjič v sezoni odstopil. Tisto, kar se je dogajalo vmes pa je bila zanj in vse njegove navijače prava veleslalomska simfonija, ki ji je manjkal le še veliki finale – zmaga. Najbližje ji je bil v Crans Montani, kjer je zaostal le za presenetljivim zmagovalcem, Norvežanom Janom Einarom Thorsenom. »Na začetku sezone nisem vedel, kaj se z menoj pravzaprav dogaja. Zato sem bil preveč nervozen, kar bi se mi kmalu maščevalo, saj sem začel izgubljati samozaupanje. Ker sem se po začetnih neuspehih ves posvetil veleslalomu, sem zanemaril superveleslalom, čeprav sem bil trdno odločen, da bom v tej disciplini tekmoval. Sicer pa sem s sezono zelo zadovoljen, saj sem zelo napredoval. Še zlasti v slalomu,« je Mitja Kunc, odstopu navkljub, zadovoljno komentiral sezono, ki mu bo sijajno izhodišče za naslednjo zimo.

Rezultati na 15. strani

VITO DIVAC

Popoldne v Ratečah

Predsednik republike Milan Kučan in Franc Premk, predsednik OK Planica, sta v soboto v gostilni Žerjav počastila junake naše doline skakalnic

PLANICA, 20. marca – Nekaj žvižgov po sobotni odpovedi prvega tekmovalnega dne poletov za svetovno prvenstvo je bil tako rekoč edini izraz razočaranja okoli 40.000 gledalcev, ki so zaman prišli pod Ponce, da bi videli, kaj zmore svetovna skakalna elita na največji letalnici na svetu. Nič se ni dalo storiti, to je bil dan vetra, največjega sovražnika smučarskih skakalcev. Hkrati pa je bil to prelep, malo prezgoden spomladanski dan. Kot nalašč za sprehod ali kar pravi potep v družbi prijateljev in znancev. In, zakaj ne, za zmenek v gostilni Žerjav v Ratečah, kjer se ponavadi čez zimo končajo mnoge smučarske, zanesljivo pa skoraj vse domače skakalne poti.

Srečanje predsednika republike Milana Kučana z junaki Planice se je v soboto popoldne v prisrčnem ozračju izteklo kot nekakšno nadomestilo seje častnega odbora prireditve. Predsednik je v družbi svoje tudi tokrat dobro razpoložene soproge Štefke, predsednika OK Planica Franca Premka, predsednika našega olimpijskega komiteja Janeza Kocijančiča, predsednika Smučarske zveze Slovenije Staneta Valanta ter drugih znancev in prijateljev preprosto vzel pot pod noge, kot bi še sam hotel nadomestiti neizpolnjena pričakovanja z nekaj zmeraj zdravega gibanja. Medtem ko je le počasi potekal promet po cesti iz Planice, je druščina tako rekoč mimogrede po na pomlad čakajočih travnikih prišla v vas pokojnega Janeza Kerštajna, prijatelja in sodelavca inž. Stanka Bloudka, ki bi bil morda najbolj vesel obrazov gostov, ki sta se jim pridružila tudi ministra Slavko Gaber in Davorin Kračun.

Starosta slovenskih skakalcev a propos: tudi trenerjev Karel Klančnik, Jože Zidar, Jože Šlibar, Ludvik Zajc, Marjan Mesec, Bogdan Norčič, Miran Tepeš, Primož Ulaga, Matjaž Debelak . . . Sklenjen krog nekaj rodov slovenskih smučarskih skakalcev, ki so pisali tudi športno zgodovino Planice. Zmeraj seveda kdo manjka, žal ne gre drugače. Zato pa so prišli tudi prominentni tuji povabljenci, ki jih pozna vsak slovenski ljubitelj skokov, poletov in Planice. Piotr Fijas, zadnji svetovni rekorder pred tokratnimi poleti v Planici (194 m, leta 1987, še v klasičnem slogu) in Gian Franco Kasper, elokventni generalni sekretar Mednarodne smučarske zveze, ki mu v Planici te dni ni bilo lahko »vzdrževati pravno kontinuiteto FIS«, ki kakorkoli vztraja, a ne brez argumentov, pri »konservativni« vlogi razsodnika v tem ekstremnem in prav zato spornem športu, sta bili dve najbolj zveneči imeni med povabljenci.

»Veseli me, da so junaki Planice domala brez izjeme uspešni tudi v zasebnem življenju,« je nagovoril goste Franc Premk. »Kot športniki ste videli toliko sveta, zbrali toliko neprecenljivih izkušenj, za katere vem, da ste jih rade volje pripravljeni ponuditi športu, v katerem ste se uveljavili kot šampioni. Še mnogo bolj kot doslej smo tudi mi prireditelji željni gojiti prijateljstvo z vami, v slavo športa in v tem krogu naše Planice.«

Tako nekako je bilo mogoče razumeti Franca Premka, ko je nagovoril svoje goste, ki so se povečini vračali k skupnim spominom na nekdanjo športno pot. »Povej mi no, kako je predsedniku Kučanu ime,« je potihem vprašal znanca »Zeko«, naš nekdanji odlični reprezentant in olimpijec Ludvik Zajc. »Veš, mi, ki živimo daleč od doma, njega najbolje poznamo in povezujemo z vsem, kar se je medtem dogodilo v domovini. Ja, Milan, kajpak! Ko sem pred petnajstimi leti odhajal na Norveško sva bila še oba čisto mlada in se nisva utegnila spoznati.«

Potem pa je slekel svoj norveški pulover in ga podaril predsedniku. »V teh barvah nadaljujem v novi domovini tisto, kar sem začel doma. Nadejam se, da bodo tudi Vam pristojale.«

Predsednik je bil kot ponavadi hitre reakcije. Pulover je ročno oblekel in barve so mu zares pristojale. Popoldne pa se je izteklo, na Planico se je že spuščal prvi mrak in opozarjal na to, da se bliža slovo. Tudi nov planiški dan, ki naj bi odločil o trinajstem svetovnem prvaku v smučarskih poletih.

OTO GIACOMELLI

Neukročena Planica buri duhove

Prireditelji tekem na največjih skakalnicah, povezani v združenju KOP, so za kontroliran razvoj smučarskih poletov, zavzemajo pa se seveda za enake možnosti vseh – Kaj bo odločila FIS, se sprašujejo...

KRANJSKA GORA – Planica je bila in je doživetje brez primere, zgled neizmerne požrtvovalnosti zagnanih organizatorjev in pripadnosti vsega (slovenskega) naroda in mednarodne srenje privlačni disciplini – smučarskim poletom, katerih neslutenega razvoja ni mogoče ukrotiti z administrativnimi ukrepi. To navsezadnje dokazuje – ob novi tehniki V in vse sodobnejši opremi – tudi zgodovinski polet 209 m daleč, velik izziv človeštvu, ki pa ga je vendarle treba usmerjati v razumne razsežnosti v dobro tega športa, privlačnega za tisoče in tisoče ljubiteljev smučarskega športa. Tako in podobno je izzvenelo srečanje Združenja organizatorjev tekem v smučarskih poletih v Planici, Oberstdorfu, na Kulmu, v Harrachovu, Vikersundu in Ironwoodu (KOP) ob 13. svetovnem prvenstvu v poletih v Planici.

»Planica je od nekdaj naš neukročeni otrok, ki je utiral pot razvoju smučarskim poletom najodločilneje; Planica in z njo mi vsi smo imeli zmeraj pred očmi velike cilje. Zdi se, da smo se sprijaznili tudi s poletom 200 m daleč, od nekdaj pa smo si prizadevali za lepoto tega športa, polete, dolge med 150 in 180 m; ta cilj moramo imeti tudi še v prihodnje,« meni predsednik OK Oberstdorf (Nemčija) **Peter Horle.** »Oberstdorfska velikanka s svojim profilom, ki ga je začrtal inž. Lado Gorišek, ima profil, ki uresničuje zamisli, ujete tudi s pravili Mednarodne smučarske zveze FIS, torej polete blizu 200 m. Naše skakalnice zato ne bomo spreminjali oziroma komaj spreminjali, morda pomaknili samo odskočno mizo za tri, štiri metre nazaj. Z novim slogom V in manjšimi hitrostmi bodo skakalci pri nas leteli blizu 200 m. Dolgi poleti tudi pri nas nikoli niso bili problem, prej kratki poleti (okrog 100 m). Vsekakor bomo vztrajali pri tradicionalnem profilu, uveljavljenem med letalci. Ti seveda želijo leteti daleč, so za tveganja.

● Združenje – KOP, ustanovljeno leta 1962 v Ljubljani, kjer se bo sestalo tudi poleti, je imelo sedaj dva še živeča častna člana, Slovenca dr. Sašo Reicherja, (tretji je bil pokojni dr. Danilo Domjan) – prvega gostitelja na srečanju ob Planici 1994, in Avstrijca Roberta Kanzlerja. Prav ob 13. SP pri nas pa je dobilo dva nova častna člana, zaslužna za smučarske polete. To sta naš ptujski rojak Avstrijec, Emmerich Pepeunig – Putzi in Milo Belonožnik (Češka). Ob podelitvi te izjemne časti se je Putzi zahvalil najprej v slovenščini, za kar je požel obilo odobravanja.

Mednarodna smučarska zveza (FIS) pa mora imeti pred očmi zmeraj in povsod njihovo varnost. A zdaj se zdi, da so ukrepi FIS in premalo odločna posredovanja prišla prepozno ne glede na pravilo, ki dovoljuje polete do 191 m oziroma meritve samo do te daljave. Sicer pa je s smučarskimi poleti tako kot z avtomobilskimi dirkami, na slabem glasu zaradi številnih (smrtnih) nesreč: dokler bodo dirkači, ki so za uspeh pripravljeni žrtvovati celo svoje življenje, avtomobilske dirke bodo, tako je tudi

● »Razvoj smučarskih poletov gre in gre naprej; nismo mi krivi za ta razmah, skakalnice so premajhne,« je malo za šalo, malo zares dejal na srečanju KOP inž. Lado Gorišek.

s poleti: dokler bodo skakalci, ki bodo tvegali na tekmah v poletih, poleti bodo, naloga nas organizatorjev pa bo, da bomo nevarnostim tega tveganja pristrigli peruti. Ali kakor je zapisal v še neobjavljenem študijskem gradivu nestor modernih smučarskih skokov, sloviti Norvežan Sigmund Ruud: Smučin ni nikoli konec.«

Vikersund na Norveškem je svojo veliko skakalnico preuredil šele leta 1990 (po načrtih Janeza Goriška in Odda Hovdeja), zato se seveda odločno zavzemajo za nadaljnji kontrolirani razvoj smučarskih poletov. Gotovo jih je nov svetovni rekord, daljši kar za 15 m (Poljak Pjotr Fijas 194 m, Norvežan Espen Bredesen 209 m, oba v Planici) presenetil, saj se je rekord doslej pomikal po načelu rezanja salame, torej po nekaj metrov: »Norvežani vsekakor zagovarjamo nadzorovane, varne, lepe polete do 185 m,« pravi predsednik OK Vikersund **Frode Saluesen.** »Sicer bi lahko skakalci tudi pri nas poleteli dlje. Z rastočimi daljavami pa bi bilo večje tudi tveganje, skakalci težko obvladajo odskočne hitrosti, večje od 110 km/h. Telesne in psihične obremenitve so pri poletih še posebno velike, zato nam zadostuje svetovno prvenstvo vsaki dve leti in po dve tekmi v poletih na leto v okviru svetovnega pokala. Sicer pa je Planica 1994 pokazala, da je izjemna skakalnica, druge imajo meje, nekje med 180 in 200 m.« Mar to pomeni, da je treba Planico zmanjšati ali jo razglasiti za skakalnico z izjemnim statusom? Norveški sogovornik odgovarja z diplomatskim jezikom: »Skakalnice za polete pač morajo ustrezati pravilom FIS, čeprav se hkrati zavedam, da razvoja v tem privlačnem športu ni mogoče zaustaviti.«

Predsednik OK Harrachov **Milis Balaban** (Češka) je bil najkrajši, nemara so med vsemi organizatorji poletov na Češkem (v Planici je manjkal Ironwood) najbolj omejeni – s terenom, vetrom in denarjem: »Že od nekdaj našo skakalnico pesti veter, proti kateremu je slabo zaščitena, izhoda ni. Na povečavo ne mislimo, nenavsezadnje za to tudi denarja nimamo. Pri nas je

● Kakorkoli je bilo planiško srečanje KOP'94 za goste iz tujine trpko ob spoznanju, da prvenstvo in rekord trdno pripada Planici, je le minilo v izjemno prijetnem razpoloženju, prepletenem s kovanjem lepih načrtov za prihodnost te smučarske discipline. Delež k temu, da so se vsi počutili kot velika, dobra družina, so prispevali tudi razpoloženi Štajerci, ansambel Majolka iz Brežic.

poletel doslej najdlje Nemec Christoph Duffner (194 m z dotikom). To je precej manj kot v Planici. Ta je bila prva in od nekdaj zavzema poseben položaj med velikimi skakalnicami, rekel bi s posebnimi pravicami. Nikakor osebno nisem za to, da bi Planico spet pomanjšali, razvoj gre svojo pot, novim ciljem naproti.«

»Na Kulmu, kjer so skakalci poleteli doslej najdlje 191 m, se zavzemamo za polete, ki bodo čim bliže kritični točki. Poleti na dno doskočišča so lepa konkurenca. Ocenjujem, da bi lahko tudi pri nas poleteli okrog 200 m. To bomo poudarili tudi pri reklamnih akcijah za prihodnje prireditve, med njimi za svetov-

● Predsednik komiteja za skoke FIS Torbjörn Yggeseth, mnogi mu napovedujejo težko prihodnost, se smehlja, ko govori o svojih srečanjih s svojim šefom, predsednikom FIS Marcom Hodlerjem: »Predsednik se zmeraj strinja z vsemi mojimi sugestijami, na koncu pogovorov pa zmeraj vpraša in zagotavlja: ‚Vendar pravilo, da ne smemo poleteti dlje kot 191 m velja, kajne?'«

no prvenstvo 1996. Novega rekorda seveda ne moremo obljubiti,« je realno pripovedoval o Kulmu **Adolf Sendelhofer,** kar 23 let predsednik OK Kulm »Kulm je na svojem limitu. Torej zagovarjamo tudi pravilo FIS, da mora biti od odskočne mize do najnižje točke na doskočišču 130 m.«

Misel, da bi Planica imela poseben položaj med skakalnicami – velikankami, za Avstrijce ni privlačna, zato se zavzemajo za pravila FIS, po katerih se, zaradi omejenih možnosti, držijo tudi sami, želeli pa si bi to tudi od »tekmecev«. Položaj naj bi bil za vse enak. Sicer je smiselno, da so poleti integrirani v svetovni pokal, nesmiselno je imeti svetovni pokal samo za polete (saj o njem lahko odloči na primer tudi en sam polet). Sistem, po katerem izbiramo svetovnega prvaka v poletih, se nam zdi pravšen; dve tekmi v dveh dneh s po dvema poletoma in poskusno serijo, povsem ustreza vsem. Sicer se bodo poleti še razvijali, potem ko vemo, da so nevarni kratki poleti, ne pa dolgi; razna ugibanja in napovedi so sicer preveč skoncentrirana na skakalnice-letalnice, manj pa na smuči, propustnost kombinezonov in drugo opremo. Norme so za to tu, da jih, za varnost skakalcev, upoštevamo, se ravnamo po njih. Na tem področju je komite za skoke FIS pod Torbjörnom Yggesethom ukrepal premalo odločno, prejkone bodo po Planici 1994, letele glave, napoveduje Adolf Sendelhofer.

Planica je torej, tako je mogoče sklepati po malce potrtih sodbah njene »konkurence« Oberstdorfa, Kulma, Vikersunda in Harrachova, spet korak pred drugimi, v vlogi torej, ki jo je imela vse od svojega rojstva pred 60 leti. Neukročenka torej, o kateri bo na poletnem kongresu FIS v Rio de Janeiru gotovo še vroča razprava in morda bo prišlo tudi do kazni.

A smučine pač nimajo konca . . . HENRIK ÜBELEIS

NEKOČ TEKMECA, A VEDNO PRIJATELJA – Peter Eržen (levo) in Ludvik Zajc. (Foto: Joco Žnidaršič)

● V imenu vlade dr. Davorin Kračun

Gostitelj na tradicionalnem sprejemu pokrovitelja prireditve v Planici – slovenske vlade, je bil tokrat minister za ekonomske odnose in razvoj dr. Davorin Kračun, ki je poudaril pomen Planice za naš šport in družbo v celoti. Vabilu so se odzvali tudi mnogi ugledni gostje, med njimi med drugimi predsednik Državnega sveta dr. Ivan Kristan ter ministra Lojze Peterle in dr. Slavko Gaber.

● Tudi Janez Polda

Te dni je minilo 30 let od tragične smrti enega izmed največjih planiških junakov Janeza Polde. Delegacija OK Planica je ob tej priložnosti položila venec na njegov grob na Dovjem.

● Petek na Pokljuki

Naš svetovni prvak v skokih Franci Petek tokrat v Planici ni tekmoval, a se je pod Poncami kajpak vsak dan oglašal. Prva dneva še z brado, zadnja pa že obrit. Hkrati je tudi neutrudno vadil. Skakal je na Pokljuki, v soboto pa je opravil tudi daljšo turo.

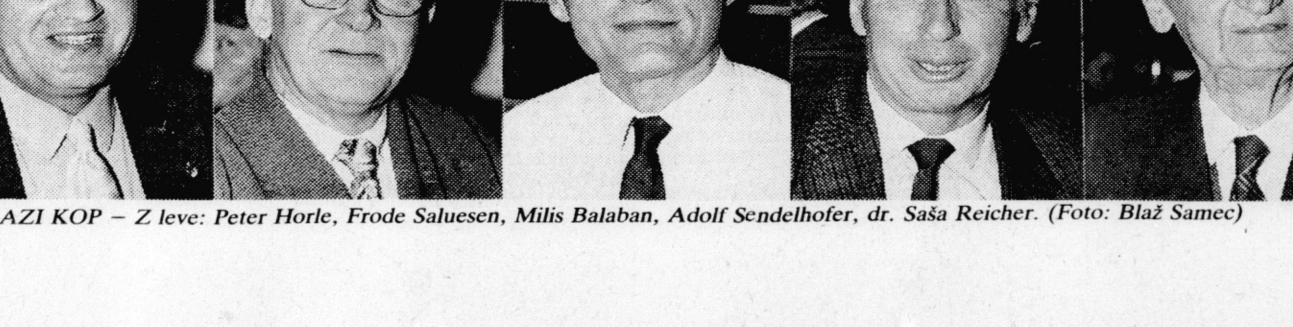
OBRAZI KOP – Z leve: Peter Horle, Frode Saluesen, Milis Balaban, Adolf Sendelhofer, dr. Saša Reicher. (Foto: Blaž Samec)

Rezultati iz Vaila

Veleslalom – ženske: 1. Ertl (Nem) 2:18,54, 2. Schneider (Švi) 2:19,32, 3. Berge (Nor) 2:19,76, 4. Wachter (Avs) 2:19,98, 5. Seizinger (Nem) 2:20,02, 6. Twardokens (ZDA) in Kjørstad (Nor) 2:20,15, 8. Merle (Fra) 2:20,26, **9. Pretnar 2:20,27, 10. Hrovat (obe Slo) 2:20,30,** 11. Zeller-Bähler (Švi) 2:20,99, 12. Voelker (ZDA) 2:21,68, 13. Meier (Nem) 2:22,05, **14. Dovžan (Slo) 2:22,59,** 15. Perez (Ita) 2:26,33 itd.

Prva proga: 1. Berge 1:09,21, 2. Ertl 1:09,26, 3. Seizinger 1:09,50, 4. Twardokens 1:09,52, 5. Schneider 1:09,72, 6. Wachter 1:10,04, 7. Kjørstad 1:10,19, **8. Hrovat 1:10,24,** 9. Zeller-Bähler 1:10,37, 10. Merle 1:10,43, **11. Pretnar 1:10,70,** 12. Meier 1:11,07, 13. Rey-Bellet 1:11,64, **14. Dovžan 1:11,72,** 15. Voelker 1:11,76, 16. Perez 1:12,65.

Druga proga: 1. Ertl 1:09,28, **2. Pretnar 1:09,57,** 2. Schneider 1:09,60, 4. Merle 1:09,83, 5. Voelker 1:09,92, 6. Wachter 1:09,94, 7. Kjørstad 1:09,96, **8. Hrovat 1:10,06,** 9. Seizinger 1:10,52, 10. Berge 1:10,55, 11. Zeller-Bähler 1:10,62, 12. Twardokens 1:10,63, **13. Dovžan 1:10,87,** 14. Meier 1:10,98, 15. Perez 1:13,68.

Svetovni pokal – veleslalom (končni vrstni red): 1. Wachter 635, 2. Schneider 516, 3. Compagnoni 515, 4. Maier 432, 5. Ertl 360, 6. Seizinger 258, 7. Voelker 251, 8. Merle 243, 9. Twardokens 234, 10. Meier 219 . . ., **15. Pretnar 141, 16. Hrovat 137 . . ., 32. Dovžan 37, 49. Koren 10** itd.

Veleslalom – moški: 1. Aamodt (Nor) 2:25,62, 2. Mayer (Avs) 2:25,81, 3. Locher (Švi) 2:25,88, 4. Piccard (Fra) 2:26,01, 5. Von Grünigen (Švi) 2:26,16, 6. Belfrond (Ita) 2:26,17, 7. Gstrein (Avs) 2:26,35, 8. Thorsen (Nor) 2:26,40, 9. Mader (Avs) 2:26,56, 10. Barnerssoi (Nem) 2:26,62, 11. Kjus (Nor) 2:26,74, 12. Königsrainer (Ita) 2:26,95, 13. Grandi (Kan) 2:27,11, 14. Tomba (Ita) 2:27,46, 15. Wasmeier (Nem) 2:28,53 itd.

Prva proga: 1. Nyberg 1:13,95, 2. Piccard 1:14,14, 3. Von Grünigen 1:14,26, 4. Mayer 1:14,35, 5. Thorsen 1:14,39, 6. Mader 1:14,43, 7. Locher 1:14,47, 8. Gstrein 1:14,48, 9. Belfrond in Königsrainer 1:14,59, 11. Barnerssoi 1:14,75, 12. Kälin (Švi) 1:14,97, 13. Aamodt 1:15,09, 14. Kjus 1:15,15, 15. Grandi 1:15,40 . . ., **20. Košir (Slo) 1:16,57** itd.

Druga proga: 1. Aamodt 1:10,53, 2. Locher 1:11,41, 3. Mayer 1:11,46, 4. Belfrond 1:11,58, 5. Kjus 1:11,59, 6. Grandi in Tomba 1:11,71, 8. Piccard, Gstrein in Barnerssoi 1:11,87, 11. Von Grünigen 1:11,90, 12. Thorsen 1:12,01, 13. Mader 1:12,13, 14. Königsrainer 1:12,36, 15. Wasmeier 1:12,54 itd.

Svetovni pokal – veleslalom (končni vrstni red): 1. Mayer 496, 2. Aamodt 494, 3. Piccard 414, 4. Nyberg 384, 5. Locher 356, 6. Von Grünigen 351, 7. Barnerssoi 308, 8. Mader 295, 9. Belfrond 293, 10. Thorsen 291, **12. Kunc 209, 23. Košir 62, 44. Grilc 10** itd.

Svetovni pokal – skupno: 1. Aamodt 1392, 2. Girardelli (Luks) 1007, 3. Tomba 822, 4. Mader 820, 5. Trinkl (oba Avs 701, 6. Thorsen 657, 7. Kjus 651, 8. Skaardal (Nor) 653, 9. Moe (ZDA) 650, 10. Mullen (Kan) 535 . . ., **15. Košir 483** itd.

Halo, Planica!

Ko v soboto zaradi vetrovnega vremena ni bilo poletov, je naša televizija vrtela dokumentarne posnetke o Planici, med njimi tudi film o našem svetovnem rekorderju Jožetu Šlibarju (141 m). Nestor novinarskega zbora, nemški novinar, največji poznavalec smučarskih skokov in poletov Bruno Moravetz, je zanimiv spored spremljal v tiskovnem središču. Ko je slišal, da Jože Šlibar ni pozabil omeniti, da je on kot uradni napovedovalec svetovni rekord našega skakalca v Oberstdorfu najprej napovedal v slovenščini (stoenainštirideset metrov), ni mogel zaustaviti solz. »Lepo, da Joža tega ni pozabil . . .«

Mesarija Arvaj iz Britofa pri Kranju je za prehrano v Planici. Splošna ocena je bila, da je vsem teknilo, vsi so bili zadovoljni na vsej črti. Vsa ekipa kot hrana: odlično torej.

* * *

Pivovarna Laško je Gorenjcem pokazala, kako se streže s štajerskim gostoljubjem v velikem šotoru za goste. 20 ljudi je gostom uslišalo vsako prošnjo, zato je bil šotor zmeraj poln, tudi dobre volje in domače glasbe. Pivovarna Laško je poskrbela tudi za postojanko Kavko in vse tehnične službe, njeno pivo je bilo na voljo tudi v tiskovnem središču.

Sponzor Helios Domžale je bil ekskluzivni dobavitelj lakov in barv za vse naprave in objekte v Planici. Dobavitelj-seveda s svojimi priznanimi izdelki.

* * *

Komisija za promet pri OK Planica je več ko odlično opravila svoje delo. Tisoči avtomobilov so parkirali pod skakalnicami in zastojev ni bilo; ekipo je vodil Ivan Hočevar, požela je vse priznanje.

* * *

Priznanj vseh gostov sta bili deležni tudi ekipi hotelov Špik v Gozdu Martuljku in Kompasa v Kranjski Gori. V Kompasu so prebivali vsi gostje, tu je bilo tudi novinarsko središče. V Špiku so prebivali skakalci, v hotelu pa so priredili tudi vladni in novinarski sprejem, sprejem za teptalce in pripravljalce skakalnice, itd.

* * *

Planica 94 je bila letos bogatejša za 21 kemičnih stranišč, zmeraj lepo očiščenih in založenih s toaletnim papirjem. Skrb za stranišča je prevzelo celjsko podjetje Vigrad, pod vodstvom direktorja Vidka Gradišnika.

* * *

Sponzor SKB banka je prispevala med drugim nagrade za prvih šest tekmovalcev. Nagradni sklad je znašal 15.000 švicarskih frankov.

Oniks z Jesenic je veliko prispeval za uspeh Planice '94: modernizirali so nalet, postavili vse tribune, poskrbeli za dovoz snega iz Tamarja, skratka ekipa Florijana Velikajne je omogočila tekmovanje.

* * *

V tiskovnem središču je bil kdaj pa kdaj tudi preplah, zlasti med tujimi fotoreporterji. Za štartne številke, ki so dovoljevale fotografiranje, so v press-centru pobirali 1000 tolarjev kavcije, ki jih je interesent dobil povrnjene, ko je vrnil štartno številko. »Tisoč dolarjev?« so preplašeno spraševali tudi fotoreporterji, ki še niso bili pri nas. Osuplosti je bilo seveda konec, ko so jim prijazni delavci in delavke v tiskovnem središču pojasnili, da ne gre za dolarje, marveč za tolarje . . . Zmeda pač – zdaj ko je na zemljevidu toliko novih držav in s tem tudi valuta . . . (H. Ü.)

* * *

Planiška skakalnica je z znakom glavnega sponzorja, Zavarovalnice Triglav dobila spet svojo staro podobo na izteku. Znak T s tremi čapljami je že pravi pojem, čeprav ga eno leto ni bilo zaradi višjih (reklamnih) interesov oziroma prepovedi.

* * *

Izjemno velik prispevek za uspeh Planica '94 je prispevalo Delo-tiskarna. Vse tiskovine planiškega komiteja so bile iz njene tiskarne, vrli tiskarji so natisnili tudi vse, kar je OK Planica izdal brošur, plakatov itd., med njimi promocijski material PTT in planiško znamko, posebej s pripisom 203 m Toni Nieminen, v nakladi 150.000.

Ponedeljkov 3. polčas – Ponedeljkov 3. polčas – Ponedeljkov 3. polčas – Ponedeljkov 3. polčas – Ponedeljkov 3. polčas

LOS ANGELES – ŠPORTNA PRESTOLNICA SVETA (2)

Premeteni Dodgersi rešili Bushev denar

Ko je zanimanje za baseball začelo upadati, so lastniki moštva iz Los Angelesa z novo tržno strategijo spet vzbudili zanimanje gledalcev

LOS ANGELES – Ko je bivši predsednik ZDA George Bush vložil levji delež trimilijonskega dolarskega prihranka v baseballsko moštvo Texas Rangers, si ni mislil da bo konec lanske sezone pričakal z rdečimi številkami. Tako kot vsa izmed 28 baseballskih moštev, so se tudi Rangersi znašli v nemilosti gledalcev, ki so bili zasičeni s športom, v katerem se, razen velikega finala, ni nič dramatičnega dogajalo, pa tudi pravih zvezdnikov in vzornikov ni bilo.

Visoke cene vstopnic so bile le eden izmed razlogov, zakaj se je priljubljenost baseballa začela zmanjševati. Drugi je bil padec gledanosti na TV, tretji slaba obdelanost trga in četrti – nepopustljivost kritikov v medijih, ki niso štedili požrešnih lastnikov niti jokajočih zvezdnikov, ki so zaslužili komaj za »debelejšo rezino kruha«.

Rešitev je prišla z zahodne obale, iz Los Angelesa, kjer so prvi dojeli, da je treba bistveno spremeniti image lige in jo marketinško obdelati tako, da bodo zadovoljni pokrovitelji, navijači in tudi igralci. Pri Dodgersih iz Los Angelesa so spremenili strategijo komuniciranja z javnostjo in tudi slogan moštva. »The best buy in town« (najboljši nakup v mestu), opozarjajo plakati navijače španskega, japonskega, korejskega, kitajskega in filipinskega porekla, da si na baseballskem štadionu Dodgersev lahko za malo denarja kupijo najbolj vznemirljiv užitek. Slikanje z novimi zvezdniki (photoball) in »hot-dog žur« (Dodgers dog night) pa sta le dve izmed številnih akcij, s katerimi Dodgersi želijo na štadion privabiti navijače. Iznajdljivim Dodgersom, ki so povsem spremenili moštvo in nakupili polovico »rookiejev« (novincev) so sledili drugi – od moštev New York Yankees, Atlanta Braves, San Francisco Giants, Seattle Mariners in Denver Rockies do mestnih tekmecev California Angelsov, ki so vsem privržencem podelili žepne računalnike in dežnike, obljubljajo pa jim še vrsto podobnih daril.

Pri Dodgersih pravijo, da so naredili sijajen posel, tako da lastnik moštva Walter O'Maley kar sije od zadovoljstva. Če bo šlo naprej tako kot kažejo uvodne tekme, si bodo letošnje nastope ogledali najmanj trije milijoni gledalcev, kar je denimo trikrat več od občinstva, ki spremlja najbolj priljubljen klub na zahodni obali – košarkarje Lakersov.

Preporod baseballa se je začel lani, ko so spretni in bistroumni poslovneži zahtevali od strokovnjakov, naj spremenijo tekmovalni sistem in posodobijo končnico. Potem, ko so zmehčali trdovratne tradicionaliste, so mojstri trženja ustanovili baseballsko televizijsko mrežo, ki je navijačem pripeljala na dom tisto, kar si najbolj želijo – njihova moštva. To je bil zadetek v polno, saj se je gledanost povečala za 35 odstotkov, število navijačev pa dvignilo na kar 70 milijonov. Tudi lov za novimi mladimi zvezdniki je bil učinkovit, saj v moštvih že dolgo ni bilo toliko obetavnih igralcev.

Če gledamo baseball iz tega vzornega kota, ni nič čudnega, da sta se v športne arene vrnila pred leti najpopularnejša športnika Amerike – sedaj brez dvoma že bivši košarkar NBA Michael Jordan in upokojeni igralec baseballa Bo Jackson, ki je bil zaradi poškodbe dve leti izven igrišč. V medijih sta povzročila pravo mrzlico, še zlasti Jordan, ki je povsem pozabil na košarkarsko kariero in na Bullse. V baseballu je našel »mir«, ki ga v košarki ni imel. Njegov senzacionalni odhod s košarkarskih igrišč je sedaj povsem razumljiv, saj je jasno, da je bil že tedaj, ko je spektakularno zapustil košarko, zmenjen, da se bo preselil na baseballska igrišča oziroma k White Soxom iz Chicaga.

Priljubljenost, ki se iz dneva v dan stopnjuje, in počasi postaja nekakšna norija, je pripeljala v moštva tudi znane pokrovitelje – Nike, Reebok, Wilson, Kelogg, Texaco, itd. V zelo neugodnem položaju se je spričo košarkarskih pogodb znašel najboljši maneken Nika Michael Jordan, ki je moral posneti reklamo za Reebok, glavnega sponzorja baseballskega moštva. Pri White Soxih so našli prav zanimivo in elegantno rešitev. V televizijskem spotu so pokazali, kako je Jordan v dresu košarkarjev Bullsov osvojil tretji naslov prvaka, s sporočilom: naslednjega bo z White Soxi, ki so seveda, z izjemo Jordana, opremljeni z Reebokom.

Koliko denarja se obrača v baseballu, noče nihče povedati. Če je soditi po obrazu Georga Busha, ki je postal vedrejši in zadovoljnejši, je basebalska Major League postala dobičkonosna.

VITO DIVAC

(nadaljevanje prihodnjič)

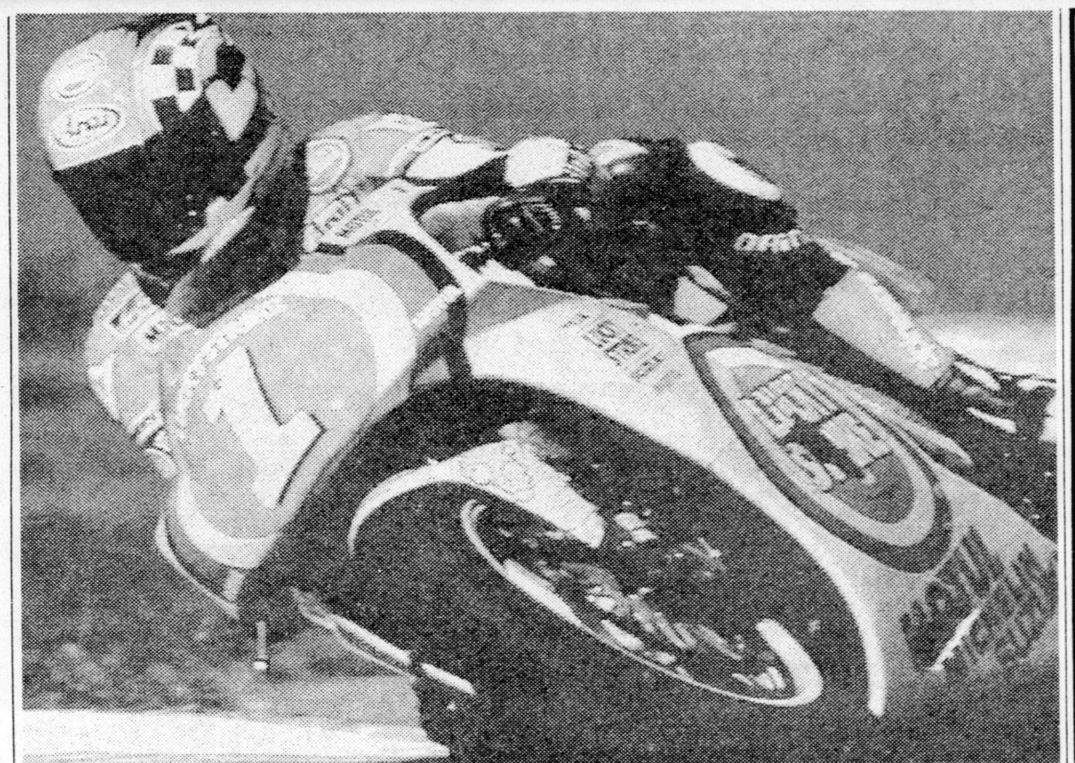

S ŠT. 1 PO DRUGI NASLOV – Kevin Schwantz zaradi zloma roke ni mogel v zadostni meri preizkusiti novega suzukija RGV.

Drzni jezdeci v daljni Avstraliji

V nedeljo, 27. t. m., se bo v Eastern Creeku začelo SP motociklistov v cestno-hitrostnih dirkah – Schwantz brani naslov z zlomljeno roko – Čistka v nižjih razredih – Do 125 ccm tudi dekleta

Odštevanje se je približalo vrhuncu. Že čez šest dni, 27. marca, bodo v avstralskem Eastern Creeku znova zahrumeli jekleni konjički najboljših motociklistov sveta v cestno-hitrostnih dirkah. Drzni junaki vrtoglavih hitrosti izkoriščajo zadnje dneve za podrobno spoznavanje novih motorjev in poskušajo prestrašiti tekmece z vedno novimi rekordi na testnih progah, drugi, tako kot lanski prvak v razredu do 500 cm Kevin Schwantz, ki si je pred 14 dnevi zlomil roko pri padcu z gorskim kolesom, pa si poskušajo zaceliti poškodbe, da bi pripravljeni dočakali prvi znak štarterjev.

Nihče ne dvomi, da bo trdoživi Teksačan nastopil že na dirki za veliko nagrado Avstralije. Lani mu je sicer uspelo uresničiti večletne sanje in osvojiti prvi naslov najhitrejšega v kraljevskem razredu, toda njegovo veselje je skalila nesreča slovitega tekmeca **Wayna Raineya**, ki je po padcu v Misanu ostal paraliziran. Letos si bo z novim suzukijem RGV in številko 1 na motorju, ki je zamenjala dolgoletno spremljevalko, št. 34, prizadeval dokazati,

● Spored letošnjega motociklističnega SP: 27. marec: Eastern Creek – VN Avstralije, 10. april: Shah Alam – VN Malezije, 24. april: Suzuka – VN Japonske, 8. maj: Jerez – VN Španije, 22. maj: Salzburgring – VN Avstrije, 12. junij: Hockenheim – VN Nemčije, 25. junij: Assen – VN Nizozemske, 3. julij: Mugello – VN Italije, 17. julij: Le Mans – VN Francije, 24. julij: Donington Park – VN Velike Britanije, 21. avgust: Brno – VN Češke, 11. september: Laguna Seca – VN ZDA, 25. september: Buenos Aires – VN Argentine, 9. oktober: Barcelona – VN Evrope.

da mu lanskega uspeha ni prinesla Raineyeva nezgoda, temveč da je dirkač najvišjega razreda. Njegovi najresnejši tekmeci bodo tudi tokrat **Michael Doohan** s hondo, **John Kocinski**, ki je pozimi kot za stavo podiral rekorde prog in zvabil nasmešek na ustnice šefa Cagive **Giacoma Agostinija** ter seveda predstavnika moštva slovitega **Kennyja Robertsa**, **Luca Cadalora** in **Daryl Beattie**.

Cadalora na testiranjih ni bil zadovoljen z novo yamaho YZR 500, zato je sklenil začeti sezono na lanskem motorju. Kmalu je uvidel, da je bila odločitev pravilna. S starim modelom je februarja dodobra prečesal progo v Eastern Creeku in izenačil januarski dosežek **Kevina Schwantza** (1:31,4), s katerim le desetinko zaostajata za rekordom proge domačina Doohana. Izkazal se je tudi drugi mož Yamahe Beattie, sicer tretjeuvrščeni lanskega SP, ki je letos prestopil iz Honde in zaostal za prvim moštvenim možem le dve stotinki. V krog favoritov za visoke uvrstitve lahko uvrstimo še nekaj znanih imen, ki so sposobni zamešati štrene favoritom na posameznih preizkušnjah: Brazilca **Alexandra Barrosa** (suzuki), Američana **Douga Chandlerja** (cagiva) in Španca **Alexa Crivilla** (honda), v njihovo družbo pa lahko morda vštejemo tudi tretjeuvrščenega z lanskega tekmovanja razreda do 250 ccm **Lorisa Reggianija**.

Njegova aprilia RSV je prava posebnost, saj ima le 400 ccm in samo dva cilindra. Nizozemski konstruktor **Jan Witteveen** se je odločil zoperstaviti japonskim silakom z enostavno računico, da tehta motor s štirimi cilindri 130 kg, z dvema pa le 105 kg, kar naj bi prispevalo k okretnosti na zavojih. Novost je bila deležna številnih pohval, vendar strokovnjaki niso pozabili prišepniti, da ji bodo za doseganje potrebne hitrosti na ravninah vendarle morali dodati nekaj konjskih moči do potrebnih 130 ali celo 140.

Štartni seznam v nižjih razredih bo letos močno odvisen od sreče tekmovalcev pri iskanju pokroviteljev. Številni industrijski velikani so prepolovili svoje vložke ali se celo umaknili, tako kot cigaretni proizvajalec Rothmans, ki bo odslej financiral Williamsovo moštvo formule ena in je prepustil Hondine motocikliste lastni iznajdljivosti. Nekateri, tako kot **Helmut Bradl**, **Pierfrancesco Chilli**, **Jochen Schmid**, **Ezio Gianola** in **Paolo Casoli**, finančnega bremena (letni stroški dirkača četrtlitrskega razreda znašajo okoli 700.000 mark, do 125 ccm so nekoliko nižji) niso zdržali, tako da bo od predvidenih 34 dirkačev v razredu do 250 ccm nastopalo le 27.

V zadregi se je sprva znašel tudi branilec naslova **Tetsuyo Harada**, vendar je slednjič le podpisal pogodbo za moštvo Yamaha Motor France. Pripravili so mu tudi nov motor, ki je nagnal konkurentom strah v kosti. Le-ti bodo tudi letos v glavnem prihajali z Apeninskega polotok, vendar se bosta lanskemu podprvaku **Lorisu Capirossiju** (Marlboro team, honda), **Massimilianu Biaggiju** (aprilia) in **Dorianu Romboniju** (HB, honda) nedvomno priključila tudi Haradova rojaka **Nobuatsu Aoki** (Jha, honda) in **Tadayuki Okada**, ki bo tekmoval v moštvu bivšega šefa HRC Honde **Erva Kanemota**. Novinec v tem razredu, Nemec **Ralph Waldmann**, bo po selitvi s četrtlitrskih motorjev bržčas potreboval nekaj časa, da se bo privadil na močnejše konjičke.

● Vrstni red v sezoni 1993 – do 125 ccm: 1. Raudies (Nem, aprilia) 280, 2. Sakata (Jap, honda) 266, 3. Tsujimura (Jap, honda) 177, 4. Waldmann (Nem, aprilia) 160, 5. Ueda (Jap, honda) 129; do 250 ccm: 1. Harada (Jap, yamaha) 197, 2. Capirossi (Ita, honda) 193, 3. Reggiani (Ita, aprilia) 158, 4. Biaggi (Ita, honda) 142, 5. Romboni (Ita, honda) 139; do 500 ccm: 1. Schwantz (ZDA, suzuki) 248, 2. Rainey (ZDA, yamaha) 214, 3. Beattie (Avs, honda) 176, 4. Doohan (Avs, honda) 158, 5. Cadalora (Ita, yamaha) 145.

V najnižjem tekmovalnem razredu je znova pričakovati boj med nemškim asom **Dirkom Raudiesom**, ki si je s pogodbo z moštvom HB Honda končno zagotovil miren sen, in zasledovalci z dežele vzhajajočega sonca. **Kazuto Sakata** (lani honda, letos aprilia), **Noburu Ueda**, **Takashi Tsujimura** in **Akiro Saito** (vsi honda) si bodo na vso moč želeli dokazati, da njihovi delodajalci niso le vrhunski izdelovalci motorjev, temveč da imajo tudi srečno roko pri izbiri tekmovalcev. Lani jim je načrte pokvaril Raudies, bolje rečeno, ponižal jih je z devetimi zmagami na 14 dirkah, zato letos kujejo maščevanje. Njihovi boji bodo v očeh številnih deklet ob progi in na njej. Dobro ste prečitali, tudi na njej, kajti letos se bosta pogumnim mladeničem pridružili Italijanka **Daniela Tognoli** (aprilia) in Japonka **Tamoko Igata** (ob Tsujimiri bo branila barve moštva Technical Sports). Medtem ko je prva bržčas le polepšala motociklistično karavano, bi utegnila Igata globoko raniti ponos močnejšega spola. Svoje neslutene sposobnosti je napovedala že na lanskem japonskem prvenstvu, kjer je osvojila 10. mesto in prejela laskave pohvale sicer tradicionalno nezgovornih rojakov.

EDUARDO BROZOVIČ

Ciljev ni, le neskončna pot

Jure Kastelic, trener Brigite Bukovec: Uspešno bo tekla do leta 2000 – Letos načrtuje rezultat 12,90 – Za doping ni nikakršne potrebe

Jureta Kastelica (47), trenerja naše najuspešnejše atletinje Brigite Bukovec, bi lahko neatletsko predstavili samo prijatelji, pa še ti s težavo. V ospredju njegovega zanimanja je atletika. No, če bi se držali angleškega bontona, bi predstavili samo njegove konjičke – torej atletiko in jadranje. Od pomladi do avgusta tu in tam ukrade kakšen dan za jadranje, ob koncu atletske sezone pa si utrga še morda teden dni za bolj temeljito prezračevanje jader. Vznemirja ga pogled na Kornate. Nekoč se je ukvarjal s podvodnim ribolovom. Tedaj ribe še niso plavale tako globoko.

Jure Kastelic, nacionalni trener za šprinte in tek čez ovire, je prve strokovne atletske spodbude dobil pri dr. Janezu Tometu in dr. Jožetu Šturmu, da pa je postal njun študent, je imel najbrž največ zaslug trener Marjan Gabršek. Še vedno prihaja na štadion kot sodnik in ne more si kaj, da svojemu nekdanjemu učencu ne bi prišepnil na uho še kakšno trenersko skrivnost. Tome in Šturm si tega ne privoščita. Najbrž ne zato, ker je Jure uradno še vedno samo absolvent Visoke šole za telesno kulturo, ki se je medtem že prerasla v Fakulteto za šport. Sedaj sodeluje z dr. Milanom Čohom.

– Se je po bleščečem nastopu Brigite Bukovec na EP v Parizu kaj spremenilo v vašem vsakdanu?

»Pravzaprav nič. Za oba je pomembno, da karseda hitro pozabiva uspeh. Enako je s porazi. Misliti je treba na nove cilje. Toda, saj v atletiki sploh ni končnih ciljev, ampak tako kot je dejal Nejc Zaplotnik – samo neskončna pot.«

– Na Fakulteti za šport so izdali Brigitino atletsko anamnezo: perfekcija nad oviro, izredna dinamika med ovirami, možnosti za izboljšanje rezultata pa so še v štartu in hitrostni vzdržljivosti. Ali to pomeni, da bo njen rezultat na 100 m ovire relativno slabši, če ne bo izboljšala šprinterske vzdržljivosti?

»Po pariških kvalifikacijah, ko je Brigita z odličnim rezultatom premagala Donkovo, sem za njen tek slišal veliko presežnikov, nekateri so omenjali tudi kolajno. V resničnosti pa je za navdušenje bolj malo prostora. Nenehno je treba delati. Morda je Brigitina bistvena pomanjkljivost hitrost. Toda, če bi bila hitrejša, je vprašanje, ali bi jo lahko vgradila v ritem korakov med ovirami. Tek med ovirami je drugačen od šprinta. Bistvo treninga je napredek in Brigita še ni rekla zadnje besede.«

– Za trenerja atletinje, ki bi jo lahko postavili med deseterico najboljših na svetu, se spodobi, da ima posebne prijeme?

»Med tekom na 60 in 100 m čez ovire ni bistvene razlike. Tudi v treningu ne. Je anaeroben in alaktaten, kar v preprostem jeziku pomeni, da Brigita uporablja kratke in hitre ponovitve, ki ne povzročajo zakisljenosti mišičevja. Zato potrebuje dovolj počitka pri treningu in tudi sicer med treningi in tekmovanji. Nekoliko nenavaden je trening za ritem teka med ovirami. Ko je atletinja še v pripravljalnem obdobju, so razdalje med ovirami krajše kot na tekmovanju. Samo tako lahko ohrani ritem, čeprav razdalja ni ustrezna. Ko pa se približuje formi, se tudi razdalje med ovirami približujejo pravim. Nenehno prilagajanje stopnji pripravljenosti atleta zahteva od trenerja dober občutek. Poslužujeva se še metode, ki je sicer

znana, pa je naši trenerji ne uporabljajo dovolj. Gre za postavljanje stopal, oziroma pripravo stopala med letom, da se ob dotiku s stezo lahko sprosti elastična moč mišice. Ogromno vaje in zavestno sodelovanje atleta zagotavlja uspešnost.«

– Kaj pa prehrana, poživila, doping?

»Ena bistvenih postavk Brigitinega treninga je zdravo življenje in počitek. Za doping ni potrebe. Za prehrano skrbi Simon Rudež, sicer pa o različnih vidikih njenega športnega udejstvovanja skrbi team zdravnikov, psihologinja in fizioterapevt.«

– Kakšna bo vajina pot do konca letošnje sezone?

»Na 100 m ovire načrtujeva rezultat 12,90, nastope na večini letošnjih tekmovanj za grand prix in seveda uvrstitev v finale v Parizu. Ob dobrem rezultatu – menim, da ga bo Brigita zmogla – bodo načelno odprta vsa vrata, vendar pa bo moral dunajski menedžer Harold Edletsberger pri tem cilju pokazati nekaj spretnosti. Na vseh tekmah bo na štartu samo ena skupina. Na večini GP, tudi na evropskih, bo veliko ameriških atletinj, in zgodi se lahko, da bodo prirediteljem bolj ustrezale, čeprav s slabšim rezultatom. Navzoče bodo še domače tekmovalke in boj za štartna mesta bo hud.«

– Kako je s sponzorji. Menite, da se bo z nagradami na velikih tekmovanjih kaj spremenilo v Brigitinem življenju?

»Njena glavna pokrovitelja sta še vedno Mladinska knjiga in Ford ter IBL Olimpija in AZS. Nagrade na tekmah za veliko nagrado bodo odvisne od rezultata, določa pa jih IAAF. Drugače je z nagradami organizatorjev. Visoke so le za atlete – zvezde, ki vlečejo gledalce, za druge pa ostaja drobiž. Sicer pa menim, da je glavni Brigitin sponzor še vedno njena mama.«

– Kaj pa EP avgusta v Helsinkih?

»Seveda, nastopi za GP so pomembni, vse delo pa je usmerjeno prav na evropsko prvenstvo. S kolajno lahko računa, če bosta izpolnjena dva pogoja: rezultat 12,90 in če bo s tem dosežkom na evropski lestvici vsaj peta. Sicer pa bi morali biti zadovoljni z uvrstitvijo v finale.«

– In kako je z bolj oddaljenimi cilji?

»Težko je govoriti o oddaljenih ciljih. Atletika postaja šport celega leta in vedno bolj se zastavlja vprašanje, kako krmariti med številnimi tekmovanji. Vrhunski športnik ne more veliko let zapored dosegati vrhunskih rezultatov. Kakšno sezono mora tudi izpustiti. No, pri kratkih progah in ovirah ni tako kritično, a vendarle. Olimpijske igre v Atlanti leta 1996 so prvi oddaljeni cilj, prepričan pa sem, da bo Brigita uspešno tekla še leta 2000. Donkova in Sokolova to potrjujeta.«

– Nekega dne bo Brigita zaključila kariero. Imate v ognju že novo železo?

»Uspešno napreduje Alenka Bikar. Lani je bila mladinska prvakinja na sto in dvesto metrov, letos pa bo prvič štartala v članski konkurenci. Občutek imam, da bi se lahko uveljavila tudi v evropskem merilu.«

Ob koncu pogovora je Brigitin trener vendarle potrdil, da je Brigitin dosežek prinesel, česar doslej ni poznal: »Zanimivo je, kako se nekega trenutka vse spremeni. Prihajajo tuji trenerji, opazujejo tekmovalko, si zapisujejo, snemajo ogrevanje in vsako vajo. Enkrat za spremembo to počno drugi in ne mi.«

NIKO SLANA

BOSTONSKI DNEVNIK DINA RAĐE

Bravo, Ljubljančani!

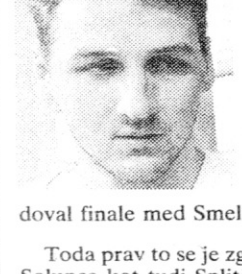

Za začetek moram čestitati košarkarjem Smelta Olimpije za naslov zmagovalcev evropskega pokala. Bravo, Ljubljančani! Priznam, nisem verjel, da bi se lahko igralci Smelta Olimpije povzpeli do najvišje stopničke evropskega pokala. Ko so se po uvodnih tekmah pokala ekipe razvrstile v dve skupini, se mi je zdelo najverjetnejše finale Aris – Croatia osiguranje. Redno sem spremljal tudi komentarje košarkarskih strokovnjakov in njihova razmišljanja ter pravzaprav nikjer nisem zasledil, da bi kdo napovedoval finale med Smeltom Olimpijo in Taugresom.

Toda prav to se je zgodilo. Še več, Ljubljančani so izločili tako Solunce kot tudi Splitčane. Ko sem zvedel za presenetljivi razplet, sem dal več možnosti za zmago Špancem, saj imajo v svojih vrstah izkušen tandem Perasović – Bannister, ki je v tako pomembnih tekmah običajno odločilnega pomena. Toda uštel sem se, saj sem v telefonskem pogovoru s splitskimi prijatelji, ki so videli tekmo v prenosu Eurosporta, izvedel, da so Ljubljančani igrali veliko bolje in zasluženo zmagali.

Moštvo, ki nasprotniku v najvažnejši tekmi sezone in za nameček še zgodovinski, zabije kar 16 trojk, si nedvomno zasluži to prestižno lovoriko. Povedali so mi, da je »eksplodiral« Horvat, ki je zadel kar deset (!) trojk, in da je bil tudi »stari« Hauptman izvrsten. No, tisti, ki se na košarko bolje spoznajo, so mi še dejali, da so Ljubljančani blesteli na zunanjih položajih, usodno za Špance pa je bilo odlično pokrivanje košarkarskega »revolveraša« Velimirja Perasovića. Zato še enkrat: Bravo, Ljubljančani, zmaga v Laussani je zares lahko v ponos klubu, mestu Ljubljani in tudi državi Sloveniji.

V ligi NBA ni veliko novosti. Na Vzhodu prednjačijo New York, Atlanta in Chicago, na Zahodu pa Seattle, Houston in San Antonio. Teh šest ekip se bori za prvo štartno mesto v svojih konferencah pred začetkom končnice, večina jih tudi že vidi v drugem krogu play-offa. Njim bi lahko prišteli tudi Orlando in Phoenix. Strokovnjaki torej napovedujejo, da se bo omenjena osmerica uvrstila v drugi krog končnice, prav nihče pa si ne drzne izjasniti, kako bo »film« tekel dalje. Strinjam se z izjavo Charlesa Barkleya, ki je dejal, da se bo zanj prvenstvo NBA začelo šele s play-offom. Izhodiščni položaj pred začetkom končnice je sicer določena prednost, toda moštva so letos tako izenačena, da domač teren ne bo odločilno prevesil jezička na tehtnici.

Moji Celticsi nimajo nikakršnih možnosti za uvrstitev v končnico. Ta čas, ko pišem dnevnik za bralce Dela, imamo porazen izkupiček. Od 62 odigranih tekem smo zmagali le 22-krat, s čimer smo daleč za najboljšo osmerico Vzhoda, ki bo nastopila v finalnih obračunih. Sicer pa sem s svojo igro in učinkom zelo zadovoljen, saj sem marca v povprečju dosegal 20 točk na tekmo. Že jeseni, ko se bo začelo novo prvenstvo, bi moral v Bostonu zapihati nov veter. Moštvo se bo na naboru najboljših študentskih igralcev (draftu) okrepilo, številnim kakovostnim in izkušenim igralcem pa potečejo pogodbe in bodo prosti. Na primer vsem znanemu centru Chicaga Horacu Grantu. Ne, ne trdim, da bo prav on prišel k mojim Keltom, toda igralec njegovega kova bi z mladim, dokazovanja željnim igralcem nedvomno dvignil Celticse tja kamor sodijo – v vrh lige NBA.

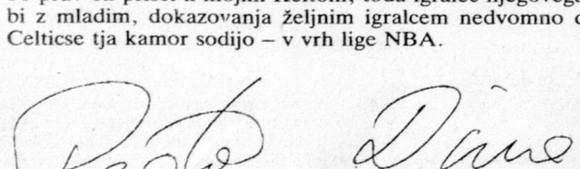

Pušnik eden velikih

Švedski vratar v dresu španske Teke o končnem razpletu v ligi prvakov – Mladi naslednik Hombrados ima vse, manjkajo mu le izkušnje

Rokometaši celjske Pivovarne Laško so prvo tekmo v evropski ligi prvakov izgubili proti španski Teki v Golovcu. V vratih Teke je tedaj razočaral 33-letni švedski as Mats Olsson, čigar kariera je nedvomno pri koncu. Njegovo vlogo vse bolj prevzema mladi Hombrados, kar smo lahko videli tudi v Celju, toda Olssonovo mnenje ima v rokometnem svetu posebno veljavo, saj je med drugim zbral tudi 215 nastopov v dresu švedske reprezentance, ki bo letos nastopila na prvem EP.

– Na tekmi v Golovcu vas je trener zaradi slabih obramb zamenjal v 42. minuti . . .

»Tako je. V zadnjem času sem v slabi formi, na celjski tekmi pa sem branil še posebej slabo. V španskem prvenstvu igra celo moštvo slabo, zato je za nas liga prvakov ogromnega pomena. Toči ki iz Celja sta za nas zelo pomembni, saj smo lahko ob vseh zmagah doma prvi v skupini. V domačem prvenstvu nimamo nobenih možnosti, saj je Barcelona daleč pred nami.«

– Kako bi ocenili moštvo slovenskega prvaka?

»Ne vem, kaj se je z njimi zgodilo v drugem polčasu tekme z nami. V prvem delu jim je uspevalo vse. Delovali so izredno lahkotno. Potem je nastopil padec v igri, zmanjkalo jim je idej. Vseeno mislim, da imajo dobro moštvo, so izreden kolektiv. Mi imamo velike zvezde, oni pač ne.«

– Kdo je po vašem mnenju prvi igralec Pivovarne Laško?

»Ko smo gledali posnetke tekem Celjanov, sta mi bila najbolj všeč Ivandija in Načinović. Toda na tekmah se je pokazalo, da izstopa Šerbec, ki je res odličen. Seveda pa moram omeniti še kolego Pušnika.«

– West Wien in Wallau sta v Golovcu poklekníla . . .

»To sem po naši tekmi s Pivovarno Laško napovedal brez zadržkov. Celjska dvorana je vroč teren, kjer je izredno težko zmagati. Zato smo pri Teki z zmago proti vašemu prvaku zelo, zelo zadovoljni.«

– Teka štarta na evropski naslov. Koga si želite v finalu?

» Upam, da bomo prišli do finala. Za nasprotnika si želim portugalsko Brago, ha, ha, ha. V resnici mislim, da bo to francoski Nimes. Razočaral me je hrvaški prvak, ki je kar hitro izgubil vse možnosti za finale. Zagrebčani so v krizi v evropskem pokalu, toda v domačem prvenstvu so prepričljivo prvi. Z nami je ravno obratno.«

– Kdo je najboljši rokometni vratar na svetu?

»Uh, to je pa težko vprašanje.«

– Da niste morda prav vi?

»Ne, ne, ne. Jaz samo ljubim svoj vratarski posel in to je vse. Trenutno nisem niti med deseterico najboljših vratarjev. Vaš Pušnik je že dolgo na sceni in še vedno je eden izmed najboljših na svetu.«

– Igrali boste v dresu švedske reprezentance na prvem evropskem prvenstvu. Kaj pričakujete?

»Pričakujem, da se bomo potegovali za eno od medalj, tako kot je bilo to na lanskem SP (Švedska je bila tretja, op. p.). To si želimo vsi v reprezentanci.«

– Katera moštva so glavni favoriti za vrh?

»Kot vedno bodo glavni Rusi, za njimi pa Belorusi, Nemci, Francozi, Hrvati in mi. Kot nova in relativno neznana ekipa zna presenetiti Slovenija, upam pa, da se to ne bo zgodilo v srečanju s Švedsko.«

ROK TAMŠE

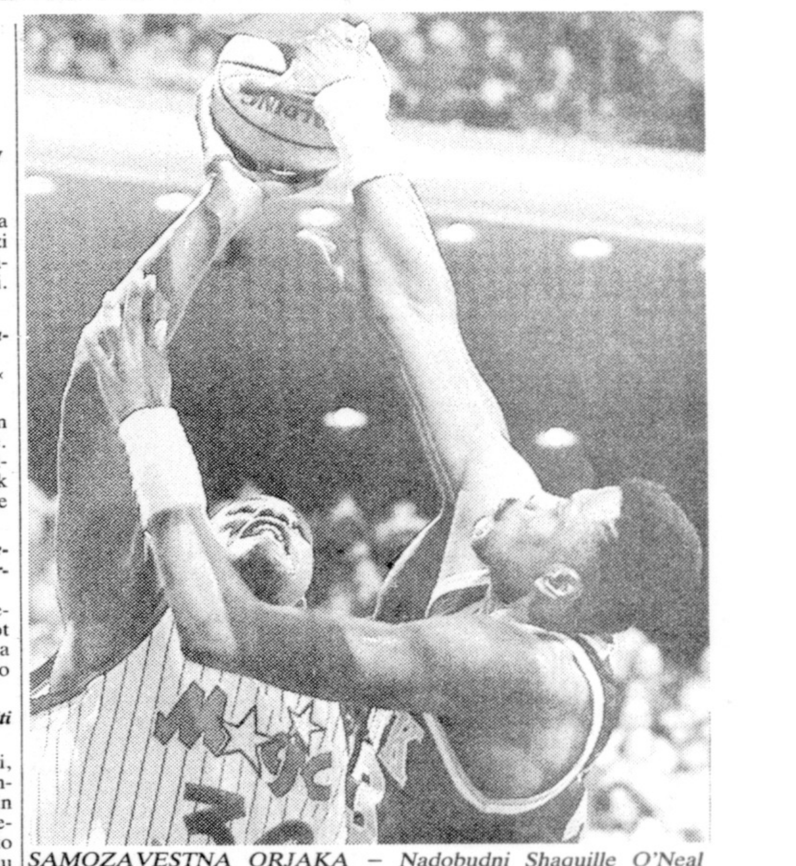

SAMOZAVESTNA ORJAKA – Nadobudni Shaquille O'Neal (levo) mora požreti marsikatero grenko, tudi na igrišču. Starejši tekmec Patrick Ewing mu tokrat ni dovolil metati na koš.

DJOKO BABELIČ – PRVI SLOVENEC NA WHITBREADU (4)

Rt Horn obdržal sloves

Nekateri, ki jim je do jadranja kaj več, so pred tednom zaman iskali nadaljevanje mojih zapisov s četrte etape Whitebreada. Razlog za zamudo je zelo preprost. Tiste dni smo imeli z jadrnico in sami s seboj toliko težav, da na pisanje in pošiljanje telefaksov nismo niti pomislili. Pravzaprav sem se spomnil na svojo obveznost, vendar se v tistih pogojih skiperju Platonu nisem upal predlagati novega stroška. In tako pošiljam to nadaljevanje iz Punte del Este, turističnega kraja v bližini Montevidea, kjer počivamo po napornih dnevih, ko smo obkrožili najslovitejšo pomorsko točko na svetu.

Ko zdaj razmišljam o tej etapi, mi ostaja najbolj v spominu štart. Tista neverjetna množica ljudi v Aucklandu (tukaj pravijo, da jih je bilo nad 300.000) in dejstvo, da so po ozvočenju prebrali ime vsakega od članov posadke in zraven tudi državo od koder prihaja. Slovenija na Novi Zelandiji zagotovo še nikoli ni bila tako glasno najavljena kot tokrat. Potem pa še nekaj tisoč najrazličnejših plovil, ki so nas spremljala nekaj ur te dolge in naporne etape . . .

Od tam naprej pa je bilo veselih trenutkov kaj malo, saj je bilo vreme vseskozi slabo, vetrovno, z občasnimi nevihtami, največkrat s točo. V začetku smo imeli povprečno hitrost 12 milj na uro, v dveh kratkih viharjih pa nam je najprej strgalo špinaker, nato pa smo polomili še ograjo, v katero so se zapletle vrvi. Vsaka nevihta je seveda dogodek zase in ko pride, ni razmišljanja o počitku. V skrb sem tako dobil še uteži, agregat, elektriko, na koncu še proizvodnjo sladke vode, saj se je naprava nenehno kvarila. Vsi imamo modrice, saj nas med nevihto premetava po barki in vedno udariš ob ta ali oni del opreme. Najbolj jo je skupil krmar, ki ga je vodni val potisnil ob krmilo, tako da smo se že bali, da si je zlomil roko.

O tekmovanju razmišljamo bolj teoretično, saj tekmecev sploh ne vidimo in jadramo po svoji poti. Sreča je, da temperatura ne pade pod ničlo in tako po jadrnici ne zmrzuje, tudi ledenikov ne vidimo, saj smo o njih obveščeni in se jim na daleč izognemo. To niti ni tako težko, saj so veliki kot Šmarna gora ali pa še večji, in jih na radarju zlahka opazimo. Bolj smo se bali manjših kosov ledu tik pod gladino.

Najrazburljivejši je bil pravi spopad z vetrom in morjem pred Rtom Hornom, kjer je bilo najpomembnejše izbrati pravo smer. Iskanje se je na koncu izteklo tako, da smo tisti zadnji začeli loviti bolje uvrščene, ki so zašli v brezvetrje. Imeli smo le toliko časa, da smo odprli steklenico vodke (jadrnica je pač ukrajinska), nazdravili in posneli nekaj fotografij. Naše tekmece smo lahko videli že s prostim očesom, Heinekenu pa smo se približali na slabi dve milji. Žal se je nato spustila megla, tako da je vsak iskal svojo pot. V Punto del Este smo prispeli kot dvanajsti, kar je naš najboljši etapni dosežek doslej.

V Urugvaju se končuje poletje, kar je za telo in počutje pravi balzam po napornih etapah, popraviti pa moramo tudi vse polomljene dele na jadrnici. Nujno bi potrebovali nova jadra, saj z dosedanjimi nismo konkurenčni, še posebej pred zadnjo etapo do ZDA, kjer ne pričakujemo hudih vetrov.

DJOKO BABELIČ

● Se bo »Shaq« zadnji smejal?

V ZDA je konec zime zaznamovan z »marčevsko norijo« – končnico študentskega košarkarskega prvenstva, ki je za mesec dni potisnila v ozadje tudi slovito ligo NBA, čeprav se tudi med profesionalci bije hud boj za mesta v play-offu, posebej pa za lovoriko najkoristnejšega igralca prvenstva.

Medsebojne dvoboje glavnih kandidatov za laskav naslov je na zadnjih tekmah prepričljivo dobil »Mr. Nice Guy« (gospod prijazni) – David Robinson, ki je spravil v kozji rog oba najresnejša tekmeca – najboljšega skakalca prvenstva Hakeema Olajuwona in strelca Shaquilla O'Neala. Vsi so prepričani, da bo nekdanji mornar zanesljivo osvojil lovoriko. Še zlasti navijači v San Antoniu, ki mu vsakič, ko doseže koš, skandirajo: »MVP, MVP, MVP . . .«. Zanj njegov trener John Lucas meni, da je bolj vsestranski od O'Neala, saj lahko igra na vseh mestih. »Davidu bi se zgodila velika krivica, če ga ne bi izbrali za prvega igralca prvenstva,« pravi Lucas, ki je šel tako daleč, da je igro celotnega moštva podredil Robinsonovemu statističnemu napredovanju.

V medijskem dvoboju Robinson : O'Neal, ki se je razplamtel zlasti po medsebojnem dvoboju v San Antoniu, sta kot kaže potegnila kratko Olajuwon in Ewing, saj se v Ameriki še ni zgodilo, da bi trenerji izbrali igralca, ki mu mediji ne bi bili posebej naklonjeni. Gre za preverjeno formulo, ki jo ameriški tisk vrhunsko obvlada. Lani sta bila medijska zvezdnika Barkley in Jordan, letos pa, potem ko sta svojo olimpijsko vlogo odigrali Nancy Kerrigan in Tonya Harding, David Robinson in Shaquille O'Neal.

»Odločitev bo zelo tesna. Prepričan sem, da bom zmagal. S tem nočem vplivati na izbor, vendar pa se ponižnost v takšnih medijskih dvobojih nikoli ni izplačala,« meni Olajuwon. Še najbolj tiho je Newyorčan Ewing, ki si najbolj želi šampionski prstan. »O nagradi naj razmišljajo tisti, ki bi si jo želeli dobiti,« pravi Ewing.

Anketa med trenerji, v kateri je O'Neal dobil 12 od 28 glasov, je sprožila pravi plaz napadov proti centru Orlanda. Čeprav je prvi strelec, drugi skakalec in šesti v blokadah, mu mnogi oporekajo kakovost. Trenerje najbolj moti njegova vsestranskost. Trener Charlotta Allan Bristow, ki je na draftu izbral Alonza Mourninga, pravi, da O'Neal prevečkrat prepusti glavno vlogo tekmecem. Drugi spet menijo, da se je Shaq pogreznil v brezno, iz katerega se bo težko izkopal. To je v brezno »show bussinessa«, saj naj bi med snemanjem filmov in plošč pozabil skakati in natančno metati na koš. Skratka, pravijo da je izgubil rdečo košarkarsko nit.

Toda 22-letni zvezdnik se na kritike ne ozira preveč. »Zavist je najbolj grda beseda v slovarju,« pravi Shaquille O'Neal. »Počnem veliko stvari, vendar vse z ljubeznijo. Film »Blue Chips«, ki sem ga posnel z Nickom Noltom, je zanimiv. CD ploščo »Diesel Shaq« bo kmalu dosegel platinasto naklado. Sem pač človek z veliko talenti. Tega nekateri ljudje ne razumejo,« pravi »Shaq-attack«.

Kakorkoli že. O'Neal doživlja takšen uspeh, kakršnega ni imel niti Michael Jordan. Njegovo »leteče veličanstvo« je potrebovalo deset let, da je doseglo tisto, kar je Shaquille dosegel v dveh letih. Več kot 10.000 predvajanih reklam ga uvršča med »mega« zvezdnike ameriškega tržišča. Kdo bo najboljši, ga najbrž niti ne zanima preveč. Ogenj, s katerim bruhajo nanj tekmeci, v njem ni razplamtel pričakovane strasti. »Navsezadnje je tudi izbor MVP politika. Zaradi tega si ne belim glave. Številke najbrž povedo največ,« je breskrben Shaquille O'Neal, prepričan da se bo zadnji smejal . . .

Rezultati, sobota: Charlotte : Utah 82:78 (Mourning 21, Hawkins 18; K. Malone 21, Hornacek 18), **Indiana : Atlanta 78:81** (Miller 16; Willis 19 točk, 16 skokov, Manning 16), **Orlando : Cleveland 113:96** (O'Neal 38 točk, 15 skokov, Scott 28; Williams 21, Price 19), **Philadelphia : Minnesota 98:100** (J. Malone in Weatherspoon po 16; King 20 točk, 16 skokov), **Chicago : Seattle 87:84** (Pippen 22, Kukoč 11 – met 5:7, 2 skoka, 2 asistenci, 3 izgubljene žoge v 27 minutah; Gill 23), **Denver : Sacramento 103:115** (Pack 24; Richmond 29, Webb 18), **Phoenix : Detroit 113:114** (Barkley 31, K. Johnson 20; Dumars 30, Thomas 13 točk, 13 asistenc), **LA Lakers : New Jersey 90:102** (Divac 18; Coleman 25, K. Anderson 21), **Portland : Washington 122:104** (Drexler in Strickland po 28; Gugliotta 32).

Nedelja: New York : Boston 105:91 (Ewing 35 točk, 14 skokov; Douglas 20, Rađa 12 – met 5:13, 8 skokov v 37 minutah), **Indiana : Utah 107:103** (Smits 19, R. Miller 17; K. Malone 37), **Miami : Cleveland 106:95** (Rice 33, Long 20; Brandon 22, Williams 19), **Dallas : Golden State 107:116** (Jackson 31; Sprewell 24, Gatling 21 točk, 15 skokov), **Houston : Detroit 106:88** (Olajuwon 30, Elie 21 točk, 15 skokov; Dumars 20), **San Antonio : Sacramento 107:100** (Robinson 48 točk, 16 skokov, Ellis 18; Richmond 27), **Phoenix : New Jersey 105:93** (Green in Ceballos po 18; Newman 18, Coleman 15).

Vrstni red – Vzhod, atlantska skupina: New York 44:19, Orlando 39:25, Miami 36:27, New Jersey 33:30, Boston 22:40, Philadelphia 21:43, Washington 19:45; **centralna skupina:** Atlanta 44:19, Chicago 42:22, Cleveland 36:28, Indiana 33:29, Charlotte 28:34, Detroit 18:46, Milwaukee 17:46.

Zahod, srednjezahodna skupina: Houston 44:17, San Antonio 45:19, Utah 43:22, Denver 31:32, Minnesota 18:46, Dallas 8:56; **pacifiška skupina:** Seattle 46:17, Phoenix 41:22, Portland 39:26, Golden State 36:27, LA Lakers 25:37, LA Clippers 23:39, Sacramento 23:41.

DELO
v središču dogajanj

Za vrhunske rezultate pomembne tudi finese

Napredek najboljše slovenske atletinje Brigite Bukovec že nekaj časa spremljajo strokovnjaki ljubljanske in bratislavske športne fakultete

LJUBLJANA – Izvrsten nastop Brigite Bukovec, trenutno naše najuspešnejše atletinje, na evropskem dvoranskem prvenstvu v Parizu, ko je v teku na 60 m ovire osvojila četrto mesto in s kvalifikacijskim in finalnim dosežkom 7,96 in 7,94 dvakrat izboljšala državni rekord, kaže, da je slovenska atletika dobila šampionko, ki je sposobna še večjih presenečenj. O tem smo se pogovarjali z dr. Milanom Čohom, vodjo katedre za atletiko na Fakulteti za šport v Ljubljani.

Bistvene značilnosti, ki označujejo prave atletske šampione, je dolgo stopnjevanje rezultata in seveda velika zanesljivost in uspešnost na velikih tekmovanjih. No, Brigita Bukovec je v teh elementih povsem zanesljiva in ljubitelje atletike najbrž zanima, kaj menijo strokovnjaki o njenih atletskih mejah.

Ni naključje, da je dr. Milan Čoh, ob trenerju Juretu Kastelicu, najbrž edini, ki lahko kaj pove o naši šprinterki in ovirašici, saj jo z meritvami spremlja že nekaj let. Pomembni podatki izhajajo iz najnovejšega obdobja in so povezani predvsem s sodelovanjem ljubljanske in bratislavske Fakultete za šport ter ljubljanskim laboratorijem za biomehanske raziskave.

»Nimamo namena, da bi ob Brigitinem uspehu povzdigovali svoje delo, zagotovo pa je primeren trenutek, da se predstavimo in obenem povemo še kaj zanimivega o izvrstni atletinji,« pravi dr. Milan Čoh, ki meni, da je Bukovčeva soustvarjala izvrsten finalni tek:

»Osvojiti četrto mesto v finalu, kjer vse konkurentke tečejo pod 8 sekundami, je izjemen dosežek. Verjamem njenemu trenerju Juretu Kastelicu, da je prav Bukovčeva požela največ pohval za briljantno tehniko. Mnogi so menili, da se je predstavila z najbolj dognanim prehodom čez ovire. Štirideset stotink sekunde razlike med tekom na 60 m (7,54 sek) in tekom čez ovire (7,94 sek) res kaže na briljantno tehniko.«

Ali v izboljšanju tehnike torej ne gre iskati možnosti za napredek?

»No, Brigita ni dosegla popolnosti samo v tehniki teka čez ovire, ampak tudi v šprinterskem delu teka. Nekatere njene konkurentke so najbrž hitrejše, vendar pa ne zmorejo razviti tako visoke frekvence korakov (4,71 koraka na sekundo) med ovirami. Očitno je s svojo idealno konstitucijo ujela najboljše razmerje med dolžino koraka in frekvenco.«

Za izboljšanje rezultata torej res ni več veliko možnosti?

»Da bi se prebila še višje v svetovni vrh, bo morala za kakšno stotinko izboljšati štartni pospešek in hitrostno vzdržljivost. Najbrž je izgubila tretje mesto zaradi dveh zaporednih tekov, ki sta ji vzeli nekaj šprinterske ostrine. Rezervo v štartnem pospešku pa smo dognali z elektronsko opremljenimi štartnimi bloki. Latentni reakcijski čas, od zaznave štartnega strela pa do reakcije, traja pri Brigiti 0,17 sekunde, pri najboljših tekmovalkah na svetu pa od 0,13 do 0,15 stotink. A ob tako malih razlikah na cilju je tudi to pomembna razlika. Naša tekmovalka pa ima na svetovni ravni motorični del štarta – od začetka reakcije pa do trenutka, ko zapusti štartne bloke.«

No, ob teh drobcih si torej lahko bolje predstavljamo, kako težaško delo je vrhunski atletski trening, saj običajni merilni pripomočki ali trenerjev občutek niso več dovolj, da bi dognali, kako lahko atlet vrhunskega razreda še izboljša dosežek.

NIKO SLANA

POD NADZORSTVOM ELEKTRONIKE – Brigita Bukovec na testiranju. (Foto: M. Č.)

ŠPORTNA KULTURA ZA VSAKOGAR

Treniral je v vseh obdobjih življenja

Lepo je gledati smučarja skakalca, kako mirno leti nad doskočiščem planiške velikanke, kako varno pristane in se po hitri vožnji ustavlja v ravnici izteka. Lepo je gledati gornika, ko vztrajno stopa in se veselo približuje svojemu cilju. Prav nič ga ne moti napor, celo zadovoljstvo mu berete z obraza. In lepo je gledati tudi priletnega moža, kako prizadevno obrača zemljo na vrtu. Če ga nagovorite, vam bo povedal, da mu pomeni delo na vrtu zdravje in veselje. Marsikdo bo dodal, da mu ne gre samo za pridelke, temveč tudi za gibanje na svežem zraku, za rekreacijo.

Nekateri pa v prostem času kar sedijo, živijo brez dela in se dolgočasijo. Zakaj so tako velike razlike med ljudmi, posebno med starejšimi? Namesto razlage bom odgovoril z resničnim zgledom iz življenja. Dunajski univerzitetni profesor fiziologije Arnold se je na stara leta umaknil v hribe, kjer je živel s svojo bolno ženo v lastni planinski koči. Sam je skrbel za kurivo, hodil v dolino po hrano in pošto ter opravljal vsa gospodinjska dela. Tako je živel in delal, študiral in pisal leta in leta. Njegovo srce je bilo tako trenirano, da je znašala frekvenca pulza v mirovanju 48 utripov na minuto, ob živahni hoji navkreber pa največ 90 utripov.

Bil je športnik v vseh obdobjih življenja. Zdravniki poročajo o svojem stanovskem tovarišu, da je še v starosti 87 let pisal pomembne znanstvene razprave. Kot profesor fiziologije je pač vedel, da je vsestranska aktivnost, mentalna in fizična, najboljše sredstvo za zdravje in delovno sposobnost. Prof. Arnold je s svojim življenjem potrdil biološko dognanje: Delo razvija organe – delo ohranja organe in upočasni proces staranja. Povedano velja tako za mišice, kakor tudi za možgane. Začasna vrednost športa je v tekmovalnih dosežkih, trajna vrednost pa v zdravem načinu življenja.

DRAGO ULAGA

Preplezala Grandess Jorasses in še Tacul

Peter Mežnar (Soški AO) in Matic Jošt (AO Celje) sta v petih dneh marca preplezala Superozebnik v Mt. Blancu in pa Britansko v Jorasses

Na pot v francoski Chamonix sta Peter Mežnar in Matic Jošt odšla 4. marca in se 8. marca z jutranjo žičnico odpeljala na Auguille du Midi. Z Midija sta odsmučala pod Mont Blanc du Tacul in ob 11. uri vstopila v Superozebnik. Ker je na vstopu že bila ena naveza, sta se odločila za lažjo vstopno varianto in splezala dva kopna raztežaja z oceno IV in V in nato po snežni rampi (50°) prišla nazaj v ozebnik.

Ta je v naslednjih 300 metrih nagnjen od 60° do 85°, potem pa se položi in razširi v vrhnja snežišča. Vsa smer je visoka 800 m in ocenjena ED-. Ker bi bil sestop po severni strani Tacula prenevaren zaradi plazov, sta deloma sestopala in se deloma spuščala po vrvi po preplezani smeri. Ob 20.30 sta bila na dnu stene in ponoči odsmučala in odpešačila v Chamonix, kamor sta prišla ob pol enih zjutraj.

Dan pozneje sta odšla proti bivaku Leschaux nad Mer de Glace in 11. marca, pol ure po polnoči, proti severni steni Grandes Jorasses. Ob 3.15 sta obenem z dvema Francozoma vstopila v Britansko smer, ki gre desno od Walkerjevega stebra in se mu tik pod vrhom priključi. To je večinoma ledna smer z nekaj skalnimi mesti, odvisno pač od razmer: Mežnar in Jošt sta imela v spodnjem delu smeri dovolj ledu, v srednjem manj, v zgornjem delu pa je šlo za kombinirano skalno in ledno plezanje (v skali do V-).

Tri raztežaje pod vrhom je vse štiri ujela noč; zaradi sneženja in megle so se odločili bivakirati. Zjutraj je Mežnarju iz rok ušel »gojzar« in je izplezal z enim samim. Zaradi tega sta tudi sestopila po položnejši poti v Italijo, v Courmayeur, kamor sta prišla 12. marca zvečer, v Chamonix pa šele naslednji dan. Britanska smer je visoka 1200 m, naklon ledu niha med 60° in 90°, skala je težka do V-, ocena zahtevnosti pa je ED+.

To je do zdaj naša četrta ponovitev Britanske smeri v Grandes Jorasses: prva sta jo ponovila Zvone Drobnič in Janez Skok, drugi Tomo Česen sam, sam jo je plezal tudi Slavc Svetičič, Joštov in Mežnarjev vzpon pa je obenem tudi prvi zimski. Plezalca se zahvaljujeta Andreju Primožiču iz AO Celje, Fitness klubu Armonia in svojim staršem.

ALEŠ BJELČEVIĆ

Cerro Torre v CD

Zadnji torek marca, 29. t.m., bo v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma predstavitev odprave Janeza Jegliča, Marka Lukiča in Mihe Praprotnika na Cerro Torre in pogovor z gledalci, potem pa bo še film Wernerja Herzoga Krik stene, ki govori o podobnih rečeh. (A. B.)

● Del letošnjih načrtov odprav

V četrtek, 17. marca, je bila na Planinski zvezi Slovenije tiskovna konferenca ob vrnitvi odprave s Cerro Torreja in predstavitev odpravarskih načrtov, ki jih namerava finančno in organizacijsko podpreti komisije (KA in KOTG) PZS.

To so: odprava AO Železničar v južno steno Hiunčulija v pogorju Anapurna; maja in junija (če bodo uspeli urediti formalnosti) izvidniška odprava štirih alpinistov v Sikim v Indijo, kjer se bodo povzpeli na kak šesttisočak, da bi si ogledali nepreplezane stene Kangčendzenge in vrhove na meji s Tibetom; maja in junija bo pet inštruktorjev vodilo tečaj v nepalski šoli za gorske vodnike; od avgusta do oktobra bo odprava na Čo Oju, ki načrtuje preplezati normalno smer in novo smer v severni steni; v Nepal pa namerava oditi šest odprav: poleg tiste na Hiunčuli imajo tele načrte: novo smer na Ama Dablam, solo vzpon na Langšiša Ri, novo smer v Ganešu, Obalni PD gre na Anapurno IV, AO Kozjak Maribor pa na Anapurno III. Konec leta (od decembra do februarja) bo odprava na stolpe Paine v Čilu. KOTG bo podprla še dva športna plezalca za obisk Velike Britanije, eno plezalko za oprto prvenstvo v Indiji in enega plezalca za tekmo v Bengaliji. (A. B.)

Ravnatelji v pokljuški »šoli«

Zimska šola se je na Pokljuki že uveljavila, sedaj pa pripravljajo še letni program intelektualno-športnega preživljanja počitnic – Veliko povabljenih šolnikov je predstavitev »špricalo« – O koristi teka na smučeh

POKLJUKA – Kdo ne pozna Šport hotela, osamljenega bisera med pokljuškimi gozdovi, ki že več kot desetletje sprejema pod svojo streho šolarje na zimsko šolo v naravi? No, kot kaže, se je Športna zveza Kranj, ki upravlja s hotelom, zatrdno odločila, da se povsem usmeri v mladinsko-šolski turizem in se, kolikor mogoče hitro, prilagodi zahtevam, ki zanjo niso neznanka. Projekt Športne zveze Kranj je vsekakor zanimiv in vreden pozornosti, saj ga upravljajo strokovnjaki s področja športa.

Za predstavitev zamisli in sprejemanje svežih, je Šport Commerce povabil na dvoinpoldnevno predstavitev programov približno petdeset ravnateljev, ki so že doslej obiskovali Pokljuko, in seveda tudi mnoge druge. A kot kaže so slovenski šolniki nepodkupljivi, saj se je zanimivega (zastonjskega) seminarja udeležilo malo povabljenih. Morda je bilo temu krivo že skoraj poletno vzdušje v dolini – na Pokljuki so tečajniki doživeli čudovita dneva in jih namenili smučarskemu teku – morda jih je od obiska odvrnilo SP v Planici, seveda pa je mogoča tudi razlaga, da pri nas neformalno podajanje znanja zunaj štirih sten še vedno nima prave veljave. Pokljuške pobude so povezave predvsem z znanjem.

Kranjčani so se potrudili in v pisnem gradivu predstavili možnosti intelektualno-športnega preživljanja poletnih počitnic na Pokljuki: računalniško kolonijo, pa za tuje jezike (angleščina, nemščina, francoščina), za mlade raziskovalce in astronome ter geologe. Pokazali so, da je Pokljuka primerno izhodišče za končne izlete, športne dneve in običajne izlete v triglavsko pogorje. Teh možnosti šole doslej skorajda niso izkoriščale.

Zimska šola v naravi je tod že uveljavljena, vendar pa kaže prav o tej obliki reči nekaj besed več. Športna zveza Kranj je namreč sklenila sodelovanje z Janezom Pavčičem, našim znanim športnim delavcem in velikim ljubiteljem smučarskega teka, da bi s sodelavci poskrbel prav za to, najbolj zdravo obliko zimske rekreacije. Osrednji poudarek na predstavitvenem seminarju je bil prav zato na smučarskem teku, oziroma sprehajanju in pohodništvu. V prihodnji zimski sezoni si bodo učenci na Pokljuki lahko sposodili že petdeset (doslej le petnajst) kompletov smuči.

»Upam, da bomo z bolj prodornim in domiselnim uveljavljanjem smučarskega teka, (odkar so zime tako zelene) vendarle uspeli zvečati zanimanje za sprehajanje na smučeh. Ne kot tekmovanje – marsikje v svetu otroških smučarskih tekmovanj sploh nimajo, še posebno pa se izogibajo drsalni tehniki – ampak kot polnovredno gibalno panogo,« pravi Janez Pavčič.

Slovenci do smučarskega teka nimamo odklonilnega odnosa, kar so pokazali smučarski maratoni, ko je bilo še dovolj snega, vendar pa se institucionalno ne potrudimo dovolj, da bi mladi dobili med osnovnim šolanjem vsaj eno pozitivno izkušnjo.

»Na Vzgojiteljski šoli so smučarski tek umaknili s programa. Gesta je nesmiselna, še posebno, ko vse pogosteje ugotavljamo, da bi moral biti smučarski tek predstopnja alpskega smučanja. Trudimo se, da bi bilo v zimski šoli v naravi vsaj polovico programa namenjenega sprehajanju s tekaškimi smučmi, vendar so to za sedaj še bolj naše želje. Fakulteta za šport v Ljubljani v zadnjem času vendarle sledi tem težnjam. Prav je tako, saj je množičnost odvisna prav od športnih pedagogov,« razmišlja Janez Pavčič, ki je predstavil tudi novo strokovno publikacijo z naslovom Tek na smučeh.

Lično opremljena knjiga Volodje Korolkjeviča, Milene Kordež, Iztoka Kordiša, Janeza Pavčiča in Janija Pustovrha ter mnogih sodelavcev – med sponzorji je tudi Šport hotel – je najbolj obsežno in pregledno delo s tega področja in bo vsekakor spodbuda za cilje, ki so si jih zadali.

NIKO SLANA

● Razpis za Pireneje

Komisija za alpinizem pri PZS razpisuje mesto za eno navezo za udeležbo na mednarodnem srečanju mladih alpinistov v Pirenejih, ki bo od 3. do 10. julija 1994. Komisija za alpinizem bo plačala prevoz z vlakom do Barcelone in nazaj ter stroške tabora. Pogoji za udeležbo so starost od 16 do 22 let in obvladovanje pete stopnje v kopni skali v gorah. Prijave z osebnimi podatki in seznamom pomembnejših vzponov zadnjih dveh let pošljite na Planinsko zvezo Slovenije, PZVA, Dvoržakova 9, Ljubljana do 1. aprila. (A. B.)

● Plezanje v gorah Chamonixa

Podkomisija za vrhunski alpinizem (PZVA) pri KA PZS bo dvema navezama mladih alpinistov plačala prevoz do Chamonixa in nazaj ter taborjenje v Chamonixu ali okolici vključno z vsemi informacijami. Pogoj za prijavo je, da kandidati letos ne bojo starejši od 24 let. Poleg prijave je treba na PZVA poslati še kronološki pregled kvalitetnejših vzponov ter okvirne načrte za Chamonix. Po končanem plezanju bo morala vsaka naveza poslati na PZVA pisno poročilo o vzponih in stroških. Če bo interes velik, bo PZVA poskusila kriti vsaj stroške taborjenja in zagotoviti čimveč informacij. Prijave, rok je 1. april, na: Planinska zveza Slovenije, PZVA, Dvoržakova 9, Ljubljana. (A. B.)

● Ekstremno smučanje in rally

Davo in Luka Karničar (AO Jezersko) sta nastopila na ameriškem prvenstvu v ekstremnem smučanju, ki je bilo med 5. in 9. marcem v Cristet Butte v Skalnem gorovju v Koloradu. Med 95 tekmovalci je bil Davo 20., Luka pa 43. Tekmovanje je potekalo na štirih različnih progah. Vse so imele štart približno na višini 4000 m, višinska razlika na progi je bila od 300 do 500 metrov, naklon pobočja pa od 30° do 52°.

Proge so bile na zvoženih strmih terenih v območju smučišč; Luka Karničar pravi, da so bile približno take, kot grbinasta in bolj strma proga z vrha Vitranca z velikimi skalami in skalnimi grebeni v pobočju ali pa kot iz Krvavca v Kokro z vsemi skalami in drevesi. Proge, ki so bile na obe strani omejene, je bilo treba čim bolje odpeljati po čim težji smeri. Splošni vtis glede na skoke, grbine, linijo, tehniko, agresivnost, hitrost je ocenjevala sedemčlanska komisija.

Smučanje je bilo po besedah Luke Karničarja atraktivno in tudi nevarno, nima pa nič skupnega z našim alpinističnem smučanjem. Tekme je namreč spremljal še velik medijski ropot, saj je bilo na tekmah pet TV hiš in šest časopisov.

5. smučarski rally

Letošnji pokal bo imel kar sedem tekmovanj v različnih krajih Italije, kjer je ta smučarsko-alpinistični šport, ki združuje alpsko smučanje in tek na smučeh, najbolj razvit. Smučarski rally je z različnimi zimskimi športi povezan tudi v FIS.

Letos so se tekmovanj udeležili tile naši tekmovalci: 2. tekme Tone in Drejc Karničar ter Izidor Karničar in Milan Šenk, 3. tekme pa Drejc in Tone Karničar ter Peter Šenk in Franc Zadnikar. Domačini, Italijani so zelo gostoljubni, saj tekmovalce vedno vabijo na svoje stroške (razen prevoza).

Druga tekma je bila 6. marca v Presolani: proga je bila dolga 25 kilometrov in je imela za 2000 višinskih metrov vzponov. Posebne preizkušnje na tekmi sta bili šprint v klanec in veleslalom. Na tekmi je nastopilo kar 62 ekip, naveza Karničarjev je dosegla 13., Šenk in Izidor Karničar pa 29. mesto.

Tretja tekma je bila 12. in 13. marca v Premani na letos že osemnajstem dvodnevnem rallyu Pizzo tre signori. Ker je bilo vreme sončno in toplo, so bile razmere za smučanje slabe; proga je bila zelo dolga (8 in 5 ur) s šprinti in veleslalomi, ki so bili precej naporni – po nesteptanem snegu, čez globoke jame med macesni. Tone in Drejc Karničar sta bila tu 12., Petr Sušnik in Franc Zadnikar pa 30. Tokrat je štartalo 48 ekip, na cilj pa jih je prišlo 37. (A. B.)

Guček v Mišji peči

Vili Guček (AO Trbovlje) je v Mišji peči na pogled splezal Albanski konjak (7c+). Guček je na enak način ponovil še Peskovnik (7b+/c), z rdečo piko pa je kot prvi ponovil Jamnikarjevo smer Marioneta (8b/b+). Ocena težavnosti je po njegovem mnenju 8b.(T. Č.)

● Brazde vzdržljivosti

LJUBLJANA – Tudi letos je na sporedu tekmovanje rekreativcev »Brazde vzdržljivosti«. Pri Športni uniji Slovenije so ob smučarskih tekaških prireditvah, ki so jih večidel že izpeljali, pripravili še naslednja »vzdržljivostna tekmovanja«.

Teki – 24. april: Molniški tek – Zadvor (10 in 21 km) in Taborniški tek – Radlje (15 in 22 km); **7. maj**: Tek trojk – Ljubljana (14 in 28 km); **22. maj**: Kostanjevica na Krki (10 in 21 km); **28. maj**: maraton »Treh src« – Radenci (21 in 42 km); **5. junij**: Peteljinski tek – Pivka (10 in 21 km); **11. junij**: gozdni tek – Mislinja (21 km); **25. junij**: Mirna Peč (10 in 21 km); **13. avgust**: Tek kralja Matjaža (10 in 21 km); **18. september**: spominski tek – Mežica (10 in 21 km); **30. oktober**: Tek po Banovcu – Nova Gorica (10 in 21 km), Tek trmastih in Tek K&K – Kokrica.

Kolesarjenje – 24. april: Črnuški maraton (75 km), **19. junij**: Koroški mataron – Radlje (75 km); **25. junij**: Maraton Franja – Tacen (155 km); **3. julij**: Pohorski maraton (150 km); **21. avgust**: Radenci (95 km) in Krško (80 km).

Plavanje – 21. avgust: Bled; **28. avgust**: Maribor, Dolenjske Toplice; **4. september**: Ljubljana.

Planinarjenje – Trojane–Špik–Češnjice–Pšajnovica–Zlato Polje–Obrše–Kolovec–Rudnik–Radomlje, Grosuplje–Stara vas–Polica–Kucl–Brezovo, Grosuplje–Višnja Gora–Polževo–Ilova Gora–Grosuplje, Laze–Janče–Kucl–Polica–Grosuplje–Hotedršica–Novi svet–Lom–Javornik–Hotedršica, Maribor–Areh–Trije Kralji–Osankarica, Vrhnika–Ljubljanski vrh–Ulovka–Mangrt.

Datumi planinskih pohodov bodo objavljeni po dogovoru z vodniki, ki posamezne pohode vodijo. Po pohodu na Peco, bo **20. marca** na vrsti Snežnik in **27. marca** pa Porezen.

V jadralni zvezi tudi Celje in Novo mesto

Mariborska skupščina JZS je minila v pravi bonaci – Predsednik ostaja Jože Tratnik – Vrsta priznanj

MARIBOR – Skupščina Jadralske zveze Slovenije je bila tokrat na štajerskem koncu in v organizaciji mariborskega JK Sidro. Ker je nekaj obalnih kadrovskih načrtov (skupščina je bila namreč tudi volilna) trčilo ob čeri že koncem lanske regatne sezone, dogajanje v gostišču Sobočan ni bilo pretirano »viharno«.

Slovenski jadralci so v svoje vrste sprejeli novoustanovljena kluba iz Novega mesta in Celja, slovenske jadralce bo tudi v prihodnjem štiriletnem razdobju vodil Jože Tratnik, podpredsedniško mesto pa je zasedel Miran Trontelj iz JK Ljubljana.

Jadralci so prvič podelili tudi letna priznanja: Vesni Deklevi, jadralki v razredu evropa za šesto mesto na lanskem mladinskem evropskem prvenstvu, Koprčanoma Alešu Smrduju in Mitji Petriču, ki sta na mladinskem svetovnem prvenstvu v razredu 470 osvojila odlično 5. mesto, med nagrajenci za lansko sezono pa sta tudi dva kluba. Portoroški jahtni klub, ki je imenitno organiziral evropsko prvenstvo v razredu soling in izolska Burja, ki se postavlja z dobrim delom med naraščajniki in ki je slavila 40-letnico dela.

Po v Mariboru slišanem se nam letos obeta razgibana regatna sezona v vseh konkurencah in jadralskih razredih, pri čemer (vsaj za zdaj) slovenski jadralci še nimajo v »žepih« otipljivejših možnosti za morebitni nastop kake slovenske posadke ali jadralca na naslednjih olimpijskih igrah v Atlanti. V Savannahu bo namreč lahko jadralo le 442 jadralcev, kvalifikacijski filtri bodo sila tesni, nastop na OI v Atlanti pa imajo verjetno v mislih Samo Potokar (laser), Puh ali Kosmina, ki se lotevata jadranja v razredu zvezda (verjetno ju bomo kot tekmeca videli med velikonočnim odprtim evropskim prvenstvom C pred Portorožem), Vesna Dekleva v razredu evropa in tri ali štiri kakovostne slovenske posadke v razredu 470, ki pa morajo najprej med sabo »ugotoviti« katera je najboljša. (F. S.)

Plesna učna delavnica je bila dobro obiskana

Za pridobitev izpita plesnega vaditelja se pripravlja 55 kandidatov – Izpiti bodo aprila

LJUBLJANA – V prostorih plesne šole Urška v Ljubljani sta Fakulteta za šport in Združenje plesnih vaditeljev, učiteljev in trenerjev pri ZPOS nedavno pripravila »učno delavnico« za plesne vaditelje. Na razpis se je prijavilo okrog osemdeset plesnega poučevanja željnih kandidatov. Opravljena je bila preizkušnja, 55 izbranih kandidatov pa je zatem vadilo pod vodstvom naših najboljših plesnih učiteljev in trenerjev.

Program je obsegal teoretična predavanja iz sociologije, psihologije, fiziologije in teorije plesa. V tem delu so predavali: dr. Krešimir Petrovič, Matej Tušak, dr. Mirjam Bravničar in Meta Zagorc. Drugi, praktični, del je obravnaval snov družabnega in tekmovalnega plesa. Ta del so predstavili: Tomaž Ambrož, Fredi Novak, Viktorija Tomič, Barbara Nagode-Ambrož in Nataša Ambrož, potem pa še Mirjam Krpan in Primož Bizilj za rock&roll, Mimi Marčec za jazz in Janja Pušl-Kljun za področje otroške plesne vzgoje.

Kandidati po uspešno opravljenem izpitu, ta bo na vrsti meseca aprila, pridobijo naziv vaditelja plesa, ki je univerzalen za različne plesne zvrsti. Višji naziv – plesni učitelj – pa se za razliko od prej omenjenega omejuje na ožje specialnosti, kot so učitelj plesa, učitelj jazza in učitelj rock&rolla. Veliko število kandidatov, ki so prišli iz vse Slovenije in celo iz Zagreba in Splita, kaže na izredno zanimanje za plesno vzgojo.

Vodja šolanja strokovnih kadrov s področja plesa dr. Meta Zagorc seveda pozitivno ocenjuje tolikšno zanimanje za ples, ki nedvomno vodi v izboljšanje strokovnega dela in je hkrati tudi jamstvo za nadaljnje in še večje uspehe, sicer pa pravi: »Šolanje je dokaj zahtevno, ker se zavedamo, da bodo v rokah bodočih vaditeljev mladi, ki jih s pravilnim pristopom lahko navdušijo, z nepravilnim pa odvrnejo od plesa.«

DARJA KÜRNER

ALPINISTIČNE NOVICE

V primorskih stenah

Korito v Krnu sta 22. 1. preplezala Peter Štefančič in Zlatko Koren (oba AO Nova Gorica); plezala sta do vrha Krna (750 m). Naslednji dan sta Iztok Ipavec in Peter Štefančič (oba AO Nova Gorica) zlezla čez Delavsko grapo v jugovzhodni steni Bavškega Grintovca, kar je po njunem mnenju verjetno četrti vzpon. Ker je bilo v spodnjem delu premalo snega, sta na nekaj mestih plezala tudi po skali (V, A0, 70°). Izstopila sta po prvenstveni varianti desno od originala (do 75°). Smer ocenjujeta V, A0, 75°/45-70°, 1000 m. Sestopila sta po Sestopni grapi (50°/45°, 500 m).

29. 1. so Peter in Marko Mežnar (Soški AO), Matic Jošt (AO Celje) ter Iztok Ipavec in Robi Rot (AO Nova Gorica) kot tretji doslej preplezali Zimsko grapo v povezavi z grapo med Srebrnjakom in Ribežni (V+, 75-85°, 800 m). Plezali so osem ur. Zimsko grapo, torej do stene Srebrnjaka, pa sta splezala Marko Mežnar (Soški AO) in Peter Štefančič (AO Nova Gorica). Korito v Krnu sta 5. 2. preplezala še Iztok Ipavec in Peter Štefančič in sestopila po Grapi v Krnčici.

Robi Rot in Aleksander Žgajnar sta splezala Centralno grapo v Rušji glavi nad Mangartsko planino (V, 50-60°, 500 m). Teden pozneje sta jo ponovila še Košca in Bratuž. Rot in Žgajnar sta v Malem Koritniškem Mangartu preplezala Zimsko grapo s prvenstveno vstopno varianto v sedmih urah (V, 75°/45-55°, 1200 m).

Med 20. in 25. februarjem pa so preplezali tele slapove: Košca in Rot slap Gak (IV-), Košca in Skočir Reščev slap in Kaskade, Ipavec, Štefančič, Stres in Mežnar Strmec pod Predelom (IV+), Rot in Bratuževa Levo grapo v Rušji glavi (IV-) in Strmec. 5. marca so Rot, Marko Mežnar in Stres preplezali Centralno v Velikem vrhu (Rombon), ki je bila vsa v snegu in ledu: 85 °/50-65°, 1100 m. Začeli so že ponoči, plezali sedem ur in bili na vrhu ob 10.30; pozneje so bile razmere zaradi vročine slabše. (A. B.)

Izpiti za alpinistične inštruktorje

Podkomisija za vzgojo in izobraževanje pri KA PZS organizira izpite za inštruktorje, na katere se lahko prijavijo alpinisti z najmanj dvema letoma alpinističnega staža. Teoretični del bo v petek, 22. aprila, od 15. ure naprej na Planinski zvezi Slovenije na Dvoržakovi 9 v Ljubljani. Prijave z dokazilom o vplačilu 1500 tolarjev je treba poslati do ponedeljka 28. aprila. Praktični seminar in izpiti pa bojo od 5. do 8. maja na Okrešlju.(A. B.)

Nova težka smer v Volxu

Jean Baptiste Tribout je v previsih Volxa uspel preplezati novo smer, v kateri so med drugim poskušali prenekateri odlični plezalci. Pravzaprav gre za kombinacijo dveh zelo znanih smeri v tem plezališču južne Francije. Začne v slavni smeri Maginot Line (francoski plezalci jo kličejo tudi La Plafond) in po prvem ključnem mestu zavije levo proti Terminatorju ter konča na vrhu te smeri. Nova smer, ki jo je Tribout imenoval Super Plafond, je dobila oceno 80+/9a. (T. Č.)

Z diapozitivi v najgloblje hrvaško brezno

LJUBLJANA – Društvo za raziskovanje jam Ljubljana vabi na predavanje z naslovom »Z diapozitivi v najgloblje hrvaško brezno«. Že več kot pol leta je minilo, odkar so hrvaški jamarji raziskali Lukino brezno na Velebitu. V rekordnem času so se spustili do globine 1355 m in uvrstili Lukino brezno na mesto najgloblje jame na Hrvaškem in na 11. mesto na lestvici najglobljih jam na svetu. Predavatelj Branko Jalžić bo s pomočjo diapozitivov opisal potek raziskav, predstavil zanimivosti brezna – kot so izredno velike vertikale in majhna nadmorska višina vhoda ter nakazal možnosti nadaljnih razskovanj. Predavanje bo 22. t.m. ob 19.30 na Filozofski fakulteti v Ljubljani na oddelku za geografijo, v predavalnici 242. (D. V.)

Nov slap v Loški steni

Tomaž Humar (AO Kamnik), Gregor Kresal in Tomo Sbrizaj (oba AO Matica) so 27. 2. preplezali desni del široke ledene stene – slapu pod Bavhom v Loški steni. Njen skrajno levi del sta lani, 13. 3., preplezala Darko Obid in Jože Makuc ter ga imenovala Psihoanaliza (VI, 90°/80°., 150 m). Humar, Kresal in Sbrizaj so začeli vzpon po njem in po enem raztežaju zavili desno v veliko lopo (do 80°). Iz nje so šli po sveči in čez skalo (IV, A0) prečili do strme ledne zavese (85 do 95°.). Više so plezali po dnu kamina, po 30 do 40 centimetrskem pasu ledu, potem pa po skali (V+, VI) in čez previs (A1-2) v svečo (80-90°) in proti desni (70 do 80°, A0) do police pod strehami, kjer so vzpon zaključili. V desnem zgornjem delu slap redko povsem zamrzne, kadar pa bo, se bo mogoče dalo smer preplezati naravnost do roba stne. Smer so imenovali Psihoterapija in ocenili VI+, 95°/80°, v skali je VI, A1-2/V+, IV, A0, visoka je 120 m, plezali pa so sedem ur in pol. Uredili so sidrišči za dva 60-metrska spusta. (A. B.)

Začenja se DP v športnem plezanju

Serija letošnjih tekmovanj za DP v športnem plezanju se bo začela v soboto, 26. t.m. na umetni steni v OŠ Prežihov Voranc v Ravnah. Tekmovanje bo za mlajše kategorije (cicibani, cicibanke, mlajši dečki in deklice). Za državno prvenstvo v športnem plezanju bo letos 19 tekmovanj, od tega po šest tekem za mlajše in srednje kategorije, za starejše kategorije pa je v koledarju sedem tekem. Najmlajši torej pričnejo konec tega tedna v Ravnah, za srednje kategorije je prvo tekmovanje 7. maja v Celju, starejše kategorije pa se bodo prvič pomerile 24. aprila v Kamniku. (T. Č.)

Tomaž Petač Miha Vreča

Pot dveh izvrstnih alpinistov je končana. Vrv, ki v gorah pomeni življenje, je tokrat pomenila njuno skupno smrt. Nihče od nas ni nikoli pomislil, da se taka nesreča lahko zgodi njima, alpinistoma na vrhu moči, v prijaznih domačih gorah. Plezati sta začela pred približno dvanajstimi leti in po mnogih vzponih doma svoje znanje izpopolnila tudi v Dolomitih, Centralnih Alpah, vrh njunega alpinizma pa so bili prvenstveni vzponi v Andih.

Tomaž je bil tih in zadržan in je združeval veliko željo po plezanju, izredno voljo, vzdržljivost in psihično stabilnost. Plezanje z njim je bilo prijetno, varno in optimistično. S svojim lanskim vzponom v Huascaranu (6768 m) je zanesljivo stopil med tiste, ki bi lahko odšli tudi v stene Himalaje.

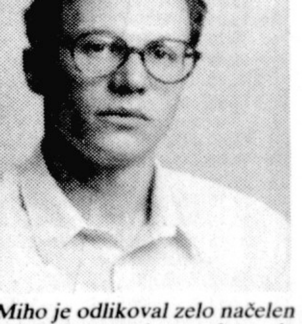

Miho je odlikoval zelo načelen in brezkompromisen odnos do alpinizma. Avantura in iskanje novega sta mu vedno pomenila največ in nikoli ni podlegal trendom športizacije alpinizma, ki zanj ni bil samo šport, ampak je z alpinizmom živel. Z neizmernim entuziazmom se je zavzemal za etiko v alpinizmu; kako preplezati steno je bilo zanj enako pomembno, kot kje jo preplezati; in vedno jo je preplezal tam, kjer je najboljši prehod ponudila narava.

Oba sta bila zavzeta pripadnika našega kluba, njegova ustanovitelja in duhovno bogata človeka ter čudovita prijatelja. V razredčenih vrstah Vertikale se ju bomo radi spominjali.

Soplezalci AK Vertikala

Jože Šilc

Slovenski rokomet je prav v obdobju vnovične uveljavitve izgubil enega izmed »pionirjev« v vrhunstvu. Jože Šilc je bil avtor prvega slovenskega prodora v rokometno Evropo, Kolinska Slovan je pod njegovo taktirko osvojil evropski vicenaslov, potem ko so na Kodeljevem padali tako sloviti nasprotniki kot so bili CSKA, Steaua in Barcelona.

Rokometna Evropa je tedaj prvič spoznala slovenske rokometne potenciale, ki so po dobrem desetletju znova prodrli na dan. Zahrbtna bolezen je onemogočila Šilčev »praktični« učinek pri drugem vzponu, toda njegovih zaslug vendarle ni mogoče spregledati: on je s četo izjemno nadarjenih fantov dokazal, da je uspeh mogoč tudi v najbolj izostrenih konkurencah. To je bila pravzaprav »luč« za Celje in druga slovenska rokometna središča in za reprezentanco, ki je v finalu EP. Jože Šilc je igralsko in trenersko kariero začel v Ribnici, nadaljeval v Sevnici, vrhunec dosegel v Ljubljani, s strokovnim delom pa je praktično »pokril« večji del Slovenije. Njegov trenerski slog je bil nekaj prav posebnega, zanj pa sta bila značilna vrhunska strokovnost in pristen prijateljski odnos do igralcev. Prav zaradi tega bo Jože Šilc za večno ostal v srcih številnih slovenskih rokometnih rodov, mlajši pa mu bodo posvetili še marsikak uspeh.

FRANCI BOŽIČ

Jamarsko zvezo vodi poslej Andrej Mihevc

Zadnje mandatno obdobje je bilo za slovenske jamarje nadvse uspešno – Terenske raziskave so v ospredju

LJUBLJANA – V petek 18. marca je v Ljubljani potekal redni volilni občni zbor Jamarske zveze Slovenije. Po pregledu dela v minulem mandatnem obdobju so delegati iz 21 slovenskih jamarskih društev izvolili novo vodstvo. Novi predsednik Jamarske zveze Slovenije je postal mag. Andrej Mihevc iz JD Logatec, podpredsednika, ki mu bosta pomagala pri delu, pa sta postala Igor Benko iz JD Ajdovščina in Janez Ileršič iz JD Ribnica.

Za finančna in tajniška dela bo še naprej skrbel Miran Erič iz Društva za raziskovanje jam Ljubljana. Jamarska zveza Slovenije ima tudi pet služb, ki so zelo pomembne za njeno delovanje, v naslednjih letih pa jih bodo vodili: službo za kataster JZS Doroteja Verša, Jamarsko reševalno službo Igor Potočnik, službo za izobraževanje Jože Žumer, službo za varstvo jam in Krasa Franjo Drole in tehnično komisijo Tomaž Planina. Člani predsedstva pa so postali: Mitja Vezovnik, Stojan Sancin, Miha Rukše, Silvo Ramšak, Jože Coraci in Gregor Pintar.

Zadnje mandatno obdobje je bilo za Jamarsko zvezo Slovenije izredno pomembno. Po slovenski osamosvojitvi je bila takoj sprejeta v svetovno jamarsko organizacijo, na lanskem svetovnem speleološkem kongresu v Pekingu pa so to tudi slovesno potrdili. To je hkrati obdobje nekaterih večjih jamarskih odkritij v Sloveniji, med katera zagotovo lahko štejemo tri preko tisoč metrov globoke jame na Kaninu in Rombonu – Mala Boka, nova Križna jama... pripravljen pa je bil tudi delovni osnutek zakona o naravnih jamah in jamarski dejavnosti.

Tudi v prihodnje so si jamarji zastavili kar nekaj večjih in pomembnejših ciljev, predvsem pa nadaljevanje terenskih raziskav ter raziskav v najobetavnejših slovenskih jamah. Pripravili so okvirni program 19. srečanja slovenskih jamarjev, ki bo letos v Kostanjevici na Krki.

ROSANA RIJAVEC

PREJELI SMO

Kaj je (in bo) s športno značko?

Leta 1973 je takratna Telesnokulturna skupnost Slovenije naročila takratni Fakulteti za telesno kulturo izdelavo projekta za množično športno ponudbo. Projekt je dobil ime Športna značka. Nemen projekta je bil, da ob športni vzgoji in selektivnem tekmovalnem športu s privlačno ponudbo spodbudi razmah tretjega izseka športa, to je športne rekreacije, in tako uravnoteži prizadevanja na vseh treh poglavitnih izsekih športa.

Ambiciozno zastavljen program, pri katerem je sodelovalo preko petdeset strokovnjakov, naj bi zajel interesente vseh starostnih skupin. Program je bil v javni razpravi in je takrat imel splošno podporo. Skupščina takratne Telesnokulturne skupnosti je projekt sprejela in sklenila, da naj uvajanje programa športne značke začne v vrtcih in nato v naslednjih letih postopno zajame vse starostne skupine. Izvedbo široko zasnovane akcije je Telesnokulturna skupnost Slovenije zaupala takratni Zvezi za telesno kulturo Slovenije.

Izdelani so programi za pet starostnih obdobij oziroma do 30 leta. Program za peto starostno obdobje, ki je namenjen starosti od 19. do 30. leta, še ni bil natisnjen.

Akcija je zasnovana tako, da ima program prvih štirih starostnih obdobij predvsem edukativni pomen, nato pa se program, ki se je skozi edukacijo prijel in udeležencem prišel v zavest in navado, postopoma spreminja v rekreativni in slednjič postane najbolj množična strokovno organizirana in strokovno vodena športno rekreativna ponudba. Končni namen programa športne značke je bil enak ideji, ki smo jo nekaj let pozneje označili s sintagmo športen narod.

Začetek je bil zelo spodoben. Vzgojiteljice v vrtcih so program športne značke sprejele z odprtimi rokami in ga je takratni Zavod za šosltvo pozneje tudi sprejel kot redni program predšolske športne vzgoje. Zadovoljiv je bil odziv tudi na razredni stopnji osnovne šole. Akcija je začela slabeti na predmetni stopnji osnovne šole in v srednji šoli skoraj popolnoma zamrla. ZTKOS, ki ji je TKS zaupala vodenje te dejavnosti, je zamiranje akcije pasivno spremljala. ZTKOS za uveljavitev akcije ni izvajala nikakršnih propagandnih, promocijskih in drugih dejavnosti. O športni znački mediji niso poročali. Raziskava Fakultete za šport, ki je utemeljila prenovitev programa v vrtcih, že šesto leto leži v predalih ZTKOS oziroma zdajšnje Športne zveze Slovenije. Peto leto leži v predalih Športne zveze Slovenije tudi za tisk pripravljen program za peto starostno obdobje. Sčasoma je na svojo (!!) športno značko pozabila tudi Telesnokulturna skupnost Slovenije in začela vlagati ne majhna sredstva v nekakšno imaginarno akcijo z imenom »Razgibajmo življenje«, katere edini oprijemljivi rezultat je nekaj drobnih knjižic, ki opisujejo različne športne zvrsti.

Športna značka je tako ostala na pol poti in če se dejavnost ne bo nadaljevala, bo usahnilo še tisto, kar se je kljub slabemu (ne!)vodenju akcije prijelo in obdržalo. Če se akcija ne bo nadaljevala, bo zaman vse doslej opravljeno delo in vsa doslej vložena sredstva. Eden od poglavitnih krivcev za takšen nesrečen razplet obetajoče športne ponudbe na izseku športa za vse je prav gotovo nekdanja ZTKOS oziroma današnja Športna zveza Slovenije.

V letu 1993 se je nekdanja Zveza za športno vzgojo in športno rekreacijo Partizan preimenovala v Športno unijo Slovenije in si hkrati na novo opredelila mesto v slovenski športni kulturi. Osrednje interesno področje Športne unije Slovenije je izsek športne rekreacije, za katero se v zadnjem času pogosto uporablja sintagma šport za vse. Po logiki stvari program športne značke šteje veliko bolj v delokrog Športne unije Slovenije kot pa v okrilje Športne zveze Slovenije, ki je skupno z Olimpijskim komitejem usmerjena predvsem v selektivni tekmovalni in še posebno v olimpijski šport. O tem je razpravljal tudi strokovni svet Športne unije Slovenije in po izčrpni razčlenitvi strokovnih in organizacijskih vprašanj sprejel sklep, da ponudi Športni zvezi Slovenije prevzem celotne odgovornosti za obnavljanje, nadaljevanje in končno uresničevanje celotnega projekta z vsemi spremljevalnimi dejavnostmi (statistično spremljanje, strokovno spremljanje programa, dograjevanje projekta, posodabljanje, izdaja spremljajočih publikacij itn.), ki jih ZTKOS oziroma Športna zveza Slovenije nista uresničili. Športna unija Slovenije si je tudi zagotovila neposredno sodelovanje vodje in soavtorja projekta športne značke.

Športna unija Slovenije tudi prevzema od RTV Slovenije odmevno in uveljavljeno akcijo Brazde vzdržljivosti. Ob tem se je pokazala priložnost, da se programa športne značke in brazd vzdržljivosti povežeta v smiselno celoto, kar je bilo pravzaprav načrtovano že pri snovanju programa športne značke.

Na podlagi stališč svojega strokovnega odbora je Športna unija Slovenije 11. 2. 1994 poslala Športni zvezi Slovenije pisno ponudbo, da želi prevzeti vse dejavnosti glede vodenja in organiziranja hipotetično najbolj množične športne ponudbe na izseku športa za vse. V mesecu dni se Športni zvezi Slovenije ni zdelo potrebno, da odgovori. Takšne manire so skregane celo z osnovnim bontonom.

Očitno ima Športna zveza Slovenije (ob napovedani združitvi z Olimpijskim komitejem) toliko opravka sama s seboj, da se težko tekoče odziva na aktualna vprašanja slovenske športne kulture. Mogoče pa je tudi, da gre za nasprotovanje in nagajanje Športni uniji Slovenije, ki želi prevzeti del dejavnosti in odgovornosti na tistem izseku slovenske športne kulture, ki ga je ZTKOS oziroma Športna zveza Slovenije vedno zanemarjala. Temu bi lahko rekli tudi boj za oblast – ali pa za delovna mesta. Naj bo tako ali drugače, s svojim obnašanjem Športna zveza zavira delovni elan Športne unije Slovenije, s tem pa tudi deluje proti širjenju športne ponudbe na izseku »športa za vse« in s tem tudi proti športni kulturi, kar je za Športno zvezo precej nenavadno.

Ker je pat pozicija, ki je nastala po molku Športne zveze Slovenije, neproduktivna in celo škodljiva za športno kulturo, bi prav gotovo bila potrebna širša družbena ali celo državna arbitraža.

Silvo Kristan

TELEVIZIJA

slovenija 1

10.30 VIDEOSTRANI
11.00 TEDENSKI IZBOR HČI MORSKIH VALOV, NORVEŠKA NADALJEVANKA, 3/6
11.40 ZNANJE ZA ZNANJE, UČITE SE Z NAMI
12.10 SVET NARAVE, ANGLEŠKA POLJUDNOZNAN. SERIJA, 9/10
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR ALPE-DONAVA-JADRAN
13.35 ŠPORTNI PREGLED
14.20 VIDEOSTRANI
14.50 OBISKI, PONOVITEV
15.50 MOČ IN SLAVA: SKOZI TEMNE GOZDOVE, ČEZ VISOKE GORE (VPS 15.50)
16.20 DOBER DAN, KOROŠKA
17.00 TV DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM RADOVEDNI TAČEK: GOLOB
17.25 ZIMSKA TEKMOVANJA, FRANCOSKA RISANA SERJA, 18/26
17.50 SLIKE IZ SEČUANA, 3. ODDAJA: BAMBUS
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 PARI, TV IGRICA
19.10 RISANKA
19.20 TV NOCOJ
19.30 TV DNEVNIK 2, VREME
19.56 ŠPORT
20.10 SEDMA STEZA
20.35 MEDNARODNA OBZORJA: RAVNANJE ITALIJANSKIH POŠEVNOSTI
21.10 TV KONFERENCA
22.30 TV DNEVNIK 3, VREME (VPS 22.30)
22.47 ŠPORT
22.51 TV JUTRI
22.55 S O V A DOBRODOŠLI V SVETU KURTA VONNEGUTA, KANADSKA NANIZANKA,1/3 (VPS 22.55)
23.30 STRELJAJ, DA UBIJEŠ, ANGL. NADALJ., 1/4 (VPS 23.25)
0.25 VIDEOSTRANI

teletekst

STRAN 441 – ZAVAROVALNIŠTVO
Zavarovalnica Triglav d.d.
ZAVAROVANJE PRAVNE ZAŠČITE
Opozarjamo vas na razmermoma novo možnost zavarovanja – zavarovanje pravne zaščite. To zavarovanje lahko sklenete v okviru paketnega avtomobilskega zavarovanja.
Če ste udeleženi v prometni nesreči, se vam lahko v številnih primerih obetajo stroški, povezani z vašim ali tujim iskanjem pravice na sodiščih. Ti vas lahko precej prizadenejo.
Če pa se odločite za novo obliko zavarovanja pri naši zavarovalnici, bodo vaše skrbi v zvezi s kazenskimi in upravno-kazenskimi postopki vsaj nekoliko manjše.

slovenija 2

14.30 VIDEOSTRANI
14.40 TEDENSKI IZBOR FORUM
14.55 TV MERNIK
15.10 UTRIP
15.25 ZRCALO TEDNA
15.40 NEDELJSKIH 60
16.40 OBZORJA DUHA
17.10 S O V A, PONOVITEV ČETRTI RAJH, 2., ZADNJI DEL JUŽNOAFRIŠKEGA FILMA
18.50 UNIVERZITETNI RAZGLEDI
19.20 TV NOCOJ
19.30 TV DNEVNIK 2, VREME
19.56 ŠPORT
20.05 G. CALGARI: GHIARIVA, ŠVICARSKA DRAMA (VPS 20.05)
21.35 STUDIO CITY (VPS 21.35)
23.00 BRANE RONČEL IZZA ODRA (VPS 23.00)
0.30 VIDEOSTRANI

koper

16.00 EURONEWS
16.10 ČETRTKI GOSPE JULIJE – tv nadaljevanka, 3/5
17.10 TEDENSKA NOTRANJEPOLITIČNA RUBRIKA
18.00 SLOVENSKI PROGRAM STUDIO 2 ŠPORT
18.45 PRIMORSKA KRONIKA
19.00 VSE DANES – TV DNEVNIK
19.25 ČAROBNA SVETILKA – OTROŠKI PROGRAM
20.15 PONEDELJKOV ŠPORTNI PREGLED
21.15 MAGAZINE TV
22.15 VSE DANES – TV DNEVNIK
22.30 SLOVENSKI PROGRAM MORSKE STEZE, angleška poljudnoznanstvena serija – 3. oddaja: GOZDOVI KELPA V KALIFORNIJI
23.00 BRANE RONČEL IZZA ODRA

kanal A

7.00 BORZA DELA
7.30 VIDEO STRANI
12.00 NA VELIKEM PLATNU
12.15 LUČ SVETLOBE, ponovitev 125. dela am. nadaljevanke
13.05 A - SHOP
13.15 HELENA, ponovitev oddaje
14.05 CMT
14.30 BORZA DELA
15.00 SPOT TEDNA
15.05 NA VELIKEM PLATNU
15.20 POZITIV +, ponovitev
16.00 A - SHOP
16.10 OGENJ V TEMI, ponovitev filma
17.45 LUČ SVETLOBE, 126. del am. nadaljevanke
18.30 POSLOVNI DOSJE, 1. del
19.00 POROČILA
19.20 A - SHOP
19.30 POPSPOT, glasbena oddaja
20.15 BRLOG, 4. del španske serije
20.45 JEKLO IN ČIPKE, ameriška kriminalka
22.20 POROČILA
22.35 A - SHOP
22.40 SPOT TEDNA
22.45 CMT
0.30 BORZA DELA
1.00 VIDEO STRANI

hrvaška 1

10.00 POROČILA
10.05 DOBER DAN, UČENCI
10.10 VELIKI VRTILJAK
10.40 NARAVA IN DRUŽBA: Delo v gozdu
11.10 MALI VRTILJAK
11.15 ANGLEŠČINA ZA NAJMLAJŠE
11.35 DEKLE IZ PRIHODNOSTI, otr. serija
12.15 POROČILA
12.40 NAJPREJ MILOSTLJIVA , ser. film
13.05 YANKE DOODLE DANDY, amer. film
15.10 MONOFON
16.00 SPOZNAVAJMO HRVAŠKO: Arhivi
16.00 POROČILA
16.05 MODUL 8, oddaja za otroke
17.00 OTROK, ŠOLA, DOM
18.05 HRVAŠKA DANES
18.35 SANTA BARBARA
19.30 DNEVNIK I
20.15 ARENA, športna oddaja
21.10 GRUNTOVČANI, dramska serija
22.10 HRVAŠKA IN SVET
23.00 S SLIKO NA SLIKO
0.00 POROČILA V NEMŠČINI

hrvaška 2

16.35 DEKLE IZ PRIHODNOSTI, ser. za otroke **17.00** VAIL: SLALOM (Ž) **17.55** PRIHODNOSTI NAPROTI, dok. serija **18.20** VAIL: SLALOM (M) **19.15** RISANI FILM **19.30** TV DNEVNIK **20.15** STRADIVARI, ser. film **21.00** PORTRETI DRŽAV EU, dok. film **22.05** MURPY BROWN **22.35** LUKNJA, franc. film **0.35** JAZZ

TVS 1, 23.25 – Streljaj, da ubiješ, angleška nadaljevanka

ORF 1

9.00 ČAS V SLIKI **9.05** KONFLIKTI **9.30** PARLAMENT **10.30** ZGODILO SE JE NA SVETOVNI RAZSTAVI, am. kom., 1962 **12.20** ŠILING **13.00** ČAS V SLIKI **13.10** MI **13.35** VSE OSTANE V DRUŽINI, zab. nan. **14.00** VELIKA DOLINA, vestern **14.40** CAP - KOZOROGOV MLADIČ **15.00** AM DAM DES **15.15** MUPPET BABIES, ris. nan. **15.40** NIČ STRAHU **15.50** NONNI IN MANNI, mlad. nan. **16.15** ŠTIRICA ZMAGA **16.35** KREMENČKOVI, ris. nan. **17.00** MINI ZIB **17.10** WURLITZER **18.00** ČAS V SLIKI **18.05** MI **18.30** ULICE SAN FRANCISCA, krim. nan. **19.22** AKTUALNA ZNANOST **19.30** ČAS V SLIKI **20.00** ŠPORT **20.15** ŠPORTNA ARENA **21.07** POGLEDI VSTRAN **21.25** ŽRTEV LEPOTE, am. srh., 1992 **22.40** NOČ BREZ SENC, am. film, 1957 **0.15** ČAS V SLIKI **0.20** ČETRTA FAZA, brit. film, 1974 **1.45** TISOČ MOJSTROVIN **19.50** RADIO LONDON **20.00** KARAOKE, zabavna oddaja, vodi Fiorello **20.35** CELOVEČERNI FILM **22.40** NIKOLI NE RECI GOL PONEDELJKA **23.40** NA VES GLAS **0.20** DNEVNE NERODNOSTI **0.45** ŠPORTNI STUDIO **1.15** RADIO LONDON **3.30** FANTJE IZ PRERIJE **4.30** POWER RANGERS **5.00** RAZUMEM, OČKA **5.30** WILLY, PRINC Z BEL AIRA **6.00** BAYSIDE SCHOOL

ORF 2

14.50 TISOČ MOJSTROVIN **15.00** SKEDENJ GLASBENIKOV **16.45** POSEBNI PROGRAM **17.00** ODMEVI IZ FRANCIJE **17.30** LIPOVA ULICA, druž. nan. **18.00** COSBY SHOW, zab. nan. **18.30** SRČEK, show **19.00** AVSTRIJA DANES **19.30** ČAS V SLIKI **20.00** KULTURNI DNEVNIK **20.15** BAVAREC NA RÜGNU, zab. nan. **21.07** TELESKOP, Zadnja iluzija Kube **22.00** ČAS V SLIKI **22.35** DIAMANTI NA ZELENJAVNEM TRGU, dok. film **23.45** KALKUTA 60 **23.55** PEKING OPERA BLUES, hong. film, 1986 **1.40** TISOČ MOJSTROVIN

madžarska 1

6.03 JUTRANJI PROGRAM **6.45** DNEVNIK **7.00** SONČNI VZHOD **9.00** ČEZ DAN **9.30** RIVIERA, evropska serija **10.30** DISNEY, pon. **11.30** IGRA **12.00** OPOLDANSKI ZVON, POROČILA **12.07** GOSPODARSKI POROČEVALEC **12.32** WELCOME TO HUNGARY **15.40** VAŠKA TV, pon. **16.00** DNEVNIK, VREME **16.12** PREBUJANJE POMLADI **16.45** ZUNANJE ZADEVE, serija **17.15** KOLEDAR 1994, poljudnoznanstveni magazin **17.55** VKLOPI **18.35** KOLO SREČE **19.07** ZA OTROKE **19.30** DNEVNIK **20.15** ZVEZDNIKI ROCKA, ZZ TOP **20.45** VDOVA IN NJENA HČI, 3. del tv filma **21.40** INVENTURA **22.25** PORTRETI, György Szemadém **23.05** PODEDOVANI STRAHOVI, 3. del tv filma **24.00** DNEVNIK BBC

madžarska 2

14.05 TEDEN, ponovitev **15.00** ZASEDANJE PARLAMENTA, prenos **17.00** NAPOVED PROGRAMA, VREME **17.05** ZA OTROKE, dve risanki **17.25** SVET KNJIGE **17.50** PRIVATIZACIJSKE ZGODBE **18.00** VELIKI ZORNI KOT, regionalni program **18.10** SÁNDOR LEZSÁK, dokumentarni film **19.00** NOGOMETNO PRVENSTVO, Cse-pel : Vasas **21.00** DNEVNIK **21.35** PRED 25. LETI, o prvi oddaji v barvah **21.45** ŽELELI STE, Polkovnik Redl, madžarski film (1984) **0.15** POSEL, gospodarski poročevalec

canale 5

6.30 PRVA STRAN **9.00** SHOW MAURIZIA COSTANZA **11.45** FORUM, vodi Rita dalla Chiesa **13.00** POROČILA **13.35** NAJLEPŠE POROKE **14.00** JE RES TAKO? igro vodi Alberto Castagna **15.00** ŽENITNA POSREDOVALNICA, vodi Marta Flavi **16.00** BIM, BUM, BAM, otroška oddaja z risankami **18.02** CENA JE PRAVA, vodi Iva Zanicchi **19.00** KOLO SREČE, vodi Mike Bongiorno **20.00** POROČILA **20.25** TO JE NOVICA, vodita Ezio Greggio in Ric **20.40** CIKEL NAJBOLJŠIH FILMOV: celovečerni film **22.25** TARGET, dokumentarna oddaja **23.15** SHOW MAURIZIA COSTANZA **24.00** POROČILA **0.15** SHOW MAURIZIA COSTANZA **1.45** TO JE NOVICA **2.00** POROČILA **2.30** ZANZIBAR **3.00** POROČILA **3.30** TARGET **4.00** POROČILA **4.30** PETERKA S PETEGA NADSTROPJA **5.00** POROČILA

RAIUNO

6.45-7.30-8.30 FLASH **7.00-8.00-9.00** POROČILA **7.35** GOSPODARSTVO **9.30** FLASH **9.35** MLADI PO SRCU **10.00** FLASH **10.05** TEODORA, BIZANTINSKA CESARICA, 1. del **11.00** POROČILA IZ MILANSKEGA STUDIA **11.05** 2. DEL FILMA ... KALIMERO **12.00** BLUE JEANS, nanizanka **12.25** VREME **12.30** FLASH **12.35** GOSPA V RUMENEM, nanizanka **13.30** TV DNEVNIK **14.00** PRIZMA **14.20** QUARKOV SVET **15.00** EDEN ZA VSE **18.00** POROČILA **18.15** POTOVANJE SKOZI ČAS **19.05** KARAMELE, loto **19.40** PRIVIDI **19.50** VREME **20.00** TV DNEVNIK **20.30** ŠPORTNA POROČILA **20.35** PRIVIDI **20.40** IGRANI FILM **23.00** POROČILA **23.05** BOŽANSKA KOMEDIJA **23.30** BESEDA IN ŽIVLJENJE **24.00** POROČILA **0.30** VREME **0.40** VEDETI **1.00** DANES V PARLAMENTU **2.25** FILM **3.45** POROČILA **3.50** CELOVEČERNI FILM **4.50** POROČILA

RAIDUE

6.30 KOLIKO ZGODB! **8.45** JUTRANJA POROČILA **9.05** LASSIE **9.30** KADAR SE LJUBI, naniz. **10.50** MED NAMI POVEDANO **11.45** POROČILA IZ NEAPELJSKEGA STUDIA **12.00** VAŠE ZADEVE **13.00** URA JE TRINAJST **13.25** GOSPODARSTVO **13.35** VREME **13.40** SUPERSOAP **15.10** MED NAMI POVEDANO **17.15** POROČILA **17.20** POGUM ZA ŽIVLJENJE **18.20** ŠPORTNI VEČER **18.30** SPREMENLJIVO JASNO **18.45** HUNTER, naniz. **19.35** VREME **19.45** TV DNEVNIK **20.15** ŠPORT **20.20** DVAJSET DVAJSET **20.40** INŠPEKTOR DERRICK, naniz. **21.45** MIXER **23.15** NOČNE VESTI **23.30** VREME **23.35** POGUM ZA ŽIVLJENJE **0.35** DOBIMO SE V KINU **0.40** FILM **2.05** NOČNE VESTI **2.20** VIDEOSMEH **3.00** TV UNIVERZA

italia 1

6.30 JUTRANJI CIAO, CIAO, risanke **9.30** BABY SITTER, nanizanka **10.00** POSEBNI ZNAKI: GENIALNOST, nanizanka **10.30** STARSKY IN HUTCH **11.30** A-TEAM **12.25** ODPRTI STUDIO **12.35** TUKAJ ITALIJA **12.50** CIAO, CIAO, risan-ke **14.30** TO NI RAI **16.00** SMILE, zabavna oddaja **17.05** RAZUMEM, OČKA, nanizanka **17.50** ŠPORTNI STUDIO **17.55** POWER RANGERS **18.30** BAYSIDE SCHOOL, nanizanka **19.00** WILLY, PRINC Z BEL AIRA **19.30** ODPRTI STUDIO

retequattro

6.30 AMERIŠKA DRUŽINA **7.15** RESNICA **8.00** PEPELKA, nanizanka **9.00** PRIJETEN DAN, zabavna oddaja, vodi Patrizia Rossetti **10.00** SOLEDAD, nanizanka **11.00** LJUBEZENSKA VROČICA **11.30** POROČILA **11.45** MADDALENA **12.30** CELESTE, nanizanka **13.00** STEZE **13.30** POROČILA **14.00** STEZE **15.00** PRVA LJUBEZEN **15.30** PRINCESA **16.00** CAMILLA, GOVORI MI O LJUBEZNI **17.00** RESNICA **17.30** POROČILA **17.35** RESNICA **18.00** FUNARI, informativna oddaja **19.00** POROČILA **19.30** OBRAT, vodi Gianfranco Funari **20.30** MILAGROS **22.30** NAJLEPŠI FILMI NA RETEQUATTRO, celovečerni film **23.30** POROČILA **0.40** IZ JUTRIŠNJIH ČASOPISOV **0.55** POROČILA **2.00** OBRAT **3.00** LOU GRANT **4.45** CELOVEČERNI FILM **6.00** MURPHY BROWN

SATELITSKA TV

super channel

13.00 SVETOVNO POSLOVANJE **13.30** FT POROČA **14.00** DANES **14.30** PREGLED EVROPSKEGA TRGA **15.00** DANES **15.30** KOLO SREČE **18.30** EVROPSKI TRG WRAP **19.00** DANES **20.00** MEDNARODNA POROČILA **20.30** KULTURNI KOLEDAR **22.00** KRONIKA NESREČ **22.30** SPOMINI **22.50** AMERIŠKI TRG WRAP **0.00** NOCOJŠNJI SHOW **1.30** NBC NOČNA POROČILA **2.00** ENAK ČAS **2.30** DETEKTIVKA

sky one

7.00 DJ Kat **9.40** Lutkovna oddaja **10.10** Risanke **10.30** Zabavne igre **11.30** Ljubezen na prvi pogled **12.00** Sally Jesse Raphael **13.00** Urbani kmet, nad. **13.30** Paradise Beach, nad. **14.00** Barnaby Jones, nad. **16.00** Drugi svet, nad. **16.45** DJ Kat **18.00** Vesoljske steze, nad. **19.00** Svet igre **19.30** Paradise Beach, nad. **20.00** Mash, nad. **20.30** Polna hiša, nad. **21.00** Vietnam, mini nad. **23.00** Vesoljske steze, nad. **24.00** Nedotakljivi, nad.

sky news

Vsako uro so poročila 6.30 PO LETU 2000 **7.30** POROČILA IZ SVETA **10.30** POTOVANJA **11.30** SPOMINI 1970–1991 **12.30** MEDNARODNA POSLOVNOST **13.30** NOVICE IZ SVETA **14.30** DOBRO JUTRO, AMERIKA **15.30** V ŽIVO IZ PARLAMENTA **17.30** POROČILA IZ SVETA **19.30** NOVICE IZ SVETA **20.30** SPECIALNA POROČILA **23.30** SPECIALNA POROČILA **0.30** ABC SVETOVNE NOVICE **1.30** KAM NA POTOVANJE **2.30** ABC NOVICE **3.30** SPOMINI 1970–1991 **4.30** ABC NOVICE

vox

12.20 POTOVALNI MAGAZIN, pon. **13.10** ŽIVLJENJE V VEČNEM LEDU, pon. **13.40** RIVIERA, fran. naniz. **14.05** POPOLDANSKI POGOVOR **14.45** CANNON, am. krim. naniz. **15.40** TRIVIALNO PRIZADEVANJE **16.10** POROČILA **16.15** GOLA DEJSTVA, am. ljub. kom. **18.00** OSREDNJA POROČILA **18.15** SIMON & SIMON, am. krim. naniz., pon. **19.10** CANNON, am. krim. naniz. **20.05** POROČILA **20.10** MORILEC S SREBRNIMI KRILI, angl. krim. film **21.45** POROČILA **21.50** POD KRINKO, angl. krim. naniz. **22.35** SLEDGE HAMMER!, am. naniz., danes: Lastna sodba **23.05** POROČILA **23.10** KANAL GRANDE **23.55** OSREDNJA POROČILA **0.15** MED DVEMA SVETOVOMA, am. melodrama

VOX, 21.50 – Pod krinko, angleški krim. film

mtv

6.00 ZBUDI SE NA ENOSMERNI CESTI, vodi Rebecca de Ruvo **9.00** VIDEO, vodi Ingo **12.00** SOUL NA MTV, vodi R. Rich **13.00** NAJVEČJE USPEŠNICE NA MTV **14.00** VIDEO, vodi Simone **16.30** MTV COCA COLA POROČILA **16.45** MTV V KINIH, vodi P. Dann **17.00** POROČILA **17.15** 3 OD 1,VIDEO **17.30** POKLIČI MTV, vodi Rececca De Ruvo **18.00** BRITAN. LESTVICA USPEŠNIC, vodi P. King **20.00** NAJVEČJE USPEŠNICE NA MTV, vodiP. King **21.00** ROLANJE NA MTV, PAUL SIMON **22.00** PRAVI SVET, nadalj. **22.30** BEAVIS IN BUTT-HEAD **23.00** MTV COCA COLA POROČILA **23.15** MTV V KINIH, vodi P. Dann **23.30** NOČNA POROČILA **23.45** 3 OD 1, VIDEO **0.00** BRITANSKE USPEŠNICE, vodi P. King **2.00** VIDEO, vodi Marijne **3.00 - 6.00** NOČNI VIDEO

premiere

7.00 ROMEO PREDSTAVLJA: COSTA IN BRAVA **7.10** PASJE MESTO; ADDAMSOVI: SLIKANJE Z MORTIJEM **8.00** ROVER & DAISY, am. risanka **9.10** OPERACIJA MALI MOŽGANI, am. kom. **10.45** DAVID BOWIE: PRVIH 30 LET, nem. spec. oddaja **11.55** TEMNI KONJ, am. drama **13.30** KINO '94, magazin **14.00** ROMEO PREDSTAVLJA: POMLAD **14.10** PASJE MESTO; ADDAMSOVI: LURCH GRE NA ZAHOD **15.00** PREŽIVETJE NA KEY WESTU, am. drama **16.40** ROKA, KI ZIBLJE ZIBELKO, am. srhljivka **18.30** PASJA BORBA, am. drama **20.00** CLEAR; ZAPPING **20.15** KNIGHT MOVES, nem.-am. srhljivka, 1991 - igrajo: **Christopher Lambert**, Diane Lane, Tom Skerritt, Daniel Baldwin, Arthur Brauss **22.05** WILLEMSEN, tv pogovor **23.05** TIP, DA BI GA USTRELIL, am. akc. kom. **0.55** ŽARIŠČE V L. A. - VRNITEV PROFESIONALCEV, am. akc. film **2.50** 66. PODELITEV OSCARJEV V LOS ANGELESU, am. specialna oddaja **6.30** 7. VIDEOFEST V BERLINU, nem. kratki film

rtl 2

5.30 DR. WESTPHALL, amer. nadalj. **6.15** ŽENSKA, VREDNA, SEDEM MILIJONOV DOLARJEV, amer. nadalj. **7.05** RISANKE **9.55** UMIK **10.25** CALIFORNIA HIGHSCHOOL - ZMEDA MED ODMORI IN PRVA LJUBEZEN, amer. nadalj. **10.55** DR. WESTPHALL, amer. nadalj. **11.55** DR. QUINN - STRASTNA ZDRAVNICA, amer. nadalj. **12.50** RISANKE **16.55** ŽENSKA, VREDNA SEDEM, ... **17.50** UMIK **18.20** NEM. VIDEO SMEŠNICE **18.55** AKTUALNE NOVICE **19.00** DELO NA ČRNO, amer. nadalj. **20.00** AKTUALNE NOVICE **20.15** NEVARNO OROŽJE - VROČI ZAPLETI, amer. kriminalna nadalj. **21.20** WWF WRESTLING **22.25** AKTUALNE NOVICE **22.35** DREAM ON, amer. nadalj. **23.10** AKTUALNE NOVICE **23.15** NOSFERATU V BENETKAH, ital. film. Igrajo: **Klaus Kinski**, Barbara de Rossi, Christopher Plumer, Yorgo Voyagis **1.05** DOMINION **1.35** PONOVITVE

eurosport

7.30 AEROBIKA **8.00** SABLJANJE, SP Pariz **10.00** SMUČANJE, SP iz Vaila **12.00** MOTOŠPORTNA POROČILA **13.00** SKOKI, Planica **14.00** KOLESARSTVO, Milano-San Remo **15.00** ATLETIKA **16.00** EUROFUN **16.30** DIRKA Z MOTORNIMI SANMI, Kanada **17.30** OLIMPIJSKI MAGAZIN **18.30** ŠPORTNA POROČILA **19.00** SRFANJE, Queensland **20.00** NASCAR **21.00** BOKS **22.00** NOGOMET **23.00** EUROGOLF **0.00** ŠPORTNA POROČILA **0.30** ZAKJUČEK

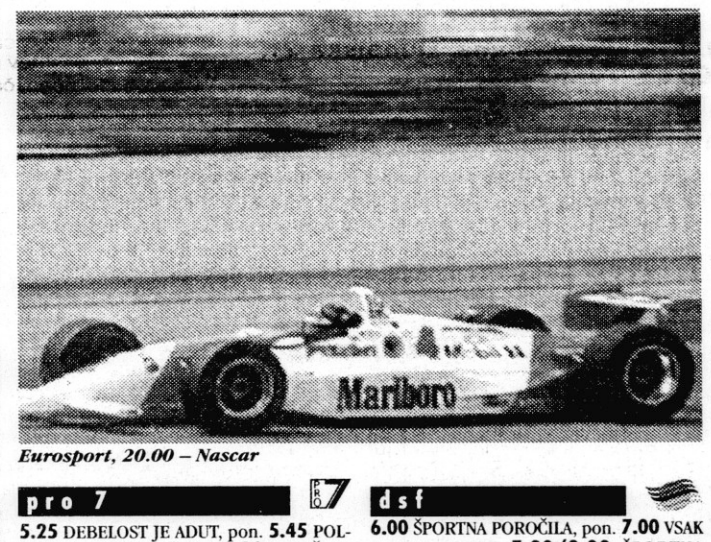

Eurosport, 20.00 – Nascar

pro 7

5.25 DEBELOST JE ADUT, pon. **5.45** POLJUBI ME, MALI!, pon. **6.10** DRUŽINA KREMENČKOVIH, pon. **6.35** SIMPSONOVI, pon. **7.00** ZAJČEK DOLGOUŠČEK **7.05** BATMAN, pon. **7.30** ZAJČEK DOLGOUŠČEK **7.35** PARKER LEWIS **8.05** GRK OSVOJI CHICAGO, pon. **8.35** DENVER KLAN, pon. **9.35** DEŽELA FARAONOV, pon. **11.30** ŠOLSKA VROČICA, pon. **12.00** BILL COSBY SHOW, pon. **12.30** AGENTKA S SRCEM **13.25** DENVER KLAN **14.25** HARDCASTLE & McCORMICK **15.25** DEBELOST JE ADUT **15.55** GRK OSVOJI CHICAGO **16.25** DRUŽINA KREMENČKOVIH **16.55** SIMPSONOVI **17.20** ZAJČEK DOLGOUŠČEK **17.25** BATMAN **17.50** ZAJČEK DOLGOUŠČEK **17.55** PARKER LEWIS **18.25** NADPOVPREČNEŽ **18.55** ŠOLSKA VROČICA **19.25** BILL COSBY SHOW, Dekliščina, am. druž. kom. **20.00** POROČILA **20.15** ROPARICE ŽE ČAKAJO, ital. pust. film, 1991 - igrajo: Donald Pleasence, **Valeria d'Obici, Massimo Serato**, Sasha C. Darko, Bruno Corazzari, Per Andersson **23.35** POROČILA **23.45** RENEGADE - NEUSMILJENA JEŽA, pon. **0.45** MIKE HAMMER, pon. **1.35** POROČILA **1.45** KARATE TIGER III, pon. **3.20** POROČILA **3.30** SPECIALNI SKVADRON, pon.

movie channel

7.00 DRACULA'S DAUGHTER **8.15** THE BLACK CAT **9.30** TREASURE ISLAND **10.20** THE WIND IN THE WILLOWS **11.15** THE NAKED PREY **13.00** THE MAN WHO NEVER WAS **15.00** BARNUM **17.00** TREASURE ISLAND **18.00** THE WIND IN THE WILLOWS **19.00** BROTHER FUTURE **21.00** COOL WORLD **23.00** DYING YOUNG **0.55** WITH SAVAGE INTENT

3 sat

9.00 ČAS V SLIKI **9.05** JUTRANJI MAGAZIN **10.00** AVANTI, AVANTI!, italijanščina **10.30** GALERIJA AVTORJEV **10.55** FRANZ LISZT **11.05** DIRIGIRA GERD ALBRECHT **11.50** I. STRAVINSKI, Vojakova zgodba **12.20** ŠILING **13.00** DNEVNIK **13.05** OPOLDANSKI MAGAZIN **13.45** OSTANE UPANJE **14.15** BERG IN GOSTI **15.45** NEMŠKI MOJSTRI **15.55** LIRIKA ZA VSE **16.05** SIEBENSTEIN **16.30** PAN TAU **17.00** MINI ZIB **17.15** ZORNO POLJE **18.00** SLIKE IZ AVSTRIJE **18.53** NAŠ ŠPANČEK ZASPANČEK **19.20** POGOVOR DNEVA **19.30** ZNA-NOST **20.00** DNEVNIK **20.15** X-LARGE **21.15** CLIP **22.00** ČAS V SLIKI **22.30** KULTURA **23.15** NOČNA KAVARNA **0.45** DESET PRED DESETO **1.10** KULTURNI DNEVNIK

sat 1

6.00 NEMČIJA DANES ZJUTRAJ **9.00** ALF **9.30** LADJA ZALJUBLJENCEV **10.25** BONANZA **11.20** SENCA STRASTI **12.15** KOLO SREČE **13.00** LADJA ZALJUBLJENCEV **14.00** SOSEDI, Izdana skrivnost, avstral. druž. naniz., 1985 -igrajo: Alan Dale, Darius Perkins, Paul Keane, June Salter, Julia Macdougall **14.30** ALF **15.00** BONANZA, Kdo je Tom Burns?, am. western naniz., 1965 - igrajo: Lorne Greene, Pernell Roberts, Dan Blocker, Michael Landon, Lola Albright **16.00** VESOLJSKA LADJA ENTERPRISE - PRIHODNJE STOLETJE **17.00** 5 KRAT 5 **17.30** REGIONALNA POROČILA **18.00** POJDI NA VSE! **19.00** POROČILA **19.19** NOGOMET **19.30** KOLO SREČE **20.15** BAVAREC NA OTOKU RUEGEN, Glasba je v zraku, nem. druž. naniz., 1993 - igrajo: Wolfgang Fierek, Simone Thomalla, Erich Bahr, Mattias Haase, Eberhard Hungerbuehler **21.15** PROSIM, JAVI SE!; POROČILA **22.10** HUNTER; POROČILA **23.00** NOVICE IN ZGODBE **23.50** KANAL 4 **0.20** KANAL 4 Z »Z« **0.50** VESOLJSKA LADJA ENTERPRISE - PRIHODNJE STOLETJE **1.50** KAPITAN RAUHBEIN IZ ST. PAULIJA **4.10** PROSIM, JAVI SE! **4.50** BLACK - ČRNA STRELA; PREGLED PROGRAMA **5.30** ZORRO - ČRNI MAŠČEVALEC

rtl

6.00 POROČILA **7.00** DOBRO JUTRO, NEMČIJA **9.00** KALIFORNIJSKI KLIC V SILI, Magie? **10.00** BOGATI IN LEPI **10.30** ČAS HREPENENJA **11.00** CENA JE VROČA **11.30** DRUŽINSKI DVOBOJ **12.00** OPOL-DANSKI MAGAZIN **12.30** SPRINGFIELDOVA ZGODBA **13.20** KALIFORNIJSKI KLAN **14.10** UMORI SO NJEN KONJIČEK, Družinska skrivnost **15.00** ILONA CHRISTEN, tema: »Seksualni artikel - nora igračka« **16.00** HANS MEISER, danes: »Otroci - Priložnost ali breme?« **17.00** KDO JE TUKAJ ŠEF?, Jonathan je zaljubljen **17.30** STRAŠNO PRIJAZNA DRUŽINA, Restavracija s tremi zvezdicami **18.00** DRUŽINSKA BANDA, Gospod Schraubenschluessel **18.30** OSEMNAJST 30 - tema po telefonu **18.45** POROČILA **19.10** EKSPLOZIVNO - MAGAZIN **19.40** DOBRI ČASI, SLABI ČASI **20.15** FLODDER - DRUŽINA, DA BI JO ZMEČKAL, Najdenček **20.45** STRAŠNO PRIJAZNA DRUŽINA, Moja prijateljica Sandy **21.15** MESTNA KLINIKA, Obtožba **22.15** DAN X **23.00** 10 PRED 11, kulturni magazin **23.30** SK-15, krim. mag. **0.00** NOČNI ŽURNAL **0.30** PONOČI! **1.00** STRAŠNO PRIJAZNA DRUŽINA **1.30** DRUŽINSKA BANDA **2.05** UMORI SO NJEN KONJIČEK **3.00** EKSPLOZIVNO - MAGAZIN, pon. **3.25** HANS MEISER, pon. **4.20** ILONA CHRISTEN, pon. **5.30** BOGATI IN LEPI

dsf

6.00 ŠPORTNA POROČILA, pon. **7.00** VSAK DAN V FORMI **7.30/8.00** ŠPORTNA POROČILA, pon. **9.00** VSAK DAN V FORMI, pon. **9.30** ŠPORT PO SVETU, magazin, pon. **10.00** MOTO ŠPORT **11.00** NOGOMETNI MUNDIAL **11.30** HATTRICK, pon. **12.00** POTOVALNI MAGAZIN **12.30** HOKEJ NA LEDU 13.00 VSAK DAN V FORMI, pon. **13.30** MAGIČNI ŠPORTI **15.00** GOLI IN TRIJUMFI **16.00** VELTINS - KOŠARKARSKA ZVEZNA LIGA, pon. **17.00** NOGOMETNI MUNDIAL, pon. **17.30** HATTRICK, pon. **18.00** MAGIČNI ŠPORTI; MLADI IN ZABAVA; SKOKI S PADALOM **19.30** ŠPORTNA POROČILA **19.35** MERJENJE MOČI **20.00** TENIS **22.00** NOGOMET **22.45** ŠPORTNA POROČILA **23.00** ROKOBORBA **00.00** GOLI IN TRIJUMFI **1.00** NOGOMET, pon.

RADIO

PRVI PROGRAM

(Na frekvencah: 88,5; 90,0; 90,9; 91,8; 92,9; 94,1 in na 96,4 MHz)
5.00-8.00 Jutranji program – vmes: EP, Lojtrca domačih; 5.20 Poročila, promet; 5.30 Prva jutranja kronika; 5.15 Horoskop; 5.20 Obvestila; 5.50 Jutranja Gimnastika; 6.00 Poročila, promet; 6.05 Dobro jutro, rojaki; 6.15 Iz naših sporedov; 6.30 Poročila, promet; 6.45 Slovenec; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.30 Poročila, promet; 7.50 Biovreme; 8.00 Poročila; 8.05-9.35 Radio plus – vmes: 8.15 Obvestila, spot; 8.30 Dnevnikov odmev; 8.40 Minute za smeh; 9.00 Poročila; 10.00-19.00 Program A – 1; 10.00 Poročila; 10.30 Pregled slovenskega tiska; 10.45 Spot; 11.00 Poročila; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.00 Poročila; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.45 Spot; 13.00 Danes do 13–ih; 13.20 Osmrtnice in Obvestila; 14.00 Poročila, spot; 14.30 Poslovne informacije; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Obvestila; 16.15 Varnostna kultura; 16.45 Spot; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Poročila, spot; 19.00 Radijski dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja (studio Maribor) 21.05 Zaplešite z nami; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Iz naših sporedov; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 22.40 Slovenski pevci šansonov in evergrinov; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturno – Goran Gluvić: Zadnji poletni ples; 23.15–4.30 Nočni program.

DRUGI PROGRAM

(Na frekvencah: 87,8; 92,4; 93,5; 95,3; 96,9; 97,9; 98,9 in 99,9 MHz)
5.30-8.30 Jutro; 5.30 Prva jutranja kronika; 6.00 Poročila, promet; 6.10 Delo; 6.15 Neposredna zveza z AMZS; 6.30 Poročila, promet; 6.40 Pregled sporeda; 6.50 Dnevnik; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.15 Zvezdni pregled; 7.30 Poročila, promet; 7.50 Večer; 8.00 Gospodarski vestnik – Novice; 8.10 Strokovnjak svetuje – Kontaktna oddaja; 8.30-13.00 Dopoldne na valu 202 – vmes: 8.30 Novice; 8.40 Koledar prireditev; 8.45 Sponzorirana oddaja; 9.30 Novice; 9.35 Popevka tedna; 10.30 Novice; 10.40 Primorski val; 11.00 Ekološke teme; 11.30 Novice, spot; 11.35 Obvestila; 11.50 Sponzorirani pogovori; 12.00 Točno opoldne; 12.10 Športni dogodki; 12.30 Novice, spot; 12.40 Štajerski val; 13.00-19.00 Val 202 popoldan: »Krasni Kras« – oddaja s terena: Štanjel in okolica – vmes: 13.00 Danes do 13–ih; 13.40 Obvestila; 14.00 Drobtinice; 14.30 Novice, spot; 14.55 Sponzorirani pogovori; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasbene informacije in novosti; 16.30 Novice, spot; 16.35 Popevka tedna; 16.40 Gost popoldneva; 17.30 Novice, obvestila, spot; 17.50 Šport na valu 202; 17.55 Sponzorirani pogovori; 19.00-23.00 Večer na II. programu – vmes: 19.00 Radijski dnevnik; 19.30 Ameriška country lestvica; 20.00 Popularnih 40; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 V soju žarometov.

TRETJI PROGRAM

(Na frekvencah: 96,5; 101,4; 102,0 in 103,9 MHz 8.00-19.30 in 88,6; 93,1; 96,5; 100,6; 101,4; 102,0 in 103,9 MHz 19.30-24.00)
6.00 Avizo in začetek programa; 6.05 Dobro jutro /Händel, Vivaldi, Boccherini, Corelli, C. Ph. E. Bach, Mozart, – vmes: Mercadante/; 6.30 Jutranja misel; 7.00 Druga jutranja kronika; 8.00 Napoved sporeda in poročila; 8.05 Glasbena matineja; 9.00 Poročila; 10.00 Poročila; 10.05 Kulturna panorama – repriza; 11.00 Poročila; 11.05 Čas in glasba; 13.00 Poročila; 13.05 Radijska igra za otroke – Lojze Kovačič: Možiček med dimniki; 14.00 Poročila; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Pihalne godbe na koncertnem odru; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Napoved popoldanskega in večernega sporeda; 16.05 Ponedeljkov divertimento; 16.45 Ekonomska politika; 17.00 Nove glasbene generacije; 18.00 Poročila, spot; 18.05 Iz slovenske glasbene ustvarjalnosti; 19.30 Operni koncert; 20.15 Kronika tretjega programa; 20.30 S tujih koncertnih odrov – Ciklus musica viva v Münchenu: Simfoniki Bavarskega radia, dir. Hans Zender, sol. Trudeliese, Schmidt – mezzosopran, Thomas Indermühle – oboa; dela Wolfganga Fortnerja, Manfreda Trojahna in Hansa Zenderja; 22.00 Poročila; 22.05 Dvignjena zavesa; 22.50 Komorni studio – Baročne – Corellijeve ansambelske sonate in glasba 20. stoletja za tolkala...; 23.50 Predstavitev torkovega sporeda; 23.55 Lirični utrinek; 24.00 Konec III. programa in vključitev v nočni program Radia Slovenija.

RADIO GLAS LJUBLJANA

(Krim stereo 100,2 MHz, Grad Šance stereo 102,4 MHz)
5.00 Dobro jutro Ljubljana (Dejan Kaloper); 5.15 Prve novice; 7.00 Horoskop; 7.15 Novice; 7.20 Naj, naj; 7.35 Vremenska napoved; 7.45 Slovenske novice se predstavijo; 8.00 Dopoldanski RGL (vodi Mile Jovanovič); 8.15 Napoved dogodkov; 8.30 Jutro je lahko tudi takšno; 9.25 Kam danes v Ljubljani; 10.15 Novice; 11.00 Anketa J.; 11.55 Odgovori; 12.00 BBC novice; 12.15 Novinarski gost; 13.15 Novice; 14.00 Pasji radio; 14.15 Novice; 14.30 Glasbena oddaja; 15.00 Popoldne na RGL (vodi Blanka Koželj); 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.10 Spoznajmo se; 16.25 Nagradna uganka; 17.00 'Anketa; 17.15 Novice; 17.55 Špeckahla; 18.15 Gost RGL; 19.15 Zadnje novice; 19.25 Vremenska napoved; 20.00 Ballantines – nagradni kviz, 21.00 Vogueženske in lepota – vodi Carmen Cestnik; 22.00 Sršeniada; 01.00 satelitski program

RADIO ŠTUDENT

(89,3 in 104,3 MHz)
11.00 Vžig; 11.30 K4 odpira ventile!; 12.00 Vinilmanija; 14.00 Of (24 ur-info); 15.30 Čudoviti svet zlobe in nasilja (striptrip); 17.00 Joculator; 17.30 You-rock it!; 19.00 TB: Makvirag – Vinum (est bibendum) /nota-micromedia/; 20.00 Alter-mozaik /Techno / Fonk-kura / Cosmopolis

RADIO KOPER

(SV 549 kHz, UKV 88,6 – 93,8 –100,3 – 100,6 – 104,3 – 107,6 MHz)
06.00 Otvoritev programa radia Koper glasba, vmes koledar; 06.30 Jutranjik 07.00 II jutranja kronika – prenos RS; 07.30 Pregled tiska; 07.45 Evergreen; 08.00 Modri val; 08.05 Predstavitev dopoldanskega programa; 08.15 Na rešetu – modri val rešuje zadrege poslušalcev; 08.30 Poročila; 09.00 Servisne informacije, prireditve; 09.15 Utrinki zanimivosti; 09.30 Poročila; 09.45 Odgovori na »rešeto«; 10.30 Poročila Primorski val 202 11.00 V podaljšku – pregled rezultatov športnega vikenda; 12.30 Opoldnevnik radia Koper 13.00 Jagode in podoknice 13.30 Poročila 14.30 Poročila 15.00 Ob robu igrišča – odmevi na slovensko nogometni prvenstvo; 15.30 Dogodki in odmevi – prenos RS; 16.00 Glasba po željah; 16.35 Bla-bla radio; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Bla-bla radio II.; 19.00 Večerni radijski dnevnik – prenos RS; 19.30 Sv prenaša I. pr. RS, ukw III. program RS

RADIO MARIBOR

(UKV 93,1 in 90,4 MHz, SV 558 KHz)
5.40 Jutranji program; 5.50 Radio danes; 6.00 Poročila; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.15 Dobro jutro; 8.00 Poročila, osmrtnice, obvestila; 9.00 Poročila; 9.05 Štajerske miniature; 10.00 Poročila; 10.05 Šport v ponedeljek; 11.00 Poročila; 11.45 Info servis; 12.00 Poročila; 12.10 Mali oglasi; 13.00 Poročila; 13.05 Popoldne pod Pekrsko gorco; 14.00 Poročila, osmrtnice, obvestila; 15.00 Poročila; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želeli ste, poslušajte; 17.00 Dnevnik Radia Maribor; 17.30 Obvestila, osmrtnice; 17,45 Šport; 18.00 Pokličite 101 555; 19.00 Večerni radijski dnevnik; 19.30 Minute za glasbo; 20.00 Sotočje; 21.00 Rock klub; 22.00 Zrcalo dneva; 22.15 Glasba; 23.15 Nočni program.

DNEVNA OBVESTILA

CANKARJEV DOM

danes!

TEKMOVANJE MLADIH GLASBENIKOV REPUBLIKE SLOVENIJE – orgle. (GD)
ob 20. uri – B. Slade: OB LETU OSOREJ. Igrata Polona Vetrih in Ivo Ban. (ŠD)

glasba

Torek, 22. 3., ob 19.30: KONCERT NAGRAJENCEV 23. TEKMOVANJA MLADIH GLASBENIKOV REPUBLIKE SLOVENIJE – disciplina orgle. V sodelovanju s Tekmovanji mladih slovenskih glasbenikov/ TEMSIG. (GD, 600, 300 SIT)

Četrtek, 24. 3., ob 20. uri LETNI KONCERT BIG BAND RTV SLOVENIJA. (LD, 800 SIT)

Petek, 25. 3., ob 20. uri: KONCERT SIMFONIKOV RTV SLOVENIJA, zeleni abonma. **OB 30-LETNICI UMETIŠKEGA DELOVANJA MARKA MUNIHA.** (GD, 800, 700, 600 SIT)

predavanja

Torek, 22. 3., ob 19. uri: NOVA DUHOVNA GIBANJA IN KRŠČANSTVO. Predavanje iz cikla Verska kulturna dediščina, glavni referent: **dr. Marjan Turnšek,** predavatelj dogmatične teologije. (LD, brezplačne vstopnice pri blagajni CD!)

Četrtek, 24. 3., ob 19. uri: DAOIZEM IN AZIJSKE RELIGIJE. Predavanje **dr. Maje Milčinski** iz cikla Društva za primerjalno religiologijo. (Klub CD, brezplačne vstopnice pri blagajni CD!)

film

ZLATA PALMA CANNES 1993!
25. in 26. 3., ob 20. uri: KLAVIR/THE PIANO. Scenarij in režija **Jane Campion,** glasba **Michael Nyman,** igrajo **Holly Hunter, Harvey Keitel, Sam Neill, Anne Paquin.** Predpremiera! (LD, 600 SIT)

razstave

Do 10. 4.: JOŽE CIUHA: IZ PARIŠKEGA ATELJEJA. Razstava je podaljšana do 10. aprila! (Galerija CD in Sprejemna dvorana)

Do 10. 4.: PARS PRO FOTO – razstava modne fotografije (Mala galerija CD)
Razstave v CD so odprte vsak dan od 15. do 21. ure!

videoteka

Od ponedeljka do petka od 16. do 20. ure, ob sobotah od 9. do 14. ure: Ogled dokumentarnih posnetkov programa CD in izposoja kaset s sodobnimi filmi in filmsko klasiko!

informacije

Center za informacije in prodajo vstopnic je odprt vsak delovnik od 13. do 20. ure, ob sobotah od 9. do 14. ure in uro pred prireditvijo. Telefon **222-815.**

GLEDALIŠČA

OPERA BALET

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

R. STRAUSS
A·R·I·A·D·N·A NA NAKSOSU

»... Uspeh uprizoritve opere Ariadna na Naksosu je odvisen od štirih činiteljev: dramatičnega soprana, bleščeče koloraturke, domiselnega režiserja in prekaljenega dirigenta. Ljubljanska Opera je tokrat razpolagala z vsemi štirimi ...«
(Pavel Šivic, Radio Slovenija)
Drugi abonmaji: 22. 3., red Torek I., 24. 3., red Četrtek I., 26. 3., red Sobota, 30. 3. red Sreda, 1. 4. red Petek.
Pon., 21. 3., ob 15. uri – P. I. Čajkovski: **HRESTAČ,** RAZPRODANO!
Dirigent Marko Gašperšič, plešejo A. Hriberšek, V. Isaičev, V. Vidmar, E. Todor, J. Kalan.
Pon., 21. 3., ob 19.30 – Ch. W. Gluck: **LE CINESI (KITAJKE),** predstava AG. (Abonenti imajo 50-odstotni popust).
Tor., 22. 3., ob 14. uri – Ch. W. Gluck: **LE CINESI (KITAJKE),** predstava AG.
Tor., 22. 3., ob 19. uri – R. Strauss: **ARIADNA NA NAKSOSU,** red Torek I., izven, konto. Dirigent **Wolfgang Rot,** pojejo L. Wickenden, N. Radovan, M. Morača, J. Kušar.
Sre., 23. 3., ob 19. uri – G. Verdi: **NABUCCO,** izven, konto. Dirigent Igor Švara, pojejo S. Milenković-Teodosieu, V. Enčev, D. Damjanov, I. Urbas.
Blagajna: danes med 11. in 13., 14. in 15. ter 17. in 19. uro. Rez. po tel.: 331-950 med 9. in 10. uro.

DRAMA SNG V LJUBLJANI

Ponedeljek, 21. mar., ob 19.30 – H. Ibsen: **ROSMERSHOLM.** Abonma ŠTUDENTSKI PRVI in IZVEN (KONTO).
Torek, 22. mar., ob 19.30 – H. Ibsen: **ROSMERSHOLM.** Abonma ŠTUDENTSKI DRUGI in IZVEN (KONTO).
Sreda, 23. mar., ob 15. uri – Literarno popoldne z Wolfgangom Bauerjem. Vstop prost. Vabljeni!
Četrtek, 24. mar., ob 19.30 – W. Bauer: **CHANGE.** PREDPREMIERA. Abonma DIJAŠKI 6 VEČERNI.
Petek, 25. mar., ob 19.30 – W. Bauer: **CHANGE.** PREMIERA. IZVEN (KONTO).
Sobota, 26. mar., ob 19.30 – W. Bauer: **CHANGE.** Abonma PRVA REPRIZA in IZVEN (KONTO).

MALA DRAMA

Sreda, 23. mar., ob 20. uri – F. Boyer: **ALI BOG LAJA?** PREMIERA. IZVEN (KONTO).
Četrtek, 24. mar., ob 20. uri – B. Starr: **MOŠKI POD POSTELJO.** IZVEN (KONTO). Igrata Zvezdana Mlakar in Barbara Lapajne.
Sobota, 26. mar., ob 20. uri – E. Boyer: **ALI BOG LAJA!** IZVEN (KONTO).

Blagajna je odprta vsak delavnik od 11. do 12. ure ter od 18. ure do začetka predstave. Rezervacije ob istih urah, telefon 221-511.

MGL – MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO

Ponedeljek, 21. marca, ob 19.30 – I. Cankar: ZA NARODOV BLAGOR.
Gostovanje na Tednu slovenske drame v Kranju.
Ob 18. in 21. uri – L. Jagodic, M. Pokorn, B. Tadel:
KLINIKA TIVOLI d. o. o.
Za IZVEN in KONTO (razprodano)
Torek, 22. marca, ob 15.30 – A. P. Čehov: GALEB.
Za abonma TOREK POPOLDANSKI
Sreda, 23. marca, ob 15.30 – A. P. Čehov: GALEB.
Za abonma SREDA POPOLDANSKI
Četrtek, 24. marca, ob 19.30 – A. Miller: SMRT TRGOVSKEGA POTNIKA
IZVEN in KONTO (razprodano)
Petek, 25. marca, ob 19.30 – A. P. Čehov: GALEB.
Za abonma PETEK

MALA SCENA MGL
Torek, 22. marca, ob 20. uri – G. Barilly: MEDENI MESEC.
Za IZVEN in KONTO.
Sreda, 23. marca, ob 20. uri – G. Barilly: MEDENI MESEC.
Za IZVEN in KONTO.
Vstopnice so v prodaji v PIC MGL vsak dan od 10. do 12. ure in uro pred predstavo. Telefon 210-852. Vabljeni!

Slovensko Mladinsko Gledališče Ljubljana

Ponedeljek, 21. 3. 1994: GOSPODIČNA JULIJA. GOSTOVANJE V BIALYSTOKU NA POLJSKEM.

SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA
ROBERTO ZUCCO
Niko Goršič

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE MARIBOR – DRAMA SNG MARIBOR

predstavlja obnovitveno premiero:
W. Shakespeare:
HAMLET
Mit o maščevanju gledališča v režiji **TOMAŽA PANDURJA** z Branetom ŠTURBEJEM v naslovni vlogi in Matjažem TRIBUŠONOM, Mileno MUHIČ, Ksenjo MIŠIČ, Radkom POLIČEM, Liviom BADURINO, Primožem EKARTOM, Petrom TERNOVŠKOM, Radom PAVALCEM, Ivom LESKOVCEM, Sonjo BLAŽ, Anico SIVEC, Ireno MIHELIČ, Ireno VARGA, Zvonkom FUNDO in Ivico KNEZOM v **torek, 29. 3., ob 19.30 za red PREMIERSKI IN IZVEN.**
Ponovitve bodo v sredo 30. 3., ob 19.30 ZA ABONENTE IN IZVEN in v četrtek, 31. 3., ob 19.30 ZA RED EKONOMSKA IN IZVEN.

Slovensko Ljudsko Gledališče Celje

Petek, 25. marca, ob 19.30 – **Anton Tomaž Linhart: TA VESELI DAN ALI MATIČEK SE ŽENI.** Abonma PREMIERA. Režija Vito Taufer.
Z mitološko zakoreninjenostjo v zavesti vsakega poštnega Slovenca si Matiček zasluži, da ga vendarle že uprizorimo kot stvarno in kritično razpravo o značaju Slovencev in se končno sprijaznimo s tem, kaj in kdo smo.
MATIČEK PRVIČ V NOVI DRŽAVI KOT GA NISTE PRIČAKOVALI.
Predstavo so pripravili: režiser VITO TAUFER, dramaturginja Marinka Poštrak, kostumograf Alan Hranitelj, scenograf Samo Lapajne, slikarji Samo Lapajne, Oto Rimele in Tajka Šnuderl, lektor Marijan Pušavec. Glasba je delo Janeza Krstnika Novaka, korepetitor Miro Podjed.
Igrajo: PETER BOŠTJANČIČ Matiček N. N., VESNA MAHER Nežka, VLADO NOVAK k. g. Baron Naletel, NATAŠA KONC Rozala, TOMAŽ GUBENŠEK Tonček, IGOR SANCIN Zmešnava, MARJAN BAČKO Žužek, RENATO JENČEK Budalo, DARJA REICHMAN Jerca, ZVONE AGREŽ Jaka in MIRO PODJED Gašper.
Na dan premiere bo ob 17.30 izpred hotela KOMPAS na Miklošičevi v Ljubljani odpeljal gledališki avtobus.
Pokrovitelj predstave je AGRINA ŽALEC.

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

TEDEN SLOVENSKE DRAME 94
DANES, 21. marca, ob 19.30 – Ivan Cankar: ZA NARODOV BLAGOR (Mestno gledališče ljubljansko) – za IZVEN.
JUTRI, 22. marca, ob 19.30 – Milan Kleč: VSEGA JE KRIVA MARJANA DERŽAJ (SSG Trst) – za IZVEN.
Gledališka blagajna je odprta uro pred začetkom predstav. Rezervirane vstopnice je treba prevzeti do pol ure pred začetkom predstav.

KONCERTI

Akademija za glasbo prireja v ponedeljek, 21. marca 1994, ob 19.30 KOMORNI KONCERT v mali dvorani Slovenske filharmonije.
Nastopila bosta Helena KOSEM, klavir (iz razr. viš. pred. T. Zrimšek) in – ob klavirski spremljavi viš. um. sod. Vlaste DOLEŽALRUS – Slavko KOVAČIČ, klarinet (iz razr. izr. prof. A. Zupana).
Program: J. S. Bach, Rahmaninov, Bartók, Chopin, Brahms, Debussy.
Vstop prost, vljudno vabljeni.

ELDORADO
VSAK DAN OD 10. DO 17. URE - KUHINJA S FRANCOSKO-ITALIJANSKIM NAVDIHOM IN Z MEHIŠKIMI SPECIALITETAMI.
V torek, 22. 3.: **McDONALD'S BALON PARTY Z BOGATIMI NAGRADAMI.**
V sredo, 23. 3.: **GOLDSTAR KARAOKE SHOW.** TEKMOVANJE ZA BARVNI TELEVIZOR GOLDSTAR.
V četrtek, 24. 3.: **GAULOISES BLONDES SHOW - NASTOP SKUPINE FINGERS - VRHUNSKA ATRAKCIJA SOULA, RHYTHMA IN BLUESA.**
Vljudno vabljeni!
DNEVNI BAR NOČNI KLUB

Vsem, ki si želite z dodatnim zaslužkom izboljšati svoj standard,
ponujamo
nezahtevno in odlično plačano delo!
Pogoji: sposobnost komuniciranja z ljudmi, nekaj delovnih izkušenj in predvsem želja po dobrem zaslužku.
Vsi, ki vas ponudba zanima, lahko dobite vse informacije v zvezi s ponujenim delom v ponedeljek, 21. 3. 94, ob 18. uri v prostorih ZOM Helidon, Celovška 142, Ljubljana.
12856

SGP GRADBINEC KRANJ p.o.
Smo med večjimi gradbenimi podjetji v Sloveniji in
vabimo k sodelovanju
diplomirane gradbene inženirje, inženirje
(VII. in VI. stopnja)
in
diplomirane ekonomiste in ekonomiste
(VII. in VI. stopnja)
za opravljanje
zahtevnih strokovnih in vodstvenih del v komercialnem sektorju in sektorju operative.
Delovno razmerje bomo s kandidati sklenili za nedoločen čas. Izbranim kandidatom ponujamo tudi možnost reševanja stanovanjskega vprašanja (kadrovsko stanovanje).
Pisne prijave z dokazili o izobrazbi pošljite v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: SGP Gradbinec Kranj, p.o., Nazorjeva 1. 64000 Kranj – splošni sektor podjetja.
Vse prijavljene kandidate bomo obvestili v 8 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.
12878

STIKOVA VROČA LINIJA

ZVEDELI VČERAJ – VELJA DANES!

Naročila za objavo oglasov v STIKOVI VROČI LINIJI sprejemamo po telefonu (061) 13-13-201, faks 13-10-169 in na naslov DELO STIK, Ljubljana, Dunajska 5, od 8. do 13. ure za objavo za naslednji dan.

RAČUNALNIŠKA — **USPOSABLJANJA, ISA – Teh. park Instituta J. Stefan: 123-12-99.**

RENAULT 19 — 4 in 5 vrat, **DOBAVA TAKOJ!** **ABC d.o.o. Renault,** Nova Gorica 065/27-012, Ajdovščina 065/61-110.

AX – ZAPELJIVEC ZX – ZMAGOVALEC XANTIA – SANTA XM – AVTO USPEŠNIH C 15 – ZA PODJETJE IN DRUŽINO C 25 – PRAVI PARTNER — Imate namen kupiti nov avto? V CIMOS-u Vam nudimo široko paleto temperamentnih CITROËN-ov, ki Vam bodo zvesto služili. Vzemite si čas in stopite do Cimosovih salonov v:
– KOPRU, Ulica 15. maja 18, tel. 066/32-060,
– LJUBLJANI, Dalmatinova 4, tel. 061/312-250 in
– NOVI GORICI, Rejčeva 20, tel. 065/28-178.
Vsem, ki boste v marcu vplačali katerikoli naš avtomobil, podarjamo izkaznico za enoletno brezpl. servisiranje Vašega novega avtomobila. Dobava vozil takoj! Za kupce vozil ZX pa še posebno presenečenje!

DRUŽBENIKI PODJETNIKI — Bliža se **31.5.1994** in do takrat se morajo družbe **USKLADITI Z NOVO ZAKONODAJO.** Seminar bo potekal v hotelu Turist v Ljubljani, dne 25.4.94. Prijave: Izobraževalno središče Miklošič, tel. 061/320-996.

AKCIJSKA PRODAJA VSEH OPUŠČENIH PROGRAMOV KOLPA SAN od 10.3.–10.4.1994 — Salon Kolpa vam nudi ugoden nakup kopalniške opreme Kolpa san po izredno nizkih cenah:
– izvozni programi kopalniške opreme Kolpa san
– opuščeni programi kopalnih kadi, tuš kadi in umivalnikov
– izdelki Kolpa san in Kolpa ker II in III kvalitete
Salon Kolpa, Rosalnice 5, METLIKA, tel. 068/58-273, 58-292.
Del. čas salona: vsak delavnik od 8.–18., sobota od 8.–12. ure.

OBNOVIMO DOM – PRODAJNA AKCIJA V PRODAJALNAH MERCATOR NANOS — Res: obnovimo dom! Pobarvajmo ga, zamenjajmo zavese, obesimo nove lestence, položimo nove proproge. In to kar zdaj, ko je ob akciji »Obnovimo dom« v prodajalnah Mercatorja Nanosa, od 14.3.–31.3., vse to na voljo po ugodnih cenah, s popusti in veliko izbiro.

KURJAVA V PREHODNEM OBDOBJU — Razmišljate kaj o kurjavi v prehodnem obdobju, ko ni potrebno ogrevati več celotnih površin? Idealna rešitev so peči na petrolej vrhunske znamke **CORONA**. Na zalogi tudi uvožen petrolej. **CENA:** od 45.400 do 63.600 SIT. Inf. **MOST** Gornja Radgona d.o.o., Trg svobode 11, 69250 GORNJA RADGONA, tel./fax 069/61-643, **KONZUM,** Linhartova 13, LJUBLJANA, tel. 061/320-963.

MÜLLER TALNE OBLOGE — Vabimo vas v naši trgovini v Ljubljani – Grad Kodeljevo in v Celju – stavba Razvojnega centra, kjer lahko izbirate med več tisoč različnimi vzorci talnih oblog, tapet in dekorativnega blaga. **Novo** – keramične ploščice. Tel. 061/441-834, 063/27-306.

INTENZIVNI VIKEND TEČAJI TUJIH JEZIKOV — **Začetni intenzivni vikend tečaji dvakrat tri dni:** **NEMŠČINE:** 25. – 27.3. ter 15.–17.4., **PODVIN** **ANGLEŠČINE:** 25.–27.3. ter 15.–17.4., **LJUBLJANA** **EMONA EC – TUJI JEZIKI,** tel. 061/441-085, fax 061/444-320.

NOVOTEHNA AVTOMOBILI NOVO MESTO — **KO PRIČAKUJETE VEČ, IZBERITE KVALITETNO PONUDBO.** **Iz zaloge** vam po **stari ceni** nudimo vozila **CITROËN AX:** FIRST, CABAN, TRD in TRE. Novo mesto, 068/322-066; Krško 0608/31-485.

DIADA d.o.o. Ljubljana 061/1258-212 int. 238 — – strokovni izbor kadrov po želji podjetnika
– brezplačno iskanje dela za brezposelne
– kadrovski inženiring in svetovanje

RENAULT – RUFAC UGODNE CENE! — Takojšnja dobava za R5, twingo in clio, R19. Kredit – leasing. »Staro za novo«. Za vsakega kupca darilo. Tel. 061/854-042, 854-666.

ČISTI DOM S ČISTILI ČISTO — **MAVRICA** Trgovsko podjetje z barvami, laki in čistili vam v vseh svojih trgovinah nudi **po izjemno ugodnih cenah** kompleten program čistil ČISTO od 21.3.94 do 15.4.94.
Vsak sijaj ima svoj zakaj! **MAVRICA** vam nudi rešitev!

POHIŠTVO »MI« Moderni interieri POPUST DO 45% — Spoštovani kupci! Za Vas smo pripravili bogato izbiro tudi uvoženega pohištva – možnost nakupa na 4, 6 ali 9 obrokov in s čeki.
Vabljeni v naše prodajalne:
– BTC, Hala A, tel. 185-26-36
– Salon pohištva, Dunajska 21, tel. 314-557
– Prodajni center, Dunajska 63, tel. 314-132,
kjer Vam nudimo specializirano ponudbo kuhinj vseh slovenskih proizvajalcev – nizke cene in strokovno svetovanje.

..... NOVO ..... NOVO ..... NOVO — AVTOHIŠA LJUBLJANA, Vodovodna 93, Lj., tel. 061/16-81-444 obvešča lastnike avtomobilov **ZNAMKE RENAULT**, da je v sklopu **SERVISA** ponovno odprta bogato založena prodajalna originalnih rezervnih delov in opreme za avtomobile iz Renaultovega programa. Ne izgubljajte časa, pričakujemo vas. Za večje in stalne kupce, obrtnike in podjetja nudimo posebne ugodnosti. Del. čas: delavniki od 7.–17. ure.

KINO

KINOTEKA: program Arhiva Slovenije: dokumentarni filmi od 1946 do 1950 (rež. Dušan Povh, Zvone Sintič, Mirko Mahnič, Mirko Grobler, Metod Badjura). Ob 18. uri. Franc. barvni UČITELJ (LE MAITRE D'ECOLE), 1981. Rež. Claude Berri. Glav. vl.: Coluche, Josianne Balasco. Ob 20. uri.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

KOMPAS: (Miklošičeva c. 38): ob 17., 19.15 in 21.30 V IMENU OČETA (IN THE NAME OF THE FATHER), drama. R: Jim Sheridan. **I: Daniel Day – Lewis, Emma Thompson, Pete Postletwaite. Nominacija za 7 OSKARJEV! Berlin – ZLATI MEDVED!**
KOMUNA: ob 10. uri MATINEJA Z OČKOM: GOSPA DOUBTFIRE – OČKA V KRILU, družinska komedija – evropska in ameriška uspešnica. I: Robin Williams.
Ob 17., 19. in 21. uri ROMANCA V SEATTLU (SLEEPLESS IN SEATTLE), romantična komedija. R: Nora Ephron. **I: Meg Ryan in Tom Hanks. 2 NOMINACIJI ZA OSKARJA!**
UNION: ob 16., 18.15 in 20.30 **GOSPA DOUBTFIRE** – OČKA V KRILU (MRS. DOUBTFIRE), družinska komedija – evropska in ameriška uspešnica. R: Chris Columbus. **I: Robin Williams,** Sally Field, Pierce Brosnan. OČKA NAPOVEDUJE, DA BO SPODNESEL DINOZAVRE!
MINI: ob 16.30, 19. in 21.30 POPOLN SVET (A PERFECT WORLD), drama. R: Clint Eastwood. **I: Kevin Costner, Clint Eastwood,** T. J. Lowther, Laura Dern.
VIČ: ob 16.30 in 20. uri SCHINDLERJEV SEZNAM (SCHINDLER'S LIST), vojna drama. R: Steven Spielberg. I: Liam Neeson, Ben Kingsley, Ralph Fiennes. **12 NOMINACIJ ZA OSKARJE!**
BEŽIGRAD: ob 16.30, 18.45 in 21. uri ŽIVI (ALIVE), **drama po resničnih dogodkih ob letalski nesreči v Andih.** R: Frank Marshall. I: Ethan Hawke, Vincent Spano, Josh Hamilton.
ŠIŠKA: ob 16.30, 18.45 in 21. uri **GOSPA DOUBTFIRE** – OČKA V KRILU (MRS. DOUBTFIRE) družinska komedija – evropska in ameriška uspešnica. R: Chris Columbus. **I: Robin Williams,** Sally Field, Pierce Brosnan.
MOJCA: ob 16. in 18. uri DENIS POKORA (DENNIS THE MENACE), družinska komedija. R: Nick Castle. I: Walter Matthau, Mason Gable, Joan Plowright. Ob 20. uri ŠOLSKI ABONMA: VONJ PO ŽENSKI (SCENT OF A WOMAN), HUMORISTIČNA MELODRAMA. I: Al Pacino. (A/2). TUDI ZA IZVEN!
DVOR: ob 17. in 19. uri ROMANCA V SEATTLU (SLEEPLESS IN SEATTLE), romantična komedija. R: Nora Ephron. I: Meg Ryan in Tom Hanks. **2 NOMINACIJI ZA OSKARJA!** Ob 21. uri ZARADI VELIKEGA ZANIMANJA: PRAVA STVAR (TRUE ROMANCE), akcijska »črna« komedija. R: Tony Scott. I: Christian Slater, Patricia Arquette, Gary Oldman. Brad Pitt.
DOMŽALE: ob 16.30, 18.30 in 20.30 ROMANCA V SEATTLU (SLEEPLESS IN SEATTLE), romantična komedija. R: Nora Ephorn. I: Meg Ryan in Tom Hanks. 2 NOMINACIJI ZA OSKARJA!
Prodaja vstopnic uro pred prvo predstavo!
DANES JE VSTOPNICA CENEJŠA!

CELJE
UNION: amer. romantična komedija ROMANCA V SEATTLU, ob 16.30, 18.30 in 20.30.
MALI UNION: amer. pustolovska drama ŽIVI, ob 18. in 20.15.
METROPOL: amer. črna komedija PRI ADDAMSOVIH 2, ob 16. in 18. uri.
Amer. komedija MRS. DOUBTFIRE–OČKA V KRILU, ob 20. uri. Zadnjič!
DOM: amer. komedija NESKONČEN DAN, ob 18. in 20. uri.

MARIBOR
GLEDALIŠČE: ob 17.30 drama SCHINDLERJEV SEZNAM. Zaradi dolžine filma (195 min) spremenjene ure predstav in cena vstopnice (450 SIT). Tudi v kinu Union.
Ob 21. uri drama V IMENU OČETA. Predpremierno samo do 22. marca!
PARTIZAN: ob 16., 18.15 in 20.30 družinska komedija OČKA V KRILU. Film se izteka!
UNION: ob 16.30 in 20. uri drama SCHINDLERJEV SEZNAM.
UDARNIK: ob 18.15 in 20.30 črna komedija PRI ADAMSOVIH 2. Predvidoma do srede!

CENTER–KRANJ: amer. romantična komedija ROMANCA V SEATTLU, ob 16., 18. in 20. uri.
STORŽIČ–KRANJ: danes zaprto!
ŽELEZAR–JESENICE: amer. komedija GOSPA DOUBTFIRE, ob 17.45 in 20. uri.
TRŽIČ: filmsko gledališče: amer. pust. drama ŽIVI, ob 17.45 in 20. uri.
RADOVLJICA: amer. BEGUNEC, ob 20. uri.
ZAGORJE: amer. TRIJE MUŠKETIRJI, ob 19. uri.
TRBOVLJE: amer. NA OGNJENI ČRTI, ob 19. uri.
NOVO MESTO: amer. ROMANCA V SEATTLU, ob 18. uri, amer. Schindlerjev seznam, ob 20. uri.
SLOVENJ GRADEC: angl. V IMENU OČETA, ob 18. in 20.15.

OBVESTILA

PLESNA ŠOLA KAZINA
KONGRESNI TRG 1
TEL.: 061/12 62 047
Vabljeni k vpisu v plesne tečaje za mladino in odrasle.
Vpis in informacije vsak delavnik od 10. – 12. in od 15. – 19. ure.
DRUŽABNI PLES
I. 7. 4.
II. 26. 3., 8. 4.; IV. 30. 3.
JAZZ I.: 24. 3.
JAZZ AEROBIKA: 29. 3.
HORUK – aerobična vadba za ženske in moške

JENKO
PLESNA ŠOLA
Petkovškovo nabrežje 35
vabi k vpisu v plesne tečaje:
začetni: 25. 3. ob 19. uri; 31. 3., ob 19. uri; 6. 4., ob 20. 30.
Vpis: vsak dan od 16. do 19. ure, tel. 32 00 42!

URŠKA
več kot plesna šola
NA GOSPODARSKEM RAZSTAVIŠČU
od 10. do 12. in od 15. do 20. ure
INFORMACIJE, VPIS: 131-02-11
Otroci in odrasli, če ste sami ali v dvoje, začetniki ali dobri plesalci, vabljeni v veseli svet plesa.

K U D
FRANCE PREŠEREN
Danes, 21. 3., ob 20. uri vas vabimo na predstavo KUČA BEZ KROVA v izvedbi GRUPE NEPOPRAVLJIVIH OPTIMISTA iz Bosne. Mentorica predstave Draga Potočnjak.
»Ej, Vojo, Vojo, zakaj vse to? Al'ti je tega treba bilo?«

SLOVENSKI KOMORNI ZBOR vabi na 7. koncert vokalnega abonmaja, ki bo v sredo, 23. 3. 1994, ob 19.30 v Slovenski filharmoniji. Na sporedu bodo dela Dvořaka, Poulenca in Brittna. Zborovodja Mirko Cuderman. Vstopnice so v prodaji uro pred koncertom pri blagajni Slovenske filharmonije.

DRUŠTVO ARHITEKTOV LJUBLJANE obvešča, da je razstava elaboratov za natečaj »HOTEL LEV« preložena na 29. marec 1994 in bo odprta do 10. aprila 1994 v hotelu LEV, Vošnjakova 1.

Canon
fotokopirni stroji
telefaxi
tiskalniki
kalkulatorji
copia
vojkova 15, ljubljana, tel. 061/13 20 223, fax 061/329 038
UGODNE CENE!!!
DOBAVA IN MONTAŽA TAKOJ!!
MOŽNOST NAKUPA NA LEASING!

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, Kotnikova 5, Ljubljana

objavlja
prosta delovna mesta:

1. svetovalca
v plansko-finančnem sektorju

2. svetovalca
v sektorju za zaposlovanje

3. svetovalca
v sektorju za varstvo pri delu

Poleg splošnih pogojev za objavljena delovna mesta zahteva še:
pod 1. – visoka izobrazba ekonomske smeri, najmanj tri leta ustreznih delovnih izkušenj, znanje uporabe računalnika
pod 2. – visoka izobrazba tehnične smeri, najmanj tri leta ustreznih delovnih izkušenj
pod 3. – visoka izobrazba tehnične ali pravne smeri, najmanj pet let ustreznih delovnih izkušenj.
Kandidati se lahko prijavijo v 8 dneh na naslov: Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, Kotnikova 5, Ljubljana.
12857

mantel
proizvodno podjetje d. o. o.
Partizanska pot 3a
61270 Litija
Tel. 061/883 239, 883 589
Faks: 061/883-719

PRODAMO:

1. CNC stružnico ∅ 800 z dvema revolverskima glavama, z dodatno opremo, letnik 1989.
2. stružnico WEIPERT, stružna dolžina 2000 mm ∅ 500 mm
3. stružnico Prvomajska, stružna dolžina 3000 mm ∅ 600 mm, brez vodil ∅ 800 mm
4. NC stružni avtomat Leinen ∅ 32, s podajalno napravo ter kompletnim orodjem
5. stružni avtomat Index b 42 z opremo
6. 3 stružne avtomate Index B 36 z opremo
7. stružni avtomat Traub A 42
8. 3 stružne avtomate Traub A 25
9. skobeljni stroj 800 mm dolžine
10. 250 hidravličnih razvodnih elementov
12852

C. J. I., d. d. Ljubljana, Dunajska 21, 61000 Ljubljana

objavlja prosto delovno mesto

komercialno-administrativna dela

Pogoji:
– V. ali VI. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske ali komercialne smeri
– tri leta delovnih izkušenj
– aktivno znanje angleškega in pasivno znanje nemškega jezika
– poznavanje dela z računalnikom – WORD, EXCEL
– ženska, starost od 25 do 30 let
– 3-mesečno poskusno delo
Če ste komunikativni, urejeni, vas veseli delo s strankami, pošljite svojo prijavo v 8 dneh po objavi na naslov: Ingstor d. o. o., Ljubljana, Celovška 264 – za delovno mesto komercialno-administrativna dela.
Kandidatke bomo o izbiri obvestili v 8 dneh po končanem izbirnem postopku.
12854

Fakulteta za naravoslovje in tehnologijo Univerze v Ljubljani obvešča, da bo mag. VOJKO JAZBINŠEK zagovarjal doktorsko disertacijo z naslovom: »MODELIRANJE TOKOVNIH IZVOROV MAGNETNEGA POLJA SRCA OB UPOŠTEVANJU REALNIH ROBNIH POGOJEV«.
Zagovor bo v ponedeljek, 28. 3. 1994, ob 13. uri v sejni sobi dekanata fakultete, Aškerčeva 9, Ljubljana.

Institut »Jožef Stefan« vabi, da se udeležite prireditev ob Stefanovih dnevih:
Torek, 22. marca 1994
ob 13. uri: predavanje prof. dr. Saše Svetine, dobitnika nagrade Republike Slovenije za znanstveno raziskovalno delo za l. 1993 (skupaj z akademikom prof. dr. Boštjanom Žekšem), Medicinska fakulteta Univerze v Ljubljani in Institut »Jožef Stefan«.
O NASTANKU OBLIK V BIOLOŠKIH SISTEMIH
ob 14.45: Otvoritev razstave olj akademskega slikarja Franceta Slane (v avli Instituta)
Sreda, 23. marca
ob 11.30: predavanje Nobelovega nagrajenca za kemijo leta 1991 prof. Richarda R. Ernsta, Tehniška visoka šola, Zürich
DEVELOPMENTS AND PERSPECTIVES OF NUCLEAR MAGNETIC RESONANCE
Predavanji bosta v veliki predavalnici Instituta »Jožef Stefan«, Jamova 39.
V avli pred veliko predavalnico Instituta si lahko ogledate razstavo o življenju in delu Jožefa Stefana in o nagrajenih delih dobitnikov Nagrad Republike Slovenije za znanstveno-raziskovalno delo v letu 1993 z »Instituta »Jožef Stefan«.

Organizacijo prireditev so podprli: Kmetijstvo Vipava, Agroind. Vipava 1894; Krka, tovarna zdravil, p.o., Novo mesto, Radenska – tri srca, Polnilnica mineralnih vod in pijač Radenci d.o.o., SKB banka d.d. in Zavarovalnica Triglav d.d.

DEŽURNA LEKARNA

LJUBLJANA
Nočna in nedeljska dežurna lekarna: Lekarna Miklošič, Miklošičeva 24. Izdaja nujnih zdravil in zdravil na recepte, predpisane istega dne.

MARIBOR
Nočna in nedeljska dežurna lekarna: Lekarna Glavni trg 29.

Telefon ZATE – ZAUPNI TELEFON za otroke, ženske, družino, žrtve nasilja in vse nemočne (061) 9783 vsak dan od 16.–21. ure.

SOS telefon za ŽENSKE IN OTROKE – ŽRTVE NASILJA
VSAK DAN od 18. do 23. ure na št. (061) 441-993 ali 9782.

STIGMA – DROGE – AIDS
Telefonska linija HOT LINE odslej deluje vsak dan, razen sobote in nedelje: dopoldne od 10.30–14.30, popoldne od 15.–20. ure.

BREZ OGLAŠEVANJA BI BILA VMES ŠE VEDNO PRAZNINA

slovenska mineralna voda R.....A
ameriški jeans L.....'S
nemški avto V.....N
japonski hi-fi S.....Y
albanski jogurt J.....E

Izpolnjevalci so za to, da so v prazen prostor vnesli imena prvih štirih izdelkov, povprečno porabili 10 sekund. Albanskega jogurta ni poznal nihče. In vendar v Albaniji imajo jogurt. Le slišali še niste zanj.
Jasno: ker ga ne oglašujejo.
Brez oglaševanja bo med proizvajalcem in kupcem vedno ostajal prazen prostor.

O.....E. Pravica do izbire.

Osnovna šola Vič Ljubljana, Abramova 26

objavlja
prosto delovno mesto

učitelja angleškega jezika

za določen čas (kasneje je zaposlitev mogoča za nedoločen čas); pogoj: predmetni učitelj ali profesor

Prijave z dokazili o izobrazbi naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi. O izbiri bodo obveščeni v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

Začetek dela po dogovoru.
12858

Gimnazija Bežigrad, Ljubljana, p.o., 61000 Ljubljana, Peričeva 4

objavlja prosto delovno mesto

profesorja nemškega jezika

(VII. stopnja izobrazbe) – 1 delavec za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom; nastop dela 3. maja 1994

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejemamo 8 dni po objavi razpisa pisno ali osebno na naslov: Gimnazija Bežigrad, Ljubljana, p.o., Ljubljana, Peričeva 4. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po končanem zbiranju prijav.
12797

Medicinska fakulteta v Ljubljani

objavlja prosto delovno mesto

nižjega tehničnega delavca – obdukcijskega pomočnika

na Inštitutu za patologijo za nedoločen čas

Pogoji:
– končana osnovna šola, priučitev na delo, 3-mesečno poskusno delo, izključno moški spol, odslužen vojaški rok

Pisne ponudbe sprejema tajništvo Medicinske fakultete, Vrazov trg 2, 8 dni po objavi. Prijavi je treba priložiti življenjepisne podatke. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.
12844

RAZ I TDI

Odšel je naš

LJUBOMIR JANKOLE

dipl. iur. v pokoju

Od njega se bomo poslovili v torek, 22. marca 1994, ob 12. uri na ljubljanskih Žalah

Na dan pogreba bo ležal v vežici sv. Krištofa na Plečnikovih Žalah

Žalujoči: Božena, Mateja, Jagienka v imenu vsega sorodstva

Ljubljana, 18. marca 1994

Ne moreva doumeti, da najine ljube

MARE

ni več
Zelo, zelo jo bova pogrešala

Njena Mili in Matjaž Štolfa

Izola, 20. marca 1994

Sporočamo žalostno vest, da nas je nenadoma zapustila naša draga

MARA BREGAR

profesorica zgodovine v pokoju

Od nje se bomo poslovili v sredo, 23. marca 1994, ob 13. uri na Plečnikovih Žalah v vežici sv. Marije

Žara bo v vežici od 7. ure dalje na dan pogreba

Žalujoči: bratje Božo, Rado, Ciril in Stanko z družinami in drugo sorodstvo

Ljubljana, 21. marca 1994

Po hudi bolezni nas je prerano za vedno zapustila draga soproga in mama

IRENA BRNELIČ

rojena KORČE

Na zadnjo pot jo bomo pospremili v ponedeljek, 21. marca 1994, ob 16. uri na pokopališču v Postojni

Do pogreba počiva v mrliški vežici na pokopališču v Postojni

Žalujoči: soprog Vlado, sinova Damijan in Herman, mama, sestri in bratje z družinami ter drugo sorodstvo

Hrašče, Postojna, Nova Gorica, Jelenje

Sporočamo žalostno vest, da je umrl naš dolgoletni sodelavec

ANTON ŠKRJANC

upokojenec

Od njega se bomo poslovili v torek, 22. marca 1994, ob 16. uri iz šestnajste mrliške vežice na ljubljanskih Žalah

Delavci Kemične tovarne Moste – Ljubljana

503212

Slovo je naša usoda
nasvidenje naše upanje.

V SPOMIN

Danes, 21. marca 1994, minevata žalostni dve leti, odkar se je poslovil moj ljubi mož

FRANCI POKORN

Zelo te pogrešam in nikoli te ne bom prebolela

Žalujoča žena Maca

Izola, 21. marca 1994

301725

DNEVNIK »DELO« IZDAJA ČZP DELO, D.O.O. ● USTANOVITELJ DELO, D.O.O. ● NASLOV UREDNIŠTVA: LJUBLJANA, DUNAJSKA C. 5, TELEFON N. C. 13-18-255. ● MALOPRODAJA – KOLPORTAŽA ● SLO DELO 31-255 ● POŠTNI PREDAL 29, 61001 LJUBLJANA ● TISK DRUŽBENO PODJETJE DELO – TISK ČASOPISOV IN REVIJ, P. O. LJUBLJANA, DUNAJSKA C. 5 ● NAROČNINA TEL. 13-18-255, 13-29-320, 13-14-226, 13-19-055, 13-15-315, FAX 13-12-163, **REKLAMACIJSKI ODD. DOSTAVE DNEVNIKA »DELO« ZA LJUBLJANO TEL. 061/318-880, LJUBLJANA, DUNAJSKA C. 5, ZA OBALO TEL. 066/38-603, ZA CELJSKO TEL. 063/441-144, int. 226, ZA GORIŠKO TEL. 065/25-323, ZA ZASAVJE TEL. 061/884-527, ZA DOLENJSKO TEL. 061/318-880, ZA GORENJSKO TEL. 064/216-824, ZA MARIBORSKO TEL. 062/26-245, ZA POMURJE 069/32-566** ● POSAMIČNA ŠTEVILKA STANE 50,00 TOLARJEV, ČETRTKOVA ŠTEVILKA 55, PETKOVA IN SOBOTNA PA 60,00 TOLARJEV ● **NAROČNINA ZA MAREC** 1994 JE 1.455,00 TOLARJEV. ZNIŽANA NAROČNINA ZA UPOKOJENCE 1.309,00 TOLARJEV ● ZA PLAČNIKE PO BANKI (TRAJNI NALOGI) ŠE 5% POPUST ● NAKAZILA NAROČNINE NA TEKOČI RAČUN: ČZP DELO, D.O.O., ŠT. 50102-603-48909 ● LETNA NAROČNINA ZA TUJINO JE 733 DEM (ZA LETALSKO DOSTAVO DODATNO ZARAČUNAVAMO PO TARIFI) ● PLAČILA NA DEVIZ. RAČUN PRI LB, ŠT. 50100-620-133-27620-27820/3 ● NOVO – ZA LJUBLJANO: MESEČNA NAROČNINA VEČERNEGA DELA ZA MAREC JE 1.482,00 SIT ● NAROČILA NA DNEVNIK DELO SPREJEMAMO VSAK DAN IN ZAGOTAVLJAMO DOSTAVO NA DOM V PETIH DNEH OD NAROČILA ● ODPOVEDI LAHKO UPOŠTEVAMO OB KONCU MESECA ● DELO STIK – OGLASNO TRŽENJE, TEL. 318-570, OGLASNA KOMERCIALA, TEL. 13-33-317, FAX. 302-414, DUNAJSKA 5, VI. NADSTR. PRIZIDKA ● MALI OGLASI: SPREJEM PO TEL. 13-36-266 ALI OSEBNO NA OKENCU DUNAJSKA 5, ŠUBIČEVA 1 ● OSMRTNICE: OD PONEDELJKA DO PETKA DO 16. URE OSEBNO NA OKENCU DUNAJSKA 5 IN ŠUBIČEVA 1, TELEFAKS 13-10-169, OB NEDELJAH IN PRAZNIKIH SPREJEMA OSMRTNICE NEPOSREDNO CENTRALNA REDAKCIJA, DUNAJSKA 5, ALI PO TELEFONU 13-18-255, 13-19-055, 13-15-315 **NA PODLAGI ZAKONA O PROMETNEM DAVKU (UR. LIST RS, ŠT. 4/92) IN MNENJA MINISTRSTVA ZA INFORMIRANJE (ŠT. 23/92), Z DNE 30. 1. 1992 SODI ČASOPIS MED PROIZVODE INFORMATIVNE NARAVE PO 13. TOČKI TARIFNE ŠTEVILKE 3, ZA KATERE SE PLAČUJE 5-ODSTOTNI DAVEK OD PROMETA PROIZVODOV.**

TELEFON DEŽURNEGA UREDNIKA 318-252, TELEKS SLO DELO 31-255, TELEFAKS 13-34-032.

PONEDELJKOV POGOVOR: JURE ZDOVC

O vrnitvi po koncu sezone

Ob zmagoslavju Smelta Olimpije v evropskem pokalu je bila vsaka druga beseda – ambicija. Nova, drugačna, še bolj evropska. Evropski pokal v novi sezoni ne bo več zadoščal, Smelt Olimpija mora v evropsko klubsko prvenstvo. V njem pa bi potrebovala okrepitve, predvsem Jureta Zdovca, ki bi mu nato sledil Slavko Kotnik in morda še kdo.

– Si gledal prenos tekme iz Lausanne?

»Neposrednega prenosa ne, ker v Šolunu ni satelitske TV in s tem Eurosporta, zato sem si ogledal posnetek ob polnoči. Tekma je bila seveda po grškem času ob 22. uri, tako da velikega zamika ni bilo. Sicer sem pa tu že napovedal zmago naših, zato me je trener Šakota tudi klical dve minuti pred koncem tekme in mi povedal, da Ljubljančani vodijo za 12 točk. Njemu je v manjših časovnih presledkih sporočal rezultat novinar Danilo Šotra iz Beograda.«

– Pa si res pričakoval zmago Smelta Olimpije?

»Seveda. Je pa res, da sem pred tekmo mislil, da se bodo naši morda malce ustrašili, kajti Taugres je vendarle izkušena ekipa. Perasović je eden najboljših evropskih strelcev, Portoričan Rivas je bil velik zvezdnik, Bannister je igral v ZDA, Laso je vodilni španski play. Bilo pa je ravno obratno. Smelt Olimpija je zaigrala pogumno in odločno, Baski pa so imeli trde noge, kar se je poznalo predvsem v obrambi. Taugres je zaigral taktično povsem zgrešeno.«

– In kaj bi rekel o ljubljanskih igralcih?

»Hauptman je igral normalno, tako kot smo ga navajeni, Horvat pa je gotovo odigral življenjsko tekmo. To se ti enkrat pač zgodi in če je to v še tako pomembnem finalu, je pač zmagoslavje še večje. Roman je sicer le dvakrat zadel trojko iz položaja, ko je bil oviran, drugače pa je bil pred metom sam. Toda to ni tako preprosto, kot se bo komu zdelo. Moraš zadeti, in to na tekmi, ki že tako povzroča pri vseh silno napetost. Pri Dušanu pa se je poznala rutina, saj je recimo zadel trojko prav takrat, ko je bilo to najbolj potrebno. Dvakrat se je Taugres približal na 7 točk, pa je Dule obakrat zadel trojko. Super pa je odigral drugi polčas Marko Tušek. Pogumno se je boril z desetkrat bolj izkušenimi centri, vsa čast mu.«

– Bannister je bil seveda najhujši.

»Vprašal sem našega centra Jasona Donaldsona, če ga pozna. Kdo pa ga ne bi poznal, če pa so ga že na začetku NBA klicali »Animal«. Večina je bila tudi tu navdušena nad igro Smelta Olimpije in za sedanjo ekipo je bila osvojitev evropskega pokala vsekakor pravi podvig.«

– Kot junake so košarkarje nato sprejeli tudi doma.

»So mi povedali. Tudi Hauptmana sem poklical takoj po vrnitvi, tako da sem obveščen o tem. Moralo je biti res lepo. Toda predstavljate si, kako je bilo v Solunu, ko je PAOK v Trstu še drugič premagal Stefanela in osvojil Koračev pokal. Skoraj vse mesto, pol milijona ljudi je bilo na ulicah. Tudi ven si nisem upal.«

– Po ljubljanskem podvigu v Švici je bilo v vseh izjavah slišati, da mora Smelt Olimpija v novi sezoni med najboljše v Evropi, med šestnajsterico evropskega klubskega prvenstva, zato pa naj bi bil skoraj prvi pogoj, da se v Ljubljano vrneš tudi ti. Za teboj bi najbrž prišel še Kotnik in morda še kdo. Kako je s tem?

»V tem trenutku je vse še zelo odprto. Težko je odgovoriti na to vprašanje. Z Iraklisom me čakata še končnici grškega pokala in prvenstva. Zdaj res dobro igramo in imamo kar lepe možnosti v obeh tekmovanjih. Vsak nov uspeh pa bo razumljivo povečal tudi apetite kluba in njegovega zagnanega predsednika. Ker se bomo očitno uvrstili v enega izmed evropskih tekmovanj, kar je bil tudi cilj pred sezono in zaradi česar so mene tudi pripeljali v klub, bo toliko več ambicij pri snovanju ekipe za novo sezono. Ko bo to za mano in če bo Smelt Olimpija seveda še zainteresirana, se lahko vsedemo in pogovorimo. Kakšen je lahko rezultat teh pogovorov, pa res ne vem.«

– So pri Iraklisu že kaj začeli namigovati o novi pogodbi?

»Verjetno bodo zelo resno »pritisnili«. To je glede na sedanje razmere, igro in medsebojne odnose tudi pričakovati. Nekateri celo trdijo, da sem novo pogodbo že podpisal. Vse to je gotovo predpriprava na pogovore ob koncu sezone.«

– Nekaj grških novinarjev je na finalu evropskega pokala v Lausanni trdilo, da so v Švico prišli tudi zato, da bi se začeli pogovarjati z Romanom Horvatom, ki naj bi se ti v novi sezoni pridružil pri – Iraklisu. Si kaj slišal o tem?

»Vse mogoče novice že krožijo po grški košarki, tudi v Solunu, toda da bi Iraklis hotel Horvata, pa res še nisem slišal. Če bi sam ostal tu, najbrž ne bi imel nič proti temu. Kateri klub pa ne bi imel takega igralca! Toda res, nič nisem v klubu slišal o tem. Pa gotovo bi, če bi bilo na tem kaj resnice. Sicer pa je o tem najbolje vprašati kar Romana, ki bo že vedel, ali je kdo z njim govoril o čem takem.«

– Bi pa seveda bilo lepo, če bi lahko zaigral v Smeltu Olimpiji.

»Lepo je igrati za svoj pravi klub, biti doma, utrjevati slovensko košarko. Po drugi plati pa ne gre pozabiti, da sem profesionalec in da se bo moj menedžer pogovarjal predvsem o finančnih pogojih mojega prestopa. Navsezadnje pa tudi moja vrnitev, in še čigava, sama po sebi še ne zagotavlja, da bomo kar uspeli in da bomo takoj med najboljšimi v Evropi. Sto tisoč malenkosti je, ki danes odloča o uvrščanju v najvišji razred evropske košarke.«

– Kako pa je z morebitnim odhodom v NBA?

»Tudi o tem še razmišljam. Menedžer mi sicer zadnje čase ni še nič sporočil, je pa prav te dni v ZDA in se pogovarja s posameznimi menedžerji in njihovimi klubi. Počakati pač moram na njegovo vrnitev in novice, ki jih bo prinesel. Zadnjič, ko je o tem govoril, je bil ves navdušen in je hotel še nekaj dodatnih video kaset o moji igri. Bomo videli, če je to kaj učinkovalo.«

– Prednost pa bi najbrž le moral dati Ljubljani, če bi bila ponudba približno enaka.

»Vse je odvisno od ljudi v Ljubljani, v klubu, in njihovi odločitvi. Res pa je, da je njihov odnos malce čuden. Po eni strani me vabijo, po drugi strani pa zahtevajo od mene denar. Za nenakšne stare dolgove naj bi šlo. Če vsega tega ne bomo povsem razčistili, potem se jaz v kakšno tveganje gotovo ne bom spustil . . .«

STANE TRBOVC

Štart v Braziliji z upanjem na novo obdobje romantike v F 1

Zgodovina kaže, da so spremembe pravil vselej najbolj udarile prav najbolj uspešna moštva - Ferrari se je dodobra okrepil, največji kombinator pa je bil Benettonov šef Flavio Briatore

Se bo prihodnji vikend z veliko nagrado Brazilije na dirkališču Interlagos pri Sao Paulu začelo novo romantično obdobje športnega avtomobilizma, v katerem bodo znova blesteli pogumni mojstri volana, za kar se zavzema tudi svetovna avtomobilistična organizacija na čelu z odločnim predsednikom Maxom Mosleyjem, ali pa se bo pošast imenovana »Hi-Tech« le nekoliko pritajila in bo le še nekoliko bolj zakrinkana iz zadnjih kotičkov boksov telemetrično vodila dirkalnike formule 1 v še bolj vrtoglave hitrosti in stroške? Najbrž imajo najbolj prav tisti, ki trdijo, da se bo v zakulisju razvil še bolj ogorčen boj od tistih na 16 dirkališčih letošnjega svetovnega prvenstva.

Tisti dirkači, ki so imeli možnost preskusiti katero bolj uporabnih različic aktivnega podvozja, pravijo, da bodo dirkalniki formule 1 letnika 1994 sila nemirne pošasti, ki jih bo pri polni hitrosti kaj težko krotiti na progi. Sedaj, ko nova pravila določajo najmanj enkratno dolivanje goriva v boksu, bo še toliko težje najti optimalno nastavitev dirkalnika. Prepovedano aktivno podvozje bi v delčku sekunde našlo najbolj idealno rešitev za razliko med polnim in praznim rezervoarjem goriva ter novimi ali starimi gumami. A to sedaj ni več mogoče. S »pametnim« podvozjem, ki pa je bilo resda na voljo le redkim, se poslavlja še nekaj elektronskih pogruntavščin, ki so v zadnjih letih dirkačem precej olajšale delo.

Zgodovina kaže, da z izjemo obdobja premoči McLarna, nobeno od moštev ni moglo obdržati prednosti pred tekmeci, kadar so se pravila tako drastično spremenila. To naj bi bila slaba novica za Brazilca Ayrtona Senno, ki je po šestih letih zvestobe in treh naslovih svetovnega prvaka zapustil McLarnovega šefa Rona Dennisa in presedlal k njegovemu tekmecu Franku Williamsu. Kajti po tej logiki naj bi v veliki četverici prišlo do spremembe razmerja moči, seveda na škodo zmagovalnega moštva zadnjih dveh prvenstev.

Williams-Renault je za to sezono pripravil nov dirkalnik FW 16, ki v marsičem spominja na lanskega, a le na prvi pogled. Konstruktorja Patrick Head in Adrian Newey sta ga pač morala prilagoditi pasivnemu podvozju, hkrati pa sta na novo zasnovala aerodinamiko. Tekmeci trdijo, da je dirkalnik na robu regularnosti, kar bo najbrž kar držalo, saj je Frank Williams v svojo bazo v Didcotu pripeljal tudi strokovnjaka FIA, s katerim so se posvetovali, če so konstrukcijske rešitve morebiti res kje v nasprotju s pravili. Glavno orožje bo seveda Renaultov motor RS6, nova različica desetvaljnika, ki ta čas nima enakovrednih tekmecev v formuli 1. Ayrton Senna se je pritoževal na utesnjenostjo kokpita, češ da se tudi za en sam kilogram ne bo smel zrediti, Damon Hill pa se v tem stosti, da bi se nemara dokopal Renaultovih motorjev, v igri ima BMW, ki bi se seveda rad ponašal s Schumacherjem in ima menda motor že na mizi, z istim magnetom pa skuša pretentati tudi Audija.

Najbolj se je okrepil Ferrari. Zadnji testi niso bili kdo ve kako obetavni, toda imena, kot so konstruktor John Barnard, športni direktor Jean Todt (prej Peugeot) in Osamu Goto, inženir, ki je bil podpisan pod najbolj udarnimi motorji Honde, so seveda zagotovilo, da bosta imela Jean Alesi in Gerhard Berger že v tej sezoni zelo udarna dirkalnika. To pa je tisto, kar najbolj željno pričakujejo številni italijanski navijači.

Prav lahko pa se zgodi, da prav zaradi prepovedi elektronike velika četverica ne bo več tako suverena kot doslej. Med tistimi najbolj nevarnimi pogosto omenjajo švicarsko moštvo Sauber, ki mu je Mercedes sedaj tudi uradno pritisnil svoj pečat, pa Jordan-Hart z obetavnim Rubensom Barichellom in ognjevitim Eddyjem Irvinom in nenazadnje tudi Lotus, ki je sicer v hudih finančnih škripcih, a naj bi mu vnovično sodelovanje s Hondo, oziroma njeno podružnico Mugen (Japonci snujejo povratek v F 1 in to ne le z motorji!), vlilo novih moči. In če se bodo uresničile napovedi o novem romantičnem obdobju, potem se obeta res zanimivo prvenstvo. (B. Š.)

SKRBNE PRIPRAVE – Zadnji rezultati Ferrarijevega lepotca 412T niso bili najbolj spodbudni, a ga je vsekakor treba šteti med favorite novega prvenstva.

Koledar prvenstva F1 1994

27. marec – VN Brazilije (Sao Paulo), **17. aprila** – VN Pacifika (Aida, Japonska), **1. maja** – VN San Marina (Imola), **15. maja** – VN Monaka (Monte Carlo), **29. maja** – VN Španije (Barcelona), **12. junija** – VN Kanade (Montreal), **3. julija** – VN Francije (Magny Cours), **10. julija** – VN Velike Britanije (Silverstone), **31. julija** – VN Nemčije (Hockenheim), **14. avgusta** – VN Madžarske (Budimpešta), **28. avgusta** – VN Belgije (Spa Francorchamps), **11. septembra** – VN Italije (Monza), **25. septembra** – VN Portugalske (Estoril), **16. oktobra** – VN Argentine (Buenos Aires), **6. novembra** – VN Japonske (Suzuka), **13. novembra** – VN Avstralije (Adelaide).

Dosedanji svetovni prvaki v formuli 1:

1950: Farina (Ita), **1951:** Fangio (Arg) oba alfa romeo, **1952** in **1953:** Ascari (Ita) ferrari, **1954, 1955, 1956** in **1957:** Fangio (Arg) mercedes & maserati, mercedes, lancia & ferrari in maserati, **1958:** Hawthorn (VB) ferrari, **1959** in **1960:** Brabham (Avstral) cooper-climax, **1961:** P. Hill (ZDA) ferrari, **1962:** G. Hill brm, **1963:** Clark lotus-climax, **1964:** Surtees ferrari, 1965 **Clark:** (vsi VB) lotus-climax, **1966:** Brabham (Aus), **1967:** Hulme (NZ) oba brabham-repco, **1968:** G. Hill lotus-ford, **1969:** Stewart (oba VB) matra-ford, **1970:** Rindt (Avs) lotus-ford, **1971:** Stewart (VB) tyrrell-ford, **1972:** Fittipaldi (Bra) lotus-ford, **1973:** Stewart (VB) tyrrell-ford, **1974:** Fittipaldi (Bra) mclaren-ford, **1975:** Lauda (Avs) ferrari, **1976:** Hunt (VB) mclaren-ford, **1977:** Lauda (Avs) ferrari, **1978:** Andretti (ZDA) lotus-ford, **1979:** Scheckter (JA) ferrari, **1980:** Jones (Avstral) williams-ford, **1981:** Piquet (Bra) brabham-ford, **1982:** Rosberg (Fin) williams-ford, **1983:** Piquet (Bra) brabham-bmw, **1984:** Lauda (Avs), **1985** in **1986:** Prost (Fra) oba mclaren-porsche, **1987:** Piquet (Bra) williams-honda, **1988:** Senna (Bra), **1989:** Prost (Fra), **1990** in **1991:** Senna (Bra) mclaren-honda, **1992:** Mansell (VB), **1993:** Prost (Fra) oba williams-renault.

Kdo je za volanom?

Williams-Renault: **0** – Damon Hill (VB), **2** – Ayrton Senna (Bra); Tyrrell-Yamaha: **3** – Ukyo Katayama (Jap), **4** – Mark Blundell (VB); Benetton-Ford: **5** – Michael Schumacher (Nem), **6** – J. J. Lehto (Fin); McLaren-Peugeot: **7** – Mika Hakkinen (Fin); **8** – Martin Brundle (VB); Arrows-Ford: **9** – Christian Fittipaldi (Bra), **10** – Gianni Morbidelli (Ita); Lotus-Mugen: **11** – Johnny Herbert (VB), **12** – Pedro Lamy (Port); Jordan-Hart: **14** – Rubens Barrichello (Bra), **15** – Eddie Irvine (VB); Larrousse-Ford: **19** – Erik Comas (Fra), **20** – Olivier Beretta (Fra); Minardi-Ford: **23** – Pierluigi Martini (Ita), **24** – Michele Alboreto (Ita); Ligier-Renault: **25** – Eric Bernard (VB), **26** – Olivier Panis (Fra); Ferrari: **27** – Jean Alesi (Fra), **28** – Gerhard Berger (Avs); Sauber-Mercedes: **29** – Karl Wendlinger (Avs), **30** – Heinz Harald Frentzen (Nem); Simtek-Ford: **31** – David Brabham (Avstral), **32** – Roland Ratzenberger (Avs); Pacific-Ilmor: **33** – Bertrand Gachot (Fra), **34** – Paul Belmondo (Fra).

Agassi se vrača na vrh

Key Biscayne 1994 je spet opozoril na 23-letnega ameriškega teniškega šampiona, ki je že nekajkrat zablestel, a tudi že velikokrat »poniknil«

KEY BISCAYNE – Kakor koli bi že ocenjevali letošnji turnir Lipton, ki je za štirimi za grand slam gotovo največji zbor svetovne teniške smetane obeh spolov, mimo Andreja Agassija ne bi mogli. Seveda so bile značilnosti še mnoge (nov osrednji štadion, številna presenečenja, zlasti med ženskami), toda 23-letni Američan, wimbledonski zmagovalec 1992, je bil nesporno osrednja osebnost.

Na turnir je prišel kot št. 31 svetovne lestvice, kar ga je postavljalo na 24. mesto med nosilci. To je bil njegov tretji nastop po operaciji zapestja, zaradi katere je moral nekaj mesecev mirovati. Njegova ponovna vključitev po skoraj pol leta v turnirski utrip je bila kar uspešna, saj je zmagal v Scottsdaleju, toda nihče pravzaprav ni mogel napovedati, kaj to pomeni za ta, mnogo večji turnir. Presenetljiv pa je bil njegov optimizem: »V življenjski formi sem,« je dejal.

In potem je naneslo, da se je že v tretjem kolu moral pomeriti z Nemcem Borisom Beckerjem, prav tako povratnikom in prav tako wimbledonskim (celo večkratnim) zmagovalcem. Toda še nekaj je bilo zelo mikavnega v tej partiji: bivši Aggasijev cocah je sedanji Beckerjev: 63-letni Američan Nick Bollettieri, ki si je v teniškem okolju ustvaril zveneče ime, četudi ga imajo mnogi za šarlatana. Ta bivši padalec, med katerega varovance sta sodila tudi kasnejši št. 1 na svetu Monika Seleš in Jim Courier, se je vedno ogreval za način igre, ki ni Beckerjev. Propagiral je močne udarce, a z osnovne črte: agresivno defenzivno, bi lahko rekli. Z Agassijem se je bil razšel, ker se mu ameriški posebnež ni hotel več podrejati. Zlasti po wimbledonski zmagi je začel delati po svoje in Bollettieri se mu je odrekel. »Bollettieriju se imam zahvaliti za marsikaj, še vedno ga imam rad, toda postal je pretesen zame. Seveda pa ni bilo lepo, da sem moral iz časopisa zvedeti, da se nima več za mojega coacha . . .«

● Becker se je moral pri Bollettieriju sprijazniti z dejstvom, da Američan posveča veliko več pozornosti kondicijskim pripravam kot drugi. Becker je vidno lažji, s tem spet tudi okretnejši, še vedno pa po tej plati neprimerljiv z Agassijem. Ta Bollettieriju predvsem očita, da daje poudarek kondiciji tudi zategadelj, ker sam ni bil teniški tekmovalec, pa mu je strategija teniške igre praktično tuja . . .

Bollettieri, ki ima tudi vzdevek »Mister PR«, saj je zares spreten pri trženju, je potem nekaj časa trdil, da bo samo še skrbel za svoj camp, ne pa se posvečal vadbi kakšnega zvezdnika, a ko se mu je konec lanskega leta ponudil Boris Becker, mu je segel v roko.

Mnogi so bili skeptični, ker so Bollettierijeve metode precej drugačne od onih, s katerimi se je Nemec srečeval doslej, toda Nick je menil, da bosta odličen tandem. Prvi rezultati so bili spodbudni: hitra poraza sicer v Marseillu in Rotterdamu, a vendar polfinale v Stuttgartu in zmaga v Milanu, toda Key Biscayne je bil za Beckerja že od nekdaj turnir, na katerem ni dosegel mnogo. Še nikdar ni prišel čez tretje kolo, letos pa mu je žreb kot smo že omenili – namenil Agassija.

Zdaj je rezultat že znan. Agassi je v deseti medsebojni tekmi sedmič zmagal, še posebej značilno pa je, da je Becker tokrat izgubil že sedmič zapored. Tudi Bollettieri torej ni mogel prispevati k preobratu.

● Agassi ima pozitivno bilanco tudi proti Švedu Edbergu. Njun spopad v Key Biscaynu je bil šesti doslej, stanje pa je zdaj 4:2 za Agassija. Mimogrede: tudi v srečanju Sampras : Courier je zmagal doslej uspešnejši. Sampras je dobil že četrtič zapored in zdaj vodi z 10:2.

»Nicka poznam tako dobro, da sem natančno vedel, kaj bo svetoval Borisu. Sicer pa proti vsakemu nasprotniku uporablja podobno metodo. Morebiti si je še najbolj mislil, da bi utegnil Boris dobiti tekmo zaradi njega . . .« je dejal Agassi po tekmi.

In po zmagi nad Beckerjem je Agassi nadaljeval zmagovito pot. Ugnal je še Piolinieja, nato Šveda Edberga, kljub zapletom (v prvem nizu je zapravil vodstvo s 5:2, nato pa v podaljšani igri nadoknadil prednost tekmeca s 6:2) in nazadnje v polfinalu mladega Avstralca Rafterja, predno je moral v finalu na igrišče proti št. 1 sveta, rojaku Samprasu.

VLADIMIR URBANC

V ŽIVLJENSKI FORMI – Andre Agassi je pred turnirjem v Key Biscaynu napovedal uspešen nastop, a mu niso vsi verjeli . . . (Telefoto: Reuter)

RAZGLEDI

Slovenija spet v zlati sredini?

V petek se bo v Birminghamu začelo letošnje evropsko namiznoteniško prvenstvo - Slovenija v skoraj enaki postavi kot ob svojem prvem nastopu pod lastno zastavo - Brez nekaterih prvakov

Sinoči se je iz italijanskega namiznoteniškega središča Fuggi vrnila slovenska namiznoteniška reprezentanca, ki bo od 25. marca do 4. aprila sodelovala na evropskem prvenstvu v Birminghamu. Sklepne priprave z Italijani in s kitajskima trenerjema, ki delata v Fuggiu, so bile uspešne. Tudi tokrat, ob drugem nastopu samostojne Slovenije na EP, ni pričakovati kolajn, pač pa uvrstitve v zlati sredini kakovostnega evropskega namiznega tenisa.

Slovenska reprezentanca bo nastopila skoraj v enaki postavi kot pred letoma v Stuttgartu. Štefan Kovač, Robi Smrekar, Saš Ignjatovič in Gregor Škafar pri moških (leta 1992 je bil v reprezentanci tudi Gregor Komac) se bo potegovala za približno enak položaj, to je v vrhu (okrog 18. mesta) druge jakostne skupine. Polona Frelih, Polona Čehovin, izkušena Andreja Ojsteršek-Urh in nova državna prvakinja Zvezdana Ignjatovič pa se bodo morale zelo potruditi, da se bodo obdržale v prvi kakovostni skupini (15. mesto v Stuttgartu 1992). Že pogled na jakostno lestvico, ki jo je objavila evropska namiznoteniška zveza (ETTU) kaže realno vrednost naših igralk in igralcev: Polona Frelih 26., Polona Čehovih 29., Štefan Kovač 86., Andreja Ojsteršek-Urh 99., Robi Smrekar na 101., Saš Ignjatovič na 139. in Gregor Škafar na 191. mestu evropske lestvice. Slovenski strokovnjaki imajo sicer pripombe na točkovanje za uvrstitve, vendar za zdaj ostaja še sistem, ki premalo nagrajuje boljše uvrstitve na mednarodnih turnirjih, prednost pa daje medsebojnim obračunom igralcev.

● Naslove evropskih prvakov v Stuttgartu 1992 so osvojili: moški ekipno: Švedska (Slovenija 18.), ženske ekipno: Romunija (Slovenija 15.), moški posamezno: Jörg Rosskopf (Nemčija), ženske posamezno: Bettine Vriesekoop (Nizozemska), moške dvojice: Persson-Lindh (Švedska), ženske dvojice: Fazlić-Perkučin (Jugoslavija), mešane dvojice: Creanga-Badescu (Romunija).

Zvezni kapetan za moške Borut Veren je pri izboru četverice (»Rad bi sicer, da bi jih v Birmingham odšlo šest, toda to je le neuresničljiva želja«, pravi) dal prednost Škafarju pred Komcem in Benkom. Za četrtega reprezentanta ni bilo kvalifikacij, ampak je mladi Ljubljančan dobil prednost, ker je bila dvojica Ignjatovič-Škafar po mnenju mnogih zelo obetajoča, zdaj pa je čas, da mlada igralca svoje sposobnosti dokažeta tudi na pomembnem tekmovanju, kot je evropsko prvenstvo. Igra dvojic je tudi pri moštvenem tekmovanju lahko odločilna, saj si moštvo z njo priigrava pomembno točko (ob šestih igrah posameznikov).

Cilj slovenske moške reprezentance je osvojiti prvo mesto v predtekmovalni skupini, ki edino odpira možnosti za uvrstitve od 16. do 20. mesta. Zmagati v skupini ne bo lahko, saj so Finci nevaren nasprotnik (to so dokazali z zmago v evropski ligi proti Sloveniji v Radencih, potem pa so z njo doma izgubili in izpadli iz boja za I. ligo, od nekdanjih igralcev Sovjetske zveze sta pridobili tudi Litva in Ukrajina, ki imata prav tako močni reprezentanci.

● Od slovenskih igralcev sta na seznamu najuspešnejših na evropskih prvenstvih še zmeraj Kranjčan Janez Teran in Hrastničan Edo Vecko. Teran je na EP 1962 v Berlinu dobil zlati kolajni (v moštvu takratne Jugoslavije in v paru z Vojislavom Markovićem), Vecko pa je leta 1968 v Lyonu osvojil naslov evropskega prvaka v dvojicah z Antunom Stipančičem. Pri dekletih je bila Vesna Ojsteršek v ekipi Jugoslavije, ki je leta 1984 v Moskvi osvojila srebro, Eva Jeler pa 1976 v Pragi v ekipi Jugoslavije, ki je osvojila bron.

»Za prvo mesto v predtekmovalni skupini bodo nujne res dobre igre naših, pa tudi kanček sreče,« napoveduje Borut Veren. Sreča bo potrebna ne samo za mizo v odločilnih trenutkih, ampak tudi pri žrebu v tekmovanju posameznikov in dvojic.

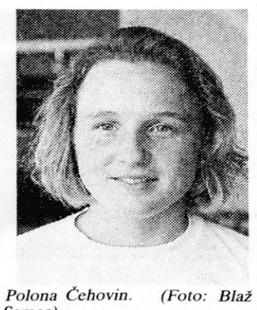

Polona Čehovin. (Foto: Blaž Samec)

Pred letom v Stuttgartu sta Ignjatovič in Ferlihova igrala zelo dobro, toda Ignjatoviču, ki se je prebil skozi kvalifikacije, je v I. kolu žreb določil odličnega Belgijca Jeana-Michela Saiveja (lani svetovni podprvak), Frelihovi za boljšo uvrstitev pa neugodno Nizozemko Hoomanovo.

»Upam, da bo Kovač, ki je bil zadnje dni bolan, toliko pri moči, da bo lahko odigral evropsko prvenstvo v solidni formi, saj so njegove točke izredno dragocene v boju z enakovrednimi tekmeci,« računa Veren na veterana »Pišto«, ki igra v avstrijskem Linzu. Velik del bremena pa bo moral prevzeti tudi letošnji državni prvak Robi Smrekar.

Slovenija bo že pred odprtjem EP, ki bo 25. marca zvečer, v petek najprej nastopila proti Islandiji in po otvoritvi še proti Litvi, naslednji dan proti Ukrajini in v zadnjem kolu predtekmovanja proti Finski.

Že pred moškimi bodo v petek dopoldne igrale naše reprezentantke proti Islandiji in zvečer proti Škotski, 26. marca proti San Marinu, 27. marca proti Poljski in Belorusiji, v zadnjem kolu predtekmovanja pa proti Češki, ki je favorit za prvo mesto v skupini D. Pri ženskah bo nastopilo 39 držav, pri moških pa 44.

Strokovnjaki v Birminghamu napovedujejo bolj izenačen boj za evropsko krono pri moških, kot je bil doslej, ko so svetovni prvaki Švedi zmagovali brez večjih težav. Švedska bo oslabljena zaradi odstotnosti poškodovanega Jörgena Perssona, brez podrobnejše obrazložitve so se Švedi odrekli tudi trikratnemu evropskemu prvaku Mikaelu Appelgrenu. Erik Lindh ni več tisti igralec, ki je prinašal dragocene moštvene točke, tako da bosta glavno breme nosila olimpijski zmagovalec Jan-Ove Waldner in Peter Karlsson, član moštva svetovnih prvakov. Razmere v švedski reprezentanci bodo poskušali izkoristiti predvsem Belgijci na čelu s prvim z evropske jakostne lestvice J. M. Saivejem, Nemci z evropskim prvakom Jörgom Rosskopfom (ob preudarnem vodstvu šefice nemškega strokovnega štaba Eve Jeler), Angleži in Francozi, čeravno svetovni prvak Jean-Philippe Gatien za seboj nima tako izenačenega moštva kot Belgijci.

● Na kongresu Evropske namiznoteniške zveze (ETTU), ki bo med EP v Birminghamu, bo ETTU dobila novega predsednika. Švedi predlagajo Nilsa Bergströma, ki je praktično na čelu evropske zveze od poletja lani, ko je predsednik ETTU Hans-Wilhlem Gäb (Nemčija) odstopil iz osebnih vzrokov. Bergström je igral na svetovnih prvenstvih leta 1984 in 1951, novemu rodu igralcev pa je znan kot prireditelj dveh svetovnih prvenstev (1985 in 1993) in evropskega prvenstva (1990) v rojstnem Göteborgu.

Pri ženskah bodo zlasti Nemke na čelu z mlado Nicole Struse (pri njej v Steinhagnu občasno trenira tudi Polona Frelih) in Madžarke s Czillo Batorfi poskušale Romunkam (Otilia Badescu je prva na jakostni lestvici) odvzeti naslov prvakinj. Verjetno jim bo to tudi uspelo.

● Nekdanji svetovni prvak (1991) Šved Jörgen Persson ne bo branil naslova (skupaj z rojakom Lindhom) evropskega prvaka, ker mora zaradi poškodbe hrbtenice v prometni nesreči pred tednom dni v švedski Landskroni tri mesece počivati. Naslova ne bo branila tudi Gordana Perkučin, ki je nehala igrati, Fazlićeva pa bo nastopila pod oznako (IP – neodvisni igralci). Romun Creanga, ki je zagrenil življenje slovenski reprezentanci v finalu II. evropske lige, ima grško državljanstvo.

Podobno kot lansko svetovno prvenstvo v Göteborgu naj bi tudi letošnji Birmingham pomenil dokončno uveljavitev mladega evropskega igralskega vala, tako da bo imel 29-letni olimpijski zmagovalec Waldner verjetno veliko problemov, če se bo želel uvrstiti med najboljše.

VLADO ŠLAMBERGER

ŠPORT ZASEBNO

Shaq je vsestranski

Košarkar **Shaquille O'Neal** in manekenka **Cindy Crawford** sta zvezdi nove revije za mladostnike, ki jo izdaja družba Time Warner. O'Neal, naslednik Michaela Jordana v srcih ljubiteljev ameriške košarke, je že zakorakal tudi na glasbeno prizorišče s prvim solo albumom z naslovom »Shaq Diesel.« »V mojih glasbi ne iščite kakih globljih sporočil,« pravi zvezdnik moštva Orlando Magic. »Z glasbo se ukvarjam le za zabavo in da pokažem , da obvladam rap.«

Papa Baggio je bil za kolo

Če bi **Roberto Baggio** ubogal očeta, ne bi nikoli dobil nagrade za najboljšega evropskega nogometaša. Papa Baggio mu je namreč namenil kolesarsko kariero. »Na kolo me je posadil še preden sem shodil,« se spominja nogometaš. »Kolesaril sem, da sem mu naredil veselje, čeprav me ni niti malo veselilo. Ko mi je začelo presedati, ga nisem več ubogal,« pravi Baggio in ni videti, da bi danes svojo neubogljivost obžaloval.

Župan Eastwood na domačem igrišču

»Celebrity Pro Am« je turnir, na katerem palice za golf vihtijo v glavnem ostareli zvezdniki sedme umetnosti. Med najbolj zagnanimi je »Dirty Harry« **Clint Eastwood** (rojen leta 1930), z nasveti pa mu pogosto stoji ob strani **Jack Lemmon**, neubranljivo simpatični igralec, čigar ime je zapisano v glavi mnogih hollywoodskih klasičnih filmov. Da je na tem turnirju Eastwood dobesedno na svojem terenu ni dvoma, saj je sicer župan mesteca Carmel blizu Pebble Beacha, kjer je turnir. Njegov handicap je 19, Lemmonov pa 20, sami pa ugotovite, kateri ponavadi doseže boljši rezultat.

Sanje so postale resničnost

Craig Sheppard je 17-letni Avstralec, ki je zbolel za eno od najbolj redkih oblik mišičnega raka. Preden je zbolel, je bil Craig skakalec v daljavo, njegov veliki idol pa je bil **Carl Lewis** in njegove sanje so bile, da bi ga nekoč srečal. Njegovi prijatelji so telefonirali v Houston in Carl ni pomišljal. Sedel je na prvi avion za Melbourne in obiskal Craiga. »Nikoli ne bom pozabil,"kaj je naredil zame, kljub temu, da je tako slaven,« je bil presrečen Craig Sheppard, pa tudi Lewis je ganjen priznal, da ne bo nikoli pozabil tistega dne.

Internacionalno počutje

Alex Ferguson, trener francoskega nogometaša Erica Cantonaja, trdi, da sedanji zvezdnik angleškega prvoligaša Manchester Uniteda še nikoli ni bil v boljši formi. V čem je skrivnost? Angleški zrak mu dobro dene,« trdi Ferguson, Cantona pa ga je nemudoma popravil: »Jem v glavnem italijansko hrano, vsak dan pa spijem tudi kozarec dobrega francoskega vina,« pravi Canto.

Radoživa C. C.-ja

Italijani pravijo, da sta od njihovih kolesarskih junakov **Claudio Chiappucci** in **Cesare Cipollini** (dva C. C.-ja) še najbolj ekstravertirana, komunikativna in radoživa. Omenjena kolesarja sta se v tej zadnji kategoriji še posebej izkazala na počitničah v karibskem raju Guadeloupe, kjer sta preživela nekaj dni na bajnih peščenih plažah pod toplim tropskim soncem. To so bile prave rimske počitnice z antilskim priokusom, začinjene s slastnimi ribami na žaru in izbranimi koktejli. Domačini pa vedo povedati, da sta se spretno vrtela tudi v ritmu tradicionalne antilske glasbe.

Rojaki gulijo hokejiste

Naglo rastoča ruska mafija ima svoje prste še kako vmes tudi v Ameriki, natančneje v profesinalni hokejski ligi. V nemškem Bild Zeitungu so objavili pričevanje hokejista ruskega rodu **Darius Kasparatisa** iz moštva New York Islanders, ki pravi, da mora vsak hokejist iz nekdanje Sovjetske zveze plačati po 10.000 dolarjev za lastno varnost. **Aleksej Žitnik**, hokejist Los Angeles Kingsov, soigralec Wayna Gretzkyja, ki ni bil pripravljen odšteti tolikšne vsote, pa je imel priložnost opazovati veličasten ognjemet – v lastnem avtomobilu.

RAČUNALNIŠKI PROGRAMI
za knjigovodske servise, podjetja, obrtnike, trgovce, ambulante, špedicije.
065 27 760
061 1311 318
062 222 762
064 422 744
RAČUNALNIŠTVO

Jutranje

9 770350 752003

DELO

Samostojen časnik za samostojno Slovenijo

☆☆☆☆

Za vso družino v emona merkur trgovino
emona merkur d.d. ljubljana

LJUBLJANA, PONEDELJEK, 21. MARCA 1994 • LETO XXXVI • ŠT. 66 • GLAVNI IN ODGOVORNI UREDNIK: TIT DOBERŠEK • 2,60 DEM, 12 ATS, 2,50 CHF, 2000 ITL, 3.410,00 HRD, 50 TOLARJEV

Za kolajne SP v enem dnevu: novi šampion je Čeh Sakala

Norvežan Bredesen in Italijan Cecon sta zamenjala uradni odličji v protest proti nesmiselnemu pravilu 191 m – Planiški razplet pred več ko 30.000 gledalci

PLANICA, 20. marca – »Zdaj sem tudi jaz zares srečen,« je dejal svetovni prvak in olimpijski zmagovalec Espen Bredesen, potem ko je na pogovoru z novinarji obesil Robertu Ceconu okoli vratu srebrno kolajno, Trbižan pa mu je kajpak podal bronasto. »Roberto je bil boljši od mene, čeprav sem obakrat poletel dobro, razmere pa so bile take, da kljub temu iz nastopa nisem mogel izvleči več.

Mednarodna smučarska zveza je zdaj na potezi, da spremeni nesmiselno pravilo o 191 metrih kot največji priznani daljavi poleta. Tudi sicer bodo smučarski očetje morali temeljito z drugimi velemojstri skakanja na smučeh pisali tudi najnovejšo zgodovino naše zibelke skokov in poletov.

Dolgo je trajalo, predno se je lahko pod Poncami poslovil od navdušenih rojakov, ki tako kot desettisoči Slovencev niso niti pomišljali, da bi zamudili planiško prireditev. Pa čeprav so bili letos, vajeni velikih uspehov, kar pogosto razočarani, ker »Jarda« nikakor ni ujel pravega občutka in je tudi na lillehammerskih igrah ostal po treh kolajnah na lanskem SP v Falunu tako rekoč praznih rok. Pred Planico pa je postal tihi favorit, morda prav zato, ker so že skoraj vsi

PLANICA, KAKRŠNA JE POSTALA POJEM – Tudi 13. svetovno prvenstvo je privabilo pod Ponce na desettisoče gledalcev. (Foto: Joco Žnidrašič)

premisliti o nadaljnji usodi smučarskih poletov, ki ljudi očitno zelo privlačijo in kar zadeva mene, bi rad vsako zimo letel večkrat, kot je zdaj mogoče.«

Norveškemu šampionu se je domala odvalil kamen od srca, ko je javno demonstriral tisto, kar je večkrat ponovil to zimo: »Ljudje prihajajo v tisočih pod skakalnice v pričakovanju, da bomo skočili oziroma leteli daleč. Ne smemo jih razočarati, če zares ni razloga za strah pred poškodbami.«

Trinajsti svetovni prvak v smučarskih poletih pa je postal **Jaroslav Sakala,** moravski Čeh iz Frenštata pod Radhoštem v Beskidih, zibelki čeških skakalnih šampionov, ki so od Jirija Raške pred 25 leti ob krstu sedanje velikanke pozabili, da je bil svetlolasi mladenič (rojen 14. julija 1969) pred komaj enim letom zmagovalec svetovnega pokala v smučarskih poletih: po velikem zmagoslavju januarja 1993 na avstrijski letalnici na Kulmu pri Mitterndorfu.

Jaroslav je postal svetovni prvak v morda, športno gledano, najbolj težkih razmerah za letenje na smučeh, ko sta veter s strani in včasih celo v hrbet ter mokra smučina dobesedno zlomili tri četrtine konkurence. Žal tudi vse naše skakalce, ki so nastop končali po skoraj popolnoma ponesrečeni sezoni že mnogo prej, kot se je odločalo o naslovu svetovnega prvaka in kolajnah.

Več na 11. in 15. strani.

OTO GIACOMELLI

TEMA DNEVA

V Planici kot pred 60 leti

Tudi Planica 1994 bo šla v zgodovino; ob 60-letnici naše doline skakalnic pravzaprav z enakimi predznaki kot ob premieri pred šestimi desetletji. Spet je športnik na skakalnici, delu slovenskih rok, dosegel novo mejo človekovih zmogljivosti in spet so se ob tem sprožile razprave o tem, kje sploh so skrajne možne meje. A medtem ko je bila leta 1934 znamka, o kateri je bil govor – 100 m, je bilo v Planici 1994 preseženih že 200 m. Mar se bo kdaj zasukalo celo do 300 m? Skrajnih meja bržčas v resnici zares ni in jih zato tudi ne kaže napovedovati.

Toda problem ostaja. Lov za rekordi naj bi zajezila uvedba svetovnih prvenstev v disciplini, h katere rojstvu in razvoju so odločilno prispevali tudi naši strokovnjaki. Kaže pa, da se tudi prvenstva ne morejo izogniti dilemi, ki je v tem primeru pravzaprav kvadratura kroga: nihče ni zadovoljen, če na skakalnici ni tako dolgih skokov, kakršne naprava v resnici dovoljuje, s tem pa se seveda povečuje tveganje skakalcev (in prireditelj), ki pa je pravzaprav še večje ob pristanku na hrbtišču velikanke. In ker so skoki pač panoga na prostem, naravnih pojavov – denimo vetra, tudi vzgonskega – ni mogoče natančno predvidevati in tudi ne izločiti. In zato ostaja tudi sreča dejavnik, ki vsaj deloma kroji rezultate.

A tudi v tem je primerjava med Planico 1934 in 1994 očitna. Kakor je bil junak prve izvedbe Norvežan Birger Ruud, tedanji olimpijski šampion, je tudi tokrat največ slave pripadlo tistim, ki so že doslej blesteli in osvajali najpomembnejše lovorike: oba rekordna letalca nad 200 m sta olimpijska zmagovalca 1992 oziroma 1994, vsa trojica s kolajnami 13. SP v poletih pa je med peterico vodilnih v letošnjem svetovnem pokalu.

Tudi sreča je torej na strani najboljših in najpogumnejših . . .

EVGEN BERGANT

Nenavaden incident v razdejanem Sarajevu

Policisti so zaustavili transportno vozilo ruske enote modrih čelad: vozniku, ki je na Grbavico peljal skupino bosanskih Srbov, se ni posrečilo pobegniti

SARAJEVO, 20. marca – Na sarajevskem letališču so predstavniki Muslimanov in Srbov v četrtek podpisali sporazum, ki določa, da se za svobodno gibanje civilistov in konvojev s človekoljubno pomočjo odprejo ceste Sarajevo-Zenica prek Vogošće, Dobrinja-Butmir in Lukavica-Ilidža. Odprli naj bi tudi most prek Miljacke.

Toda danes nam v centru varnostne službe v Sarajevu, kjer naj bi se ljudje prijavljali za obisk na Grbavici, niso znali povedati, kakšna bo procedura prijavljanja, prav tako pa tudi niso hoteli povedati, kolikšno je zanimanje za obisk v tem delu mesta. Pri tem mislimo predvsem na 20.000 pregnancev z Grbavice. Vse podrobnosti naj bi bile znane v torek, torej dan pred uradnim odprtjem mostu. Včeraj opoldne pa je bilo prav v bližini omenjega centra protestno zborovanje pod imenom Zid, ki se ga je udeležilo več tisoč Sarajevčanov. Demonstranti so zahtevali, da se z mirovnimi pogajanji vsem pregnancem zagotovi vrnitev na domove in prepreči nadaljevanje etničnega čiščenja. Med demonstranti so bili v večini pregnanci z Grbavice in drugih sarajevskih naselij, ki so pod nadzorom srbske vojske.

Danes je prišlo v Sarajevu do nenavadnega incidenta. Že pred podpisom omenjenega sporazuma, se je govorilo, da se bodo morali Srbi, ki ne priznavajo oblasti BiH, preseliti na »svobodno Grbavico«. Policisti so hoteli ustaviti sumljivo transportno vozilo ruske enote modrih čelad. Voznik je skušal pobegniti in s svojim vozilom trčil v osebni avto. Ugotovili so, da so Rusi s transporterjem na Grbavico peljali skupino Srbov.

Slovenska vlada, Rdeči križ Slovenije in veleposlaništvo BiH v Ljubljani so v sodelovanju s podjetjem Tikos pripravili drugi konvoj miru s človekoljubno pomočjo za BiH. Konvoj je iz Ljubljane odpeljal včeraj. Gre za 40 težkih vlačilcev z več kot tisoč tonami različne pomoči, spremljajo pa jih reševalna vozila, vozila za preskrbo in dve cisterni z nafto. Na vozilih je 15.000 prehrambenih in higienskih paketov za 5000 družin. Vrednost poslanega blaga je skoraj dva milijona mark. Pomoč je med drugim namenjena združenjem Slovencev v BiH ter 1325 slovenskim družinam v Zenici, Kaknju, Travniku, Brezi in Tuzli. Iz centra Unproforja v Zagrebu pa so sporočili, da je v obkoljeno muslimansko enklavo Maglaj popoldne končno pripeljal konvoj s človekoljubno pomočjo UNHCR. Z devetimi tovornjaki so prebivalcem Maglaja pripeljali 80 ton živil, zdravil in odej.

Pripadniki srbskih enot so tudi minulo noč s topovi obstreljevali območje Bihača. S pehoto so nekajkrat skušali prebiti obrambno črto na vzhodu enklave.

Beograjska tiskovna agencija Tanjug pa je danes sporočila, da je brez pojasnila odstopil predsednik samozvane Srbske krajine Đorđe Bjegović. Njegov odstop hkrati pomeni odstop celotne vlade hrvaških Srbov.

ZDRAVKO LATAL
in agencije

- **Danes popoldne so na sarajevskem stadionu Koševo pred 15.000 gledalci odigrali prijateljsko nogometno tekmo med reprezentacama Sarajeva in Unproforja. Zmagali so Sarajevčani s 4:0. To je bila prva takšna prireditev v Sarajevu v zadnjih 23 mesecih.**

Nov napad Ire?

BELFAST, 20. marca (STA) – V vojaškem oporišču v Crossmaglenu na Severnem Irskem je včeraj zvečer granata zadela vojaški helikopter. Pri tem je bil en človek huje ranjen, šest pa jih je bilo laže poškodovanih. Čeprav odgovornosti za napad ni prevzela še nobena organizacija, policija domneva, da gre tudi tokrat za napad Irske republikanske armade.

DANES V DELU

- **Iskanje avtorjev Civilne iniciative**
  Rezultati: en prstni odtis in krvna skupina nič
  stran 2
- **Črnograditelji brez denarja**
  Plačali so nizke depozite, zdaj jih čaka poračun
  stran 3
- **Zakaj inštrukcije?**
  So otroci nesposobni ali šola prezahtevna?
  stran 4
- **Alfo je dobesedno razpolovilo**
  Huda prometna nesreča na cesti med Domžalami in Šentjakobom je zahtevala dve življenji
- **Baloučki so zeleneli**
  Čeprav so bile policijske akcije napovedane, so vozniki pridno segali po kozarcih
  stran 8

V jutrišnjem DELU izložbeno okno ALPE ADRIA - SVOBODA GIBANJA

RICOH telefaksi in fotokopirni stroji
INŽENIRING, PRODAJA, SERVISIRANJE in oskrba s potrošnim materialom.
ViboR Draga 15, Ljubljana, tel.: 061/551 194, 555 348

PROMOCIJA SLOVENIJE

Karikatura: Marko Kočevar

VANACO
NUDI PROFESIONALNO HLADILNO OPREMO ZNAMKE
arneg
ZA TRGOVINE IN GOSTINSKE LOKALE
LJUBLJANA, DUNAJSKA 7
TEL.: 061 132 11 21, FAX 061 319 743

Dalajlama prvič v Izraelu

TEL AVIV, 20. marca (AFP) – Danes je na povabilo izraelskega Združenja za varstvo narave na prvi obisk v Izrael pripotoval tibetanski budistični voditelj dalajlama, ki že od leta 1959 živi v izgnanstvu. V Tel Avivu bo ostal pet dni, gostitelji pa mu bodo ob tej priložnosti podelili tudi častni doktorat židovske univerze. Za zdaj ni predvideno, da bi se dalajlama med svojim obiskom sestal tudi s političnimi predstavniki Izraela.

HOFMAN telekom
TELEFONSKE CENTRALE ZA PODJETJA
tel: 061 1406615

Loto
12. krog
2, 10, 11, 12, 15, 33, 39
in dodatna 31.
INFORMACIJE O IGRAH NA SREČO: TELEFON 9862!
ODSLEJ VSA POROČILA O NAŠIH IGRAH NA SREČO V GLASILU LOTERIJE SLOVENIJE.

AVTEK
CAT
CATERPILLAR - POOBLAŠČENI DISTRIBUTER ZA SLOVENIJO
LJUBLJANA, Celovška 228, tel.: 061/159 21 23
novi in rabljeni stroji - nadomestni deli - servis
RAZSTAVLJAMO NA SEJMU V GORNJI RADGONI OD 22.do 27. MARCA 1994

ATR
OSEBNI RAČUNALNIKI
PC486/40 - 143.168 SIT
ALI 9.196 SIT MESEČNO
TEL: 061/715 212, FAX:061/715 116

Francozi spet volijo

Novi poslanci v departmajskih skupščinah – Lokalne volitve tudi v Nemčiji in Rusiji, v Tuniziji in Salvadorju pa predsedniške in parlamentarne

OD NAŠEGA DOPISNIKA

PARIZ, 20. marca – Skoraj natanko leto dni po skupščinskih volitvah, ki so na oblast pripeljale zmernodesničarsko koalicijo golistov (RPR) in liberalcev (UDF), so francoske volilce danes znova pozvali na volišča. Tokrat izbirajo polovico članov departmajskih skupščin s šestletnim mandatom. Za 2.028 sedežev se poteguje 10.455 kandidatov. V Parizu ne volijo, ker so člani mestnega sveta hkrati tudi departmajski poslanci, izbrali pa so jih na občinskih volitvah leta 1989.

Prenova departmajskih skupščin, ki vsaka tri leta zajame polovico poslancev, bi imela veljavo zgolj lokalnega političnega dogodka, če ne bi šlo hkrati za prvi test francoskega volilnega telesa po lanskih volitvah v Bourbonsko palačo in dobro leto pred izbiranjem novega predsednika države. Izidi dvokrožnih volitev (odločilni drugi krog bo prihodnjo nedeljo) bodo zmernodesničarski navezi pokazale, kolikšen je njen vpliv na volilce leto dni po prevzemu oblasti, tihi boj med koalicijskima strankama pa bo eden od elementov pri tehtanju šans njunih veljakov za elizejsko tekmo aprila 1995. Še posebej so današnje volitve pomembne za predsednika vlade Édouarda Balladurja.

BOŽO MAŠANOVIĆ

- **BONN, MOSKVA, TUNIS, SAN SALVADOR, 20. marca (AFP) – Več kot dva milijona Nemcev v deželi Schleswig-Holstein naj bi danes v drugem krogu občinskih volitev izbralo nove lokalne predstavnike. Poročajo o visoki volilni udeležbi, raziskave javnega mnenja pa kažejo na močan upad priljubljenosti krščanskih demokratov kanclerja Kohla. Udeležba na lokalnih volitvah v 15 ruskih pokrajinah je bistveno nižja, tako da jih bo ponekod morda treba celo razveljaviti. V Tuniziji naj bi 3 milijone volilnih upravičencev vnovič izvolilo dosedanjega predsednika države Zineja el Abidina Ben Alija, ki je tudi edini kandidat. Izmed 620 predstavniков sedmih strank bodo izvolili tudi 163 poslancev v državnem parlamentu. Na predsedniških in parlamentarnih volitvah v Salvadorju prvič sodeluje tudi fronta za narodno osvoboditev Farabundo Marti. 2,6 milijona volilnih upravičencev bo svoje glasove lahko oddalo na 6981 voliščih po vsej državi. Izvolili bodo predsednika države, 84 poslancev kongresa, 262 občinskih svetov ter 20 predstavnikov v srednjeameriškem parlamentu.**

Javni dolg Optimizma je vladni škandal

Vlada je jamčila za firmo, ki je bila na robu bankrota – Baje je bilo vse po predpisih

LJUBLJANA, 20. marca – Postojnsko zasebno podjetje Optimizem v času, ko mu je vlada dala jamstvo za 112 milijonov tolarjev, ni imelo nobenih bonitet, ki bi to vladno dejanje upravičile. Čeprav ni povsem jasno, kakšna vse so ozadja državnega jamstva, ki je zdaj postalo javni dolg, pa je nesporno, da je Vladimir Slejko, glavni lastnik Optimizmov iz Postojne, državno jamstvo dobil »na lepe oči« in ne glede na to, da je bil finančni minister Mitja Gaspari o razmerah v Optimizmu dobro obveščen.

Zdaj dr. Janez Drnovšek zatrjuje, da je bilo vse v skladu s predpisi in zakoni, minister Gaspari pa, da denar ni izgubljen. Ali je pri tem minister davkoplačevalce, se ne ve, Slejko pa jamstva ne bo mogel vrniti, ker so vse njegove firme blokirane. In bi potreboval še kakšno jamstvo . . .

Več na 3. strani.

V. V.

Bronasti slalomski kolajni Juretu Koširju in Urški Hrovat

VAIL, 20. marca - Jure Košir in Urška Hrovat sta za konec sezone osvojila še bronasti kolajni v slalomski razvrstitvi svetovnega pokala. Mojstrančan jo je osvojil brez boja s svojima velikima tekmecema, Albertom Tombo in Thomasom Stangassingerjem, ki sta odnesla zlato in srebro, ker so moški slalom na finalu zaradi preobilice novega snega odpovedali. Zadnji ženski slalom pa se je končal z novimi izvrstnimi predstavami slovenskih smučark, saj se je za zmagovalko Vreni Schneider uvrstila Katja Koren, četrta je bila Urška Hrovat, Alenka Dovžan pa je dopolnila ekipni uspeh s 14. mestom. V ženski slalomski razvrstitvi je zmagala Švicarka Vreni Schneider pred Švedinjo Pernillo Wiberg in Ljubljančanko Urško Hrovat. Velika kristalna globusa sta pripadla Norvežanu Kjetilu Andreu Aamodtu in Švicarki Vreni Schneider, zelo dobre pa so tudi uvrstitve slovenskih reprezentantov. Prednjačijo seveda dekleta: 10. Hrovat, 12. Koren, 13. Dovžan, v moški skupni razvrstitvi pa je najboljši Jure Košir na 15. mestu. Več na 11. in 15. strani. (V. D., foto: Špela Modic)

Nenavadno sprejeta resolucija VS OZN

ZDA so v Varnostnem svetu zahtevale glasovanje o vsakem odstavku resolucije, ki obsoja pokol v Hebronu

OD NAŠEGA DOPISNIKA

NEW YORK, 20. marca – Varnostni svet OZN je ob koncu tedna končno sprejel resolucijo, ki ostro obsoja pokol v Hebronu, poziva Izrael, naj prepreči nova nasilja svojih naseljencev (kar pomeni tudi njihovo razorožitev) in zavaruje Palestince, začasno tudi z mednarodnimi mirovnimi silami. Resolucija izraža podporo mirovnim pogajanjem med Izraelom in PLO.

Pred glasovanjem so ZDA zahtevale, da članice VS glasujejo o vsakem odstavku resolucije posebej. Takšnega manevra za okroglo mizo varnostnega sveta ne pomnijo že vrsto let; zadnjikrat je bil uporabljen leta 1985 v razpravi o Nikaragvi.

Da bodo ZDA zahtevale glasovanje »od odstavka do odstavka«, je bilo namignjeno že na dopoldanski tiskovni konferenci na ameriški misiji ZDA. Ko je bilo očitno, da PLO ne bo pristala na nadaljevanje pogajanj, če ne bo sprejeta resolucija, so se Američani odločili, da bodo namesto veta ponudili kompromisno rešitev. Resolucijo so na splošno podprli, vzdržali pa so se pri glasovanju o nekaterih njenih odstavkih. Za ZDA sta bila sporna zlasti dva odstavka. Prvi govori o Jeruzalemu kot delu zasedenih ozemelj, drugi pa poudarja »potrebo po zavarovanju palestinskega prebivalstva«.

Američani so se torej pri teh dveh odstavkih vzdržali, medtem ko so predstavniki preostalih 14 članic glasovali za vse odstavke. To je predsedniku varnostnega sveta – ta mesec je to francoski ambasador Jean-Bernard Mériméc – omogočilo, da je razglasil sprejetje resolucije, ki v dokumentaciji VS poslej nosi številko 280.

M. M.

Lažni preplah

MOSKVA, 20. marca (STA/AFP) – Ruski skrajni nacionalist Vladimir Žirinovski danes ni imel napovedanega mitinga v tovarni Elektrostal na obrobju Moskve, ker so neznanci sporočili, da je v tovarni podtaknjena bomba. Policija je izpraznila in preiskala poslopje, toda bombe ni našla.

Pozdrav pomladi

LJUBLJANA, 20. marca – Pa je spet prišla pomlad. »Uradno« se je namreč začela nocoj, in sicer natančno ob 21. uri in 26. minut. V Ljubljani so jo pričakali že v soboto z zdaj že tradicionalno prireditvijo Pozdrav pomladi. Pred Magistratom so v soboto popoldne v organizaciji zveze kulturnih organizacij nastopili viški pihalni orkester, mešani pevski zbor Glasbena matica, folklorna skupina Rožmarin in partizanski pevski zbor Ljubljana. (Foto: Igor Zaplatil)

DANES V DELU ŠPORT – DANES V DELU ŠPORT

Tudi nordijci pospravljajo smuči

Tudi tekmovalci v nordijskih disciplinah so sklenili zaključiti letošnje merjenje moči za svetovni pokal pred prihodom pomladi. V Thunder Bayu so se zbrali najboljši smučarski tekači in nordijski kombinatorci, biatlonci pa so se še zadnjič podali na štart v Canmoru. Le v konkurenci slednjih so nastopili slovenski tekmovalci, ki v Kanadi niso imeli najboljšega dne. Najbolj se je izkazala Andreja Grašič, ki je osvojila 15. mesto na 7,5 km dolgi progi in 38. mesto v skupni razvrstitvi, medtem ko je bil pri moških najuspešnejši, ki je na 10 km zasedel 34., v končni razvrstitvi svetovnega pokala pa 46. mesto.

Stran 11

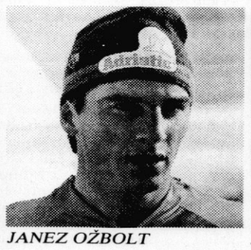

JANEZ OŽBOLT

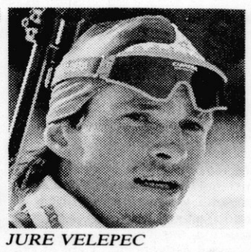

JURE VELEPEC

Danes v 3. polčasu:

Jure Kastelic, trener Brigite Bukovec:
Ciljev ni, le neskončna pot.
LA – športna prestolnica sveta (2):
Premeteni Dodgersi rešili Bushev denar.
Pred začetkom SP v cestno-hitrostnih dirkah:
Drzni jezdeci v daljni Avstraliji.
Bostonski dnevnik Dina Rađe:
Bravo, Ljubljančani!

Stran 16

Hokejisti na dveh frontah

Naša najboljša selekcija nastopa te dni na svetovnem prvenstvu skupine C na Slovaškem in je po zmagi nad Madžari z 8:2 izgubila z gostitelji z 0:9. Na Bledu pa je evropsko mladinsko prvenstvo, na katerem so boji tudi nadvse privlačni (na sliki) in tudi naši so uspešni. Najprej so premagali Nizozemsko, nato Litvo, danes pa igrajo z Estonijo za vstop v polfinale. (Foto: Aleš Černivec)

Stran 14

3×3
12. KROG 3×3
19. 3. 1994
IZŽREBANE ŠTEVILKE
LOTERIJA SLOVENIJE
A (72) (74) (77)
B (6) (7) (10)
C (52) (54) (55)
INFORMACIJE O IGRAH NA SREČO: TELEFON 9862!

RAČUNALNIŠKI PROGRAMI
ZAP
za knjigovodske servise, podjetja, obrtnike, trgovce, ambulante, špedicije.
065 27 760
061 1311 318
062 222 762
064 422 744
RAČUNALNIŠTVO

Jutranje

9 770350 752003

DELO

☆☆☆☆☆

Samostojen časnik za samostojno Slovenijo

Za vso družino v emona merkur trgovini
emona merkur d.d. ljubljana

LJUBLJANA, PONEDELJEK, 21. MARCA 1994 • LETO XXXVI • ŠT. 66 • GLAVNI IN ODGOVORNI UREDNIK: TIT DOBERŠEK • 2,60 DEM, 12 ATS, 2,50 CHF, 2000 ITL, 3.410,00 HRD, 50 TOLARJEV

Za kolajne SP v enem dnevu: novi šampion je Čeh Sakala

Norvežan Bredesen in Italijan Cecon sta zamenjala uradni odličji v protest proti nesmiselnemu pravilu 191 m – Planiški razplet pred več ko 30.000 gledalci

PLANICA, 20. marca – »Zdaj sem tudi jaz zares srečen,« je dejal svetovni prvak in olimpijski zmagovalec Espen Bredesen, potem ko je na pogovoru z novinarji obesil Robertu Ceconu okoli vratu srebrno kolajno, Trbižan pa mu je kajpak podal bronasto. »Roberto je bil boljši od mene, čeprav sem obakrat poletel dobro, razmere pa so bile take, da kljub temu iz nastopa nisem mogel izvleči več.

Mednarodna smučarska zveza je zdaj na potezi, da spremeni nesmiselno pravilo o 191 metrih kot največji priznani daljavi poleta. Tudi sicer bodo smučarski očetje morali temeljito z drugimi velemojstri skakanja na smučeh pisali tudi najnovejšo zgodovino naše zibelke skokov in poletov.

Dolgo je trajalo, predno se je lahko pod Poncami poslovil od navdušenih rojakov, ki tako kot desettisoči Slovencev niso niti pomišljali, da bi zamudili planiško prireditev. Pa čeprav so bili letos, vajeni velikih uspehov, kar pogosto razočarani, ker »Jarda« nikakor ni ujel pravega občutka in je tudi na lillehammerskih igrah ostal po treh kolajnah na lanskem SP v Falunu tako rekoč praznih rok. Pred Planico pa je postal tihi favorit, morda prav zato, ker so že skoraj vsi

PLANICA, KAKRŠNA JE POSTALA POJEM – Tudi 13. svetovno prvenstvo je privabilo pod Ponce na desettisoče gledalcev. (Foto: Joco Žnidrašič)

premisliti o nadaljnji usodi smučarskih poletov, ki ljudi očitno zelo privlačijo in kar zadeva mene, bi rad vsako zimo letel večkrat, kot je zdaj mogoče.«

Norveškemu šampionu se je domala odvalil kamen od srca, ko je javno demonstriral tisto, kar je večkrat ponovil to zimo: »Ljudje prihajajo v tisočih pod skakalnice v pričakovanju, da bomo skočili oziroma leteli daleč. Ne smemo jih razočarati, če zares ni razloga za strah pred poškodbami.«

Trinajsti svetovni prvak v smučarskih poletih pa je postal **Jaroslav Sakala,** moravski Čeh iz Frenštata pod Radhoštem v Beskidih, zibelki čeških skakalnih šampionov, ki so od Jirija Raške pred 25 leti ob krstu sedanje velikanke pozabili, da je bil svetlolasi mladenič (rojen 14. julija 1969) pred komaj enim letom zmagovalec svetovnega pokala v smučarskih poletih: po velikem zmagoslavju januarja 1993 na avstrijski letalnici na Kulmu pri Mitterndorfu.

Jaroslav je postal svetovni prvak v morda, športno gledano, najbolj težkih razmerah za letenje na smučeh, ko sta veter s strani in včasih celo v hrbet ter mokra smučina dobesedno zlomili tri četrtine konkurence. Žal tudi vse naše skakalce, ki so nastop končali po skoraj popolnoma ponesrečeni sezoni že mnogo prej, kot se je odločalo o naslovu svetovnega prvaka in kolajnah.

Več na 11. in 15. strani.

OTO GIACOMELLI

TEMA DNEVA

V Planici kot pred 60 leti

Tudi Planica 1994 bo šla v zgodovino; ob 60-letnici naše doline skakalnic pravzaprav z enakimi predznaki kot ob premieri pred šestimi desetletji. Spet je športnik na skakalnici, delu slovenskih rok, dosegel novo mejo človekovih zmogljivosti in spet so se ob tem sprožile razprave o tem, kje sploh so skrajne možne meje. A medtem ko je bila leta 1934 znamka, o kateri je bil govor – 100 m, je bilo v Planici 1994 preseženih že 200 m. Mar se bo kdaj zasukalo celo do 300 m? Skrajnih meja bržčas v resnici zares ni in jih zato tudi ne kaže napovedovati.

Toda problem ostaja. Lov za rekordi naj bi zajezila uvedba svetovnih prvenstev v disciplini, h katere rojstvu in razvoju so odločilno prispevali tudi naši strokovnjaki. Kaže pa, da se tudi prvenstva ne morejo izogniti dilemi, ki je v tem primeru pravzaprav kvadratura kroga: nihče ni zadovoljen, če na skakalnici ni tako dolgih skokov, kakršne naprava v resnici dovoljuje, s tem pa se seveda povečuje tveganje skakalcev (in prireditelјev), ki pa je pravzaprav še večje ob pristanku na hrbtišču velikanke. In ker so skoki pač panoga na prostem, naravnih pojavov – denimo vetra, tudi vzgonskega – ni mogoče natančno predvidevati in tudi ne izločiti. In zato ostaja tudi sreča dejavnik, ki vsaj deloma kroji rezultate.

A tudi v tem je primerjava med Planico 1934 in 1994 očitna. Kakor je bil junak prve izvedbe Norvežan Birger Ruud, tedanji olimpijski šampion, je tudi tokrat največ slave pripadlo tistim, ki so že doslej blesteli in osvajali najpomembnejše lovorike: oba rekordna letalca nad 200 m sta olimpijska zmagovalca 1992 oziroma 1994, vsa trojica s kolajnami 13. SP v poletih pa je med peterico vodilnih v letošnjem svetovnem pokalu.

Tudi sreča je torej na strani najboljših in najpogumnejših . . .

EVGEN BERGANT

Nenavaden incident v razdejanem Sarajevu

Policisti so zaustavili transportno vozilo ruske enote modrih čelad: vozniku, ki je na Grbavico peljal skupino bosanskih Srbov, se ni posrečilo pobegniti

SARAJEVO, 20. marca – Na sarajevskem letališču so predstavniki Muslimanov in Srbov v četrtek podpisali sporazum, ki določa, da se za svobodno gibanje civilistov in konvojev s človekoljubno pomočjo odprejo ceste Sarajevo-Zenica prek Vogošće, Dobrinja-Butmir in Lukavica-Ilidža. Odprli naj bi tudi most prek Miljacke.

Toda danes nam v centru varnostne službe v Sarajevu, kjer naj bi se ljudje prijavljali za obisk na Grbavici, niso znali povedati, kakšna bo procedura prijavljanja, prav tako pa tudi niso hoteli povedati, kolikšno je zanimanje za obisk v tem delu mesta. Pri tem mislimo predvsem na 20.000 pregnancev z Grbavice. Vse podrobnosti naj bi bile znane v torek, torej dan pred uradnim odprtjem mostu. Včeraj opoldne pa je bilo prav v bližini omenjega centra protestno zborovanje pod imenom Zid, ki se ga je udeležilo več tisoč Sarajevčanov. Demonstranti so zahtevali, da se z mirovnimi pogajanji vsem pregnancem zagotovi vrnitev na domove in prepreči nadaljevanje etničnega čiščenja. Med demonstranti so bili v večini pregnanci z Grbavice in drugih sarajevskih naselij, ki so pod nadzorom srbske vojske.

Danes je prišlo v Sarajevu do nenavadnega incidenta. Že pred podpisom omenjenega sporazuma, se je govorilo, da se bodo morali Srbi, ki ne priznavajo oblasti BiH, preseliti na »svobodno Grbavico«. Policisti so

● Danes popoldne so na sarajevskem stadionu Koševo pred 15.000 gledalci odigrali prijateljsko nogometno tekmo med reprezentacama Sarajeva in Unproforja. Zmagali so Sarajevčani s 4:0. To je bila prva takšna prireditev v Sarajevu v zadnjih 23 mesecih.

hoteli ustaviti sumljivo transportno vozilo ruske enote modrih čelad. Voznik je skušal pobegniti in s svojim vozilom trčil v osebni avto. Ugotovili so, da so Rusi s transporterjem na Grbavico peljali skupino Srbov.

Slovenska vlada, Rdeči križ Slovenije in veleposlaništvo BiH v Ljubljani so v sodelovanju s podjetjem Tikos pripravili drugi konvoj miru s človekoljubno pomočjo za BiH. Konvoj je iz Ljubljane odpeljal včeraj. Gre za 40 težkih vlačilcev z več kot tisoč tonami različne pomoči, spremljajo pa jih reševalna vozila, vozila za preskrbo in dve cisterni z nafto. Na vozilih je 15.000 prehrambenih in higienskih paketov za 5000 družin. Vrednost poslanega blaga je skoraj dva milijona mark. Pomoč je med drugim namenjena združenjem Slovencev v BiH ter 1325 slovenskim družinam v Zenici, Kaknju, Travniku, Brezi in Tuzli. Iz centra Unproforja v Zagrebu pa so sporočili, da je v obkoljeno muslimansko enklavo Maglaj popoldne končno pripeljal konvoj s človekoljubno pomočjo UNHCR. Z devetimi tovornjaki so prebivalcem Maglaja pripeljali 80 ton živil, zdravil in odej.

Pripadniki srbskih enot so tudi minulo noč s topovi obstreljevali območje Bihaća. S pehoto so nekajkrat skušali prebiti obrambno črto na vzhodu enklave.

Beograjska tiskovna agencija Tanjug pa je danes sporočila, da je brez pojasnila odstopil predsednik samozvane Srbske krajine Đorđe Bjegović. Njegov odstop hkrati pomeni odstop celotne vlade hrvaških Srbov.

ZDRAVKO LATAL
in agencije

Nov napad Ire?

BELFAST, 20. marca (STA) – V vojaškem oporišču v Crossmaglenu na Severnem Irskem je včeraj zvečer granata zadela vojaški helikopter. Pri tem je bil en človek huje ranjen, šest pa jih je bilo laže poškodovanih. Čeprav odgovornosti za napad ni prevzela še nobena organizacija, policija domneva, da gre tudi tokrat za napad Irske republikanske armade.

DANES V DELU

● **Iskanje avtorjev Civilne iniciative**
Rezultati: en prstni odtis in krvna skupina nič
stran 2

● **Črnograditelji brez denarja**
Plačali so nizke depozite, zdaj jih čaka poračun
stran 3

● **Zakaj inštrukcije?**
So otroci nesposobni ali šola prezahtevna?
stran 4

● **Alfo je dobesedno razpolovilo**
Huda prometna nesreča na cesti med Domžalami in Šentjakobom je zahtevala dve življenji

● **Balončki so zeleneli**
Čeprav so bile policijske akcije napovedane, so vozniki pridno segali po kozarcih
stran 8

V jutrišnjem DELU izložbeno okno ALPE ADRIA - SVOBODA GIBANJA

PROMOCIJA SLOVENIJE

Karikatura: Marko Kočevar

RICOH telefaksi in fotokopirni stroji
INŽENIRING, PRODAJA, SERVISIRANJE in oskrba s potrošnim materialom.
VIBOR Draga 15, Ljubljana, tel.: 061/551 194, 555 348

VANACO
NUDI PROFESIONALNO HLADILNO OPREMO ZNAMKE
arneg
ZA TRGOVINE IN GOSTINSKE LOKALE
LJUBLJANA, DUNAJSKA 7
TEL.: 061 132 11 21, FAX 061 319 743

Dalajlama prvič v Izraelu

TEL AVIV, 20. marca (AFP) – Danes je na povabilo izraelskega Združenja za varstvo narave na prvi obisk v Izrael pripotoval tibetanski budistični voditelj dalajlama, ki že od leta 1959 živi v izgnanstvu. V Tel Avivu bo ostal pet dni, gostitelji pa mu bodo ob tej priložnosti podelili tudi častni doktorat židovske univerze. Za zdaj ni predvideno, da bi se dalajlama med svojim obiskom sestal tudi s političnimi predstavniki Izraela.

HOFMAN telekom
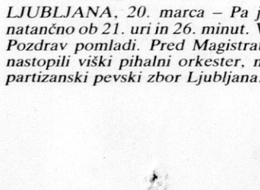
TELEFONSKE CENTRALE ZA PODJETJA
tel: 061 1406615

Loto
12. krog
2, 10, 11, 12, 15, 33, 39
in dodatna 31.
INFORMACIJE O IGRAH NA SREČO: TELEFON 9862!
ODSLEJ VSA POROČILA O NAŠIH IGRAH NA SREČO V GLASILU LOTERIJE SLOVENIJE.

AVTEK
CAT
CATERPILLAR - POOBLAŠČENI DISTRIBUTER ZA SLOVENIJO
LJUBLJANA, Celovška 228, tel.: 061/159 21 23
novi in rabljeni stroji - nadomestni deli - servis
RAZSTAVLJAMO NA SEJMU V GORNJI RADGONI OD 22.do 27. MARCA 1994

Francozi spet volijo

Novi poslanci v departmajskih skupščinah – Lokalne volitve tudi v Nemčiji in Rusiji, v Tuniziji in Salvadorju pa predsedniške in parlamentarne

OD NAŠEGA DOPISNIKA

PARIZ, 20. marca – Skoraj natanko leto dni po skupščinskih volitvah, ki so na oblast pripeljale zmernodesničarsko koalicijo golistov (RPR) in liberalcev (UDF), so francoske volilce danes znova pozvali na volišča. Tokrat izbirajo polovico članov departmajskih skupščin s šestletnim mandatom. Za 2.028 sedežev se poteguje 10.455 kandidatov. V Parizu ne volijo, ker so člani mestnega sveta hkrati tudi departmajski poslanci, izbrali pa so jih na občinskih volitvah leta 1989.

Prenova departmajskih skupščin, ki vsaka tri leta zajame polovico poslancev, bi imela veljavo zgolj lokalnega političnega dogodka, če ne bi šlo hkrati za prvi test francoskega volilnega telesa po lanskih volitvah v Bourbonsko palačo in dobro leto pred izbiranjem novega predsednika države. Izidi dvokrožnih volitev (odločilni drugi krog bo prihodnjo nedeljo) bodo zmernodesničarski navezi pokazale, kolikšen je njen vpliv na volilce leto dni po prevzemu oblasti, tihi boj med koalicijskima strankama pa bo eden od elementov pri tehtanju šans njunih veljakov za elizejsko tekmo aprila 1995. Še posebej so današnje volitve pomembne za predsednika vlade Édouarda Balladurja.

BOŽO MAŠANOVIĆ

● BONN, MOSKVA, TUNIS, SAN SALVADOR, 20. marca (AFP) – Več kot dva milijona Nemcev v deželi Schleswig-Holstein naj bi danes v drugem krogu občinskih volitev izbralo nove lokalne predstavnike. Poročajo o visoki volilni udeležbi, raziskave javnega mnenja pa kažejo na močan upad priljubljenosti krščanskih demokratov kanclerja Kohla. Udeležba na lokalnih volitvah v 15 ruskih pokrajinah je bistveno nižja, tako da jih bo ponekod morda treba celo razveljaviti. V Tuniziji naj bi 3 milijone volilnih upravičencev vnovič izvolilo dosedanjega predsednika države Zineja el Abidina Ben Alija, ki je tudi edini kandidat. Izmed 620 predstavnikov sedmih strank bodo izvolili tudi 163 poslancev v državnem parlamentu. Na predsedniških in parlamentarnih volitvah v Salvadorju prvič sodeluje tudi fronta za narodno osvoboditev Farabundo Marti. 2,6 milijona volilnih upravičencev bo svoje glasove lahko oddalo na 6981 voliščih po vsej državi. Izvolili bodo predsednika države, 84 poslancev kongresa, 262 občinskih svetov ter 20 predstavnikov v srednjeameriškem parlamentu.

ATR
OSEBNI RAČUNALNIKI
PC 486/40 - 143.168 SIT
ALI 9.196 SIT MESEČNO
TEL: 061/715 212, FAX: 061/715 116

Javni dolg Optimizma je vladni škandal

Vlada je jamčila za firmo, ki je bila na robu bankrota – Baje je bilo vse po predpisih

LJUBLJANA, 20. marca – Postojnsko zasebno podjetje Optimizem v času, ko mu je vlada dala jamstvo za 112 milijonov tolarjev, ni imelo nobenih bonitet, ki bi to vladno dejanje upravičile. Čeprav ni povsem jasno, kakšna vse so ozadja državnega jamstva, ki je zdaj postalo javni dolg, pa je nesporno, da je Vladimir Slejko, glavni lastnik Optimizmov iz Postojne, državno jamstvo dobil »na lepe oči« in ne glede na to, da je bil finančni minister Mitja Gaspari o razmerah v Optimizmu dobro obveščen.

Zdaj dr. Janez Drnovšek zatrjuje, da je bilo vse v skladu s predpisi in zakoni, minister Gaspari pa, da denar ni izgubljen. Ali je pri tem mislil na davkoplačevalce, se ne ve, Slejko pa jamstva ne bo mogel vrniti, ker so vse njegove firme blokirane. In bi potreboval še kakšno jamstvo . . .

Več na 3. strani.

V. V.

Bronasti slalomski kolajni Juretu Koširju in Urški Hrovat

VAIL, 20. marca - Jure Košir in Urška Hrovat sta za konec sezone osvojila še bronasti kolajni v slalomski razvrstitvi svetovnega pokala. Mojstrančan jo je osvojil brez boja s svojima velikima tekmecema, Albertom Tombo in Thomasom Stangassingerjem, ki sta odnesla zlato in srebro, ker so moški slalom na finalu zaradi preobilice novega snega odpovedali. Zadnji ženski slalom pa se je končal z novimi izvrstnimi predstavami slovenskih smučark, saj se je za zmagovalko Vreni Schneider uvrstila Katja Koren, četrta je bila Urška Hrovat, Alenka Dovžan pa je dopolnila ekipni uspeh s 14. mestom. V ženski slalomski razvrstitvi je zmagala Švicarka Vreni Schneider pred Švedinjo Pernillo Wiberg in Ljubljančanko Urško Hrovat. Velika kristalna globusa sta pripadla Norvežanu Kjetilu Andreu Aamodtu in Švicarki Vreni Schneider, zelo dobre pa so tudi uvrstitve slovenskih reprezentantov. Prednjačijo seveda dekleta: 10. Hrovat, 12. Koren, 13. Dovžan, v moški skupni razvrstitvi pa je najboljši Jure Košir na 15. mestu. Več na 11. in 15. strani. (V. D., foto: Špela Modic)

Nenavadno sprejeta resolucija VS OZN

ZDA so v Varnostnem svetu zahtevale glasovanje o vsakem odstavku resolucije, ki obsoja pokol v Hebronu

OD NAŠEGA DOPISNIKA

NEW YORK, 20. marca – Varnostni svet OZN je ob koncu tedna končno sprejel resolucijo, ki ostro obsoja pokol v Hebronu, poziva Izrael, naj prepreči nova nasilja svojih naseljencev (kar pomeni tudi njihovo razorožitev) in zavaruje Palestince, začasno tudi z mednarodnimi mirovnimi silami. Resolucija izraža podporo mirovnim pogajanjem med Izraelom in PLO.

Pred glasovanjem so ZDA zahtevale, da članice VS glasujejo o vsakem odstavku resolucije posebej. Takšnega manevra za okroglo mizo varnostnega sveta ne pomnijo že vrsto let; zadnjikrat je bil uporabljen leta 1985 v razpravi o Nikaragvi.

Da bodo ZDA zahtevale glasovanje »od odstavka do odstavka«, je bilo namignjeno že na dopoldanski tiskovni konferenci na ameriški misiji ZDA. Ko je bilo očitno, da PLO ne bo pristala na nadaljevanje pogajanj, če ne bo sprejeta resolucija, so se Američani odločili, da bodo namesto veta ponudili kompromisno rešitev. Resolucijo so na splošno podprli, vzdržali pa so se pri glasovanju o nekaterih njenih odstavkih. Za ZDA sta bila sporna zlasti dva odstavka. Prvi govori o Jeruzalemu kot delu zasedenih ozemelj, drugi pa poudarja »potrebo po zavarovanju palestinskega prebivalstva«.

Američani so se torej pri teh dveh odstavkih vzdržali, medtem ko so predstavniki preostalih 14 članic glasovali za vse odstavke. To je predsedniku varnostnega sveta – ta mesec je to francoski ambasador Jean-Bernard Merimée – omogočilo, da je razglasil sprejetje resolucije, ki v dokumentaciji VS poslej nosi številko 280.

M. M.

Lažni preplah

MOSKVA, 20. marca (STA/AFP) – Ruski skrajni nacionalist Vladimir Žirinovski danes ni imel napovedanega mitinga v tovarni Elektrostal na obrobju Moskve, ker so neznanci sporočili, da je v tovarni podtaknjena bomba. Policija je izpraznila in preiskala poslopje, toda bombe ni našla.

Pozdrav pomladi

LJUBLJANA, 20. marca – Pa je spet prišla pomlad. »Uradno« se je namreč začela nocoj, in sicer natančno ob 21. uri in 26. minut. V Ljubljani so jo pričakali že v soboto z zdaj že tradicionalno prireditvijo Pozdrav pomladi. Pred Magistratom so v soboto popoldne v organizaciji zveze kulturnih organizacij nastopili viški pihalni orkester, mešani pevski zbor Glasbena matica, folklorna skupina Rožmarin in partizanski pevski zbor Ljubljana. (Foto: Igor Zaplatil)

DANES V DELU ŠPORT – DANES V DELU ŠPORT

Tudi nordijci pospravljajo smuči

Tudi tekmovalci v nordijskih disciplinah so sklenili zaključiti letošnje merjenje moči za svetovni pokal pred prihodom pomladi. V Thunder Bayu so se zbrali najboljši smučarski tekači in nordijski kombinatorci, biatlonci pa so se še zadnjič podali na štart v Canmoru. Le v konkurenci slednjih so nastopili slovenski tekmovalci, ki v Kanadi niso imeli najboljšega dne. Najbolj se je izkazala Andreja Grašič, ki je osvojila 15. mesto na 7,5 km dolgi progi in 38. mesto v skupni razvrstitvi, medtem ko je bil pri moških najuspešnejši, ki je na 10 km zasedel 34., v končni razvrstitvi svetovnega pokala pa 46. mesto.

Stran 11

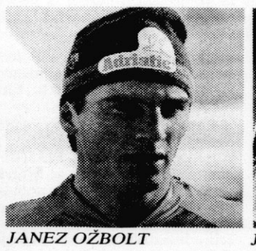

JANEZ OŽBOLT

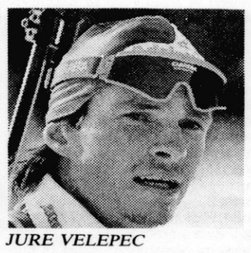

JURE VELEPEC

Danes v 3. polčasu:

Jure Kastelic, trener Brigite Bukovec:
Ciljev ni, le neskončna pot.
LA – športna prestolnica sveta (2):
Premeteni Dodgersi rešili Bushev denar.
Pred začetkom SP v cestno-hitrostnih dirkah:
Drzni jezdeci v daljni Avstraliji.
Bostonski dnevnik Dina Rađe:
Bravo, Ljubljančani!

Stran 16

Hokejisti na dveh frontah

Naša najboljša selekcija nastopa te dni na svetovnem prvenstvu skupine C na Slovaškem in je po zmagi nad Madžari z 8:2 izgubila z gostitelji z 0:9. Na Bledu pa je evropsko mladinsko prvenstvo, na katerem so boji tudi nadvse privlačni (na sliki) in tudi naši so uspešni. Najprej so premagali Nizozemsko, nato Litvo, danes pa igrajo z Estonijo za vstop v polfinale. (Foto: Aleš Černivec)

Stran 14

3x3
12. KROG 3×3
19. 3. 1994
IZŽREBANE ŠTEVILKE
LOTERIJA SLOVENIJE
A (72) (74) (77)
B (6) (7) (10)
C (52) (54) (55)
INFORMACIJE O IGRAH NA SREČO: TELEFON 9862!

RAČUNALNIŠKI PROGRAMI
za knjigovodske servise, podjetja, obrtnike, trgovce, ambulante, špedicije.
065 27 760
061 1311 318
062 222 762
064 422 744
RAČUNALNIŠTVO

Večerno
9 770350 752003
DELO
☆☆☆☆☆
Samostojen časnik za samostojno Slovenijo

Za vso družino v emona merkur trgovino
emona merkur d.d. Ljubljana

LJUBLJANA, PONEDELJEK, 21. MARCA 1994 • LETO XXXVI • ŠT. 66 • GLAVNI IN ODGOVORNI UREDNIK: TIT DOBERŠEK • 2,60 DEM, 12 ATS, 2,50 CHF, 2000 ITL, 3.410,00 HRD, 50 TOLARJEV

Za kolajne SP v enem dnevu: novi šampion je Čeh Sakala

Norvežan Bredesen in Italijan Cecon sta zamenjala uradni odličji v protest proti nesmiselnemu pravilu 191 m – Planiški razplet pred več ko 30.000 gledalci

PLANICA, 20. marca – »Zdaj sem tudi jaz zares srečen,« je dejal svetovni prvak in olimpijski zmagovalec Espen Bredesen, potem ko je na pogovoru z novinarji obesil Robertu Ceconu okoli vratu srebrno kolajno, Trbižan pa mu je kajpak podal bronasto. »Roberto je bil boljši od mene, čeprav sem obakrat poletel dobro, razmere pa so bile take, da kljub temu iz nastopa nisem mogel izvleči več.

Mednarodna smučarska zveza je zdaj na potezi, da spremeni nesmiselno pravilo o 191 metrih kot največji priznani daljavi poleta. Tudi sicer bodo smučarski očetje morali temeljito premisliti o nadaljnji usodi smučarskih poletov, ki ljudi očitno zelo privlačijo in kar zadeva mene, bi rad vsako zimo letel večkrat, kot je zdaj mogoče.«

PLANICA, KAKRŠNA JE POSTALA POJEM – Tudi 13. svetovno prvenstvo je privabilo pod Ponce na desettisoče gledalcev. (Foto: Joco Žnidrašič)

Norveškemu šampionu se je domala odvalil kamen od srca, ko je javno demonstriral tisto, kar je večkrat ponovil to zimo: »Ljudje prihajajo v tisočih pod skakalnice v pričakovanju, da bomo skočili oziroma leteli daleč. Ne smemo jih razočarati, če zares ni razloga za strah pred poškodbami.«

Trinajsti svetovni prvak v smučarskih poletih pa je postal **Jaroslav Sakala,** moravski Čeh iz Frenštata pod Radhoštem v Beskidih, zibelki čeških skakalnih šampionov, ki so od Jirija Raške pred 25 leti ob krstu sedanje velikanke z drugimi velemojstri skakanja na smučeh pisali tudi najnovejšo zgodovino naše zibelke skokov in poletov.

Dolgo je trajalo, predno se je lahko pod Poncami poslovil od navdušenih rojakov, ki tako kot desettisoči Slovencev niso niti pomišljali, da bi zamudili planiško prireditev. Pa čeprav so bili letos, vajeni velikih uspehov, kar pogosto razočarani, ker »Jarda« nikakor ni ujel pravega občutka in je tudi na lillehammerskih igrah ostal po treh kolajnah na lanskem SP v Falunu tako rekoč praznih rok. Pred Planico pa je postal tihi favorit, morda prav zato, ker so že skoraj vsi pozabili, da je bil svetlolasi mladenič (rojen 14. julija 1969) pred komaj enim letom zmagovalec svetovnega pokala v smučarskih poletih: po velikem zmagoslavju januarja 1993 na avstrijski letalnici na Kulmu pri Mitterndorfu.

Jaroslav je postal svetovni prvak v morda, športno gledano, najbolj težkih razmerah za letenje na smučeh, ko sta veter s strani in včasih celo v hrbet ter mokra smučina dobesedno zlomili tri četrtine konkurence. Žal tudi vse naše skakalce, ki so nastop končali po skoraj popolnoma ponesrečeni sezoni že mnogo prej, kot se je odločalo o naslovu svetovnega prvaka in kolajnah.

Več na 11. in 15. strani.

OTO GIACOMELLI

TEMA DNEVA

V Planici kot pred 60 leti

Tudi Planica 1994 bo šla v zgodovino; ob 60-letnici naše doline skakalnic pravzaprav z enakimi predznaki kot ob premieri pred šestimi desetletji. Spet je športnik na skakalnici, delu slovenskih rok, dosegel novo mejo človekovih zmogljivosti in spet so se ob tem sprožile razprave o tem, kje sploh so skrajne možne meje. A medtem ko je bila leta 1934 znamka, o kateri je bil govor – 100 m, je bilo v Planici 1994 preseženih že 200 m. Mar se bo kdaj zasukalo celo do 300 m? Skrajnih meja bržčas v resnici zares ni in jih zato tudi ne kaže napovedovati.

Toda problem ostaja. Lov za rekordi naj bi zajezila uvedba svetovnih prvenstev v disciplini, h katere rojstvu in razvoju so odločilno prispevali tudi naši strokovnjaki. Kaže pa, da se tudi prvenstva ne morejo izogniti dilemi, ki je v tem primeru pravzaprav kvadratura kroga: nihče ni zadovoljen, če na skakalnici ni tako dolgih skokov, kakršne naprava v resnici dovoljuje, s tem pa se seveda povečuje tveganje skakalcev (in prireditelјev), ki pa je pravzaprav še večje ob pristanku na hrbtišču velikanke. In ker so skoki pač panoga na prostem, naravnih pojavov – denimo vetra, tudi vzgonskega – ni mogoče natančno predvidevati in tudi ne izločiti. In zato ostaja tudi sreča dejavnik, ki vsaj deloma kroji rezultate.

A tudi v tem je primerjava med Planico 1934 in 1994 očitna. Kakor je bil junak prve izvedbe Norvežan Birger Ruud, tedanji olimpijski šampion, je tudi tokrat največ slave pripadlo tistim, ki so že doslej blesteli in osvajali najpomembnejše lovorike: oba rekordna letalca nad 200 m sta olimpijska zmagovalca 1992 oziroma 1994, vsa trojica s kolajnami 13. SP v poletih pa je med peterico vodilnih v letošnjem svetovnem pokalu.

Tudi sreča je torej na strani najboljših in najpogumnejših . . .

EVGEN BERGANT

Nenavaden incident v razdejanem Sarajevu

Policisti so zaustavili transportno vozilo ruske enote modrih čelad: vozniku, ki je na Grbavico peljal skupino bosanskih Srbov, se ni posrečilo pobegniti

SARAJEVO, 20. marca – Na sarajevskem letališču so predstavniki Muslimanov in Srbov v četrtek podpisali sporazum, ki določa, da se za svobodno gibanje civilistov in konvojev s človekoljubno pomočjo odprejo ceste Sarajevo-Zenica prek Vogošće, Dobrinja-Butmir in Lukavica-Ilidža. Odprli naj bi tudi most prek Miljacke.

Toda danes nam v centru varnostne službe v Sarajevu, kjer naj bi se ljudje prijavljali za obisk na Grbavici, niso znali povedati, kakšna bo procedura prijavljanja, prav tako pa tudi niso hoteli povedati, kolikšno je zanimanje za obisk v tem delu mesta. Pri tem mislimo predvsem na 20.000 pregnancev z Grbavice. Vse podrobnosti naj bi bile znane v torek, torej dan pred uradnim odprtjem mostu. Včeraj opoldne pa je bilo prav v bližini omenjega centra protestno zborovanje pod imenom Zid, ki se ga je udeležilo več tisoč Sarajevčanov. Demonstranti so zahtevali, da se z mirovnimi pogajanji vsem pregnancem zagotovi vrnitev na domove in prepreči nadaljevanje etničnega čiščenja. Med demonstranti so bili v večini pregnanci z Grbavice in drugih sarajevskih naselij, ki so pod nadzorom srbske vojske.

Danes je prišlo v Sarajevu do nenavadnega incidenta. Že pred podpisom omenjenega sporazuma, se je govorilo, da se bodo morali Srbi, ki ne priznavajo oblasti BiH, preseliti na »svobodno Grbavico«. Policisti so

● Danes popoldne so na sarajevskem stadionu Koševo pred 15.000 gledalci odigrali prijateljsko nogometno tekmo med reprezentacama Sarajeva in Unproforja. Zmagali so Sarajevčani s 4:0. To je bila prva takšna prireditev v Sarajevu v zadnjih 23 mesecih.

hoteli ustaviti sumljivo transportno vozilo ruske enote modrih čelad. Voznik je skušal pobegniti in s svojim vozilom trčil v osebni avto. Ugotovili so, da so Rusi s transporterjem na Grbavico peljali skupino Srbov.

Slovenska vlada, Rdeči križ Slovenije in veleposlaništvo BiH v Ljubljani so v sodelovanju s podjetjem Tikos pripravili drugi konvoj miru s človekoljubno pomočjo za BiH. Konvoj je iz Ljubljane odpeljal včeraj. Gre za 40 težkih vlačilcev z več kot tisoč tonami različne pomoči, spremljajo pa jih reševalna vozila, voda za preskrbo in dve cisterni z nafto. Na vozilih je 15.000 prehrambenih in higienskih paketov za 5000 družin. Vrednost poslanega blaga je skoraj dva milijona mark. Pomoč je med drugim namenjena združenjem Slovencev v BiH ter 1325 slovenskim družinam v Zenici, Kaknju, Travniku, Brezi in Tuzli. Iz centra Unproforja v Zagrebu pa so sporočili, da je v obkoljeno muslimansko enklavo Maglaj popoldne končno pripeljal konvoj s človekoljubno pomočjo UNHCR. Z devetimi tovornjaki so prebivalcem Maglaja pripeljali 80 ton živil, zdravil in odej.

Pripadniki srbskih enot so tudi minulo noč s topovi obstreljevali območje Bihaća. S pehoto so nekajkrat skušali prebiti obrambno črto na vzhodu enklave.

Beograjska tiskovna agencija Tanjug pa je danes sporočila, da je brez pojasnila odstopil predsednik samozvane Srbske krajine Đorđe Bjegović. Njegov odstop hkrati pomeni odstop celotne vlade hrvaških Srbov.

ZDRAVKO LATAL
in agencije

Nov napad Ire?

BELFAST, 20. marca (STA) – V vojaškem oporišču v Crossmaglenu na Severnem Irskem je včeraj zvečer granata zadela vojaški helikopter. Pri tem je bil en človek huje ranjen, šest pa jih je bilo laže poškodovanih. Čeprav odgovornosti za napad ni prevzela še nobena organizacija, policija domneva, da gre tudi tokrat za napad Irske republikanske armade.

PROMOCIJA SLOVENIJE

Karikatura: Marko Kočevar

DANES V DELU

● **Iskanje avtorjev Civilne iniciative**
Rezultati: en prstni odtis in krvna skupina nič
stran 2

● **Črnogradite li brez denarja**
Plačali so nizke depozite, zdaj jih čaka poračun
stran 3

● **Zakaj inštrukcije?**
So otroci nesposobni ali šola prezahtevna?
stran 4

● **Alfo je dobesedno razpolovilo**
Huda prometna nesreča na cesti med Domžalami in Šentjakobom je zahtevala dve življenji

● **Balončki so zeleneli**
Čeprav so bile policijske akcije napovedane, so vozniki pridno segali po kozarcih
stran 8

RICOH telefaksi in fotokopirni stroji
INŽENIRING, PRODAJA, SERVISIRANJE in oskrba s potrošnim materialom.
ViboR Draga 15, Ljubljana, tel.: 061/551 194, 555 348

V jutrišnjem DELU izložbeno okno ALPE ADRIA - SVOBODA GIBANJA

VANACO
NUDI PROFESIONALNO HLADILNO OPREMO ZNAMKE
arneg
ZA TRGOVINE IN GOSTINSKE LOKALE
LJUBLJANA, DUNAJSKA 7
TEL.: 061 132 11 21, FAX 061 319 743

HOFMAN telekom

TELEFONSKE CENTRALE ZA PODJETJA
tel: 061 1406615

Dalajlama prvič v Izraelu

TEL AVIV, 20. marca (AFP) – Danes je na povabilo izraelskega Združenja za varstvo narave na prvi obisk v Izrael pripotoval tibetanski budistični voditelj dalajalma, ki že od leta 1959 živi v izgnanstvu. V Tel Avivu bo ostal pet dni, gostitelji pa mu bodo ob tej priložnosti podelili tudi častni doktorat židovske univerze. Za zdaj ni predvideno, da bi se dalajlama med svojim obiskom sestal tudi s političnimi predstavniki Izraela.

Spet umor novinarja

PARIZ, 20. marca (Reuter) – Muslimanski skrajneži so v soboto v bližini njegovega doma v Alžiriji ubili 50-letnega novinarja Benzaguja Jahija. Bil je poročevalec državne tiskovne agencije, hkrati pa tudi uslužbenec urada predsednika vlade. Od maja lani so musllimanski skrajneži v Alžiriji ubili že enajst novinarjev.

Francozi spet volijo

Novi poslanci v departmajskih skupščinah – Lokalne volitve tudi v Nemčiji in Rusiji, v Tuniziji in Salvadorju pa predsedniške in parlamentarne

OD NAŠEGA DOPISNIKA

PARIZ, 20. marca – Skoraj natanko leto dni po skupščinskih volitvah, ki so na oblast pripeljale zmernodesničarsko koalicijo golistov (RPR) in liberalcev (UDF), so francoske volilce danes znova pozvali na volišča. Tokrat izbirajo polovico članov departmajskih skupščin s šestletnim mandatom. Za 2.028 sedežev se poteguje 10.455 kandidatov. V Parizu ne volijo, ker so člani mestnega sveta hkrati tudi departmajski poslanci, izbrali pa so jih na občinskih volitvah leta 1989.

Prenova departmajskih skupščin, ki vsaka tri leta zajame polovico poslancev, bi imela veljavo zgolj lokalnega političnega dogodka, če ne bi šlo hkrati za prvi test francoskega volilnega telesa po lanskih volitvah v Bourbonsko palačo in dobro leto pred izbiranjem novega predsednika države. Izidi dvokrožnih volitev (odločilni drugi krog bo prihodnjo nedeljo) bodo zmernodesničarski navezi pokazale, kolikšen je njen vpliv na volilce leto dni po prevzemu oblasti, tihi boj med koalicijskima strankama pa bo eden od elementov pri tehtanju šans njunih veljakov za elizejsko tekmo aprila 1995. Še posebej so današnje volitve pomembne za predsednika vlade Edouarda Balladurja.

BOŽO MAŠANOVIĆ

● BONN, MOSKVA, TUNIS, SAN SALVADOR, 20. marca (AFP) – Več kot dva milijona Nemcev v deželi Schleswig-Holstein naj bi danes v drugem krogu občinskih volitev izbralo nove lokalne predstavnike. Poročajo o visoki volilni udeležbi, raziskave javnega mnenja pa kažejo na močan upad priljubljenosti krščanskih demokratov kanclerja Kohla. Udeležba na lokalnih volitvah v 15 ruskih pokrajinah je bistveno nižja, tako da jih bo ponekod morda treba celo razveljaviti. V Tuniziji naj bi 3 milijone volilnih upravičencev vnovič izvolilo dosedanjega predsednika države Zineja el Abidina Ben Alija, ki je tudi edini kandidat. Izmed 620 predstavnikov sedmih strank bodo izvolili tudi 163 poslancev v državnem parlamentu. Na predsedniških in parlamentarnih volitvah v Salvadorju prvič sodeluje tudi fronta za narodno osvoboditev Farabundo Marti. 2,6 milijona volilnih upravičencev bo svoje glasove lahko oddalo na 6981 voliščih po vsej državi. Izvolili bodo predsednika države, 84 poslancev kongresa, 262 občinskih svetov ter 20 predstavnikov v srednjeameriškem parlamentu.

AVTEK
CAT
CATERPILLAR - POOBLAŠČENI DISTRIBUTER ZA SLOVENIJO
LJUBLJANA, Celovška 228, tel.: 061/159 21 23
novi in rabljeni stroji - nadomestni deli - servis
RAZSTAVLJAMO NA SEJMU V GORNJI RADGONI OD 22.do 27. MARCA 1994

AR
OSEBNI RAČUNALNIKI
PC486/40 - 143.168 SIT
ALI 9.196 SIT MESEČNO
TEL: 061/715 212, FAX: 061/715 116

Javni dolg Optimizma je vladni škandal

Vlada je jamčila za firmo, ki je bila na robu bankrota – Baje je bilo vse po predpisih

LJUBLJANA, 20. marca – Postojnsko zasebno podjetje Optimizem v času, ko mu je vlada dala jamstvo za 112 milijonov tolarjev, ni imelo nobenih bonitet, ki bi to vladno dejanje upravičile. Čeprav ni povsem jasno, kakšna vse so ozadja državnega jamstva, ki je zdaj postalo javni dolg, pa je nesporno, da je Vladimir Slejko, glavni lastnik Optimizmov iz Postojne, državno jamstvo dobil »na lepe oči« in ne glede na to, da je bil finančni minister Mitja Gaspari o razmerah v Optimizmu dobro obveščen.

Zdaj dr. Janez Drnovšek zatrjuje, da je bilo vse v skladu s predpisi in zakoni, minister Gaspari pa, da denar ni izgubljen. Ali je pri tem mislil na davkoplačevalce, se ne ve, Slejko pa jamstva ne bo mogel vrniti, ker so vse njegove firme blokirane. In bi potreboval še kakšno jamstvo . . .

Več na 3. strani.

V. V.

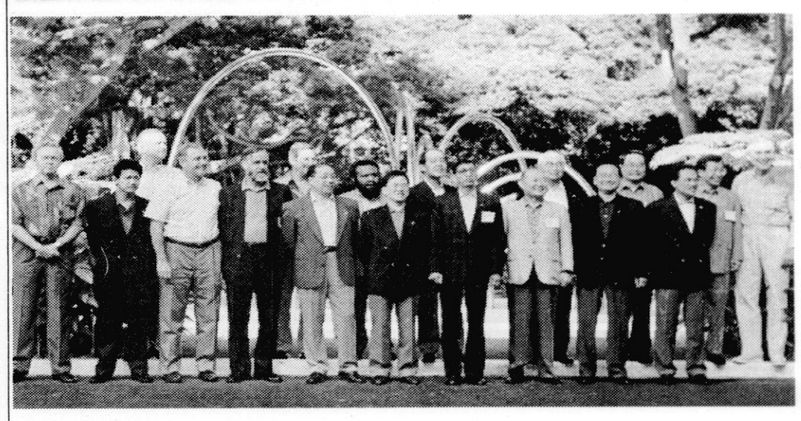

Gospodarji financ na Honoluluju

HAVAJI, 20. marca (Reuter) – Finančni ministri APECA (azijsko-pacifiškega sporazuma o gospodarskem sodelovanju) so se po prvem srečanju samozavestno postavili pred kamere. V teh 18 državah doživljajo izjemno gospodarsko rast, kar zagotovo precej olajšuje delo finančnih ministrov, ne glede na trenja, ki so jih prišli gladit. Njihov seznam (od leve): Mehika, Nova Zelandija, Papua Nova Gvineja, Filipini, Singapur, Tajvan, Tajska, ZDA, Avstralija, Brunei, Kanada, Čile, Kitajska, Hong Kong, Indonezija, Japonska, Južna Koreja in Malezija. V sporočilu so pozvali mednarodne finančne ustanove k oblikovanju fonda, s katerim bodo v naslednjem desetletju organizirali boljšo infrastrukturo. Hiter razvoj je namreč povzročil tudi kaotično rast velemest in strašno onesnaženje. Največ zadreg so med pogovori povzročili konflikti med Japonsko in ZDA ter Kitajska, ki še naprej hudo krši človekove pravice.

Pozdrav pomladi

LJUBLJANA, 20. marca – Pa je spet prišla pomlad. V ponedeljek, 21. marca, se namreč tudi »uradno« začne koledarska pomlad. V Ljubljani so jo pričakali že v soboto z zdaj že tradicionalno prireditvijo Pozdrav pomladi. Pred Magistratom so v soboto popoldne v organizaciji zveze kulturnih organizacij nastopili viški pihalni orkester, mešani pevski zbor Glasbena matica, folklorna skupina Rožmarin in partizanski pevski zbor Ljubljana. (Foto: Igor Zaplatil)

Nenavadno sprejeta resolucija VS OZN

ZDA so v Varnostnem svetu zahtevale glasovanje o vsakem odstavku resolucije, ki obsoja pokol v Hebronu

OD NAŠEGA DOPISNIKA

NEW YORK, 20. marca – Varnostni svet OZN je ob koncu tedna končno sprejel resolucijo, ki ostro obsoja pokol v Hebronu, poziva Izrael, naj prepreči nova nasilja svojih naseljencev (kar pomeni tudi njihovo razorožitev) in zavaruje Palestince, začasno tudi z mednarodnimi mirovnimi silami. Resolucija izraža podporo mirovnim pogajanjem med Izraelom in PLO.

Pred glasovanjem so ZDA zahtevale, da članice VS glasujejo o vsakem odstavku resolucije posebej. Takšnega manevra za okroglo mizo varnostnega sveta ne pomnijo že vrsto let; zadnjikrat je bil uporabljen leta 1985 v razpravi o Nikaragvi.

Da bodo ZDA zahtevale glasovanje »od odstavka do odstavka«, je bilo namignjeno že na dopoldanski tiskovni konferenci na ameriški misiji ZDA. Ko je bilo očitno, da PLO ne bo pristala na nadaljevanje pogajanj, če ne bo sprejeta resolucija, so se Američani odločili, da bodo namesto veta ponudili kompromisno rešitev. Resolucijo so na splošno podprli, vzdržali pa so se pri glasovanju o nekaterih njenih odstavkih. Za ZDA sta bila sporna zlasti dva odstavka. Prvi govori o Jeruzalemu kot delu zasedenih ozemelj, drugi pa poudarja »potrebo po zavarovanju palestinskega prebivalstva«.

Američani so se torej pri teh dveh odstavkih vzdržali, medtem ko so predstavniki preostalih 14 članic glasovali za vse odstavke. To je predsedniku varnostnega sveta – ta mesec je to francoski ambasador Jean-Bernard Merimée – omogočilo, da je razglasil sprejetje resolucije, ki v dokumentaciji VS poslej nosi številko 280.

M. M.

Lažni preplah

MOSKVA, 20. marca (STA/AFP) – Ruski skrajni nacionalist Vladimir Žirinovski danes ni imel napovedanega mitinga v tovarni Elektrostal na obrobju Moskve, ker so neznanci sporočili, da je v tovarni podtaknjena bomba. Policija je izpraznila in preiskala poslopje, toda bombe ni našla.

DANES V DELU ŠPORT – DANES V DELU ŠPORT

Tudi nordijci pospravljajo smuči

Tudi tekmovalci v nordijskih disciplinah so sklenili zaključiti letošnje merjenje moči za svetovni pokal pred prihodom pomladi. V Thunder Bayu so se zbrali najboljši smučarski tekači in nordijski kombinatorci, biatlonci pa so se se zadnjič podali na štart v Canmoru. Le v konkurenci slednjih so nastopili slovenski tekmovalci, ki v Kanadi niso imeli najboljšega dne. Najbolj se je izkazala Andreja Grašič, ki je osvojila 15. mesto na 7,5 km dolgi progi in 38. mesto v skupni razvrstitvi, medtem ko je bil pri moških najuspešnejšim, ki je na 10 km zasedel 34., v končni razvrstitvi svetovnega pokala pa 46. mesto.

Stran 11

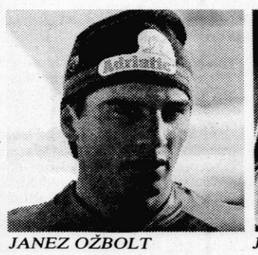

JANEZ OŽBOLT

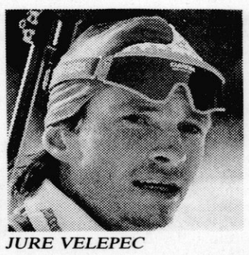

JURE VELEPEC

Danes v 3. polčasu:

Jure Kastelic, trener Brigite Bukovec:
Ciljev ni, le neskončna pot.
LA – športna prestolnica sveta (2):
Premeteni Dodgersi rešili Bushev denar.
Pred začetkom SP v cestno-hitrostnih dirkah:
Drzni jezdeci v daljni Avstraliji.
Bostonski dnevnik Dina Rađe:
Bravo, Ljubljančani!

Stran 16

Hokejisti na dveh frontah

Naša najboljša selekcija nastopa te dni na svetovnem prvenstvu skupine C na Slovaškem in je po zmagi nad Madžari z 8:2 izgubila z gostitelji z 0:9. Na Bledu pa je evropsko mladinsko prvenstvo, na katerem so boji tudi nadvse privlačni (na sliki) in tudi naši so uspešni. Najprej so premagali Nizozemsko, nato Litvo, danes pa igrajo z Estonijo za vstop v polfinale. (Foto: Aleš Černivec)

Stran 14

3x3
12. KROG 3×3
19. 3. 1994
IZŽREBANE ŠTEVILKE
LOTERIJA SLOVENIJE
A 72 74 77
B 6 7 10
C 52 54 55
INFORMACIJE O IGRAH NA SREČO: TELEFON 9862!